

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

10 מאי 2020

לפני: סגן הנשיאה נתן זלוצ'ובר- אב"ד
השופטת יעל רז-לוי
השופט שלמה פרידלנדר

המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מורן גז
ועו"ד ציון קינן – פמ"ד
עו"ד יעל בוקר-יוסף ב"כ היועמ"ש

נגד

הנאשם: מיכאל פרץ
ע"י ב"כ עו"ד יובל קינן ועו"ד עדי קידר

הכרעת דין

מבוא

1. מעבר כרם שלום מאפשר תנועות סחורות ממדינת ישראל לרצועת עזה ולהיפך ומנוהל על ידי רשות המעברים היבשתיים הכפופה למשרד הביטחון. שינוע הסחורות במעבר מוגבלת בקבלת תיאום או היתר מראש בהתאם לסיווגה של הסחורה.
2. הנאשם, תושב היישוב מבטחים שב"עוטף עזה", מואשם כי, בתקופה מסוף שנת 2013 עד תחילת שנת 2015, הוביל, אחסן וסיפק סחורה לסוחרים עזתיים, או ניסה לספק סחורה כאמור, תוך ביצוע עבירות כלהלן.
3. הנאשם ניסה להבריח לעזה, ללא תיאום וללא היתר, סחורה שהעברתה לעזה הייתה טעונה תיאום או היתר, במטרה לפקח על העברות סחורה לעזה ולמנוע הכנסת ציוד העלול לסייע לארגון הטרור "חמאס" במלחמתו בישראל.
4. לטענת התביעה הנאשם ידע כי אחד הסוחרים העזתיים מעביר את הסחורה שהנאשם סיפק לו לחמאס ואף הוזהר בנוגע לכך, ובכל זאת לא נרתע מלהמשיך לסחור עמו, תוך שימוש בדרכי עקיפין, הסוואה והערמה.
5. במסגרת ניהול העסקים האמורים – הנאשם הסווה את הסחורה, קיבל תשלום במזומן, לא ניהל ספרים כחוק, העלים עסקאות מרשויות המס, הנפיק חשבוניות פיקטיביות, רשם הוצאה כוזבת בספריו, ניכה מס תשומות שלא כדין, הפר חובות ואיסורים שחלו עליו כפושט רגל, הונה נושים והלבין הון.
6. בגין מעשים אלו הואשם הנאשם במגע עם סוכן חוץ, קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמתו בישראל, סיוע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לאויב במלחמה, פעולה אסורה ברכוש טרור, קשירת קשר לפשע (קבלת דבר בנסיבות מחמירות), קבלת דבר בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון), ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון, ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הלבנת הון, אי-ניהול פנקסים או ניהולם בסטייה מהותית מההוראות, הכנה או ניהול של פנקסי חשבונות כוזבים, הוצאת חשבוניות מס מבלי לעשות או להתחייב לעשות עסקה במטרה להשתמט ממס, פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר ישתמט ממס, ניכוי מס תשומות ללא מסמך במטרה להשתמט ממס, אי-גילוי נכסים, אי-מסירת מסמכים לנאמן, העלמת נכסים, סילוק נכסים במרמה, השמטת דברים מהודעה והונאת נושים.

7. הנאשם טען טענות "זוטא", שלפיהן חולצו ממנו הודאותיו באמצעים פסולים. תחילה נדון בטענות אלה, המקרינות על כלל האישומים. לאחר מכן נדון בכל האישומים לפי סדרם בכתב האישום (המתוקן בשנית).

משפט זוטא – קבילות הודאות הנאשם

אופן ניתוח הראיות

בשלב הראשון של ניתוח הראיות בהליך זה יש צורך להכריע בשאלת קבילותן של הודאות הנאשם במטרה ובשב"כ, אשר ברובן עומדות בסתירה לגרסת הנאשם כפי שנמסרה בבית המשפט. על מנת לבחון את קבילות ההודאות לא יהיה מנוס מהידרשות ראשונית וחלקית לבחינת מהימנות עדות הנאשם ומהימנות עדותם של חוקרי המשטרה והשב"כ בעניין זה.

אם יתברר שהודאותיו של הנאשם אינן קבילות עלינו לבחון האם יתר הראיות הקיימות בתיק יש בהן כדי לבסס הרשעה. מנגד, ככול שיתברר שאמרות הנאשם קבילות נדרש לבחון את אמרות הנאשם כדי להידרש למשקלן. וזאת, על פי ההיגיון הפנימי של גרסאות הנאשם, התאמתן לראיות חיצוניות, נסיבותיהן וכן התרשמות מעדותו בפנינו ומהעדויות האחרות בבית המשפט.

מהלך המשפט והראיות העיקריות שהובאו

הנאשם העלה טענות שונות ביחס למעצרו, לאופן בו נחקר, לאמצעים בהם נעשה שימוש בחקירה, לעצם הארכת המעצר, וכן העובדה שנמנעה ממנו לשווא, לטענתו, זכותו להיוועץ בעורך דין. נטען כי החקירות נמשכו למשך שעות רבות ללא הצדקה; כי הנאשם תוחקר בצורה דורסנית; כי נעשה שימוש באמצעים שנועדו לשבור את רוחו של הנאשם והטילו עליו לחץ נפשי בלתי הוגן – איום בקשר לנזק הצפוי לבני משפחתו; וכי הובטחו לנאשם טובות הנאה בתמורה לוותר על זכותו לאי הפללה עצמית. עוד נטען כי שיקול הדעת של הגורם המוסמך שחתם על מניעת המפגש לא היה סביר; כי החקירה הייתה אגרסיבית ובתנאים קשים שגרמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

להידרדרות במצבו הנפשי עד כדי מצב של מחשבות אובדניות ועוד טענות שיפורטו בהרחבה להלן. טענות אלו הועלו על ידי עורכי דינו בכתב, ובהמשך בפירוט על ידי הנאשם במהלך עדותו בפנינו.

מטעם המאשימה הובאו ראיות לסתירת טענות הזוטא של הנאשם. בין היתר העידו בפנינו חוקרי השב"כ והמשטרה אשר היו מעורבים בחקירת הנאשם. כך העיד מי שהיה ממונה על החקירה מטעם השב"כ, המכונה "רועי" וכן חוקרים נוספים מטעם השב"כ אשר היו מעורבים בחקירת הנאשם: המכונים "ניסו", "אלבו", "ממ", "קופר", "לנדאו" ו"בנדה" (כך יצוין שםם בהכרעת הדין).

בנוסף העידו חוקרי המשטרה: רס"מ לאון בן שלוש, רנ"ג מוטי עשור, פקד יוסף שרפי, רס"מ חיים שאמי, רס"ל כאמל זיאן, רס"מ אונסי חיר אלאדין, רס"ב אמנון לוי ורס"ב דורית שלום.

וכן חוקר מטעם הכונ"ר מוטי בוכנר, ומבקרי חשבונות במע"מ – ראובן סבח ורענן דנוך.

כמו כן, הוגשו אמרותיו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה עליהן, בין היתר, מבקשת המאשימה לבסס את הרשעתה.

השתלשלות חקירתו של הנאשם כפי שעולה מן הראיות שהוגשו

הנאשם נחקר פעמים רבות, הן על ידי השב"כ והן על ידי המשטרה. למען הנוחות נסקור בקצרה את השתלשלות חקירותיו של הנאשם, אופן התנהלותן, תוך התייחסות למשך החקירות ולגורמי החקירה השונים שהיו מעורבים בחקירת הנאשם.

הנאשם נחקר על ידי המשטרה ביום 7.5.2013, שנתיים בטרם התפוצצה הפרשה מושא תיק זה (ת/12(1)). בחקירה זו נשאל הנאשם על החברה שלו, על עיסוקה וקשריו עם סוחרים מעזה וכן על קשריו עם אכרם מוסא.

ביום 8.2.2015 – הנאשם נעצר ונחקר לראשונה במושב מבטחים (החקירה נמשכה משעה 08:40 עד 22:55, שלא ברציפות)

ביום זה הנאשם נעצר ונחקר לראשונה במושב מבטחים בו התגורר, חקירה שהתבצעה על ידי חוקרי השב"כ אשר הגיעו לביתו. בהתאם לזכ"ד השב"כ מאת אלבו (ת/12(2)) הנאשם נחקר מהשעה 08:40 ועד השעה 09:40 כאשר בתחילה הוסברו לנאשם זכויותיו וצוין בפניו כי הוא מנוע מפגש עם עורך דין למשך 3 ימים.

במסגרת חקירה זו הוטחו בפני הנאשם החשדות נגדו, כי הוא חשוד בהברחת סחורה עבור סוחרים מרצועת עזה ועבור החמאס והנאשם הכחיש. הנאשם הסביר כי הוא נותן שירות לתושבי עזה שהם – אכרם יאסין, אכרם מוסא (אשר נפטר מספר חודשים לפני כן), אוסאמה זוערוב, נאג'י זוערוב (אחיו של אוסאמה זוערוב), חמאדה קצאץ ועלאא עקל. עוד ציין הנאשם, כי מכיוון שאין לאוסאמה זוערוב אישור העברת סחורה וברזל, הוא עובד עם אחיו נאג'י אשר מעביר לו את הסחורה. הנאשם טען שמדובר בחוסר הבנה לגבי האופן בו עובד המעבר ושהוא רק הוביל סחורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כמו כן, בחקירה זו הנאשם נשאל האם העביר סחורה נוספת יחד עם המעליות והשיב שעם המעליות היו לוחות פחים ושהוא לא הסליק אותם אלא מדובר בצורת העמסה. החוקרים הטיחו בנאשם שהוא מבריח סחורה עבור החמאס והנאשם שלל זאת והשיב שאינו אחראי על התיאומים ואם לחוקריו יש בעיות שיפנו לעמי מהמעבר וישאלו אותו.

בהמשך אותו היום – מהשעה 10:00 ועד השעה 12:15 – נמשכה חקירתו של הנאשם במושב מבטחים על ידי חוקרי שב"כ, וזאת בהתאם לזכ"ד נוסף מאת אלבז (ת/12/3)). הנאשם טען שכל העברה שביצע רשומה ויש לו יכולת להראות זאת לחוקריו. ביחס לסחורה אשר אינה מתואמת ציין הנאשם כי הדבר לא תלוי בו מאחר והתיאום נעשה בצד הפלשתינאי. הנאשם ציין כי בכל מקרה הכל נבדק בשיקוף, כאשר מנגד חוקריו טענו בפניו שרק חלק קטן עובר שיקוף והנאשם יודע זאת.

במהלך חקירה זו הנאשם שלל שוב ושוב כי הוא מקבל תשלום מאכרם יאסין עבור שכירת המחסן. לבסוף, הנאשם הודה שהוא מקבל 10,000 ₪ בחודש מאכרם יאסין עבור השימוש במחסן, אך טען שזה לא עניינם של חוקריו ושהם אינם הרשויות להלבנת הון, וכי בכל מקרה, הוא לא מודע למתרחש במחסניו של אכרם יאסין. הנאשם שלל כי הבריח פרופילים עבור אכרם יאסין וציין, כי מדובר בשיטת העמסה. הנאשם טען כי לא מדובר בהברחה ושעמי (מהמעבר) ראה זאת ושאל האם היה רוצה היה יכול לעצור את הסחורה. עם זאת, לבסוף הנאשם אישר שלא היה לפרופילים של הברזל תיאום.

כמו כן אישר הנאשם שאוסאמה מנוע מלסחור עם ישראל ולהעביר סחורה וסיפר שיש לו חברה בשם ג'יסר אלמוסתקבל וכך הוא מעביר סחורה. לדברי הנאשם הוא שאל את עמי מהמעבר אם הוא יכול לעבוד איתו ועמי השיב בחיוב. הנאשם נשאל האם רכש סחורה עבור אוסאמה והשיב שרכש סחורה על שם אביו עבור חברת ג'יסר אלמוסתקבל.

במהלך חקירה זו הנאשם הופגש עם אכרם יאסין. בזכ"ד צוין, כי אכרם נשאל מי הבעלים של המחסנים והשיב שהנאשם. הוא נשאל האם הנאשם מעורב בהעמסת הסחורות במקום והשיב בחיוב. הוא נשאל האם הנאשם היה מודע להברחות במעבר כרם שלום ואכרם השיב בחיוב.

בהמשך כפי שצוין בזכ"ד השב"כ שנכתב על ידי ניסו (ת/12/4)), נחקר הנאשם פעם נוספת באשקלון מהשעה 15:55 ועד 22:55 (בין השעות 15:19-18:45 צוין שהנאשם שהה בתאו לארוחות ערב). במהלך החקירה ציין הנאשם, כי חברת ג'יסר אלמוסתקבל קיימת מזה כחודשיים. אוסאמה פתח אותה, בסיוע אחיו נאג'י, מכיוון שהוא מנוע מלהכניס סחורה לישראל. כן ציין, שהחברות העיקריות איתן אוסאמה עובד באמצעות ג'יסר הן פוליפח ופולירון. לדבריו, נאג'י הוא "הפרונט" של החברה אך הנאשם בפועל בקשר עם אוסאמה. עם נאג'י שוחח רק 3 פעמים בחודשיים האחרונים. הנאשם ביצע כ-10 הובלות עבור ג'יסר אלמוסתקבל, כשרוב ההובלות הן של צינורות 1.5 צול וזוויות. באשר להעמסת הפרופילים של הברזל עם המעליות אמר הנאשם, כי הגם שידע שאין תיאום לפרופילים, מדובר בצורת העמסה שנעשתה בתום לב.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

יום 9.2.2015 – הנאשם מתחיל להודות באישומים

ביום זה, הנאשם נחקר החל מהשעה 10:35 ועד השעה 16:00 על ידי השב"כ כפי שתועד בזכ"ד שנכתב על ידי "ניסור" (ת/12/5)). בתחילת הזכ"ד צוין כי הנאשם חזר מבית המשפט וציין כי מעצרו הוארך ב-7 ימים.

נאמר לנאשם כי החוקרים יעשו שימוש במלוא הימים שניתנו כדי להגיע אל האמת וצוין, כי נעשתה שיחה כללית עם הנאשם בנוגע להברחה. כמו כן צוין, כי נאמר לנאשם כי עליו לקחת בחשבון שיכולות להיות השלכות על משפחתו באם יוחלט להגיש כתב אישום.

אשר לרגע בו החל הנאשם למסור את הודאתו צוין בזכ"ד כי:

"27. נאמר לנדון כי הוא ידע שהסחורה של אוסמה זוערוב מגיע לפעילי טרור וזה לא הפריע לו להמשיך בעסקיו אל מול אוסמה זוערוב וכל זה לטובת כיסו הפרטי.

28. הנדון החל לומר שידע שאוסמה זוערוב מוכר סחורה לפעילי טרור ועם זאת המשיך להעביר לו סחורות למטרות רווח אישי. הנדון נתבקש לפרט והחל למסור כר"מ:

29. "...

עוד צוין בזכ"ד כי הנאשם אמר שאכרם מוסא הכיר לו את אוסמה וכך הנאשם החל לשנע לו סחורה למעבר כרם שלום. בינואר 2014 נתפסו בישראל 80 טון ברזל השייכים לאוסמה שהובלו על ידי חברת קונטרס. לאחר התפיסה נודע לנאשם מכמה גורמים – השוטר מוטי עשור, עמי מהמעבר, עובד בקונטרס, אוסמה זוערוב ועו"ד מוניר, כי הסחורה שיועדה לאוסמה ונתפסה הייתה אמורה להגיע לארגון טרור. לדברי הנאשם, ידיעה זו לא מנעה ממנו להמשיך לאחסן ולשנע סחורה עבור אוסמה דרך אנשים וחברות כיסוי למטרת רווח אישי. לדבריו, העביר לאוסמה סחורה בין היתר באמצעות עלאא עקל ונאגי זוערוב. הנאשם נשאל על אנשים שונים מרצועת עזה מולם עבד.

הנאשם נחקר שוב באותו היום על ידי המשטרה על ידי רס"מ אונסי חיר אל דין (ת/12/6)). החקירה נערכה מ-18:25 ועד השעה 20:37 (צוין כי בין השעות 19:55 ועד 20:02 נכנס הנאשם לבדיקת רופא מטעם בית הסוהר). בתחילת החקירה נמסר לנאשם "טופס ידוע חשוד בדבר זכויותיו – בטרם חקירה" והנאשם חתם עליו. כמו כן הנאשם נשאל האם הבין את החשדות נגדו וכן צוין בפניו, כי הוא עדיין מנוע מפגש.

בתחילת החקירה הנאשם סיפר על עצמו, משפחתו ועל העסק אותו ציין כי הוא מנהל לבד (ת/12/6), ש' 15-8). הנאשם סיפר כי יש לו שני מחסנים, אחד הוא משכיר לאכרם יאסין והשני משמש לפריקת סחורה בסככה. ביחס למעבר ציין, כי הפלשתינאים מבצעים את התיאום ומוסרים לו את מספר המשאית, את שם הנהג ואיזו סחורה להעמיס. עוד ציין, כי היו הרבה סחורות שהיו מגיעות ללא תיאום למעבר ולבסוף הן היו חוזרות למחסן (שם, ש' 30-26).

ביחס לאוסמה זוערוב ציין, כי הוא מכיר אותה משנת 2013 דרך אכרם מוסא. ביחס לקשריו של אוסמה זוערוב עם פעילי טרור ציין כי בינואר 2014 נתפסו 80 טון ברזל שהיו שייכים לאוסמה ולאחר שהסחורה נתפסה ידע מכמה אנשים, כי היא הייתה מיועדת לארגוני טרור. הוא ציין, כי השוטר מוטי עשור הגיע אליו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עם בחור נוסף מחברת קונטרס שציין בפניו כי הסחורה נתפסה מאחר והיא הייתה מיועדת לארגון טרור. הוא שמע זאת גם מעמי שקד, וכן מאוסאמה זוערוב ועורך דינו. כאשר נשאל מדוע העביר לאוסאמה סחורות דרך גורמים אחרים ציין, כי הסחורה הועברה לחברות שאינן על שם אוסאמה, בגלל בעיה שהייתה לאוסאמה וכיון שלא אושר לו להעביר סחורה על שמו. הנאשם נשאל בחקירה מדוע העביר סחורות לאוסאמה זוערוב אם ידע שהוא מעורב בהעברת סחורות עבור ארגוני טרור, וזאת תחת כיסוי של גורמים אחרים, והשיב כי עשה זאת עבור רווח כספי (שם, ש' 89-94). אשר לחברת גייסר אלמוסתקבל ציין, כי החברה הוקמה מאחר ואוסאמה היה מנוע מלהכניס סחורה (שם, 126-123).

לאחר שחזר מבדיקת רופא חקירתו של הנאשם נמשכה והנאשם השיב, כי הוא עמד בקשר רוב הזמן מול אוסאמה. עם נאגיי הוא דיבר פעם או פעמיים, כי אוסאמה הוא זה שניהל את החברה ונאגיי היה רק על הנייר (שם, ש' 133-139). לבסוף ציין כי הוא מתחרט מאוד על הסחורות שהעביר לאוסאמה זוערוב, וכי לא הייתה לו כוונה לפגוע בביטחון המדינה (שם, ש' 200).

יום 10.2.2015 – המשך חקירת הנאשם

ביום 10.2.2015 הנאשם נחקר שוב על ידי השב"כ. על פי הזכ"ד אשר נכתב על ידי המכונה "לאון" החל מהשעה 12:40 ועד השעה 15:15 (ת/12(7)).

הנאשם סיפר, כי הוא מקבל כל שבוע כסף מאכרם יאסין במזומן או בצ'ק דרך הישאם מחיסן, עלאא יאסין, אכרם מוסא (עד שנפטר). הנאשם סיפר כי בחודשים טובים קיבל מאכרם יאסין 150,000 ₪ בחודש וכן קיבל 10,000 ₪ עבור אחסנת הסחורה שלו.

במהלך החקירה נאמר לנאשם, כי הוארכה מניעת המפגש עם עורך דין וצוין, כי הנאשם השיב שהוא מבין. בחקירה זו צוין, כי הנאשם הודה שאוסאמה ביקש ממנו להוריד את הניילון מסחורה שרכש מפוליפח, על מנת להסתיר את העובדה שמדובר בסחורה המגיעה מהשוק המקומי. מטרת השיטה הזו היא לגרום לאנשי המעבר לחשוב שמדובר בלוחות מתכת השייכים למעליות ייבוא ולא לשוק המקומי, כך ניתן להעביר את הסחורה מבלי שתיתפס ואף לא צריך להוציא חשבונית אוטונומיה. הנאשם סיפר שהסחורה לא נכנסה לרצועה ונמצאת במחסנו. הנאשם פירט את שמות חברות הכיסוי של אוסאמה: גייסר אלמוסתקבל, עלאא עקל, דיאא, אלמנרה. הנאשם חזר על הטענה שעשה זאת לטובת רווח אישי בלבד ולא מתוך שנאה למדינה. כן ציין שלא קיבל כסף מגורם צבאי בחמאס.

בסיומו של הזכ"ד צוין, כי הנאשם כובד בארוחת צהרים ממטבח החוקרים.

הנאשם נחקר שוב באותו היום על ידי השב"כ כמפורט בזכ"ד החקירה שערך "ניסוי", חקירה שנמשכה כשעה וחצי (ת/12(8)). בחקירה זו נשאל הנאשם על מחסן באוהד אותו שוכר יוסי אלבז וכן על סאמי שחיבר.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם נחקר שוב על ידי השב"כ באותו היום (10.2.2015), מהשעה 16:50 עד השעה 19:10, זאת בהתאם לזכ"ד שערך ממך (ת/12/9) (צוין שהנאשם כובד בכריך ושתיה קרה ובין השעות 18:15 ועד 18:25 שהה בבדיקת רופא).

בחקירה זו נשאל הנאשם על מקרים שבהם נעשה תיאום עבור סחורה מסוימת ובפועל הייתה במקומה או יחד איתה סחורה שונה. בהמשך החקירה צוין, כי הנאשם אמר שאינו חש בטוב ונלקח לבדיקת רופא. עם חזרתו, נשאל לשלומו והשיב כי הוא מרגיש טוב. הנאשם השיב לשאלת החוקרים כי הוא אינו מעוניין לנוח בתאו. נאמר לנאשם כי החוקרים עדיין מעוניינים לשמוע על מקרים בהם הסחורה המועמסת במחסנים אינה תואמת את הרשומות. לאחר מכן הנאשם החל להתבטא באופן הבא:

19. לדברי הנדון חוקריו מפילים עליו פצצות ורוצים שייקבר כאן. הנדון אמר כי אם צריך יישב בחקירה תקופה ארוכה ויצא מכאן מת.

20. נאמר לנדון כי דבריו אינם מקובלים וכי חוקריו רוצים רק לשמוע את האמת.

21. הנדון אמר כי בבוקר חוקריו ימצאו אותו תלוי בתא.

22. נאמר לנדון כי דבריו אינם מקובלים לחלוטין על חוקריו וכי מצופה ממנו לחדול מהם.

23. הנדון שתק" (שם, עמ' מס' 2, ס' 19-23).

עוד באותו היום (10.2.2015) נחקר הנאשם פעם נוספת בין השעות 19:10 עד 22:35 בהתאם לזכ"ד שערך ניסו (ת/12/10).

הנאשם התייחס לאמירותיו האובדניות בחקירה הקודמת והשיב כי "הוא נשבר וע"כ החל לומר כי רוצה לתלות את עצמו בתא" (ס' 1). החוקרים ציינו בפניו, כי אין כוונה לשבור את הנאשם אלא המטרה היא לשמוע את האמת. הנאשם נשאל פעם נוספת מדוע אמר את הדברים האלו והשיב, כי היה לו רגע של שבירה וזה מה שיצא מפיו.

לאחר מכן, הנאשם פירט את השתלשלות העברת הכספים מרצועת עזה לישראל. לדבריו, הסוחרים בעזה מעבירים את הכסף לעמאר, חלפן כספים מהרצועה, שהינו שותפו של הישאם מחיסן. את הכספים עמאר מעביר מבנק פלסטין ברצועה לבנק פלסטין בחברון והישאם מושך אותם בבנק פלסטין בחברון. הישאם מחלק את הכספים לישראלים במזומן וגובה עמלה של 1.5%. הוא מנהל ספר חשבונות בו הוא רושם את כל הכספים שאנשים קיבלו ממנו ומקבלי הכספים חותמים ליד על מנת שלא יטענו בעתיד שלא שילמו להם.

הנאשם ציין שוב, כי אוסאמה ביקש ממנו להוריד את הניילון מלוחות הפח שהיו אצלו עליו היה רשום "פולפח" על מנת שיוכל להכניסם לרצועת עזה. עוד סיפר הנאשם, כי לפני חודש וחצי עלאא עקל ייבא מעליות והנאשם הוביל אותן מנמל אשדוד. הנאשם ניסה להבריא יחד עם הסחורה 15 חבילות של פחים שחולקו בין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

3 משאיות במשקל של 30 טון. עוד הנאשם סיפר, כי על מנת שאוסאמה זוערוב יוכל להכניס ברזל לרצועת עזה הוא משתמש בגייסר אלמוסתקבל, עלאא עקל, דיאא וחברת אלמנרה.

בהמשך ציין הנאשם שבשנת 2014 הוא משך מנמל אשדוד מכולה של גנרטורים וחלקי גנרטורים שהיו מיועדים לסאמי שחיבר. הסחורה הגיעה למעבר וסורבה בשל חלקי הגנרטורים שלא תואמו. לאחר מכן סאמי שחיבר ביקש מהנאשם שיוציא את החלקים שלא מאושרים ויעביר פעם נוספת את המשטחים, הנאשם עשה זאת והסחורה עברה. בהמשך עברו גם החלקים.

יום 11.2.2015

הנאשם נחקר ביום 11.2.2015 החל מהשעה 09:30 ועד השעה 10:30 על ידי השב"כ וזאת בהתאם לזכ"ד שנערך על ידי ניסו (ת/12/11).

בתחילת החקירה נשאל הנאשם לשלוחו והשיב "לא בסדר", תוך שציין כי נלקחו ממנו הבגדים התחתונים והגרביים. צוין כי נאמר לנאשם על ידי החוקר שאלו נוהלי שב"ס, לאחר שנאמרות אמירות אובדניות, הננקטים מתוך זהירות. צוין, כי הנאשם כובד בתה ועוגיות וציין כי הוא בסדר.

נאמר לנאשם, כי החוקרים מעוניינים להגיע למחסניו כדי שיצביע על כלל הציוד שנמצא שם ששייך לאוסאמה ודברים נוספים והנאשם השיב, כי יעשה זאת. עוד צוין כי חוקריו יאשרו לנאשם לראות שם את בני משפחתו ולדרוש בשלום, אך אל לו להעביר מסרים הקשורים לחקירה. הנאשם ציין כי לא יעשה זאת, וכי הוא מעוניין לראות את משפחתו. הנאשם פירט אודות המחסנים בישראל אותם הוא מכיר.

הנאשם נחקר שוב באותו היום על ידי המשטרה, על ידי החוקר אונסי חיר אל דין (ת/12/12)). החקירה החלה בשעה 10:36 והסתיימה בשעה 12:23.

בתחילת החקירה צוין, כי נאמר לנאשם שהוא מנוע מפגש עם עורך דין, וכי לבקשת רני"ג מוטי עשור, משיקולי ביטחון, יש לערוך את החקירה כאשר הנאשם אזוק ידיים.

בחקירה אישר הנאשם שעלאא עקל אמר לו שיש לו מניעה ביטחונית לקבל אישור יציאה לישראל אך הנאשם לא ידע מה הסיבה לכך. הנאשם נשאל מדוע המשיך לעבוד איתו והשיב: "לא ראיתי בזה משהו חמור לגבי קבלת אישור יציאה לארץ ומניעה ביטחונית לבין העברת סחורות ופעילות משותפת" (ת/12/12), ש' 15-16).

הנאשם חזר על עניין הניסיון להכנסת הפח עם המעליות שהוביל לעלאא עקל, אך שלל את האפשרות שחשב שהפח מיועד לארגוני טרור. הנאשם סיפר על מקרה נוסף בו אוסאמה ביקש ממנו להכניס פחים לעזה (מדובר בלוחות פח בעובי 0.8 מ"מ במשקל 7.5 טון). אוסאמה ביקש מהנאשם שיריד את הניילון על מנת שלא יראו שהסחורה נרכשה מפוליפח. בנוסף, היו 15 חבילות פח בעובי 2-0.8 מ"מ במשקל 30 טון. הנאשם נשאל האם הוא יודע למה מיועד הפח ובהשיב "דלתות שערים, מחסנים, ציפוי דלתות פעילות במסגרת". צוין בפני הנאשם שאולי משתמשים בהם גם לייצור ביטחוני והנאשם השיב - "לא שידוע לי". הנאשם נשאל אודות סחורות נוספות שהועברו או שנמצאו במחסנו. הנאשם גלל שוב את שיטת העברת הכספים מעזה. הנאשם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

סיפר שוב שהוביל לסאמי שחיבר גנרטורים וחלקי גנרטורים אשר לא נכנסו בתחילה ומאוחר יותר הוכנסו. הנאשם ציין שמות חברות כיסוי שאוסאמה עובד איתן.

באותו היום (11.2.2015) הנאשם נחקר שוב, הפעם על ידי השב"כ. בהתאם לזכ"ד שנערך על ידי ניסו החקירה החלה בשעה 12:40 ונמשכה עד השעה 14:00 (ת/12(13)).

בחקירה זו הנאשם התבקש לפרט שמות של מחסנים בישראל שעובדים מול סוחרים עזתיים. כמו כן הוצג לנאשם טלפון נייד והוא אישר כי זה הטלפון שלו והסכים, כי החוקרים ידפדפו בשמות בספר הטלפונים. לבסוף צוין כי ניכר שהנאשם עייף וכי הוא ילך לנוח שעתיים ולאחר מכן ימשיכו בחקירה.

הנאשם נחקר שוב על ידי חוקרי שב"כ בין השעות 16:05 עד 17:45 בהתאם לזכ"ד שנערך עי ידי ניסו (ת/12(14)).

החוקרים המשיכו לדפדף במספרי הטלפון שצינו שם ואלו נרשמו בזכ"ד. הנאשם מסר שבדצמבר 2012 נתפסו שקים של סגסוגת ברזל בסחורה של פיצוחים והסחורה הועמסה ממחסנו. לדבריו, הוא בירר עם אכרם יאסין מה קרה ולא היה מודע לכך. עוד סיפר שב-10/2012 הוא התבקש על ידי עלאא עקל להעביר אליו מכונה לצביעת מכוניות, תבניות יציקה, גירים תעשייתיים, צינורות שמן בלחץ, מבערים וגלילי פיברגלס. תבניות היציקה והגירים התעשייתיים לא תואמו, הסחורה נתפסה במעבר, הציוד חזר ולאחר תיאום נוסף נכנסה רק המכונה.

יום 12.2.2015 – יום ההולכה וההצבעה (הנאשם הובא למחסנו וביתו במושב מבטחים ביחד עם חוקריו)

ביום 12.2.2015 הנאשם נחקר על ידי השב"כ, החקירה החלה בשעה 08:50 ונמשכה עד השעה 09:10 (ת/12(15)).

צוין בזכ"ד, כי הנאשם בורך לשלום וציין כי הוא חש בטוב, וכן כי הנאשם כובד בארוחת בוקר בה ציין, כי מבחינתו הוא מעוניין לסיים את החקירה ולהמשיך לשתף פעולה ולמסור את גרסתו ביחס למיוחס לו. הנאשם ציין, כי הוא מוכן להצביע על מקום הברזל הרלוונטי ולהסגיר את כל הברזל. עוד צוין כי נוהלה שיחה עם הנאשם ביחס למצבו, והוא ציין שהוא מבין שעשה טעות ומקווה לסיים את החקירה בהקדם לאחר שימסור את כלל גרסאותיו. נאמר לנאשם, כי כלל הראיות בתיק יועברו לפרקליטות ויוחלט אם להעמידו לדין. הנאשם הסביר, כי מבין שעליו לשלם על טעויותיו וכי הוא מבין שבסיום התהליך הוא יועמד לדין.

בהמשך בשעה 09:24 נחקר הנאשם על ידי החוקר אונוסי מהמשטרה עד השעה 11:30 (ת/12(16)). צוין שנאמר לנאשם, כי הוא עדיין מנוע מפגש עם עורך דין עד ליום המחרת. הנאשם חזר על המקרים שפירט. הנאשם התייחס ל-80,000 ₪ שקיבל מאכרם יאסין. לדבריו, שיקר כשאמר שהכסף מיועד לרכישת שופל עבור אכרם מוסא ומדובר בכסף שאכרם יאסין חייב לו על הובלות ופעילות במחסן.

הנאשם פירט את בעלי המחסנים בישראל הפועלים מול הסוחרים בעזה והציג לחוקר את מספרי הטלפון ששמורים בנייד שלו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בזכ"ד נוסף מאותו היום (שנערך על ידי ניסו) מצוין כי בשעה 12:15 נאמר לנאשם, כי הם יצאו אל מחסניו לצורך הסגרת הציוד והנאשם השיב, כי כשיגיעו למקום הוא יראה את הציוד לחוקרים. עוד נאמר לו כי תינתן לו האפשרות לפגוש את משפחתו ולדרוש בשלומם. החקירה נערכה עד השעה 12:30 (ת/12(17)).

באותו היום בשעה 19:00 צוין בזכ"ד נוסף שנערך על ידי ניסו כי נמסר לנאשם שהוסרה המניעה לפגוש עורך דין (ת/12(18)).

13.2.2015-15.2.2015 – הנאשם לא נחקר.

16.2.2015 - הנאשם מובא לחקירת שב"כ שוב לאחר הפסקה של שלושה ימים

ביום 16.2.2015 הנאשם נחקר בשעה 18:00 ע"י השב"כ, זאת בהתאם לזכ"ד שערך החוקר ניסו (ת/12(19)). בזכ"ד זה צוין שהנאשם נשאל לשלומו והשיב כי "המצב חרא", וכי הוא לא ציפה להגיע למצב הזה. כאשר נאמר לנאשם כי החוקר רק רוצה לשאול לשלומו צוין שהנאשם אמר כי: "הוא מודה לחוקריו שאף ביקרו אותו בשבת רק כדי לשאול לשלומו". עוד צוין כי: "הנדון אמר כי הוא מופתע מהיחס הטוב שהוא מקבל מחוקריו. נאמר לנדון כי כולנו בני אדם ולא משנה אם אדם טעה בצורה כזו או אחרת היחס לא אמור להשתנות. הנדון כובד בקפה, סנדוויץ וסיגריות. הנדון הודה לחוקריו".

עוד נאמר לנאשם, כי יורם מפוליפח אמר שהוא שילם 200,000 ₪ עבור סחורה של אוסאמה זוערוב שנרשמה גם על שמו של הנאשם. הנאשם השיב, כי אכן נרשמה סחורה על שמו עבור אוסאמה זוערוב אבל הוא לא שילם עבורה עדיין. נאמר לנאשם שיוורם ציין שיש 35 טון ברזל אצלו שרשומים על שמו של הנאשם, והנאשם השיב כי הוא לא ידע שנרשמה סחורה על שמו וכי אוסאמה רשם בלי לשאול אותו.

למחרת, ביום 17.2.2015 הנאשם נחקר במשטרה

הנאשם נחקר במשטרה על ידי החוקר אמנון לוי ביום 17.2.2015 החל מהשעה 8:13 (לא מצוינת שעת סיום החקירה) (ת/12(20)). בתחילת החקירה ציין הנאשם, כי הוא מבין על מה הוא נחקר וכי הוא לא מעוניין להיוועץ בעורך דין. הנאשם מספר על כסף שקיבל מגורמים שונים ביניהם אוסאמה זוערוב ואכרם יאסין. כמו כן נשאל הנאשם על יורם אלון, וציין כי הוא מפוליפח והיה ביניהם קשר ביחס לסחורה של אוסאמה זוערוב. כמו כן נשאל על הקשר שלו לציון בן חמו מפולירן.

הנאשם נחקר שוב באותו היום במשטרה החל מהשעה 11:12 על ידי החוקר יוסף שרפי (ת/12(21)). הנאשם ציין כי החל לעבוד ב-2010 "בטפטופים" והחל מ-2012 החל לתת שירות לאכרם יאסין. הנאשם נשאל מה היקף העסקאות שלו עם אכרם יאסין והשיב שאינו זוכר, יש עסקאות שהוא דיווח עליהן ויש כאלה שלא. לדבריו, אכרם יאסין היה מבקש ממנו כל פעם להוציא לו חשבונית על חברה אחרת בעבור שירותיו. לדברי הנאשם, הוא מעריך כי היקף הפעילות שלו מול אכרם יאסין עמד על מיליון ₪ בשנה. באשר למחסן, ציין הנאשם כי השכיר אותו לאכרם תמורת 10,000 ₪ בחודש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

באשר לפעילותו מול אוסאמה זוערוב הנאשם ציין, כי הוא מכיר את אוסאמה זוערוב רק כשלושה חודשים והוא מעביר לו סחורות שהוא קונה מהארץ. הנאשם ביצע עבורו מספר הובלות וגבה 2,000 ₪ עבור כל הובלה. הנאשם ביצע את ההובלות עם המשאיות שלו, לרבות משאית לבנה שרשומה בבעלות חברת ד. רותם ומאור, הנאשם רכש אותה אך לא העביר בעלות ללא סיבה מיוחדת. הנאשם ציין שהיתה בבעלותו חברה בשם "פרץ מיכה תעשייה חקלאית בע"מ" אך החברה קרסה.

עוד באותו היום (17.2.2015) הנאשם נחקר על ידי אגף המכס והמע"מ החל מהשעה 12:50 עד 15:47 על ידי מבקרי המכס והמע"מ – ראובן סבך ודנוך רענן (ת/12(22)). בתחילת החקירה הנאשם אמר שאינו מעוניין להתייעץ עם עו"ד.

לדברי הנאשם, הוא לא דיווח על הכנסות בסך 500,000-600,000 ₪ מתוך המחזור השנתי. ציין שהעסק רשום על שם אביו אך הנאשם מנהלו בפועל ואביו לא עובד. הנאשם סיפר, כי השכיר לאכרס יאסין את המחסן שלו במשך שנה וחצי – שנתיים וקיבל בתמורה 10,000 ₪ בחודש, ולא הוציא על כך חשבונית מס. הנאשם אמר שאת רוב ההובלות עשה לאכרס יאסין ולאוסאמה זוערוב. הוא הוציא חשבוניות על שם אנשים אחרים, לפי בקשתם של אוסאמה ואכרס. הנאשם ציין שהוא רשם את החשבוניות על פי הפרטים המופיעים בטופס אחסון, הוא לא ראה את הפירוט של הסחורה וידע מה הוא מוביל על פי הפירוט ברשימו. לדבריו, קיבל תשלום על כל הובלה, על מכולה של 20 רגל קיבל 1,700 ₪ ועל מכולה של 40 רגל קיבל 2,800 ₪. כל הובלה כוללת גם פריקה והשטחה.

הנאשם ציין שלאוסאמה ביצע הובלות פעמים בודדות. אוסאמה היה מנוע ביטחוני ואסור היה לו להכניס סחורה לעזה, לכן הוא פתח חברה בשם ג'יסר אלמוסתקבל על שם אחיו נאג'י, וכך הנאשם היה מספק לו את הסחורה. ההובלות היו בתקופה שבין 12/2014-01/2015 והנאשם טרם התחשבן איתו בגינן. הנאשם נשאל מדוע לא הוציא חשבונית מס עבור הכסף השחור שקיבל מאכרס יאסין והשיב: **"את המע"מ הם לא משלמים אז כדי שאני לא אוכל אותה משני הכיוונים לא הוצאתי חשבונית מס על התשלומים האלה והשירות שסיפקתי"** (ת/12(22), עמ' 4, ש' 12-13). הנאשם אמר שהוא לא ניהל ספר עבודה כשעבד בשיפוצים וכן לא ניהל ספר עבודה כשעבד עם השופל. הנאשם נשאל האם אכרס יאסין מנוע ביטחוני והשיב **"לא, הוא ממש לא מנוע. הוא עובד שנים בארץ"** (ת/12(22), עמ' 6, ש' 10).

הנאשם נחקר שוב ביום 18.2.2015 במשטרה החל מהשעה 13:25 (לא רשומה שעת הסיום) על ידי החוקר אמנון לוי (ת/12(23)).

בתחילת החקירה הנאשם ציין כי הוא מבין על מה הוא נחקר, כי אינו מעוניין להיוועץ בעורך דין, וכי עכשיו חזר מהארכת מעצר ונפגש עם עורך הדין שלו. בחקירה זו הוצגו לנאשם מסמכים שונים אליהם הוא נדרש להתייחס וכן הושמעו לו האזנות סתר.

ביום 20.2.2015 הנאשם נחקר שוב על ידי מבקרי המע"מ והמכס ראובן סבך ורענן דנוך (ת/12(24)). החקירה החלה בשעה 8:46 ונמשכה עד השעה 12:15. בראשית החקירה ציין הנאשם, כי הוא אינו מעוניין בהיוועצות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בעורך דין. חקירה זו עיקרה בנושאים הכספיים. הנאשם נשאל אודות העסק שלו; על עבודתו עם אכרם יאסין; על קשריו העיסוקים עם אוסאמה; אופן הוצאת החשבונות ותעודות המשלוח ותיעוד העסקאות; וכן נשאל על עסקאות ספציפיות.

חקירה נוספת של הנאשם בוצעה על ידי המשטרה (פקד יוסף שרפי) ביום 25.2.2015 (החל מהשעה 11:39 ועד השעה 17:42) (ת/12/25)).

צוין כי הנאשם התייעץ עם עו"ד שי ברגר, וכי השאלות נשאלו על ידי פקד יוסף שרפי וחוקר מהכונס הרשמי – מוטי בוכנר.

הנאשם נשאל אודות הבקשה לפשיטת רגל, על ההגבלות שהוטלו עליו בשל כך ועל העסק הנוסף אשר פתח על שם אביו. הנאשם הסביר, כי עשה זאת מאחר והוא אינו יכול לפתוח חברה בשל היותו בצו כינוס. עוד נשאל הנאשם בחקירה אודות המשאיות הרשומות על שם בנו. הנאשם אישר שהיו לו הכנסות שלא דיווח, ושקיבל כסף במזומן דרך בלדרים בעזה.

הנאשם נחקר שוב באותו היום (25.2.2015) החל מהשעה 18:08 עד 21:20 על ידי המשטרה – פקד יוסף שרפי (ת/12/26)).

גם חקירה זו עסקה בעיקר בנושאים הכלכליים. הנאשם נשאל אודות סוג החשבונות שהוציא – האם הוציא חשבונות עסקה בגין עסקאותיו והשיב שמעולם לא הוציא חשבונות עסקה, אלא רק חשבונות מס. בעסקאות שביצע בארץ הוציא תמיד חשבונות מס ואילו בעסקאות שביצע עם סוחרים מעזה הוציא בחלק מהמקרים. הנאשם אישר שכנראה לא יצאו חשבונות מס על ההובלות הבודדות שעשה לאכרם יאסין בזמן המלחמה. הנאשם ציין, כי אין לו רישום שיכול להעיד על כמות ההובלות שעשה עבור אכרם. הנאשם התבקש להתייחס להובלות שביצע עבור סאמי שחיבר ואברהים חסונה וציין כי מדובר בלקוחות של אכרם והוא הוציא חשבונות לפי בקשתו של אכרם. גם עם חאתם עלאאי וטארק חאלף נקט באותה שיטה. לדבריו, הוא לא זוכר כמה הובלות עשה לאכרם עבור כל אחד מלקוחותיו ואין על כך תיעוד.

הנאשם התייחס לכספים שקיבל מגורמים שונים והובלות שביצע עבור גורמים מעזה ובין היתר עבור חברת גייסר אלמוסתקבל וכספים שקיבל. עוד התייחס הנאשם לעסקאות ספציפיות שביצע וכן להובלות שביצע.

הנאשם נחקר שוב ביום 26.2.2015 החל מהשעה 12:06 עד השעה 17:27 על ידי המשטרה – רס"מ חיים אלשאמי (ת/12/27)).

בתחילת החקירה הנאשם נשאל האם איים על עמי שקד והושמעה לו שיחה. הנאשם הסביר, כי כוונתו בכך שאמר לשים על ראשו של עמי 50 אלף, היא לתביעה שיגיש נגד עמי שקד על מה שקורה במעבר והסביר כי אמר זאת מתוך כעס (שם, ש' 4-20).

הושמעו לנאשם האזנות סתר נוספות והוא נדרש להתייחס אליהן. כן נשאל שוב על קשריו עם אכרם ועם אוסאמה זוערוב ועל עבודות שביצע עבורם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

ביום 1.3.2015 נחקר הנאשם על ידי המשטרה – ע"י רס"ב אזולאי אבשלום – החל מהשעה 11:36 ועד השעה 15:08 (ת/12-28)). בחקירה זו הנאשם התבקש להתייחס לחשבוניות שהוצגו לו וציין את ההובלות והסחורות בגינן הוצאו. כן ציין הנאשם, כי אוסאמה שילם עבור הסחורה לפולפח וביקש שיוציאו את החשבוניות על שמו של הנאשם ולא עדכנו אותו. לדבריו, הוא לא קיבל על כך תמורה, אלא רק עבור ההובלה. הנאשם נשאל לגבי הובלת המעליות עם הפח ואמר שהיה אישור גם לפח והוא לא יודע מדוע רק המעליות עברו. אין לו קשר לתיאום שנעשה בין האוזרה (המקבילה למת"ק בעזה) והמת"ק, ומה שהסוחר אומר לו להעמיס הוא מעמיס. הנאשם שב וציין, כי התיאומים נעשים בצד הפלסטיני ואין לו קשר לכך.

טענות הזוטא של הנאשם

הנאשם טוען כי הודאותיו אינן קבילות כראיה, הן מכח סעיף 12 לפקודת הראיות, והן מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקתית. טענות הזוטא של הנאשם נחלקות לשני חלקים: החלק האחד, מתייחס לחקירותיו של הנאשם במשטרה ובשב"כ אשר התמקדו בעבירות הביטחוניות והחלק השני נוגע לחקירותיו הכלכליות של הנאשם על ידי חוקרי הלבנת הון, כונ"ר ורשות המיסים.

טענות הזוטא של הנאשם ביחס לחקירותיו בעבירות הביטחוניות

לב"כ הנאשם טענות קשות בדבר התנהלות החוקרים, וכי התנהלותם היא הגורם או המניע להודאותיו של הנאשם, שאינן הודאות אמת. לעמדתו, הנאשם אמר את הדברים מתוך לחץ שהפעילו החוקרים, התנאים הקשים בהם היה מצוי ומתוך רצון לסיים את החקירה, ובהמשך אף קיבל "פיצוי" במפגש עם משפחתו.

תחילה טוען הנאשם להיעדר חוקיות מניעת המפגש. לטענת הנאשם, הוא נעצר בסיומה של הפרשה ועל כן שיקול הדעת של הגורם המוסמך לחתום על ההחלטה לא היה סביר, שכן העילות למניעת המפגש לא התקיימו ועל כן זכות הנאשם להיוועצות בעורך דין נפגעה אנושות. מעבר לכך שלא התאפשר לו להיוועץ בעורך דין, נטען כי לנאשם לא הוסברו זכויותיו אלא רק בתחילתה של החקירה הראשונה, וכי הוא לא הוזהר כדין, ועל כן הפגיעה בזכויותיו הייתה קשה יותר. עוד נטען כי מנחקרים אחרים בפרשה כגון: ציון בן חמו ויורם אלון, לא נמנע מפגש עם עורך דין, והם כלל לא נחקרו בשב"כ.

הנאשם העלה טענות רבות ביחס לאופן בו נחקר. נטען, כי הנאשם נחקר בצורה אגרסיבית, וזאת בשל התנאים בהם שהה בחקירותיו, תנאים אשר הביאו להידרדרות במצבו הבריאותי והנפשי, עד כדי נטיות אובדניות. הנאשם היה אזוק בחלק מהחקירות (אף המשטרתיות) ונחקר עד שעות מאוחרות. משכך, על אף שהחקירות תוארו על ידי החוקרים כרגועות ותקינות, הממצאים שנחשפו בחקירות הנגדיות של החוקרים השונים, מצביעים על עימותים בין החוקרים לנאשם, עייפות קיצונית ואמירות אובדניות.

לטענת ב"כ הנאשם, בשני המקרים בהם נעשה תיעוד חזותי נחשפה האמת. כך נטען כי בדו"ח ההובלה והצבעה (ת/10) ניתן לראות בבירור, כי הציוד שהוחזר מהמעבר היה עדיין מכוסה בניילונים של פולפח, בעוד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שבחקירות נרשם מפיו של הנאשם כביכול, כי הוא התבקש להוריד את הניילון ועשה כן. המקרה השני שלגביו נטען, כי התייעוד לא שיקף את המציאות, היה בחקירתו של הנאשם ביום 25.2.15 (ת/12(26)), כאשר הנאשם נותר עם החוקר שרפי אשר הבהיר לו כי דבריו לא נרשמים ואז הנאשם מוסר גרסה אשר אינה מתיישבת עם מה שנרשם בחקירות ובזכדי"ם, וכאשר זו לעמדת ב"כ הנאשם גרסתו האמתית.

עוד טען ב"כ הנאשם **לפיתוי והשאה** בכך שנרמז לנאשם, כי תקופת המעצר תקוצר באם ישתף פעולה וכי אז יזכה לפגוש את משפחתו במהלך ההובלה וההצבעה, ואכן בהליך חריג הנאשם פגש את משפחתו במהלך הביקור במחסן בחצריו של הנאשם.

לעניין משקל של הודאת הנאשם נטען, כי בחינת הודאותיו של הנאשם על פי המבחן הפנימי מעלה כי ניכר בהן חוסר הסדר וערבוב הפרטים הרבים שרובם לא רלוונטיים - כך לעמדת ב"כ הנאשם, וכן היעדר היגיון בפרטים; וכל אלו מלמדים על משקלם הנמוך של ההודעות והזכדי"ם. שכן על פי הפסיקה ההודאה צריכה להיות מנוסחת בבהירות ורצופה. דברים אלו יש לבחון לעמדת ב"כ הנאשם, בהתאם למצבו של הנאשם אשר היה במצב מורכב, במניעת מפגש, בחקירות אינטנסיביות שהתנהלו בטונים גבוהים, לרבות איומים כאשר הוא עצור בתנאים קשים. מכאן שמכלול דברים אלו הופכים אותו למטרה קלה להשגה.

עוד ציין ב"כ הנאשם, כי ישנו ערבוב של פרטים גם ביחס לדברים שנאמרו מפיו של הנאשם, המקשים על קבלת תמונה ראייתית ברורה, כאשר חלק מן הדברים שנאמרו על ידו התגלו על פי הראיות כלא נכונים. למשל, כאשר צוין כי הנאשם אמר שהוזהר על ידי עמי שקד ומוטי עשור, וכן ההסלקה וההורדה של הניילונים, והסתירות בין ההודעות והזכדי"ם.

עוד צוין, כי **בהיעדר תיעוד** והעובדה שיש יותר מדוגמא אחת לכך שאין סימני אמת בדברים בהם הודה הנאשם, מלמדת כי אין לקבל את הודייתו ומשקלה נמוך.

מעבר לכך צוין, כי ישנו **קושי במתן אמון באמור בזכדי"ם מהחקירות בשב"כ**, שכן על אף שאומצו כקבילים בפסיקה הרי אין חולק, כי משקלם נמוך שכן אלו אינם תמלול של החקירה אלא המדובר בפארפרזה בלבד; החקירות נערכו ללא אזהרה וכן לא מצורפים המסמכים המלווים את החקירה, אשר מטרתה סיכולית בעיקר.

בעניין זה הוסיף סנגורו של הנאשם, כי אותו פער בין התייעוד בזכדי"ם למציאות ניכר למשל בעניין "הקפה" (כאשר לטענתו הנאשם הושקה בקפה פעמים רבות כאמצעי לשימור ערנותו של הנאשם); בעוד שבזכדי"ם מתועדת אמירתו התמוהה לטענתו של הנאשם בת/12(19) כי הוא "מודה" לחוקריו על היחס הטוב.

אשר **למבחן החיצוני** של ההודאה נטען, כי היא אינה עומדת במבחן זה שכן אין אחיזה חיצונית בחומר הראיות לדברים בהם הודה הנאשם, זאת בניגוד לטענת המאשימה. לכן משקלה אפסי שכן מטרת החקירה הינה סיכולית בעיקר; כי העדויות שהובאו ובכלל זה עדות נאג'י, אכרם יאסין וסמי שחיבר שוללות את טענות המאשימה; וגם עדויות ציון ויורם אינן תומכות בתזת המאשימה; וכי מההובלה וההצבעה ניתן ללמוד כי הניילונים של חברת פוליפח לא הוסרו בניגוד לאמור בהודאת הנאשם. כמו כן קיימים פרטים בחקירה שהוכחו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כלא נכונים או לא מדויקים. וכל זאת כאשר אין תיעוד חזותי, דבר המחליש עוד יותר את אמיתות הדברים שנכתבו בחקירות בשב"כ.

בנוסף טען הסניגור טענות ביחס לסנכרון בין עבודת השב"כ לעבודת המשטרה. לטענת ההגנה גביית ההודעה המשטרתית הינה טכנית לחלוטין ולא מהווה חקירה של ממש, ולכן אין לה ערך ראייתי. כך שהחקירות במשטרה הן למעשה העתק של הזכדי"ם שהיו מונחים בפני חוקרי המשטרה במהלך החקירה. מעבר לכך, הסמיכות של החקירה המשטרתית לחקירות של השב"כ מעידות, כי החקירות במשטרה הן תחת אותה אוטוריטה - של השב"כ ותחת אותה השפעה, ולכן הן בעלות משקל נמוך.

טענות הזוטא של הנאשם ביחס לעבירות הכלכליות

הנאשם נחקר למשך חמישה ימים בנוגע לעבירות הכלכליות, כאשר רק לגבי היומיים האחרונים קיים תיעוד חזותי, ואילו שלושת ימי החקירה הראשונים אינם מתועדים באופן חזותי.

לטענת הסניגור, שגתה המדינה בטענתה, כי לא הייתה חובת תיעוד בשני ימי החקירות הראשונים בהן נערכו חקירות המע"מ, וזאת מאחר ולטענת המדינה אין חובת תיעוד בחקירות מסוג זה. לטענת ב"כ הנאשם, החקירה נוגעת גם לאישומים הקשורים להלבנת הון, ולכן הייתה חובה לתעד חקירות בחשדות בעבירות כאלו. שכן, כאשר מורכב צוות צח"מ בו כל חקירה משמשת גם את המרכיבים האחרים בצח"מ, לא ניתן לעשות הפרדה מלאכותית בין חוקר לחוקר, ולטעון כי חקירה של חוקר אחד בנושא מסוים - בענייננו חוקרי המע"מ, אינה מחייבת תיעוד.

עוד נטען, כי היה עליהם להפריד בין החקירות הביטחוניות לעבירות המס ולא לנהל אותן בסמוך לחקירות הביטחוניות, שכן הנאשם היה במצב אובדני לאחר שהוטחו בפניו אישומים ביטחוניים חמורים והוא נחקר בגינם, והיה מקום לתת לנאשם להתאושש, ולאפשר לו לנהל את החקירה לאחר היוועצות עם עורך דין.

לטענת הנאשם נעשה שימוש באמצעים פסולים בחקירה – החקירה הייתה בלתי הוגנת; הנאשם נכלא בתא בודד בשלב חקירת המע"מ; הנאשם היה במעצר ממושך ובתנאי מעצר קשים; ונעשה מאמץ להפחיד את הנאשם כי אחרים התלויים בו יפגעו. הסניגור הדגיש, כי ברי לכולם שאין כל הצדקה לנקוט באמצעי חקירה קשים בעבירות מס, וחיבת להיות יחסיות בין חומרת העבירה והסיכון העולה ממנה, לבין האמצעים המותרים בחקירה.

ב"כ הנאשם העלה טענות נוספות ביחס לחקירה ספציפית מיום 25.2.2015 (ת/12(ג26)). נטען כי בחקירה זו הנאשם סבל מעייפות קשה, ולאחר שקוראים לנאשם את האזהרה הוא נרדם והחוקר מעיר אותו. בנוסף, לא רק שהנאשם נרדם תכופות במהלך החקירה באופן שגרם לחוקרים להעיר אותו פעמים רבות באמצעות קפה וסיגריות, אלא שבפעם אחת הנאשם ממש מתעורר מסייט וצועק "הצילו" (בסיכומי הנאשם עמ' 55, מפורטים מספר ניסיונות להעיר את הנאשם במהלך החקירה). הנאשם אמר לחוקרים מפורשות, כי במשך שבועיים הוא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לא ישן (ת/12(ג26)), כאשר הנאשם אף מבהיר לחוקרים כי המוח שלו "מעודך" (ת/12(ג26), עמ' 5, שי 34-38, עמ' 14 שי 2).

נטען שבחקירה זו ניכר שהנאשם מנסה להתאים את דבריו לטענות החוקרים (ת/12(ג26), עמ' 22), למשל בכך שהנאשם מאמת את השנה בה נקב החוקר, למרות שמדובר במידע לא נכון. בנוסף נטען, כי יש מקומות באמרה שבהם נרשמו דברים שלא נאמרו בפועל כאשר מהתמליל ניתן לראות שהתוספת היא של החוקר (ת/12(ג26), עמ' 53, שי 9-1), וכי יש דברים שנאמרו ולא נרשמו. כמו כן, נטען כי אומנם ניתנת לנאשם האפשרות לקרוא את הודעותיו, אבל הוא לא קורא ולא מקריאים לו.

עוד מציין הסניגור, כי בעניין השאלות על הסכום של 80,000 ₪ ניתן ממש לראות כי החוקרים לוחצים על הנאשם להתאים את עדותו לדברים שנאמרו בזכ"ד בשב"כ (מפנה ל- ת/12(ג26), עמ' 17, שי 8). לעמדת הסניגור גם בחקירת המע"מ החוקרים לא מנסים לאמת את הדברים, אלא רק מטיחים בו שהוא משקר. כך התשובה האינטואיטיבית של הנאשם היא שמדובר בכספים מאכרס מוסא, ורק כאשר לוחצים עליו הוא אומר שאכרס יאסין שילם לאכרס מוסא ששילם לנאשם. מכאן טוען הסניגור ישנן שתי אפשרויות. האחת - שהנאשם ניסה ליישב בין הידיעה שלו שהכסף הגיע מאכרס מוסא לבין רצון החוקרים שהכסף הגיע מאכרס יאסין ולכן הוא "אנס" את תשובותיו. השניה - שהנאשם באמת לא אמר דבר כזה בחקירה בשב"כ ולכן ציין בחקירה הזו, כי הוא לא זוכר שאמר זאת (עמ' 56 לסיכומי הנאשם).

עוד נטען, כי אם הנאשם היה במצב הזה בחקירתו ביום 25.2 מבחינת יכולת הערנות שלו והריכוז, הרי שניתן ללמוד מכך שבחקירות קודמות - ביום 17.2 מצבו היה רק גרוע יותר כפי שמעידים דבריו של הנאשם בחקירה זו. כך למשל הנאשם מציין, כי הוא מוביל בשנתיים האחרונות לאכרס יאסין ואוסאמה כאשר ברור, כי הוא ביצע עבור אוסאמה פעולות רק למשך חודשיים; הנאשם חתם על דף ריכוז חשבונות וציין שהכל אכרס יאסין, כאשר מכתב האישום עולה כי חלק מהותי מהחשבוניות קשורות לאכרס מוסא. עיפותו של הנאשם נלמדת אף מכך, שבשלב מסוים הנאשם אינו זוכר איפה הוא גר (מובאות דוגמאות – עמ' 57 לסיכומים). הודגש, כי החקירה מיום 17.2 היא החקירה השלישית באותו יום. אין תיעוד חזותי של אותו שלב של חקירות הלבנת הון, ולא ניתן לדעת מה קורה לנאשם לפני שהוא עובר לחקירה של חוקרי המע"מ.

ב"כ הנאשם טען, כי ביחס לחקירה שנערכה ביום 1.3 הרי היא לא תומללה ונראה כי החוקרים "שומעים מה שהם רוצים" ולא מה שהנאשם אומר. כך, כאשר הנאשם נשאל על ידי החוקרים של מי הסחורה והנאשם עונה "של החברה הרשומה שמה" – החוקרים כותבים "של אוסאמה". נטען כי גם האמירה כי ג'יסר זה אוסאמה אינה נכונה, ולא כך אמר הנאשם.

לסיכום עניין זה ציין הסניגור, כי אם מן החקירות המצולמות ניתן לראות שהחוקרים לא דייקו ברשימת דברי הנאשם ואם בחקירות המצולמות ניתן לראות כי החוקר שארפי נמנע מלרשום רבע שעה שלמה מדברי הנאשם שהם לטובתו, פשיטא שכך קרה גם כאשר החקירה לא צולמה. ולכן לא ניתן לייחס משקל לחקירות שנעשו במתקני השב"כ או לטעון, כי הן משקפות את החקירה גם אם נעשו על ידי חוקר מע"מ או שוטר.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

תשובת המאשימה

המאשימה התייחסה לחלק מטענות הזוטא של הנאשם.

ביחס לאזהרה כדין ומסירת מידע אודות זכויותיו - המאשימה טענה, כי הנאשם הוזהר כדין בכל אחת מ-12 החקירות שנערכו לו במשטרה כאשר בתחילת כל חקירה נמסרה לו גם זכותו להיוועץ בעורך דין כפי שעולה מתיעוד החקירות. עם תחילת חקירתו במושב מבטחים, נמסרו לנאשם זכויותיו וכן נאמר לו כי בשלב זה הוא מנוע מפגש עם עורך דין (ת/12/2). בהמשך לאחר מעצרו הוא קיבל במתקן הכליאה דף זכויות וחובות אותו קרא וחתם כי הוא מבין אותו (ת/12/4).

המאשימה סקרה את עדויות השוטרים וחוקרי השב"כ בקשר לנסיבות גביית האמרות. לעמדת המאשימה עדויותיהם שוללות את טענות הנאשם שכן מן העדויות עולה שהנאשם נחקר כדין; כי לא נעשה שימוש באמצעים פסולים לשמירה על ערנותו (הוצע לו קפה מתוך נימוס ולא במטרה לשמור על עירנותו והוא לא הומתק יתר על המידה); כי הוא הוזהר כדין; וכי תשובות הנאשם נרשמו כלשונן. אשר להארכות מעצר צוין, כי אלו התבקשו על סמך דו"ח סודי של השב"כ כאשר החומר הוצג בפני בית המשפט ובית המשפט החליט על הארכת המעצר. מעבר לכך, צוין כי הרושם שעלה מן הנאשם לא היה כי הוא מבולבל או מנומנם בחקירה (אמנון לוי, פרוטוקול מיום 17.12.2015).

עוד צוין, כי חוקר השב"כ המכונה "רועי" העיד כי אין זה נכון שמעצרו של הנאשם הוארך כדי לשבור את רוחו; כי מניעת מפגש הוצאה כדין ומן הטעמים המצוינים בה; וכי הנאשם הועמד על זכויותיו וחובותיו והוצג לו דף זכויות וחובות. עוד צוין כי החוקרים לא עשו שימוש במניפולציות, איומים קללות או צעקות, כדי להביא את הנאשם למחשבות אובדניות, וכי הרושם הוא שהנאשם היה ערני וידע מתי למסור גרסה. לעניין המפגש עם המשפחה צוין, כי זה נעשה מתוך רצון אנושי תוך שמירה על תקינות החקירה. אשר לתיעוד צוין, כי כאשר החשוד מפרט עניין מודיעיני או כאשר מדובר בהודאת נחקר, התיעוד נעשה באופן פרטני. לעניין הטענה שהיה ערבוב בין החקירות הביטחוניות לכלכליות צוין, כי הנאשם נדרש להשיב על שאלות הנוגעות לכספים כדי שיוכלו להבין את השתלשלות הדברים ואת ההקשר הביטחוני כאשר רשויות המס נכנסו לחקירה רק בסופה.

עוד ציינה ב"כ המאשימה, כי המכונה אלבז העיד שבניגוד לטענות הנאשם הוא לא קילל את הנאשם ולא איים עליו והחוקרים לא דיברו אליו באופן גס או מזלזל (פרוטוקול מיום 31.1.16). כמו כן הובאו דבריהם של חוקרי השב"כ "ניסוי" ו-"ממן" ביחס לנסיבות גביית הודעות הנאשם. כמו כן הובאו בהקשר זה דבריו של מוטי עשור, ראש חוליית פח"ע דרום. וכן הובאו דבריו של הנאשם בעדותו ביחס לטענת הזוטא. לאחר סקירת עדויות אלו, טענה המאשימה כי מדברים אלו עולה שיש לדחות את טענת הזוטא.

עוד צוין, כי הנאשם בעדותו בבית המשפט שב ואומר שלא הודה בחקירותיו ולא מסר פרטים מפלילים וכי פרטי ההודיה המתועדים לא נאמרו מפיו. ועל כן באם הנאשם טוען למעשה, כי לא הודה, הרי שטענת הזוטא ממילא אינה יכולה לעמוד. המאשימה ביקשה לקבוע, כי הדברים שנרשמו בזכ"די החקירה בשב"כ נאמרו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מפיו של הנאשם ותועדו בצורה אמינה, ועל כן יש ליתן לדבריו של הנאשם במשטרה ובשב"כ את מלוא המשקל ולהסתמך עליהם.

סקירת העדויות שהובאו על ידי המאשימה ביחס לטענות הזוטא

מטעם המאשימה העידו חוקרי שב"כ וחוקרי משטרה, אשר התייחסו לטענות הזוטא של הנאשם וסיפרו על האופן בו התבצעה החקירה ותיעודה.

ע.ת. 10 המכונה "רועי"

רועי העיד, כי שימש כראש צוות החקירה בעניינו של הנאשם וכן בעניינו של נאגי זוערוב, אחיו של אוסאמה זוערוב, וכמי שאמון על כל המהלכים שאירעו בחקירה הזו. ביחס לכך שהייתה מניעת מפגש של הנאשם עם עורך דין בתקופה הראשונה ציין, כי כבר בתחילת החקירה הם הודיעו לנאשם שהוא מנוע מפגש עם עורך דין, כפי שצוין בזכ"ד החקירה ובטופס מניעת מפגש שהועברה לסניגור (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 144, ש' 8-10; טופס מניעת מפגש - ת/17, ת/17א). הוא הסביר כי מטרת מניעת המפגש הייתה לצורך מעצר חשודים נוספים (בין היתר נהגים וחשודים נוספים שנשקל איך לטפל בהם) ותפיסת ראיות, מאחר והם לא ידעו באותו שלב איזה ראיות קיימות ואלו מהן רלוונטיות. רועי שלל את הטענה, כי מניעת המפגש נועדה לבודד את הנאשם (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 145, ש' 22-26; עמ' 151, ש' 1-11). ההחלטה על מניעת המפגש התבססה על החשדות בשלב הזה כאשר ההחלטה הייתה מבוססת הן על ראיות והן על ידיעות מודיעיניות (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 154).

רועי הסביר, כי לאחר שהנאשם התבטא ואמר כי בכוונתו לפגוע בעצמו, הם עדכנו את שב"ס והעבירו את הנאשם למקום בו יוכלו לשמור עליו. רועי הסביר, כי אינו מתערב בכך ולכן טענותיו של הנאשם בקשר לכך שהוא הושלך לתא ללא ביגוד מתאים ושמיכה אין לקבלן, שכן מה שנעשה הוא בהתאם לנהלי שב"כ כדי שהנאשם לא יפגע בעצמו (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 145, ש' 7-14; עמ' 146, ש' 10-12).

עוד העיד, כי כבר בתחילת החקירה הנאשם הועמד על זכויותיו והוצג בפניו דף חובות וזכויות ובהמשך במהלך חקירות במשטרה הוא הועמד על זכויותיו במהלך גביית האמרות המשטריות (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 1-2).

אשר להארכת המעצר ציין, כי הארכת המעצר נעשתה על ידי בית המשפט, לצורכי חקירה ולא כדי לשבור את רוחו של הנאשם וכי לא הופעלו מניפולציות על הנאשם כדי להביאו לידי מחשבות אובדניות (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 1-7). עוד ציין, כי לא היו צעקות וקללות בחקירה ושלל את טענת הנאשם כי הם איימו עליו בהפצת שמועה בבתי הספר של ילדיו שהוא "מחבל" (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 147).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אשר לטענה בדבר מניעת שינה ושעות החקירה של הנאשם הוא ציין, כי כפי שצוין בזכד"ים, החקירות נערכו בשעות סבירות (פרוטוקול מיום 14.12.2015 ועמ' 146, ש' 10-12); וכי הוא התרשם מן הנאשם כי הוא ידע להחליט מתי למסור את גרסתו (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 17).

לגבי פגישתו של הנאשם עם המשפחה ציין, כי כחלק מההובלה של הנאשם למחסנים אפשרו לו לפגוש את משפחתו כעניין אנושי תוך הקפדה שלא ידבר על החקירה (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 21-23). ביחס לטענת הנאשם, כי נעשה שימוש באמצעים שונים כדי לשמור על ערנותו השיב כי אינו מכיר אמצעים כאלה (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 28-29).

עוד ציין, כי המידע שהנאשם מסר היה מידע מחדש ולא מידע שנמסר לו על ידי החוקרים בחקירות קודמות כטענת הנאשם, כאשר מדובר במידע אשר נבחן והוצלב עם מקורות מידע אחרים שהוא לא יכול לפרט (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 30-32).

אשר לטענת הנאשם, כי היחס כלפי יתר המעורבים בפרשה – למשל בעלי מפעלי הענק – היה שונה, ציין רועי כי לא היתה מטרה להפלות בין הנאשם לגורמים אחרים (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 152, ש' 18-30). בכל מקרה ציין שבמקרה הזה לא הייתה חשיבה עמוקה אלא התקבלה החלטה על האופן בו יחקר כל גורם (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 153, ש' 1-12).

ע.ת. 8 המכונה "ניסו"

ניסו חקר את הנאשם במרבית מהחקירות שהתנהלו על ידי השב"כ. בעדותו ציין, כי הנאשם הוזהר מיד עם תחילת החקירה במקום מגוריו ועבודתו (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124, ש' 1-7). אשר להארכות המעצר ציין, כי אין זה נכון שמעצרו של הנאשם הוארך בכדי לשבור את רוחו, וכי בית המשפט הוא שהחליט על הארכת מעצר וזאת למטרות חקירה (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124, ש' 8-11).

לגבי טענות הנאשם כי הוא הופשט והולבש בבגד מיוחד ציין, כי בשל אמירותיו האובדניות של הנאשם החליפו את בגדיו לבגדים ייעודיים כדי שלא יוכל לפגוע בעצמו. מדובר בהנחיה של שב"ס ולא של השב"כ, ובכל מקרה הדבר לא נעשה במטרה לשבור את רוחו של הנאשם (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124, ש' 12-21). עוד ציין, כי לא הובא לידיעתו מקרה שבו לנאשם לא היו מזרן או שמיכה, ולא זכור לו שהועלתה טענה כזו בפניו (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124-125). אשר לתא בו היה עצור הנאשם הסביר העד, כי "חללית" הוא כינוי לתא שבו אדם אינו יכול לפגוע בעצמו ומדובר במינוח של שב"ס (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 137).

ביחס לטענה, כי התא בו שהה הנאשם היה ממוזג למרות שמזג האוויר היה חורפי השיב כי בתאי המעצר במתקן החקירות יש מערכת מיזוג ממוחשבת ששולטת על כלל התאים, וכי הוא לא נתן כל הנחיה לשב"ס להפעיל את המיזוג או כל הנחיה אחרת ביחס לבגדים שינתנו לנאשם, וכי שב"ס פועלים על פי הנהלים שלהם (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 24-29).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עוד התייחס ניסו ליתר טענות הנאשם ביחס לאופן בו התנהלו החקירות וציין, כי במהלך החקירה, חקרו את הנאשם כמה וכמה חוקרים כפי שפורט בזכ"ים של החקירה; וכי אכן נאמרו אמירות ציניות במהלך החקירה, אך לא היו קללות וגידופים כשהוא נכח בחקירות (פרוטוקול מיום 8.12.2017, עמ' 124, ש' 29-25). עוד הסביר, כי אכן נאמר לנאשם שמעשים שכאלו עלולים לפגוע בשם משפחתו, אך המדובר באמירה לגיטימית. שכן ברור כי אדם הנחשד בסיוע לטרור יש בכך כדי להשפיע גם על הסובבים אותו, אך בכל מקרה הדברים לא נאמרו בניסיון לשבור את רוחו. העד שלל את הטענה, כי נאמר לנאשם שיפיצו את הידיעה במוסדות החינוך בהם לומדים ילדיו (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 126, ש' 2-1; עמ' 132, ש' 11-1).

באשר להתרשמותו מן הנאשם וממצבו במהלך החקירות ציין, כי בתחילת החקירה הנאשם הכחיש והשיב על שאלות קונקרטיות וכי: **"כל אימת שנשאל, היה לו מה להשיב ולא היה נראה שתשובותיו מבלבלות או סתמיות"** (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 5-1). עוד ציין בהקשר זה שאין ספק שמתקן חקירות זה לא מקום טבעי ונוח, וכי הוא יכול לתאר לעצמו שהנאשם היה מדוכדך. עם זאת: **"לא התרשם כי זה השפיע על תשובותיו"** (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 9-6) כאשר צוין כי חקירתו של הנאשם זכורה לו היטב והוא זוכר את הרגע בו עבר מהכחשה להודאה (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 133, ש' 20-26). עוד העיד ניסו כי הנאשם נחקר בשעות סבירות, לא היה רצף של שעות בחקירה ובמרבית החקירות (במהלך הזמן שניסו ישב איתו) הוא לא היה אזוק (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 126, ש' 32-29).

צוין, כי אכן ניכר היה שוני בין איך שהנאשם היה נראה בחקירה בביתו לבין החקירה במתקן של השב"כ מבחינת מצב הרוח והגישה שלו, כאשר בביתו הוא היה **"מלא בעצמו ונפוח"** בעוד שבמתקן החקירות הוא היה במצב אחר (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 131, ש' 11-4).

באשר לטענה, כי לאחר יומיים של חקירות הנאשם הודה כדי לסיים את החקירה כמה שיותר מהר, השיב ניסו כי מדובר ביום חקירה אחד כאשר כבר ביום למחרת הוא הודה, והדגיש כי אינו בוחן כליות ולב אך לא התרשם שהנאשם הודה בדברים שאינם נכונים כדי לסיים את החקירה (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 134, ש' 5-1).

אשר לטענות בדבר מניעת שינה מהנאשם ציין, כי הם לא מנעו שינה מהנאשם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בזכ"ים, וכי החקירות נוהלו מבוקר עד ערב ופעמיים נמשכו עד 23:00 או 24:00 (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 18-10). אשר לאופן שבו משקפים הזכ"ים את התנהלות החקירה ציין ניסו כי: **"החקירה כאן התנהלה כפי שנכתב בזכ"ים, הישיבה, הקפה, העוגיות בחדר, האוכל, השיחות. כאשר אני נכחתי במהלך החקירות עם הנאשם, זה מה שהיה. כאשר נאמרו אמירות ציניות ואמירות קשות, שיקפתי את זה במהלך החקירה. כאשר הוא התבטא באמירות אובדניות, זה הועלה על הכתב. לכן, במקרה הספציפי הזה החקירה נוהלה ושוקפה כפי שכתוב בנהלי החקירה"** (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 127, ש' 9-1).

עוד העיד המכונה ניסו, כי אין קשר בין ההובלה וההצבעה לבין הפגשת הנאשם עם משפחתו, אלא נאמר לנאשם שכאשר יגיע למקום הוא ייפגש עם בני משפחתו, מאחר והמחסנים נמצאים במתחם ביתו של הנאשם,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כאשר הנאשם לא התבקש לעשות דבר תמורת הפגישה עם משפחתו (פרוטוקול 8.12.2015, עמ' 126, ש' 12-21).

ע.ת. 23 המכונה "אלבו"

המכונה אלבו הסביר בעדותו על האופן בו נכתבו הזכ"דים. צוין, כי בזכד"ים נרשמו עיקרי הדברים שהתרחשו בחדר החקירה. ביחס לחקירה של הנאשם במשרדו במושב מבטחים ציין, כי כתב על בלוק נייר את עיקרי המתרחש בחדר החקירה, את הנוכחים ואת הזמנים. לאחר מכן במשרד העלה את הדברים על כתב והסביר כי "זה לא אחד לאחד ממה שנכתב ידנית. זה עיקרי הדברים. דברים מרכזיים" (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 192, ש' 8-20).

ביחס לאזהרה צוין, כי החקירה החלה באזהרה ובאמירה לנאשם שהוא מנוע מלפגוש עורך דין בהוראת ראש צוות החקירה. ביחס לטענה, כי נמנעה לשווא זכותו של הנאשם לפגוש עורך דין הסביר, כי את ההחלטה קיבל ראש הצוות ויש לפנות אליו (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 192).

אשר לאווירה שהייתה בחדר החקירה ציין כי הנאשם היה זחוח ואף חצוף בשלב הזה של החקירה כאשר אמר לחוקרים שהם מושחתים ומבזבזים את זמנם (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 193, ש' 1-3). אשר לאופן בו דיברו אל הנאשם הסביר כי ציניות הוא מעריך שהייתה אבל "זלזול גס - לא היה" (שם, ש' 4-5).

במהלך עדותו של אלבו הנאשם התפרץ לדבריו וציין, כי אלבו קילל ואמר לו שהוריו עצורים, ואף איים שיעצרו את אשתו, קילל בערבית ואמר לנאשם שיגיעו לבית הספר של בנותיו ויספרו שאביהם מתעסק עם החמאס. אלבו התייחס לאמירות אלו ושללם. אלבו הסביר כי ציניות זה דבר שקיים אבל הוא לא קילל ולא איים לעצור את המשפחה (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 193). אלבו הסביר, כי החקירה לא התנהלה באופן אשר אותו מתאר הסניגור ולא היה מצב שארבעה אנשים שעומדים וצועקים, וכי לכל היותר הנאשם יכול היה לומר משהו בהרמת קול והשיבו לו בהרמת קול (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 194, ש' 14-16).

ע.ת. 26 המכונה "ממן"

ממן העיד, כי נכח זמן קצר בחקירה מיום 8.2.2015 ובחקירה מיום 10.2.2015 ערך את הזכ"ד עד השעה 10:19. ביחס למניעת מפגש ציין, כי היה מדובר בהחלטה של ראש הצוות וכי הוא לא מכיר בשימוש במניעת מפגש כאמצעי פסול (פרוטוקול מיום 4.2.2016, עמ' 169).

עוד ציין בעדותו, כי במהלך החקירה מיום 10.2.2015 היו לנאשם אמירות אובדניות כפי שתועד בזכ"ד ונאמר לו כי זה לא מקובל ולאחר מכן הוא נבדק על ידי עו"ס. הודגש כי לא הפעיל מניפולציות כדי שהנאשם יגיע למצב הזה. אשר לטענות ביחס למניעת שינה ציין, כי חקר את הנאשם משעה 16:50 עד 19:10 ולא מנע ממנו שינה. ביחס לתנאי הכליאה ציין, כי הוא הוחזק בהתאם לנהלי שב"ס. הוא שלל את הטענות כי התנהג אל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם באופן מאיים או משפיל, וציין כי לא היה עד ליחס כזה מצד חוקרים אחרים. עוד השיב, כי לא נדרש לעשות שימוש באמצעים לשמירה על ערנותו של הנאשם וכי לא הכניס לפיו של הנאשם מילים, ודברים מסוג זה לא נעשו כשהוא היה נוכח (פרוטוקול 4.2.2016, עמ' 171-170).

ע.ת. 5 רנ"ג מוטי עשור

חוקר המשטרה, רנ"ג מוטי עשור, אשר שימש כראש חולית פח"ע במחוז דרום, העיד כי הארכת המעצר נעשתה על פי החוק ולפי הראיות והאמצעים שהיו בידיהם. אשר לטענה כי נמנעה מהנאשם לשווא זכותו להיוועץ בעורך דין ציין כי: "כל המניעות שבוצעו, בוצעו כמובן על פי החומר שהוגש בפני בית המשפט. הכל היה לצרכי חקירה בלבד ולא לשום דבר אחר" (פרוטוקול מיום 7.12.15, עמ' 87, ש' 20-27).

עוד ציין בעדותו, כי לא ידוע לו על מניעת שינה מהנאשם והוא לא הנחה לעשות כך. אשר לתנאי הכליאה צוין כי המשטרה אינה אחראית על תנאי הכליאה אלא שב"ס וכי למשטרה אין שליטה על הביגוד, השמיכה והמיזוג. עוד ציין בעדותו, כי במהלך החקירות של כל החוקרים תחת פיקודו לא היו כל חריגות וכי "אני יכול להצהיר שלא השפלנו אותו ולא חקרנו אותו באופן בוטה" (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 88, ש' 1-18).

עוד העיד כי חוקריו לא איימו על הנאשם וכי אילו היה משהו חריג הוא היה מעודכן על כך (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 88, ש' 19 – 27). ו"לשאלת בית המשפט איך אני יודע, אני משיב שאני נמצא במתקן החקירות, אני נכנס לראות את החוקרים שלי ואם יש משהו חריג כמובן שמעדכנים אותי וזה גם נכתב... [ב]כל חדרי המשטרה, ואני מצהיר על כך, הוא לא אויס בהם, לא הופשט, לא נאזק, לא נעשה שום דבר חריג, ואני נמצא שם. אני מדבר על הזמן שאני נמצא שם, וזה לשאלת בית המשפט אם יכול להיות שהלכתי לשעה. ממה שאני יודע לא נעשו דברים כאלה. אם הנאשם היה מעלה טענות כאלה, הן היו נרשמות ומגיעות לידיעתי. הנאשם לא טען את הטענות האלה עד עכשיו" (ש' 19-27).

ע.ת. 6 רס"מ חיים שאמי

חיים שאמי הינו חוקר מטעם המשטרה אשר השתתף בהובלה ובהצבעה וגם בגביית האמרה של הנאשם מיום 26.2.15.

חיים שאמי שלל את הטענה, כי מעצרו של הנאשם הוארך לשווא כדי לשבור את רוחו (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 103, ש' 6-1) או כי הופעלו על הנאשם מניפולציות אשר הביאו אותו למחשבות אובדניות. ביחס לתנאי הכליאה הסביר שאין לו שום אחריות על תנאי הכליאה והוא לא יודע באילו תנאי כליאה הוא היה לטענתו, הנאשם לא ציין בפניו דבר ביחס לכך שהיה לו קר והוא הושלך לתא ללא ביגוד מתאים, ואילו זה היה נאמר בנוכחותו והוא היה מתעד זאת. כמו כן הוא שלל את טענות הנאשם לפיהן דיבר אליו בבוטות, בציוניות ותוך השפלה (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 103, ש' 7-19).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עוד ציין כי הוא שולל את הטענה, כי כתב ככול העולה על רוחו והחתיים את הנאשם מבלי שהסביר לו מהן העבירות בהן נחשד ומהן זכויותיו ומבלי שהוקראה לו הודאתו, וציין כי נאמרו לנאשם מהן העבירות, מהן זכויותיו והנאשם גם אישר את העדות בכתב ידו וזאת לאחר שקרא אותה. עוד צוין, כי כל האירועים שהוטחו בפני הנאשם נרשמו בחקירה, ונראה גם מתשובותיו של הנאשם שמדובר בתשובות של אדם עירני מאוד, אשר התחמק ממתן תשובות, ועומת איתן שוב ונתן תשובות אחרות (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 103, ש' 23-30).

אשר למפגש בין הנאשם למשפחתו ציין, כי לא הבטיח לנאשם שאם הוא יודה יתנו לו לשבת עם משפחתו והוא גם לא שמע את ניסו מבטיח לו דבר כזה (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 104). הוא שלל, כי קיבל הוראות מהשב"כ לא להתייחס לפגישה של הנאשם עם משפחתו בדו"ח שכתב, וכי זו לא הסיבה שלא תיעד זאת בדו"ח. לדבריו, לא קיבל הוראות מהשב"כ לגבי השחזור וכתב כל שאלה גם כאשר חוקר שב"כ שאל אותה (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 106).

עוד שלל, כי איים על הנאשם בחקירה ושלל את הטענה כי איימו על הנאשם שיפיצו בכל מקום שהוא מחבל. בנוסף שלל את הטענה, כי הנאשם רק אישר את הדברים שכבר אמר בשב"כ, אלא נשאל שאלות והשיב עליהן (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 104).

באשר להובלה וההצבעה ציין, כי בוצע נוסח אזהרה אבל זה לא מתועד בצילום הווידאו בגלל שדו"ח ההובלה מתחיל כאשר הוא יוצא מהאגף בכלא שיקמה למשרדים, שם הוא חתם על הפתיח לעימות ולא מתעדים בבית הכלא (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 105). אשר לחקירה מיום 7.12.2015 מציין רס"מ חיים שאמי, כי הנאשם קרא את החקירה וחתם לאחר מכן; וראיה לכך היא שהגם שכתוב בסוף האמרה את הנוסח הקבוע, הרי בהמשך כתובים דברים נוספים שהוא עצמו כחוקר כתב (מעבר לנוסח הקבוע), והמשמעות היא שאכן הנאשם קרא את החקירה אחרת הוא לא היה כותב זאת (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 111).

ע.ת. 7 פקד שרפי יוסף

פקד שרפי יוסף גבה שתי אמרות מן הנאשם. בעדותו התבקש להתייחס לטענת הנאשם, כי נמנעה ממנו הזכות להיוועץ בעורך דין והשיב כי ניתנה לו זכות להיוועץ בעורך דין, וכי לא נעשה שימוש בהארכות מעצר כדי לשבור את רוחו של הנאשם (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113, ש' 9-1).

אשר לתנאי הכליאה והשינה ציין, כי אין זה נוגע אליו וכי הוא לא מנע מהנאשם שינה. באשר לטענה כי החוקרים דיברו אל הנאשם באופן גס ובוטה שלא לצורך ציין, כי הכל מתועד מלבד חקירה אחת שהיתה במתקן השב"כ והיא לא מתועדת וכי לא היו דברים כאלה, לא מצדו ולא בנוכחותו. עוד ציין כי בכל האמרות שנגבו על ידו, הנאשם קרא אותן והבין על מה הוא נחקר (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113, ש' 20-10).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אשר להתרשמותו מן הנאשם במהלך החקירה ציין כי הנאשם ענה בחקירות שביצע באופן מסודר וברור ודיבר בהגיון (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113, ש' 23-24).

העד הבהיר, כי לא ידוע לו על כך שהובטח לנאשם שאם ישתף פעולה ייפגש עם בני משפחתו (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113, ש' 28). לדבריו, לא נדרשו אמצעים מיוחדים כדי לשמור על עירנותו של הנאשם. אכן אם הנאשם ביקש קפה הוא קיבל קפה אבל לא היה שימוש מופרז בקפה חזק, כטענת הנאשם (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113-114). מעבר לכך הנאשם לא הראה אצלו בחקירה סימנים אובדניים ולא זכור לו שהנאשם היה אזוק (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 115, ש' 30-31; עמ' 118).

ע.ת. 12 רס"מ אונסי חיר אלאדין

רס"מ אונסי חקר את הנאשם ביום 9.2.2015. אונסי ציין בעדותו, כי הנאשם נחקר בעברית, הוא היה מנוע פגישה עם עורך דין והעניין הוסבר לו, הוסברו לו זכויותיו והוא מסר את הדברים בחקירה מרצונו הטוב ודבריו נרשמו כפי שהוא אמר אותם (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 132). עוד ציין, כי לא ידוע לו על מניפולציות שנעשו לנאשם והוא לא ביצע כאלו אשר הביאו אותו לידי מחשבות אובדניות; בחקירה הנאשם לא התלונן על היעדר שעות שינה; הוא אינו זוכר שהנאשם העלה בפניו טענה ביחס לתנאי הכליאה ובכל מקרה התנאים אינם בשליטתו; כי לא ידוע לו על כך שדיברו לנאשם באופן בוטה, וכי הוא לא זלזל בו ולא איים עליו (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 133). העד הבהיר, כי הנאשם השיב תשובות רציפות ולא היה דבר חריג בהתנהגותו (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 134). כך גם שלל שנאמר לנאשם שעליו לחזור על מה שאמר בשב"כ בחקירות (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 136, ש' 32-23).

עוד העיד כי הנאשם היה אזוק בחקירות מטעמי ביטחון כאשר: **"שיקולי ביטחון זה מספר סיבות – או ניסיון אובדני, או חשש לפגיעה בחוקר עצמו".** הוא הסביר **"שהיתה הנחיה של ראש הצוות לחקור את הנאשם באותה תקופה באזוק ידיים. אני לא זוכר בדיוק את הסיבה הספציפית, אך אני מניח שהיה ניסיון פגיעה בעצמו ממה שידוע לי וזכור לי. אני לא בטוח, אבל זה מה שאני זוכר בכללי"** (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 135, ש' 14-20).

ע.ת. 14 רס"ב אמנון לוי

רס"ב אמנון לוי העיד כי תפקידו נגע להארכות מעצר אשר התבקשו בבית המשפט על פי הדו"ח הסודי של השב"כ. הוא דחה את טענת הנאשם, כי מעצרו הוארך לשווא וציין כי המעצר הוארך לצורך ביצוע פעולות שפורטו בדו"ח וכל חומר החקירה היה מונח בפני בית המשפט במהלך הארכות מעצר (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 144).

הוא התייחס בעדותו לשתי אמרות של הנאשם מיום 17.2.2015 ומיום 18.2.2015 וציין כי, הן נלקחו מרצונו הטוב והחופשי וכי הנאשם לא העלה כל טענה על מצוקה כלשהי. עוד התייחס לטענות הנאשם ביחס למניעת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שינה, איומים, זלזול, קללות וניצול מצב נפשי קשה וציין, כי לא ביצע דברים מסוג זה ואף הנאשם לא העלה טענות אלו בפניו. כן ציין, כי באופן כללי הנאשם לא היה נראה לו מבולבל או מנומנם. באשר לשתי האמרות שנלקחו על ידו ציין כי הוקראו לו זכויותיו והוא הביע נכונות שלא להיוועץ בעורך דין (פרוטוקול 17.12.2015, עמ' 145); וכי ישנם חשודים שאינם מעוניינים להיוועץ בעורך דין כמו הנאשם ואין זה חריג (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 146).

ע.ת. 16 מוטי בוכנר

העד - חוקר בכונס הנכסים הרשמי, חקר את הנאשם בחלקים הנוגעים לו והתרשם שהנאשם: "הבין את השאלות, ענה עליהן, לפעמים יותר בקצרה לפעמים תשובותיו היו ארוכות יותר. הוא לא התלונן בפני על עייפות. היתה הפסקת אוכל והוא אכל. היו מספר הפסקות בחקירה. הוא לא התלונן על עייפות, התייחס והבין כל מה ששאלתי" (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 166-167). הנאשם שיתף פעולה בחקירה: "אפילו יותר מנחקרים בהליך אזרחי. הוא דיבר והבין את השאלות" (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 168).

ע.ת. 17 רענן דנוך

העד עובד כמבקר חשבונות במע"מ באר שבע ומכוח תפקידו חקר את הנאשם מטעם רשות המיסים. בעדותו התייחס לטענות הזוטא וציין, כי אינן נוגעות אליו אך יחד עם זאת לא שמע ולא ידע עליהן קודם, גם לא מפיו של הנאשם. העד הסביר, כי הנאשם נחקר והוזהר וניתנה לו זכות ההיוועצות. הנאשם הבין את השאלות שנשאל לגביהן וענה תשובות מפורטות וענייניות. לא הוכנסו מילים לפיו של הנאשם מה גם שלא ניתן היה לדעת את הדברים כפי שהוא ציין אותם (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 170, ש' 10-17).

באשר לטענה שניסו לשמור על ערנותו של הנאשם ציין, כי הציע לו קפה כשהם שתו בעצמם והקפה הוכן לפי פירוט הנאשם ולכן המתיקו אותו (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 170, ש' 10 – 17).

עדות הנאשם בקשר לטענת הזוטא

הנאשם העיד, כי ביום 8.2.15 הגיעו לראשונה למושב מבטחים גורמי אכיפת החוק. אנשי רשות המיסים, נכנסו לביתו וערכו חיפוש. הם לקחו את כל המחשבים ואספו את כל מה שיש במשרדו של הנאשם בשקים. אז נכנסו שוטרים וחוקרים שהזדהו כאנשי שבי"כ וביקשו שיתלווה אליהם למחסן של אכרם. לטענת הנאשם כבר בדרך למחסן אמרו לו שהמחסן שייך לו ולא לאכרם. הנאשם הסביר כי: "אני אומר שכן החצר שייכת לי, אני משכיר לאכרם את המחסן, זה שייך לאכרם, אתם יכולים לראות, יש שם אנשים מטעמו של אכרם, מלגזנים, מצלמות, אפשר לראות שאין לי שום קשר או פעילות למחסן שנמצא שם. צילמו אותי ליד הסחורות במחסן של אכרם ושם למעשה התחילה המלחמה נגדי, נגד ההברחות שאני שייך, מבריחים לחמאס, מאחסנים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לחמאס "המחסן שלך, לא של אכרם". שוב אני חוזר ואומר שיש הפרדה בין המחסנים, אפשר לבדוק, יש מצלמות, לא אנשים שלי, לא אני שייך לשם. שום דבר, עולים למשרד למעלה, המשיכו בשאלות, "אתה מבריא סחורה לאוסאמה, אתה מכיר את אוסאמה..". (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 267, ש' 19-23). לדבריו, אכרם הובא בפניו במהלך אותה החקירה הוא התקשה לזהות אותו, אך ציין שהוא מכיר אותו, כאשר לא נערך כל עימות ביניהם (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 268, ש' 1-9).

ביחס למעצרו סיפר "בשעה 12:00 עד כמה שזכור לי, סימן להם כנראה מישהו, מפקד הצוות או משהו, שאני מעוכב, שאני עצור, תיכף כבר בחצר אזקו אותי, רגליים-ידיים, כיסוי עיניים כבר, אני מועלה לאיזה תא בסוואנה, אחד הרכבים שלהם, מובל למתקן השב"כ, עד כמה שהבנתי שזה באשקלון, מיד כשמגיעים מלבישים אותי על בגדי אסיר כבר, 7 מידות ממה שאני לבוש, זה מה שיש, אם זכור לי, קודם כל רופא, בדיקות של רופא, בדיקות דם, לחץ דם" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 268, ש' 20-24).

עוד העיד הנאשם, כי חקרו אותו קבוצה של 6-8 חוקרים (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 268). לעניין יידוע הנאשם בדבר זכויותיו ציין כי: "אם זכור לי, הוצג איזה מסמך, חתמתי עליו, לא קראתי, לא הסתכלתי, חתמתי ישירות, התחילו שוב הטחות, "מבריא, 'חמאסניק, כל המשפחה שלך כזאת, אבא שלך כזה..". (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 268, ש' 30-32). לדברי הנאשם החקירה נמשכה עד השעות הקטנות של הלילה. לאחר החקירה, לטענתו, הוא הובל לתא מבודד שגודלו כמטר וחצי על שניים, ללא מזון, ללא חלון, דלת פלדה ללא חלון או אשנב וחשוך והוא שהה שם בתת תנאים (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 269, ש' 10-13).

יום למחרת הוא הובל לבית המשפט באשקלון, כאשר הגיע לשם נאמר לו שעורך הדין שלו הסכים להארכת מעצר. הנאשם ציין כי לא ידע מי עורך הדין ולא ראה את המשפחה שלו. ניתנה לו הזכות לדבר, אך הוא אינו זוכר מה אמר לשופט. לאחר מכן החזירו אותו למתקן באשקלון (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 269, ש' 17-22).

לדבריו, לאחר החקירה בשב"כ הוא הובא לחקירה במשטרה, שם החוקר אמר לו שהוא מעתיק את כל החקירות שהיו בשב"כ, החוקר שאל את השאלות וענה עליהן בעצמו. לבסוף נתן לו לקרוא, אך הנאשם לא קרא את מה שהיה כתוב כי לא היה יכול. הוא חתם ובזה הסתיימה החקירה (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 271, ש' 2-8).

הנאשם טוען, כי לא אמר מעולם שידע על הקשר של אוסאמה לארגוני טרור או שעשה זאת למרות שידע זאת לשם רווח כספי, אלא החוקר שאל זאת וענה בעצמו. לטענתו חתם כי הוא היה בלחץ, ולא היה יכול לסרב לכלום (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 271, ש' 9-22).

מבחינת התנאים העיד הנאשם "מצבי הולך ומתדרדר מיום ליום, לא מקלחת, לא שתיה חמה בבוקר. אוכל זה לא אוכל. תנאים זה לא תנאים". הוא סיפר, כי לפעמים העיניים שלו היו מכוסות גם בחקירה, אזוק בידיים וברגליים מידי פעם הידיים שלו היו אזוקות מאחורי הגב" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 272, ש' 1-3).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עוד העיד הנאשם כי ביום שלישי חש ברע ולקחו אותו לרופא, נתנו לו קוקטיילים להרגעה והחזירו אותו לחדר החקירות: "בשלב יותר מאוחר, זהו, החלטתי שאני מרים ידיים. יותר טוב למות ואם אני אמות תסתיים החקירה" ואז אחד החוקרים מסמן להוריד לחץ ונשאר רק חוקר אחד ועובד סוציאלי נכנס אליו. לאחר שיצא המשיכו החקירות (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 272, ש' 13-4).

הנאשם סיפר: "לא זוכר שעות, אין לי שעון, אין לי זמנים, לא יודע יום, לא לילה, מובל מחדר לחדר עם כיסוי עיניים כמובן. מודיע לי החוקר "הלילה אתה הולך לישון בסוויטה", לא הבנתי מה זה "סוויטה", מזמין סוהר, סוהר לוקח אותי לכיוון ה"סוויטה", אני שואל את הסוהר מה זה, הוא אומר לי "חללית, תיכף תראה", מגיעים, הוא אומר לי "תתפשט, תוריד בגדים". למה? הוא אומר לי אל תשאל שאלות מיותרות, אני מוריד את הבגדים, הוא לא מסתפק בזה, גם תחתונים, עירוס, המקום שם מצולם, עד כמה שראיתי יש מצלמות, נתן לי בגדים קצרים, זה בא ביחידות – יחידות, לא הבנתי מה זה. פותח את הדלת של התא שאני אמור להיכנס, אני תכף מזהה שאין שם שום שמיכות ומזהה מזרון דק מברזנט כחול, מוכנס בפנים, סוגר עליי את התא, מזגן דלוק שיא החורף, ביקשתי שמיכות ולא קיבלתי שמיכות, התא מצולם במצלמות, קור כלבים, ביגוד קצר על הגוף, מנסה להתכסות עם המזרון, עד הבוקר לא מצליח להירדם, המצב מתדרדר, בלי שעות שינה, סחוט וממשיך להמשיך חקירות ביום שאחרי, שהוצאתי מהחללית וממשיך בחקירות" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 272, ש' 14-26).

הנאשם המשיך וסיפר בעדותו, כי ביום רביעי 11.2.2015 התמוטט בחקירה והחוקר קרא לסוהר לקחת אותו לנוח. הוא נתן לו לנוח בכניסה לשירותים והמטבח של הסוהרים על הרצפה, מכוסה בשמיכות כשהוא אזוק בידים וברגליים וכל מי שצריך להיכנס לשירותים, לדבריו, היה צריך לדלג עליו. לאחר מכן הוא הובא לישון שוב באותו תא שהוא מכנה "חללית" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 272-273).

אשר להובלה והצבעה במושב מבטחים סיפר הנאשם בעדותו, כי ציין בפני החוקרים שהסחורה היא של אכרם מוסא אבל החוקרים אמרו לו שזה של אוסאמה, וכבר לא היה לו כוח להתמודד איתם (פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 273, ש' 27-30). כך גם לגבי החשבוניות שמוצגות לו הוא כתב על כולם שהן קשורות לאכרם יאסין, לדבריו זה מה שאמרו לו לכתוב. הוא היה עייף, ללא שעות שינה "חצי בן אדם" ורצה רק לסיים עם זה (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 275-276).

הנאשם טען שיצא להובלה ולהצבעה, כי לא הייתה לו ברירה והוסיף שעבר שם עינויים והבטיחו לו ביקור עם המשפחה. לטענתו, אמרו לו שאם יצביע על הסחורות הנכונות הוא יבקר את משפחתו. אז הוא הצביע (פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 284, ש' 1-8).

כאשר נשאל הנאשם מדוע לא העלה את טענותיו כלפי האופן בו הוא נחקר בפני השופט בדיון הנוגע למעצר הימים השיב, כי משך הדיון היה רק לכמה שניות ומיד לאחר הדיון הוא חזר לשב"כ. לטענתו אמר דברים אלו לסנגוריו אבל הם לא אמרו כלום. כאשר נשאל הנאשם מדוע כאשר עמד מול שופט ביום 18.2.15 וציין "אני לא יושן מאז שנעצרתי, אוכל אני מקבל בצורה סדורה, אני זקוק לציוד ואת התרופות שלי אני מקבל" - לא הוסיף דבר על הנעשה בחקירות, השיב הנאשם, כי הוא חשש לספר שכן חשש ממה שיעשו לו אחר כך בשב"כ.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כאשר נשאל איך זה מסתדר עם העובדה שקודם אמר שהדיון ארך רק כמה שניות, הסביר שהדיון הראשון היה לאחר יום החקירות הראשון, ולאחר מכן היה לו סגנון והוא אמר זאת לסגנון, אך מעבר לכך הוא לא דיבר כי חשש כפי שציין קודם. כאשר נשאל על הסתירה בדבריו ביחס לכך שציין מחד שחשש לדבר, ומאידך לא פחד שעורך דינו יספר על הדברים שאמר לו, הסביר הנאשם כי הוא העדיף שזה יהיה דרך הסגנון כי כך זה יצא דרכו ולא דרך הנאשם (פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 314).

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

בשיטת המשפט הישראלית הודאת נאשם תבחן במספר שלבים. כבי' השופט הנדל (אשר היה בדעת מיעוט באותו פסק דין) היטיב לתאר זאת בע"פ 4109/15 ליאור מירז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 09.07.2017):

"בשיטה הישראלית העניין בא לידי ביטוי באמצעות מבנה משפטי בן שלוש קומות. בקומה הראשונה מתגורר סעיף 12(א) לפקודת הראיות, לפיו: "עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חפשית ומרצון". זוהי פסילה חקיקתית. בקומה השנייה מצויה פסילה פסיקתית, מכוח ע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד סא(1) 461 (2006) (להלן: עניין יששכרוב). המשותף לשתי הקומות הראשונות – קביעה אפשרית של בית המשפט לפיה ההודאה פסולה. בקומה השלישית בית המשפט אינו פוסל את ההודאה אלא שוקל אותה – תהליך שעשוי להביא לכך שההודאה לא תתקבל כראיה מרשיעה נגד הנאשם (ע"פ 3140/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (25.11.2012))."

היינו, בהתאם לפסיקה ישנם שני מסלולים לבחינת קבילות הודאת חוץ של נאשמים (ע"פ 8457/15 מדינת ישראל נ' עומר בן גאזי וזוזהו (פורסם בנבו, 01.11.2018) (להלן: "עומר בן גאזי").

מסלול אחד מעוגן בסעיף 12 לפקודת הראיות ולפיו הודאה "תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חופשית ומרצון".

בעניין סעיף זה נקבע, כי לא כל פגיעה בזכות של הנחקר תוביל לפסילת קבילות ההודאה אלא רק פגיעה. כפי שצוין על ידי כבי' השופט דנציגר בע"פ 7939/10 רומן זדורוב נ' מדינת ישראל, פסקה 48 לפסק דינו (פורסם בנבו, 23.12.2015):

"...שגרמה בפועל לפגיעה חמורה בחופש הבחירה ובאוטונומיית הרצון שלו, הכל בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה לגופו... לצד זאת, על פי הגישה המקובלת בפסיקה, במקרים שבהם הגיעה רמת הפסלות כדי פגיעה 'בצלם דמות האדם' של הנאשם, כי אז תיפסל קבילות ההודאה בהכרח, מבלי שתיבחן ההשפעה בפועל של אמצעי החקירה הפסול על חופשיות רצונו של הנחקר... עוד יובהר כי סעיף 12 לפקודה עוסק בפסילת הודאה עקב לחצים חיצוניים שהופעלו על הנחקר והשפיעו על חופשיות רצונו, בשונה מלחצים פנימיים שבנפשו שעשויים היו להוביל למסירת הודאת שווא, אשר נבחנים במישור משקל ההודאה...".

בעניין זה יש לשים אל לב כי בין שיטת תחקור לגיטימית גם אם לא נעימה, לבין אמצעים פסולים מכוונים:

"הדין מבחין הבחן היטב, בין שיטת תחקור הוגנת וסבירה המכוונת עניינית לגילוי האמת – אשר עם כל הסבל לנחקר, אין מנוס מלקיימה – לבין זו המכוונת לשבירת רוחו של הנחקר ולטמטום חושיו, במטרה ליטול ממנו את כושרו לשקול ולהשיב על פי בחירתו. משנשברה רוחו של נחקר וחושיו טומטמו – שוב אין לומר עליו שתשובותיו ניתנות מתוך "בחירה" אם להשיב או לאו; שהרי "בחירה" כזו אפשרית רק כל עוד שומר הנחקר על כושרו הנפשי כ"אדם". עם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אבדן "יכולת הבחירה" – אם לשתוק אם לאו – הופך הנחקר ל"גולם", המוכן לעשות את רצונו של החוקר, ובלבד שהלה יניח לו לנפשו" (י' קדמי, על הראיות, עמ' 63-62 (חלק ראשון) (2009)).

על בית המשפט לבחון אפוא האם "רצונו הטוב והחופשי" של הנחקר נשלל בשל אותו שימוש באמצעי פסול. כלומר אמצעי חקירה מכבידים ולוחצים אינם פסולים כל עוד הם בתחום הסביר, אולם כאשר מדובר באמצעים שאינם סבירים ונועדו לשבור את רוחו של הנחקר ולטמטום חושיו – הם פסולים. באם ישיב על כך בית המשפט בחיוב כי מדובר באמצעי פסול, תיפסל ההודאה (ע"פ 2868/13 חייבטוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.8.2018); עניין עומר בן גאזי, עמ' 55).

המסלול השני הינו בחינת ההודאה במסגרת דוקטרינת הפסלות הפסיקתית בהתאם לע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד סא(1), 461 (2006) (להלן: "הלכת יששכרוב"). על פי הלכת יששכרוב ביכולתו של בית המשפט לפסול הודאה, אם הושגה שלא כדין וקבלתה תגרום לפגיעה מהותית בזכות הנאשם להליך הוגן:

"אמות המידה המנחות, בהקשר זה, הן: אופייה וחומריתה של אי החוקיות הכרוכה בהשגת הראיה; בחינת הנזק אל מול התועלת החברתית הכרוכים בפסילת הראייה; ומידת ההשפעה של אמצעי החקירה על הראיה שהושגה... כלומר, גם במסלול זה נדרשת בחינת השפעתו בפועל של השימוש באמצעי החקירה הפסול על השגת ההודאה... שאלת העדר החוקיות או חוסר ההגינות של אמצעי החקירה, צריכה להיבחן על פי נסיבותיו של כל מקרה לגופו, ונדרשת, כאמור, זיקה בין הפעלת אמצעי החקירה הבלתי כשרים לבין השגת הראיה." (עניין עומר בן גאזי, עמ' 56).

בהלכת יששכרוב נקבע, כי ראיה שהושגה שלא כדין הינה ראיה שהושגה באמצעי חקירה בלתי חוקיים, כלומר אמצעים המנוגדים להוראות הקבועות בחוק, בתקנה או בנוהל מחייב; אמצעים שאינם הוגנים או אמצעים הפוגעים שלא כדין בזכות יסוד מוגנת (ראו גם: ע"פ 2868/13 חייבטוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.8.2018), פסקה 87).

עוד צוין בקשר ליחס שבין שני מסלולים אלו:

"נתמקד בשתי הקומות הראשונות ונציג את ההבדל ביניהן. סעיף 12 לפקודת הראיות קובע כי הודאה תתקבל רק אם היא חופשית ומרצון המודה. נפסק כי "הודיה תיחשב ככזו שניתנה 'חופשית ומרצון' מקום בו נשמרה למוסרה יכולת בחירה ממשית בין הימנעות ממסירת ההודיה לבין מסירתה" (ע"פ 1292/06 יחיא תורק נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 25 (20.7.2009) (להלן: עניין תורק)). התוצאה היא כי אם התביעה לא הוכיחה שההודאה הייתה חופשית ומרצון, על בית המשפט לפסול את הראיה. לעומת זאת, הלכת יששכרוב עוסקת בסוג של איזון. לאמור, נפסק כי בית המשפט רשאי לקבוע את אי-קבילות ראיה, לרבות הודאה, אם היא הושגה שלא כדין, תוך פגיעה מהותית בזכות הנאשם להליך הוגן ובטוהר ההליך הפלילי (עניין יששכרוב, פסקאות 65-68). יוצא כי במסגרת סעיף 12, בהתקיים התשתית המתאימה חובה לפסול את הראיה מכוח החוק. ואילו על פי הלכת יששכרוב, בהינתן כי האיזון האמור הופר, בית המשפט יורה על אי-קבילות הראיה מכוח דוקטרינת הפסלות הפסיקתית." [ע"פ 4109/15 ליאור מירז נ' מדינת ישראל, פסקה 3 לפסק דינו של כב' השופט הנדל(פורסם בנבו, 09.07.2017).

אשר לנטל ההוכחה, התביעה היא זו הנושאת בנטל שההודיה עומדת במבחן הקבילות, כלומר להוכיח שההודאה נמסרה באופן חופשי ומרצון (י' קדמי, על הראיות, חלק ראשון (תש"ע-2009), עמ' 121).

לאחר שנבחן את האם הודאותיו של הנאשם קבילות נבחן את משקלן של ההודאות כפי שיפורט להלן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מִן הַכֵּלֵל אֶל הַפְּרֵט

הנאשם העלה טענות רבות ביחס לחקירותיו הן בשב"כ והן במשטרה.

ראשית נתייחס לטענות הזוטא "במאקרו" ולאחר מכן נתייחס לאמור "במיקרו" - לכל טענה וטענה באופן פרטני.

במאקרו - לאחר שבחנו את מלוא טענות הנאשם אל מול אמרות החוץ שלו ובכלל זה הזכ"דים בשב"כ והאמרות לחוקרי המשטרה ובחקירות של חוקרי רשות המיסים, וכן צפייה באותן חקירות שהוקלטו, באנו לכלל מסקנה, כי יש לדחות את טענות הזוטא של הנאשם. שוכנענו, כי הנאשם הודה במעשים שביצע באופן חופשי ומרצון, הבין את השלכות ההודאה. כמו כן אין לייחס את הלחץ הטבעי בו היה שרוי הנאשם מעצם היותו תחת חקירה אינטנסיבית בחשדות חמורים, לאופן ניהול החקירה.

ראש וראשית נציין, כי עדות הנאשם הנוגעת לטענת הזוטא – כאשר למעשה זוהי העדות היחידה שהובאה בהקשר של טענות הזוטא מטעם ההגנה – לא נמצאה על ידינו כמהימנה כלל ועיקר. הרושם מעדות הנאשם היה, כי המדובר בעדות מוגזמת, מניפולטיבית, והנאשם נראה כמי שמביא בפנינו באופן מכוון תיאור מופרז של הדברים, ומעלה עתה כמעט כל טענת זוטא אפשרית.

שנית - פרטים רבים ומהותיים אשר מסר הנאשם בחקירותיו עולים בקנה אחד גם עם הנאמר בחקירות של מעורבים אחרים בפרשה. משמע אין המדובר בהודאה התלושה או מובחנת באופן ברור משאר הראיות הקיימות, נהפוך הוא – ההודאה נתמכת בראיות האחרות ולהיפך.

ואחרון - אף אילו היה מוכח, כי אכן נעשה שימוש באמצעים הנתענים, מה שלא הוכח בעניינו של הנאשם, עדיין אין בכך כדי להביא לפסילת הודאות הנאשם. כך לדוגמה טענתו, כי הובטח לו ביום ההולכה וההצבעה במושב מבטחים שיפגוש את משפחתו אם ישתף פעולה, הרי גם אם כך, אין בטענה זו כדי לשלול את רצונו החופשי. איומי החוקרים והרמת הקול, כפי שנטען ע"י הנאשם, אינם מגיעים לרמה הפוגעת ברצונו החופשי של הנאשם.

נציין, כי התרשמותנו היא כי הקושי האמיתי אתו התמודד הנאשם במהלך ימי מעצרו והחקירות שאין ספק שהיו אינטנסיביות ואשר הלכו והתמשכו והעובדה שהנאשם התפכח והבין את גודל השבר אשר ארע, היה קושי נפשי מהמצב המשברי אליו נקלע; ולא כתוצאה מהתנהגות בלתי ראויה, או אמצעים פסולים שהופעלו עליו. ודוק, המצוקה, הסטרס ותחושות הנאשם כי חרב עליו עולמו, לא נבעו מהאיומים או ההתנהלות הבלתי ראויה של החוקרים כלפיו, כנטען, אלא מעצם המעצר, טיב ומהות החשדות בהם נחשד הנאשם, ובכלל זה מכירה והעברת סחורה לרצועת עזה אשר הגיעה לידי החמאס (והדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר במי שגר במושב מבטחים לא רחוק מגבול עזה). לצד זאת נזכור את הזמנים שהיו כאלו שבהם העימות והמצב הביטחוני היו מתוחים (כחצי שנה לאחר סיום מבצע צוק איתן). נוכח כך התעצם החשש לתדמיתו של הנאשם בעיני הסובבים אותו, ההשלכות שיהיו למעצרו ולחשדות בגינם נעצר על בני משפחתו. התרשמנו, כי הנאשם היה נסער ובמצוקה קשה אף בינו לבין עצמו, לאחר שהבין לפתע את החומרה שבמעשיו; או למצער את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

החומרה הפוטנציאלית במעשיו ואת חומרת החשדות כנגדו, וראיית הדברים באופן הזה על ידי השב"כ וחוקריו באותה עת.

נזכיר עוד, כי הנאשם החל מעמדה מאוד בטוחה בעצמו, זחוחה ואפילו מעט מתנשאת מול חוקרי השב"כ, עת שאלו הגיעו אל מפתן ביתו ובפיהם האשמות על עבירות חמורות הקשורות בביטחונה של המדינה. החוקרים ציינו, כי הנאשם דיבר אליהם במעין התנשאות; נראה שהוא חשב שיוכל "לנפנף" מעליו גם זו הפעם, את הדברים. אלה שאט אט במהלך החקירה הנאשם, הבין כי הולך ונרקם מארג ראייתי המפליל אותו, כי הסבריו אינם מספקים את החוקרים; כי ישנן ראיות לבסס את אותן האשמות; וכל אלו גרמו לנאשם למצוקה נפשית קשה. מצאנו כי תחושות סובייקטיביות של לחץ, מצוקה, חשש, כאב ושבר עצום, והעובדה שהנאשם התפכח והבין כי הסתבך ואת גודל השבר שארע; הן שעמדו בבסיס הקושי של הנאשם להירדם וביסוד אותן מחשבות אובדניות שהתעוררו בשלב מסוים; וזאת לצד העובדה, כי לא מצאנו שהופעלו כלפי הנאשם אמצעי חקירה פסולים, או שהופעל עליו לחץ בלתי סביר במהלך החקירה.

מעבר לכך כבר לאחר יום אחד של חקירה התבטא בפני החוקרים באמירות אובדניות, וגם מטעם זה קשה לייחס את אותן אמירות להתנהגות החוקרים, במיוחד כשאין בדברי הנאשם תיאור של התנהגות קיצונית מאיימת מאוד או אלימה מצד השוטרים וחוקרי השב"כ.

מעבר לאמור יודגש, כי אין המדובר בהודאת נאשם אשר עומדת לבדה בחלל הריק. אין עסקינן בסיטואציה בה הודאתו של הנאשם מהווה הבסיס המרכזי והכמעט היחיד המבסס את ההרשעה. במקרה דכאן, מבט על חומר הראיות בכללותו מעלה, כי המקרים והאירועים עליהם סיפר הנאשם בחקירותיו, משתלבים וניתנים להצלבה אל מול מעורבים אחרים בפרשה (כך למשל אכרס יאסין, נאג'י זוערוב ואחרים מאשרים פרטים מהודאת הנאשם); וכן נתמכים במסמכים וראיות אחרות (למשל חשבוניות שהוגשו); ומכאן שפוחת החשש להודאת שווא ופוחתת גם חשיבות הודאתו.

בחינת נסיבות גביית אמרותיו של הנאשם לאור עדויות חוקרי השב"כ והמשטרה אשר תיארו את נסיבות חקירתו של הנאשם מובילה למסקנה, כי אלו נתנו באופן חופשי ומרצון. העדים שהעידו מטעם המאשימה – חוקרי השב"כ וחוקרי המשטרה ורשות המסים, הותירו עלינו רושם חיובי כי הם סיפרו ותיארו את מהלך החקירה, באופן שמשקף את הדברים. כך למשל אישרו, כי הייתה חקירה בה הייתה הרמת קול וכי החקירה הייתה קשה לנאשם, אך לצד זאת היו מאוד עקביים בנוגע לכך שלא היה איומים בחקירה, כי הנאשם לא נחקר בחקירות בשעות בלתי סבירות על ידי מספר רב של חוקרים כפי שטען, וכיו"ב. החוקרים חזרו והדגישו, כי לא התרשמו שהנאשם היה במצוקה באופן מיוחד או כי נראה שהוא חש מאוים, וכי אין ממש בטענה שהדברים שנאמרים בחקירה לא היו מרצונו. כך למשל העיד רועי ומי שהיה ממונה על החקירה כי: **"כמי שניהל את החקירה, אני התרשמתי שהנאשם ידע להחליט מתי למסור גרסה"** (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 17). אלבוז, אשר שימש אף הוא כחוקר מטעם השב"כ, העיד אודות התרשמותו מן הנאשם בשלבים הראשונים של החקירה וציין כי: **"הנאשם בשלב הזה בחקירה היה מאוד זחוח, קצת חצוף, אני זוכר אפילו שכתבתי את זה, שהוא אמר שאנו מושחתים ושאלנו מבזבזים את הזמן שלנו ושאלנו צריכים לעשות דברים**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אחרים (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 193, ש' 1-3). הדברים עולים אף מעדות חוקר השב"כ ניסו אשר חקר רבות את הנאשם וציין, כי בתחילת החקירה הנאשם הכחיש והשיב רק על שאלות קונקרטיות וכי: **"כל אימת שנשאל, היה לו מה להשיב ולא היה נראה שתשובותיו מבולבלות או סתמיות"** (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 1-5). המדובר בדברים ספציפיים וייחודים שנכתבו על מה שאמר הנאשם וניכרת האותנטיות שבהם.

נציין כי אף התרשמותנו מעדות הנאשם בפנינו הייתה, כי הנאשם מבטל את האישומים נגדו, באופן שניתן לכנותו זחוח. כך למשל נראה היה כי מבחינתו, די בכך שיאמר לחוקרי מע"מ כי יש לו רישום של הדברים והחשבוניות בספרים והוא יציג את הדברים בבית המשפט, כדי לספק תשובה לכל העסקאות עליהן נשאל; זאת בעוד שכאשר הגיע לבית המשפט והתבקש להציג את אותם מסמכים ולענות באופן קונקרטי על השאלות, לא עשה כן כלל ועיקר. התרשמנו כי הנאשם הודף את כל ההאשמות כנגדו באופן גורף, כי הוא יודע להתבטא ולעמוד על שלו, לנווט את התשובות כפי שהוא רואה לנכון, הוא חזר ונמנע מלהשיב באמת על שאלות קשות, והמשיך לענות סחור סחור.

רושם דומה עולה מעדויותיהם של חוקרי המשטרה – וכפי שפורט המדובר בשורה של חוקרים מגופים שונים שהתרשמו באופן דומה - כפי שהעיד החוקר פקד שרפי יוסף - **"בחקירה שלי הוא ענה לשאלות באופן סדור וברור. התשובות לא היו מבולבלות. הוא דיבר בהיגיון ובקור רוח. לא היה נראה שהוא לא מרוכז"** (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113, ש' 23-24). גם רס"ב אמנון לוי התייחס לשתי אמרות שנגבו על ידו וציין כי הן נלקחו מרצונו החופשי של הנאשם והנאשם לא העלה טענה על מצוקה כלשהי (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 145).

מבלי לפגוע בכלליות האמור נטעים את הנון-שלאנטיות שאפיינה את תשובותיו של הנאשם לחוקריו בעניינים הפיסקאליים. הנאשם כלל לא ניסה לטשטש או לתרץ את התנהלותו העסקית הבלתי חוקית. הודייתו בביצוע עסקאות "בשחור", ובהנפקת חשבוניות שאינן תואמות את פרטי העסקאות שנעשו למעשה, כדי להקטין את תשלומי המס שלו [דוגמאות לכך שזורות בפרקים בהכרעת דין זו העוסקים באישומים הפיסקאליים] – עשתה רושם אותנטי של מי שכל כך אינו מחויב להתנהלות עסקית חוקית, ורגיל לעקוף את החוק בהתנהלותו העסקית – עד שאף אינו טורח לנסות לטשטש או לתרץ את התנהלותו. התרשמנו מן האמרות כי החוקרים כלל לא נדרשו למאמץ, שלא לומר לאמצעים פסולים חלילה, כדי לחלץ מן הנאשם את התיאור האותנטי והשוטף של התנהלותו כאמור.

הקושי הרב אותו חש הנאשם בחקירותיו, מטבע הנסיבות, הינו ברור ומובן מכל הטעמים שפורטו לעיל. חוקר השב"כ ניסו, היטיב להסביר את הקושי הטמון בחקירת השב"כ, תוך שציין, את הברור כמעט מאליו, כי אין ספק שמתקן חקירות זה לא מקום טבעי ונוח לנאשם, וכי הוא יכול לתאר לעצמו שהנאשם היה מדוכדך. לצד זאת הבהיר כי: **"לא ניכר כי זה השפיע על תשובותיו במהלך החקירות"** (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 6-9). עוד העיד כי **"כמובן שהחקירה היא לא פשוטה, אבל לציין שהוא נחקר בשעות סבירות. לא היו רצפי שעות בחקירה. במהלך הזמן שאני ישבתי איתו, וזה מרבית החקירה, הוא לא היה אזוק. הוא ישב,**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שתה, כובד באוכל. באשר למקום ולסיטואציה בה הוא נמצא, אכן ניתן לומר שלא נעים ולא פשוט" (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 126, ש' 29-32).

זאת ועוד, כל חקירה כרוכה מטבע הדברים ביצירת לחץ ומצוקה נפשית אצל החשוד, בייחוד עבור אדם מן היישוב אשר לא היה מעולם בחקירת שב"כ ולא התמודד עם חשדות מסוג זה – לביצוע עבירות כנגד בטחון המדינה תוך סיוע לחמאס. אולם, יש להבחין בין מצוקה שהיא תולדת חקירה קשה המובילה אפילו בשלב מסוים למצוקה נפשית, הגם שהחקירה עצמה הוגנת וסבירה, ואז הודיה הנמסרת במסגרתה אינה נפסלת, ובין מצוקה שהיא תולדת חקירה באמצעים בלתי הוגנים – ואז ההודיה הנמסרת במסגרתה נפסלת (בשאלה היכן עובר קו הגבול בין הוגן וסביר לבין בלתי הוגן ונפסד ראו "קדמיי", על הראיות, חלק ראשון, עמ' 69 (תש"ע-2009)).

וידגש, גם מן האופן בו הנאשם מתאר את הדברים נראה, כי אכן מדובר יותר בקושי שהוא חש באופן סובייקטיבי מעצם היותו תחת חקירה אינטנסיבית וללא שנפגש עם עורך דין, וכאשר הוא יודע כי מדובר בחקירה של שירות הביטחון הכללי. כך אף מספר לנו הנאשם עצמו: "מצבי הולך ומדרדר מיום ליום, לא מקלחת, לא שתיה חמה בבוקר. אוכל זה לא אוכל. תנאים זה לא תנאים. נכנסים לחקירה לפעמים מכוסה כיסוי עיניים גם בחקירה, אזוק ידיים רגליים, ידיים מאחורי הגב אזוק מידי פעם, הכל תלוי במצב רוחם של החוקרים" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 272, ש' 1-3). מלבד עניין האיזוק, אליו נתייחס בהמשך, הנאשם עצמו מתאר למעשה את הקושי האינהרנטי הקיים והמובנה בתוך הליך חקירה מסוג זה, וכי האוכל זה לא אוכל. כך למשל הנאשם מציין בהמשך עדותו כי לאחר שחש ברע והוזמן רופא: "בשלב יותר מאוחר, זהו, החלטתי שאני מרים ידיים. יותר טוב למות ואם אני אמות תסתיים החקירה. אני חמאסניק, אבא שלך עצור, אשתך עצורה, בן שלך עצור כבר אין לי מה לחיות, ברגע שאני אמות תסתיים החקירה" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 272, ש' 13-4). גם מדברים אלו עולה הקושי שחש הנאשם מעצם קיומה של החקירה, טיב החשדות נגדו, תנאי החקירה והמעצר אשר אינם פשוטים כלל ועיקר, ומההאשמות שהוטחו בפניו שוב ושוב. בעוד שעדויותיהם של גובי האמרות בשב"כ והחוקרים הותירו בנו רושם חיובי ומהימן, הרי מנגד ההגנה לא הציגה כל ממצא או ראיה המערערת את מהימנות עדויותיהם.

עדותו של הנאשם נראתה מגמתית ומכוונת מטרה, כאשר הנאשם חזר והעיד כי היה לו קשה, החוקרים התעמרו בו וכיו"ב. לצד זאת לא באה מפי הנאשם כל טענה ספציפית או ייחודית לגבי חלק כזה או אחר בהודאתו. למעשה טענותיו היו מאוד כלליות, ולעיתים היה נדמה כי המדובר בטענות "גנריות" המחולקות לפי נושאים שונים – איומים, תנאים קשים, לחץ, ללא קונקרטיזציה. כך למשל הנאשם לא התייחס לכך שהשמיע דברים אובדניים זמן קצר לאחר מעצרו וכי החוקרים דיווחו על כך לגורמי שב"ס ונקטו הצעדים הנדרשים להגנתו, אלא רק חזר על הטענות כנגד החקירה, והחוקרים; כאשר נזכור כי הטענות שהעלה הנאשם במסגרת משפט הזוטא לא נטענו על ידו עוד קודם לכן; והנאשם לא טען זאת במהלך החקירה בשב"כ ובמשטרה בהזדמנויות רבות שהיו לו, והחוקרים כולם העידו, כי פעם ראשונה שהם שומעים על טענות הזוטא ולא שמעו עליהן דבר מן הנאשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

חיזוק לכך ניתן למצוא בהופעתו של הנאשם בבית המשפט במסגרת דיוני המעצרים, שם הייתה לנאשם האפשרות להעלות כל טענה בפני בית המשפט. והנה כאשר הנאשם נשאל על מצבו ציין: **"אני לא ישן מאז שנעצרתי, אוכל אני מקבל בצורה סדורה, אני זקוק לציוד ואת התרופות שלי אני מקבל מהמרפאה, תרופות לכולסטרול והרגעה"** (מתוך פרוטוקול הדיון בתיק מ"י 15-02-19007 מיום 18.2.2015, עמ' 13, ש' 24-25-37/35). בנוסף עיון בפרוטוקול הדיון מהארכיון המעצר הראשוני מלמד, כי הנאשם השיב בצורה עניינית לשאלות שנשאל במהלך הדיונים במעצר ימים, ואין בפרוטוקולים כל תימוכין לכך שהיה ניסיון לשבור את רוחו; או כי היה במצב בו הופעל עליו לחץ באופן שפגע ברצונו החופשי או ביכולתו להשיב לשאלות.

אם נקלף את טענות הנאשם וננסה לחלץ מתוכן את ליבת הטענות - לבור את הבר מן התבונמצא כי הדבר העיקרי שעליו הנאשם מתלונן הוא, העובדה שלא ישן ולמעשה תנאי המעצר. הנאשם לא התלונן על יחס משפיל, או על חקירה על ידי חוקרים רבים, בתנאים קשים, אלא יותר על קור, עייפות והשקיית יתר בקפה; וכזכור המדובר בטענות אשר הועלו לראשונה על ידי באי כוחו; כאשר אותן טענות רבות ושונות לא הועלו בזמן אמת; ומכאן שעדות הנאשם בעניין זה עומדת לבדה.

זאת ועוד, הנאשם לא סיפק הסבר מניח את הדעת לעניין זה. כאשר נשאל בעדותו בפנינו מדוע לא התלונן על הנעשה בחקירות השיב כי פחד, וכי אמר זאת לסנגורו. כאשר נשאל מדוע חשש להעלות זאת בפני בית המשפט ורק סיפר לסנגור השיב הנאשם, כי העדיף שזה יהיה דרך הסניגור ולא ישירות דרכו (פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 314).

יאמר כבר עתה, כי הסבריו של הנאשם לסיבה בגינה לא העלה את טענות הזוטא בפני הגורמים השונים נראים תלושים, ואין בידינו לקבלם, והנאשם אף בעצמו סותר את דבריו. כך למשל ציין הנאשם, כי הדיון במעצר ימים היה "מספר שניות" זאת כדי לנסות ולתרוץ מדוע לא אמר לשופט את טענותיו, כאשר בפועל בחינת הפרוטוקול מלמדת, כי ניתנה לו רשות הדיבור בדיון והוא אף ציין בפני השופט כי לא ישן; משמע הנאשם ידע להתלונן על מה שבאמת הפריע לו. ואם כך אין הסבר מדוע לא שטח את יתר טענותיו בפני בית המשפט, כפי שהיה מצופה מאדם הנמצא במצב כמו שהוא מתאר עתה, וזועק לעזרה (פרוטוקול מיום 7.7.2016, עמ' 314, ש' 2-4); לנאשם הפתרוני.

יתרה מכך, משקלן של טענות הנאשם כנגד קבילות ומשקל הודאותיו נחלש אף נוכח המועד בו החל הנאשם למסור דברים שיש בהם הודאה בחלק מן החשדות נגדו - **כבר ביום שלמחרת מעצרן** (ראו: זכ"ד מיום 9.2.15, חקירה שנמשכה מהשעה 10:35 ועד השעה 16:00 – סעיף 28 למשל לזכ"ד הנ"ל בו צוין: **"הנדון החל לומר שידע שאוסמה זוערוב מוכר סחורה לפעילי טרור ועם זאת המשיך להעביר לו סחורה למטרות רווח אישי..."**). הנאשם פירט, כי הכיר את אוסאמה זוערוב על ידי אכרם מוסא. בסעיפים 34-30 לזכ"ד מפרט הנאשם שהיה בקשר עם אוסאמה זוערוב על מנת לשנע לו סחורה. כך ציין שבינואר 2014 נתפסו 80 טון ברזל השייכים לאוסאמה זוערוב ולאחר התפיסה נודע לו, כי אוסאמה זוערוב מוכר את הסחורה שמועברת אליו לפעילי טרור על ידי: השוטר מוטי עשור, עמי מהמעבר, עובד קונטרס ואף שמע מאוסאמה זוערוב בעצמו ועורך דינו כי מייחסים לו שהסחורה שנתפסה אמורה הייתה לעבור לארגון טרור. לאחר מכן צוין בזכ"ד, כי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם ציין שעל אף שידע זאת הוא לא נמנע מלאחסן ולשנע את הסחורה לאוסאמה דרך אנשים וחברות כיסוי למטרות רווח אישי, וזאת על אף שהרווח לא היה גדול. עוד הודה, כי העביר לאוסאמה זוערוב סחורה באמצעות מתווכים שונים וכן פירט את הסחורה שהועברה אליו לאחר שהייתה לאוסאמה מניעה ביטחונית ולא היה ניתן לשלוח אליו את הסחורה על שמו של אוסאמה (ת12/5), סעיפים 34-30).

בעניין זה ציין חוקר השב"כ ניסו בבירור בעדותו בפנינו, כי חקירה זו זכורה לו מאוד והוא זוכר את הרגע בו הנאשם עבר מהכחשה להודאה - "אני מרשה לעצמי להקיש מהכלל אל הפרט במקרה הזה ואני יכול לומר שמרבית האנשים שחקרתי הם ערבים ופה אני זוכר את המקרה טוב, כי זו הפעם הראשונה שאני חוקר יהודי ואני זוכר בדיוק איך נוצר המעבר מהכחשה להודאה. במהלך הטחת ההאשמות שהנאשם מכר סחורה לזוערוב וידע כי אותה סחורה מגיעה לפעילי טרור, אז במהלך ההטחות האלה הוא פשוט עצר אותי ואמר שידע כפי שעלה על הכתוב, שאוסאמה זוערוב מעביר את הסחורה הזאת לפעילי טרור ואז שאלתי אותו איך הוא ידע זאת ואז מופיע התשובה בסעיפים 30 עד 34" (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 133, ש' 26-20). עוד העיד "אינני בוחן כליות ולב ואיני יודע מה עבר במחשבתו, אבל לבוא ולומר שהוא אומר לי את הדברים האלה כי הוא רוצה לסיים והדברים לא נכונים, אז אני אומר שהתשובה היא לא והיא כפי שנכתבה" (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 134, ש' 5-1).

העובדה שהודאתו של הנאשם נמסרה זמן קצר לאחר מעצרו, מחלישה את טענות הזוטא של הנאשם באופן משמעותי, זאת לאור טיב טענות הזוטא של הנאשם שעיקרן השקיית קפה, עייפות רבה, דכדוך, מצב נפשי לא טוב, חקירה מרובת חוקרים, צעקות של החוקרים על הנאשם וכיו"ב.

משזהו טיב הטענות, הדעת נותנת שלא ניתן לומר כי בפרק זמן כה קצר - ממועד מעצרו ועד למחרת - מועד בו התחיל הנאשם להודות, אותה השקיית קפה, או חקירה מרובת חוקרים, כבר השפיעה עליו באופן כה משמעותי, עד שהיה "סמרטוט" כלשונו, משמע עד שאיבד את רצונו החופשי, או למצער זה נפגם באופן ממשי.

וידגש, אין המדובר בכך שהנאשם הודה באמרה אחת או באמרות שנאמרו במסגרת חקירה אחת, ובאמרות אחרות הכחיש או חזר בו מהדברים; אלא עסקינן בנאשם אשר מסר גרסה דומה ובה הוא מודה בשורה של מעשים ועבירות, במשך מספר חקירות, אשר נמשכו על פני ימים; חקירות אשר נערכו בפני גורמי חקירה שונים.

אמרות הנאשם והזכ"דים, השתלשלות הדברים ופרישתם על פני ציר הזמן, מלמדת, כי הנאשם שב וחזר על הדברים בהם הודה, גם בחקירותיו בשב"כ וגם במשטרה (לדוגמה אף באותו היום שבו הנאשם הודה לראשונה בחקירת השב"כ, הוא נחקר אף על ידי חוקרי המשטרה, ואף בפניהם הנאשם שב וחזר על הדברים (ראו: ת12/6), ש' 47 ואילך)).

על כן גם אם עסקינן בטענות הנוגעות לחוסר שעות שינה, או להפעלת אמצעי לחץ עליהם מלין הנאשם ומבקש לפסול את הודאותיו, הרי לא נראה שהיה בהם כדי להשפיע על הנאשם, ודאי שלא בעוצמה כזו, עד כדי כך שהוא הודה בדברים שלא באופן חופשי או שלא מרצונו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עוד יצוין, כי הנאשם טוען מחד גיסא שאמר דברים כדי לרצות החוקרים, וכיון שחש מאוים ועייף, ומאידך גיסא טוען, כי לא אמר את הדברים, וכי אלו נרשמו מראשם של החוקרים והוא חתם ללא שהסתכל על מה שנכתב. ברי כי טענות אלו אינן יכולות לדור בכפיפה אחת, עם טענות הזוטא שלו לפיהן – הוא הודה בדברים, אך הדבר היה עקב אמצעים פסולים, לחץ השאה ופיתוי, שהופעלו עליו.

כך למשל במהלך עדותו בפנינו התבקש הנאשם להתייחס לכך שנשאל בחקירה מדוע המשיך להעביר לאוסאמה סחורה אם ידע שהוא מעורב בהעברה לארגוני טרור, והוא השיב בחקירתו כי עשה זאת לשם הרווח כספי. בעדותו לפנינו אמר הנאשם, במענה לכך, כלהלן: **"לאחר שבית המשפט חוזר על השאלה ושואל אותי ביחס לדברים שלכאורה אמרתי, אני משיב שבהכל כתוב שאני אמרתי. מפי לא יצאו דברים כאלה. נכתבו דברים שלא אמרתי. לאחר שמוצצים לי את הדם. דברים כאלה לא נאמרו מפי. מפי, אם אמרתי הפעילות היא לרווח כספי, זה הפעילות שאני עובד היא לרווח כספי, לא רווח כספי לארגוני טרור. לאחר שקוראים לי שוב את השאלה, אני אומר שהתשובה שלי היא תשובה של החוקר, הוא גם שואל וגם עונה. אני לא אמרתי את זה"** (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 271, ש' 6-11).

נראה, שבמהלך עדותו, כשלנאשם לא היו לו תשובות או הסברים ביחס לדברים שאמר והוא נדחק לפינה ולא ידע כיצד להשיב הוא בחר לטעון כי כלל לא אמר את הדברים.

לאחר שבחנו את טענות הנאשם בכללותן כמקבץ של טענות, נדון בטענות הזוטא של הנאשם אחת לאחת באופן פרטני ונבחן האם יש בהן כדי לפגום בקבילות אמרותיו או במשקלן.

הטענה בדבר צורת החקירה והאמצעים בהם נעשה שימוש במהלך חקירתו

הנאשם טען, כי הוא נחקר בצורה דורסנית כך שאופן התחקור לא אפשר לו באופן ממשי להגיב לאחר שיקול דעת. כמו כן נטען, כי החוקרים איימו על הנאשם בדבר הנזק הצפוי לבני משפחתו, התעמתו עם הנאשם, לא אפשרו לו להירדם ובשל כך הוא סבל עייפות קיצונית. עוד טען הנאשם, כי היה אזוק בחקירות, כאשר כל אלו הובילו את הנאשם למצב נפשי רעוע עד כדי אמירות אובדניות באופן שפגם בקבילות אמרותיו.

כפי שצוין לעיל, מעדויות החוקרים עולה, כי לא נעשה שימוש באמצעים פסולים או קיצוניים, כי הנאשם שיתף פעולה והבין את הנעשה סביבו, ידע לשלול דברים מסוימים שהוצגו לו, כאשר זו הייתה התרשמותם של כל החוקרים. אל מול כל אלו, עומדת עדות הנאשם ממנה לא התרשמו לחיוב ולא ראינו לנכון לתת בה אמון, וכאשר יש לזכור, כי הנאשם העלה את מרבית הטענות רק בשלב מאוחר יותר. מעבר לכך, כפי שצוין לעיל, אף אילו טענות הנאשם היו מתקבלות כלשונו, אין המדובר בתיאור של התנהגות קיצונית המבססת הצדק לפסילת הודאות הנאשם בשב"כ או במשטרה. הנאשם לא העיד על אלימות כלפיו, ובחינה ממשית מלמדת כי הטענה בדבר אימים בדבר הנזק שצפוי לבני משפחתו, מלמדת למעשה על דברים שהינם יותר בבחינת תיאור מצב הדברים באופן מציאותי וטבעי, וכי אין המדובר באמצעי פסול. באשר לחוסר השינה, הרי נראה כי זה קשור בעיקר למצב הנפשי הקשה של הנאשם שהקשה עליו להירדם; מצב הנעוץ במה שקרה לנאשם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ולסיטואציה המשברית בה היה מצוי בשל החקירה והחשדות כנגדו, ולא בהתנהגות הפסולה של החוקרים, כנטען.

אשר לחקירות שהתבצעו על ידי שירות הביטחון הכללי ואופן תיעודם יצוין תחילה, כי כמקובל בחקירות מסוג זה הנערכות על ידי השב"כ, חקירותיו של הנאשם תועדו באמצעות זכ"דים המהווים מעין פראפרזה רחבה על שנעשה ונאמר בחדר החקירות. זכ"דים אלו, כפי שהעידו אף העדים, אינם משקפים את כל מה שנאמר במהלך החקירה בחדר החקירות, אלא את עיקרי הדברים.

סעיף 17 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002 קובע, כי החובה לתעד חקירת חשוד אינה חלה על עבירות ביטחוניות. ברוח זו נקבע בפסיקה, כי אמרות שנמסרו לחוקרי שב"כ ותועדו על ידם בזכ"דים יהיו קבילות בהיעדר טעם אחר לפסילתן:

"העובדה כי חוקרי שב"כ אינם נוהגים לגבות הודעות בכתב מנחקרים אין בה, כשלעצמה, כדי לפסול מכול וכול את ערכה הראייתי של הודאת נחקר בפניהם, מאחר שעל-פי סעיף 11 לפקודת הראיות, ניתן לקבל כראיה עדות על-פה על אודות תוכן דבריו של נאשם מחוץ לכותלי בית-המשפט כחריג לכלל הפוסל עדות שמיעה (ראו גם ע"פ 15/78 ביבס הנ"ל [16], בעמ' 75-76). עם זאת משקלה הראייתי של עדות על-פה על-ידי איש מרות על אודות תוכן אימרתו של נאשם, בייחוד כאשר עדותו אינה מלווה בתרשומת שערך במהלך אמירת הדברים או בסמוך למועד אמירתם, עשוי להיות פחות במידה ניכרת ממשקלה של אימרה שנגבתה מן הנאשם בכתב ומוגשת כראיה לבית-המשפט בליווי עדות על אודות נסיבות גבייתה..." [ההדגשות שלי – י.ר.ל. ע"פ 6613/99 סטיבן סמירק נ' מדינת ישראל, פסקה 9 לפסק דינה של כב' השי' בייניש נו(3) 529 (2002)].

מכאן שהמשקל הפחות שיכול להיות לעדות על פה של איש מרות בנוגע לתוכן אמרת נאשם, רלוונטי בעיקר מקום בו עדותו של אותו חוקר על מה שנאמר, אינה מלווה בתרשומת שערך בעת אמירות הדברים. אלא שבענייננו בחינת הזכ"דים מלמדת כי בכל החקירות שנערכו בשב"כ, ישנן זכ"דים המתעדים את החקירה ומהלכה, וחלקם הארי אף מפורט. וכאמור, אין בעצם העובדה שמדובר בחקירות אשר תועדו רק באמצעות זכ"דים, כי לקבוע שאותם זכ"דים אינם קבילים, מקום בו הנאשם לא הציג נימוק המצדיק את פסילת אמרותיו בחקירות שבוצעו על ידי חוקרי השב"כ.

הטענה בדבר צורת הדיבור ואיומי החוקרים

הנאשם טען כי החוקרים קיללו אותו, ואיימו כי יספרו במוסדות החינוך של ילדיו כי הוא מסייע לארגוני טרור.

ביחס לטענה זו החוקרים העידו, כי ייתכן והיו אמירות ציניות אך לא קללות וגידופים [ראו עדותו של ניסו, אשר היה במרבית חקירותיו של הנאשם בשב"כ (פרוטוקול מיום 8.12.2017, עמ' 124, ש' 25-29); רועי אשר היה ממונה על החקירה ציין אף הוא, כי לא היו צעקות וקללות בחקירה ושלל כל איומים על הנאשם; אף באופן בו הוא טוען – בהפצת שמועות שהוא מחבל גם בבית הספר של ילדיו (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 147); וראו גם את עדותו של המכונה ממן אשר ציין, כי לא התנהג אל הנאשם באופן מאיים או משפיל ולא ראה התנהגות כזו מצד חוקרים אחרים (פרוטוקול מיום 4.2.16, עמ' 171-170)]. כך גם העידו חוקרי המשטרה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

[רס"מ חיים שאמי ששלל את טענות הנאשם לפיהן דיבר אליו בבוטות, בציוניות ותוך השפלה או, כי איים עליו (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 103, 19-7; עמ' 104). גם פקד שרפי יוסף שלל התנהגות מסוג זה (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113) וכן רס"מ אונסי חיר אלאדין (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 133)].

ניתן לראות התייחסות של חוקרי השב"כ לאותו איום לו טוען הנאשם ואשר נוגע למשפחתו כפי שצוין בזכ"ד מיום 9.2.2015: **"הסברנו לנדון כי עליו לקחת בחשבון כי יש השלכות רחבות אשר עלולות לפגוע גם בבני משפחתו וכיצד יתפסו לאחר שיתברר שיוגש לו כתב אישום שהוא סייע להתעצמות חמא"ס בהברחות אשר ביצע. הנדון השיב כי לא סייע לחמא"ס" (ת/12(5), ס' 9).**

ניסו ציין בעדותו בהקשר זה, כי נאמר לנאשם שמעשים שכאלו עלולים לפגוע בשם משפחתו (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 126, ש' 2-1), וכי לדעתו מדובר באמירה לגיטימית. שכן אדם אשר מסייע לטרור הדבר משפיע גם על הסובבים אותו, והדברים לא נאמרו בניסיון לשבור את רוחו. עוד השיב בשלילה לטענה שאמר לנאשם, כי יספרו במוסדות החינוך ופיצו את הידיעה על הנאשם (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 132, ש' 11-1). ראו גם עדותו של אלבו, חוקר השב"כ (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 193).

מעבר לכך שנתנו אמון בדברי חוקרי השב"כ וחוקרי המשטרה, הרי אף עדות הנאשם בעניין זה נראתה מגמתית וניכר, כי הנאשם מנסה להעצים את הדברים ולהציגם בצבעים קודרים. פריטת טענותיו של הנאשם כי המדובר באמצעים פסולים, ובחינת הדברים לגופם, מלמדת כי מעבר למעין מנטרות עליהן חזר הנאשם כמו איומים, לחץ, התנהגות משפילה וכיו"ב, הרי התיאורים שהוא מוסר מלמדים יותר על כך שהנאשם עבר חקירה ממושכת ואינטנסיבית אשר מטבע הדברים היא מעייפת, ונחוות כמלחיצה ואף לפעמים כמאיימת מבחינת השלכותיה על עתידם של הנאשם ומשפחתו, אך לא מעבר לכך.

זאת ועוד, מעבר לכך שרוב הטענות נשללו על ידי החוקרים, הרי ניתוח הדברים מלמדנו, כי אין בפנינו חקירה בה נעשה שימוש באמצעי קיצוני או באמצעי לחץ פסול, ודאי לא כזה אשר שלל מן הנאשם את בחירתו החופשית. כך אין כל תמיכה לטענות הנאשם, כי החוקרים התבטאו כלפיו בצורה מבזה, כאשר הנאשם לא יצק תוכן לגבי מה בעיניו נקרא חקירה מבזה, ואף לא יכול היה ליתן הסבר למשל לכך, שחוקריו באו לבקרו בשבת בתא הגם שלא נחקר, והוא אף ציין זאת בפניהם לחיוב.

באשר לאותו איום לו הוא טוען כלפי משפחתו, הרי כאמור, גם אם נלך לשיטת הנאשם הרי אין לומר שמדובר באמצעי פסול, או כי יש בו משום איום אשר יש בו כדי לפגוע בקבילות האמרות, על פי המבחנים שנקבעו בפסיקה. שכן אין לומר, כי בפנינו איום בעל אפקט השולל את בחירתו החופשית של הנאשם, אלא לכל היותר התייחסות למצבו של הנאשם תוך עימות והטחת תוצאות מעשיו, באם יוגש כתב אישום ביחס לקשר עם ארגוני טרור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הטענות בדבר הימשכות החקירה ומניעת שינה

אף טענת הנאשם ביחס לשעות החקירה הממושכות אין לה על מה לסמוך. ייתכן שהנאשם לא יכול היה להירדם, בשל מחשבות קשות שלו ומצב נפשי לא פשוט לאור החקירה והחשדות. אך עניין זה אין לבוא חשבון בגינו עם חוקרי המשטרה או השב"כ. שכן ממקרא אמרות הנאשם בחקירותיו עולה, כי הגם שחלק מהחקירות נמשכו שעות רבות, הרי אין המדובר ברצף שעות מוגזם או בלתי סביר. בחינת משך החקירות מלמדת, כי אין המדובר במקרה בו נשללו מהנאשם במכוון שנות שינה, או חקירה שכללה שעות חקירה ממושכות באופן מוגזם; ודאי לא באופן המקים חשש שהאמור היה בו כדי לשלול את רצונו של הנאשם, או לפגום במשקל ההודאה, ובכך שהיא ניתנה באופן חופשי ומרצון.

מעבר לכך, כפי שצוין לעיל, הנאשם החל להודות בחלק מן האישומים המרכזיים - בכך שידע כי אוסאמה זוערוב מוכר סחורה גם לחמאס ולכן מנוע מלהמשיך לסחור עם ישראל, כבר למחרת מעצרו דהיינו ביום 9.2.2015. משאלו הם פני הדברים, אין לדבר על הימשכות החקירה, שעות חקירה מרובות או מניעת שינה, ככאלו שיכולות לשמוט את הקרקע תחת הודאת הנאשם או לפגוע בתוקפה, כפי שטוענת ההגנה.

ודוק, אכן ביום בו נעצר – ביום 8.2.2015 – נחקר הנאשם מהשעה 08:40 (ראו ת/12(2)) עד השעה 22:55 (ראו ת/12(4)), שלא ברציפות. הגם שכך, והגם שאכן נראה שמדובר בחקירה אינטנסיבית שנעשתה מיד בסמוך למעצרו, הרי לא ניתן לומר כי מדובר במקרה של מניעת שינה קיצונית, אשר בלבדה את חושיו ומחשבותיו, או בשעות חקירה בלתי פוסקות באופן ששבר או רוחו.

עוד יוער בעניין זה, כי הנאשם ציין בדיון במעצר ימים בבית המשפט ביום 18.2.15 – עשרה ימים לאחר מעצרו כי: **"אני לא ישן מאז שנעצרתי"**. ועדיין, ניכר כי הנאשם מבין את הנעשה סביבו במהלך הדיון, את שאלות בית המשפט וכך אף בדיון שנערך יום למחרת מעצרו ב-19.2.2015. בכל מקרה, וגם אם מוכנים אנו להניח כי, כפי שציין הנאשם, הוא ישן מעט מאז יום מעצרו, עדיין לא התרשמנו, כי נמנעו מהנאשם שעות שינה באופן מכוון או כדי לשבור את כוחו, או כי האמור הוביל לפגם בשיקול הדעת או ברצונו החופשי של הנאשם.

נוכח האמור, הנאשם לא הצליח לבסס טענות בדבר מניעת שינה, ונראה כי העובדה שהנאשם לא הצליח לישון בחלק מן הלילות, לא נבעה מכך שנמנעה ממנו שינה אלא מקשייו להירדם. מעבר לכך, הנאשם לא הצליח להצביע על קשר בין טענותיו בדבר עייפות, לבין האמור באמרותיו, או כי שעות החקירה המרובות גרמו לו למסור הודאת שווא.

יתרה מכך, טענת הסנגור מתייחסת לחקירות מאוחרות בהן לדבריו הנאשם נראה עייף. הסנגור מתייחס למשל לחקירה ביום 25.2.15 (כמעט 3 שבועות לאחר מעצרו) – חקירה אשר תועדה חזותית, וממנה הוא מבקש ללמוד על העייפות בה הנאשם היה מצוי עוד בחקירות שקדמו לכך. נראה כי אין לקבל את הקונסטרוקציה שמנסה ההגנה לטעון לה, שכן אין ללמוד מחקירה כה מאוחרת מה היה קודם לכן. במיוחד, כאשר הנאשם החל להודות במיוחס לו כבר בחקירה מיום 9.2.15 – למחרת מעצרו. על כן לא ניתן לומר, כי במועד זה היה כבר עייף מאוד, ודאי לא באופן שפגם בשיקול דעתו או בתשובותיו לשאלות, או שכבר אז נחקר במכוון במשך

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שעות ארוכות כדי להתישו. משעה שהנאשם החל להודות בחלק משמעותי של החשדות נגדו כבר יום אחד בלבד לאחר מעצרו, הרי באותה נקודת זמן וודאי לא ניתן לצבור חוסר שעות שינה וכיו"ב. נוכח כך, המועד בו החל הנאשם להודות בחשדות נגדו, מחליש באופן משמעותי את הקשר בין מיעוט שעות שינה לבין ההודאה, כפי שטוענת ההגנה.

עם זאת, במאמר מוסגר יצוין כבר בשלב זה, כי אכן באותה חקירה שנערכה ביום 25.2.2015 הנאשם אכן היה עייף מאוד בחקירה והדבר ניכר מצפייה בה. עם זאת, לא התרשמנו שהנאשם לא הבין את השאלות אשר נשאל או כי העיפות אותה חש השפיעה באופן מהותי על יכולתו להבין את השאלות ולהשיב להן. בסופו של יום צפייה בחקירה מלמדת כי הנאשם, אחרי שהתבקש על ידי החוקרים להתעורר להתרכז ולהשיב לשאלות, השיב באופן ענייני לשאלות שנשאל תוך התייחסות לחשבוניות ספציפיות. הרושם אותו הותיר היה כשל מי אשר מורגל בהתנהלות בעסק שניהל שלא בהתאם לדין ולהוראות המחייבות בהקשר של דיווח לרשות המס וכד'.

טענה נוספת בפי הנאשם בדבר האמצעים בהם נעשה שימוש כדי לשמור את עירנותו, לפיה הישקו אותו בקפה כדי לשמור על עירנותו. נראה כי מדובר בטענה סתמית שלא נמצא לה תימוכין. שכן והגם שהחוקרים לא שללו את טענתו, כי הנאשם כובד בקפה (ואף נכתב לא אחת בזכ"די החקירות בשב"כ כי הוא כובד בקפה ועוגיות) הרי עדיין לא ברור הפסול בכך. נראה כי הניסיון לייחס מניעים שלילים ואמצעי פסול לכך שהנאשם כובד בקפה, ולטעון שהדבר נעשה באופן מכוון, הינו נסיון חסר בסיס; נסיון שאף תלוש מהקשר הדברים, שהרי יש לזכור כי מדובר בכך שהנאשם נחקר שעות לא מעטות, ומטבע הדברים במצב כזה אף סביר שהחוקרים הציעו גם לנאשם לשתות קפה מפעם לפעם, ללא שעמדה מאחורי הדברים כוונה מיוחדת.

נראה כי העובדה שהנאשם כובד בקפה, כפי שמצוין אף בזכ"דים, משקפת את שהיה ואין בכך כדי להראות שהוא הושקה בכוונה בקפה. נציין, כי אמירות מסוג זה רואים פעמים לא מעטות בזכ"דים רבים של השב"כ, לאור העובדה כי בחלק לא מבוטל של חקירות אלו, מדובר בחקירות לא קצרות. מעבר לכך, גם אם הוצע לנאשם קפה לא פעם ולא פעמיים, ואף אם כובד בקפה ושתיתת הקפה סייעה לו לשמור על עירנותו, לא מצאנו בכך פסול, ולא מצאנו כיצד יש באמור כדי לחתור תחת קבילותן או משקלן של ההודאות, או כדי לטשטש את מחשבתו או לפגום בשיקול דעתו, כנטען.

על כן לא מצאנו ש"השקיייתו" בקפה, הובילה לפגם ברצונו החופשי של הנאשם, ואף אין בהצעת או "השקיייה" בקפה, כפי שנטען, כדי להביא להפחתה במשקלן של האמרות, או לפסילתן (ראו התייחסות לטענה זו בעדותו של מכונה רועי, פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 28-29).

למעלה מן הצורך נציין, כי אין כל טענה שהנאשם אולץ לשתות קפה, ואם כך לא ברור מדוע, אם הנאשם לא היה מעוניין בנקודת זמן מסוימת לשתות קפה, לא סירב לאמור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אמירותיו האובדניות של הנאשם, האיזוק במהלך החקירה ותנאי הכליאה

הנאשם השמיע אמירות אובדניות ביום 10.2.2015, כפי שצוין בזכ"ד מיום זה (ת/912).

נוכח חשיבות הדברים נביאם כלשונם:

19. לדברי הנדון אמר כי אם צריך יישב בחקירה תקופה ארוכה ויצא מהתא מת.

20. נאמר לנדון כי דבריו אינם מקובלים וכי חוקריו רוצים לשמוע רק את האמת.

21. הנדון אמר כי בבוקר חוקריו ימצאו אותו תלוי בתא."

לאחר מכן צוין כי הנאשם שהה בבדיקת רופא.

מאוחר יותר בחקירה שנערכה עוד באותו היום, נשאל הנאשם אודות אמירותיו וצוין: **"הנדון נשאל פעם נוספת מדוע אמר את האמירות האובדניות הללו. הנדון ציין כי היה לו רגע של שבירה וזה מה שיצא לו מהפה"** (ת/1012), ס' 4).

לטענת ב"כ הנאשם התנהגות החוקרים כלפי הנאשם, האופן בו דיברו והתייחסו אליו ויתר תנאי החקירה והכליאה, הובילו לכך שהנאשם איבד צלם אנוש והחלו אצלו מחשבות אובדניות.

בחינת טענות אלו אל מול מקרא הזכ"דים והחקירות מעלה, כי על אף שהנאשם השמיע אמירות אובדניות, לא ניתן להתרשם שהנאשם "איבד צלם אנוש" או איבד את שיקול דעתו בעת אמירת דברים אלו. מעבר לכך הרושם הוא שאותן מחשבות דיכאוניות ואובדניות קשורות למצב בו היה הנאשם, ולא להתנהגות חוקריו. ודוק, גם אם הנאשם היה במצב משברי דיכאוני ואף חווה מחשבות אובדניות ברגע מסוים, אין בכך כדי להביא לפסילת הדברים שנאמרו על ידו במהלך החקירות הרבות, או לפסילת גרסתו שנמסרה באופן ענייני, לגוף הדברים והשאלות שנשאל.

מקרא הזכ"דים והעדויות מלמד, כי הטיפול בדברי הנאשם ביחס לאותן מחשבות אובדניות היה ענייני ורלוונטי: הדברים תועדו כפי שנדרש במגבלות הקיימות בהתחשב בכך שמדובר בחקירה בשב"כ, והנאשם קיבל את ההתייחסות המתאימה, על פי נהלי שב"ס, במצב כזה בו עצור מביע מחשבות אובדניות.

אין בידינו לקבל את טענות הנאשם כי במכוון הוא נותר ללא ביגוד מתאים, בתא קר וללא מזון, והכל כדי לשבור את רוחו - כך למשל הנאשם טען, כי הושלך לתא "חללית" ללא בגדים מתאימים בקור. אלא שבחינת העדויות מלמדת, כי הוא הושם בתא ובלבוש האמור כיון שזהו הלבוש המתאים במצב כזה בהתאם לנהלי שב"ס, מתוך רצון לשמור על שלומו בשל אותן התבטאויות אובדניות שלו; וכי אותו תא המכונה "חללית" הוא תא המיועד על פי נהלי שב"ס בדיוק למצב כמו זה בו היה הנאשם, מצב בו קיימת חשיבות עליונה לשמירה על שלומו של העצור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מעדויות החוקרים הובהר, כי התא בו נכלא הנאשם והבגדים שלבש היו בהתאם לנהלי שב"ס, כי לא הייתה כל מעורבות של החוקרים בעניין זה, וכי כל הפעולות שננקטו לא נעשו כאמצעי להפעיל לחץ על הנאשם או לשבור את רוחו, אלא מתוך זהירות בשל התבטאויותיו האובדניות.

חוקר השב"כ ניסו התייחס לעניין זה בעדותו באומרו: "לגבי הטענה כי הוא הופשט והולבש בבגד מיוחד, כאשר במהלך חקירתו הוא התבטא התבטאויות אובדניות, נהלי שב"ס חייבו להביא עו"ס על מנת לשוחח איתו ולהעבירו לתא שבו הוא לא יוכל לפגוע בעצמו וכן על פי הנהלים, הם גם מחליפים את הבגדים לבגדים שאיתם הוא לא יוכל לגרום לעצמו נזק, כגון לתלות את עצמו, בגדים שהם ייעודיים כאשר אדם מתבטא באמירות אובדניות. באשר לאזוק על הרצפה, אני לא מכיר דבר כזה. אזוק בתוך תא או אזוק על הרצפה, אני לא מכיר דבר כזה. צריך לשאול את שב"ס" (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124, ש' 21-12). עוד ציין, כי נוהלי שב"ס מחייבים שבכל מיטה יהיה מזרן, שמיכה ובגדים שנמצאים על גופו של העצור, ולא הובא לידיעתו מקרה שבו לא היו מזרן או שמיכה, ואף לא זכור לו שהועלתה טענה כזו בפניו (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 23-19).

עוד ציין ניסו, כי אותן פעולות ואמצעים שננקטו, לא נעשו כדי לשבור את רוחו אלא כדי לשמור על שלומו של הנאשם, וכי אין מדובר בהנחיה של השב"כ אלא של שב"ס; כאשר הנאשם לא הביא כל ראיה לסתור את האמור (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124, ש' 24-22).

ביחס לטענתו, כי התא היה ממוזג למרות שמזג האוויר היה חורפי השיב ניסו, כי בתאי המעצר במתקן החקירות יש מערכת מיזוג ממוחשבת ששולטת על כלל התאים; וכי הוא לא מנחה את שב"ס אם להפעיל מיזוג ולא נתן כל הנחיה ביחס לבגדים (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 125, ש' 29-24).

אשר לתא בו היה עצור הנאשם, הסביר העד ניסו כי "חללית" הוא כינוי לתא שבו אדם אינו יכול לפגוע בעצמו, וכי מדובר במינוח של שב"ס. הוא שלל את הטענה, כי שב"ס קיבלו הנחיה איך להתנהל עם מעצר הנאשם, והדגיש כי שב"ס הם שפעלו בהתאם להנחיות במקרה שאדם משמיע אמירות אובדניות, וכך גם הלבוש שמותאם במיוחד לכך שאדם לא יוכל לפגוע בעצמו (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 137). מעבר לכך, הנאשם לא עשה כל ניסיון לזמן את תיקו משב"ס או להזמין איש שב"ס להעיד לעניין זה, כדי לנסות לבסס את טענותיו כאילו ניתנו הנחיות מכוונות לשב"ס כדי לשבור את רוחו, ואף עניין זה פועל לחובתו ומוביל לדחיית הטענות.

אף איש השב"כ רועי ציין, כי במהלך החקירה התבטא הנאשם בכוונות לפגיעה עצמית, הם עדכנו את שב"ס והם העבירו את הנאשם למקום בו יוכלו לשמור עליו; כי הוא לא מתערב בכך, והדבר היחיד הוא שהוא מוודא שהנחקר מקבל את התנאים שהוא אמור לקבל. באשר לטענה כי הנאשם הושלך לתא ללא ביגוד מתאים ושמיכה, ציין כי התא והביגוד נבחרו בהתאם לנהלי שב"ס כדי שלא יפגע בעצמו (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 145, ש' 14-7; עמ' 146, ש' 12-10). רועי התייחס גם להנחיות שהעביר לצוות החקירה בעקבות אמירותיו האובדניות של הנאשם וכי הנחה את צוות החקירה: "להיות זהירים, לשמור עליו, כפי שצינתי. אני לא רוצה שאדם יפגע בעצמו. התנהגו אליו בהתאם והזכד"ם משקפים את זה. אני לא אכנס לשיטות. כפי שצינתי ברגע שיש לאדם בעיית בריאות, התנהגות, איום לפגיעה עצמית, אני מנחה את הצוות וזה לא קשור

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לחקירה (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 163, ש' 29-24) (ראו גם עדות רנ"ג מוטי עשור, פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 88; עדות פקד שרפי יוסף, פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 113; עדות רס"מ אונסי פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 135).

מן האמור עולה, כי תנאי הכליאה עליהן מלין הנאשם, ננקטו בשל אותן אמירות אובדניות ולא כחלק מאמצעי החקירה, או מתוך ניסיון מכוון לשבור את רוחו. שכן, דבריו של הנאשם עוררו את הצורך בנקיטת אמצעי זהירות. אותם אמצעי זהירות שננקטו כגון הלבוש המיוחד בו הולבש הנאשם, נעשו כיון שמדובר בלבוש אשר הינו בטוח יותר למי שמאיים בהתאבדות; כך גם התא המיוחד בו שהה הנאשם; איזוקו של הנאשם בחקירות וכיו"ב הכל-מתוך רצון לשמור על בטחונו ובהתאם לנהלי שב"ס.

מכל האמור, לא התרשמנו כי נעשה שימוש באמצעים אלו כדי לשבור את רוחו של הנאשם אלא להיפך נוכח הסכנה שנשקפה לחייו, ועל אף חוסר הנוחות שיש בהם, יש היגיון רב בצדם של אותם האמצעים. מעבר לכך, אותם דברים עליהם מלין הנאשם אירעו לאחר שהנאשם כבר החל להודות במעשיו. ולכן אף מטעם זה אין זה סביר, כי זו הייתה מטרתם של החוקרים. בכל מקרה לא התרשמנו כי במקרה זה נפגע רצונו הטוב והחופשי של הנאשם כאשר מדובר באמצעים סבירים, אשר נועדו לטובתו של הנאשם, על אף אי הנוחות שבהם. נוכח כל האמור לא הוכחו בפנינו כל אמצעים פסולים, או אמצעים בלתי סבירים שנועדו לשבור את רוחו של הנאשם.

הטענה בדבר פיתוי והשאה

טענת נוספת אותה העלה הנאשם הינה, כי הובטח לו שאם יוותר על זכותו לחיסיון מפני הפללה עצמית ויבצע שחזור, הרי בזמן ההולכה וההצבעה במחסנו שבמושב מבטחים יוכל להיפגש עם בני המשפחה (זו התקיימה ביום 12.2.2015).

ראשית, בחינת רצף האירועים מעלה, כי הנאשם החל להודות במעשיו עוד קודם לכן ביום 9.2.2015, כאשר ההולכה והצבעה נערכה לאחר שלושה ימים שבמהלכם הנאשם כבר מוסר את גרסאותיו בחקירה ומודה בחלק לא מבוטל מן האישומים. לכן לא נראה, כי אותה הולכה והצבעה היוותה נקודת מפנה ביחס להודאתו הנאשם בחשדות נגדו בדבר ביצוע העבירות (או לפחות בחלק מן החשדות), או כי הנאשם מסר דברים חדשים או מהותיים באותה הולכה והצבעה. אין המדובר בהולכה והצבעה בה נאשם, לצורך הדוגמא, הוביל את החוקרים למקום בו הוטמנו נשק או סמים, או למשל הובלה בה הצביע על נתיב בריחה וכיו"ב. בסך הכל באותה הולכה הנאשם הצביע על הדברים במחסן ובחצריו שהחוקרים למעשה ראו כבר ביום המעצר, וההולכה וההצבעה יש בה בעיקר חזרה על הדברים עליהם סיפר בחקירותיו, יחד עם הצבעה על המחסן, מקום הפריקה וכיו"ב. לכן לא נראה, כי אותה הבטחה לפגוש את משפחתו הייתה בבחינת פיתוי אשר גרם לשינוי באופן בו מסר את גרסתו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שנית, מהזכ"דים עולה כי החוקרים לא הסתירו את קיומו של המפגש עם בני משפחתו, ועל כן לא מדובר בתרגיל חקירתי שהוסווה. כך החוקרים מציינים בביורר בזכ"דים, כי נאמר לנאשם שיוכל לפגוש את משפחתו (ראו: ת/12 (11), ס' 6; ת/12(17)). מעבר לכך, מעדויות החוקרים אשר היו עקביות אף בעניין זה צוין, כי לא הובטח לנאשם דבר תמורת מפגש עם משפחתו. כך העיד רס"מ חיים שאמי כי הוא זוכר שאיש השב"כ המכונה ניסו הכניס את הנאשם לבית משפחתו עם ילדיו, תוך שאישר כי אכן מדובר במקרה חריג. לצד זאת הדגיש, כי לא הבטיח לנאשם שאם הוא יודה יתנו לו לשבת עם משפחתו, והוא גם לא שמע את המכונה "ניסו", מבטיח לו דבר כזה (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 104).

חוקר השב"כ ניסו העיד, כי מאחר וההובלה וההצבעה הייתה במחסן במבטחים שליד ביתו של הנאשם, התאפשר לו לשבת עם המשפחה. לצד זאת הודגש, כי הנאשם לא התבקש לעשות דבר בתמורה (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 126, ש' 21-12). חוקר השב"כ רועי התייחס לסיבה לקיום המפגש והסביר, כי אפשרו לנאשם לפגוש את משפחתו כעניין אנושי (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 23-21).

יתרה מכך, אם אכן רצה הנאשם היה יכול לשתף פעולה בעניין אחד או שניים במהלך ההולכה וההצבעה, כלומר הנאשם יכול היה להודות בעניין אחד או בעניינים ספורים, והנה בפועל הנאשם הוא שבחר לשתף פעולה באופן כללי וגורף והודה במעשיו.

עוד יצוין כי מצילום ההולכה וההצבעה נראה כי הנאשם ניוח, משתף פעולה ומשיב לשאלות החוקרים. לא נראה כי הנאשם מאוים או מצוי במצוקה מעבר לאופיו מטבע הדברים של המעמד עצמו, בו הוא מובל לביתו ולמחסניו ומשיב לחשדות נגדו (ת/10ג).

הטענות בדבר פגיעה בזכות ההיוועצות בעורך דין ויידוע הנאשם ביחס לזכויותיו

זכות ההיוועצות מעוגנת בסעיף 34(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו – 1996 (להלן: "חוק המעצרים") וחובת היידוע בדבר זכות זו מעוגנת בסעיף 32 לחוק המעצרים.

זכות ההיוועצות בעורך דין הנה אספקט אחר של זכות השתיקה. כחלק מזכותו של הנאשם ליהנות מזכות השתיקה וכדי שהודאתו תהיה חופשית ומרצון, נועדה זכות ההיוועצות להבטיח את זכות הבחירה של החשוד לשתוק בחקירתו ולא לומר דבר אלא תוך שיקול דעת. אותו שיקול דעת מבוסס אף על זכותו להיוועץ בעורך דין כדי שיעצף לו בדבר זכויותיו ויעזור לו לערוך את הגנתו ובכך לקבל החלטה מושכלת (י' קדמי, על הראיות, חלק ראשון (2009) עמ' 37-36).

"רציונל נוסף, העומד בבסיסה של זכות ההיוועצות, נוגע ל"יכולתו של עורך הדין לפקח על הליך החקירה ולהוות גורם מפקח על תקינות החקירה ועל אמינות הראיות המושגות בה, ובמיוחד במניעת הודאות שווא..." [ע"פ 2868/13 אלישע חייבטוב נ' מדינת ישראל פסקה 91 לפסק דינו של כב' השי' שהם (פורסם בבנו, 02.08.2018)].

עוד הכירה הפסיקה בכך, שפגיעה חמורה בזכות ההיוועצות בעורך דין עלולה להביא לפסילה של הודאה או ראיה על ידי בית המשפט [ראו: בע"פ 5121/98 יששכרוב נ' התובע הצבאי, פ"ד סא(1) 461 (2006)].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

טענות הנאשם

ראשית - נטען כי לא הודע לנאשם אודות זכויותיו בכלל, ועל זכותו להיוועץ בעורך דין בפרט ועל המניעה הקיימת כנגדו.

שנית – נטען כי מבחינה מהותית לא הייתה הצדקה להורות על מניעת מפגש, שכן הנאשם נעצר בסופה של הפרשה, ולכן שיקול דעתו של הגורם אשר החליט על מניעת מפגש לא היה סביר בנסיבות העניין. כלומר, במקרה זה לא התקיימו העילות למניעת מפגש ולכן נפגעה אנושות זכותו של הנאשם להיוועץ בעורך דין. הפגיעה הינה קשה יותר שעה שלא הוסברו לנאשם זכויותיו.

יש לבחון אפוא תחילה, האם הוסברה לנאשם זכותו להיוועץ בעורך דין וכי זכות זו אינה ניתנת לו באותו מועד, בשל מניעת המפגש.

לעניין יידוע הנאשם בדבר זכויותיו, הן מעדויות חוקרי השב"כ והן מעדויות חוקרי המשטרה עולה, כי הודע לנאשם אודות זכויותיו ועל כך שנמנעה ממנו האפשרות להיפגש עם עורך דין. כך העיד רועי כי כבר בתחילת החקירה הודיעו לנאשם שהוא מנוע מפגש, כך צוין בזכ"ד החקירה וכך צוין במסמך שהועבר לסניגור (מניעת המפגש החלה מיום 8.2 החל משעה 08:00 בבוקר עם תחילת החקירה, ולא כפי שצוין 20:00 לדבריו מדובר בשגיאת כתיב). בהמשך המניעה הוארכה ב-3 ימים (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 144, ש' 10-8); (ת/17, ת/17א). עוד ציין, כי כבר בתחילת החקירה הוסברו לנאשם זכויותיו והוצג בפניו דף חובות וזכויות ובהמשך שוב במהלך חקירות המשטרה (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 146, ש' 2-1). כך למשל ת/12(6) בו חתם הנאשם על טופס יידוע חשוד בדבר זכויותיו, וכן בתחילת החקירה כאשר נמסרו לו העבירות בהן הוא חשוד. כמו כן צוין, כי זכותו של הנאשם להיוועץ בעורך דין הינה בכפוף למגבלות הקבועות בחוק. כמו כן, בתחילת החקירה הנאשם נשאל האם הוא יודע בדבר החשדות נגדו ובדבר מניעת מפגש, והנאשם השיב בחיוב, וכך גם בתחילת כל חקירה שנערכה על ידי המשטרה (ראו ת/12(12), ת/12(16)). עדות ליידוע הנאשם ניתן למצוא גם בזכ"דים. כך למשל בחקירתו הראשונה של הנאשם צוין בזכ"ד "נאמרו לנדון כי הוא נמצא בחקירת שב"כ וכי עומדת לו הזכות לאי הפללה עצמית, נאמר לנדון כי לו הזכות לשמור על שתיקה אולם המנעותו מלענות על שאלות חוקריו יכולה לחזק את הראיות שכנגדו... נאמר לו לנדון כי קיימת לו זכות להיפגש עם עורך דינו אולם בשלב זה הוא מנוע מפגש עם עורך דינו לשלושה ימים" (ת/12(2), סעיפים 2-3).

אף מעדויות יתר חוקרי השב"כ עולה, כי הודע לנאשם אודות זכויותיו ועל מניעת המפגש. כך החוקר ניסו אשר חקר את הנאשם ואף היה נוכח בחקירתם של חוקרים אחרים – ליאון ואלבז – ציין, כי במהלך החקירה בשטח, במקום עבודתו ובמקום מגוריו של הנאשם, מיד עם תחילת החקירה הנאשם הוזהר באזהרת שטח כפי שצוין בזכ"ד (ת/12(2), ס' 3). באותו המעמד, נאמרו לנאשם זכויותיו וזכותו להיוועץ בעורך דין: "מיד עם תחילת החקירה, בהנחיית ראש הצוות, נמנע מפגש עם עורך דין, והפעם השנייה בה הוא הוזהר הייתה בתחילת החקירות, כאשר הוא קיבל את דף המידע לעצור, המופיע באחת מאמרותיו" (פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 124, ש' 7-1).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ראו גם עדות המכונה אלבו (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 192; ת/12(2)); (ראו גם עדותו של ממך - פרוטוקול מיום 4.2.2006, עמ' 170).

אף חוקרי המשטרה העידו לעניין אזהרתו של הנאשם והיותו מנוע מפגש. כך העיד רס"מ אונסי חיר אלאדין אשר גבה מהנאשם שלוש אמרות (9.2.15; 11.2.15; 12.02.15), כי בחקירות הוסברו לנאשם זכויותיו ונאמר לו שהוא מנוע מפגש עם עורך דין (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 132). ראו גם עדותו של רס"מ חיים שאמי אשר השתתף בהובלה ובהצבעה וכן גבה מהנאשם אמרה נוספת ביום 26.2.15 (פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 103-105).

מכאן שהן מן התיעוד באמרות הנאשם והזכ"דים וכן מעדויות החוקרים אשר היו עקביות עולה, כי הנאשם הוזהר והוסבר לו כי הוא מנוע מפגש עם עורך דין.

לעניין חוקיות ההחלטה למניעת מפגש הרי ראש וראשית יצוין, כי הטענות הנוגעות לשאלה האם מניעת המפגש הייתה כדין, הינן טענות שאין זה המקום המתאים להעלותן ואף אין זאת הדרך לבדוק, שהרי לבית משפט זה אין את החומר שעמד בבסיס מניעת המפגש, ואין את הסמכות או את הכלים לבדוק את הטענה; ומכאן ממילא משקלה של טענה זו נמוך ופחות כשלעצמו. ברי כי כאשר לא עומד בפני בית המשפט החומר הגלוי והחסוי אשר עמד בפני הגורם המוסמך שאישר והחליט על מניעת המפגש, הרי טענות הנאשם כנגד מניעת המפגש, נותרות כטענות בעלמא, ולא ברור על בסיס מה מבקש ב"כ הנאשם כי יינתן להן משקל בהליך זה.

נוכח כך הדיון בעניין זה יהיה כמעט בבחינת למעלה מן הצורך.

העילות למניעת מפגש עם עורך דין מוסדרות בסעיף 35(א) לחוק המעצרים:

"א) ביקש עצור, החשוד בעבירת בטחון, להיפגש עם עורך דין, או ביקש עורך-דין שמינהו אדם הקרוב לעצור, להיפגש עם עצור כאמור – יאפשר הממונה את הפגישה בהקדם האפשרי, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

- (1) הפגישה עלולה לשבש מעצרו של חשודים אחרים;
- (2) הפגישה עלולה להפריע לגילוי ראיה או תפישתה, או לשבש את החקירה בכל דרך אחרת;
- (3) מניעת הפגישה דרושה כדי לסכל עבירה או כדי לשמור על חיי אדם.

אין באמור בסעיף קטן זה כדי למנוע דחיית פגישה לפי סעיף 34(ד) וסמכות הקצין הממונה, הקבועה באותו סעיף, תינתן לממונה לפי סעיף זה."

עוד נקבע (סעיף 35(ג)), כי דחיית פגישה עם עורך דין לפי סעיף זה לא תעלה על 10 ימים ותהיה מטעמים שירשמו וכי "הודעה על דחיית הפגישה תימסר לעצור".

בענייננו, הצווים על פיהם נמנע מן הנאשם להיפגש עם עו"ד, נחתמו כנדרש על ידי הגורם המוסמך מטעם השב"כ – רועי אשר היה ראש צוות החוקרים הממונה על החקירה – ראו ת/17; ת/17א.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

באשר לצורך במניעת המפגש מן הנאשם העיד המכונה "רועי", כי המטרה של מניעת המפגש הייתה לצורך מעצר חשודים (בין היתר נהגים וחשודים נוספים שנשקל איך לטפל בהם) ותפיסת ראיות. זאת מאחר ולא ידעו באותו שלב אילו ראיות קיימות ואילו מהן רלוונטיות, תוך שהבהיר בעדותו, כי מטרת מניעת המפגש לא הייתה להביא לבידודו של הנאשם (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 145, ש' 22-26; עמ' 151, ש' 1-11). עוד הוסיף, כי ההחלטה על מניעת מפגש הייתה בהתייחס לחשדות אשר היו להם באותו השלב, אשר היה שלב ראשוני של איסוף ראיות; וכי ההחלטה על מניעת המפגש הייתה מבוססת הן על ראיות שהיו בידיהם והן על ידיעות מודיעיניות (פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 154).

נוכח האמור נראה, לכאורה, כי בבסיס ההחלטה להורות על מניעת מפגש עמדו שיקולי חקירה בשל אופי החשדות שעלו כלפי הנאשם. ויודגש: לא הוכח, כי מטרת מניעת המפגש הייתה למנוע מהנאשם זכות בסיסית וחוקתית להיוועצות עם עורך דין. שכן על פי הראיות והעדויות שהובאו בפנינו נראה, כי זו נפגעה באותה העת מתוך שיקולי החקירה שעמדו בפני האחראי על החקירה בשב"כ, אשר סבר כי אלו מצדיקים את הפגיעה בזכות ההיוועצות של הנאשם. על פניו באותה העת בה התקבלה ההחלטה העידו הגורמים הרלוונטיים, כי הייתה הצדקה לכך והיא התקבלה על ידי מי שהוא בעל סמכות לכך.

עוד יצוין כי ההגנה מבקשת למעשה לצאת חוצץ נגד שיקול הדעת של הגורמים המוסמכים בשב"כ אשר הורו על מניעת המפגש, אשר עומדת להם חזקת התקינות המנהלית: **"הרשות המינהלית איננה בית משפט ואינה כפופה לדיני הראיות, ולפיכך היא מוסמכת לבסס את החלטתה, בין היתר, גם על ראיות חסויות. נוסף לכך עומדת כזכור חזקת תקינות המינהל לטובת הרשות, ונטל הראיה מוטל דווקא על כתפי זה העותר להפריכה.** .." [עע"מ 5417/13 אנגיזה דגיטנו נ' שר הפנים, פסקה 29 לפסק דינו כב' הש' סולברג (פורסם בנבו, 11.09.2014)].

וכאמור, טענות בדבר ההצדקה או העדר הצדקה למניעת מפגש, אינן יכולות להתברר עד תום בפנינו, משאין אנו הפורום המוסמך לכך; החומר המלא לא הוצג בפנינו; וכאשר לב"כ הנאשם אז עמדה הזכות לערער על ההחלטה למניעת מפגש, והוא לא עשה זאת. על כן העלאת טענות אלו עתה, אין לאפשרה.

מעבר לכך, הנאשם היה מנוע מפגש עם עורך דין למשך 6 ימים, מיום 8.2.2015 ועד ליום 13.2.2015 (ת/17, ת/17א). ודוק, בחינת חומר הראיות מלמדת, כי אין קשר מובהק בין המועדים בהם הייתה קיימת מניעת המפגש, לבין הודאותיו של הנאשם.

נדגיש בעניין זה, כי לא חל שינוי בגרסת הנאשם גם לאחר שהוסרה אותה מניעה ולאחר שהוא נפגש עם עורך דינו, כאשר בפועל הנאשם החל להכחיש את החשדות נגדו רק בהליך בבית המשפט; ולעומת זאת בחקירותיו גם לאחר סיום מניעת המפגש, הוא המשיך באותו הקו והודה.

עוד יצוין, כי הנאשם הודה יום לאחר שנעצר, זמן קצר לאחר שהוחלט למנוע ממנו להיוועץ בעורך דין.

כמו כן, כי מעדותו של רס"ב אמנון לוי אשר חקר את הנאשם במשטרה ביום 17.2.2015 וכן ביום 18.2.2015 עולה, כי גם לאחר שהודע לנאשם אודות זכויותיו והוסבר לו שביכולתו להתייעץ עם עו"ד, הוא בחר שלא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

להיוועץ בעורך דין. בעניין זה ציין החוקר לוי, כי יש כאלו שאינם רוצים להיוועץ בעורך דין ובמקרה זה, הדבר לא נראה לו חריג (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 145 - 146). ודוק, הימנעותו של הנאשם אף בשלב מאוחר יותר להיוועץ בעורך דין מעלה תמיהה בקשר לטענתו של הנאשם עתה, כי אותה מניעת מפגש היא שעמדה לו לרועץ וכי שלילת זכות ההיוועצות מובילה לפסילת אמרותיו בשל אותה פגיעה בלתי מוצדקת בזכות זו, בעוד שאף כאשר התאפשר לנאשם להיפגש עם עורך דין הוא נמנע מכך, גם לאחר שהוסרה המניעה.

אשר לטענות הנאשם, כי החוקרים עשו שימוש בהארכת מעצר כאמצעי לחץ על הנאשם (הגם שיוער כי הנאשם לא חזר על טענה זו בסיכומיו), הרי ברי כי החוקרים אך מבקשים הארכת מעצר לתקופה מסוימת, אך בית המשפט הוא שמחליט על תקופה ההארכה, אלא אם הצדדים מגיעים להסכמה.

אשר לטענה, כי החוקרים פיתו את הנאשם בכך שרמזו על אפשרות לקיצור המעצר בכפוף לשיתוף פעולה, לא מצאתי כל התייחסות לעניין זה, כאשר טענה זו נזרקה לחלל האוויר ללא שצוין מי אמר זאת לנאשם ובאיזה הקשר, ולא היה חוקר מסוים שכלפיו הופנתה הטענה או נחקר בעניין זה.

סיכומו של דבר, לאחר שבחנו את כל טענות הנאשם נגד קבילות הודאותיו לעומקן לא מצאנו לקבלן, ולא מצאנו כי יש בהן כדי להוביל לפסילת אמרות החוץ של הנאשם, שכן התרשמנו כי הודאותיו של הנאשם ניתנו באופן חופשי וברצון ולא התרשמנו כי נעשה שימוש באמצעי המצדיק את פסילתן.

נוכח כך אנו קובעים כי אמרות החוץ של הנאשם, הן במשטרה והן בשב"כ, הינן קבילות ולא נמצאה עילה לפוסלן.

משקלן הראייתי של ההודאות

קביעתו של בית המשפט, כי הודאה הינה קבילה אינה מעידה בהכרח על אמיתות תוכנה. ועל כן, לאחר הקביעה, כי הודאותיו של הנאשם קבילות, יש לבחון את משקלן הראייתי, על מנת לשלול כי מדובר בהודאת שווא.

משקלה של הודאה שנמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט תבחן על ידי שני מבחנים מצטברים – המבחן הפנימי והמבחן החיצוני.

על מהות מבחנים אלו ועל היחס ביניהם נפסק כי:

"המבחן הפנימי בוחן את משקל ההודאה לאור סימני האמת העולים מתוכה, כגון הגיונה הפנימי של ההודאה, הסדר בו הדברים נמסרו ובהירות ההתנסחות. המבחן החיצוני בוחן האם קיימים אותות אמת חיצוניים ("דבר מה נוסף"), אשר יש בהם כדי להשליך על אמיתות ההודאה (ראו: שם, שם). יובהר כי התוספת הראייתית הנדרשת היא מאמתת ולא מסבכת. משכך, ככלל, די בראיה ישירה או נסיבתית, חיצונית להודאת הנאשם, אשר יש בה כדי לאשר במידת מה את תוכן ההודאה ולהצביע על אמיתותה, ואין צורך להידרש לראיה ישירה המצביעה על אשמתו של הנאשם ... בין המבחן הפנימי למבחן החיצוני מתקיימת מעין "מקבילית כוחות". כלומר, ככל שמשקלה הפנימי של ההודאה רב יותר, יידרש "דבר מה נוסף" במשקל נמוך יותר, ולהיפך. ואולם, יש להדגיש כי אף במקרה בו משקלה הפנימי של ההודאה גבוה, לא ניתן להרשיע את הנאשם על-פי הודאה זו בלבד ללא כל אימות חיצוני לאמיתותה (ראו: עניין לוי,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

פסקה 7; עניין פלוני השני, פסקה 57) " [ע"פ 4855/16 מוחמד שוויקי נ' מדינת ישראל, פסקה 28 לפסק דינה של כב' הש' וילנר (פורסם בנבו, 11.11.2018) (להלן: "עניין שוויקי")].

השופט הנדל הציע מבחן משולש אשר מסייע ליישום המבחן הפנימי והחיצוני.

בהתאם למבחן זה יש לבחון שלושה היבטים בהודאתו של הנאשם - האחד, מי אמר. השני, מה אמר, והשלישי דבר מה (ראה ע"פ 4179/09 מדינת ישראל נ' אלכסיי וולקוב, פסקה 4 לפסק דינו של כב' הש' הנדל(פורסם בנבו, 18.10.2010).

אשר להיבט הראשון- מי אמר? הסביר השופט הנדל יש לבחון את זהותו של הנאשם: "מי הוא הנאשם אשר הודה? האם, למשל, שייך הנאשם לאחת מהקבוצות אשר לחבריה נשקף סיכון גדול יותר למסירת הודאת שווא?" – (עניין וולקוב הנ"ל). וזאת מתוך הנחה כי קיימות קבוצות סיכון אשר להן סיכוי גבוה יותר למסירת הודאת שווא:

"מעבר לבדיקת השתייכות הקבוצתית, על הערכאה המבררת ליתן דעתה להתרשמותה הישירה מן הנאשם, בניסיון לקבוע עמדה בשאלה האם הלה בעל מאפיינים אישיים המחזקים את האפשרות שמסר הודאת שווא. התשובה לכך תלויה, בין היתר, בפרטי החקירה." [עניין וולקוב הנ"ל, פסקה 4 לפסק דינו של כב' הש' הנדל]

אשר להיבט השני הנוגע לשאלת מה אמר? בשלב זה יש לבחון את פרטי ההודאה, את הגיונה הפנימי, סבירותה, רציפותה וכיו"ב. כמו כן, ישנה חשיבות לשלב בחקירה בה הודה הנאשם, זאת כאשר המטרה היא להתחקות אחר "הדינאמיקה החקירתית" ולעמוד עליה אף לאור השלב בחקירה בו הגיעה ההודאה. והכל על מנת להתחקות אחר התמונה הרחבה יותר בחקירה, ולא רק במבט צר על האמרה שבה הודה הנאשם בנקודה טכנית מסוימת. כך שיש לבחון את הדברים הן מבחינת התוכן והן מבחינת העיתוי וההקשר.

אשר להיבט השלישי – "דבר מה" – יש לבחון האם ישנן ראיות חיצוניות שמאמתות את ההודאה. בהקשר זה מסביר השופט הנדל, כי יש לבחון לא רק את קיומה של הדרישה הראייתית ההכרחית לצורך קבלת הודאת הנאשם אלא: "יש לעשות שימוש במבחן החיצוני במונח הבא: האם קיימים גם "דבר מה חסר" או "דבר מה סותר". לאמור, במסגרת יישום המבחן החיצוני יש לשאול האם ההודאה לוקה בחסר בנקודה חשובה" [עניין וולקוב, פסקה 4 לפסק דינו של כב' הש' הנדל].

בפסיקה פורש מבחן זה, כך שההיבט הראשון והשני הינם למעשה המבחן הפנימי כאשר ההיבט השלישי חופף למבחן החיצוני [עניין שוויקי, פסקה 28 לפסק דינה של כב' הש' וילנר].

מן הכלל אל הפרט.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המבחן הפנימי

מי אמר –

הסניגור טען בהקשר זה, כי הנאשם היה במצב מורכב, תחת חקירה אינטנסיבית שהתנהלה בטונים גבוהים ובאיומים, כאשר הוא מנוע מפגש ועצור בתנאים קשים. נתונים אלו, ביחס למי שאינו מורגל בחקירות ובתנאים מסוג זה, הופכים את הנאשם למטרה קלה להשגה.

טענות אלו של הסניגור נטענו בעלמא ובפועל לא הוכחו, כפי שצוין בהרחבה לעיל. יתרה מכך לא התרשמנו, כי הנאשם נמנה עם קבוצת סיכון כזו או משתייך לאוכלוסייה מוחלשת, כזאת שלגביה קיים סיכון מוגבר להודאת שווא. הנאשם העיד בפנינו ארוכות, הבין את השאלות שנשאל, ידע להשיב על כל שאלה ולנסות ולהדגיש את הדברים הרצויים לו. גם מבחינת חקירתו בשב"כ ובמשטרה, הרושם הוא דומה. הנאשם שיתף פעולה עם חוקריו והחקירה התנהלה, גם אם לא על מי מנוחות, הרי זו הייתה באווירה סבירה והגיונית בנסיבות העניין. התרשמנו, כי הנאשם הבין את השאלות שנשאל, השיב לעניין והתחמק ממתן תשובות בנושאים לא מעטים. כך למשל מספר פעמים בעדותו בפנינו כאשר התבקש הנאשם לעיין בפנקסים ולמצוא התאמה לעסקאות מסוימות, הנאשם ציין שאין ביכולתו להראות זאת (ראו: פרוטוקול מיום 7.7.2016, עמ' 306, עמ' 311). עוד נזכיר, כי החוקרים ציינו כי בעת מעצרו בתחילת החקירה הנאשם נהג בהם אף בהתנשאות ובמידה מסוימת של תוקפנות, והכל למרות הקושי במצבו. אדם שמצוי בעיצומה של חקירה שלעיתים היא אף צולבת ואינטנסיבית, מצוי במצב לא טבעי, במיוחד כאשר מדובר במי אשר אינו מורגל בחקירות, ודאי וודאי כאשר מדובר בחקירה בתנאים שאינם פשוטים, והנאשם אף מנוע מפגש עם עורך דין.

משאלו הם פני הדברים, אין לשלול כי ייתכן שהנאשם באופן סובייקטיבי חש קושי, חשש, לחץ ואף פחד מן הבאות. יחד עם זאת אין בידינו לומר, כי התרשמנו שמדובר בנאשם המשתייך לאותה קבוצת סיכון עליה התריעה הפסיקה שלגביה יש חשש מוגבר להודאת שווא.

נזכור עוד, כי מדובר בנאשם שניהל עסק, ניהל חיי משפחה, ואף היה מסוגל להתעמת עם אנשי רשות, וכשאלו עשו דברים שלא לרוחו אף לא בחל בדברים קשים, שמא איום, שיאונה להם רע; כפי שהוקלט במהלך האזנות הסתר ביחס לעמי שקד שישים 50,000 ₪ על הראש של עמי שקד, ויכריז עליו מלחמה, ובהאזנת סתר נוספת הוא נשמע אומר כי יש לו עורך דין חבר בשב"כ וכי יצא כנגד עמי שקד (ת/41 האזנת סתר, שיחה 510 ו-435). אף התרשמות החוקרים מן הנאשם בחקירה וכן התנהלותו בבית המשפט במסגרת הדיונים במעצר הימים מעידה, כי הנאשם היה מודע למצבו ולא איבד את שיקול דעתו ורצונו החופשי. מעבר לכך, הטענות שהעלה ב"כ הנאשם הינן טענות כלליות המתקיימות ביחס לכל מי שעומד לחקירה מסוג זה, ועצור לתקופה לא קצרה, ולא הועלתה כל טענות ייחודית הנוגעות באופן ספציפי לחקירת הנאשם כאן - כזו המצדיקה להפחית ממשקלה הראייתי של הודאותיו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מה אמר –

בחינת אמרות החוץ של הנאשם מעלה, כי אמרותיו של הנאשם קשורות זו לזו ומציגות סיפור שיש לו הגיון והקשרים הגיוניים וסבירים ביחס לסיפור המעשה כולו, אשר ארוג בתוך האירועים השונים, ובהקשרים רחבים יותר הקשורים לעסקיו של הנאשם. באמרות הנאשם יש נקודות ממשק לחברות אחרות ועדים אחרים, שיוצרות תמונה רחבה יותר, כאשר הודאת הנאשם משתלבת עם ראיות נוספות חיצוניות לה.

אין המדובר במקרה בו הנאשם הודה בחקירה מסוימת בעניין קונקרטי ולאחר מכן חזר בו, או במספר אמרות אשר מנותקות האחת מן השנייה. בפנינו רצף רב של חקירות בהן מציג הנאשם גרסה אחידה ההולכת ומתפתחת באופן הגיוני הקשור לדברים שנאמרו קודם לכן, כאשר הוא חוזר ומפרט את הדברים ומתייחס לאירועים השונים, כל פעם מזווית שונה ובהקשרים אחרים.

גרסתו של הנאשם אינה לאקונית אלא מדובר בגרסה הכוללת פרטים רבים. כך מפרט הנאשם באמרותיו עסקאות, הובלות, תאריכים, מציין שמות של אנשים עמם עמד בקשר, כספים אותם שילם או קיבל מאנשים מסוימים, חשבוניות שונות בעסקאות אותן הוציא והאופן בו הוציא אותן וכיו"ב. מכאן שהודאותיו שזורות בפרטים רבים – פרטים שהוברר, כי הם אותנטיים ואף מאומתים במסמכים ועדויות נוספות.

נוכח כך, אין בידינו לקבל את טענת ב"כ הנאשם, כי ניכר חוסר הסדר, ערבוב הפרטים הרבים, היעדר הגיון בזכ"דים אשר מלמד על משקלם הנמוך. עיון בזכ"דים אינו מותיר רושם של חוסר סדר או בלבול בנושאים מציודו של הנאשם. ברי כי הנאשם השיב לשאלות החוקרים והם אלו שהכתיבו את סדר הדברים כאשר הוא השיב בתגובה לשאלותיהם, והדבר הוא אך מטבעה של חקירה. אכן בשונה מחקירה שנערכת במשטרה, הזכ"ד ערוך באופן שונה כאשר לא תמיד ידוע מהן השאלות אשר נשאלו, ובאיזה הקשר בדיוק ניתנו התשובות. ועדיין, הפירוט הרב של העניינים והתשובות שנרשמו גם בזכ"דים השונים מפיו של הנאשם – הינו פירוט אותו לא נראה שחוקרי השב"כ יכלו להגות מהגיגי ליבם. מעבר לכך חלק מהדברים שצוינו בהודעות היו כאלו שלא היה עליהם תיעוד, והפרטים הגיעו מן הנאשם. האמור יש בו כדי ללמד על אמיתות הדברים, על כך שהנאשם שפך את אשר על ליבו, ואת כל הידוע לו.

עוד יצוין, כי מהאופן בו פירט הנאשם את גרסתו עולה, כי הדברים לא נאמרו כדי לרצות את החוקרים או מתוך שהופעל על הנאשם לחץ, שכן אחרת יכול היה הנאשם למסור חלק מהפרטים ולא את מכלול הדברים, והיו אף נושאים מסוימים שהנאשם סייג ולא הודה בהם.

יתרה מזאת, גרסתו של הנאשם קוהרנטית ומתיישבת עם מכלול הפרטים אשר מסר בעניין ההליך והאישומים. ניתן לראות, כי הנאשם שב וחוזר על הדברים במהלך החקירות השונות וגרסתו של הנאשם הינה עקבית; וזאת לא רק ביחס לדברים בהם הוא מודה, אלא גם ביחס לאותם עניינים ונושאים אותם הוא מכחיש. כך למשל בעניין אוסאמה, הנאשם שב ומציין כי לא ידע שאוסאמה מעביר את הסחורה לתנועת החמאס [ראו: ת/12(5), ס' 9; ת/12(7), ס' 22]. כמו כן בעניין האישום השמיני, הנאשם נשאל ביחס לכך שאכרם העיד שהוא פנה אליו וביקש להוביל מכונות קפה שלחלקן אין תיאום והנאשם ציין כי אכרם שוכר מחסן בחצרו ומי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שהעמיס את הדברים הוא נהג של אכרם ולא שלו, משמע לא אישר את ידיעתו ביחס לאמור (ת/12(27), ש' 138).

בנוסף, כאמור, על מנת לבחון את הדברים שציין הנאשם באמרותיו יש להתחקות אחר האופן בו בוצעה החקירה. על מנת להתחקות אחר הדינאמיקה החקירתית יש חשיבות לאיכות התייעוד של החקירות כדי שניתן יהיה להתרשם מן האופן שבו נאמרו הדברים והקשרם. ברי, כי כאשר מדובר בחקירה אשר מבוצעת על ידי השב"כ ותייעודה נעשה באמצעות רישום זכ"ד, פשיטא כי קיים קושי להבין עד תום את הדינאמיקה או את ההקשר המדויק בו נאמרו הדברים, ולאילו שאלות השיב הנאשם, אופי השאלות והאופן בו השיב הנאשם. עם זאת, גם להיקף הפירוט, לריבוי הזכ"דים ולחקירות המשטרה שבאו בעקבותם, יש חשיבות, ובמקרה זה הזכ"דים באופן כללי מפורטים בכלל ובפרט בחלקים המתייחסים להודאותיו.

בעניין זה הסבירה כב' הנשיאה (בדימוס) ד' בייניש בפסק הדין המנחה בעניין זה כי:

"העובדה כי חוקרי השב"כ אינם נוהגים לגבות הודעות בכתב מנחקרים אין בה, כשלעצמה, כדי לפסול מכול וכול את ערכה הראייתית של הודאת נחקר בפניהם, מאחר שעל פי סעיף 11 לפקודת הראיות, ניתן לקבל כראיה עדות על-פה על אודות תוכן דבריו של נאשם מחוץ לכותלי בית המשפט כחריג לכלל הפוסל עדות שמיעה ... עם זאת משקלה הראייתית של עדות על פה על ידי איש מרות על אודות תוכן אימרתו של נאשם, בייחוד כאשר עדותו אינה מלווה בתרשומת שערך במהלך אמירת הדברים או בסמוך למועד אמירתם, עשוי להיות פחות במידה ניכרת ממשקלה של אימרה שנגבתה מן הנאשם בכתב ומוגשת כראיה לבית המשפט בליווי עדות על אודות נסיבות גבייתה. בעוד שאימרה שנגבתה בכתב מתעדת באופן מילולי את מכלול השאלות שהוצגו לנאשם בחקירה ואת פרטי תשובותיו, הרי בדרך-כלל עדות על-פה בפני בית-משפט נמסרת לאחר חלוף זמן באופן המקשה על העד לזכור את פרטי האימרה, בייחוד אם הייתה ארוכה וכללה פרטים רבים. יתרה מזו, אף כאשר נכתבה תרשומת במהלך חקירת השב"כ על אודות התפתחות החקירה ותועדו האמרות שנמסרו במהלכה, חייב בית-המשפט בדונו במשקלן של אמרות אלה להביא בחשבון את היקף הרישום והתייעוד" [ע"פ 6613/99 סטיבן סמירק נ' מדינת ישראל, נו(3) 529, פסקה 9 לפסק דינה של השי' בייניש(2002)].

במקרה זה, היה מדובר בחקירה משותפת של השב"כ והמשטרה כאשר בשלב הראשון הנאשם נחקר על ידי השב"כ ובמקביל (לאחר יום חקירה אחד) גם על ידי המשטרה (ראו עדותו של רנ"ג מוטי עשור, פרוטוקול מיום 7.12.2015, עמ' 88, ש' 19-32).

ביחס לתייעוד החקירה העידו חוקרי השב"כ והתייחסו לאופן כתיבת הזכ"דים: **"זכ"ד חקירה משקף את מה שקורה בחדר החקירה. החקירה היא חקירה מודיעינית. בד"כ מתעדים וכותבים בצורה יותר פרטנית את החלק המודיעיני של הפרטים שנמסרים בחקירה, כי ככול שיש יותר פרטים ניתן גם להתחקות אחר האירועים וכך גם את פרטי ההודאה כאשר הנאשם מתחיל להודות"** (עדות הממונה על החקירה רועי פרוטוקול מיום 14.12.2015, עמ' 145, ש' 15-21).

ניסו הסביר, כי הוא שיקף את החקירה והיא התנהלה כפי שמצוין בזכ"דים, כך כאשר נאמרו אמירות ציניות, הוא שיקף זאת בזכ"דים, כך כאשר הנאשם התבטא באמירות אובדניות גם הן שוקפו והדברים הועלו על כתב וכי **"במקרה הספציפי הזה החקירה נוהלה ושוקפה כפי שכתוב בנהלי החקירה"** (עדות ניסו, פרוטוקול מיום 8.12.2015, עמ' 127, ש' 5-9).

אלבו ציין ביחס לתייעוד החקירות כי כתב את עיקר המתרחש, את מי שהיה נוכח בחקירה, ואת הזמנים (פרוטוקול מיום 31.1.2016, עמ' 192).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אכן, חקירות המשטרה מתעדות בפירוט רב, כך שניתן להתרשם יותר מן המתרחש בחדר החקירות. זאת אף שניתן פטור למשטרה מתיעוד קולי או חזותי של חקירת חשוד בעבירות ביטחון בהתאם לסעיף 17 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) התשס"ב-2002, הרי עדיין המשטרה מחויבת לשאר כללי החקירה ותיעודה גם בעבירות אלו. הזכ"דים לעומת זאת, כאמור, ערוכים באופן שונה.

יישום האמור על נסיבות ענייננו מלמדת, כי בענייננו של הנאשם קיימים זכ"דים אשר הינם מפורטים, בעיקר בחלקים בהם מודה הנאשם או מוסר מידע הקשור לעניין. וזאת כאשר לא נעלם מענינו כי, כפי שצינו החוקרים, הזכ"דים משקפים סקירה של עיקר המתרחש בחדר החקירות; וכי לא ניתן להתחקות באמצעות הזכ"דים אחר הלך הדברים המדויק, אחר סוג השאלות שנשאלו, האופן בו השיב הנאשם על השאלות, הסדר בו השיב, והאם מדובר בתשובות רציפות. עם זאת, הפירוט שישנו ברובם מעיד על כך שנעשה ניסיון לשקף ככול שניתן את שהתרחש בחדר החקירות.

ברי כי במסגרת קביעת משקלם של הזכ"דים לקחנו בחשבון כי:

"פשיטא שתיעוד חזותי וקולי עדיף על הקלטה לבדה; הקלטה עדיפה על רישום קפדני של חוקר משטרה זהיר; רישום קפדני של חוקר משטרה עדיף על זכ"ד שב"כ מפורט; זכ"ד שב"כ מפורט עדיף על זכ"ד שב"כ מתומצת או שיחת מסדרון עם יומנאי שנרשמת בדיעבד; וכך הלאה. למותר לציין כי ככל שאיכות התיעוד נמוכה יותר, כך תקשה ההערכה של משקל האמרה על פי אופן אמירת הדברים, והמשוכה העומדת לפני המדינה, לשכנע כי מדובר באמרת אמת, תהיה גבוהה יותר. כפי שנפסק "כאשר נכתבה תרשומת במהלך חקירת השב"כ על אודות התפתחות החקירה ותועדו האמרות שנמסרו במהלכה, חייב בית-המשפט בדונו במשקלן של אמרות אלה להביא בחשבון את היקף הרישום והתיעוד" [תפ"ח (ב"ש) 67631-12-15 מדינת ישראל נ' חליל נמרי, פיסקה 89 לפסק דינו של הש' אינפלד (פורסם בנבו, מיום 9.11.2017).

במקרה זה, גם אם נניח, כי יש לבחון את האמור בזכ"דים במשקפיים זהירות ומדקדקות יותר, עדיין איננו סבורים כי הונח בסיס המצדיק קבלת טענות הזוטא, ביחס לכך שאין מקום ליתן משקל לאמור בזכ"די החקירה, או כדי להוביל למסקנה, כי לא ניתן לבסס הרשעה על סמך אותן זכ"דים- שנכתבו על ידי אנשי השב"כ.

זאת מאחר והתרשמנו, כי הזכ"דים אכן ניסו לשקף באופן מיטבי את שנאמר בחדר החקירות, ובעיקר את הדברים המהותיים והחשובים, וכאשר בנושאים בהם נשאל הנאשם והקשורים לליבת החשדות והודאותיו, קיים פירוט משמעותי.

יתרה מכך, הדברים שצוינו בחקירות הנאשם בשב"כ תואמים ועולים בקנה אחד עם דבריו של הנאשם במשטרה, דבר המחזק את הטענה, כי הזכ"דים אכן משקפים את הדברים שציין הנאשם. כך ישנו פירוט של העסקאות, המוצרים שהועברו, ההובלות שביצע הנאשם, שמות של סוחרים ומובילים.

זאת ועוד, גם אם מוכנים אנו להניח שכאשר מדובר בזכ"ד חקירה אשר אין בהם תיעוד מלא של כל הנעשה בחקירה, וכי פשיטא שמשקלם נמוך יותר מחקירה מתועדת ומצולמת, הרי במקרה זה הנאשם למעשה דבק בדברים שאמר בחקירות בשב"כ גם בחקירותיו במשטרה, לגביהן ישנו תיעוד מלא בכתב.

נוסף לטענות הכלליות שהעלה ב"כ הנאשם, הוא העלה גם טענות ביחס לתיעוד בחקירות מסוימות. כך נטען ביחס לחקירה מיום 25.2.2015 שנערכה על ידי החוקר שארפי (ת/12(25)), כי החוקר שארפי לא מציין את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

דבריו של הנאשם בסוף החקירה, כאשר לטענתו מדובר בגרסה חשובה שמסר הנאשם אשר תואמת לגרסתו בעדותו בבית המשפט.

מעיון בתמליל ומצפיה בצילום החקירה עולה כי אכן הנאשם ציין דברים אשר לא נכתבו על ידי החוקר שארפי. וכך ציין: "לא לא עשיתי שום הסלקות... אמרתי לא עשיתי מה איזה הסלקות עשיתי תשמע אנחנו לא קשורים לתיאום הצד הפלסטיני מתאם אנחנו.. מעמיסים מגיעים אם לא מופיע התיאום אז הוא מחזיר אז.. הוא מחזיר את המשאית.. אז הוא כותב לזה כמו שאתה אומר עמי שקד הסלקה הסלקה שום דבר לא מוסתר שום דבר לא עלה בסדר הכל על.. המשאית גם לגבי הפח שטענתם יש לזה בקשה צריך לבדוק את זה במת"ק היה לזה בקשה.. עם המעליות אי אפשר להעמיס אתה בעצמך שבאתם להעמיס את הפח למה לא שמתם.. אותו על הרתחות אי אפשר קודם שמים (מילה לא ברורה) ואחרי זה הקרטונים .. של המעליות שום דבר לא הוסתר.. שום דבר לא נכנס בלי תיאום ... " (ת/12(25ג), עמ' 81 מש' 32 עד עמ' 82 ש' 6).

בחנו את הדברים ואכן, הודעת הנאשם צריכה לשקף את כל שאמר הנאשם בחקירה. במקרה זה מסיבה שאינה ברורה החוקר לא ציין בהודעת הנאשם הכתובה את דבריו אלו של הנאשם. עם זאת, במקרה זה לא נראה שהדבר היה מכוון, או כי נגרם לנאשם בשל כך כל נזק. שכן החקירה מצולמת וקיים תמלול של כל מהלך החקירה, ממנו ניתן לדעת בדיוק מה אמר הנאשם, ועל כן אין בכך לפגוע במשקל האמור בחקירה. ודוק, אין המדובר בפעם הראשונה בה הנאשם מציין כי התיאום נעשה בצד הפלסטיני, כך למשל מציין הנאשם בחקירה ביום 9.2.2015 (ת/12(6), ש' 27); וכך ציין בת/12(12), ש' 40 – "נכון הפח היה מיועד לאוסאמה אך בפועל עלא עקל מבצע את תיאום הסחורה וההובלה בעזה".

מעבר לכך לא התרשמנו, כי יש בכך כשלעצמו כדי להפחית ממשקלן של החקירות שנערכו על ידי החוקר שארפי ואשר לא צולמו ואין מקום להניח, כי אם במקרה זה לא צוינו כל דברי הנאשם, אזי אף באותן חקירות לא מתועדות, לא צוינו דבריו, ונראה כי מדובר בתקלה נקודתית.

המבחן החיצוני –

דבר מה

הודאתו של הנאשם רצופה פרטים שאומתו בראיות חיצוניות. מקרא מכלול אמרותיו אל מול ראיות נוספות ועדויות מעורבים אחרים מלמד כי הודאתו אינו נמצאת בחלל הריק, ואף אין המדובר במקרה בו הודאת הנאשם בחקירה היא הראיה המשמעותית ביותר או הבלעדית, בחלק הארי של האישומים. שכן ישנן מצרף של עדויות וראיות העולות כדי מארג ראיתי שלם, אשר עולה בקנה אחד ומשתלב בדבריו של הנאשם בחקירה. כך למשל, ביחס לאישומים השישי והשביעי גרסתו של אכרם יאסין מחזקת את דבריו של הנאשם בחקירות. כך גם דבריו של הנאשם מגובים בדבריו של נאגי זוערוב בשב"כ ביחס לאישומים הנוגעים לאוסאמה זוערוב וגייסר אל מוסתקבל; בדבריהם של ציון בן חמו ויורם אלון וכן במסמכים וחשבוניות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

באשר לטענות הסניגור, כי ישנם חומרי חקירה חיצוניים שאינם עולים בקנה אחד עם האמור באמרות הנאשם ומחלישים ממשקל הודאתו (כמו למשל דברי הנאשם כי לא הוזהר בעניינו של אוסאמה זוערוב על ידי עמי שקד ומוטי עשור) הרי שלא כך הם פני הדברים. שכן הן הנאשם והן מוטי עשור ועמי שקד דיברו על כך, שהנושא של אוסאמה זוערוב עלה בשיחות עם הנאשם, וכך עלתה אף העובדה שאוסאמה מנוע מלסחור עם ישראל בשל מניעה ביטחונית. מכאן נראה שהודאת הנאשם נתמכת בראיות חיצוניות; והשאלה אם ניתן לכנות את אותה שיחה של מוטי עשור עם הנאשם כאזהרה ממש אם לאו, למשל בשל היותה של השיחה שיחה אגבית ולא רשמית, אינה נוטלת מכוחן של אותן ראיות החיצוניות; אשר במהותן תומכות בהודאת הנאשם – ביחס לכך שהיה מפגש עם מוטי עשור, ביחס לכך ששוחח גם עם עמי שקד על עניינו של אוסאמה וכיו"ב.

טענה נוספת של הנאשם ביחס לחוסר התאמה בין הנאמר באמרותיו לבין ראיות חיצוניות, נוגעת לכך שלטענתו הוא לא הוריד את הנילונים מלוחות הפת, וכי סרטון ההולכה וההצבעה מוכיח זאת. אלא שמצפיה בסרטון לא ברור אם אכן על הסחורה מצויים הנילונים אם לאו, ולכן לא מצאנו כי יש באמור כדי להוביל למסקנה כי הראיות החיצוניות סותרות את דברי הנאשם (ת/10ג).

התייחסות לטענות הזוטא בחקירות הכלכליות

הנאשם העלה במסגרת משפט הזוטא טענות ספציפיות ביחס לחקירותיו בעניינים הכלכליים. מדובר בחקירות שנערכו בימים 17.2.2015 (ת/12(22)); מיום 20.2.2015 (ת/12(24)); 25.2.2015 (ת/12(26)); 1.3.15 (ת/12(28)). לנאשם שלל טענות שבגינן לדידו יש לקבוע, כי הודאותיו של הנאשם בחקירות אלו אינן קבילות ולכל הפחות, כי משקלן נמוך.

תחילה טען ב"כ הנאשם באשר לעצם ניהול החקירות הכלכליות בסמוך לחקירות הביטחוניות ומיד לאחריהן. להשקפתו, היה על צוות החקירה לערוך הפרדה בין החקירות הביטחוניות לחקירות הכלכליות, לאפשר לנאשם לנוח, ולא לחקור אותו באותם התנאים בהם הוא נחקר בגין החשדות בעבירות הביטחוניות; וכן על מנת לאפשר לנאשם להתייעץ עם עורך דין המבין בסוגיות הכלכליות ולכלכל את צעדיו המשפטיים.

אין בידינו לקבל טענה זו. ראשית, אין המדובר בחקירה שהינה "תוכנית כבקשתך", ואין צורך לומר את הברור מאליו, כי כל חקירה באשר היא, כרוכה באי נוחות מסוימת עבור הנחקר. ואם כך, לא ראינו מהו הבסיס לטענות ההגנה, אשר למעשה מציבות דרישות לאופן בו תיערך החקירה, הרבה מעבר לנקבע בחוק ולשכל הישר. אין לשלול, כי אולי לנאשם היה נוח יותר להיחקר בנפרד על ענייניו הכלכליים, אך בכך אין סג, וודאי שאין באמור כל בסיס כדי להפחית מהמשקל שיש ליחס לאמרותיו בחקירות אלו. אין בקיום החקירה באופן ובסדר מסוים, כמו גם האופן בו נוהלה במקרה זה, כדי לבסס טענה בדבר פגיעה ברצונו החופשי של הנאשם, או לפגום במשקל שיש ליתן לתוצרי החקירה בכללותם. יתרה מכך, בשלב זה הנאשם כבר התייעץ עם עורך דין, ויכול היה לשכור שירותיו של עורך דין אחר או נוסף, ולנהוג כראות עיניו. נדגיש עוד, כי לא מצאנו כל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עיגון חוקי או פסיקתי לטענות ב"כ הנאשם בעניין זה, ונראה שיש בהן מעין היפוך יוצרות, המניח שעל הרשות החוקרת החובה לערוך חקירה בסדר, באופן ובזמן, הנוח או המתאים ביותר לנחקר.

שנית ומעבר לאמור, בחינת מכלול הראיות בתיק מעלה, כי מדובר במסכת חקירות אחת וכי ההפרדה הדיכוטומית שמנסה ההגנה לטעון לה אין לקבלה. שכן אף בחקירות אשר נערכו על ידי גורמי הביטחון ישנו עיסוק בענייני הכספים שהועברו, באופן העברתם וכיו"ב, וכך גם בחקירות שהוגדרו על ידי ב"כ הנאשם "כלכליות" ישנה התייחסות לנושאים הביטחוניים. כך שגם באופן מהותי וענייני, לא ניתן להפריד בין הנושאים והם כרוכים זה בזה והפרדה שכזו, כפי שטוען הנאשם כי היה על היחידה החוקרת לעשות, היא מלאכותית.

אשר לאמצעי החקירות הקשים הרי לטענת ב"כ הנאשם נעשה כביכול שימוש ללא הצדקה ככלל ובפרט בחקירות בנושאים הכלכליים באותם אמצעים, כאשר בין האמצעים שנמנו היו: חקירה בלתי הוגנת; כליאה בתא בודד; מעצר ממושך, תנאי מעצר קשים, והפחדה בפגיעה באחרים התלויים בחשוד. לטענתו אין הצדקה לנקיטת אמצעים מסוג זה כאשר לא מדובר בעניינים ביטחוניים, וכי גם אם הייתה יכולה להיות הצדקה לאופן החקירה בו נחקר הנאשם במסגרת החקירות הביטחוניות, הרי הצדקה זו אינה מתקיימת בחקירות שאינן דחופות.

טענות הנאשם ביחס לעניינים אלו, נדונו בהרחבה במסגרת הפרק הדין בטענות הזוטא של הנאשם ומסקנתנו אינה משתנה גם ביחס לחקירות הכלכליות. **ראשית**, הנאשם לא הצביע על שימוש באמצעים אלו בחקירות ספציפיות ולא הצביע על כשל או בעייתיות בחקירה מסוימת, או פגם באופן בו נערכה. למעשה מלבד להעלות טענה בעלמא כי נעשה שימוש באמצעים אלו, לא הצביע על נאשם מהו האמצעי הפסול שבגינו הוא סבור שיש מקום להפחית ממשקלה של האמרה המדוברת. כך למשל ביחס לטענות כי החוקרים הפחידו אותו באשר לפגיעה באחרים - דובר על השלב שבו נחקר הנאשם בחקירות השב"כ ולא בשלב של החקירות הכלכליות. **שנית**, כפי שצינו לעיל הנאשם נכלא בתא בודד לאחר שהתבטא באמירות אובדניות וככול הנראה המשיך לשהות בתא זה מטעמי ביטחון. מעבר לכך לא התרשמנו, כי נעשה שימוש באמצעי חקירה קיצוניים, כאשר לא ניתן לערוך הפרדה ברורה בין תקופת החקירות הביטחוניות לתקופת החקירות הכלכליות.

תיעוד החקירות בימים 17.2 (ת/12)22)) ו-20.2 (ת/12)24))

ב"כ הנאשם הוסיף וטען, כי שני ימי החקירה הראשונים של חקירות המע"מ – 17.2 וה-20.2 – לא תועדו באופן חזותי כאשר הדבר נעשה, לשיטת המאשימה, שכן המדובר היה לכאורה בחקירה בגין עבירות מע"מ ועל כן אין חובת תיעוד. עם זאת, טוען ב"כ הנאשם כי בשני ימים אלו, קדמה לשאלות שנשאלו על ידי חוקרי המע"מ חקירה בעבירות של הלבנת הון, כאשר גם בחקירה של חוקרי המע"מ הייתה נגיעה לעבירות של הלבנת הון. לכן החקירה הייתה צריכה להיות מתועדת באופן חזותי מאחר והיא נועדה לשימוש גם בגין עבירות של הלבנת הון. בכל מקרה נטען, כי מאחר והיה מדובר בצוות חקירה מורכב, כאשר כל חקירה יכולה לשמש גם את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המרכיבים האחרים בצח"מ ומכלול העבירות לא ידוע מראש, לא ניתן לטעון להפרדה מלאכותית, כאשר גם אם חקירה של חוקר מסוים אינה מחייבת תיעוד, היה עליהם לתעדה.

בחנו את טענות אלו של הסניגור ולא מצאנו לקבלן. המדובר בחקירות בגין עבירות מע"מ אשר אין בגינן חובת תיעוד באופן חזותי. שכן לפי סעיף 7(א) לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002, ישנה חובה לתעד באופן חזותי חקירות בגין עבירות הרשומות בתוספת, דהיינו "עבירות שהעונש המירבי שנקבע להן הוא מאסר עשר שנים או יותר".

מכאן שלא הייתה חובת תיעוד של חקירות אלו.

עם זאת, במקרה דכאן, לא רק שאין חובה על פי דין לתעד חקירות בעבירות מסוג זה, אלא שהחוקרים שערכו חקירות אלו העידו בבית המשפט, וכלל לא נשאלו במהלך חקירתם מדוע לא תועדו החקירות באופן קולי או חזותי; לא הוצגה להם כל טענה ביחס לאופן החקירה ולכך שהיא לא תועדה באופן חזותי; ועל כן לא ניתן היה לקבל את התייחסותם לאמור. בהינתן האמור ברי כי לא ניתן ליחס כל משקל לטענה זו, מבלי שהחוקרים אשר קיבלו את ההחלטה על היעדר התיעוד עומתו עם הטענה, ולא ניתנה להם, למצער, האפשרות להתייחס לאמור.

מעבר לכך, במועד בו נערכו חקירות אלו, אף יתר החקירות אשר נערכו על ידי המשטרה לא תועדו, ככל הנראה בשל כך שעדיין חל הסייג הנוגע לחקירה בעבירות ביטחון לפיו, ניתן למשטרה פטור מתיעוד קולי או חזותי של חקירת חשוד בעבירות ביטחון; בהתאם לסעיף 17 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) התשס"ב-2002, לפיו "**החובה לתעד חקירת חשוד בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי לפי סעיפים 7 ו-11 לא תחול על חקירת חשוד בעבירת ביטחון**".

בהתייחס לאותו פטור מחובת התיעוד באופן קולי או חזותי, צוין בדברי ההסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 8) חקירת חשוד בעבירות ביטחון כי: "**בהקשר זה יודגש כי חקירות שמבצעת המשטרה בעבירות ביטחון הן ככלל חקירות המשולבות בחקירות הסיכול והמודיעין של שירות הביטחון הכללי. שילוב המאמץ החקירתי יכול להתבטא, בין השאר, במקום החקירה, מסגרת הזמן והמידע המועבר בזמן אמת בין גורמי החקירה השונים, וזאת כדי להשיג תוצרי חקירה טובים יותר, הן לסיכול פעולות טרור עתידיות והן בפן הפלילי. לאור האמור, מוצע לתקן את סעיף 17 לחוק ולקבוע כהוראה קבועה כי החובה לתעד חקירת חשוד בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי לפי סעיפים 7 ו-11 לחוק, לא תחול על חשוד בעבירות ביטחון**". מן האמור עולה, כי בחקירה מסוג זה עולים שיקולים אחרים רלוונטיים וענייניים שלא לתעד את החקירה; ועל כן אף מטעם זה ובשים לב למועד החקירה והמיקום בו התקיימה, והעובדה שהנאשם היה בחקירה ששילבה חקירה של שירות הביטחון הכללי; החלטה שלא לתעד באופן חזותי, נראית סבירה בנסיבות העניין.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

טענות ביחס לחקירה מיום 25.2.15 שבוצעה על ידי החוקרים סבח ראובן ורענו דנוך (ת/12/26)

עיקר הטענה ביחס לחקירה זו היא, כי הנאשם היה עייף מאוד, נרדם פעמים רבות במשך החקירה ועל כן יש ליתן לנאמר בחקירה זו משקל נמוך, שכן הנאשם לא היה ערני ומודע לדבריו.

אכן, צפייה בתיעוד החקירה (מן הראוי לציין כי איכות הצילום ירודה מאוד) מעלה כי הנאשם נראה עייף ולעיתים מנומנם, והחוקרים אף שואלים אותו בתחילת החקירה – מה קרה מיכה, ואומרים לו - תתעורר. אף הנאשם מציין בעצמו כי לא ישן זמן רב: "אני עשרים יום לא יושן איך אני אתעורר" (עמ' 5, ש' 35, ת/12/26). עם זאת, החקירה מתנהלת בצורה רגועה מאוד, הנאשם נראה ישנוני בעיקר ברגעים בהם החקירה לא אינטנסיבית, כמו למשל בהתחלת החקירה שם החוקרים מקלידים את הפתיח ועדיין לא שואלים שאלות; ובשלבם אלו הוא מאפשר לעצמו לשקוע ולהיות פחות ערני. לצד זאת באופן כללי ההתרשמות מהחקירה היא שהנאשם משתף פעולה ומבין את אשר הוא נשאל. כך למשל כשהוא נשאל אם הוא הוציא חשבוניות עסקה, והוא נשאל אם הוא יודע מה זאת חשבונית עסקה, הוא משיב בשלילה, ואז החוקרים מנסים להסביר לו את הדברים, ולבסוף מוותרים על השאלה. בסך הכל מדובר ברגעים נקודתיים במהלך חקירה שנמשכה יותר משלוש שעות, רגעים בהם נראה שהנאשם אכן עייף ומתקשה להתרכז בחקירה. אך אין האמור משקף את כל החקירה כאשר הנאשם משתף בה פעולה וניכר שהוא מבין את השאלות. ההתרשמות היא כי ייתכן והנאשם אינו זוכר פרטים מסוימים מפאת חלוף הזמן והשפעת תנאי המעצר והעייפות, עם זאת אין המדובר במי שאינו מבין את אשר הוא נשאל או אינו מרוכז. האמור עולה מתשובותיו של הנאשם אשר אינו משיב לחוקרים בתשובות קצרות של שלילה וחיוב, אלא השיב לתשאל פתוח והסביר את תשובותיו. כך למשל, הנאשם הסביר לחוקרים את הפער בין תשובותיו בחקירה זו לחקירה קודמת (ת/12/26), עמ' 8). בהמשך הנאשם מתקן את החוקר בשמו של סוחר עזתי (החוקר שואל אותו ביחס לסוחר בשם "דייא" ותשובת הנאשם היא כי שמו הוא "אדיה" ומפרט איזה הובלה ביצע עבורו (ת/12/26), עמ' 8).

יתרה מכך, הנאשם משיב על השאלות אשר הוא נשאל, והגם שמבחינת שפת הגוף וטון הדיבור נראה כי הנאשם אכן עייף, לא ניתן לומר כי הוא אינו מבין על מה הוא נשאל, או כי תשובותיו מנותקות מגרסתו בחקירות הקודמות. כלומר, תשובותיו של הנאשם בחקירה זו אינן מהוות שינוי או מפנה מגרסאותיו הקודמות; ואף לא הוצג כל קשר סיבתי בין העייפות להודאותיו או לגרסה אותה מסר. על כן המסקנה היא, כי הנאשם לא הצביע על כל שינוי בגרסתו שנבע מעייפותו במהלך החקירה.

רענו דנוך אשר חקר את הנאשם, התייחס לעניין זה בעדותו בפנינו וציין, כי הנאשם הבין את השאלות שנשאל לגביהן וענה תשובות מפורטות וענייניות. באשר לטענה שניסו לשמור על ערנותו של הנאשם באמצעות כך שבכוונה השקו אותו כל הזמן בקפה הוא ציין: "אנו הצענו לו קפה שאנו שתינו בעצמנו. הכנו לו את הקפה כמו שהוא פרט בפנינו. לא המתקנו אותו ואם זה לא היה טעים לו, הוא יכול היה שלא לשתות. לגבי סיגריות – הצענו לו. אני לא מעשן". עוד ציין, כי לא הוכנסו מילים לפיו של הנאשם, אלו היו המילים של הנאשם מה גם שלא ניתן היה לדעת את הדברים כפי שהוא ציין אותם (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 170, ש' 10-17).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עוד הוסיף ב"כ הנאשם וטען, כי ישנם מקומות שבהם נרשמו דברים מפיו של הנאשם אשר לא נאמרו בפועל, וכי החוקרים לחצו על הנאשם להתאים את דבריו לעדותו בזכ"ד של השב"כ. לא התרשמנו, כי החוקרים לחצו על הנאשם להתבטא בצורה מסוימת אלא לכל היותר עימתו את הנאשם עם דברים קודמים שאמר. כמו כן לא התרשמנו, כי נעשה כל מאמץ מכוון לציין דברים מפיו של הנאשם שלא נאמרו בפועל או לא לציין בכוונה דברים אשר אמר הנאשם בחקירה. במקרה זה ניתן להתרשם מן החקירה באמצעות צפייה בה וכן בקריאת התמליל ולכן לא נגרם לנאשם כל נזק.

נוכח האמור, לא מצאנו כי יש לפסול חקירה זו או, כי יש לייחס לחקירה זו משקל נמוך יותר.

טענות נוספות ביחס לחקירה מיום 17.2.15 על ידי ראובן סבח ורענן דנוך (ת/22)12

בקשר לחקירה זו טוען הנאשם, כי אם בחקירה ביום 25.2.15 הנאשם היה במצב כזה של חוסר ערנות וריכוז אז סביר כי בחקירה הראשונה שנערכה ביום 17.2.15 הנאשם היה במצב גרוע יותר. על מנת להמחיש את חוסר ערנותו של הנאשם, הציג בא כוחו מספר עניינים בהם שגה הנאשם והתבלבל בחקירה. כך למשל הנאשם אמר בחקירה זו, כי הוא מבצע עבודות עבור אוסאמה כבר שנתיים כאשר ברור כי מדובר בחודשיים; הנאשם חתם על דף ריכוז חשבוניות וציין, כי הכל אכרם יאסין כאשר ברור כי חלק מהותי קשור לאכרם מוסא ולא לאכרם יאסין; וכך הנאשם אינו זוכר איפה הוא גר ואומר שהוא גר במושב צוחר.

אמירות אלו של הנאשם, אף אם עולה מהן כי הנאשם התבלבל או לא טרח להתעמק בשאלות החוקרים, עדיין אין בהם כדי להוות אינדיקציה לכך שהנאשם היה רדום בחקירה או כדי לבסס טעם שיש בו כדי להפחית ממשקלה של החקירה. שכן בחינת החקירה מלמדת, כי גם בחקירה זו הנאשם מסר גרסה ברורה, אשר מתקשרת לדברים אחרים שאמר בחקירות הקודמות, והדברים בה אינם מנותקים משנאמר קודם לכן. כך למשל הנאשם שב ומציין, כי השכיר לאכרם מחסן אחד תמורת 10,000 ₪; וכי לא הוציא חשבוניות על שם אכרם יאסין ואוסאמה זוערוב אלא על שמות אנשים שהם נתנו לו (ת/22)12, עמ' 2). בעניין השכרת המחסן לאכרם הודה הנאשם עוד ביום 8.2.19, (פיסקה 41). בעניין החשבוניות ניתן לראות דברים דומים שציין הנאשם לפיהם אכרם היה מבקש ממנו להוציא כל פעם חשבונית על שם חברה אחרת, אשר נאמרים בחקירה מוקדמת מאותו היום (ת/21)12, ש' 11-12).

החקירה מיום 1.3.15 על ידי ראובן סבח ורענן דנוך (ת/28)12

אשר לחקירה זו טוען ב"כ הנאשם, כי החוקרים לא דייקו ברישום דבריו של הנאשם. כך לדוגמא כאשר הנאשם ציין "זה של החברה שרשומה שמה" החוקרים ציינו "זה של אוסאמה" כאשר רק בפעם השנייה שהנאשם אומר "זה של החברה שרשומה שמה" החוקרים רושמים זאת כך. וכן מציין ב"כ הנאשם, כי החוקר דנוך ניסח את תשובת הנאשם ואמר דברים ומילים שהנאשם בכלל לא אמר. מכך לומד ב"כ הנאשם, כי אם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כך קיים חוסר דיוק כאמור בחקירות המצולמות, אזי קל וחומר בחקירות אשר אינן מצולמות ישנם אי דיוקים, הגם שלא ניתן לדעת זאת כיון שלא תועדו.

אין בידינו לקבל טענה זו. גם אם קיימים אי דיוקים מסוימים באופן שנרשמה תשובה מסוימת (יכול להיות עקב דמיון מסוים בצליל בהגייה הסופית של המילה "שמה" כשאמר "רשומה שמה" לבין "אוסאמה") הרי בתוך חקירות רבות כל כך, אך הגיוני כי מתגלה אי רישום מדויק של משפט כזה או אחר, כאשר לעיתים, כמו בדוגמא שניתנה, המדובר בחוסר הבנה של החוקרים את התשובה, והדבר מתוקן בפעם השנייה. בכל מקרה, אין המדובר באי דיוקים משמעותיים, במיוחד בהתחשב בהיקף הרב של החומר והחקירות, וודאי שאין בהם כדי להפחית ממשקלה של חקירה זו. יתרה מכך, העובדה שבפעם השנייה החוקרים רושמים את דברי הנאשם כפי שנאמרו, דווקא מלמדת על כך שאין המדובר במעשה מכוון, אלא בטעות אנוש.

זאת ועוד, לא ברור מדוע ההגנה טוענת, כי יש בכך כדי להפחית אף ממשקלן של החקירות הקודמות. כפי שצוין לעיל, מארג הראיות והחקירות מלמד כי הנאשם שב וחוזר על אותם דברים, מוסר גרסה שמשתלבת ומשתרגת מתוך ראיות נוספות. ומכאן, אי דיוקים, ככול שהיו, בייחוד כאלו שאינם נובעים ממעשה מכוון, אין בהם כדי ליטול ממשקלן או מאמינות תוכן של כלל החקירות הקודמות; או לפגוע בקבילות אותן אמרות.

טענות בדבר מחדלי חקירה

הנאשם העלה טענות שונות ביחס למחדלי חקירה אשר התרחשו בעניינו. יאמר כבר עתה, כי לא שוכנענו כי אכן היו מחדלי חקירה ממשיים במקרה זה, ודאי לא כאלו המובילים למסקנה כי הגנתו של הנאשם נפגעה, כנטען.

"ההלכה המושרשת בנוגע למחדלי חקירה היא כי אין בקיומם של מחדלי חקירה, כשלעצמם, כדי להביא לזיכויו של הנאשם. טענות למחדלי חקירה ייבחנו בשני שלבים. בשלב הראשון תיבחן השאלה האם אכן מדובר במחדל חקירה. מענה חיובי לשאלה זו יוליך לבחינת השלב השני: האם בשל מחדלי החקירה "נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, ונפגעה זכותו להליך הוגן" (ראו: ע"פ 3308/15 שמיאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 48 (17.5.2018) (להלן: עניין שמיאן); ראו גם: ע"פ 8027/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 35 (27.5.2018)). הבחינה האמורה תיעשה תוך שקלול מחדלי החקירה הנטענים אל מול התשתית הראייתית שהונחה לפני הערכאה הדיונית (ראו: עניין שמיאן, פסקה 48). [עניין שוויקי, פיסקה 36 לפסק דינה של כב' השי' וילנר].

עוד צוין בהקשר של מחדלי החקירה:

"שהרי כלל נקוט בידינו לפיו עצם קיומו של מחדל אין די בו כדי לבסס ספק סביר, וכי נדרש שיהא זה מחדל היווד לשורשו של העניין: "אף לו נמצאו מחדלי חקירה, אין בעובדה זו כשלעצמה כדי להוביל לזיכויו של המערער. הלכה היא, כי אין מוטלת על התביעה החובה להציג את הראיה הטובה ביותר, ודי כי תציג ראיה מספקת. בסופו של יום, שאלת נפקותם של מחדלי חקירה מוכרעת בהתאם לנסיבות המקרה הפרטניות, תוך בחינת השאלה אם יש בתשתית הראייתית אשר הונחה לפתחו של בית-המשפט, כדי לבסס את הרשעת הנאשם בעבירה שיוחסה לו במידה הנדרשת בפלילים..." (ע"פ 7320/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 16 לחוות דעתו של השופט א' לוי (13.5.09))." [בע"פ 2099/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פיסקה 49 לפסק דינו של השי' סולברג (פורסם בנבו, 22.05.2016)].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כלומר, ייתכנו שני מקרים – האחד - מקרה שבו עקב המחדל נוצר ספק סביר באשמת הנאשם ומקרה שני - שבו לא נוצר ספק סביר באשמת הנאשם אך עדיין ברי כי נפגעה זכותו להליך הוגן. במקרה השני בו נקבע כי נפגעה זכותו של הנאשם להליך הוגן אך לא התעורר ספק ביחס לאשמת הנאשם, אין באותה פגיעה כדי להביא אוטומטית לזיכויו. נזכיר עוד, כי בשיטת המשפט הישראלית ההתוצאה של הפרת הזכות להליך הוגן אף היא יחסית, ובית המשפט נדרש לשקלל עניין זה עם האינטרס הציבורי הכללי. כלומר, במקרה מסוג זה בשלב השלישי יש לבדוק מהי התוצאה של אותה פגיע בזכות להליך הוגן בנסיבות העניין, ולבחון האם זיכויו הוא התוצאה הראוייה או תוצאה פחות קיצונית.

הנאשם טען בסיכומיו למחדלי חקירה אשר יצרו כשלים ראייתיים שאם החקירה הייתה מתבצעת כראוי אלה היו יכולים להועיל להגנתו, ואשר אירעו בשל חוסר סנכרון בין עבודת השב"כ לעבודת המשטרה, כך שפעולות חקירה מסוימות "נפלו בין הכיסאות". נטען, כי החוקרים לא הכירו את ההתנהלות במעבר, וכי לא נתפסו מסמכים שהיו יכולים לסייע לנאשם בהגנתו (רשימוני ייבוא וכן טפסי תיאום והעברה), וכי מסמכים אלו יכלו לסייע לנאשם בביסוס טענותיו ביחס לעולה מכתב האישום. כן נטען, כי מסמכי הנהלת חשבונות רבים שנתפסו – נעלמו; כי לא נתפסו המצלמות במקום; לא בוצעו עימותים בתיק; לא הוטחו ראיות משמעותיות בנאשם; ולא נחקרו עדים רבים.

לא מקובלת עלינו טענת ב"כ הנאשם, כי החוקרים לא ביקרו במעבר כרם שלום או כי הם אינם יודעים כיצד מתנהלים הדברים במעבר. לא התרשמנו, כי החוקרים אינם מודעים לאופן התנהלות העניינים במעבר, כאשר בפנינו הופיעו אף גורמים בעלי תפקיד במעבר כדוגמת העד עמי שקד, החוקר מוטי עשור, ואף הנאשם העיד מטעמו גורמים שונים הנוגעים להתנהלות זו.

בנוסף, העלה ב"כ הנאשם טענות ביחס למחדלי החקירה בעניין זה, אשר ניתן לומר כי למעשה המדובר בטענות בעלמא שלא פורטו ולא הוסבר במה פגע מחדל החקירה, גם אם היה כזה, בהגנת הנאשם. כך למשל טען, כי מסמכים שנתפסו אצל הנאשם היו חסרים, בלא לציין באלו מסמכים מדובר. בנוסף נטען כי לא בוצעו עימותים, אך לא צוין איזה עימות בין אלו עדים, שלדעת הנאשם היה מתחייב, לא בוצע; מדוע היה אותו עימות נחוץ לשיטת הנאשם, ואיך, בשים לב לאותו מחדל חקירה, נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד עם חומר הראיות בתיק. עוד נטען, כי לא הוטחו ראיות משמעותיות אל מול הנאשם, זאת כאשר הנאשם יכול לנהל את משפטו כרצונו ולהציג ראיות כראות עיניו ולא עשה זאת; וכאשר נתבקש להציג מסמכים, חשבונות ותיעוד לעסקאות ספציפיות, גם במהלך חקירתו בבית המשפט, נמנע, ונראה כי אף במכוון, מלעשות כן. עוד נטען, כי לא נחקרו עדים רבים הנוגעים לליבת היסוד העובדתי והנפשי, כאשר שוב מדובר בטענה כללית שאינה ברורה, הנאשם לא נקב באופן פרטני בשמות של עדים ספציפיים, ולא הוסבר מדוע אי חקירתם כנטען, הייתה בבחינת מחדל חקירתי.

לא ניתן להתייחס לטענות כלליות אלו אשר לא ברור על בסיס מה נטענו וכיצד באופן קונקרטי נפגעה הגנתו של הנאשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אשר לטענה, כי מצלמות במעבר כרם שלום לא נתפסו, לא ברור כיצד מצלמות אלו היו יכולות לסייע לנאשם בהגנתו, ואף ב"כ הנאשם אינו מציין כיצד ראייה זו הייתה יכולה לסייע לו. ודוק, המחלוקת בתיק אינה בקשר לתיאום הסחורות או לקשר עם גורמים בעזה, על כן לא ברור באופן קונקרטי כיצד תיעוד מהמצלמות במעבר היו יכולות לסייע לנאשם; במיוחד כאשר למעשה אין מחלוקת ביחס לעצם ההעברה עצמה או הניסיון להעביר את הסחורה; אלא המחלוקת נוגעת לידיעה בעניין העדר התיאום של הסחורות או חלקן, והניסיון להכניס את הסחורה, למרות שלא היה לה תיאום.

הגנה מן הצדק

הנאשם טוען להגנה מן הצדק בשלושה רבדים: ראשית כי מדיניות הרשות הייתה עמומה ביחס לאופן בו התנהלו העניינים במעבר כרם שלום, כך ביחס לתחומי אחריות השונים בין השב"כ לאחראים על מעבר כרם שלום, העדר פרסום של ההנחיות, והעדר העדכון של ציבור הסוחרים. נטען, כי היו מקרים בהם הוזהרו סוחרים/נהגים ולאחר מכן שוחררו, ולכן היה על המדינה לידע את הציבור בטרם נקיטת צעדים, וידוע הכלל כי "אין עונשין אלא אם מזהירין". אף ביחס לחברת גייסר אל מוסתקבל נטען, כי לא הייתה אזהרה שלא לפעול מול אותה חברה.

שנית, נטען כי המדינה נקטה באכיפה בררנית כאשר כלל לא בוצעה חקירה בעניינם של חלק מן המעורבים. כך למשל אנשים אשר גם הם החזיקו מחסנים לפעילות דומה אשר היו בקשר ישיר עם הגורמים הרלוונטיים לענייננו כמו "אילנה מחברת פקר" ו"יאיר". אף דוחות ההסלקה מלמדים על מאות אירועי הסלקה של אחרים שלא הובאו לדין. כמו כן, עדי הגנה שעבדו עם גייסר והכירו את אוסאמה זוערוב לא נחקרו בכלל, ואף סוחרים רבים הוזהרו בטרם נחקרו והועמדו לדין. עוד נטען, כי הנאשם קיבל יחס שונה בחקירות לעומת נחקרים אחרים, יחס כשל מחבל, כאשר הנאשם הינו היחיד מהנחקרים בפרשה אשר נתבקשה ונתקבלה בענייננו מניעת מפגש עם עורך דין.

שלישית, טען הסניגור להתעמרות של הרשות בנאשם, כאשר כלל הסוחרים העזתיים הגיעו להסדרי טיעון מקלים עם התביעה, כאשר התביעה בחרה לזכות מהאישומים המרכזיים חלק מהמעורבים בגין אותם אירועים אשר הנאשם מואשם בגינם בכתב האישום. כך למשל בעניינם של נאגי זוערוב, אכרם יאסין וסמי שחיבר.

נתייחס לטענות כסדרן.

באשר לטענה הראשונה, הרי מוכנים אנו לקבל, כי אכן עלה מעדויות שונות שהמדיניות לא הייתה ברורה וסדורה עד תום, וכי גם אם היו צווים שנגעו לחומרים המותרים והאסורים בהכנסה, הרי הפרסום לא היה ברור ומרוכז באופן מיטבי, ונראה כי לאחר האירועים מושא כתב האישום, פורסמו ועודכנו הנהלים (ראה לדוגמא נוהל תיאום הכנסת סחורות לרצועת עזה בחודש יוני 2015).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עם זאת, איננו סבורים כי יש באמור כדי לבסס טענה של הגנה מן הצדק בעניינו של הנאשם. שכן אין המדובר במי אשר חטא בשל אי ידיעה או הבהרת הנהלים, אלא במי שביצע את המעשים, כפי שיפורט להלן מתוך מחשבה פלילית, וכשהוא יודע למשל על הבעייתיות במסחר עם אוסאמה זוערוב ועל הטענות בדבר הקשר שלו לחמאס; ולמרות האמור וביודעין, ניסה להבריח סחורה לא מתואמת.

לכן אין מקום לקבל טענות הנאשם בעניין זה.

נוסף לאמור, טענתו של הנאשם ביחס למדיניות העמומה במעבר כרם שלום תיבחן על ידינו במסגרת האישומים השונים העוסקים בהכנסה של סחורה לרצועה ללא היתר כנדרש. במסגרת אותם האישומים נבחן, בין היתר, מהו הדין החל באותה העת וקיומה של מחשבה פלילית (ראו את הדין ביחס לאישומים 3-8).

באשר לטענה השנייה הרי טענה בדבר אכיפה בררנית נדונה רבות בפסיקה. המשנה לנשיאה השופט מלצר ניתח טענה זו על גלגוליה בעניין רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' יוסי יוסף ורדי, פסקה 99 לפסק דינו של הש' מלצר (פורסם בנבו, 31.10.2018):

"מן המקובץ לעיל עולה כי הטענה להפליה פסולה בהעמדה לדין בעילה של הגנה מן הצדק, חולשת גם על מקרים בהם טוען הנידון כי נפל פגם בהעמדתו לדין, או בניהול ההליך הפלילי נגדו, ולו משום חדלונה של הרשות, בטעות שנפלה על-ידה בתום-לב, או בגין מחדלים מצידה (זאת לצד מקרים בהם פעלה הרשות בשרירות מכוונת, בחוסר תום-לב, ומתוך שיקולים זרים). ודוק, משמעות הדברים היא כי ניתן עקרונית, לראות במחדלי הרשות, או במעשיה הרשלניים משום 'פגם', אשר יש בו כדי לפתוח את שערי המבחן התלת-שלבי שנקבע בהלכת בורוביץ'. ברי כי אין בכך כדי ללמד שיש לייחס משקל ממשי לכל טענה באשר לטעות, או למחדל מצד רשויות האכיפה, אלא לליקוי מהותי שכזה. הנה כי כן לאחר שצלח הנאשם את המשוכה המקדמית להצביע ולהוכיח כי המעשה המינהלי עולה כדי 'פגם' כאמור – בית המשפט יידרש לבחינת הטענה להגנה מן הצדק לגופה – בקביעת עוצמתם של הפגמים, ופגיעתם בתחושת הצדק וההגינות; בשלב שלאחר מכן יש לאזנם ביחד עם יתר השיקולים, הערכים והאינטרסים המצדיקים את ניהול ההליך הפלילי. בקשר לכך יש לשים אל לב, כפי שנקבע עוד בפרשת בורוביץ', כי יש להעניק משקל בשלב השני גם לעובדה כי הרשות פעלה בתום-לב, ללא מניע פסול, או כוונת זדון. מטבע הדברים, התוצאה תהא שרק מקרים נדירים וחריגים בהם נטענה טענה לאכיפה מפלה שאיננה תוצאה של כוונת זדון יקימו לנאשם הגנה מן הצדק."

בחינת האמור מעלה, כי הנאשם לא ביסס אפילו לכאורה ולא הניח תשתית עובדתית, אשר מאפשרת לקבוע ממצאים, ביחס למעורבותם של אחרים בפרשה אשר לא הוגש נגדם כתב אישום, ומכאן טענותיו בדבר אכיפה בררנית לא בוססו כלל ועיקר. כאשר מדובר באכיפה בררנית יש לבסס את הטענה, כי אכן הרשות התייחסה באופן שונה אל הנאשם כאן לעומת אחרים, שעניינם דומה. ואילו כאן, איננו יודעים מה היה חומר הראיות הנוגע לאותם אחרים, מה היה חלקם בפרשה, מה היה המסד הראייתי שעמד כנגדם או מה היו החשדות כנגדם וכיו"ב.

נדגיש, כי המדובר בפרשה סבוכה אשר רבים הועמדו בה לדין ולא רק הנאשם, וניתן למצוא אבחנות רבות, ברורות מאליהן, בין הנאשם לאחרים. כך למשל ברי, כי יש אף הבדל בין מי שהוא אזרח ישראלי הנחשד בעבירות מסוג זה, לבין מי שהם תושבי עזה כמו אכרם יאסיני או נאג'י זוערוב, ומכאן לא ניתן לקבל טענה בדבר אכיפה בררנית בין מי שניתן לאבחן ביניהם, בקלות ועל פני הדברים.

מעבר לכך, לא התרשמנו כי הייתה כוונת זדון או כוונת מכוון באופן בו התייחסו לנאשם, אל מול אחרים שנחקרו ונעצרו בפרשה, ולא שוכנענו בכך שנגרם עוול לנאשם באופן בו התייחסו אליו בהשוואה לאחרים, או

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שיש בהתנהלות הרשות כלפיו משום פגיעה בתחושת הצדק וההגינות. מעבר לכך, לא הוכח ואין כל אינדיקציה בראיות שהוצגו בפנינו, לכך שמדובר בהתנהלות שערורייתית של הרשות, או כזאת שנעשתה בזדון.

אשר ליחס הרשות כלפי הנאשם, אף טענות אלו נידונו בהרחבה בעניין טענות הזוטא של הנאשם, ובין היתר נבחנה טענת הנאשם, כי לא היה מקום למנוע ממנו מפגש עם עורך דין, אשר כאמור מצאנו לדחותה.

ודוק, בחינת התייחסות הרשות אינה נעשית בדיעבד בבחינת חוכמה לאחר מעשה, אלא יש לבחון את התנהלותה, בהתאם לחשדות והערכת הדברים שעמדו בפניה נכון למועד בו נערכה החקירה; והכל בשים לב לאופי החשדות כנגד הנאשם, למכלול הנסיבות הקשורות בהם, ולכך שמדובר בנאשם המתגורר ביישוב הסמוך לגבול עזה, וכאשר התגלה לחוקרי השב"כ שבתוך חצריו הוא משכיר מחסן גדול לתושב עזה - אכרם יאסין, אשר אין לאיש מידע מה מאוחסן באותו מחסן, והכל כשאנו מצויים מספר חודשים אחרי מבצע צוק איתן.

בהינתן מכלול האמור, הרי לעת מעצרו של הנאשם; לאור מהות ואופי החשדות שעמדו בפני צוות החקירה ואנשי השב"כ באותה עת; וכאשר אנשי השב"כ ציינו בעדותם כי מניעת המפגש הייתה נעוצה אף בחומרים חסויים; הרי ההחלטות הנוגעות למניעת המפגש ותנאי החקירה והכליאה של הנאשם, היו ענייניות; ואלו נגזרות מן החשדות שהיו כנגד הנאשם באותה העת וכן מהתנהגותו בחקירה (אמירותיו האובדניות). על כן אין לומר כי מדובר בהתנהלות בלתי ראויה של הרשות.

אשר להסדרי הטיעון שנחתמו עם גורמים אחרים, קשה לבחון טענה זו של הנאשם שעה שהוא בחר לנהל משפט הוכחות. אין צורך לומר כי ברי כי זוהי זכותו המלאה ואין הדבר צריך לפעול לחובתו, בשום צורה או דרך. עדיין, לא ניתן ללכת למקום המנוגד, אליו מבקשת ההגנה להגיע, לפיו עצם העובדה שנכרתו הסדרי טיעון כאלו או אחרים עם שותפים או מעורבים אחרים בפרשה, מבססת טענה של הגנה מן הצדק, אצל מי אשר בחר לעמוד על חפותו.

הדברים ברורים מאליהם, גם בשל כך שאין לדעת באופן תיאורטי לפחות, אם המאשימה לא הייתה מוכנה לבחון "הסדר מקל" כפי שכינו זאת באי כוחו, גם עם הנאשם, והכל באם הנאשם היה בוחר לעשות כן. מעבר לכך, כפי שכבר נפסק לא אחת, לא ניתן להקיש מהסדר טיעון, קל וחומר כאשר לא הובאו בפנינו השיקולים שעמדו בבסיסו, לתיק אחר בו נוהלו הוכחות, כמו שבפנינו; כאשר במסגרת הסדר טיעון פעמים לא מועטות התביעה לא עומדת על הוכחת אישומים מסוימים; ועדיין אין בכך כדי ללמד על כך שאותם אירועים לא אירעו מעולם, או כדי להוות מחסום בפני כך, שהנאשם יואשם בגין אותם אירועים.

כמו כן, לא מצאתי ממש בטענותיו של הנאשם כי ככלל אין המדינה נוהגת לפעול בהליכים פליליים במקרים של פושטי רגל שמעלימים הכנסות. ראשית, גם בעניין זה נטענו הטענות ללא שהובאו לכך כל ראיות ואין די בכך שבסיכומים מפנים "לפרשיה הכי חמה" כפי שכינו זאת ב"כ הנאשם, בעניינו של פישמן או אייל שני, זאת ללא שהובאו כל ראיות מה היה בעניינם, וגם כאן המדובר בטענות שהועלו בעלמא ללא כל ביסוס ראייתי. שנית, ובכך העיקר, לא מדובר בכך שכתב האישום כנגד הנאשם הוגש רק בגין כך שהעלים הכנסות בהיותו במסגרת הליך פשיטת רגל, אלא בחקירה שהובילה להגשת כתב האישום, אשר הורתה באישומים הביטחוניים, אשר הם היוו את המנוע בחקירה שקדמה להגשת כתב האישום, ואת הבסיס המרכזי להגשת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

כתב האישום. משאלו הם פני הדברים, השכל הישר והאינטרס הציבורי מחייבים, כי אם במהלך חקירות מסוג זה עולות עבירות הקשורות להעלמת הכנסות ייכללו גם אלו בכתב האישום. שאחרת, האמור מקנה לנאשם חסינות בהכללת עבירות אלו בכתב האישום דכאן. נוכח כך אין המדובר בכך שדווקא בעניינו של הנאשם, הוגש כתב אישום בקשר להעלמות נכסים של פושט רגל, אלא בכתב אישום גם בגין עבירות ביטחוניות, שהאינטרסים הציבוריים העומדים בבסיס הגשתו שונים לגמרי, ובכלל אותו כתב אישום ישנן גם עבירות מס והלבנת הון, ועל כן אין כל מקום להשוות בין הנאשם לאותם אחרים שאוזכרו; ואף זאת ללא כל בסיס ראייתי. נוכח כל האמור יש לדחות את הטענה של הגנה מן הצדק.

אישומים 1-5 פרשת אוסאמה זוערוב

כתב האישום

חלק כללי

1. ארגון החמאס (להלן: "החמאס") הוכרז כארגון טרוריסטי בתאריך 22.06.89 על ידי ממשלת ישראל, וכן הוכרז כהתאחדות בלתי מותרת בתאריך 15.09.89 על ידי שר הביטחון.
2. הנוהל בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום, להעברת סחורות לרצועת עזה מישראל הינו כדלקמן:
 - א. בכדי להעביר סחורות לרצועת עזה, ניתן לסווג סחורות לשני סוגים. סחורות הדורשות תיאום בלבד וסחורות הדורשות היתר. בכל מקרה, אין להכניס לרצועת עזה כל סחורה שהיא מבלי להצהיר ולפרט את מהותה וסוגה בפני מנהלת המעברים ובפני המכס.
 - ב. הסחורות בגינן נדרש היתר נקראות "סחורות מפקחות". רשימת הסחורות המפוקחות מופיעות בצווים שהוצאו על פי חוק הפיקוח הביטחוני תשס"ז 2007, וכן במסמך שפורסם על ידי מנהלת תיאום הפעולות בשטחים וברצועת עזה, בשילוב עם מנהלת המעברים.
 - ג. הנאשם הינו תושב היישוב מבטחים, שבעוטף עזה, אשר במועדים הרלבנטיים לכתב האישום עסק במסחר, אריזה ושינוע סחורה לרצועת עזה.
3. במסגרת עיסוקו ועבודתו, הנאשם היה מקבל פניות מסוחרים עזתיים לצורך העברת סחורות ממדינת ישראל לתוך רצועת עזה.
4. לשם כך הנאשם דאג, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים, לארגן את הובלת הסחורה המבוקשת בתוך מדינת ישראל למחסניו שבמבטחים, שם פרק הסחורה, העמיסה על משטחים במשאיות שבבעלותו ובבעלות אחרים ודאג להובילה למעבר כרם שלום, בכדי שתכנס לרצועת עזה. לעיתים אחסן הנאשם סחורה לתקופות שונות במחסנו, עד שהובילה למעבר כרם שלום.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

5. בין יתר הסחורה שהועמסה, כפי שיתואר להלן, הועמסה הן סחורה לגיטימית שתואמה העברתה והתקבלו ההיתרים הנדרשים להעברתה, והן סחורה שאינה כזו, והכל כפי שיפורט בחלק מהאישומים להלן.
6. סחורה אשר מגיעה למעבר כרם שלום, לצורך העברתה לרצועת עזה, נבדקת בצד הישראלי בין על ידי שיקוף ובין באופן פיזי על ידי עובדי ציבור שזהו תפקידם. לאחר מכן נפרקת מן המשאיות הישראליות ומועמסת על משאיות עזתיות שלוקחות את הסחורה לתוך רצועת עזה.
7. את הפעולות השונות המתוארות לעיל, כגון העמסת הסחורה בישראל לצורך הבאתה לכרם שלום, נהיגת המשאיות מהמחסנים לכרם שלום, פריקת הסחורה במעבר כרם שלום לצורך העמסתה על משאיות עזתיות בצד הפלסטיני של כרם שלום ועוד, עשה הנאשם בעצמו ובאמצעות אחרים, נהגים ועובדים שלו.

אישום ראשון

א. העובדות

1. אוסאמה זוערוב הינו סוחר תושב רצועת עזה (להלן: "אוסאמה").
2. במהלך סוף שנת 2013, הכיר הנאשם את אוסאמה כסוחר דרך חברו אכרם מוסא, תושב רצועת עזה.
3. במהלך חודש ינואר 2014 עלה אוסאמה כמי שמספק סחורות לארגון החמאס ולאור זאת, נעצרו 3 משלוחי סחורה אשר הנאשם העביר לו, הכוללים ברזל מסוגים שונים, סחורה שהוזמנה על ידי אוסאמה (ב-02.01.14, ב-06.01.14 וב-30.04.14) וניתנה למת"ק הוראה משירות הביטחון למנוע הכנסת סחורה שיתברר במישרין ובעקיפין שהיא קשורה לאוסאמה.
4. במועדים כלשהם שאינם ידועים במדויק, לאור העובדה שאוסאמה היה מנוע ביטחונית מלסחור דרך ישראל, קשר אוסאמה קשר עם סוחרים, תושבי רצועת עזה, וביניהם נאיף מרזוק, מהדי הדייה ועלאא עקל וכן השתמש בחברות כיסוי, ביניהן חברת "אלמנרה" וחברה נוספת שהקים אוסאמה במהלך חודש דצמבר 2014, על שם אחיו נאגי זוערוב, בשם "גייסר אלמוסתקבל" (בתרגום חופשי: "גשר העתיד"), אותה ניהל בפועל אוסאמה.
5. לאחר עצירת המשלוחים, ולאחר שנתפסו 80 טון ברזל שיועדו להגיע לידי של אוסאמה במעבר כרם שלום, שמע הנאשם מאוסאמה ומעורך הדין המטפל בענייניו של אוסאמה, המתגורר ברצועת עזה, העונה לשם מוניר, כי הסחורה נאסרה לכניסה כיוון שמייחסים לאוסאמה העברת סחורות לשימוש ארגוני טרור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

6. זאת ועוד, בראשון במאי 2014 הוזהר הנאשם על ידי ראש חוליית פח"ע לכיש, השוטר מוטי עשור, לבל יסחר עם אוסאמה, שכן זה האחרון מספק סחורה לארגון החמאס וכן הוזהר במועד סמוך לכך, שאינו ידוע במדויק למאשימה, על ידי עמי שקד – מנהל מעבר כרם שלום, כי אוסאמה מעביר סחורה לארגוני טרור.
7. על אף שהנאשם הוזהר מפורשות וידע שאוסאמה מהווה זרועו הארוכה של ארגון טרור החמאס, קשר הנאשם קשר עם אוסאמה ולפיו הנאשם יאחסן, ימכור וישנע סחורות עבור אוסאמה, כאשר בכל העסקאות וההובלות שביצע עבור אוסאמה, אוסאמה היה איש הקשר הבלעדי עם הנאשם.
8. חברת "גייסר אלמוסתקבל" הזמינה, בין היתר, סחורות משלוש חברות ישראליות, האחת "פוליפח", הממוקמת בבית-שמש ונמצאת בניהולו של יורם אלון (להלן: "יורם"), השנייה – "פולירון", הממוקמת אף היא בבית-שמש ונמצאת בבעלותם של ציון בן-חמו (להלן: "ציון") ויורם, והשלישית "איירון סנטר", בניהולו של יורם.
9. הסחורות מחברות אלו, אשר הוזמנו על ידי אוסאמה והוא היה יעדן ברצועת עזה, היו מועברות על ידי ציון ויורם, אשר אף הם היו מודעים לכך שאוסאמה מעביר סחורות לארגון החמאס ומשתפים עמו פעולה, במסגרת הקשר, בהוצאת חשבוניות על שמות אחרים וביניהם גם הנאשם, על מנת ששירותי הביטחון לא יזהו את הסחורה כסחורה עבור אוסאמה, וימנעו כניסתה.
10. במסגרת הקשר ולשם קידומו, לאחר ביצוע ההזמנה על ידי אוסאמה, הועברה הסחורה, בין היתר, אל מחסנו של הנאשם שבמושב מבטחים, שנמנה עם ישובי עוטף עזה, והנאשם היה פורק את המכולות ומטעין את הסחורות על משטחים במשאיות לצורך העברתן למסוף כרם שלום, בדרכן לרצועת עזה. עם סיום ההטענה, שלח הנאשם את הסחורות לאוסאמה במשאיות שבבעלותו, האחת מסוג MAN, שמספרה 55-905-60, וכן בשתי משאיות נוספות שבבעלותו.
11. הנאשם קיבל תשלום, בעבור השירותים השונים והסחורה שסיפק לאוסאמה בכסף מזומן, בדולרים אמריקאיים אשר היו מועברים באמצעות מתווכים.
12. במסגרת הקשר ולשם קידומו, במהלך החודשים דצמבר 2014 ועד ינואר 2015, סיכמו הנאשם ואוסאמה כי הנאשם ישנע מספר משלוחי צינורות עבור אוסאמה, כשהנאשם מודע לכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ותוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי, כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו במדינת ישראל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

13. במסגרת הקשר ולשם קידומו, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בחודשים יולי ואוגוסט (בסמוך לפני או אחרי מבצע "צוק איתן"), מכר אוסאמה, בשיתוף עם אחיו נאגי זוערוב, לוחות ברזל לפעיל חמאס – אבו חסן עודה. בהמשך לכך, במסגרת הקשר ולשם קידומו, העביר אדם נוסף שצורף לקשר, אבו חסן אל געל, את לוחות הברזל למוצב אימונים של החמאס, לצורך הכנת דלתות למוצבים.

14. במסגרת הקשר ולשם קידומו, בתיאום טלפוני עם אוסאמה, שינע הנאשם בשלוש עד חמש הזדמנויות, עבור אוסאמה, תחת הכיסוי של חברת "גייסר אלמוסתקבל", משלוחי צינורות בקוטר צול וצול וחצי.

15. הנאשם קיבל מאוסאמה, עבור כל הובלה, תשלום בסך 2,000 ₪.

16. הנאשם במעשיו אלו קיים ביודעין מגע עם אדם הקשור בארגון מחבלים, קשר עמו קשר ועשה מעשה שיש בו כדי לסייע לאויב במלחמתו בישראל, בכוונה לסייע לו במלחמתו בישראל, עשה פעולה ברכוש למטרות טרור, קשר קשר לעשות מעשה שיש בו מרמה בנסיבות מחמירות ועשה המעשה בכך שהיה שותף לטענת טענה שידע שאינה אמת על ידי כך שיצר מצג לפיו משאית שהוצאה ממחסניו לרצועת עזה, מובילה סחורה אשר נועדה לסוחרים וחברות מאושרות בסחר ולא לאוסאמה, כאשר ידע שהדבר אינו אמת. הנסיבות המחמירות מתבטאות בכך שמעשה המרמה נעשה במעבר גבול עם רצועת עזה, שהינה שטח הנתון לשליטת ארגון טרור, העוין למדינת ישראל ובשילוב עבירות נוספות.

ב. הוראות החיקוק

1. **מגע עם סוכן חוץ**, עבירה לפי סעיף 114 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
2. **קשירת קשר לפשע (סיוע לאויב במלחמה)**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.
3. **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.
4. **פעולה אסורה ברכוש טרור**, עבירה לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005 (להלן: "חוק איסור מימון טרור").
5. **קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות)**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.
6. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישום שני

א. העובדות

1. במסגרת הקשרים המצוינים באישום הראשון ולשם קידומם, במהלך החודשים דצמבר 2014 ועד ינואר 2015, שינע הנאשם בחמש הזדמנויות, עבור אוסאמה, תחת הכיסוי של חברת "גייסר אלמוסתקבל", משלוחי זוויות מגלוונות (6 מטר) ועמודי גדר במשקל כולל של 160 טון, כשהנאשם מודע לכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ותוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי, כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו במדינת ישראל. השווי הכולל של הסחורה הוא כ-276,000 ₪.
2. הנאשם קיבל מאוסאמה, עבור כל הובלה, תשלום בסך 2,000 ₪.
3. הנאשם במעשיו אלו עשה מעשה שיש בו כדי לסייע לאויב במלחמתו בישראל, בכוונה לסייע לו במלחמתו בישראל, עשה פעולה ברכוש למטרות טרור ועשה מעשה שיש בו מרמה בנסיבות מחמירות, בכך שהיה שותף לטענת טענה שידע שאינה אמת, על ידי כך שיצר מצג לפיו משאית שהוצאה ממחסניו לרצועת עזה מובילה סחורה אשר נועדה לסוחרים וחברות מאושרות בסחר ולא לאוסאמה, כאשר ידע שהדבר אינו אמת. הנסיבות המחמירות מתבטאות בכך שמעשה המרמה נעשה במעבר גבול עם רצועת עזה, שהינה שטח הנתון לשליטת ארגון טרור, העוין למדינת ישראל ובשילוב עבירות נוספות.

ב. הוראות החיקוק

1. **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.
2. **פעולה אסורה ברכוש טרור**, עבירה לפי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור.
3. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

אישום שלישי:

א. העובדות:

1. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך סוף שנת 2014, יצר אוסאמה קשר טלפוני עם יורם אלון, מנהל חברת "פוליפח" והזמין ממנו סחורה הכוללת 15 חבילות משטחי פח במשקל כולל של 40 טון וארבע חבילות של פרופילי "יו" מאלומיניום ו-60 טון ברזל, אוסאמה ביקש מיורם כי ירשום את החשבונית הנוגעת לסחורה זו על שמו של הנאשם (הנאשם עשה שימוש בחשבוניות של אביו).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

2. מיד עם ביצוע ההזמנה, יצר אוסאמה קשר טלפוני עם הנאשם וסיפר לו אודות ההזמנה ורישום החשבונית על שמו, ומסר לו כי הסחורה תגיע למחסנו שבמבטחים בהמשך וכי הוא מבקש שידאג להעבירה למעבר כרם שלום על מנת להכניסה לרצועת עזה עבורו.
3. במסגרת הקשר ולשם קידומו, תכנן הנאשם להוציא תעודת משלוח על שמו של עלאא עקל ככיסוי לכך שהוא מעביר את הסחורה לאוסאמה, כשהוא יודע שאוסאמה מנוע ביטחוניית מלסחור כיוון שהוא מעביר סחורות לארגון החמאס.
4. סחורה זו נותרה במחסנו של הנאשם עד למועד מעצרו, יחד עם סחורה נוספת שאחסן הנאשם עבור אוסאמה, שכללה 80 טון של לוחות פח שחור בעובי 4-6 מ"מ וכן מכונה לייצור גדר הכוללת קומפרסור, עד להעברתה כאמור.
5. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה במהלך חודש דצמבר 2014 הגיעו לנמל אשדוד מעליות שעלאא עקל ייבא מחו"ל.
6. עלאא עקל פנה אל הנאשם וביקש כי ישחרר עבורו את משלוח המעליות מהמכס ויובל אותו למחסנו של הנאשם שבמבטחים, על מנת להעמיס על משטחים ולהעבירם למעבר כרם שלום בדרכם לרצועת עזה. הנאשם הסכים ועשה כן.
7. סמוך לאחר מכן קשר הנאשם קשר עם אוסאמה ועלאא עקל לפיו יסליק עבור אוסאמה בתוך הסחורה של עלאא עקל, הכוללת 10 מכולות ובהן מעליות, להן הוסדר היתר כניסה לרצועת עזה, גם לוחות פח בעובי 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ, שהם ציוד דו-שימושי מפוקח שלא קיבל היתר כניסה כדין, עבור אוסאמה, כשהנאשם יודע שאוסאמה מעביר סחורות לארגון החמאס.
8. במסגרת הקשר ולשם קידומו, ביקש אוסאמה מהנאשם כי בטרם ההסלקה, יוריד את הניילון העוטף את לוחות הפח אשר עליו היה רשום "פוליפח" (רישום שיחשוף שמדובר בסחורה מייצור מקומי ולא רק בסחורה מיובאת) וזאת על מנת להסתיר את העובדה שמדובר בסחורה נוספת אשר איננה רשומה ברשימון ובהיתר ההכנסה שקיבלו לתחומי רצועת עזה.
9. במסגרת הקשר ולשם קידומו, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, סמוך לפני 11.01.15, הנאשם הוריד את הניילון מחלק מלוחות הפח, העמיס על שלוש משאיות בהן העמיס גם את המעליות ומיקם את לוחות הפח במשקל כולל של 37 טון, מתחת למעליות, על מנת להטעות את הבודקים במעבר כרם שלום ולגרום להם לחשוב כי המדובר בלוחות פח הקשורים למעליות, וכן בכדי להימנע מתשלום לרשויות המס.
10. במסגרת הקשר ולשם קידומו, ביום 11.01.15 שלח הנאשם את המשאיות ובהן המעליות ולוחות הפח, עם נהגים מטעמו – יוסף אלבוז, איסמעיל אלגאבור ונהג נוסף העונה לשם אמנון, לכיוון מעבר כרם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שלום בכוונה שאלו ייכנסו לתחומי רצועת עזה.

11. עקב העובדה כי לוחות הפח מהווים סחורה דו-שימושית, הדורשת אישור מכוח צו הפיקוח על ייצוא ביטחוני, בעת בדיקת הסחורה במעבר הגבול ובאין אישור מתאים להעברת לוחות הפח, הבודקים במעבר מנעו העברתם לתחומי רצועת עזה.

12. במהלך חודש ינואר 2015 העביר הנאשם לאוסאמה, תחת כיסוי של הזמנה של מעליות שביצע עלאא עקל, גם פח אותו רכש אוסאמה מיורם בהיקף של 240,000 ₪ בקירוב, בעוד החשבונית ותעודת המשלוח יוצאות על שם אביו של הנאשם, במשקל כולל של כ-50 טון, כשהנאשם מודע לכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ותוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי, כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו במדינת ישראל.

13. הנאשם קיבל מאוסאמה עבור כל הובלה תשלום בסך 2,000 ₪. הנאשם קיבל בתמורה לעזרתו ליורם ואוסאמה את הזכות לקזז החשבוניות שיצאו מיורם על שם אביו של הנאשם בספרי החשבוניות של אביו.

14. הנאשם במעשיו אלו עשה 3 מעשים שיש בהם כדי לסייע לאויב במלחמתו בישראל, בכוונה לסייע לו במלחמתו בישראל, עשה 3 פעולות ברכוש למטרות טרור ועשה מעשה שיש בו מרמה בנסיבות מחמירות וניסה לעשות כן פעמיים נוספות, בכך שהיה שותף לטענת טענה שידע שאינה אמת על ידי כך שיצר מצג לפיו משאית שיצאה ממחסניו לרצועת עזה, מובילה סחורה אשר נועדה לסוחרים ולחברות מאושרות בסחר ולא לאוסאמה, כאשר ידע שהדבר אינו אמת. עקב מעשה המרמה קיבל הנאשם אישור להעביר הסחורה. הנסיבות המחמירות מתבטאות בכך שמעשה המרמה נעשה במעבר גבול עם רצועת עזה, שהינה שטח הנתון לשליטת ארגון טרור, העוין למדינת ישראל ובשילוב עבירות נוספות.

ב. הוראות החיקוק

1. **סיוע לאויב במלחמה**, 3 עבירות לפי סעיף 99 לחוק.
2. **פעולה אסורה ברכוש טרור**, 3 עבירות לפי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור.
3. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישום רביעי:

א. העובדות

1. במסגרת הקשרים המצוינים באישום הראשון ולשם קידומם, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך שנת 2014, אחסן הנאשם עבור אוסאמה שתי מכולות של ברזל מרובע מבוקע. בהמשך, במהלך חודש אוקטובר 2014, או במועד סמוך לכך, העביר הנאשם את המכולות הללו לידי מוחמד ירמור, על מנת שזה יבצע הובלה של המכולות ממחסניו של הנאשם לכרם שלום עבור אוסאמה, כשהנאשם מודע לכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ותוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי, כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו במדינת ישראל.
2. מוחמד ירמור אכן ביצע ההובלה, אך בקשת הכנסת המכולות סורבה במעבר כרם שלום והמכולות שונעו לאחסון במושב שובה.
3. במעשיו אלו, עשה הנאשם מעשה שיש בו כדי לסייע לאויב במלחמתו בישראל, בכוונה לסייע לו במלחמתו בישראל, ניסה לעשות פעולה ברכוש למטרות טרור וניסה לעשות מעשה שיש בו מרמה בנסיבות מחמירות, בכך שהיה שותף לטענת טענה שידע שאינה אמת על ידי כך שיצר מצג לפיו משאית שהוצאה ממחסניו לרצועת עזה, מובילה סחורה אשר נועדה לסוחרים וחברות מאושרות בסחר ולא לאוסאמה, כאשר ידע שהדבר אינו אמת. הנסיבות המחמירות מתבטאות בכך שמעשה המרמה נעשה במעבר גבול עם רצועת עזה, שהינה שטח הנתון לשליטת ארגון טרור, העוין למדינת ישראל ובשילוב עבירות נוספות.

ב. הוראות החיקוק

1. **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.
2. **ניסיון לפעולה אסורה ברכוש טרור**, עבירה לפי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור + סעיף 25 לחוק.
3. **ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק + סעיף 25 לחוק.

אישום חמישי:

א. העובדות

1. במסגרת הקשרים המצוינים באישום הראשון ולשם קידומם, במהלך החודשים דצמבר וינואר 2015, העביר הנאשם באמצעות נהגיו, לאוסאמה, במשאית שבבעלותו מסוג MAN, שמספרה 55-905-60, בחמש הזדמנויות שונות, תחת כיסוי של הזמנה שביצע עלאא עקל למעליות, גם פח שהסליק בין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המעליות, במשקל כולל של 50 טון, אשר הגיעו לידי אוסאמה, כשהנאשם מודע לכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ותוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי, כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו במדינת ישראל.

2. הנאשם קיבל מאוסאמה עבור כל הובלה תשלום בסך 2,000 ₪.

3. הנאשם במעשיו אלו עשה מעשה שיש בו כדי לסייע לאויב במלחמתו בישראל, בכוונה לסייע לו במלחמתו בישראל, עשה פעולה ברכוש למטרות טרור ועשה מעשה שיש בו מרמה בנסיבות מחמירות, בכך שהיה שותף לטענת טענה שידע שאינה אמת על ידי כך שיצר מצג לפיו משאית שהוצאה ממחסניו לרצועת עזה, מובילה סחורה אשר נועדה לסוחרים וחברות מאושרות בסחר ולא לאוסאמה, כאשר ידע שהדבר אינו אמת. הנסיבות המחמירות מתבטאות בכך שמעשה המרמה נעשה במעבר גבול עם רצועת עזה שהינה שטח הנתון לשליטת ארגון טרור, העוין למדינת ישראל ובשילוב עבירות נוספות.

ב. הוראות החיקוק

1. **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.

2. **פעולה אסורה ברכוש טרור**, עבירה לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור.

3. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מבוא

הנאשם הואשם בכך שהוביל סחורות דרך מעבר כרם שלום לאוסאמה זוערוב, שהינו סוחר עזתי שהיתה קיימת לגביו מניעה ביטחונית בשל כך שנחשד בכך שסחר עם החמאס. יוחס לנאשם כי היה מודע למניעתו הביטחונית של אוסאמה זוערוב וחרף זאת, סייע לו להכניס סחורות לרצועת עזה באמצעים שונים שנועדו לעקוף את מניעתו הביטחונית. כך למשל, הוביל הנאשם סחורות למעבר כרם שלום שיועדו לכאורה לחברת ג'יסר אלמוסתקבל. הנאשם ידע שחברת ג'יסר אלמוסתקבל הוקמה על ידי אוסאמה זוערוב על מנת לעקוף את מניעתו הביטחונית והיא רשומה באופן פיקטיבי על שם אחיו של אוסאמה, נאגי זוערוב.

עוד יוחס לנאשם, כי הסליק סחורות למען אוסאמה זוערוב בהובלות שביצע למען גורמים אחרים. כך למשל, הבריה פח עבור אוסאמה בהובלת מעליות שביצע עבור עלאא עקל.

כן יוחס לנאשם כי בניסיונותיו להסליק סחורה עבור אוסאמה ביצע פעולות שונות שנועדו להציג מצג שווא כי אין המדובר בסחורה מוסלקת אלא בסחורה שהינה חלק מההובלה החוקית והמאושרת שביצע.

התביעה העידה עדים באשר למניעתו הביטחונית של אוסאמה ושאלת ידיעתו של הנאשם לגביה. כן העידה עדים באשר לשאלת הקמתה של חברת ג'יסר אלמוסתקבל ושאלת בעלותו של אוסאמה עליה וידיעתו של הנאשם באשר לכך.

בנוסף, העידה התביעה שוטרים וחוקרים באשר לנסיבות חקירתם של הנאשם ועדי התביעה בשב"כ ובמשטרה.

מנגד, העידה ההגנה את הנאשם באשר לסוגיות האמורות וכן העידה גורמים שונים שהעידו לגבי הידיעה שלהם בדבר מניעתו הביטחונית של אוסאמה ונסיבות הקמתה של חברת ג'יסר אלמוסתקבל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

פרשת התביעה

כיצד מתבצעת הכנסת הסחורות דרך מעבר כרם שלום?

ע.ת 19 שמואל וקנין – מפקח מעברים בכרם שלום, הוא פותח את המעבר בשעה 05:30 וסוגר אותו ב-17:00, הוא מקבל את כל התיאומים ממנהל התיאום והקישור, רואה מי מוזמן לאותו יום ומכניס, מי שלא מוזמן לא נכנס.

העד תיאר את התהליך במעבר – נהג מגיע אליו לחלון, העד בודק שיש לו הזמנה, פותח לו גייט פס. העד שואל אותו איפה הוא העמיס את הסחורה ומה העמיס, רואה שיש התאמה בין התאום שנעשה ובין הסחורה שיש במשאית, העד פותח לו את השער. לאחר מכן, הנהג הולך למכס ומציג תעודות, משם עובר לפיצוח ואז עובר לתשלום – מראה את השובר ששילם בדואר, לאחר מכן הנהג נכנס למעבר ושם עושים בדיקות על ידי בודקים וכלבנים וכן על ידי שיקוף. אם אין התאמה בין התיאום ובין הסחורה בפועל, מחזירים את הסחורה ומדברים עם הנהג. לדברי העד, עד המקרה הזה היו פותחים דו"ח ומשחררים את הסחורה חזרה (לא מעבירים אותה), אך מאז המקרה הזה, כל דבר שנתפס מוחרם ומוגשת תלונה במשטרה.

אם מדובר בסחורה דו שימושית, היא מוחרמת היות והיא מסכנת את ביטחון המדינה. העד נשאל האם הוא מכיר בחור בשם אוסאמה זוערוב והשיב כי "בתקופת 2014 שמעתי שהוא מנוע להכניס לו סחורות מרכז הביטחון הכללי". לדבריו, רכז הביטחון הכללי אמר לו את זה ומאז הם התחילו להסתכל על חשבוניות על שמו וניסו להתחקות אחריו.

לדברי העד, השינוי בנהלי התפיסות יצא באופן מסודר במסמך מטעם היועץ המשפטי. לפני השינוי בנהלים, אם חלק מהסחורה לא תואמה לא בהכרח היו מכניסים את הסחורה שכן תואמה, זה תלוי בסוג הסחורה שנתפסה, אם היה מדובר בסחורה שאסור להכניס לעזה, כל הסחורה לא היתה נכנסת. בכל מקרה הם היו ממלאים דו"ח הברחה והסלקה של רשות מעברים יבשתיים. העד ציין כי הגורם שמחליט האם להחזיר את כל הסחורה או רק את הסחורה "הבעייתית" הוא ראש ענף כלכלה. במקרים בהם נתפסת סחורה עם היבט צבאי, לא מתבצע מעצר על ידי הגורמים במעבר, אין להם סמכות לכך, הם מערבים את השב"כ והוא "לוקח את המושכות".

לדברי העד, כאשר יש בעיה עם הסחורה, הוא מעביר את המסר לנהג, הם רושמים אותו ומצלמים אותו, הנהג מקבל את הדו"ח ובפעם הבאה שהוא ייכנס הוא ייבדק בצורה טובה יותר. נאמר לעד שזה לא ענייננו של הנהג וייתכן והוא כלל אינו יודע מה יש במשאית, כמו כן, אין לדעת אם הוא יעביר את המסר לסוחר או לבעל המחסן ולפיכך יש בהתנהלות זו משום עצימת עיניים, העד השיב שהם מעבירים את המסר לנהג שיעביר למי שהעמיס את הסחורה וזה שהעמיס יעביר לסוחר. העד ציין שהנהג לא יעשה דברים ללא ידיעת הסוחר או בעל המחסן אם אין לו גמול על כך. העד ציין שישנם סוחרים שקיבלו התראות אישיות לא לעסוק בדבר מסוים והמשיכו לעסוק. נאמר לעד שבחקירתו במשטרה הוא אמר שלא מפרסמים את המוצרים שאסורים בכניסה לרצועה על מנת לא לחשוף מה אסור ומה מותר ולכן הם בעצם סומכים על הנהגים שיעבירו את המסר הלאה,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

העד השיב שאולי מפרסמים והוא לא יודע. העד אישר שגם אם מתקיימת שיחת אזהרה עם הנהג היא לא מתועדת. העד הבהיר שכל משאית נבדקת, חלק מהמשאיות נבדקות בשיקוף, חלק על ידי הכלבנים וחלק בבדיקה ידנית, חייבת להיות בדיקה מסוימת.

העד ציין, כי בסוף יום הוא מוציא דו"ח מה נתפס, מה הוחרס ומה הוחזר, כמה משאיות הגיעו וכמה לא הגיעו.

העד אישר שחקירתו השנייה במשטרה התקיימה אצלו במשרד במעבר, במסגרתה נשאל על אוסאמה זוערוב ואמר ששמע את שמו מפיו של רכז שטח של משרד הביטחון וקיבל ממנו הנחיות בקשר אליו. הדברים נאמרו גם לחייל והקצין שהיו איתו במשרד. העד אישר שלא פרסמו את רשימת הסוחרים שאיתם אסור לעבוד. העד ציין שהוא מקבל רשימת שמות של סוחרים מרכז השב"כ ולפי הרשימה הוא יודע מי מנוע מלהכניס סחורה. הרשימה מתעדכנת כל יום.

מניעתו הביטחונית של אוסאמה זוערוב וידיעת הנאשם

ע.ת 5 רנ"ג מוטי עשור (ראש חוליית פח"ע במחוז דרום) העיד, כי בחודש ינואר 2014 נתפסו שתי משאיות עם סחורות שיועדו לאוסאמה זוערוב. האחת, מתאריך 2.01.2014, שהכילה חומרי מתכת שהועברו למחסן קונטרם באשדוד והשנייה, מתאריך 6.01.2014, שהכילה גלילי פח מגולוון שהועברו למחסניו של הנאשם במבטחים. משאית נוספת נתפסה ב- 30.04.2014 בכרם שלום והסחורה הועברה למחסנים של י.ש. קרני. לדברי העד, הנאשם היה איתו בקשר לגבי הסחורה שהיתה במחסן שלו על פי בקשתו של אוסאמה זוערוב, שפנה אליו מכיוון שהיה לקוח שלו. בחודש אפריל הוחלט להעביר את הסחורה שהיתה במחסניו של הנאשם ולחבר אותה לסחורה שנמצאת בקונטרם. בתאריך 1.05.2014 העד ונציג קונטרם הגיעו למחסנו של הנאשם. העד והנאשם שתו קפה ושוחחו במשרד שלו על המסחר והנאשם העלה טענות **"כולם סוחרים במתכות עם סוחרים תושבי רצועת עזה"**, העד השיב שניתן לסחור עם תושבי הרצועה שלא שייכים לחמאס אך אוסאמה זוערוב הוא פעיל חמאס ולכן צריך להפסיק לעבוד איתו. בהמשך ציין שלא אמר שאוסאמה פעיל חמאס אלא שמוכר סחורות לפעילי חמאס.

העד כתב מזכר בעניין רק בתאריך 17.02.2015 מכיוון שבעקבות מעצרו של הנאשם, הנאשם העלה בחקירתו כי הוזהר על ידי העד שלא יסחר עם אוסאמה והפרקליטות פנתה אל העד וביקשה שירשום מזכר בעניין.

בחקירה הנגדית, ציין העד שלא כתב מזכר בזמן אמת על דבריו לנאשם מכיוון שהוא לא ראה בנאשם כמי שעוסק וסוחר עם פעילי חמאס, הדברים נאמרו לנאשם כפי שהם נאמרו לסוחרים אחרים. העד הבהיר כי מטרת הגעתו למחסנו של הנאשם היתה להעביר את הסחורה לקונטרם והנושא עלה תוך כדי שיחה בעקבות טענותיו של הנאשם לגבי הכנסת סחורה זהה לשלו על ידי מובילים אחרים, העד הסביר לו שעם אוסאמה אסור לסחור מכיוון שהמסחר משמש למטרת טרור על ידי החמאס. העד אישר שלא דובר באזהרה אלא בשיחה על קפה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לדברי העד, נציג קונטרס לא נכח בשיחה בינו ובין הנאשם, הם שוחחו בשעה שחיכו לנציג קונטרס שיגיע.

העד נשאל האם זכורים לו מקרים נוספים שעברו למסלול פלילי - בטחוני והשיב "כן. לא הרבה מקרים...
מקרים בודדים ... אני לא יודע אם הוגשו כתבי אישום".

ע.ת. 22 עמי שקד – מנהל את מעבר כרם שלום ב-8 השנים האחרונות. אמרותיו של העד במשטרה הוגשו בהסכמה תחת החקירה הראשית (ת/50, ת/51).

מחקירתו במשטרה מיום 12.02.2015 עולה, כי הוא מכיר את הנאשם כבעל מחסן שהמשאיות שלו מובילות סחורות למעבר. כן סיפר שיודע שאוסאמה הוא סוחר שעובד עם הנאשם ושהנאשם מעביר את הסחורה שאוסאמה מזמין לרצועה. לדבריו, הוא אינו מזהיר נהגים שמגיעים למעבר איזו סחורה מותר להכניס ואיזו סחורה אסור, המידע הזה מופץ באינטרנט וזה באחריות של תיאום הפעולות בשטחים. כאשר נהג נתפס מסבירים לו. עמי אישר שאין הדרכה לנהגים מה מותר ומה אסור להכניס אך כפי שאנחנו לא קוראים את כל ספר החוקים אך עדיין כפופים לו כך גם הם. עוד ציין שכאשר מדובר בהסלקה ברור שהמסליק ידע שזה אסור. כן ציין שבאופן כללי נהגים שמגיעים למעבר יודעים מה מותר להם להעביר ומה אסור. לדבריו, יש לא מעט נהגים שהתריעו בפניהם על אי חוקיות הסחורה שניסו להעביר והם ניסו שוב להעביר סחורות אסורות לרצועה. עמי הסביר את התהליך במעבר עד להכנסת הסחורה – בשעה 06:30 בבוקר הוא מקבל את רשימת התאומים לאותו יום מאת נציג המת"ק במעבר. נציג המת"ק פותח גייט פס – מסמך שמלווה את הנהג לאורך כל התהליך במעבר. לאחר מכן הנהג מגיע אליהם לתשלום השובר, עובר מכס או פיצוח לפי הצורך. לאחר מכן עמי מקבל אותו במעבר עם החותמות בשער הכניסה, שם מחליטים איזה בידוק ביטחוני צריך לעשות לו. אם הוא מיועד לשיקוף, הוא הולך לשיקוף ואם מיועד לפריקה בתאים הוא הולך לפריקה, לאחר שמשלימים את תהליכי הבידוק, מאפשרים לפלסטינים לבוא ולקחת את הסחורה. אם בתהליך הבידוק מאותרים ממצאים בעייתיים הסחורה מעוכבת ומועברת לטיפול הגורם הרלוונטי.

באמרתו השניה נשאל עמי שקד האם במהלך עבודתו הזהיר את הנאשם לא לסחור עם אוסאמה זוערוב והשיב שלפני כשנה נתפסה סחורה של ברזל המיועדת לאוסאמה זוערוב. על פי הנחיית השב"כ הוא הונחה להחזיר את הסחורה למחסנו של הנאשם ולא להזיז אותה משם. מידי פעם הנאשם שאל האם אפשר להכניס את אותה סחורה לעזה, עמי שאל את השב"כ ובכל פעם התשובה היתה שלילית. עמי אמר לנאשם שהסחורה "מעוכבת **בהוראת גורמי הביטחון**". לא זכור לו שאמר שזה בשל החשד שאוסאמה סוחר עם גורמים עוינים. עמי ציין שהוא מניח שהנאשם הבין שמדובר בסיבה ביטחונית, מכיוון שכאשר מדובר בבעיות מכס הם אומרים שיש בעיה עם המכס, במקרה זה נאמר לנאשם שמדובר בהוראה של גורמי הביטחון.

בחקירתו הנגדית, העד אישר שמעבר להיכרותו עם הנאשם, יש לו הכרות עם בעלי מחסנים לוגיסטיים באזור. העד הסביר כי המת"ק אחראי על התיאום באופן מלא, הוא הגורם המקשר בין הצד הישראלי לצד הפלסטיני. העד אמר שהיתה תקופה שבה כאשר אותרו מוצרים דו שימושיים, הם היו ממלאים דו"ח על האירוע ובהעדר כלים נוספים הוציאו את המעורבים מהמעבר, היום יש את הצמ"מ (צוות מודיעין מיוחד) שממשיך את התהליך, מקבל מידע מודיעיני, פותח תיקים בצורה מסודרת ויש לו יכולת לחלט סחורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

העד אישר שהיה לו קשר טלפוני עם הנאשם, בעיקר ביוזמת הנאשם. העד אמר שאינו זוכר שהתקיימה שיחה בינו ובין הנאשם במסגרתה הנאשם שאל האם ניתן להכניס סחורה מחברת ג'יטר אלמוסתקבל והעד השיב שאין מניעה. לדבריו, תפקידו של רכז השב"כ להזהיר שלא לסחור עם סוחר מסוים אם הוא רואה לנכון לעשות זאת. לדבריו, הוא מקבל רשימה מהמת"ק של חברות וסוחרים שאיתם אסור לסחור. איתור הסחורה הדו שימושית הוא באחריותו. נושאים הנוגעים לאדם שניסה להכניסה הם באחריות שב"כ.

העד הסביר שסחורה דו שימושית חייבת אישור וסחורה שאינה דו שימושית ולא מתעורר משהו מחשיד לגביה תיכנס למעבר, את התיאום לגביה מבצעת חברת ההובלה ולא הצד הפלסטיני.

ע.ת. 21 אחז בן ארי – יועץ משפטי של משרד הביטחון. לדבריו, בינואר 2014 נתפסו במעבר כרם שלום שתי משאיות שהובילו מטען של גלילי פח לעזה, שעל פי מידע שהתקבל מהשב"כ, היה מיועד לאוסאמה זוערוב, סוחר עזתי שהוא למעשה "פרוקסי" - איש קשר של החמאס ושהמטען מיועד לשמש את מטרות החמאס. העד סיפר כי שלח הזמנה לשימוע בעניין הן לאוסאמה והן לחברת פולירן ופוליפח. בשימוע אוסאמה טען שהוא סוחר אזרחי לחלוטין ושאינו לו קשר לחמאס ושהמטען שלו. כן הגיעו 4 נציגים של חברת פוליפח, לא היה שום מידע על החברה או בעלי התפקידים בה והשימוע נערך לגבי השאלה למי שייך המטען מבחינה קניינית. נציגי החברה טענו שהמטען שלהם ויש להשיב להם אותו. לדברי העד, הם התרשמו שיש בעיה בכרטיס לקוח ושהחברה ניסתה לתקן את הנתונים על מנת להוכיח שהם לא קיבלו תמורה עבור המטען. לבסוף נקבע שהמטען שייך לאוסאמה זוערוב והעד המליץ לשר הביטחון שיחרים אותו.

העד ציין שבמהלך השימוע הוא אמר לנציגים מטעם פוליפח באופן מפורש שמדובר בהליך של החרמה מכיוון שהמטען היה אמור להגיע לידי חמאס והסוחר שאיתו הם היו בקשר (אוסאמה) הוא איש קשר של החמאס. העד אישר שבחקירתו במשטרה הוא נשאל האם הזהיר את יורם אלון בשימוע בדבר המשך פעילות עסקית עם זוערוב והוא השיב שלא הזהיר אותו ושתפקידו איננו להזהיר.

העד נשאל מדוע לא מפרסמים רשימה של סוחרים שאיתם אסור לסחור והשיב שאם אנשים לא יודעים שהצד השני הוא חמאס, הם לא אמורים להיפגע מכך, גם אם הסחורה תוחרם חיסרון הכיס הוא של הצד העזתי ולא הישראלי, אך אם מדובר בשיתוף פעולה, זה מצריך תגובה של רשויות האכיפה בישראל. העד אישר שהוא לא ערך לנאשם שימוע.

ע.ת. 3 אכרם יאסין – מוביל סחורה מנמל אשדוד לעזה.

העד העיד, כי אוסאמה הוא סוחר מעזה, העד עבד איתו בעבר והוביל לו סחורה מהמעבר. בתחילת שנת 2014 החזירו לאוסאמה סחורה ואסרו עליו להכניס סחורה לרצועת עזה, ומאז העד אמר לאוסאמה שהוא לא רוצה לעבוד איתו. "התיאום שלנו בעזה אמר לי לא לעבוד איתו". העד ציין כי הוא ידע שהנאשם עובד עם אוסאמה והוא התקשר אל הנאשם ואמר לו "אל תעבוד עם הבן אדם הזה" כי יש לו בעיה במעבר, הנאשם השיב לו שלא אכפת לו ושהוא לא עניינו של העד והעד אמר לו שמכיוון שהוא עובד עם הנאשם הוא לא רוצה שתיווצר בעיה בשל יחסיו של הנאשם עם אוסאמה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

גם בחקירה הנגדית של העד, העד התעקש ששוחח עם הנאשם ואמר לו לא לעבוד עם אוסאמה. כשנאמר לו ששבועיים לאחר שהוא נעצר, הוא נשאל בשב"כ האם אמר לנאשם שלא יעבוד עם אוסאמה והשיב בשלילה אמר שאינו זוכר זאת.

להשלמת התמונה נבחר, שהעד הוכרז עד עוין לתביעה בשל סתירה מהותית בין דבריו בזכ"ד מיום 21.01.2015 בחקירתו בשב"כ והדברים שנכתבו בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון בעניינו ובין דבריו בבית המשפט (פרוטוקול מיום 21.09.2015 עמ' 49-50) – המדובר בסתירה הנוגעת לאישום השישי ולא בקשר לדבריו לעיל בנוגע לפרשת אוסאמה ולכן לא נרחיב עליה כאן. התובעת הגישה, מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"), את חקירותיו של העד במשטרה ובשב"כ וכן את כתב האישום המתוקן בעניינו והכרעת הדין.

הקמת חברת ג'יסר אלמוסתקבל ושאלת בעלותו של אוסאמה עליה

ע.ת. 1 יורם אלון – העיד (ביום 16.09.2015) כי חברת "פוליפח", חברת איירון סנטר והמפעל "פולירן" הם בבעלותו. בחברת פולירן הוא שותף עם ציון בן חמו. לדבריו, אוסאמה הוא סוחר מעזה, דור שני של סוחר שאיתו הוא עבד במשך עשרות שנים ומעולם לא היתה איתו בעיה. העד סיפק לאוסאמה ברזל בזמן הרלוונטי לכתב האישום. לדבריו, הנאשם היה לקוח שלו לפני 7-8 שנים.

העד סיפר כי בדצמבר 2014, אוסאמה פנה אליו, הזמין חומר גלם וביקש ממנו לפרוק את הסחורה אצל הנאשם ולחייב את הנאשם. העד התקשר אל הנאשם והוא נתן לו את שם החברה שאותה יחייב - חברת "פרץ רפאל". בפועל, מי ששילם עבור הסחורה הוא אוסאמה. לדברי העד, עד ינואר 2014 היתה חברה בשם אוסאמה זוערוב ואחיו, שנסגרה מכיוון שלא היו לה היתרים, ובדצמבר 2014 נפתחה חברה חדשה, ג'יסר אלמוסתקבל. העד הסביר שלא סיפק סחורה לאוסאמה בשנת 2014, עד שנפתחה החברה החדשה וקיבלה את האישורים המתאימים.

התובעת רעננה את זכרונו של העד והקריאה לו מחקירתו במשטרה מיום 11.02.2015, שם אמר "במהלך החודשים האחרונים סיפקנו לאוסאמה זוערוב סחורה על שם חברת אלמוסתקבל שהיא בבעלות הרשומה על שם אחיו נאגי, שידעתי את שמו היום. ובגלל הבעיה שהיתה לו לפני שנה עם הסחורה, הבנתי אז שהוא מנוע מלהכניס סחורות מהארץ לעזה על שם החברה הזאת ולכן פתח חברות חדשות, שלטענתו הן בסדר ואנו בדקנו מול המעבר אשר אישרו לנו שהן בסדר". העד אישר שהדברים נכונים. לדבריו, אוסאמה הנחה אותו למכור להם דרך ג'יסר אלמוסתקבל, אוסאמה היה איש הקשר הבלעדי בענייני חברת אלמוסתקבל, העד יודע שנאגי הוא בן משפחתו.

העד סיפר שבינואר 2014, הוציא שני משלוחים של סחורה למעבר, הסחורה הוחרמה ומאותו רגע הפסיק לעבוד עם אוסאמה. רק באפריל 2014 נודע לו שהסיבה להחרמה היתה שאוסאמה "מוכר לחמאס", הדבר נודע לו במסגרת דיון מול משרד הביטחון לגבי בעלותו בסחורה שהוחרמה. העד הפסיק לעבוד עם אוסאמה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עד שאוסאמה פתח את חברת גייסר אלמוסתקבל וקיבל את האישורים המתאימים. לדבריו, הוא בדק לגבי החברות של אוסאמה והבין שזה בסדר לסחור עימן.

בחקירתו הנגדית הבהיר העד ששוחח עם הנאשם, לאחר שאוסאמה נתן לו הוראה להוציא את הסחורה על שם הנאשם, הנאשם מסר לו את שם החברה "פרץ רפאל" והחשבונית יצאה על שם חברה זו. העד נשאל האם הוא יודע על מקרים בהם לקוח שקיבל אישור להכנסת סחורה רכש סחורה בשביל לקוח אחר והשיב שאין לו יכולת לדעת את זה. העד ציין שכאשר משרד הביטחון נתן אישור לחברה של אח של אוסאמה לסחור, הוא הבין שזה בסדר לסחור עימה. העד נשאל מדוע אמר בחקירתו במשטרה כי לא ידע שאוסאמה מוכר סחורה לחמאס והשיב שההגדרה חמאס "קצת מפחידה" אך למעשה כל עזה זה חמאס ואין לו שליטה לאן הסחורה שלו תגיע, אך הוא יודע שזה מה שאמרו לגבי אוסאמה.

ע.ת. 2 ציון בן חמו. העד הוכרז עד עוין לתביעה ואמרותיו הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות.

חקירותיו של ציון בשב"כ ובמשטרה - מזכ"ד חקירתו של ציון בשב"כ מיום 11.02.2015 בשעה 13:00 (ת/6) עולה, כי ציון סיפר שחרף העובדה שנאמר ליוזם בפגישה במשרד הביטחון שאוסאמה נחשד בכך שמוכר ברזל לחמאס, הם המשיכו למכור לו סחורה דרך חברות אחרות שלא היו רשומות על שמו, אך שייכות לו בפועל על מנת שיוכלו להמשיך להתפרנס. כך למשל, העבירו סחורה לחברת גייסר אלמוסתקבל שרשומה על שמו של אח של אוסאמה נאגי, אך שייכת לאוסאמה. ציון סיפר שבחצי שנה האחרונה ביצע 5 העברות של צינורות ברזל עבור אוסאמה זוערוב דרך המחסן של מיכה פרץ במבטחים. ציון סיפר שסמוך לחודש ספטמבר 2014 אוסאמה התקשר אליו וביקש ממנו, לאור העובדה שהוא מנוע מלסחור עם ישראל, שיעביר לרצועה סחורה שתהיה רשומה על שם מחמוד אליה וציון הסכים והעביר לו 7-8 משאיות של צינורות עגולים של ברזל שחור ומגולוון. עוד סיפר שבמהלך שנת 2014 אוסאמה ביקש ממנו, לאור העובדה שהוא מנוע מלסחור עם ישראל, שיעביר לו לרצועה סחורה דרך נאיף מרזוק אלמצרי וציון הסכים. ציון אמר שהוא מצטער על כך ושהיה חייב להמשיך "לגלגל" את עסקיו.

באמרתו של ציון בן חמו במשטרה מיום 11.02.2015 בשעה (ת/5) 15:30 ציון חזר על האמור לעיל אך טען, כי רק בדיעבד התברר להם שהחברות האחרות הן בבעלות אוסאמה. ציון ציין שבמחצית השניה של שנת 2014 הם פרקו 5-6 משאיות במבטחים – 4 משאיות על שם מהדי אלדיה ומשאית אחת על שם גייסר. כל משאית הובילה ציוד של צינורות ופרופילים, קוטר 48 מ"מ 1.5 צול, שהיו מיועדים לאוסאמה זוערוב. ציון נשאל האם מיכה פרץ ידע שהסחורה מיועדת לאוסאמה זוערוב והשיב "אני חושב שכן כי הוא בקשר איתו והם עובדים ביחד ודיברו ברדיו על הקשר המסחרי ביניהם". ציון נשאל האם לא הבין שהסחורה מגיעה לאוסאמה והשיב "כן, אני ציינתי זאת ואני רוצה להתקיים ולמכור, אנחנו בתעשייה ואני מפרנס 150 משפחות לכן כל הזמנה חשובה לי, אחרי מה שהיה בצוק איתן המצב שלנו הדרדר מיום ליום.... ואני מצטער על מה שהיה ואם גרמתי נזק למדינה ואני בטוח שהסחורה הזאת לא שימשה לטרור אלא לחיים".

מחקירתו של ציון בן חמו במשטרה מיום 18.02.2015 עולה, כי ציון חזר על הטענה שרק בדיעבד התברר לו שהחברות שמכר להן סחורה בזמן המניעה, שייכות בפועל לאוסאמה. ציון ציין שאוסאמה הוא שהזמין את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הסחורה מטעם החברות "מהדי דהיא", "מרזוק אלמצרי", גייסר אלמוסתקבל ו"אל מנאר". כמו כן, אוסאמה הוא ששילם עבור הסחורה. החוקר אמר לציון "אני מבין מתוכן הדברים שלך שההתנהלות עם אותן חברות היו מעין ערוץ תקשורת עסקית בינך ובין אוסמה" וציון השיב "כן, אני מאשר זו האמת ואני חושב שהתנהלתי באופן חוקי".

בחקירתו של ציון במשטרה מיום 19.02.2015, שינה את גרסתו וציון שמהדי דיה ביצע את ההזמנות בשם חברת "מהדי דהיא" וכן שילם בשמה.

בחקירתו של ציון במשטרה מיום 23.02.2015 סיפר שהקשר העסקי שלו עם אוסאמה נעשה באופן אישי - אוסאמה מתקשר אליו לנייד, מבצע הזמנה וציון מתקשר למחלקת הזמנות, שם מכינים את ההזמנה ואוסאמה משלם עבור הסחורה. ציון סיפר שלאחר המניעה של אוסאמה פנו אליו הסוחרים - מהדי דהיא, מרזוק אל מסרי ונאגיי זוערוב בשם גייסר אלמוסתקבל ואמרו לו שהם רוצים לקנות סחורה. אוסאמה אמר לציון שהם אנשים טובים ושימכור להם סחורה ואוסאמה אחראי.

ציון נשאל מה הקשר של אוסאמה לחברות האלה ואמר שאין לו תשובה. ציון שוב חזר בו מהטענה שאוסאמה ערך את ההזמנות לכל החברות לעיל וציון שגם ראיף אל מסרי, מהדי דהיא, נאגיי ואוסאמה ביצעו הזמנות מידי פעם. ציון סיפר שאוסאמה שילם על ההזמנות ושרוב הסחורה נלקחה על ידי המוביל של אוסאמה שהוא אכרם. חלק מהסחורה ציון הוביל למבטחים, לחצר של הנאשם. ציון אישר שלפי ההתנהלות של אוסאמה נראה שכל הסחורה מיועדת לאוסאמה.

עדותו של ציון בבית המשפט

ציון העיד, כי הוא שותף של יורם אלון בחברת "פולירן". אוסאמה הוא לקוח של חברת פולירן. חברת גייסר אלמוסתקבל הוקמה בסוף שנת 2014 והבעלים שלה הוא נאגיי אח של אוסאמה. חברה זו רכשה מוצרי מתכת מפולירן, והם העבירו את הסחורה למבטחים, לחצרו של הנאשם או למעבר כרם שלום. העד נשאל מי ביקש ממנו לפרוק את הסחורה אצל הנאשם והשיב "גם נאגיי דיבר וגם אוסאמה דיבר". העד נשאל האם הוא זוכר מה אמר במשטרה בעניין זה והשיב "דיברו איתי בעלי החברות וגם אוסמה זוערוב דיבר איתי בנוגע לכל החברות". העד נשאל מי שילם עבור הסחורה והשיב "נאיף שילם, מהדי שילם וגם אוסמה שילם" כשנאמר לו שבחקירתו במשטרה אמר שאוסאמה שילם עבור כל החברות השיב, כי עכשיו הוא נזכר שהיו גם תשלומים והעברות של נאיף מרזוק. העד נשאל מי אמר לו על שם מי להוציא את החשבונות והשיב "חשבונית יוצאת לפי הזמנה... מה שכתוב על תעודת המשלוח כך יוצאת החשבונית" כשנאמר לו שבחקירתו במשטרה מיום 23.02.2015 אמר שאוסאמה אמר לו על שם מי להוציא את החשבונות, העד השיב "מוציאים חשבוניות לפי הזמנה, לא לפי מה שאוסמה אמר... החשבונית יצאה לפי הזמנת המסגרת". העד נשאל, מדוע הוציא חשבונית לגייסר אלמוסתקבל או לנאיף במקרים בהם אוסאמה ביצע את ההזמנה ושילם עבורה, העד השיב "אני לא נכנס לחשבוניות שלהם איך משלמים. החברה של אוסמה מנועה מלהכניס סחורה וזאת הסיבה שהוצאתי לנאיף ולגייסר אלמוסתקבל סחורה לפי העניין. אני לא יודע אולי הם שותפים זה לא בעיה שלי". העד ציון כי הסחורה שולמה גם על ידי שלושת הלקוחות וגם על ידי אוסאמה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

העד ציין שלא קיבל אזהרה מגורם ביטחוני או גורם לא ביטחוני שאסור למכור לאוסאמה. כשעומת עם גרסתו במשטרה לפיה יורם אלון אמר לו שאסור למכור לאוסאמה כי הוא חשוד במכירת ברזל לחמאס, אישר זאת. לדבריו, לאחר המלחמה הוא שוחח עם ציון חמדי מהמת"ק והוא אמר לו שאין מניעה למכור למי שמשלם.

התובעת ביקשה להכריז על העד עד עוין לתביעה בשל סתירה מהותית בין עדותו בבית המשפט לגרסתו במשטרה ושב"כ. לדבריה, בחקירתו במשטרה ובשב"כ אמר העד שהמכירות נעשו לאוסאמה, הוא אמר להם על שם מי להוציא חשבונית והוא שילם, וכן שידעו שלאוסאמה אסור לקנות סחורה בישראל.

העד הוכרז עד עוין לתביעה ואמרותיו הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות.

בהמשך חקירתו בבית המשפט, העד אישר שביצע העברות סחורה לאוסאמה ורשם אותן בפועל על שם אחר, אך לא עשה זאת כדי לעקוף את האיסור למכור לאוסאמה. כך למשל מכר לנאיף אל מסרי, האישור היה על שמו של אל מסרי וזה מכר את הסחורה לאוסאמה, כך גם לגבי חברת אל דאיה וגייסר אלמוסתקבל. נאמר לעד שנאגי אמר שחברת גייסר היא רק כיסוי על מנת שאוסאמה ימשיך לקבל סחורה והשיב שהוא חושב שהם שותפים בחברה והוא יודע שיש להם אישור להכניס סחורה, אך אינו יודע מי המנהל של גייסר.

בחקירתו הנגדית, לשאלת הסנגור, העד אישר שהיו חברות שהזמינו ממנו סחורה ורק לאחר מעשה הבין שהן עובדות עם אוסאמה. העד השיב לשאלת הסנגור שמעולם לא דיבר עם הנאשם על אוסאמה או על כך שהוא מוכר סחורה לחמאס.

ע.ת. 9 נאגי זוערוב – אחיו של אוסאמה זוערוב.

חקירותיו של נאגי בשב"כ ובמשטרה – העד הוכרז עד עוין לתביעה

מזכ"ד חקירתו של נאגי בשב"כ מיום 05.02.2015 בשעה 00:13 (ת/15), עולה, כי נאגי טען שלאחר שהמשלוח של אוסאמה נתפס במעבר, נאגי פתח את חברת גייסר אלמוסתקבל ואוסאמה לא מעורב בה, לא שותף בה ולא קשור אליה. נאגי הכחיש מכירת סחורה לחמאס או הברחת סחורה עבור החמאס. לדבריו, ייתכן שמכר סחורה לפעילי חמאס אך לא ידע שהם פעילים. נאגי חזר על עיקרי הדברים בחקירתו בשב"כ מיום 05.02.2015 בשעה 10:22 (ת/15א), ובחקירתו בשב"כ מיום 08.02.2015 בשעה 10:50 (ת/15ב) וכן בחקירתו בשב"כ מיום 05.02.2015 בשעה 16:15 (ת/15ג).

בזכ"ד חקירתו של נאגי בשב"כ מיום 08.02.2015 בשעה 00:13 (ת/15ד), נאגי סיפר כי בתקופה של 12/2014-01/2015 הכניס לרצועת עזה ברזל 3 או 4 פעמים באמצעות חברת גייסר אלמוסתקבל. העברה אחת היתה של זוויות ברזל 4 על 4 ס"מ במשקל של 35 טון, העברה שניה היתה של צינורות מקוטר רבע אינטש עד אינטש וחצי במשקל של 35 טון, העברה שלישית היתה של צינורות מקוטר רבע אינטש עד אינטש וחצי במשקל של 37 טון. העברה רביעית היתה של צינורות מהקוטרים הנ"ל וזוויות במשקל של 35 טון. נאגי סיפר שמורידים את הסחורה במחסן של הנאשם, שם מעמיסים אותה מחדש על משאית. לדבריו, הוא מדבר עם הנאשם או עם הנהג שמחכה בצד העזתי של המעבר על הסחורה באופן ישיר ולא עם הנהגים בצד הישראלי. לדבריו, הוא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

משלם לנאשם בין 3500-4000 ₪ באמצעות העברה בנקאית על כל העברה מהמפעל בישראל ועד למעבר כרם שלום. נאגיי הכחיש שהבריש עם הנאשם סחורה לרצועה.

בזכ"ד חקירתו של נאגיי בשב"כ מיום 09.02.2015 בשעה 10:20 (ת/15ה), נאגיי אמר שאין טעם שהוא ימשיך לשקר. נאגיי סיפר שאוסאמה אחיו עומד מאחורי חברת גייסר אלמוסתקבל, כן סיפר שאוסאמה מוכר ברזל לפעילי חמאס דרך חברת גייסר. עוד סיפר, שאוסאמה בקשר יומיומי עם הנאשם והנאשם יודע שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס. נאגיי העיד על עצמו כי הוא מוכר ברזל לחמאס. לדבריו, אוסאמה מנוע סחר עם ישראל מכיוון שהואשם במכירת סחורה לחמאס ואוסאמה עדכן את כל הסוחרים הערבים והיהודים בכך. עוד סיפר שלאחר המניעה, אוסאמה הקים את חברת גייסר אלמוסתקבל על שמו של נאגיי על מנת שיוכל להמשיך לסחור חרף המניעה הביטחונית. נאגיי נקב בשם של פעילי חמאס שרכשו ממנו ומאחיו כמויות ברזל גדולות במיוחד. נאגיי סיפר שב- 01/2015 הוא שוחח עם הנאשם ואמר לו שהוא אחיו של אוסאמה ושהם צריכים שהוא יוביל להם ברזל שהם הזמינו מחברת פוליפח במשקל של 35 טון. נאגיי סיפר שביצע מספר הזמנות מול חברות ישראליות – פוליפח, פולירון ופקר פלדה, כאשר אחיו אוסאמה אמר לו מה להזמין ובאיזה כמות. לדבריו, אחיו אוסאמה מדבר עם הנאשם על בסיס יומי ועיקר השיחות ביניהם הן בנושא העברת סחורה והובלתה מישראל לרצועת עזה. נאגיי ציין, כי הנאשם יודע שאוסאמה מנוע על ידי הרשויות הישראליות בגין כך שנחשד במכירת ברזל לחמאס ושהמשיך את הקשרים העסקיים איתו וכן המשיך להעביר לו סחורות. נאגיי מסר פרטים אודות סוחרים שונים שנוהגים לרכוש ממנו ברזל, כן מסר פרטים אודות חברות ההובלות שאיתן הם עובדים והנהגים שעובדים בחברת גייסר אלמוסתקבל.

בתחילת **חקירתו של נאגיי במשטרה מיום 10.02.2015 בשעה 08:31 (ת/13),** נאגיי נשאל האם הוא מבין את החשדות נגדו ואת זכותו להיוועץ עם עו"ד והשיב **"כן מבין, רוצה לספר הכל והאמת רוצה לסיים את הנושא הזה"**. נאגיי נשאל איך בריאותו והשיב **"תודה לאל טובה, היחס איתי טוב גם"**. נאגיי סיפר שהקים את חברת גייסר אלמוסתקבל לאחר מניעתו הביטחונית של אוסאמה. נאגיי אישר שמטרת הקמת החברה היתה לאפשר לאוסאמה להמשיך לסחור. נאגיי נתן כדוגמא לסוחרים שהיו מעבירים ברזל לחמאס את עדנאן מרזוק אלשאער שקנה מהם ברזל והעבירו למוצב אימון של החמאס, הוא יודע זאת מכיוון שהנהג שלקח ממנו את הסחורה אמר לו שהוא לוקח אותה למוצב של החמאס. גם מחמד אבו חלימה רכש ברזל מאוסאמה והנהג סיפר לנאגיי שלקח את הסחורה שמחמד אבו חלימה קנה למוצב חמאס בנצרים. נאגיי הוסיף שאבו חסן עודה קנה מאוסאמה ברזל והנהג אבו חסן אלגעל אמר **"שהסחורה הלוחות לחמאס עושים איתם דלתות במוצב אימון של חמאס לא יודע איפה"**. נאגיי שלל שאמר בשב"כ שאבו חסאן עודה הוא פעיל חמאס.

נאגיי סיפר שאוסאמה היה בקשר תמידי עם סוחרים ישראלים – יורם מפוליפח, ציון מפולירון וכן ימית מפקר פלדה וכאשר היה צריך לקנות סחורה, נאגיי היה עושה זאת. לדבריו, קנה מיורם זוויות 4/4 בשם חברת גייסר והעבירן למחסן של הנאשם ומשם למעבר. כן קנה לאחיו אוסאמה צינורות 1-0.5 אינצ' והעבירם למחסן של הנאשם ומשם למעבר. עוד קנה לאוסאמה צינורות 1 ו-1.5 אינצ' למחסן של הנאשם ומשם לרצועה. אוסאמה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הוא שהעביר את הכסף לנאשם. נאג'י ציין שאחיו אוסאמה היה בקשר תמידי עם הנאשם. לדבריו, אוסאמה סיפר לנאשם שהוא מנוע מלהכניס סחורה לרצועה.

בפתח **חקירתו של נאג'י מיום 17.02.2015 בשעה 10:40 בשב"כ (ת/15)** נאמר לו, כי הוא אינו מנוע מפגש עם עו"ד. נאג'י סיפר שחברת גייסר אלמוסתקבל היא המשך ישיר לחברת אוסאמה זווערוב והוקמה על מנת לאפשר לאוסאמה להמשיך לסחור ולהכניס ברזל לרצועת עזה. לדבריו, תפקידו בחברה הוא להיות אחראי על כל הלקוחות הפרטיים וכן לכך ששמו יוזכר בכל הקבלות והחשבוניות ולא שמו של אחיו.

מחקירתו של נאג'י במשטרה מיום 17.02.2015 בשעה 17:43 (ת/14א), עולה כי נאג'י התייעץ עם עו"ד וסיפר לחוקר "אני רוצה לומר כי בזמן שהגעתי לחקירה ביום ראשון הונחתי על כיסא במשך 24 שעות בשב"כ והוכיתי על ראשי כדי שאדבר, על ידי החוקר יוסי מהשב"כ והיה קר לגמרי ולא לבשתי בגדים מלבד חולצה אחת ומכנס אחד ולכן הודיתי על דברים שלא עשיתי ולא יודע עליהם בכלל".

בשלב זה נכתב באמרה כי נאג'י ביקש לצאת לשירותים "והוא יוצא לשירותים בשעה 18:00 ואחר כך חוזר לחקירה בשעה 18:20".

התביעה הגישה זכ"ד של חקירתו של נאג'י בשב"כ מאותו יום בשעה 18:05 (סמוך לשעה בה הופסקה חקירתו לעיל – ת/15) בו נכתב כי נאג'י נשאל אודות עיקרי גרסתו ואמר שכל מה שהוא מסר לחוקרו עד כה הוא אמת וכן הוסיף כי החוקרים התייחסו אליו בכבוד רב.

בהמשך חקירתו במשטרה התבקש נאג'י לספר על הסחורה שמכר לפעילי חמאס והשיב שלא מכר לחמאס אלא לאנשים בעזה ורק בדיעבד התברר לו שאותם אנשים הם פעילי חמאס. כך למשל מכר צינורות לעדנאן אלשאער והנהג שהעביר את הסחורה אמר לו שהעבירה למוצב חמאס. נאג'י נשאל היכן החברה של ציון ולא ידע. נאג'י נשאל כיצד ייתכן שהוא מנהל את החברה ולא יודע מהיכן הסחורה מגיעה, נאג'י השיב "אני חדש בגייסר אלמוסתקבל ולא יודע מהיכן אוסמה מביא ואוסמה הכיר לי את ציון". נאמר לנאג'י שמהאמור עולה שלאוסאמה יש קשר עם הסוחרים ונאג'י השיב "נכון, יש לו קשרים". נאג'י התבקש לספר על הקשר שלו עם הנאשם והשיב שהקשר איתו החל ב-12/2014, לאחר שהקימו את חברת גייסר, נאג'י התקשר לנאשם שימשיך את ההובלות עבור גייסר, והנאשם עשה זאת. אוסאמה גם היה בקשר עם הנאשם לגבי הובלת הסחורות (ת/14א עמ' 6).

בעדותו של נאג'י בבית המשפט (פרוטוקול מיום 08.12.2015 מעמ' 141), נאג'י נשאל כיצד הוא מכיר את הנאשם והשיב "אני לא מכיר את הנאשם. פעם אחת עזרתי לו להוביל סחורה. אני לא מכיר אותו אישית. אני התקשרתי אליו פעם אחת".

לדבריו, הוא עבד אצל אוסאמה וכאשר הוא ואוסאמה נפרדו הוא החליט לפתוח חברה חדשה - גייסר אלמוסתקבל. העד רכש ברזל מציון ויורם ואחסן את הסחורה במחסן או העבירה ישירות למחסום. העד נשאל של מי המחסן והשיב "של מיכה, הנאשם, ... פעם או פעמיים העמסתי סחורה, הנהג לקח את זה מיורם ואז הייתי מעביר את זה למחסן של הנאשם או ישירות למחסום". לדבריו, שוחח עם הנאשם פעם אחת והעמיס

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ממנו פעם או פעמיים. העד ציין שהוא לא זוכר את כל הדברים שאמר במשטרה. כאשר עיין באמרתו אמר שהחוקרים כתבו על דעת עצמם שהקים את החברה בשל מניעתו הביטחונית של אוסאמה. לדבריו הוא אינו יודע מה הקשר בין הנאשם ובין אוסאמה.

העד הוכרז עד עוין לתביעה בשל סתירה מהותית בין דבריו במשטרה ובין דבריו בעדותו בבית המשפט. הזכ"דים בעניינו הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות ונקבע כי שאלת קבילותם תדון בהכרעת הדין במידת הצורך.

העד נשאל האם אמר במשטרה שחברת גייסר הוקמה בשל המניעה של אוסאמה לסחור והשיב "אמרתי את זה כי ככה רצו שאגיד". לאחר מכן אמר שאילצו אותו להגיד את הדברים "24 שעות הייתי אזוק בידיים וברגליים, הייתי אזוק לכיסא, איימו עליי שיעצרו אותי ושלא אראה את הילדים שלי יותר. היו מושיבים אותי במזגן וזה היה קר מאוד ואני הייתי רק עם גופיה עם שרוולים קצרים ואז נאלצתי להגיד דברים שלא רציתי להגיד, על מנת לסיים את החקירה... שמו אותי 10 ימים בחדר של שני מטרים על שני מטרים". עוד ציין העד, כי החוקר ניסו היכה אותו על ראשו על מנת שהעד יגיד מה שהוא רוצה (פרוטוקול מיום 08.12.2015 עמ' 146 ש' 28-32).

העד נשאל לגבי חקירתו השנייה במשטרה בה אמר שלא מכר לחמאס אלא לאנשים בעזה ואישר שאכן אמר את הדברים. כשנשאל האם אמר גם את המשך הדברים הכתובים באותה חקירה, כי פתח את חברת גייסר אלמוסתקבל, מכיוון שהחברה של אוסאמה נסגרה עקב מניעה ביטחונית, העד השיב "הם אמרו לי את זה ככה ואני אמרתי תעשו מה שאתם רוצים". העד התקשה להסביר מאיזו סיבה החוקר כתב רק חלק מדבריו ואת החלק האחר המציא.

העד אמר שבחקירה הראשונה הוא הודה לאחר 4-5 ימים בגלל שקשרו אותו לכיסא, בחקירה השנייה שמו אותו 10 ימים בחדר והעד אמר להם שהוא יודה במה שהם רוצים מכיוון שהוא רצה לצאת משם, לאחר שהודה, שמו אותו בצינוק והביאו אותו שוב לחקירה.

העד אמר שהחוקר ניסו היכה אותו פעם אחת בפנים. לדבריו, הוא ראה את ניסו פעם – פעמיים נוספות לפני שהכה אותו וידע את שמו מכיוון שלנדאו העיר לו "ניסו, אל תרביץ לו". העד נשאל מדוע אם כן, אמר שהחוקר רועי היכה אותו, והעד השיב שכאשר ראה את רועי בבית המשפט חשב שהוא ניסו. העד אישר שלניסו יש שיער מלא ולרועי אין שיער כלל ולדבריו, הסיבה שהתבלבל ביניהם היא כי היה במצב נפשי לא טוב. העד אישר שאמר שלא ידע על מה חתם ונשאל האם החוקרים פשוט כתבו מה שהם רוצים והוא חתם, והשיב: "הוא שאל אותי, אם התשובה שלי מוצאת חן בעיניו הוא לא צועק עליי, אם אני אומר את האמת הוא ממשיך הלאה... זה נכון שהם כתבו דברים שלא אמרתי" (פרוטוקול מיום 14.12.2015 עמ' 128-129).

העד נשאל האם הסחורה עוברת דרך מחסנו של הנאשם והשיב "לפעמים היא נשארת אצלו, לפעמים ממשיכה ישר למעבר". לדבריו, שוחח עם הנאשם פעם - פעמיים ועבד בחברת גייסר חודש-חודשיים. לאחר מכן, העד אמר שעבד עם הנאשם פעמיים-שלוש, אך שוחח איתו פעם אחת. העד שלל שאוסאמה שוחח עם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם. העד שלל שאוסאמה עשה עסקים עם הנאשם דרך חברת גייסר אלמוסתקבל בשל העובדה שלקחו לו את האישור להכניס סחורה לישראל. העד נשאל האם אמר זאת לחוקר לנדאו והשיב "אני לא יודע". העד נשאל האם אמר לחוקר לנדאו שאוסאמה מדבר עם הנאשם כל יום והשיב: "אמרתי שהוא דיבר איתו לשאול על הילדים שלו...אמרתי לו שאני לא יודע אם הוא מדבר איתו כל יום". כשהוטחו בעד הסתירות בין הדברים שאמר בחקירתו בשב"כ ובין גרסתו בבית המשפט טען העד שאמר כך מכיוון שהחוקרים רצו שיגיד זאת, ואם לא היה מרצה אותם, הם היו מאיימים עליו וקושרים אותו לכיסא. העד טען שהוא היה בקשר עם הנאשם ועם יורם וציון בענייני חברת גייסר אלמוסתקבל. כשנאמר לו שיוורם וציון טענו שהיו בקשר עם אוסאמה, העד השיב, שהוא שוחח עימם ואוסאמה רק ביקש מהם לסייע לו מכיוון שפתח חברה חדשה. העד שלל את האפשרות שמכר סחורה לאנשים שקשורים לחמאס. העד אישר שמכר סחורה לעדנאן אלשהאר, עמאר אבו טהה ואבו חסן עודה אך בניגוד לדבריו בחקירתו בשב"כ, לא אישר שהם שייכים לחמאס.

בחקירתו הנגדית העד השיב לסנגור שאמר לחוקרים שיכתבו מה שהם רוצים בשל המצב שהיה בו. הוא אישר שאמר לחוקרים שהעביר לנאשם 3000-4000 ₪ וציון שיש העברה בבנק. העד ציין שאיימו עליו שלא יראה את הילדים שלו, שאמרו לו שבינתיים אינו יכול לראות עו"ד, ושהחתימו אותו על מסמך של זכויות שהוא לא הבין.

בתשובה לשאלת הסנגור, העד אישר שהוא לא שמע מעדנאן אלשהאר, עמאר אבו טהה ואבו חסן עודה שהם שייכים לחמאס אלא שמע זאת בדיעבד מהנהגים שהובילו את הסחורה. העד אישר לסנגור שבמטרה אמרו לו שיאשר את הדברים שאמר בשב"כ על מנת שלא יהיו בעיות עם המשפחה ושיוכל לסיים עם זה.

העד אישר שהוא מכיר את הסוחרים הגדולים של הברזל מעזה וכשנשאל מדוע אם כך לא זיהה אותם במסדר הזיהוי השיב שבגלל מצבו הוא לא הצליח לזהות וכן שהראו לו תמונה של חמדה קסאס עם כובע ולכן לא זיהה.

חוקרי השב"כ והמשטרה – נסיבות חקירתו של נאג'י:

ע.ת 8 המכונה ניסו – חוקר בשב"כ אשר חקר את הנאשם ונכח בחקירותיו של נאג'י זוערוב.

העד העיד ביום 25.01.2016 בהתייחס לטענות של העד נאג'י זוערוב, כי הדברים שאמר בשב"כ נאמרו בשל הפעלת אמצעים פסולים – העד שלל את טענותיו של נאג'י כי היכה אותו וקשר אותו לכיסא, כן שלל שהחוקרים אמרו לנאג'י מה להגיד, שאיימו עליו, שנאג'י היה בחקירה 24 שעות, וכי למיטב זכרונו נאג'י לא היה אזוק ברגליים ובידיים במהלך החקירה. העד ציין שאינו זוכר שעלתה טענה כי אחד מהחוקרים היכה את נאג'י. העד נשאל האם יתכן שבעת שאדם נחקר במשטרה, חקירתו תופסק והוא יוצא לטובת תשאול בשב"כ והעד השיב שאינו מכיר דבר כזה אך יכול לקרות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

העד ציין שנכח במשך מספר דקות בלבד בחקירתו של נאג'י ושאינו זוכר איזה חלק לקח בחקירותיו אם בכלל. כאשר נחקר טוען שהוכה במסגרת חקירה בשב"כ זה מתועד ומועבר למבתי"ן (מוקד בירור תלונות נחקרים) ואם התלונה קשורה אליו באופן אישי היו פונים אליו. התובעת ציינה שבמקרה זה לא הוגשה תלונה למבתי"ן.

ע.ת. 26 המכונה "ממן" – העד חוקר שב"כ, נכח לסירווגין בחקירתו של נאג'י ושלל את טענותיו של נאג'י כי קיררו את החדר בו שהה במתכוון על מנת לגרום לו להודות, כן שלל שהחוקר ניסו היכה אותו, או שהיה כבול על מנת לגרום לו להודות.

ע.ת. 27 המכונה "בנדה" – העד חוקר שב"כ ונכח בחלק מחקירותיו של נאג'י. העד שלל את טענותיו של נאג'י שהחוקרים אמרו לו מה להגיד. כן שלל את הטענה שנאג'י היה אזוק 24 שעות לכיסא, שאיימו עליו והיכו אותו. העד הדגיש כי חשוב להם להגיע לחקר האמת על מנת לסכל טרור ולמנוע פיגועים ופעילות ביטחונית. העד הסביר כי זכ"ד החקירה מתעד את כל המידע שעלה בחקירה וברגע שעולה מידע מודיעיני הקשור לפרטי הפעילות הוא מתועד מילה במילה ובהרחבה.

העד נשאל האם אפשר להגיד שאדם שיש לו קשר עם גורמים עוינים לא היה מגיע בעקבות הזמנה טלפונית מגורמי החקירה של מדינת ישראל והשיב בשלילה. לדבריו, לאחרונה היה שני מקרים בולטים של פעילים צבאיים שהגיעו למעבר ארז – אברהים שאער ואיהאב אבו נחל. בהמשך ציין שגם תאמר בריס זומן למעבר ארז ובהמשך הודה בהעברת כמויות עצומות של חומרי בניין לרשות החמאס הצבאי. העד נשאל מדוע נאג'י נלקח באמצע חקירה במשטרה לטובת חקירה בשב"כ והשיב שמי שערך את הזכ"ד הוא המכונה לנדאו, העד יודע שכך היה אך אינו זוכר את הנסיבות ומדוע זה קרה.

ע.ת. 12 רס"מ אונסי חיראלדין – חוקר במשטרה ביחידת פח"ע דרום. העד התייחס לנסיבות גביית האמרה של נאג'י זוערוב וציין כי הוא נחקר בערבית, לאחר שהוסברו לו זכויותיו והחשדות נגדו. נאג'י זוערוב מסר את דבריו מרצונו הטוב והחופשי. לדברי העד, בתחילת החקירה נאג'י ציין בפניו כי בשב"כ הוא הושב על כיסא במשך 24 שעות והוכה על ראשו כדי שידבר, על ידי החוקר יוסי מהשב"כ. כן סיפר לו שהיה קר והוא לבש חולצה אחת וזוג מכנסיים אחד ולכן הודה בחלק מהדברים שלא עשה.

נאמר לעד שבשעה שנכתב באמרתו של נאג'י כי הוא יצא לשירותים, הוא נחקר על ידי השב"כ, על פי השעה הכתובה בזכ"ד. העד השיב כי ייתכן שעדכן חוקר שב"כ בטענותיו של העד ולכן לקחו אותו לתשאול ואז הוא הוחזר לחקירה, ההפסקה היתה במשך 20 דקות. העד נשאל מדוע לא תיעד זאת והשיב שאינו זוכר שהוא פנה לגורם מהשב"כ או שעודכן כי הוא נלקח לחקירה, המדובר בהנחה של העד היום. לאחר שנאג'י חזר מהפסקת השירותים, העד המשיך את החקירה, נאג'י חזר בו מחלק מהדברים שמסר בשב"כ. נאמר לעד כי נאג'י טען שהעד כתב דברים שלא נאמרו על ידי נאג'י. העד השיב, כי כל מה שכתוב בחקירותיו, הם דברים שנאמרו מפיו של נאג'י מרצונו הטוב והחופשי, נאג'י קרא את העדות ואף חתם עליה.

ע.ת. 28 המכונה "לנדאו" – חוקר בשב"כ, חקר את נאג'י זוערוב והוביל את החקירה. העד שלל את טענותיו של נאג'י שנאמר לו מה להגיד או שלחצו עליו וכתוצאה מכך אמר להם שיכתבו מה שהם רוצים, או שהיה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אזוק במשך 24 שעות. העד הסביר שהם עובדים בשיטת שלוש השמיעות. הנחקר מספר והחוקר שומע, לאחר מכן החוקר מוודא שהוא הבין את דברי הנחקר ורק לאחר מכן החוקר כותב את דברי הנחקר מילה במילה.

העד נשאל לגבי העובדה כי על פי חומר החקירה, הוצא נאג"י באמצע חקירה במשטרה לטובת חקירה בשב"כ וסיפר, כי הוא קיבל טלפון משוטר שמסר לו שנאג"י העלה כמה תלונות והעד התקשר לסוהרי האגף וביקש שיביאו אליו את נאג"י לחדר החקירה, והוא הובא. העד לא ידע איפה נאג"י היה בזמן הזה. העד ציין שעל פי הכתוב בזכ"ד השוטר שהתקשר אליו היה אונסי. הזכ"ד נכתב שלושה חודשים לאחר האירוע לבקשת היועץ המשפטי.

התובעת הצהירה שבמסגרת ההכנה לתיק בעניינו של נאג"י, הבחינו בפרקליטות שנאג"י נחקר בשב"כ באמצע חקירה משטרתית, הם פנו ליועץ המשפטי וביקשו הבהרה, לפני שהעד העיד בתיק של נאג"י על מנת להעביר לסניגור של נאג"י.

הוטח בעד שהחוקר אונסי כתב בת/14 שהחשוד ביקש לצאת לשירותים והוא יוצא בשעה 18:00 וחוזר בשעה 18:20, כאשר אין מחלוקת שהזכ"ד של החקירה בשב"כ ת/15, מתחיל בשעה 18:05 ומסתיים בשעה 18:15, משמע, שהשב"כ בעצם שלף את נאג"י באמצע חקירה משטרתית. העד השיב שהם לא התערבו בחקירת המשטרה, אלא התקשרו לסוהרים וביקשו שיביאו את נאג"י, העד לא ידע שנאג"י באמצע חקירה.

ע.ת 10 המכונה רועי העיד כי הוא שימש ראש צוות חקירה בחקירה של נאג"י ובכל הפרשיה. העד נכח דקות אחדות בחקירתו של נאג"י מיום 08.02.2015 בשעה 16:15. לדבריו, זכ"ד החקירה משקף את שאירע בחדר החקירות, הדברים נאמרו מרצונו הטוב והחופשי של נאג"י ומה שהוא אמר זה מה שנכתב. העד ציין שנחקרים לא הולכים עם גופיה לחדר החקירה אלא עם בגדים ששב"ס מספק להם וכי הם לא מפעילים מיזוג בחורף במטרה לגרום להם נזק. כמו כן, משך החקירה משוקף באמצעות הזכ"ד של החקירה. נאמר לעד שנאג"י טען שהחוקר ניסו הרביץ לו בראש, העד השיב כי נאג"י טען שגם העד הרביץ לו. העד ציין שנאג"י היה במשמורת שב"ס ובתנאים שלהם ושום דבר לא נעשה על מנת לשבור את רוחו.

העד ציין שזכ"ד החקירה משקף את מה שקורה בחדר החקירה, כאשר מתעדים בצורה יותר פרטנית את החלק המודיעיני של הפרטים שנמסרים בחקירה, ככל שיש יותר פרטים ניתן להתחקות אחר האירועים וכך גם באשר לפרטי הודאת הנאשם.

מובילי סחורות

ע.ת 29 מוחמד יגמור - בעל חברת הובלות לכרם שלום. העד סיפר כי חמאדה אלעיגילה מעזה התקשר אליו וביקש ממנו לשלוח למחסן של הנאשם משאית ולהעמיס משם סחורה – סורגים של 6 מטר. העד שלח את אח שלו להעמיס וכאשר הוא הגיע למעבר עם הסחורה ביטלו את התיאום של הסחורה. הסחורה היתה מיועדת לאוסאמה זוערוב. העד סיפר שהנאשם אמר לאחיו שאם הסחורה לא נכנסה למעבר שלא יחזיר אותה למחסן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שלו. חמאדה אלעיגילה אמר לעד שייקח את הסחורה למחסן של העד בשובה וכך הוא עשה. בהמשך העד העביר את הסחורה למעבר תרקומיה לכיוון חברון, שם אין תיאום. העד נשאל מה היה בסחורה והשיב סורגים. לאחר שהתובעת רעננה את זכרונו מחקירתו במשטרה, השיב העד שהיו שם גם מוטות ברזל של 6 מטר במשקל של 40 טון. כמה ימים לאחר מכן העד פגש את אברהים אלטורי במעבר כרם שלום והוא אמר לעד שלא יתעסק עם אוסאמה זוערוב ושיש בעיות.

בחקירה הנגדית העד אישר שנחקר בשב"כ, שם נאמר לו שהוא הסליק סחורה. העד ציין, שאם למשל היה מגיע למעבר עם הלבשה ובדים ועשה תיאום רק להלבשה, הבדים לא היו מוכנסים והיו מחתימים אותו על דו"ח הסלקה. העד נשאל מה עוד עשו במצבים כאלה למעט הדו"ח והשיב "כלום".

העד אישר שהיה ניסיון נוסף להעביר את הסחורה בכרם שלום על ידי יאיר מחברת קרני והוסיף שיאיר אמר לו שהוא עשה תיאום ושלה את הסחורה במשאית שלו. נאמר לעד שבזכ"ד של חקירתו נכתב שהסחורה הייתה מיועדת לחברה בשם פרופיל והעד ציין שזה שם החברה שהיה כתוב ברשימון של הסחורה. העד נשאל מדוע אמר לחוקרים בשב"כ ששלומו לא טוב ושהלוואי והוא ימות בתא, העד השיב שלא אמר הלוואי שאני אמות, אך הוא אדם בן 35 שמעולם לא היה בחקירה. כן ציין שבאותו יום חוקר הכניס את האוכל שלו לתא עם הרגל והעד אמר שיש לו כבוד והוא לא רוצה לאכול, העד ביקש שיביאו רופא והעד ביקש שיעבירו אותו לתא עם אנשים והחוקרים הסכימו.

נאמר לעד שכתוב בזכ"ד החקירה שלו שהוא אמר שהוא ידע שאסור לו לעבוד עם אוסאמה מכיוון שהוא קשור לחמאס, העד אמר שלא אמר זאת, ושרק לאחר המעצר שלו הזהירו אותו לא לעבוד איתו. כן ציין שחודש לפני המעצר איברהים אלטורי אמר לו לא להעמיס ברזלים. העד הבהיר כי לאחר שהפרשה התפוצצה, הוא שמע בתקשורת שאוסאמה עובד עם ארגוני טרור ומכיוון שהסחורה של אוסאמה היתה אצלו במחסן בשובה, העד אמר לחמאדה שיקח את הסחורה ושהוא לא רוצה כאב ראש.

בחקירה החוזרת העד נתבקש להבהיר מה בדיוק אמר לו איברהים אלטורי והשיב שהוא אמר לו לא להתעסק עם הברזל של אוסאמה זוערוב.

ע.ת. 30 דיאא יגמור בעל חברת הובלות, העד סיפר שאחיו העביר לו הובלה של ברזל שנמצא במחסנו של הנאשם, העד העמיס את הסחורה, נסע למעבר והחזירו אותו עם הסחורה. לדבריו, מדובר ב-40 טון ברזל ושני משטחים של סורגים של חלונות. נאמר לו במעבר שמוטות הברזל לא מתואמים והעד החזיר את הסחורה למחסן בשובה מכיוון שהנאשם אמר לו שאם הסחורה תחזור שלא יחזיר אותה אליו ושהם משוגעים שם.

בחקירה הנגדית העד אמר שאינו זוכר מה היה כתוב ברשימון של הסחורה ושכל מה שנמצא על המשאית צריך להופיע ברשימון של הסחורה ולהיות מתואם.

ע.ת. 20 יוסי אלבז – העיד כי הוא אחיינו של הנאשם ועבד עימו בעבר, לאחר מכן היה עצמאי והוביל לנאשם הובלה של מעליות ופלטות של ברזל. לדבריו, העמיס את הסחורה מהמחסן במבטחים, על פי הוראות שקיבל מהנאשם. העד הניח את הפלטות לכל אורך המשאית ומעל הפלטות את המעליות. מהמחסן נסע למעבר כרם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שלום, הגיש את הניירת, שאלו אותו מה יש במשאית העד השיב מעליות ואישר שמדובר בבקשה מיוחדת. הוא המתין בצד, נכנס לשיקוף, עבר בדיקה ידנית, אמרו לו שהכל בסדר והכל עבר יחד.

העד נשאל מי בעל העסק של הנאשם והשיב שסבא שלו. הנאשם בפועל התקשר אליו, אך סבא שלו הוא בעל הבית.

בחקירתו הנגדית אישר העד שרק לאחר שסיים את כל ההליכים התקשרו אליו להגיד לו שיש בעיה עם המעליות וביקשו ממנו שיחזור. העד אישר שהוא הבין שהפח (הברזל) קשור למעליות ושאי אפשר להעמיס שני טון על חצי טון ולכן ככה מעמיסים את זה. לדבריו, ראו את הברזל בשיקוף ואין מצב שיפספסו 60 טון של פלטות ברזל.

פרשת ההגנה

ע.ה 5 הנאשם – גרסת הנאשם באשר לפרשת אוסאמה זוערוב

בעדותו של הנאשם בבית המשפט, סיפר הנאשם על מדיניות הלוגיסטיקה של פריקת המכולות במעבר כרם שלום – לדבריו, אין אפשרות להעביר במעבר כרם שלום סחורות במכולות ישירות מנמל אשדוד לעזה, אלא רק באמצעות משטחים. לכן, כאשר סוחר מעזה רוצה להזמין סחורה הוא פונה לעמיל מכס, הם פונים לאכרם יאסין, שהוא בעל חברת הובלה בעזה, אכרם יוצר קשר עם חברת הובלה בארץ שתעביר את הסחורה שמגיעה לנמל אשדוד לאחר המחסנאים שאיתו הוא מתאם, במחסנים מעבירים את הסחורה ממכולות למשטחים ומובילים אותה לאחר מכן למעבר כרם שלום. הנאשם הוא למעשה מחסנאי.

על מנת שהנאשם יוכל להוביל את הסחורה מנמל אשדוד למחסן שלו, הנהג מטעמו צריך לפנות למשרדים של עמיל מכס באשדוד, שם הוא מקבל את הניירת של הסחורה. הניירת כוללת רשימון, פקינג ליסט וכן את פרטי ההובלה. הנהג שלו לוקח את הניירת, נכנס לנמל, מעמיס את המכולה, עובר שיקוף, בידוק ידני יוצא מהנמל ומקבל תעודת שער ומשם לוקח את הסחורה למחסן.

הנאשם הסביר כי תעודת שער היא תעודה שיוצאת על שם החברה שלו – פרץ רפאל ובה רשום מספר המשאית שיצאה מהנמל וכן את פרטי המכולה. כאשר המכולה מגיעה למחסן של הנאשם במושב מבטחים, הם פורקים אותה פריקה ידנית על משטחים ואז מניילנים ורושמים מספר מכולה על אחד המשטחים. הצד הפלסטיני הוא שעושה את התיאום. הנאשם הסביר שכל מי שמוביל סחורה מהנמל למחסן צריך להיות עם ניירת מתאימה לכניסה לנמל, רישיונות למשאית, אישור כניסה לנהג, פתיחת תיק וכדומה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

גרסתו של הנאשם בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה ובעדותו בבית המשפט

אישום ראשון

בחקירותיו של הנאשם בשב"כ התייחס הנאשם לקשריו עם אוסאמה זוערוב – בגרסתו הראשונה בשב"כ (חקירתו מיום 08.02.2015 בשעה 10:00 ת/12(2) ס' 5) אמר הנאשם כי עד לפני שבועיים עבד עם אוסאמה זוערוב ומכיוון שאין לאוסאמה אישור להעביר סחורה וברזל הוא עובד עבור אחיו נאג'י אשר מעביר לו את הסחורה. בהמשך סיפר שאכרם מוסא הכיר לו את אוסאמה והנאשם החל לשנע לו סחורה למעבר כרם שלום. ב-01/2014 נתפסו בישראל 80 טון ברזל השייך לאוסאמה והובל על ידי חברת קונטרס. לאחר התפיסה נודע לנאשם מכמה גורמים – השוטר מוטי עשור, עמי שקד מהמעבר, עובד בקונטרס, אוסאמה זוערוב ועוה"ד שלו מוניר, כי הסחורה שיועדה לאוסאמה ונתפסה היתה אמורה להגיע לארגון טרור. הנאשם המשיך לשנע סחורה עבור אוסאמה דרך אנשים וחברות כיסוי למטרות רווח אישי (ת/12(5) חקירתו של הנאשם בשב"כ מיום 09.02.2015 בשעה 10:35).

באשר למניעתו הביטחונית של אוסאמה אמר הנאשם בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה בתחילה, כי אוסאמה זוערוב מעביר סחורה וברזל באמצעות חברת ג'יסר אלמוסתקבל הרשומה על שם אחיו נאג'י מכיוון שאין לו אישור להעביר סחורה. כשנשאל מדוע לא מאשרים לו השיב שאינו יודע (ת/12(2) ס' 10-11, ת/12(3) חקירת הנאשם בשב"כ במבטחים ביום 08.02.2015 בשעה 10:00). בהמשך ציין הנאשם כי מזה כחודשיים חברת ג'יסר אלמוסתקבל קיימת. אוסאמה פתח אותה, בסיוע אחיו נאג'י, מכיוון שהוא מנוע מלהכניס סחורה לישראל. הנאשם ציין, כי שמע זאת מאוסאמה ומעורך דינו. כן ציין, שהחברות העיקריות איתן אוסאמה עובד באמצעות ג'יסר הן פוליפח ופולירן. לדבריו, נאג'י הוא הפרונט של החברה אך הוא בפועל בקשר עם אוסאמה. עם נאג'י שוחח רק 3 פעמים בחודשיים האחרונים. הנאשם ביצע כ-10 הובלות עבור ג'יסר אלמוסתקבל, כשרוב ההובלות הן של צינורות 1.5 צול וזוויות (ת/12(4) חקירת הנאשם בשב"כ מיום 08.02.2015 בשעה 15:55 ס' 20-27).

בחקירתו הראשונה במשטרה, חזר הנאשם על עיקרי הדברים שסיפר בחקירותיו בשב"כ באשר למניעתו של אוסאמה, ידיעתו של הנאשם על מניעתו של אוסאמה וההובלות שביצע עבורו. הנאשם הדגיש שלא היתה לו כוונה לפגוע בביטחון המדינה, מטרתו היתה רווח כספי. לדבריו לא חשב שיש בעיה ביטחונית מכיוון שהסחורות עברו במעבר. הנאשם הביע חרטה על שהעביר סחורות לאוסאמה (ת/12(6) חקירתו של הנאשם במשטרה מיום 09.02.2015 בשעה 18:25).

בחקירותיו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה התייחס הנאשם להובלות הצינורות המיוחסת לו באישום הראשון – לדברי הנאשם, העביר לאוסאמה סחורה בין היתר באמצעות עלאא עקל ונאג'י זוערוב. הנאשם פירט כי במהלך חודשים 01/2015-12/2014 שינע 3-5 פעמים דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל צינורות צול וצול וחצי כשהקשר נעשה בפועל מול אוסאמה. הנאשם חזר על האמור גם בחקירתו במשטרה והעיד "בחודשים 12/2014 או 01/2015 העברתי צינורות צול וצול וחצי, בין 3-5 פעמים מה שאני זוכר, דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

השייכת לנאג'י זוערוב אחיו של אוסמה והסחורה יועדה לאוסמה עצמו ואני הייתי בקשר לגבי ההובלה של הסחורה עם אוסמה זוערוב... " (ת/12(6) עמ' 3 ש' 63-65).

הנאשם ציין כי חברות הכיסוי של אוסאמה הן גייסר אלמוסתקבל הרשומה על שם נאג'י, עלא עקל, דיאא ואמנרה (ת/12(7) ס' 17 חקירתו של הנאשם בשב"כ מיום 10.02.2015 בשעה 12:40, ת/12(10) ס' 38).

הנאשם ציין מספר פעמים כי על כל הובלה שביצע עבור אוסאמה קיבל 2000 ₪ (ת/12(6) חקירתו של הנאשם במשטרה מיום 09.02.2015 בשעה 18:25 ש' 191, ת/12(21) חקירתו של הנאשם במשטרה מיום 17.02.2015 בשעה 11:12 ש' 55).

בעדותו של הנאשם בבית המשפט שינה הנאשם את גרסתו. הוטח בנאשם כי אמר בחקירותיו שהעביר צינורות של צול וצול וחצי 3-4 פעמים במהלך חודשים 12/2014-01/2015 והנאשם השיב "זה נכון שהעברתי לגייסר אלמוסתקבל, לא לאוסמה". (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 278 ש' 3-5).

בעדותו בבית המשפט שינה הנאשם את גרסתו באשר להיכרותו עם אוסאמה זוערוב וקשריהם העסקיים, לדבריו, הכיר את אוסאמה בתחילת שנת 2014, דרך אכרם מוסא. לאחר שאכרם מוסא נפטר, בערך בחודש יולי - אוגוסט בשנת 2014, אוסאמה אמר לנאשם שבמחסנו יש סחורות המשותפות לאכרם מוסא ולאוסאמה. לקראת סוף שנת 2014 הנאשם החל לשוחח עם אוסאמה בטלפון ואוסאמה הפנה אותו לסוחר בשם הדאיה והנאשם הוביל לו סחורה. בנוסף, אוסאמה שאל את הנאשם אם הוא רוצה להתחיל לעשות הובלות לחברה של אחיו – גייסר אלמוסתקבל. מעבר לכך, לדברי הנאשם, לא היה לו קשר ישיר עם אוסאמה וכן לא היה לו קשר עסקי איתו.

התובעת הטיחה בנאשם את ת/55 הוא מכתב שכתב הנאשם בשם החברה מיום 19.10.14 למת"ק בו כתב שלא מאפשרים לאחד מלקוחותיו – אוסאמה זוערוב, יבואן גדול של פח ומוצרי ברזל שונים, לייבא פח וברזל כמו לשאר היבואנים ולא ברור לו למה. עוד נכתב במכתב שמאחר והנאשם בקשר איתו שנים רבות, הוא הבטיח לו שיפנה למת"ק לברר את הנושא. הנאשם השיב שזה לא נכון שהכיר את אוסאמה שנים רבות ושכתב זאת מכיוון שאכרם מוסא אמר לו שמדובר במשפחה גדולה, סוחרי ברזל, שמתעסקים שנים בברזל. עוד נאמר לנאשם, כי במכתב נכתב כי אוסאמה יכול להביא "כל מה שהוא רוצה גם במצב הזה, לא על שמו" התובעת הטיחה בנאשם כי כתב בדיוק את מה שהוא עושה והנאשם השיב שלא עבד איתו באותה תקופה ושהוא לא רע שאוסאמה ביקש שיאפשרו לו לייבא ולא לעשות זאת בדרכים אחרות.

בעדותו בבית המשפט התייחס הנאשם לידיעתו בדבר מניעתו הביטחונית של אוסאמה ואישר, כי עמי שקד אמר לו שעצרו לאוסאמה סחורה בחודש ינואר ולאחר מכן הנאשם עבד עם גייסר אלמוסתקבל. עם זאת אף גורם לא אמר לו, כי אוסאמה מנוע ביטחונית או הזהיר אותו לבל יסחר עם אוסאמה. בהמשך אמר שהיות ואוסאמה לא הזמין סחורה הוא הבין ש"אין לו אישור להכניס... העובדה שהוא לא מכניס, כן, הוא מנוע מלהכניס סחורה" (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 276 ש' 1-13). לדבריו, אף פעם לא הוביל סחורה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לאוסאמה זוערוב אלא לגייסר אלמוסתקבל ואוסאמה אינו גייסר ולכן למרות שאוסאמה מנוע אין שום בעיה לעבוד עם גייסר.

הנאשם סיפר בעדותו בבית המשפט, שבחודש מאי 2014 כאשר הוא הבין מאכרם מוסא שנעצרה סחורה השייכת לאוסאמה במעבר, יצרו איתו קשר מוטי עשור ועובד בחברת קונטרס ואמרו לו שהם מגיעים אליו למחסן. הם הגיעו, מוטי עשור שאל את הנאשם האם אפשר לאחסן אצלו סחורה וכן שאל למי שייכת סחורה מסוימת שהייתה במחסן והנאשם השיב שהיא של אכרם מוסא. לאחר מכן, כל אחד הלך לדרכו. הנאשם שלל את הטענה כי מוטי עשור שוחח עימו על אוסאמה ואמר ששמו של אוסאמה כלל לא עלה בשיחה. הנאשם שלל שהוא זה שהוביל למחסום את הסחורה שהוחרמה במעבר לאוסאמה, לדבריו מובילי שמשון הובילו אותה וניתן לבדוק זאת. הנאשם אמר שלא ידע מדוע הסחורה לא הוכנסה למעבר ואכרם רק אמר לו שהסחורה לא הוכנסה.

הנאשם סיפר שלאחר שהסחורה של אוסאמה הגיעה למחסניו, הוא התקשר מספר פעמים לעמי שקד, מנהל המעבר, ושאל האם אפשר לשלוח את הסחורה. הנאשם שלל שעמי שקד אמר לו שאוסאמה מעביר סחורה לארגוני טרור. לדבריו, בשיחה עם עמי לא הוזכרה המילה חמאס או טרור וכן לא נאמר לו שלא יתעסק עם אוסאמה.

בהמשך חקירתו שלל הנאשם שנאמר לו על ידי מוטי עשור, עמי שקד, אוסאמה או עו"ד של אוסאמה שאוסאמה סוחר עם ארגוני טרור. כשהקריאו לו שאמר זאת בחקירתו מיום 09.02.2015 השיב **"מעולם לא יצאו דברים כאלה מהפה שלי"** וכן הוסיף בהמשך כי חוקר המשטרה העתיק את הדברים שנכתבו בשב"כ (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 276 ש' 32-28).

הנאשם שלל אף את הטענה כי שמע מאוסאמה או מעורך דינו כי הסחורה לא הוכנסה לרצועה מכיוון שמייחסים לאוסאמה העברת סחורות לשימוש ארגוני טרור.

נאמר לנאשם כי אכרם יאסין העיד, שהתקשר אל הנאשם ואמר לו לא לעבוד עם אוסאמה כי יש לו בעיה במעבר והוא מספר זאת לנאשם מכיוון שהוא עובד איתו ולא רוצה שיהיו לו בעיות ולדברי אכרם, הנאשם השיב לו שלא אכפת לו מזה. הנאשם השיב לכך **"אני לא יודע אם (אכרם אמר זאת) מתוך דאגה שיהיה לי בעיות, מתוך דאגה לא לעבוד איתו או מתוך דאגה שירד לו לקוח"**.

נאמר לנאשם בחקירה החוזרת כי בחקירותיו בשב"כ חוזר ועולה המונח "מנוע", ונשאל מה כוונה כשאומרים על אדם שהוא מנוע, והשיב: **"מנוע מבחינתי זה לצאת לארץ. מנוע יציאה ולא מנוע מכניסת סחורות"** (פרוטוקול מיום 07.07.2016 עמ' 322 ש' 26-28).

הנאשם חזר ואמר בעדותו בבית המשפט כי אין ולא הייתה לו כל פעילות עסקית עם אוסאמה זוערוב וכל ההובלות שייחסו לו בחקירותיו שעשה עבור אוסאמה, עשה למעשה עבור גייסר אלמוסתקבל – עבור נאג'י.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

התובעת הטיחה בנאשם שבחקירותיו סיפר לחוקרים כי מכיוון שאוסאמה מנוע ביטחונית הוא עובד עם נאגי אחיו ומעביר לו סחורה, הנאשם השיב שחברת גייסר שייכת לנאגי זוערוב ואוסאמה מסייע לו בשל הקשרים שיש לו בארץ ולכן פירש זאת שהם עובדים יחד. לאחר מכן אמר שהעביר סחורה לגייסר אלמוסתקבל ושאיש הקשר היה אוסאמה, אך שלל שהעביר לאוסאמה דרך חברת גייסר (פרוטוקול מיום 27.06.2015 עמ' 273 ש' 28- עמ' 274 ש' 1).

התובעת השמיעה לנאשם את שיחה 679 מהאזנות הסתר. הנאשם אישר ששוחח עם אוסאמה. התובעת אמרה לנאשם כי אוסאמה אמר לו שאח שלו נאגי נעצר. אוסאמה ביקש מהנאשם שיבדוק מה עם אח שלו ונותן לו פרטים. הנאשם שאל אותו "איזה נאגי?" משמע, שכלל לא ידע שמדובר באחיו של אוסאמה. הנאשם השיב שהוא ידע שמדובר בו אך השיחה התקיימה בשעה מאוחרת. התובעת ציינה שהשיחה התקיימה בשעה 20:00.

נאמר לנאשם בחקירתו הנגדית, כי גם ציון בן חמו וגם נאגי זוערוב העידו על "הקומבינה" של חברת גייסר אלמוסתקבל, שהוקמה רק כדי לעקוף את המניעה הביטחונית של אוסאמה, כפי שהנאשם העיד בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה. הנאשם השיב "קומבינה לא הייתה, גייסר אלמוסתקבל זו חברה כשרה".

אישום שני

בחקירתו של הנאשם בשב"כ סיפר הנאשם ששינע 5 העברות של זוויות וזוויות גדר בסך כולל של 160 טון בחודשים דצמבר 2014 וינואר 2015, עבור אוסאמה דרך חברת גייסר אלמוסתקבל (ת/12(5) ס' 34). הנאשם חזר על האמור גם בחקירתו במשטרה, הנאשם נשאל איזה סחורות העביר לאוסאמה והשיב, "בחו"ש 12/02014 העברתי עבור אוסמה זוויות 6 מטר מגולוון ועמודי גדר, בערך 160 טון, בחמש העברות שונות בערך, וזה הכל דרך חברת גייסר אלמוסתקבל..". (ת/12(6) עמ' 3 ש' 63-65).

בניגוד לאמור, בעדותו בבית המשפט כאשר הוטח בו כי אמר בחקירותיו כי העביר לאוסאמה 5 העברות של זוויות 6 מטר וזוויות גדר במשקל כולל של 160 טון דרך חברת גייסר אלמוסתקבל, הנאשם השיב "העברתי, לא לאוסמה אלא לגייסר אלמוסתקבל".

אישום שלישי (באישום זה יש 3 אירועים שונים)

אירוע ראשון – פרשת החשבונית הפיקטיבית

בחקירתו של הנאשם בשב"כ הנאשם סיפר שאוסאמה יצר קשר עם יורם מפוליפח והזמין ממנו 15 חבילות פח – 40 טון, 4 חבילות ברזל 4-6 מ"מ – 60 טון וביקש שהסחורה תירשם על שם חברת "פרץ רפאל בע"מ". לאחר מכן אוסאמה התקשר אל הנאשם, עדכן אותו וביקש שחברת פרץ רפאל בע"מ תהיה רשומה גם על החשבונית ושהסחורה תגיע למחסניו של הנאשם. הנאשם ציין כי תכנן להוציא תעודת משלוח עבור עקל והוא היה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אמור להעביר את הסחורה לאוסאמה (ת/12/5) ס' 44-45, ס' 47). גם בחקירתו של הנאשם במשטרה חזר הנאשם על האמור וסיפר, כי "בחודש ינואר 2015 אוסמה זוערוב התקשר אליי, לגבי סחורה שרוצה לשלוח אליי למחסן, דרך חברת פוליפח, הבעלים שלה זה יורם, לא יודע שם משפחה ואוסמה ביקש לרשום את הסחורה על שם חברת פרץ רפי, השייכת לי. מדובר ב-4 חבילות ברזל "יו" 4-6 מ"מ בערך 60 טון ו-15 חבילות פח – 40 טון בערך... ואוסמה אמר לי שהוא הזמין את הסחורה על שמי מיורם והסחורה נשלחה על שמי והחשבוניות על שמי, והתכנון היה לשלוח לאוסמה זוערוב את הסחורה דרך עלא עקל שיעביר את הסחורה הנ"ל" (ת/12/6) ש' 77-81).

בעדותו בבית המשפט, שינה הנאשם את גרסתו וטען כי נשלחה חשבונית מחברת פוליפח על שם פרץ רפאל, בלי ידיעת העסק ומכיוון שהסחורה כבר הגיעה והחשבונית יצאה על שם העסק, הסחורה למעשה שייכת לעסק ולכן הוציא חשבונית שכנגד. הנאשם שלל את האפשרות שביקש שיתקנו את החשבונית. לדבריו, מהרגע בו כנסה הסחורה למחסניו, הסחורה היא שלו "בלי ששילמתי, היא שלי. אני מגיש אותה למע"מ וגם הוצאתי חשבונית במקביל, אני גם משלם את המע"מ" (פרוטוקול מיום 09.05.2016 עמ' 264 ש' 5-9).

בהמשך עדותו, אמר הנאשם כי כנראה אחת הפקידות בחברת פוליפח שמעה שהמשלוח הוא למושב מבטחים, ולכן התבלבלה והוציאה את החשבונית על שם פרץ רפאל (עמ' 272 ש' 10-26).

התובעת הטיחה בנאשם, כי בחקירתו הודה שרכש סחורה שנרשמה על שם חברת פרץ רפאל עבור חברת ג'יסר אלמוסתקבל, הנאשם השיב כי הוא לא אמר זאת ושהחוקרים כתבו דברים שלא אמר.

בהמשך עדותו בבית המשפט נאמר לנאשם, כי על פי גרסתו של יורם אלון, הנאשם נתן לו את פרטי החברה, על מנת שיוציא על שמה את החשבונית של הסחורה שאוסאמה רכש, הנאשם השיב שאינו זוכר זאת ושאוילי יורם אלון לקח את פרטי החברה מהמערכת של פוליפח, היות והנאשם היה לקוח שלהם בעבר. כשהנאשם נשאל האם היו במערכת של פוליפח פרטי החברה של אביו, השיב שאוילי יורם לקח את הפרטים מהאגודה (פרוטוקול מיום 07.07.2016 עמ' 309 ש' 23-32).

אירוע שני ושלישי - פרשת המעליות והסלקת הפח

לוחות הפח אירוע שני - כאשר הנאשם נשאל לראשונה בחקירתו בשב"כ על פרשת המעליות, אמר שיחד עם המעליות היו לוחות פח ושהוא לא הסליק אותם אלא מדובר באופן נכון של העמסה וסידור הסחורה. לדבריו, הוא העביר 5 משאיות נוספות באותה שיטת העמסה ואם הדבר היה אסור הרי שהיו מונעים את הכנסתן (ת/12/2) ס' 19-20). לאחר מכן אמר, כי הסחורה היתה מתואמת ושוב חזר על הטענה שמדובר בהעמסה נכונה על המשאית (ת/12/3) ס' 37) בהמשך אישר שידע שאין ללוחות הפח תיאום אך חזר שוב על הטענה כי מדובר בצורת העמסה שנעשתה בתום לב.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם אמר בשב"כ כי אוסאמה ביקש ממנו להוריד את הניילון עליו רשום "פוליפח" מלוחות הפח כדי שיוכל להבריח את הלוחות לתוך רצועת עזה. הנאשם הסכים והוריד את הניילונים מחלק מלוחות הפח של 2-0.8 מ"מ במשקל כולל של כ-37 טון. הנאשם הסביר כי על ה"רשימון יבוא" (שהוא תעודה עימה מעבירים את הסחורה המיובאת מחו"ל במעבר כרם שלום) היו רשומות רק המעליות והוצאת הניילון מסתירה את העובדה שמדובר בסחורה של שוק מקומי. בשיטה הזאת אנשי המעבר חושבים כי מדובר בלוחות מתכת השייכים למעליות יבוא ולא לשוק המקומי ואז ניתן להעביר את הסחורה מבלי שתיתפס וכך גם לא צריך להוציא חשבונית אוטונומיה. הנאשם סיפר שהסחורה לא נכנסה לרצועה ונמצאת במחסנו. הנאשם הניח את הלוחות מתחת למעליות אשר יובאו מחו"ל. לוחות המתכת לא הופיעו ברשימון (ת/12(7) חקירתו של הנאשם בשב"כ מיום 10.02.2015 בשעה 12:40. ס' 16). הנאשם חזר על האמור גם בחקירתו (ת/12(10) ס' 22-24).

הושמעה לנאשם האזנת סתר מתאריך 03.02.2015 שעה 10:58 מספר שיחה 270 (ת/12(27) ש' 107-132) והנאשם נשאל מה הכוונה ל-15 שהוא מזכיר בשיחה והשיב שמדובר ב-15 חבילות פח שהחרימו לו שהיו עם חלקי המעליות. לדבריו, שוחח בשיחה זו עם אוסאמה זוערוב. הנאשם נשאל למי שייכת הסחורה והשיב "לאוסמה זוערוב שייכות חבילות הפח והבקשה רשומה על שם חברת אלקודס למעליות שעלא עקל חברת הובלה נותן לו את השירות". לדבריו, חבילות הפח היו רשומות על שם חברת אלקודס ולא על שם אוסאמה. לדבריו, בזמן הזה הוא ידע שלא ניתן להכניס סחורה על שם אוסאמה אבל רשם אותה על שם אחר, וכי מדובר בסחורה שמותרת בכניסה לעזה.

הנאשם חזר על האמור גם בחקירתו במשטרה וסיפר, כי אוסאמה ביקש ממנו להכניס לוחות פח בעובי 0.8 מ"מ במשקל 7.5 טון לעזה, אוסאמה ביקש מהנאשם שיריד את הניילון על מנת שלא יראו שהסחורה נרכשה מפוליפח, בנוסף היו 15 חבילות פח בעובי 2-0.8 מ"מ במשקל 30 טון (אותן הזכיר קודם). הנאשם נשאל האם הוא יודע למה מיועד הפח והשיב "דלתות שערים, מחסנים, ציפוי דלתות פעילות במסגרת". הנאשם נשאל אם אולי משתמשים בהם גם לייצור ביטחוני והשיב "לא שידוע לי" (ת/12(12) ש' 61-20 חקירתו של הנאשם במשטרה מיום 11.02.2015).

בהמשך נאמר לנאשם, כי בשב"כ סיפר שהצליח להכניס דרך המעבר מעליות ופח לאוסאמה על שם עלא עקל ושעשו זאת 5 פעמים. הנאשם השיב "היו 5 נגלות של מעליות עם פח מ"מ וחצי שייכות לאוסמה זוערוב אבל רשומות בבקשה על שם עלא עקל". לדבריו כל הנגלות היו בחודש אחד - דצמבר 2014 או ינואר 2015. הנהגים שביצעו את ההובלות הם - יוסי אלבו ואסמאעיל אלגבור (ת/12(27) ש' 163-170).

פח באירוע שלישי - הנאשם הודה בחקירתו בשב"כ כי בחודש ינואר 2015 בוצעו 5 העברות של פח ומעליות, כאשר עלא עקל היה לוקח לעצמו את המעליות ואת הפח בסך כולל של 50 טון העביר לאוסאמה (ת/12(5) ס' 34(3)). הנאשם חזר על האמור גם בחקירתו במשטרה וציין, כי העביר לעלא עקל 5 הובלות של פח ומעליות, הפח במשקל של 50 טון מיועד לאוסאמה והמעליות מיועדות לעלא עקל (ת/12(6) ש' 67-69).

בעדותו בבית המשפט אמר הנאשם לגבי הסלקת הפח עם המעליות, כי הצד הפלסטיני הוא שעושה את התיאום, בתיאום שנעשה צוינו המעליות שיובאו מחו"ל עם רשימון יבוא. הפח הגיע בנפרד ושייך לשוק מקומי.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לדבריו, יש תעודת משלוח המציינת שיש פח על המשאית ויש רשימון שמופיעות בו המעליות. לדבריו, ההעמסה הנכונה היא שקודם מעמיסים את הפח ועל הפח מעמיסים את המעליות, אין דרך אחרת להעמיס. כמו כן, אין אפשרות להסליק את הפח מכיוון שרואים אותו. הנאשם נשאל איזה קשר יש בין המעליות ובין הפח והשיב שהחדרים של המעליות זקוקים לפח. מדובר בעובי של 0.4-0.5. הנאשם שלל את האפשרות שהוריד את הניילון מהסחורה וציין גם שאין סיבה להוריד את הניילון. לדבריו, כשהגיעו למחסן שלו וצילמו את הסחורה ניתן היה לראות שיש ניילון על הפח ושהוא לא הוריד אותו.

בהמשך עדותו בבית המשפט אמר הנאשם כי **"..המזמין היה לו בתיאור של המעליות גם הזמנה של פחים ואין שיטת העמסה אחרת, פח על גבי מעלית. זה ברור, זה לא מוסלק, אין מה להסתיר, זה כתוב בתיאור"**. לדברי הנאשם, הפח היה עבור גייסר אלמוסתקבל ולא עבור אוסאמה והוא לא ניסה להבריא חבילות של פחים עבור אוסאמה (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 282 ש' 9-10).

אישום רביעי

בחקירתו של הנאשם בשב"כ הנאשם סיפר, כי לאור מניעתו הביטחונית של אוסאמה, הוא העביר לו סחורה בדרכים שונות, בין היתר, אחסן במחסנו שתי מכולות של ברזל מרובע מבוקע עבור אוסאמה. מחמד ירמור הוביל שתי מכולות של ברזל מרובע מבוקע ממחסניו של הנאשם לכרם שלום עבור אוסאמה. הנאשם אמר לו שאם לא יצליח להכניס את הסחורה שלא יחזיר אותה אליו, הסחורה לא עברה ומחמד העבירה למחסנים במושב שובה.

בחקירתו במשטרה חזר על האמור וסיפר, כי לפני ארבעה חודשים בוצעה הובלה של שתי מכולות ברזל מרובע מבוקע, עבור אוסאמה זוערוב, באמצעות מוחמד ירמור (ת/6) עמ' 3 ש' 69-70).

באשר לאישום הרביעי העיד הנאשם בבית המשפט, כי המדובר בברזל מבוקע 10*10 לסורגים של חברת אל בחר או אל דורוג השייכות לאכרם מוסא. לאחר שאכרם מוסא נפטר, אוסאמה אמר שהסחורות שבמחסנו של הנאשם שייכות גם לו, ואז הגיע נהג בשם ירמור ולקח את הסחורה למעבר. הנאשם אמר לו שלא יחזיר את הסחורה למחסנו גם אם הסחורה לא תוכנס לרצועה. לדבריו, בחקירתיו בשב"כ ובמשטרה לא אמר שמדובר בסחורה ששייכת לאוסאמה אלא אמר כי היא שייכת לאכרם מוסא.

בהמשך אמר, כי הוא ביצע רק את הפריקה של המכולה עבור אכרם מוסא. מוחמד ירמור נשלח על ידי אוסאמה על מנת להוביל את הסחורה למעבר (פרוטוקול מיום 07.07.2016 עמ' 306 ש' 8-12).

נאמר לנאשם בעדותו בבית המשפט, כי האחים ירמור העידו כי המדובר בסחורה השייכת לאוסאמה זוערוב. הנאשם השיב שגייסר אלמוסתקבל ואוסאמה לא קשורים לסחורה וכי המדובר בסחורה של חברת אלבחר. בהמשך הוסיף שחברת גייסר אלמוסתקבל רכשה את הסחורה מחברת אלבחר.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישום חמישי

גם אישום זה מייחס לנאשם הסלקת פח עם הובלת מעליות עבור אוסאמה זוערוב. לא מצאנו התייחסות נפרדת של הנאשם בחקירותיו בשב"כ או במשטרה לאישום זה, מלבד העובדה שכאשר הנאשם נחקר באשר להסלקת הפח הנוגעת לאירוע השלישי באישום השלישי, ציין מספר פעמים כי המדובר בחמש הובלות: הנאשם הודה כי בחודש ינואר 2015 בוצעו 5 העברות של פח ומעליות, כאשר עלא עקל היה לוקח לעצמו את המעליות, ואת הפח בסך כולל של 50 טון העביר לאוסאמה (ת/12(5) ס' 34(3)). הנאשם חזר על האמור גם בחקירתו במשטרה וציין, כי העביר לעלא עקל 5 הובלות של פח ומעליות, הפח במשקל של 50 טון מיועד לאוסאמה והמעליות מיועדות לעלא עקל (ת/12(6) ש' 69-67).

בעדותו של הנאשם בבית המשפט נאמר לנאשם, כי באישום החמישי נטען שוב שהיו הובלות נוספות שקשורות לפח ולמעליות, מעבר למתואר באישום השלישי, הנאשם השיב "מעבר למה שציינו, צינורות, זוויות ופח עוד הובלה של פח שהעמסתי ולא הובלתי אותה, זה בסך הכל בין 10-8 הובלות, 3 הובלות של פח בלבד שיצאו מאצלי יחד עם המעליות, עוד הובלה של פח שהועמסה באישור עלא עקל..." (עמ' 264 ש' 16-14).

גם האמור לא מבהיר את התמונה העובדתית באשר לכמות ההובלות המיוחסת לנאשם, שבהן הסליק פח יחד עם המעליות.

התייחסות עדי הגנה לאופן הכנסת הסחורה למעבר כרם שלום:

ע.ה 1 רוזי איזגייב – אחראי על הביטחון מבחינת הבידוק והאבטחה הפיזית במעבר כרם שלום.

לדבריו, בכל יום ב-00:06 הם מקבלים רשימת תיאום לאותו יום מהמת"ק ומי שמעביר את הרשימה למת"ק זה הנציג של הרשות הפלסטינית. המשאיות מוכנסות רק לפי אותה רשימה. העד ציין שאינו יודע מה חלקו של הסוחר הישראלי בתיאום. העד ציין שתפקידו הוא לוודא שיש תיאום לסחורה ולראות שהסחורה שהגיעה כמו שהוצהרה ואינה מופיעה ברשימות האסורות למעבר. לדברי העד, עד לפני שנתיים גם אם היו מגלים סחורה בעייתית, הם לא היו יכולים לתפוס אותה פיזית ולכן היו מחזירים אותה והסוחר היה מנסה שוב ושוב להכניסה לעזה. מתחילת שנת 2015 יש אפשרות לתפוס פיזית את הסחורה בהליך מנהלי ולאפסן אותה באחד המחסנים עד לבירור.

העד נשאל האם לעיתים יש טעויות ומתברר בדיעבד שסחורה כן היתה מתואמת או שהיא כן חוקית והשיב שבכל תפיסה או ניסיון הברחה מגיע לשטח מנהל משמרת או העד או עמי והם מוודאים אם יש בעיה עם הסחורה, רק לאחר מכן מתחילים את תהליך הטיפול.

ע.ה 3 שרה ששון – מרכזת את נושא הייבוא לטובת האוטונומיה מטעם משרד המסחר והתעשייה.

העדה הסבירה שהרשות הפלסטינאית שולחת בקשות עם תוכן של הסחורה שהסוחר מבקש להכניס, עם מסמכים רלוונטיים, חשבון ספק, מכתב הסבר, קטלוג והתחייבות לשימוש של הסוחר בלבד. הם בוחנים את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הבקשה, אם היא אינה דו שימושית ולא מופיעה ברשימון צו הפיקוח, העדה מאשרת או שוללת. אם מדובר בציווד דו שימושי הם מבקשים את התייחסות שבי"כ ואם יש אישור, הם מפנים את האישור הכתוב לסוחר שאושר לו להכניס את הציווד. במקרה של יבוא, חובה שיהיו INVOICE (חשבונית- חשבון ספק) ומפרט אריזה ורצוי שיהיה גם רשימון. העדה אישרה שנשלחה הודעה מהמת"ק לא לאפשר תיאום והכנסת ציווד לנאגיי זוערוב ולחברת גייסר אלמוסתקבל, אך לא זכרה מתי היא נשלחה. העדה התייחסה לבקשה מספר 14/1042 והסבירה כי מדובר בבקשה לציווד דו שימושי, הבקשה הוגשה על ידי סוחר מנוע שבי"כ בשם אוסאמה זוערוב שלגביו הוצאה פרפרזה משבי"כ למניעת מסחר מול ישראל ולכן ניתנה תשובה שלילית.

העדה הסבירה שעד אוקטובר 2015 כל עובי של פח היה באבחון ומתאריך זה הוצאה הקלה מטעם מתאם הפעולות בשטחים שמעובי 0.3 עד עובי 0.4 לגלילי פח פטור מאבחון שבי"כ, כל היתר חייבים באבחון. העדה ציינה שהם עובדים רק מול משרד ממשלתי ולא מול סוחרים, ספקים וחברות, הם אינם מעדכנים גורמים פרטיים, רשימת המנועים מגיעה לרשי"פ. באשר לצינורות ברזל אמרה העדה שבעבר מחצי צול עד 1.5 צול הצינורות לא הוגדרו כדו שימושיים, בהמשך השבי"כ שכנע את המתאם שכל קוטר של צינור יחויב אישור.

העדה ציינה שיש הבדל בין מניעה כללית – השבי"כ מוסר שם של סוחר וכל בקשה שלו תענה בשלילה ובין מניעה פרטנית – השבי"כ מתייחס לבקשה ספציפית שהגיש הסוחר. לגבי אוסאמה העדה קיבלה הודעה על מניעה כללית.

העדה אישרה שבינואר 2015 היא אישרה בקשה של נאגיי ובשלב מאוחר יותר היא קיבלה את הנתונים החדשים בנוגע למניעה שלו ואז עצרה את הבקשות ולא אפשרה לסחורה להיכנס.

ע.ה 4 ציון חמדי - עובד משרד הכלכלה, מתאם תעשייה ומסחר אל מול רצועת עזה.

נאמר לעד שישנה טענה שציון בן חמו התקשר אליו על מנת לבדוק אפשרות לסחור מול רצועת עזה והעד אמר לו שהוא אינו שוטר תנועה ושמי שמזמין ומשלם אפשר למכור לו, העד השיב שאם אדם מתקשר ושואל אם הוא יכול להכניס סחורה כזאת או אחרת התשובה תלויה בסוחר ובסחורה שרוצים להכניס והתיאום נעשה מהצד הפלסטיני. העד אמר שהם לא נוהגים לתת רשימות של סוחרים שאיתם ניתן לסחור או אסור לסחור, אם יש צו הצו מפורסם. לדברי העד לא היתה לו רשימה של אנשים מנועים – דהיינו שאין לסחור איתם באותה העת. העד נשאל של מי התפקיד להנחות את האזרח עם מי מותר לסחור ועם מי אסור העד השיב שיש לשאול את גורמי הביטחון. העד הסביר שהמת"ק מקבל את רשימת התיאומים. אין להם יכולת לדעת האם הגורם שרשום כסוחר הוא בעל הסחורה בפועל, ייתכן מצב שבו א' מזמין סחורה במקום ב' כאיש קש. העד שלל את האפשרות שציון שאל אותו לגבי חברה של אוסאמה זוערוב ואמר שהשאלה היתה כללית. לדבריו, אם ציון בן חמו היה אומר לו שהוא רוצה להכניס סחורה שמאחוריה עומד מישהו מנוע העד היה משיב לו שלא יתאם לו ושיזהר.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

התייחסות עדי ההגנה למניעתו הביטחוני של אוסאמה והקמתה של חברת ג'יסר אלמוסתקבל:

ע.ה 6 שרת עפרון – בעל מחסן ברזל, הבעלים של חברת "פרופילי העפרונים בע"מ", בעבר היה מנהל אשראי בפקר פלדה. לדבריו, הוא מכיר את סעדו סקאלה מפקר פלדה, הוא נהג שמוביל סחורות לפקר פלדה ולכל המפעלים. העד סיפר שבעבר שוחח הרבה עם אוסאמה, עוד לפני ההגבלות על הסחורה שנכנסת לעזה. בעבר, סעדו ביקש ממנו את מספר הטלפון של אוסאמה. העד סיפר שבאחד הימים בתקופה האחרונה, סעדו אמר לעד שאוסאמה רוצה לדבר איתו. אוסאמה פנה לעד ואמר לו שהוא רוצה להכניס לעזה סחורה על שמו ואינו יודע מדוע מגבילים אותו ושזימנו אותו לפגישה. העד אמר לאוסאמה שאם לא עשה דבר שיכול למנוע ממנו הכנסת סחורה שילך לפגישה ויגיד שלא עשה דבר, לבסוף אוסאמה לא הלך לפגישה מחשש שיעצרו אותו. לדבריו, סעדו שמע את השיחה שהתקיימה בין העד ובין אוסאמה ואף אמר לאוסאמה שאם באמת לא עשה כלום שילך ויוכיח זאת.

העד סיפר שסעדו העביר לו רשימה של מוצרים שחברת ג'יסר אלמוסתקבל מעוניינת לרכוש, מדובר במוצרים המותרים בכניסה לעזה, העד העביר את הרשימה למת"ק ולא קיבל תשובה בנוגע לכך. לדבריו, הוא לא ידע שחברת ג'יסר היא חברתו של אוסאמה, ורק לאחר ששלח את הבקשה למת"ק סעדו אמר לו שנאגי הוא אח של אוסאמה.

ע.ה 11 סעדו מוחמד סאקאללה – העד אישר שבהודעתו במשטרה הוא אמר שאוסאמה אמר לו שהוא הפסיק לעבוד עם ברזל ושהוא עובד בגידול דגים והכיר לו את אחיו נאגי על מנת שהעד יעבוד עמו. העד שלל את האפשרות שידע על איזושהי "קומבינה" לפיה נאגי ישמש כיסוי לחברתו של אוסאמה. העד אישר שידע שאסור לאוסאמה להעביר סחורה כי הוא דרוש לחקירה בישראל, ולא ידע שאוסאמה מנוע ביטחוני מכיוון שהוא מוכר סחורה לחמאס. נאמר לעד שבהודעתו בשב"כ מיום 18.11 הוא מסר שציון חמדי אמר לו שאוסאמה מנוע מבחינה ביטחוני והעד השיב שציון חמדי אמר לו שאוסאמה מנוע, אך הוא לא ידע מדוע.

באשר לידיעתו של הנאשם על מניעתו הביטחוני של אוסאמה:

ע.ה 9 לואיס רוכמן – עובד בקבוצת גולדוונד, שבעבר נקראה קונטרס. העד סיפר שהגיע למבטחים מטעם החברה על מנת לראות סחורה. הוא יצר קשר עם הנאשם, הגיע למקום, ראה שם אדם נוסף שאמר לו שהוא שוטר, אישר את העמסת הסחורה והלך. העד ציין שהם שתו קפה ולא שוחחו על משהו מיוחד. העד שלל את האפשרות ששמע חלק משיחה שבה נאמר שהסחורה הייתה צריכה להגיע לגורמי טרור, כן שלל את האפשרות שסרב להגיע למקום ללא נוכחות המשטרה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

דיון והכרעה

רקע כללי

מעבר כרם שלום הינו המעבר המרכזי בין ישראל לרצועת עזה. המעבר מנוהל ומתופעל ע"י רשות המעברים היבשתיים בראשות משרד הביטחון, ומיועד להעברת סחורות בין ישראל לרצועת עזה, זהו המעבר היחיד לשינוע סחורות לרצועת עזה וממנה.

בהתאם לנוהל תיאום הכנסת סחורות לרצועת עזה של תיאום פעולות הממשלה בשטחים, מותרת כניסתם לרצועת עזה של הטובין, אשר לא הוגבלו להכנסה על ידי החקיקה הישראלית והרשויות המוסמכות. עם זאת, הכנסת הסחורה האמורה לרצועה מחייבת תיאום מראש, ותלויה בסוג הסחורה וביכולת הספיקה של המעבר. ניתן לחלק את סוגי הסחורות בהן מדובר לשלושה: הסוג האחד הוא, סחורות שלא ניתן להכניסן כלל לרצועה, כגון אמצעי לחימה. הסוג השני הוא, סחורות שהעברתן מחייבת אישור של רשות מוסמכת, וכן תיאום מראש של מועד ההעברה, כדוגמת ציוד דו-שימושי מפוקח. הסוג השלישי הוא, סחורות שאין צורך באישור של רשות מוסמכת כדי להעבירן לרצועה, אולם יש לתאם את העברתן עם מת"ק עזה (ראו לעניין זה בג"ץ 3023/15 אקס אוברסיז נ' מדינת ישראל משרד הביטחון).

התקופה הרלוונטית למעשים המיוחסים לנאשם באישומים 1-5 היא 01/2015-10/2014, מספר חודשים לאחר שהחל מבצע צוק איתן ב-08/07/2014 ולכך משמעות רבה.

כזכור, מבצע צוק איתן היה מבצע צבאי רחב היקף של צה"ל ברצועת עזה, כשברקע ירי טילים בלתי פוסק מרצועת עזה ליישובי הארץ, חדירת מחבלים לשטחי מדינת ישראל, בין היתר, דרך מנהרות טרור שנחפרו מתוך הרצועה לעבר יישובי עוטף עזה באמצעות חומרי גלם שהוברחו אל תוך הרצועה.

הנאשם, תושב היישוב מבטחים, שנמצא בעוטף עזה, מודע ומכיר מקרוב את המצב הביטחוני הנפיץ באזור ואת האיום הביטחוני הנשקף לתושבי מדינת ישראל ככלל ותושבי עוטף עזה בפרט, כתוצאה מהכנסת סחורה שאינה מאושרת או מתואמת על פי הנדרש בחוק. האמור מתחדד לנוכח העובדה שלנאשם מיוחסות עבירות שעניינן העברת סחורה למי שמנוע ע"י רשויות הביטחון מלסחור עם ישראל בשל קשריו עם החמאס.

דבר מה נוסף

אין מרשיעים על פי הודיה כעדות יחידה אלא אם כן מצוי בחומר הראיה "דבר מה נוסף" התומך באמיתותה. דרישת הדבר מה לא מבטאת דרישה לתוספת של ראיה המצביעה על אשמתו של הנאשם, אלא דרישה שעיקרה תוספת ראיה המאפשרת להעמיד את ההודיה במבחן של אמת. המדובר בתוספת של ראיה מאמתת חיצונית להודאה המאפשרת לבית המשפט לשלול את האפשרות שהודאת הנאשם היא פרי דמיונו או שמסיבה כלשהי הנאשם הודה בעבירה שלא ביצע. אין מניעה שמקור הדבר מה יהיה נעוץ בנאשם עצמו ובלבד שמדובר בתוספת שהיא חיצונית להודאה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

יודגש כי כאשר הנאשם מודה בכמה עבירות, אפשר שיימצא "דבר מה" רק לחלק מהן. ה"דבר מה" אינו חייב להימצא בראיה בודדת ואין מניעה שיימצא במקבץ של ראיות. (ראו לעניין זה יעקב קדמי "על הראיות" הדין בראי הפסיקה חלק ראשון 142-149 (תש"ע-2009)).

בע"פ 2094/15 שמואל אטיאס נ' מדינת ישראל, נאמר:

"הרף הנדרש לקיומו של "דבר מה נוסף" גמיש ומשתנה, והוא לובש צורה ופושט צורה מחדש בכל פרשה, בהתאם לנסיבותיה של ההודיה שבה הוא נדרש לתמוך. ההכרה בפרטים מוכמנים שמסר נאשם בהודייתו עשויה לשמש כראיה מאמתת להודיית נאשם עד כדי היותם "דבר מה נוסף", הוכרה זה מכבר בפסיקה ובספרות המשפטית (רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי, בפסקה 20 לחוות דעתו של השופט א' א' לוי (14.12.2006)) [פורסם בנבו]. לאור משקלה הפנימי הגבוה של ההודיה שלפנינו, החופשיות שבה ניתנה, ואותות האמת הפזורים למכביר בחומר הראיות, ניכר כי ניתן להסתפק בתוספת ראייתית קלה; אף כי חומר הראיות מספק חיזוקים למכביר, ומשקלם רב".

כפי שפורט בהרחבה לעיל, גם במקרה שבפנינו משקלה הפנימי של הודיית הנאשם הוא גבוה. הודאתו של הנאשם מתיישבת עם גרסאותיהם של העדים השונים והראיות שהוצגו בפנינו, המהווים יחד אף מעבר לדבר מה נוסף כפי שיפורט בהרחבה ביחס לכל אישום.

אישום ראשון

על פי האישום הראשון על אף שהנאשם הוזהר מפורשות וידע כי אוסאמה זוערוב מהווה זרועו הארוכה של ארגון טרור החמאס, הוא קשר עמו קשר לפיו יאחסן, ימכור וישנע סחורות עבור אוסאמה, כאשר בכל העסקאות וההובלות שביצע עבור אוסאמה, אוסאמה היה איש הקשר הבלעדי של הנאשם. הנאשם קיבל תשלום בעבור השירותים השונים והסחורה שסיפק לאוסאמה.

במסגרת הקשר האמור, לאחר שאוסאמה היה מנוע ביטחוניית מלהכניס סחורה לרצועת עזה והנאשם היה מודע לכך, קשר אוסאמה קשר עם סוחרים תושבי רצועת עזה וכן השתמש בחברות כיסוי וביניהן חברת "אלמנרה" וחברת "גייסר אלמוסתקבל", על מנת להכניס סחורה לרצועת עזה.

חברת גייסר אלמוסתקבל, הרשומה בבעלותו של נאגי אחיו של אוסאמה, הזמינה בין היתר סחורות משלוש חברות ישראליות – פוליפח ואיירון סנטר בניהולו של יורם אלון ופולירון בבעלות ציון בן חמו. הסחורה שהוזמנה הועברה בין היתר אל מחסנו של הנאשם שבמושב מבטחים והנאשם היה פורק את המכולות ומטעין את הסחורות על משטחים במשאיות לצורך העברתן למעבר כרם שלום. במהלך חודשים 01/2014-12/2015 הנאשם ואוסאמה סיכמו, כי הנאשם ישנע מספר משלוחי צינורות עבור אוסאמה, כשהנאשם מודע לכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ותוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי כי הסחורות ישמשו את חמאס במלחמתו במדינת ישראל.

בתאום טלפוני עם אוסאמה, שינע הנאשם בשלוש עד חמש הזדמנויות, עבור אוסאמה ותחת הכיסוי של חברת גייסר אלמוסתקבל משלוחי צינורות בקוטר צול וצול וחצי. הנאשם קיבל עבור כל הובלה תשלום בסך 2,000 ₪.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

במענה לאישום הראשון טען הנאשם, כי לא נאמר לו שאוסאמה מנוע מלקבל סחורות, בין במישרין ובין בעקיפין. הנאשם טען, כי לא ידע על קיומו של קשר פלילי בין אוסאמה לסוחרים אחרים תושבי עזה, הנאשם ידע שחברת גייסר אלמוסתקבל הינה חברה בבעלות אחיו של אוסאמה ולא ידע שאוסאמה מנהל אותה בפועל. הנאשם טען שהגם שהשוטר מוטי עשור הגיע לעסקו, הוא לא הוזהר על ידו. הנאשם כבר בכך שעמי שקד הזהיר אותו שאוסאמה מעביר סחורה לארגוני טרור. כמו כן טען שעמי שקד לא הזהירו בשום שלב לבל יעבוד עם אוסאמה כפי שנעשה עם נאשמים אחרים בפרשה על ידי גורמי ביטחון רשמיים. הנאשם כבר בעצם קיום הקשר עם אוסאמה, כבר בשינוע עבור אוסאמה, כבר במודעות שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ובטענה לפיה ניתן היה לראות אפשרות כלשהי של קשר לחמאס. הנאשם הודה ששינע משלוחי צינורות בקוטר צול - צול וחצי ללקוחות לאחר שהם תיאמו את הכנסת הסחורה לעזה, אך כבר בטענה שעשה זאת בשביל אוסאמה. הנאשם הודה שקיבל תשלום עבור הובלות, אך כבר בכך שקיבל תשלום מאוסאמה.

האם הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחוניית מלסחור עם ישראל מכיוון שהוא מספק סחורות לחמאס?

ב"כ הנאשם טענו, כי לא הובאו ראיות להוכחת מעמדו של אוסאמה זוערוב ולא הוכח כלל כי הוא מכר סחורה לחמאס. כמו כן טענו, כי לא הוכח שלנאשם הייתה מודעות כלשהי לכך שאוסאמה מוכר סחורה לחמאס והנאשם גם לא הוזהר בקשר לכך.

כתב האישום נוקט לשון "הוזהר הנאשם" וכן "הוזהר מפורשות". הגם שמהראיות והעדויות העומדות בפנינו לא עולה כי הנאשם הוזהר בכתב או במפורש בשיחה רשמית לבל יסחר עם אוסאמה מכיוון שהוא מעביר סחורה לארגוני טרור והגם שהעדים שציינו ששוחחו עם אוסאמה בעניין זה הדגישו כי הדברים נאמרו לו בשיחת חולין ולא כאזהרה מפורשת - לאחר שעיינו בראיות, לרבות חקירותיו של הנאשם והעדים האחרים בשב"כ ובמשטרה והתרשמנו מהעדים שהעידו בפנינו בבית המשפט, אנו קובעים כי הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחוניית ושהמניעה הביטחוניית היא בשל כך שאוסאמה נחשד בכך שהוא מספק סחורות לחמאס.

הודאת הנאשם בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה:

כפי שפורט לעיל, דחינו את טענות הזוטא של הנאשם בדבר נסיבות חקירותיו בשב"כ ובמשטרה וקבענו כי הדברים נמסרו מפיו מרצון חופשי וללא שהופעל עליו לחץ שאינו במסגרת החוק, כן דחינו את הטענה כי חוקרי השב"כ והמשטרה בדו מליבם את הדברים שנכתבו בזכ"ד ובחקירות המשטרה.

הנאשם הודה במספר הזדמנויות בחקירותיו כי ידע שאוסאמה מנוע ביטחוניית בשל כך שהוא מוכר סחורה שמועברת לפעילי טרור (ראו ת/5)12 פסקאות 28-34, ת/6)12 עמ' 3 ש' 46-60, ת/7)12 פסקה 17). בנוסף, הודאותיו באשר להברחות שביצע עבור אוסאמה מבססות את הקביעה שהנאשם ידע כי אוסאמה מנוע מלסחור עם ישראל וכי המדובר במניעה ביטחוניית, כפי שבאו לידי ביטוי באמרותיו וחקירותיו וזו הסיבה לביצוע ההעברה בדרך של הברחה במקום העברת הסחורה בדרך חוקית כנדרש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הודאת הנאשם משמשת ראיה לכאורה לאמיתות תוכנה והגם שכלל עדות אחרת ניתן לסתרה, במקרה זה הודאתו של הנאשם מתיישבת עם מכלול הראיות והנסיבות שהוצגו בפנינו, הן באשר למבחן הפנימי המתייחס לתוכנה של ההודאה ולסימני האמת העולים מתוכה, לרבות מבחן השכל הישר והגיונה הפנימי והן באשר למבחן החיצוני הטר אחרי סימנים חיצוניים לדברי הנאשם והם בבחינת דבר מה נוסף בעניינו. בנוסף, הנאשם לא הקים ספק בדבר אמיתות תוכנה של הודאתו ויתרה מכך, הרושם שיצר בעדותו בבית המשפט הוא שלילי ובלתי אמין, כפי שיפורט להלן (ראו לעניין זה י. קדמי "על הראיות" חלק ראשון תש"ע – 2009, עמוד 135).

הודאתו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה סדורה, עקבית והגיונית לפרטים הקטנים ביותר. הנאשם מסר פרטים רבים באשר למנגנון הכנסת הסחורות לרצועת עזה עבור אוסאמה, תוך כדי שהוא שוזר בסיפורו שמות של חברות כיסוי וסוחרים מהרצועה. הנאשם פירט מהן הסחורות שהכניס עבור אוסאמה לרצועת עזה וכן את תאריכי ההובלות. כן חשף שיטות שבאמצעותן ניסו להסוות את ההברחות כגון הורדת הניילון המקומי, שיטת סידור הפח מתחת למעלית, רישום הסחורה על שמו של הנאשם תחת שמו של אוסאמה והכנסת הסחורה תחת שם חברות הכיסוי. והכל בתיאום כמעט מושלם לתאריך מניעתו של אוסאמה. בנוסף, הודאתו התיישבה עם עדויותיהם של מוטי עשור ועמי שקד וכן עם גרסתו של נאג'י בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה ועדותו של אכרם יאסין בבית המשפט המהווים יחד הרבה מעבר לדבר מה הנדרש כהשלמה ראייתית להודאתו המהימנה של הנאשם:

א. התאמה בין הודאת הנאשם לבין גרסתם של מוטי עשור ועמי שקד - באמרתו של הנאשם מיום 09.02.2015 (ת/5)12), הנאשם סיפר שאכרם מוסא הכיר לו את אוסאמה והנאשם החל לשנע לו סחורה למעבר כרם שלום. בינואר 2014 נתפסו בישראל 80 טון ברזל של אוסאמה והובלו על ידי חברת קונטרס. לאחר התפיסה נדע לנאשם מכמה גורמים – השוטר מוטי עשור, עמי שקד מהמעבר, עובד בקונטרס, אוסאמה זוערוב ועו"ד מוניר כי הסחורה שיועדה לאוסאמה ונתפסה היתה אמורה להגיע לארגון טרור. לדברי הנאשם, ידיעה זו לא מנעה ממנו להמשיך לאחסן ולשנע סחורה עבור אוסאמה דרך אנשים וחברות כיסוי למטרת רווח אישי.

מוטי עשור – הנאשם ציין כי "לאחר שהסחורה נתפסה, הגיע אליי למבטחים, שוטר מוטי עשור, עם עוד בחור מקונטרס לא מכיר אותנו, כדי לבדוק אם יש סחורה דומה למה שנתפס ושמעתי מפי השוטר מוטי עשור שהסחורה שתפוסה בקונטרס מאחר והיתה מיועדת לארגוני טרור וכי אוסמה מעביר סחורות לארגוני טרור בעזה...". המפגש בין הנאשם ובין מוטי עשור והדברים שנאמרו במסגרתו לא תועדו ורק לאחר שהנאשם ציין זאת במהלך חקירתו, הפרקליטות פנתה למוטי עשור שאישר את דברי הנאשם וכתב מזכר בנוגע לכך בדיעבד. עובדה זו יש בה כדי לחזק את דברי הנאשם בחקירה, כי במסגרת המפגש נאמר לו על ידי מוטי עשור שאוסאמה מעביר סחורות לארגוני טרור. המדובר במעין "פרט מוכמן" שלא היה בידיעת השב"כ או המשטרה עד למועד בו הוא נחשף ע"י הנאשם עצמו. מוטי עשור נחקר על כך בעדותו בבית המשפט והגם שאישר שלא דובר באזהרה אלא בשיחה על קפה, הוא התעקש שבשיחה בין השניים עלה נושא קשריו של אוסאמה עם החמאס, כלומר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מוכר סחורה לחמאס. אין לקבל את טענת ב"כ הנאשם, כי עדותו של מוטי עשור מלאה פגמים ויש לדחותה.

לדברי ב"כ הנאשם יש סתירה בין עדותו של מוטי עשור ובין עדותו של נציג קונטרס. לדבריו, מעדותו של מוטי עשור עולה, כי בתחילה טען שהוא ונציג קונטרס הגיעו יחד למחסנו של הנאשם, שתו איתו קפה ודיברו על נושא המסחר ואילו לאחר מכן טען כי הגיע לבדו, שתה קפה עם הנאשם בזמן שחילו להגעתו של נציג קונטרס, ואז נערכה השיחה בין השניים. מנגד, העיד נציג קונטרס כי הגיע למקום בו היתה הסחורה, שם פגש את השוטר מוטי עשור ורק לאחר מכן הלכו לשתות קפה, כן העיד כי בשיחה לא עלה דבר בעניין טרור.

מקריאת עדותו של מוטי עשור עולה תמונה אחרת. בפרוטוקול הדיון מיום 07.12.2015 בעמוד 86 אמר מוטי עשור "הגענו אני ונציג קונטרס, דיברנו, לאחר ששתינו קפה אני והנאשם במשרד שלו על הנושא של המסחר... ואני אמרתי שנכון, ניתן לסחור עם אזרחים תושבי עזה שהם לא שייכים לחמאס, אבל אוסמה זוערוב הוא פעיל חמאס ולכן צריך להפסיק לעבוד איתו". בהמשך אמר שלא אמר שאוסאמה פעיל חמאס אלא שהוא מוכר סחורות לפעילי חמאס. בהמשך לאמור, בעמוד 94 לאחר שנשאל מדוע לא פנה לנציג קונטרס שיבוא ויספר על הדברים שנאמרו לנאשם, השיב מוטי עשור: "כל השיחה היתה ביני לבין הנאשם וקונטרס לא היה כלל נוכח בשיחה... אני והנאשם ישבנו והמתנו לנציג קונטרס ואז היתה השיחה". מעבר לכך, מוטי עשור נשאל: "האם לא אמרת לפני כמה דקות שאתה הבאת אותו? גם כתוב "הגענו" למחסנים של הנאשם", מוטי עשור השיב "נכון, הגענו, אז מה אני אכתוב שאני הגעתי ראשון והוא הגיע אחר כך?". מקריאת האמור לא עולה שמוטי עשור שינה את גרסתו וכן לא עולה כי נציג קונטרס נכח בשיחה. מעבר לאמור, גרסתו של נציג קונטרס לואיס רוכמן אינה סותרת את גרסתו של מוטי עשור. מעדותו של לואיס רוכמן עולה, כי הוא הגיע למקום בו נמצאת הסחורה, ראה שם את מוטי עשור, ראה את הסחורה ואמר שאפשר להעמיס אותה, הם שתו קפה והוא הלך לביתו. אין האמור סותר את הדברים שמסר מוטי עשור. הנאשם מסר בחקירתו כי עובד קונטרס נכח בסיטואציה האמורה, אך בהחלט ייתכן שלא זכר נכון את השתלשלות האירועים, שכן אותו עובד אכן נכח במקום באותו יום, אך לא בזמן השיחה בין השניים. הדברים מתחזקים כאמור בעיקר נוכח העובדה שהשיחה בין הנאשם ומוטי עשור לא תועדה ולחוקריו של הנאשם לא היה מושג שהיא התקיימה. הנאשם הוא שסיפר על כך לראשונה לחוקריו וכאשר פנו למוטי עשור, הוא אישר את דברי הנאשם וכתב מזכר על כך בדיעבד.

מוטי עשור לא ניסה לייחס לשיחה בין השניים מעמד של "אזהרה" וניכר שלא העיד על מנת ליישר קו עם טענות התביעה אלא העיד על שיחת חולין שאכן התקיימה בין השניים במסגרתה נאמרו הדברים האמורים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עמי שקד – בחקירתו של הנאשם מיום 09.12.2015 הנאשם אמר שנודע לו, בין היתר, מעמי שקד כי אוסאמה מנוע ביטחונית. הנאשם לא ציין בחקירה כי הוזהר על ידו. ב"כ הנאשם טען בסיכומיו, כי עמי שקד הכחיש בכל תוקף כל אפשרות לפיה נאמר על ידו, אפילו ברמז, כי אוסאמה חשוד במכירת סחורה לחמאס.

אנו דוחים את טענת הסנגור.

הגם שבחקירתו (ת/51) (שהוגשה תחת חקירתו הראשית) שלל עמי שקד את האפשרות שהזהיר את הנאשם לבל יסחור עם אוסאמה, הוא ציין כי נתפסה סחורה מסוג ברזל במעבר המיועדת לאוסאמה זוערוב, בהנחיית השב"כ. לדבריו, הסחורה הובלה למחסניו של הנאשם. הנאשם התקשר אליו מספר פעמים על מנת לברר האם ניתן להכניס את הסחורה שנתפסה לעזה. לדבריו אמר לנאשם כי הסחורה נתפסה **"בהוראת גורמי הביטחון"**. העד שלל שאמר במפורש כי הסחורה נתפסה בשל מעורבותו של אוסאמה בהעברת הסחורה לגורמים עוינים, אך ציין כי לאור העובדה שאמר לנאשם שמדובר בהוראת גורמי הביטחון, הוא מניח שהנאשם הבין שהסיבה היא ביטחונית ושכאשר מדובר בבעיות במכס הם אומרים שמדובר בבעיית מכס. מהאמור עולה, שהנאשם הבין מדבריו של עמי שקד שאוסאמה מנוע ביטחונית.

ב. מהימנות עדות הנאשם בנוגע למניעה של אוסאמה זוערוב.

כפי שעוד יובהר, באופן כללי הרושם מעדות הנאשם שלילי. גם בהתייחס ספציפית לשאלת ידיעתו את דבר המניעה הביטחונית של אוסאמה לסחור עם ישראל - הרושם מהעדות שלילי והעדות אינה מהימנה.

בעדותו בבית המשפט, הנאשם ניסה להרחיק עצמו מאוסאמה ואף טען שמעולם לא סחר איתו. הנאשם נשאל שוב ושוב לגבי הקשר שלו עם אוסאמה והוטחו בו דברים מפורשים בנוגע לכך שנאמרו על ידו בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה. למשל הנאשם נשאל בעדותו בבית המשפט האם בחקירתו במושב מבטחים הוא אמר לגבי אוסאמה: **"אין לי קשר עמו מעבר לכך שאתה יודע שהוא מנוע סחר לישראל"**, והנאשם התחמק מלענות באופן ישיר לשאלה. בתחילה השיב **"ידעתי שעצרו לו סחורה בינואר"**. בהמשך אמר: **"הוא לא מזמין סחורה, משמע אין לו אישור להכניס... העובדה שהוא לא מכניס, כן, הוא מנוע מלהכניס סחורה"** (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 276 ש' 11-12).

כאשר הנאשם נחקר על ידי הסניגור ונשאל: **"גם בחקירות שלך בשב"כ ... חוזר ועולה המונח לגבי אדם כזה או אחר שהוא מנוע. למה הכוונה מנוע? הנאשם היתמם והשיב: "מנוע מבחינתי זה לצאת לארץ. מנוע יציאה ולא מנוע מכניסת סחורות"**. (פרוטוקול מיום 07.07.2016 עמ' 322 ש' 26-28).

הרושם השלילי מעדות הנאשם בנקודה זו, סתירה זאת, ניסיון ההתחכמות הכושל של הנאשם והתחמקותו של הנאשם מלהשיב באופן ישיר לשאלה בדבר ידיעתו באשר למניעה הביטחונית של אוסאמה, מחזקים את טענת התביעה, כי הנאשם ידע גם ידע שקיימת מניעה ביטחונית לגבי מסחר עם אוסאמה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ג.

התאמה בין הודאת הנאשם ובין גרסתו של נאג'י זוערוב בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה – נאג'י הוכרז עד עוין לתביעה במעמד עדותו בבית המשפט בשל העובדה שסתר פרטים מהותיים שנאמרו על ידו בחקירתו במשטרה ובשב"כ. בחקירתו בשב"כ נאג'י סיפר, בהתאמה לגרסת הנאשם בשב"כ ובמשטרה, כי אוסאמה זוערוב מנוע מלסחור עם ישראל מכיוון שהואשם במכירת סחורה לחמאס וכי בעקבות מניעתו, אוסאמה יצר קשר עם כל הסוחרים הערבים והיהודים וביניהם הנאשם ועדכן אותם שהוא מנוע סחר עם ישראל וכן שהוא מואשם בהעברת הברזל לחמאס (ת/15ה). כמו כן, הודה כי חברת גייסר אלמוסתקבל הוקמה על ידי אוסאמה לאחר שנאמר לו כי הוא מנוע סחר וכי נאג'י עומד בראש החברה ככיסוי להמשך פעילותו של אוסאמה מול החברות הישראליות. עוד מסר נאג'י שהנאשם ואוסאמה בקשר יום יומי בנוגע להובלת סחורות כאלה ואחרות. נאג'י חזר על הדברים גם בחקירתו במשטרה (ת/13א), שם נשאל האם הנאשם ידע שאוסאמה מנוע והשיב "כן, מיכה פרץ יודע, אוסמה דיבר איתו על כך מתקופה של שלושה חודשים כי הביטחון אצלכם תפס לו ברזל". בעדותו בבית המשפט הכחיש שאמר את הדברים האמורים.

האם יש להעדיף את הגרסה שמסר נאג'י בשב"כ ובמשטרה על פני זו שמסר בבית המשפט?

סעיף 10א לפקודת הראיות קובע:

10א (א) אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:

- (1) מתן האמרה הוכח במשפט;
- (2) נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו;
- (3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה.
- (ב) בית-המשפט רשאי לקבל אמרה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם נותן האמרה איננו עד, בין משום שהוא מסרב להעיד או אינו מסוגל להעיד, ובין שלא ניתן להביאו לבית-המשפט משום שאינו בחיים או לא ניתן למצאו, ובלבד שבית-המשפט שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן האמרה מלתת את העדות.
- (ג) בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.
- (ד) לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

בעניינו של נאג'י עולות השאלות הבאות: האחת, האם הזכדי"ם שנמסרו בשב"כ מפיו הם בבחינת אמרת חוץ של עד לצורך סעיף 10א לפקודת הראיות? השנייה, בהנחה שמדובר באמרות חוץ האם האמרות עומדות בדרישות סעיף 10א לפקודת הראיות? השלישית, מה המשקל שיש לתת לאמרותיו בשב"כ ובמשטרה נוכח טענותיו באשר לנסיבות גבייתן והאם יש להעדיף אותן על פני עדותו בבית המשפט?

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

1. האם הזכדי"ם שמסר נאג"י בשב"כ הינם בבחינת אמרת חוץ של עד?

ב"כ הנאשם טוען, כי זכ"ד שהעד לא אישר בחתימתו לא יכול להיות מוכשר לפי סעיף 10א לפקודת הראיות היות ולא מדובר באמרה בכתב של עד אלא אמרה בכתב של מישהו אחר, דהיינו, שאמרותיו של נאג"י בשב"כ כלל אינן קבילות כראיה במשפט זה.

בספרו של יעקב קדמי "על הראיות" – חלק ראשון עמוד 358 (תש"ע – 2009) נכתב:

"אמרה בכתב" – משמעות הדיבור אימרה בהקשר זה, היא "התבטאות של אדם, בכל מקום – בארץ או מחוצה לה – ובכל הזדמנות ובלבד – שתועלה על הכתב, אם בידי האומר ואם על ידי אחר מפיו. ההלכה הפסוקה שללה כל ניסיון לצמצם את המושג "אימרה" להודעה הנמסרת בחקירה על פי דין, בפני מי שמוסמך לחקור ולהציג שאלות ונתנה למושג זה את מלוא משמעותו הלשונית, לאמור: כל מה שאמר אדם בכל מקום ובכל הנסיבות ובלבד שתהא זו אימרה בכתב, כפי שיוסבר להלן:

(1) אינה חייבת להימסר בפני שוטר במסגרת חקירה על פי דין.

(2) אינה חייבת להיות חתומה על ידי העד.

(3) אינה חייבת להירשם בידיו."

באשר לזיכרון דברים נכתב בעמוד 363:

"זכרון דברים בהקשר זה משקף אמרת חוץ של עד, שנעשתה על ידו בעל פה והועלתה על הכתב בשלב מאוחר ולא בשעת אמירתה... בשלב ראשון נקבע בע"פ 141/84 ברוב דעות... כדלקמן: "סעיף 10א ישום אך ורק במקרים שבהם אפשר לקבוע שהאימרה בכתב, שבה מדובר, היא של העד ולא פרי ניסוח או תימצות של אדם אחר, שוטר או אזרח, על מה שהעד אמר לו... השאלה היכן נציב את קו הגבול בין אימרה שניתנה על ידי העד לבין אמרה שניתנה על ידי אדם אחר, תלויה בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה והתשובה לה צריכה להיחתך לפי מבחנים של היגיון וסבירות. כך למשל, אם נרשמה האמרה מפיו העד על ידי רישום קצרני מדוייק, בין בידיעתו של העד ובין שלא בידיעתו, הרי עניינה בא בגדר סעיף 10א... לעומת זאת דברים שנרשמו על ידי אדם אחר, שוטר או זר, מפיו העד, שלא בצורה מדוייקת והמשקפים את גרסתו של הרושם על מה שנאמר לו על ידי העד, אינם יכולים להיחשב כאימרה בכתב, שניתנה על ידי העד, שהרי באימרת רושם הדברים קא עסקינן ולא באימרת העד". ברם בדיון נוסף שהתקיים בפרשה זו – ד"נ 23/85 נתקבלה למעשה עמדת דעת המיעוט בע"פ 141/84 וההלכה כפי שנקבעה בחוות דעת הנשיא היא:

"אשר על כן, מקובל עלי המבחן של הרישום בזמן מסירת האימרה או בסמוך לכך. מבחן זה זהה למבחן הזכרון הטרי שאומץ על ידי... השופט נתניהו. לפי מבחן זה... מודדים את הזמן... על פי שעות או מספר מועט של ימים וככל שנוקפים השעות או הימים מעת מסירת הדברים ועד לרישום, קטנה גם האפשרות להכיר בתרשומת או בזכרון הדברים כאימרה בכתב. כדברי חברי הנכבד, השופט ש' לוי, יש להימנע מקביעת כללים נוקשים, אך קיימת חובה, הנובעת מניה וביה ממהותו של העניין שלפנינו כי הרישום יהיה סמוך לאימרה" כאשר השופט ברק הוסיף "על פי גישתי שלי, כל אימרה של עד שהועלתה על הכתב היא אימרה בכתב שנתן העד ולדעתי סמיכות בזמן אינה תנאי לקבילות אלא שיקול לעניין המשקל".

הנה כי כן, בעניינו, הזכדי"ם שנערכו בשב"כ הינם תיעוד בכתב שנעשה על ידי חוקרי השב"כ בזמן ותוך כדי חקירתו של נאג"י ולפיכך, המדובר באמרה בכתב.

2. האם האמרות של נאג"י בכתב קבילות?

התנאים לקבילותה של אמרה בכתב, שנתן עד מחוץ לבית המשפט הם שלושה: א. מתן האמרה הוכח במשפט. ב. נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו. ג. העדות שונה, לדעת בית המשפט, בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען, כי אינו זוכר את תוכנה (סעיף 10א(א)(1)(2)(3) לפקודת הראיות). מקום שנקבע שאמרה קבילה, רשאי בית המשפט לסמוך עליה או

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

על חלקה את ממצאיו, והוא רשאי להעדיפה על פני עדותו של העד, כפוף לתנאים המפורטים בסעיף 10א הנ"ל לפקודת הראיות.

מתן האמרה הוכח במשפט – נאג'י טען במקביל – מחד גיסא, כי הדברים שנכתבו בחקירותיו ואמרותיו לא נאמרו מפיו ומאידך גיסא, כי הופעל עליו לחץ על מנת שיגיד את הדברים שחוקריו רצו לשמוע.

אם נאג'י לא אמר את הדברים מפיו והחוקרים בדו את הדברים מליבם, מדוע שיפעילו עליו לחץ שיגיד דבר כזה או אחר? נאג'י לא סיפק כל הסבר לכך.

בנוסף, נאג'י טען טענה זו באופן סלקטיבי. כך, כאשר הוטחו בנאג'י, בעדותו בבית המשפט, עובדות מפלילות שנכתבו בזכדי"ם ובחקירותיו, הכחיש שאמר אותן, ואילו כאשר צוינו בפניו פרטים שנכתבו שמתיישבים עם גרסה התומכת בהגנה אישר שאכן אמר אותם, הגם שהפרטים המפלילים והמזכים נכתבו באותה חקירה, על ידי אותו חוקר ובסמוך אחד לשני. כך למשל אישר בעדותו בבית המשפט שאמר בחקירתו במשטרה מיום 10.02.2015 (ת/13א) כי מכר לאנשים שמכרו לחמאס, אך שלל שאמר את מה שנכתב בהמשך כי אוסאמה הוא ששילם בפועל לנאשם. כן אישר שאמר בחקירתו במשטרה מיום 17.02.2015 **"אני לא מכרתי לחמאס מכרתי לאנשים בעזה"** אך כשנאמר לנאג'י שבאותה חקירה הוא נשאל מדוע הקים את גייסר אלמוסתקבל והשיב **"אני הקמתי את חברת ג'יסר אלמוסתקבל כי חברת אוסמה נסגרה עקב המניעה הביטחונית ואוסמה היה מתקשר לסוחרים"**, הוא טען שהחוקרים **"אמרו לי את זה ככה ואני אמרתי תעשו מה שאתם רוצים"**. נאג'י לא ידע להסביר כיצד אותו שוטר שקודם נאג'י אישר שכן כתב את הדברים מפיו, פתאום החליט לרשום מה שהוא רוצה בשתי החקירות האמורות. ניכר כי נאג'י בחר לאמץ בעדותו בבית המשפט רק את החלקים "המזכים" שנאמרו מפיו בחקירותיו ולהכחיש את החלקים המפלילים.

בניגוד לגרסתו הבלתי אמינה של נאג'י, החוקרים שחקרו אותו בשב"כ ובמשטרה העידו באשר לגביית האמרות מפיו והדגישו כי כל אשר נכתב נאמר בפועל מפיו של נאג'י. המכונה לנדאו, שהוביל את חקירתו של נאג'י הדגיש, כי הדברים שנכתבו בזכ"ד נאמרו מפיו של נאג'י ושנאג'י אף לא טען בפניו אחרת. המכונה לנדאו ציין, כי הם עובדים בשיטת שלוש השמיעות – החוקר שומע מה יש לנחקר להגיד, לאחר מכן מוודא שהבין נכון ולנחקר יש הזדמנות לפרט ולהבהיר דברים ולבסוף החוקר חוזר על הדברים וכותב אותם תוך כדי (פרוטוקול מיום 22.02.2016 עמ' 187). גם יתר חוקריו של נאג'י העידו כך – המכונה בנדה וכן חוקרי המשטרה אונסי חיר אלאדין וחיים שאמי. חוקרי השב"כ אף סיפקו הסבר הגיוני לכך שלא יכתבו דברים שלדברי העד בדו מליבם - המטרה של השב"כ היא לסכל טרור ולמנוע פיגועים ופעילות ביטחונית ורק אם מגיעים לחקר האמת ניתן לעשות זאת בצורה המיטבית ולפיכך אין להם שום אינטרס להכניס מילים לפיו של נחקר.

אנו מאמינים לעדותם האמינה של חוקריו של נאג'י כי הוא מסר את הדברים מפיו וכי החוקרים לא בדו אותם מליבם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

גם שני התנאים הנוספים של סעיף 10א מתקיימים בענייננו – נאגיי העיד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו. כמו כן, עדותו בבית המשפט שונה בפרטים מהותיים מהגרסה שמסר בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה – נאגיי שלל את כל הפרטים המפליליים שסיפר בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה וניסה, באופן כושל, ליישר קו עם טענות ההגנה וטענות הנאשם.

3. מה המשקל שיש לתת לאמרותיו של נאגיי בשב"כ ובמשטרה?

א. טענותיו של נאגיי באשר לנסיבות גביית האמרות

בחקירתו של נאגיי במשטרה ביום 17.02.2015 (ת/14א), העלה נאגיי לראשונה את הטענה בדבר נסיבות גביית אמרותיו בשב"כ, וכך נכתב על ידי רס"מ אונסי חיראלדין "אני רוצה לומר כי בזמן שהגעתי לחקירה ביום ראשון הונחתי על כיסא משך 24 שעות בשב"כ והוכיתי על ראשי, כדי שאדבר על ידי החוקר יוסי מהשב"כ והיה קר לגמרי ולא לבשתי בגדים מלבד חולצה אחת ומכנס אחד ולכן הודיתי על דברים שלא עשיתי ולא יודע עליהם בכלל".

עד למועד זה לא העלה נאגיי טענות באשר לנסיבות גביית אמרותיו בשב"כ, הגם שכבר ביום 10.02.2015, נחקר לראשונה במשטרה. יתרה מכך, בחקירה זו התעניין החוקר בבריאותו ומצבו ונאגיי השיב שהכל בסדר ו"היחס איתי טוב גם".

יש לייחס משמעות רבה לחקירתו הראשונה של נאגיי במשטרה מיום 10.02.2015 (ת/13, ת/13א) – חקירה זו יצרה חייץ בין החקירות בשב"כ ובין החקירות במשטרה, היא נגבתה בשפה הערבית ולאחר מכן תורגמה לעברית, היא תועדה בפורמט של שאלת חוקר ותשובת העד, נאגיי חתום על כל אחד מדפי החקירה ולפני החקירה הוסבר לו כי יש לו זכות להיוועץ עם עו"ד וכן נאמר לו כי יש לו זכות לשמור על שתיקה ומהן ההשלכות לכך ולפיכך באם היו לנאגיי טענות באשר לנסיבות גביית אמרותיו בשב"כ, תמוה שלא העלה אותן בשלב זה. ויתרה מכך, תמוה עוד יותר שנאגיי חזר על עיקרי הדברים שמסר בשב"כ ושרק שבוע לאחר מכן, מיד לאחר שהתייעץ עם עו"ד, "נזכר" לטעון באשר לנסיבות גביית אמרותיו.

בנוסף לאמור, חוקרי השב"כ העידו בפנינו ונחקרו על תוכנם ועל נסיבות גבייתם של הזכדי"ם. החוקר המכונה לנדאן העיד, כי נאגיי מסר את הדברים מרצונו הטוב והחופשי, הוא לא הדריך אותו מה להגיד ואף גורם לא לחץ עליו בנוכחותו ונאגיי אף לא התלונן על כך בפניו. המכונה לנדאו שלל את טענותיו של נאגיי מכל וכל, לרבות את הטענה כי החוקר המכונה ניסו היכה את נאגיי בראשו, הגם שנאגיי טען כי הדבר נעשה בנוכחותו של החוקר לנדאו. גם החוקר המכונה "בנדה" שחקר את נאגיי ביום 05.02.2015 וכן נכח בחקירות נוספות שלו העיד כי מעולם לא נאמר לנאגיי מה להגיד וכי טענה זו בעצם אינה מתיישבת עם ההגיון שכן הם מעוניינים לדעת את האמת על הפעילות שלו. כן שלל העד את טענותיו של נאגיי באשר לנסיבות גביית הזכ"ד ממנו. העד ציין שנאגיי לא הוכה על ידי ניסו או חוקר אחר בנוכחותו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בניגוד לגרסתם האמינה של חוקרי השב"כ באשר לנסיבות גביית אמרותיו של נאג'י אשר אף מתיישבת עם העדויות והראיות הנוספות בתיק, עדותו של נאג'י בבית המשפט הותירה רושם שלילי ובלתי אמין. נאג'י התחמק מלהשיב לשאלות התובעת, השיב בצורה לא קוהרנטית ולא תואמת לשאלות שנשאל, גם כאשר בית המשפט הסביר לו את השאלות שוב ושוב. ניכר היה כי נאג'י ניסה ליישר קו עם טענות ההגנה של הנאשם ולצמצם את "נזקי" גרסתו הראשונית שהתיישבה היטב אף עם גרסתו המפלילה של הנאשם בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה והסתבך בסתירות בין דבריו בשב"כ, במשטרה ובבית המשפט:

- נאג'י טען מגוון טענות שונות נגד החוקרים באשר לנסיבות גביית אמרותיו - בתחילה טען כאמור שהחוקרים כתבו את התשובות שנכתבו בחקירותיו מבלי שאמר את הדברים, אח"כ טען שהחוקרים אמרו לו מה להגיד (פרוטוקול מיום 08.12.2015 עמוד 146 שורות 16-25) לאחר מכן אמר שאילצו אותו להגיד את הדברים ושהחוקרים איימו עליו שהוא לא יראה יותר את ילדיו, שהושיבו אותו במזגן כשהוא לבוש בגופיה קצרה, שהיה אזוק בידיו וברגליו במשך 24 שעות, כן ציין שהוכה בראשו על ידי החוקר המכונה ניסו.
- נאג'י מסר מספר גרסאות באשר לזהותו של החוקר שלכאורה הכה אותו - נאג'י טען בעדותו בבית המשפט שהחוקר שהיכה אותו הוא ניסו ושהוא זוכר זאת מכיוון שהחוקר לנדאו אמר לו "ניסו אל תרביץ לו". נאג'י לא סיפק הסבר משכנע לעובדה שבמשפט בעניינו טען שהוכה על ידי החוקר רועי, הגם שאישר שהם אינם דומים ושי"לחוקר ניסו יש שיער ולחוקר רועי אין". יתרה מכך, בפני השוטר אונסי טען כי הוכה על ידי החוקר יוסי.
- גרסתו של נאג'י בחקירותיו לפיה אוסאמה הוא שעמד מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל והחברה נרשמה על שמו של נאג'י על מנת לאפשר לאוסאמה להמשיך לסחור חרף מניעתו הביטחונית, מתיישבת היטב עם גרסת הנאשם בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה ועם גרסתם של יורם וציון כפי שפורטו לעיל.
- כבר בפתח עדותו של נאג'י בבית המשפט ניכר היה כי הוא עושה מאמץ להרחיק את עצמו מהיכרות עם הנאשם. נאג'י נשאל מאיפה הוא מכיר את הנאשם והשיב "אני לא מכיר את הנאשם. פעם אחת עזרתי לו להוביל סחורה. אני לא מכיר אותו אישית, אני התקשרתי אליו פעם אחת". לדבריו, גם בהתקשרות בודדת זו, הוא התנהל בעצמו מול הנאשם והוא ששילם על הסחורה. נאג'י נשאל האם הסחורה עוברת דרך מחסנו של הנאשם והשיב "לפעמים היא נשארת אצלו, לפעמים ממשיכה ישר למעבר". ממשפט זה עולה, כי התנהלותו מול הנאשם היתה כדרך שבשגרה ולא חד פעמית כפי שניסה להציג בתחילת עדותו.
- נאג'י שינה את גרסתו בהתאם לצרכיו, כפי שפורט לעיל בדיון הנוגע לקבילות אמרותיו.
- נאג'י הודה והורשע במשפט שהתנהל נגדו בעובדות שהכחיש בפנינו והגם שטען בעדותו בפנינו כי המדובר בהודאת שווא, הוא הורשע על פי עובדות אלה והודאתו היא בבחינת אמרת חוץ של עד שנגבתה לפני שופט ויש לה משקל בעניינו, בייחוד לאור העובדה שהיא מתיישבת עם גרסתו של נאג'י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בשב"כ ובחקירות במשטרה שאותה אנו מעדיפים כאמור (ראו לעניין זה יעקב קדמי "על הראיות" חלק ראשון עמוד 359).
בנוסף לאמור, מרבית הפרטים המפורטים באותם זכ"ים, מופיעים גם בהודעות עוקבות שמסר נאג"י תחת אזהרה לחוקרי משטרת ישראל (ראו 10.02.2015 (ת/13א)).

ב. הוצאתו של נאג"י באמצע חקירה במשטרה לחקירה בשב"כ

בחקירתו במשטרה של נאג"י מיום 17.02.2015 נכתב על ידי רס"מ אונסי, מיד לאחר שהעלה נאג"י את הטענות בדבר נסיבות גביית הזכ"ים בשב"כ, כי נאג"י יצא לשירותים בשעה 18:00 וחזר לחדר החקירות בשעה 18:20. ישנו זכ"ד שנכתב על ידי החוקר לנדאו בעניינו של נאג"י מאותו תאריך בשעה 18:05. דהיינו שנאג"י הוצא לחקירה בשב"כ באמצע חקירה משטרתית.

רס"מ אונסי נחקר על כך ואמר שבפרק הזמן האמור נאג"י ביקש לצאת לשירותים "יכול להיות שהוא נחקר בשב"כ, אולי לקחו אותו לתשאל וחזר אליי. אני לא יודע. כשהוא יצא לשירותים, הוא ביקש לצאת לשירותים, להפסקה. ככל הנראה, יכול להיות שעדכנתי חוקר שב"כ בדברים שהוא אמר. אני לא זוכר שעדכנתי מישהו, אבל יכול להיות שעודכן והוא חזר אליי והמשכנו. אני מניח שעדכנתי חוקר שב"כ שיש טענות מסוימות. אני לא זוכר שהוא נחקר בשב"כ בזמן הזה" (פרוטוקול מיום 17.12.2015 עמ' 131 ש' 26-21). רס"מ אונסי נשאל על ידי בית המשפט מדוע לא תיעד את הדברים והשיב "אליי אף אחד לא נכנס מהשב"כ. אני מניח שעדכנתי... קודם כל הוא התבטא בפניי שהוכה והרביצו לו ואני תיעדתי, כי אני מחויב לתעד. לאחר התבטאות הזאת, הוא אמר לי שהוא מעוניין לצאת לשירותים ולהפסקה. אני לא זוכר אם עדכנתי מישהו משהשב"כ בפרק הזמן הזה ואני לא יודע אם הוא נחקר בשב"כ בפרק הזמן הזה".

יש להצטער על כך, שרס"מ אונסי נמנע מלהשיב באופן קונקרטי לשאלה האם עדכן גורם בשב"כ בדבר תלונותיו של נאג"י, לבסוף אמר שככל הנראה עדכן גורם בשב"כ בכך, אך כשנשאל מדוע אם כך לא תיעד את השתלשלות העניינים השיב שוב שאינו זוכר אם עדכן גורם בשב"כ או לא.
מחקירתו של המכונה לנדאו, שחקר את נאג"י בשב"כ בזמן זה, עולה, כי לטענתו, נאג"י נחקר בשב"כ ביום 17.02.2015 חקירתו הסתיימה בשעה 17:00, בסיום חקירתו הוא נלקח לחקירה משטרתית ובהמשך היום הוא קיבל טלפון משוטר שסיפר לו שנאג"י העלה מספר תלונות. לדבריו, הוא התקשר לסוהרי האגף וביקש מהם שיביאו את נאג"י לחדר החקירה, נאג"י הגיע לחדר החקירה בשעה 18:05 כפי שנכתב בזכ"ד. לדבריו, הוא לא ידע שנאג"י באמצע חקירה משטרתית. המכונה לנדאו לא זכר מי השוטר שהתקשר אליו ועיין בזכ"ד שהוא כתב ביום 11.05.2015 בו נכתב כי השוטר אונסי התקשר אליו. המכונה לנדאו ציין שכתב את הזכ"ד שלושה חודשים לאחר האירוע לבקשת היועמ"ש ולא זכר מדוע נתבקש לעשות זאת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

נדגיש, כי התנהלות מעין זו, בה נלקח נחקר לחקירה בשב"כ באמצע חקירה משטרתית ובסמוך להעלאת טענות באשר לנסיבות גביית אמרותיו, בדרך כלל, אינה תקינה ובנסיבות אחרות, ייתכן שאף היה בה כדי לפגום, באופן ממשי, בקבילותם ובמשקלם של הדברים שנאמרו בחקירה במשטרה. נראה שישנה חשיבות להפרדה בין חקירת שב"כ לחקירה במשטרה, בשל מטרותיהן השונות ויתכנו מקרים שבהם יש לכך גם השלכה על בחינת רצונו החופשי של נחקר ועל משקל האמרה ונראה שרצוי, בדרך כלל, להקפיד על הפרדה זו, בנסיבות העניין ובעיקר לאור העובדה שעיקר הדברים שנאגיי מסר בחקירה זו נאמרו מפיו מבעוד מועד בחקירותיו לפני חקירה זו ואין ראייה או טענה שהופעל עליו לחץ פסול שכשנלקח לשב"כ בעת הזו - אין באמור כדי לפגוע בקבילותה או במשקלה של חקירה זו, הגם שבלשון המעטה, אין לעודד התנהלות זו.

בהתאם לאמור, ולאור העובדה שדחינו את טענותיו של נאגיי באשר לנסיבות גביית אמרותיו, אנו מעדיפים את אמרותיו של נאגיי במשטרה ובשב"כ על פני הדברים שמסר נאגיי בבית המשפט. דבריו מהווים חיזוק ראייתי להודאת הנאשם, שכן ציין מפורשות בחקירותיו כאמור, כי אוסאמה יצר קשר עם כל הסוחרים הערבים והיהודים וביניהם הנאשם ועדכן אותם שהוא מנוע סחר עם ישראל וכן שהוא מואשם בהעברת הברזל לחמאס.

ד. הראיון שנערך עם הנאשם – בפרוטוקול מיום 09.05.2016 נאמר לנאשם על ידי התובעת כי תוך כדי ראיון שנערך עימו בתקשורת, הוא קיבל טלפון מאוסאמה זוערוב ואמר לכתב "זה קונה ברזל מחצי מדינת ישראל", השיחה היתה על רמקול ואוסאמה אמר "אני קונה פחים, פרופילים, קונסטרוקציות, כל ברזל שמתאים לבניה. עכשיו המצב זיפט. על הפנים. לא נותנים לי למשוך סחורה כי חושבים שהברזל ילך לטרור". ואז הנאשם אמר: "יש לו פה אצלי בחצר סחורה בחצי מיליון שקל...".

הכתבה לא הוגשה לבית המשפט. הנאשם השיב לתובעת שהוא זוכר שהיתה כתבה ושאוסאמה שוחח עם הכתב אך לא זכר מה אוסאמה אמר. לפיכך, הדברים שנטען שנאמרו בכתבה אינם קבילים לעניין תכנם, אך העובדה שהנאשם אישר שכאשר שוחח עם הכתב אוסאמה התקשר ושוחח עם הכתב בעצמו, מצביעה על טיב קשריו עם אוסאמה, בניגוד לגרסתו בבית המשפט.

ה. עדותו של אכרם יאסין בבית המשפט – אכרם יאסין, העיד בבית המשפט שכאשר הוא ידע שאוסאמה מנוע הוא הפסיק לעבוד איתו. לדבריו, הוא גילה שהנאשם עובד איתו ולכן התקשר לנאשם ואמר לו "אל תעבוד עם הבן אדם הזה, כי יש לו בעיה במעבר" והנאשם בתגובה אמר לו: "...לא אכפת לי מזה... שזה לא עניין שלי, כי הוא מעמיס על המשאית שלו".

הגם שבחקירתו בשב"כ אכרם נשאל האם שוחח על כך עם הנאשם והשיב בשלילה (נ/1 עמ' 3 ס' 20-22), בנקודה זו מצאנו את עדותו בבית המשפט אמינה. הסניגור עימת את אכרם עם העובדה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שבחקירתו שלל ששוחח עם הנאשם על כך, אך אכרם השיב שוב ושוב בביטחון כי כן שוחח עם הנאשם על כך ואמר לו לא לעבוד עם אוסאמה. כשהפנו את אכרם לדבריו בשב"כ אמר שאינו זוכר. חיזוק לעובדה שאכרם אכן אמר זאת לנאשם אנו מוצאים בעדותו של הנאשם בבית המשפט. נאמר לנאשם כי אכרם העיד שאמר לנאשם לא לעבוד עם אוסאמה מכיוון שאכרם עובד עם הנאשם ולא רוצה שיהיו לו בעיות, הנאשם השיב "אני לא יודע אם מתוך דאגה שיהיו לי בעיות, מתוך דאגה לא לעבוד איתו או מתוך דאגה שירד לו לקוח" (פרוטוקול מיום 07.07.2016, עמ' 320 ש' 5-1). הנאשם לא שלל את עצם השיחה בין השניים ואת העובדה שאכרם שוחח איתו בנוגע לאוסאמה, אלא הטיל ספק בכוונותיו של אכרם.

ו. **הקמתה של חברת ג'יסר אלמוסתקבל** – טענת המאשימה היא כי חברת ג'יסר אלמוסתקבל הוקמה כחברת כיסוי שמטרתה לאפשר לאוסאמה להמשיך לסחור בניגוד למניעתו הביטחונית וכי מי שעמד מאחוריה בפועל הוא אוסאמה ולא נאג'י. באם טענת המאשימה נכונה והנאשם ידע על כך, הדבר מהווה חיזוק וסיוע לראיות בדבר ידיעתו באשר למניעה הביטחונית של אוסאמה:

האם אוסאמה עמד מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל?

1. על פי עדותו של יורם "במהלך החודשים האחרונים סיפקנו לאוסמה זעזוע סחורה על שם חברת אלמוסתקבל שהיא בבעלות הרשומה על שם אחיו נאג'י, שידעתי את שמו היום. ובגלל הבעיה שהיתה לו לפני שנה עם הסחורה, הבנתי אז שהוא מנוע מלהכניס סחורות מהארץ לעזה על שם החברה הזאת ולכן פתח חברות חדשות, שלטענתו הן בסדר ואנחנו בדקנו מול המעבר אשר אישרו לנו שהן בסדר". יורם אף ציין שאוסאמה הנחה אותו למכור לו דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל. כן ציין שבענייני עסקים שוחח רק עם אוסאמה. העד הדגיש שהוא לא בדק האם מותר לסחור עם אוסאמה אך אוסאמה הוא הבעלים של החברות ואם מאשרים לחברות שידוע שהן שלו לסחור, אז הוא הניח שזה בסדר.

מהאמור עולה בבירור, כי אוסאמה הוא שעומד מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל ושהנחה את הסוחרים שאיתם הוא עבד למכור לו דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל.

2. נאג'י הבעלים הרשום של חברת ג'יסר אלמוסתקבל, שכאמור העדפנו את גרסתו בשב"כ ובמשטרה על פני עדותו בבית המשפט, אמר במספר הזדמנויות כי מי שעמד בפועל מאחורי חברת ג'יסר הוא אוסאמה ושהחברה נרשמה על שמו של נאג'י ככיסוי בשל מניעתו הביטחונית של אוסאמה (ת/15 סעיף 7, סעיף 16, ת/13 עמ' 6 ש' 159-161).

3. על פי דבריו של ציון במשטרה ובשב"כ (אשר כפי שיפורט להלן אנו מעדיפים אותם על פני עדותו בבית המשפט) אוסאמה ביקש ממנו באופן אישי למכור לחברת ג'יסר סחורה ואמר לו שהיא עובדת בשבילו. ציון ידע שהסחורה מגיעה לאוסאמה (ת/5 עמ' 4 ש' 88-90). כן אישר שההתנהלות עם חברות הכיסוי וביניהן חברת ג'יסר היתה מעין ערוץ תקשורת עסקית בינו ובין אוסאמה ואוסאמה הוא שפנה אליו מטעם חברות אלה על מנת להזמין או להעביר סחורה והוא ששילם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בפועל על הסחורה שסיפק לגייסר אלמוסתקבל (ת/א עמ' 3 ש' 43-42, 51-49). ציון אף ציין שאת כל הסחורה שהעביר לאוסאמה באמצעות חברת ג'יסר אלמוסתקבל וחברת מהדי דיה, בחצי השני של שנת 2014, פרק אצל הנאשם. ציון נשאל האם בהתאם לכל הנתונים לעיל נכון להגיד שהסחורה מיועדת לאוסאמה, והשיב: "לפי כל ההתנהלות וכל האמור נראה לי שכן. שהסחורה מיועדת לאוסמה... הוצאתי את החשבוניות מס אוטונומיה עבור החברות שאמרת... ולא הוצאתי את החשבוניות מס לאוסמה כי אסור לו לקבל סחורה בשמו" (ת/ב עמ' 5 ש' 131-129). ציון ציין בחקירתו בשב"כ, כי עיקר ההעברות שביצע עבור אוסאמה בחצי השנה האחרונה היו בעיקר על שם ג'יסר אלמוסתקבל השייכת לאוסאמה ורשומה על שם נאגי (ת/א עמ' 3 סעיף 18). מהאמור עולה, כי הוכח שאוסאמה הוא שעמד מאחורי חברת ג'יסר אל מוסתקבל ולא נאגי.

האם הנאשם ידע כי אוסאמה הוא שעומד מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל וכי החברה הוקמה על מנת שאוסאמה ימשיך לסחור בניגוד למניעתו הביטחונית?

1. הנאשם הודה בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה כי ידע שאוסאמה הוא שעומד מאחורי חברת ג'יסר ושהקים אותה על מנת לעקוף את מניעתו הביטחונית (ראו ת/א 12(3) ס' 21, ת/א 12(4) ס' 26-20, ת/א 12(5) ס' 33-34, ת/א 12(6) עמוד 3 ס' 73-59, עמוד 5 ש' 124-126 וגם 139-138, ת/א 12(7) ס' 17, ת/א 12(10) ס' 38, ת/א 12(12) ס' 160-157) כפי שפורט לעיל, אנו נותנים משקל גבוה להודאתו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה.

יש להדגיש כי גם כאשר הנאשם הכחיש את המיחוס לו באשר לעצם הברחת הסחורה, עדיין הודה שחברת ג'יסר הוקמה על ידי אוסאמה בשל מניעתו הביטחונית ועל מנת שאוסאמה יוכל להמשיך להכניס סחורה לרצועה (ת/א 12(4) ס' 23-20).

2. נאגי אמר, כי הנאשם ידע שאוסאמה הוא שעומד בפועל מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל ושהחברה הוקמה על מנת לאפשר לאוסאמה להמשיך לסחור. נאגי אישר שהנאשם ואוסאמה היו בקשר תמיד: "אני שמעתי את אחי אוסמה לפני 20 יום בערך מדבר עם מיכה פרץ בטלפון ושואל אותו מה שלום הילדים והאישה ואחרי זה דיבר איתו על העמסת הברזל, לא יודע איזה ברזל והבנתי שאוסמה קנה ברזל ורוצה להכניס אותו בעזרתו של מיכה פרץ בשם חברת ג'יסר אלמוסתקבל". נאגי נשאל האם הנאשם ידע שאוסאמה מנוע והשיב "כן, מיכה פרץ יודע, אוסמה דיבר איתו על כך מתקופה של שלושה חודשים כי הביטחון אצלכם תפס לו ברזל" (ת/א עמ' 5 ש' 118-111).

גם בחקירתו בשב"כ ציין נאגי, כי בין התאריכים 12/2014-01/2015 קיימה חברת ג'יסר אלמוסתקבל, בהובלתו של אוסאמה, קשרים עסקיים עם הנאשם ושהנאשם ואוסאמה היו בקשר על בסיס יומי ושעיקר השיחות ביניהם נוגעות להעברת סחורות מישראל לרצועת עזה. עוד ציין,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כי הנאשם ידע על מניעתו הביטחונית של אוסאמה והמשיך את הקשרים העסקיים עמו והמשיך להעביר לו סחורות (ת/15ה סעיף 16, סעיף 24).

3. האזנת סתר שיחה מספר 679 – בעדותו של הנאשם בבית המשפט, התובעת השמיעה לו את שיחה 679 וציינה בפניו כי במסגרת השיחה האמורה אוסאמה ביקש ממנו שיבדוק מה עם נאג'י אח שלו והנאשם השיב לאוסאמה "איזה נאג'י"? ומהאמור ניתן להסיק כי הנאשם כלל לא ידע מי הוא נאג'י, ובפועל המשיך לעבוד מול אוסאמה, אשר הוא שעומד מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל, וזו הוקמה על מנת שאוסאמה יוכל להמשיך ולסחור עם ישראל למרות המניעה הביטחונית. הנאשם לא סיפק כל הסבר לעניין זה וכל שאמר לתובעת היה "נאג'י זה נאג'י זוערוב, אני יודע שמדובר בו, אבל יצא לי ששאלתי. זה היה בתשע עשר בלילה" (בפועל השיחה התקיימה בשעה 20:00).

הגם שמתקציר תרגום השיחה שהוגש לנו לא עולה שהנאשם שאל מי זה נאג'י, לאור העובדה שהשיחה הושמעה לנאשם בבית המשפט והנאשם אף עומת עם העובדה ששאל "איזה נאג'י?" והשיב על כך והסגור לא התנגד יש להניח כי הנאשם אכן שאל "איזה נאג'י?" ובתקציר של התרגום זה נשמט. השאלה "איזה נאג'י?" מחזקת את העובדה שאוסאמה הוא שעמד מאחורי ג'יסר אלמוסתקבל ולא נאג'י, שכן בלתי סביר שהנאשם לא ידע מי הוא נאג'י אם אכן כטענתו סחר עימו באמצעות חברת ג'יסר אלמוסתקבל. נתון זה מתיישב היטב עם הטענה, כי אוסאמה הוא שעמד מאחורי חברת ג'יסר בפועל ושהחברה נרשמה על שם נאג'י, על מנת לעקוף את מניעתו של אוסאמה.

4. השתלשלות האירועים מובילה למסקנה, כי הנאשם ידע שאוסאמה הקים את חברת ג'יסר על מנת שיוכל לעקוף את מניעתו הביטחונית – כזכור, נכתב לעיל כי ב-01/2014 סחורתו של אוסאמה לא הוכנסה לרצועת עזה. הנאשם יצר קשר עם מוטי עשור ועמי שקד מספר פעמים ושאל האם ניתן להכניס את הסחורה ונאמר לו כי יש מניעה ביטחונית להכניסה. זמן לא רב לאחר מכן (12/2014) הוקמה חברת ג'יסר אלמוסתקבל על שמו של אחיו של אוסאמה, נאג'י. בפועל, הנאשם שוחח עם אוסאמה וכל התנהלותו בעניין ג'יסר היתה מול אוסאמה. בלתי סביר שהנאשם לא ידע כי חברה זו מהווה כיסוי על מנת שאוסאמה יוכל לעקוף את המניעה הביטחונית. תוצאת האמור היא כי להודאת הנאשם בדבר ידיעת הנאשם שאוסאמה הוא שעומד מאחורי ג'יסר אלמוסתקבל שהוקמה כדי לעקוף את המניעה הביטחונית של אוסאמה, מצטרפות ראיות נוספות המהוות אף מעבר לדבר מה הנדרש להודאתו של הנאשם. אנו קובעים שהנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחונית מלסחור עם ישראל וכי ג'יסר אלמוסתקבל היא חברה שהוקמה רק על מנת להסוות את פעילותו של אוסאמה בניגוד לאיסור כאמור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

האם הנאשם שינע בשלוש עד חמש הזדמנויות משלוחי צינורות בקוטר צול וצול וחצי עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת ג'יסר אלמוסתקבל?

בחקירותיו של הנאשם בשב"כ, הנאשם הודה כי שינע עבור אוסאמה דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל 3-5 פעמים במהלך חודשים 12/2014-01/2015 צינורות, כך למשל נכתב בת/12(5) ס' 34: "לאור מניעתו הביטחונית של אוסמה זוערוב לא היה ניתן לשלוח לו סחורה על שמו ועל כן הועברה אליו סחורה בדרכים שונות על ידי הנאשם. בין היתר, הנאשם זכר שינוע של צינורות צול וצול וחצי, 3-5 פעמים במהלך חודש דצמבר 2014- וינואר 2015 דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל, כאשר הכיסוי של החברה הוא נאג'י זוערוב, אחיו של אוסמה, אבל הקשר של הנאשם הוא ישירות מול אוסמה".

גם בת/12(6) ש' 63 נכתב "בחודש 12/2014-01/2015 העברתי צינורות צול וצול וחצי בין 3-5 פעמים מה שאני זוכר, דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל, השייכת לנאג'י זוערוב אחיו של אוסמה והסחורה יועדה לאוסמה עצמו ואני הייתי בקשר לגבי ההובלה של הסחורה עם אוסמה זוערוב...". גם בת/12(15) אמר הנאשם "לאחרונה הוא (ציון בן חמו) העביר אלי למחסן סחורות צינורות בקוטר צול וצול וחצי באורך של 6 מטר בעבור קניות שביצע אוסאמה זוערוב לקוח שלו ואותה סחורה פורקה בשטח שלי ושינעתי אותה לכרם שלום...".

חיזוק ראיתי להודאת הנאשם, המהווה דבר מה בעניין זה מצאנו בעדותו של הנאשם בבית המשפט בדברי נאג'י ובגרסתו של ציון בן חמו בחקירתו במשטרה:

א. בעדותו של הנאשם בבית המשפט אישר הנאשם שהוביל במהלך חודשים 12/2014-01/2015 3-4 פעמים צינורות צול וחצי וצול דרך חברת ג'יסר אלמוסתקבל (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 278, ש' 3-5) בעדותו של הנאשם בבית המשפט נאמר ש: "נשמעה פה טענה... היתה עדות של ציון בן חמו ששני משלוחים של צינור 1.5 צול נשלחו מחברת פולירן לחברת ג'יסר אלמוסתקבל, האם ידוע לך משהו על זה?"

ת: מסמכים ישירות יצאו ללקוח, עברו בחצר ויצאו לטובת הלקוח. זכור לי דבר כזה. צול וחצי או צול שעבר לג'יסר אלמוסתקבל". הנאשם הדגיש, כי המשלוח היה מיועד לחברת ג'יסר ולא לאוסמה, אך כפי שקבענו לעיל, חברת ג'יסר שימשה כחברת כיסוי להעברת הסחורה לאוסאמה והנאשם ידע זאת.

ב. בהתאמה לדברי הנאשם, סיפר נאג'י בחקירתו בשב"כ, כי העביר 3 או 4 פעמים דרך הנאשם ובאמצעות חברת ג'יסר אלמוסתקבל צינורות מקוטר רבע אינטש עד אינטש וחצי (ת/15 שורות 60-66).

גם בחקירתו במשטרה נאג'י אמר: "וקניתי עוד לאחי אוסמה צינורות אחד אינץ וצינורות חצי אינץ כמות 35 טון באותה דרך למחסן של מיכה ומשם למעבר כרם שלום וקניתי לאחי אוסמה מביקר (הכוונה לפקר – נ.ז.) פלדה ימית קניתי מאצלה צינורות אחד אינץ כמות 35 טון באותה דרך מימית למחסן מיכה ומשם למעבר כרם שלום וגם קניתי מימית לאחי אוסמה צינורות אחד אינץ וחצי כמות 35 טון באותה דרך למחסן של מיכה ומשם למעבר כרם שלום" (ת/13 א עמ' 4 ש' 88-94)

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ג. ציון בן חמו התייחס לכך בחקירתו במשטרה (ת/5 עמ' 3 ש' 65-68), במסגרתה נשאל לגבי העברות שביצע עבור אוסאמה זוערוב דרך הנאשם ואמר "מה שזכור לי בעניין הסחורה שהובלנו אותה למושב מבטחים ופרקנו אותה שם... הסחורה הזו היתה על שם מהדי אלדיה 4 משאיות ומשאית אחת ג'יסר אלמוסתקבל, שכל משאית המשקל של הסחורה שלה נע בין 30-35 טון ולשם הועבר ציוד של צינורות ופרופילים, קוטר 4 מ"מ צול 1.5, שזה היה מיועד לאוסמה זוערוב". במהלך עדותו בבית המשפט, ציון הוכרז עד עוין לתביעה והתביעה ביקשה להעדיף את האמרות שמסר בשב"כ ובמשטרה על פני עדותו בבית המשפט מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות. תנאי הסף של סעיף 10א מתקיימים בעניינו של ציון. ציון העיד בבית המשפט ואישר שמסר את הדברים בשב"כ ובמשטרה, לעניין עצם אמירתם. בנסיבות העניין מצאנו שיש להעדיף את דבריו של ציון בחקירתו בשב"כ ובמשטרה על פני דבריו בבית המשפט. ניכר כי עדותו של ציון בבית המשפט נועדה לצמצם את מעורבותו וקשריו עם אוסאמה זוערוב ולהרחיק את עצמו מהפרשה ומהידיעה כי אוסאמה סחר באמצעות חברות קש בשל מניעתו הביטחונית. בעוד שבחקירתו במשטרה ציין ציון שאוסאמה נהג לשוחח איתו באופן ישיר על ההזמנות שביצע, בעדותו בבית המשפט הרחיק עצמו מקשר ישיר איתו. ציון נשאל איפה פרקו את הסחורה עבור חברת ג'יסר והשיב "אני לא מתעסק במשלוחים ולוגיסטיקה..." גם כשאמר לבסוף שחלק מהסחורה הגיעה לנאשם, כנשאל מי ביקש ממנו להעביר לשם את הסחורה השיב "הבקשות נעשו במחלקת המשלוחים...". כאשר נשאל ציון מי פנה בנוגע לחברות האמורות אמר "חברת מהדי דיה דיבר איתי, גם נאג'י פעם אחת, נאיף מרזוק גם היה אצלי וגם דיבר איתי". ציון התאמץ שלא להזכיר את שמו של אוסאמה, הגם שבחקירתו בשב"כ ובמשטרה אמר שאוסאמה היה איש הקשר של החברות הנ"ל וכן שהסחורה עבורן היתה מיועדת לאוסאמה (ת/5א עמ' 3 ש' 42-43, 47). רק כאשר הוטחו בו הדברים שמסר בחקירתו, אישר שאוסאמה דיבר איתו בנוגע לכל החברות. כשנשאל ציון בבית המשפט מי שילם עבור ההזמנות של החברות השיב "נאיף שילם, מהדי שילם וגם אוסמה שילם" הגם שבחקירתו מסר כי "אוסמה הוא ששילם עבור ההזמנות של החברות שציננתי". נראה כי המניע של ציון לשינוי עדותו הוא העובדה כי תלוי ועומד כתב אישום נגדו בגין מעורבותו במעשים אלה ולפיכך ניסה לצמצם את מעורבותו ככל שניתן.

דבריו של ציון בחקירתו במשטרה מהווים "דבר מה" להודאת הנאשם בשב"כ ובמשטרה.

בהתאם לאמור, יש לקבוע כי הוכח שהנאשם שינע בשלוש עד חמש הזדמנויות משלוחי צינורות בקוטר צול וצול וחצי עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת ג'יסר אלמוסתקבל.

מי שילם לנאשם עבור ההובלות?

אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם קיבל עבור כל הובלה 2000 ₪ - המחלוקת נוגעת לגורם ששילם לנאשם את הכסף.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בחקירתו של הנאשם במשטרה מיום 17.02.2015 הנאשם ציין שביצע את ההובלות עבור אוסאמה וקיבל 2000 ש"ח עבור כל הובלה [ת/12(22) ס' 55]. כן ציין מספר פעמים "אני מתפרנס מההובלות לאוסמה" [ת/12(6) עמ' 6 ש' 146, 156]. הנאשם נשאל איך אוסאמה שילם לו ופירט "הכסף שלי אני מקבל אותו דרך בלדרים מעזה, שמעבירים כספים להישאם מחיסון גר בקיבוץ זיקים, בחור שיש לו מחסן לוגיסטיקה בשדרות, מקבל את הכסף מאוסמה ואני לוקח מהישאם". הנאשם נשאל כמה גובים על הובלה למעבר כרם שלום והשיב "כל הובלה למעבר כרם שלום בערך 2000 שקל כולל שובר כניסה 700 שקל".

בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי ביצע את ההובלות עבור ג'יסר אלמוסתקבל, אך כפי שנקבע לעיל, ג'יסר אלמוסתקבל היא חברת כיסוי לאוסאמה זוערוב והנאשם ידע זאת, כך שלמעשה ביצע את ההובלות עבור אוסאמה וקיבל את הכסף מאוסאמה כשהנאשם אף ציין כפי שפורט לעיל, שאוסאמה העביר לו את הכסף באמצעות בלדרים.

בהתאם לאמור לעיל אנו קובעים, כי הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחוני, וכן שידע שאוסאמה הוא שעומד מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל שהוקמה על מנת לעקוף את מניעתו הביטחונית וכן ששינע בשלוש עד חמש הזדמנויות משלוחי צינורות בקוטר צול וצול וחצי עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת ג'יסר אלמוסתקבל וקיבל על כך תמורה כספית.

האם במסגרת הקשר שבין הנאשם ובין אוסאמה ונאג'י הועברו לוחות ברזל לארגון החמאס?

בסעיף 13 לכתב האישום נכתב כי במסגרת הקשר בין הנאשם, אוסאמה ונאג'י, מכר אוסאמה בשיתוף עם נאג'י לוחות ברזל לפעיל חמאס אבו חסן עודה ובהמשך העביר אדם נוסף שצורף לקשר, אבו חסן אל געל, את לוחות הברזל למוצב אימונים של החמאס לצורך הכנת דלתות למוצבים. המאשימה סמכה עובדות אלה על דבריו של מוביל הסחורה שאמר לנאג'י, לטענתו, כי הוריד את הסחורה במוצבי אימונים של החמאס.

לאחר שעיינו בראיות אנו קובעים, כי התביעה לא הוכיחה עובדות אלה.

האם הדברים שהמוביל אמר לנאג'י קבילים במסגרת אמרת קושרים במהלך הקשר ולשם קידומו?

ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה (עמ' 124), כי הדברים שנמסרו לנאג'י מפיו של הנהג שהוביל את הסחורה הם קבילים היות ומדובר באמרת קושרים במהלך הקשר ולשם קידומו. לדבריה, הנהגים הם שותפים לקשר שקשרו נאג'י ואוסאמה לסחור עם החמאס ואליו הצטרפו הנאשם ואחרים. ב"כ המאשימה הפנתה לע"פ 7253/14 גור פינקלשטיין נ' מדינת ישראל, שם לדבריה נקבע כי הודאת קושר אחד לגבי שותפיו לקשר, בכל הנוגע לקביעת ממצאים על מעשיו של קושר אחר בקשר, לגבי שותפיו לקשר, היא עדות שמיעה, אולם נאמר כי "ניתן לייחס את מעשיו ואמרותיו של קושר פלוני, המוכיחות את היסוד העובדתי של העבירה שנעברה ביחס לאותו קושר, לקושר אלמוני, גם אם הראיה שהוכיחה את המעשה לא היתה קבילה כלפי אותו אלמוני". (להלן "עניין פינקלשטיין").

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

1. אין המדובר בקושרים – לעבירת הקשר שני מרכיבים: א. התקשרות בין שניים או יותר לשם מטרה מסויימת. ב. אותה מטרה היא בלתי כשרה.

בע"פ 6162/16 תופיק דלו נ' מדינת ישראל נקבע:

"היסוד העובדתי בעבירת הקשר בא לידי ביטוי בעצם "כריתת הברית", היינו, בהסכמה שהתגבשה בין שני אנשים או יותר, לביצוע עבירה פלילית. היסוד הנפשי של עבירת הקשר מתגבש בד בבד עם ההסכמה לפעול יחדיו, למען הגשמת המטרה הפלילית, תוך הוכחת כוונתו של הקושר לממש את המטרה הפסולה, שלשמה נוצר הקשר".

במקרה זה לא קשרו המובילים בעזה עם הנאשם כל קשר, לא היה ביניהם כל תיאום או תכנון מוקדם ואין ראיה לכך שהנאשם הכיר אותם או פגש בהם או שוחח איתם. כן, לא התגבשה ביניהם כל הסכמה לביצוע עבירה פלילית והם לא הסכימו לפעול יחדיו. יתרה מכך, התביעה לא הוכיחה כי הנאשם ידע מהו יעדה של הסחורה בתוך הרצועה. בנוסף, התביעה לא הוכיחה כי דווקא הסחורה שעליה דיבר המוביל היא זו שהוכנסה לרצועה על ידי הנאשם. הנאשם היה מחסנאי ומוביל סחורות ובמסגרת זו קשר קשר עם אוסאמה שיאחסן וישנע עבורו סחורה למעבר כרם שלום (זאת גם לאחר שידע כי נאסר לסחור עם אוסאמה בשל מניעה בטחונית), אך אין זה המקרה בו ניתן להרחיב את הקשר אף לפעולות שהתרחשו לאחר כניסת הסחורה לרצועה, שכן התביעה לא הוכיחה כי הנאשם היה מעורה בהן או ידע על פעולות ספציפיות אלה.

יתרה מכך, גם בכתב האישום לא נכתב בסעיף 7 שנקשר קשר להעברת סחורות לחמאס אלא נכתב: "קשר הנאשם קשר עם אוסמה ולפיו הנאשם יאחסן, ימכור וישנע סחורות עבור אוסמה...". בסעיף 13 לכתב האישום אומנם נכתב ש"במסגרת הקשר ולשם קידומו...מכר אוסמה בשיתוף עם אחיו נאג'י לוחות ברזל לפעיל חמאס..". אך הנאשם כלל לא מוזכר בסעיף זה ואין מקום להנחה (במקום הוכחה) שהקשר שקשר הנאשם לשנע סחורה לאוסאמה שמנוע ביטחונית, כלל גם קשר להעביר את הסחורה לחמאס.

2. בע"פ 7253/14 גור פינקלשטיין נ' מדינת ישראל אליו הפנתה התובעת נקבע, כי:

"השאלה שעמדה בפני בית המשפט בעניין גולדשטיין לא עסקה ב"הכשרת" עדות שמיעה, אלא בייחוסה של עדות קבילה ביחס לקושר אחד, לכלל הקושרים בקשר. השופט אגרנט הסתמך על דוקטרינת השלוח/הסוכן וקבע כי: "משנוצר הקשר הפלילי, הופך כל אחד מהקושרים להיות, למטרת הקשר, סוכנם של האחרים, כך שכל מעשה שביצעו – ושוב, בזמן קיום הקשר ולשם קידומו – נחשב למעשה של חבריו לתכנית המושתפת, ואפילו בוצע אותו מעשה בהעדרם של אלה ובלי ידיעתם מראש ... במלים אחרות, "הסתגן" לתוך הסוגיה הזאת של המשפט הפלילי עקרון שמקורו בדיני הרשאה שבמשפט האזרחי – העקרון של respondeat superior. (...) במלים אחרות, הכלל האמור של המשפט הסובסטיטיבי הפך לכלל של עדות ומשמעותו של כלל זה היא, שאם הובאה עדות מסויימת בדבר ההתחברות למען הגשמת התכנית המשותפת וכן בדבר אפיה הפלילי או הבלתי-כשר של זו, כי אז תשמם העדות של עשיית מעשה איזה שהוא, או מתן הצהרה איזו שהיא, עלידי אחד 'הקושרים' עדות כשרה כלפי האחרים" (שם, בעמ' 516-517 ההדגשה אינה במקור). מהציטוט לעיל, שאליו המדינה הפנתה, עולה כי כאשר הוכח ברמה הלכאורית קיומו של קשר בין נאשמים, ניתן ליחס את מעשיו ואמרותיו של קושר פלוני, המוכיחות את היסוד העובדתי של העבירה שנעברה ביחס לאותו קושר, לקושר אלמוני, גם אם הראיה שהוכיחה את המעשה לא הייתה קבילה כלפי אותו אלמוני. איני סבור כי ניתן להסיק מדברים אלה על קיומו של חריג לעדות שמיעה מקום בו אמרה נאמרה על ידי קושר במהלך הקשר ולמען קידומו"

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בעניין גולדשטיין אליו הפנתה המדינה בע"פ 7253/14 לעיל, עסק בית המשפט בייחוסה של עדות קבילה ביחס לקושר אחד, לכלל הקושרים בקשר. משמע, שאין המדובר בשאלת קבילותה של עדות שמיעה, אלא בהחלת מעשיו של קושר אחד (שהוכחו בראיות קבילות) כלפי קושר אחר, גם במקרים בהם הראיה שהוכיחה את מעשיו של האחד קבילה לגביו אך לא כלפי האחר. במקרה זה כאמור, תנאי הסף כלל לא מתקיימים לאור העובדה שאין המדובר בקושרים, אך גם לו היה מדובר בקושרים לא ניתן היה להכשיר את עדותו של הנהג שכן אין המדובר ב"עדות של עשיית מעשה איזה שהוא, או מתן הצהרה איזו שהיא, עלידי אחד 'הקושרים'" אלא במשפט שאמר הנהג לנאג"י ונאג"י העיד לגביו (אך משפט זה הוא עדות לא קבילה מפי השמועה) וכלל לא ברור באיזה הקשר נאמר ומהו המקור לידעת הנהג. גם לו קבענו כי דבריו של הנהג קבילים ונכונים הרי שאין כל ראיה הקושרת בין לוחות הברזל והצינורות הספציפיים שלכאורה הועברו למוצב אימונים של החמאס ובין הנאשם ולא ניתן לקבוע כי הועברו במסגרת הקשר בין השלושה.

דיון במסגרת הנורמטיבית בנוגע לאישום הראשון

טענת הסנגור שלא הוכח כי אוסאמה בפועל סחר עם החמאס – נפקותה, תיבחן לגבי כל אחת מהעבירות.

מגע עם סוכן חוץ

סעיף 114 לחוק העונשין קובע:

114. (א) מי שקיים ביוזעין מגע עם סוכן חוץ ואין לו הסבר לכך, דינו - מאסר חמש-עשרה שנים.
- (ב) ניסה אדם ליצור מגע עם סוכן חוץ, או שביקר במקום מגוריו או במקום עבודתו של סוכן חוץ או נמצא בחברתו, או שנמצא ברשותו שמו או מענו של סוכן חוץ ואין לו הסבר סביר לכך, דינו כדין המקיים מגע עם סוכן חוץ.
- (ג) בסעיף זה, "סוכן חוץ" - לרבות מי שיש יסוד סביר לחשוד בו כי עסק, או נשלח לעסוק, מטעם מדינת חוץ או ארגון מחבלים או למענם, באיסוף ידיעות סודיות או במעשים אחרים העשויים לפגוע בבטחון מדינת ישראל וכן מי שיש יסוד סביר לחשוד בו שהוא חבר בארגון מחבלים או קשור בו או פועל בשליחותו.
- (ד) לא יורשע אדם לפי סעיף זה אם הוכח לבית המשפט שלא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בבטחון המדינה.

בע"פ 4143/17 מחמד עאבד נ' מדינת ישראל נקבע:

"היסוד העובדתי של עבירת 'מגע עם סוכן חוץ' הקבועה בסעיף 114 לחוק העונשין, מורכב משלושה רכיבים: קיומו של מגע; כי המגע היה עם 'סוכן חוץ' (לפי הגדרתו המרחיבה בס"ק (ג)); והעדר הסבר סביר לכך מצדו של הנאשם. מדובר בעבירה התנהגותית, כך שאין צורך להוכיח פגיעה בפועל בבטחון המדינה ודי בקיומו של פוטנציאל לפגיעה. לצד זאת, ס"ק (ד) מקים לנאשם הגנה, מקום בו יוכיח כי לא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בבטחון המדינה".

ס"ק (ג) לעיל קובע כי גם מי "שיש יסוד סביר לחשוד בו כי עסק או נשלח לעסוק מטעם מדינת חוץ או ארגון מחבלים...וכן מי שיש יסוד סביר לחשוד בו שהוא חבר בארגון מחבלים או פועל בשליחותו" נכנס תחת הגדרת "סוכן חוץ". בהתאם לאמור, די בכך שהנאשם לכל הפחות חשד כי אוסאמה פועל בשליחות החמאס שכן יד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שאוסאמה מנוע ביטחוניית בשל כך שנחשד בסחר עם החמאס, ולפיכך אוסאמה הוא סוכן חוץ. אין צורך להוכיח כי אכן בפועל סחר עם החמאס.

בע"פ 6833/14 סעיף נפאע נ' מדינת ישראל נקבע:

"סעיף 114(ד) מקים הגנה מפני הרשעה מקום בו – חרף העובדה שמתקיימים שלושת הרכיבים של סעיף 114(א) – מתקיימים גם שני התנאים המצטברים הבאים: הנאשם לא עשה ולא התכוון לעשות דבר שיש בו כדי להביא לידי פגיעה בביטחון המדינה.

כפי שציין בית המשפט המחוזי, אין מדובר בעבירה תוצאתית, ולכן אין דרישה כי בפועל אכן נגרמה פגיעה לביטחון המדינה. אולם, די שהיה במעשה להביא לפגיעה – וזאת בבחינת הפוטנציאל הטמון בו – או שהנאשם התכוון לעשות מעשה מעין זה, כדי שלא תעמוד לו ההגנה שבסעיף. הנטל להוכיח את רכיבי סעיף 114(א) מוטל כמובן על התביעה, וככל שהיא עומדת בו, יעבור הנטל לכתפי הנאשם להוכיח את שני הרכיבים המצטברים שבסעיף 114(ד). ישא הנאשם בנטל זה – תעמוד לו ההגנה מפני הרשעה; לא יעמוד בנטל – יורשע בעבירה של מפגש עם סוכן חוץ".

סעיף 20(ב) לחוק העונשין מגבש כוונה גם במקום בו מתקיימת ראיה מראש את התרחשות התוצאות כאפשרות קרובה לוודאי.

במקרה זה, גם אם נאמץ את הגישה המקלה עם הנאשם, כי לא התכוון לפגוע בביטחון המדינה ולא ראה מראש את התרחשות התוצאות כאפשרות קרובה לוודאי, עדיין הוא עשה מעשה שיש בו כדי לפגוע בביטחון המדינה ויש להרשיעו בעבירה זו. שכן התביעה לא נדרשת להוכיח שהנאשם פגע בפועל בביטחון המדינה במעשיו ודי בפוטנציאל לפגיעה על מנת שלא תעמוד לנאשם ההגנה מכוח סעיף 114 (ד) לעיל וזה לבטח מתקיים בענייננו.

הנאשם סייע לאוסאמה לעקוף את מניעתו הביטחונית ולהכניס לרצועת עזה סחורה כגון צינורות בקוטר צול וצול וחצי, זוויות מגולוונות, עמודי גדר ולוחות פח וזאת חרף העובדה שידע כי הוא מנוע מלסחור עם ישראל היות והוא נחשד בכך שהוא מוכר סחורה לפעילי חמאס, פוטנציאל הפגיעה שיש במעשים אלה הוא ברור ולכן יש להרשיעו בביצוע עבירה של מגע עם סוכן חוץ.

סיוע לאויב במלחמתו בישראל

סעיף 99 לחוק העונשין, מגדיר את העבירה של סיוע לאויב במלחמה, בזו הלשון:

99. (א) מי שעשה, בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד ישראל, מעשה שיש בו כדי לסייע לכך, דינו –

מיתה או מאסר עולם.

(ב) לעניין סעיף זה, 'סיוע' – לרבות מסירת ידיעה בכוונה שתגיע לידי האויב או ביודעין שהיא עשויה להגיע לידי האויב, ואין נפקא מינה שבעת מסירתה לא התנהלה מלחמה.

סעיף 91 לחוק העונשין מגדיר את המונח "אויב", המופיע בסעיף 99 לחוק, כדלקמן:

"בפרק זה – 'אויב' – מי שהוא צד לוחם או מקיים מצב מלחמה נגד ישראל או מכריז על עצמו כאחד מאלה, בין שהוכרזה מלחמה ובין שלא הוכרזה, בין שיש פעולה איבה צבאיות ובין שאינן וכן ארגון מחבלים".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כפי שנקבע בפסיקה, מטרתו של סעיף 99 לחוק העונשין, היא בין היתר ליתן מענה ל"אותם יחידים אשר הצטרפו למעגל הטרור שלא במסגרת מאורגנת". ובמילים אחרות, הוא נועד להרתיע, ובמקרים המתאימים גם להעניש את כל מי שרתם את עצמו לסייע לאויב, כהגדרתו של מושג זה" (ע"פ 11328/03 מדינת ישראל נ' כיאניה [פורסם בנבו] (8.9.2005) להלן: עניין כיאניה).

על רקע זה, נקבע בהלכה הפסוקה, כי המונח "אויב" משמש כמונח כולל "לכל אלה החורשים מזימות נגד מדינת ישראל" (ע"פ 5236/05 עמאשה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (04.03.2009) להלן: עניין עמאשה)). יובהר, כי לצורך הרשעה על פי סעיף זה, אין צורך בהוכחת קיומו של אויב ספציפי, לו ביקש הנאשם לסייע; או להוכיח מצב ממשי של מלחמה בין אותו אויב לבין מדינת ישראל (עניין עומר עמ' 86).

ב"כ הנאשם טען כי על מנת להוכיח את התקיימות יסודות עבירה זו, על התביעה היה להוכיח כי אוסאמה הוא אויב. דהיינו, כי הוא חבר בארגון החמאס או נשלח מטעם ארגון החמאס לבצע מעשים "העשויים לפגוע בביטחון מדינת ישראל" והתביעה לא הוכיחה זאת.

בעניין כיאניה נקבע, כי:

"העולה מהאמור הוא, שכדי להתגבר על המכשול הראשון הניצב בדרכה של המדינה להוכחתה של העבירה לפי סעיף 99 לחוק, היה עליה להוכיח את קיומו של "אויב" לו התכוון עותמאן לסייע. הוכחה כי עותמאן ידע על השתייכותו של סופיאן לארגון החמאס, די היה בה לצורך כך. כידוע, קיומה של מחשבה פלילית, בכלל, מוכח מקום שנאשם היה "מודע לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה" (סעיף 20(א) לחוק). זוהי בבחינת ידיעה ממשית לה נקבע סייג בסעיף 20(ג)1 לחוק: "רואים אדם שחשד בדבר טיב התנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם". מכוח הוראתו של סעיף זה, התעלמות מודעת מקיומה האפשרי של נסיבה על אף החשד להתקיימותה, והימנעות מלבחון את המצב לאשורו, מהווה 'עצימת עיניים' שכמוה כ'מודעות' (ע"פ 538/89 ורשבסקי ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(2), 870, 874; ע"פ 5938/00 אזולאי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3), 873, 895). הקושי המרכזי ביישומו של סעיף 20(ג)1, הוא באומדנו של אותו חשד הדרוש לביסוסה של הקביעה בדבר 'עצימת עיניים'. עם זאת, קבעה הפסיקה כי דרוש שהחשד יהיה מעשי, רציונאלי ובדרגה גבוהה אצל העושה, ואצלו בלבד".

במקרה זה הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחוני ושהמניעה הביטחונית היא בשל כך שאוסאמה נחשד כמספק סחורות לחמאס, לפיכך לכל הפחות ניתן לומר כי הוא חשד בכך שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס ועצם עיניים נוכח אפשרות זו ולכן מתקיים יסוד ה"אויב" שבעבירה.

נתגלעה מחלוקת בפסיקה באשר לפרשנות של היסוד העובדתי של עבירה זו. בעוד שעמדתו של השופט א' לוי בהתייחס להתנהגות הנדרשת בעבירה זו היא כי "לרוב יהיו אלה מעשים שחומרתם מופלגת, ואשר לא נועדו כדי לגרום לפגיעה או נזק נקודתיים, אלא נודעת להם מטרה רחבה וכוללת יותר - להביא לערעור עצם קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית" (עניין כיאניה פסקה 9 לחוות הדעת של כב' השופט לוי). עמדתו של השופט א' ברק הייתה שונה ולדבריו הדרשה שהציב השופט לוי היא קשה מידי. השופט ברק קבע, כי מדובר "באותה התנהגות המשתלבת באופן מוחשי וקונקרטי בפעילותו של האויב, באופן שמבצעה מהווה, מבחינת סוג הפעילות ותוצאותיה, ידו הארוכה של האויב" (עניין כיאניה בפסקה 3 לחוות הדעת של כב' השופט ברק).

בע"פ 8457/15 מדינת ישראל נ' עומר בן גאזי וזוזו ואח' (להלן "עניין עומר") נקבעו שלושה מבחני עזר מצטברים לבחינת השאלה, האם התנהגות מסוימת עומדת בדרישת הרכיב העובדתי שבסעיף 99 לחוק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

העונשין שעניינו עבירת סיוע לאויב במלחמתו בישראל: מבחן העזר הראשון - במסגרת מבחן זה, יש להידרש לשאלה, מהו אופייה של ההתארגנות המדוברת, במידה שעסקינן בהתארגנות ולא בפעילות של אדם בודד. יש לבחון במסגרת זו, האם מדובר בהתארגנות מקומית, שאינה משויכת לארגון טרור "ממוסד", או שמא לפנינו התארגנות שהיא חלק מאחד מארגוני הטרור המוכרים, או כזו המקבלת סיוע בנשק, במימון, ובכוח אדם מאותו ארגון טרור... יש חשיבות לשאלה באיזו התארגנות מדובר, מיהם חבריה, ומה רמת הבשלות אליה הגיעה אותה התארגנות. מבחן העזר השני – במסגרת זו, יש לבחון את טיב והיקף פעילותה של ההתארגנות, תוך שימת לב מיוחדת לרמת התכנון אליה הגיעה, ולהיקף ואופי ההכנות שנעשו על ידה, כחלק מהפעילות העוינת נגד המדינה ותושביה. על בית המשפט ליתן את דעתו לשאלה, האם מדובר במקרה הקונקרטי ב"תכנית כללית", שאין בה הגדרה מדויקת של יעדי פיגוע, והיא נעדרת קביעה של המקום והזמן לביצוע המעשים; או שמא מדובר בתכנית מוגדרת, המתוכננת לפרטים, שאף הוחל לבצע במסגרתה פעולות הכנה, התארגנות והצטיידות. בהקשר זה, יש לבחון את אופי פעולות ההכנה, את מורכבותן, ואת השלב שאליו הגיעו. מבחן העזר השלישי – כאן יש לבחון את המעשים והתוצאות בשטח של אותה התארגנות, ואת מידת חומרתם. יש להידרש, בהקשר זה, לשאלה האם מדובר במעשים המעמידים בסכנה מוחשית את ביטחון המדינה ואת שלום אזרחיה, ומערערים את היציבות ואת שגרת החיים במדינה. בין היתר, על בית המשפט ליתן את דעתו לשאלה, האם ועד כמה, קיים פער בין היעד או היעדים שהוצבו על ידי ההתארגנות, לבין המציאות האובייקטיבית, הן מבחינת אופי הפעילות בשטח והן מבחינת התוצאות בפועל. ככל שקיים פער ממשי בין היעדים לבין המעשים, ולאחר בירור הסיבות לפער זה, תפחת הנטייה לראות במעשים משום סיוע לאויב במלחמתו בישראל.

בע"פ 5536/18 עמאר אלביאע נ' מדינת ישראל (להלן "עניין אלביאע") נקבע כי "הלכה למעשה, במישור הפוזיטיבי, נראה כי פרשנותו של הנשיא א' ברק למונח "התנהגות המסייעת לאויב" היא הפרשנות שהתקבלה בפסיקתו של בית משפט זה. אף במישור הנורמטיבי, אני סבור כי במציאות הביטחונית המורכבת במדינת ישראל של ימינו, פרשנות זו נכונה, ראויה ומוצדקת".

משמע, כי המבחן של השופט ברק נקבע כהלכה ויש לבחון את היסוד העובדתי של עבירה זו לפיו, וניתן להיעזר במבחני העזר שנקבעו בעניין עומר.

במבחניו של השופט ברק ישנם שני אלמנטים – האחד, שהתנהגות מבצע העבירה משתלבת באופן מוחשי וקונקרטי בפעילות האויב והשני, כי מבצע העבירה מהווה ידו הארוכה של האויב.

הגם שכאמור, ניתן לומר כי אוסאמה נכנס בחובו של סעיף 99 בהגדרת "אויב". במקרה זה, לא מתקיים היסוד העובדתי של עבירת הסיוע לאויב על פי מבחניו של השופט ברק ולא ניתן לקבוע כי מעשיו של הנאשם משתלבים באופן מוחשי וקונקרטי בפעילות האויב או כי הנאשם מהווה ידו הארוכה של האויב במלחמתו נגד ישראל.

התובעת טענה, כי אוסאמה מכר ברזל לפעילי חמאס ומכאן כי יש אפשרות ממשית שהברזל שהנאשם העביר לנאג'י ואוסאמה מצא דרכו אל החמאס.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

התביעה ביססה את מסקנתה על דבריו של נאגיי בחקירותיו, כי שמע מפייהם של המובילים כי הורידו את הסחורה במוצבים ובמתקני אימון של החמאס וכן שמע מפיו של רתך שעובד ברשות החמאס כי הסורגים מיועדים למוצבים ולבתי כלא של החמאס. כפי שנקבע לעיל המדובר בעדויות מפי השמועה שאינן קבילות. אין לקבל את טענת התובעת כי המדובר באמרות של קושרים וכן כפי שפורט לעיל נשללה הטענה, כי בעניין פינקלשטיין נקבע כי המדובר בראיה קבילה.

בנוסף לאמור, התביעה לא הציגה נתונים באשר לסוג הברזל שמשמש את החמאס, האם סוג הברזל שהעביר הנאשם תואם את סוג הברזל שמשמש את החמאס, האם הוא משמש לשימוש אזרחי או עלול להיעשות בו שימוש ביטחוני. כמו כן, התביעה לא התמודדה עם השאלה האם יש בכוחה של כמות הברזל שהנאשם העביר לאוסאמה כדי לתרום תרומה מוחשית וקונקרטיה לפעילות החמאס, במידה ואכן הועברה לחמאס.

בעניין אלביאע פורטו המעשים שהוכרו בפסיקה ככאלה המהווים סיוע לאויב במלחמתו בישראל **תכנית לכיבוש הר הבית (ע"פ 8457/15) [פורסם בנבו]; פיגוע ירי באולם שמחות (ע"פ 6008/15) [פורסם בנבו]; תכנית לפגוע במתפללים יהודים בהר הבית (ע"פ 195/16) [פורסם בנבו]; תכנית לבצע פיגוע חבלני כלפי רכב של כוחות הביטחון (ע"פ 2184/17) [פורסם בנבו]; תכנית לבצע פיגוע באמצעות מטעני חבלה על מסילת רכבת (ע"פ 4053/08) [פורסם בנבו]; תכנית לחטיפת חייל צה"ל והעברתו לידי ארגון "חזבאללה" לצורכי מיקוח (ע"פ 5236/05) [פורסם בנבו]; וכן תכנית לביצוע פיגוע המוני במרכז מסחרי (ע"פ 8931/04) [פורסם בנבו]. המשותף למעשים המפורטים לעיל, הוא היותם של מבצעי העבירה "ידם הארוכה" של אויבי ישראל בפעילותם החבלנית כלפי הציבור הישראלי.**

המשותף לכל המעשים שפורטו לעיל הוא, כי הם משתלבים באופן מוחשי וקונקרטי בפעילות האויב. המדובר בנאשמים שגמרו אומר להצטרף למעגל הטרור ונקטו בפעולות מוחשיות וקטלניות שמטרתן המובהקת היא פגיעה בביטחון המדינה ואזרחיה ולא ניתן להקבילם למקרה שבפנינו.

גם מבחינה העזר שנקבעו בעניין עומר לא מתקיימים בעניינו.

במסגרת מבחן העזר הראשון יש להידרש לשאלה, מהו אופייה של ההתארגנות המדוברת והאם מדובר בהתארגנות המשויכת לארגון טרור או נתמכת על ידו. במקרה זה כלל לא ניתן להגדיר את הקשר בין אוסאמה ובין הנאשם כהתארגנות, לא ניתן לשייך את הנאשם לארגון מחבלים כלשהו, ואף לא ניתן לראותו כ"שלוח" של ארגון טרור, כזה או אחר. בעניין עומר נקבע כי "המדובר בהתארגנות עצמאית של יחידים, אשר חברו יחדיו כדי לבצע פעולות טרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון. כאמור, אין בעובדה כי המערערים התארגנו במסגרת מקומית, כדי למנוע אפשרות לעמוד בתנאי הסעיף, הגם שיש לנקוט בגישה זהירה יותר, משמדובר בהתארגנות מסוג זה".

במקרה שלפנינו אף לא ניתן לומר, כי המדובר בהתארגנות עצמאית של יחידים אשר חברו יחדיו כדי לבצע פעולות טרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון, ונראה כי יש לנקוט בגישה זהירה יותר, בטרם מגדירים פעילות מסוג זה כפעילות המסייעת לאויב במלחמתו בישראל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עינינו גם בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה - הנחיה מספר 4.1106, מיום 25.08.2005 (להלן "הנחיות היועמ"ש"), במסגרתה הבהיר היועמ"ש באשר ליסוד העובדתי של העבירה, כי בעבירה לפי סעיף 99 לחוק העונשין, "המחוקק ביקש לאסור על מעשים מהותיים ומשמעותיים שיש בהם כדי לסייע לאויבי ישראל במלחמתם". ועוד נאמר, כי יש להפעיל שיקול דעת בהעמדה לדין בגין עבירה זו, "נוכח מהותה של העבירה וחומרתה המופלגת בהיותה עבירה אשר העונש הקבוע לצידה הוא מיתה או מאסר עולם... ראוי כי העמדה לדין בעבירה זו תיעשה מתוך שיקול דעת על פי פרשנות תכליתית של הוראת החיקוק הרלוונטית ומתוך מגמה ליישמה בהתאם לצרכי הביטחון המשתנים של החברה בישראל ולערך המוגן העומד בבסיסה". עוד נקבע, כי מקום בו לא ניתן להוכיח זיקה של אדם לארגון מחבלים ספציפי, "ייעשה שימוש בעבירה דנן רק אם קיימת מובהקות ברורה של המעשה כמעשה המסייע לאויב", וכי העמדה לדין תעשה, "רק מקום שהאירוע הוא בעל עוצמה מספקת להוות מעשה שיש בו כדי לסייע לאויב במלחמתו באופן מהותי".

בהתאם לאמור, גם המבחנים שנקבעו בהנחיות היועמ"ש באשר לשאלת העמדה לדין בגין עבירת הסיוע לאויב לא מתקיימים בענייננו ונראה כי על המאשימה היה לבחור בהוראת חיקוק מתאימה יותר למקרה זה, על נסיבותיו.

באשר ליסוד הנפשי, סעיף 99 לחוק העונשין נוקט לשון "כוונה" – "מי שעשה, בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד ישראל, מעשה שיש בו כדי לסייע לכך"...

סעיף 20 לחוק העונשין קובע:

(א) מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מאלה:

(1) כוונה - במטרה לגרום לאותן תוצאות;

(2) פזיזות שבאחת מאלה:

(א) אדישות - בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;

(ב) קלות דעת - בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען.

(ב) לענין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן.

(ג) לענין סעיף זה –

(1) רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם;

(2) אין נפקה מינה אם נעשה המעשה באדם אחר או בנכס אחר, מזה שלגביו אמור היה המעשה להיעשות.

נקבע כי ניתן להסתפק לעניין היסוד הנפשי בהלכת הצפיות שמשמעה "המודעות להסתברות הגבוהה שהמטרה תתממש או שמימוש המניע יוליך בהסתברות גבוהה למצב אותו ביקש המחוקק למנוע, יוצרים מקבילה: המודעות לוודאות הקרובה שקולה כנגד החפץ הממשי להשיגה" (עניין וענונו, בעמ' 288). ניתן ללמוד על קיומה של הכוונה המיוחדת לסייע לאויב במלחמה, כאשר מדובר במעשה אשר נעשה מתוך ידיעה בהסתברות גבוהה, או במידת וודאות קרובה, כי תגרם התוצאה אותה מבקש המחוקק למנוע (ע"פ 6467/12 ג'יהאד אטון נ' מדינת ישראל).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

על פי סעיף 20(ג)1 לחוק העונשין התעלמות מודעת מקיומה האפשרי של נסיבה על אף החשד להתקיימותה והימנעות מלבחון את המצב לאשורו, מהווה עצימת עיניים השקולה למודעות.

במקרה זה, הנאשם ידע שאוסאמה מנוע מלסחור עם ישראל מכיוון שייתכן שהוא סוחר עם פעילי חמאס וניתן לומר כי חשד או עצם עיניים מלראות את האפשרות כי העברת הסחורה לאוסאמה עלולה להביא לידי העברתה לחמאס.

אשר לתוצאה - במקרה זה מדובר בפזיזות, מסוג אדישות - "בשיויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות" ולא "במטרה לגרום לאותן תוצאות". דעתנו היא שגם אין מקום לייחס לנאשם "ראייה מראש את התרחשות התוצאות כאפשרות קרובה לוודאי".

בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה נכתב:

"ככל שהמודעות של הנאשם רחוקה מן המאפיינים הברורים של סיוע לאויב וככל שיש צורך להסתמך על הלכת הצפיות ועל הלכת עצימת העיניים כך תקטן הנטייה לעשות שימוש בעבירה שבנדון ותשקל אפשרות קיומה של עבירה מתאימה אחרת... שימוש משולב בהלכת הצפיות ובהלכת עצימת העיניים ייעשה רק כאשר עסקינן בחשד ברמה גבוהה ובמעשה אשר ההסתברות שיהווה סיוע לאויב מצוי ברף העליון של מבחן הלכת הצפיות".

הגם שניתן לייחס לנאשם, כי צפה את היתכנות העברת הסחורה לחמאס בשל ידיעתו כי אוסאמה מנוע מלסחור עם ישראל, עדיין המדובר במודעות הרחוקה מן המאפיינים הברורים של סיוע לאויב והיא נסמכת יותר על הלכת הצפיות והלכת עצימת העיניים מאשר על וודאות קרובה שניתן להגיד כי היא שקולה כנגד החפץ הממשי להשיגה.

גם בעניין אלביאע נראה כי השופט אלרון, שהרחיב את היסוד העובדתי של עבירה זו, ניסה לצמצם את יסודה הנפשי וכך קבע:

"כשלעצמי אני סבור כאמור כי פרשנות זו היא הפרשנות הראויה מבחינה נורמטיבית. פעילותם של ארגוני הטרור השונים המבקשים לפגוע בביטחון הציבור הישראלי מתפרשת על פני טווח רחב של התנהגויות, אשר בכולן יש כדי לזרוע פחד, חרדה וטרור בלבבות הציבור. לצורך מניעת התנהגויות אלו בדרך של הרתעה מעשייתן, וכן לשם מתן גמול הולם למבצעי עבירות אלו, מן הראוי להעניק למונח "התנהגות המסייעת לאויב" פרשנות מרחיבה, במובן זה שלצורך הקביעה כי מעשה טרור יחשב כ"מסייע לאויב" לא תידרש קביעה דווקנית לפיה מטרתו של אותו מעשה "להביא לערעור עצם קיומה של מדינת ישראל כמדינה ריבונית". פרשנות זו תאפשר לסעיף 99 לחוק העונשין לשמש אכסניה לקשת רחבה של פעולות אשר הוכח כי מטרת מבצען להשתלב "באופן מוחשי וקונקרטי בפעילותו של האויב", באופן שהוא משמש "ידו הארוכה של האויב".

הגם שכאמור, המדובר בפרשנות מרחיבה שמאפשרת כניסתם של יותר מעשים בגדרו של סעיף 99 לחוק העונשין, נדרש להוכיח, כי "מטרת מבצען להשתלב באופן מוחשי וקונקרטי בפעילותו של האויב, באופן שהוא משמש ידו הארוכה של האויב".

במקרה זה אלמנט זה לא מתקיים ונראה, כי לא זו היתה מטרת הנאשם ומטרתו היתה רק לגרוף רווח כלכלי ממעשיו.

בנוסף לאמור, נציין כי כותרתו של סימן ב' לחוק העונשין הכולל בחובו את עבירת הסיוע לאויב במלחמה היא "בגידה". מיקום העבירה בסימן זה, הכולל בנוסף עבירות של "פגיעה בריבונות המדינה או בשלמותה", "גרום מלחמה", "גילוי החלטה לבגוד", "שירות בכוחות האויב", "סיוע לשבוי מלחמה", "תעמולה תבוסתנית",

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מעיד על כוונת המחוקק באשר למקרים הנכנסים בחובו של סעיף זה. המקרה שבפנינו לא נכנס בגדריו של סעיף זה, כאשר משקללים את יסודותיו שנקבעו בחקיקה ובפסיקה. נוכח האמור, אנו סבורים שיש לזכות את הנאשם מהעבירה של סיוע אויב במלחמה.

איסור פעולה ברכוש למטרות טרור

המאשימה ייחסה לנאשם בכתב האישום באישומים 1-5 עבירות לפי סעיפים 8 ו-9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה – 2005 שבוטל ביום 23.06.2016 (ס"ח 2556) עם כניסתו לתוקף של חוק המאבק בטרור תשע"ו-2016. תחת סעיפים אלה נחקקו סעיפים 31 ו-32(א)(1) לחוק המאבק בטרור, בהתאמה, המשמרים את סעיפים 8 ו-9 לחוק איסור מימון טרור שבוטל והענישה שנקבעה בגינם זהה לזו שנקבעה בחוק איסור מימון טרור.

סעיף 31 לחוק המאבק בטרור קובע:

31. (א) העושה פעולה ברכוש במטרה לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה או במטרה לסייע, לקדם או לממן פעילות של ארגון טרור, דינו – מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.
(ב) לעניין סעיף קטן (א) –

- (1) די שיוכח כי הפעולה נעשתה לאחת המטרות המפורטות בו אף אם לא יוכח לאיזו מהן;
- (2) "לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור" – אף אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את עבירת הטרור או התכוון לבצעה.

סעיף 32 לחוק המאבק בטרור קובע:

32. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים או קנס פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:
(1) פעולה ברכוש שיש בה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה גם אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את העבירה או התכוון לבצעה; לעניין פסקה זו, די שיוכח כי עושה הפעולה היה מודע לכך שמתקיימת אחת האפשרויות האמורות גם אם לא יוכח איזו מהן;
...

סעיף 2 (א) לחוק המאבק בטרור מגדיר מהי עבירת טרור חמורה:

"עבירת טרור חמורה" – כל אחת מאלה:

- (1) עבירה לפי סעיפים 20, 21, 22(ב) ו-23(ג), 23, 25, 28, 29, 30 או 31;
- (2) עבירה המהווה מעשה טרור שדינה, לאחר החמרת הענישה לפי סימן ב' בפרק ג', מאסר חמש שנים או יותר;

ההבדל בין סעיף 31 לבין סעיף 32 לעיל נעוץ ביסוד הנפשי המגדיר את העבירה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

היסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי ס' 31 נוקט לשון **"מטרה"** המתקיימת על פי סעיף 2(ב) לחוק המאבק בטרור: **"בכל מקום בחוק זה שבו נאמר "מטרה", ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן."** לא די במודעות אלא צריך שהפעולה ברכוש תהיה **"במטרה..."**.

ואילו היסוד הנפשי הנדרש לפי סעיף 32 הוא מודעות (ואין צורך להוכיח שהפעולה נעשתה **"במטרה..."**) שמתקיימת גם בנסיבות סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין – הקובע כי **לענין סעיף זה - (1) רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם;**

הן סעיף 31 והן סעיף 32 לחוק המאבק בטרור דורשים ביצוע של **"פעולה ברכוש"**.

סעיף 2 לחוק המאבק בטרור מגדיר:

"פעולה ברכוש" – הקניה או קבלה של בעלות או של זכות אחרת ברכוש, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, וכן פעולה ברכוש שהיא גיוס, מסירה, קבלה, החזקה, המרה, פעולה בנקאית, השקעה, פעולה בניירות ערך או החזקה בהם, תיווך, מתן או קבלת אשראי, ייבוא, ייצוא או יצירת נאמנות, או ערוב של רכוש טרור עם רכוש אחר גם אם אינו רכוש טרור;

באישום הראשון ייחסה המאשימה לנאשם עבירה מכוח סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור – דהיינו, סעיף 31 לחוק המאבק בטרור הכורך בחובו יסוד נפשי של מטרה.

כפי שפורט לעיל, הגדרת **"פעולה ברכוש"** כוללת בחובה בין היתר: **"מסירה, קבלה, החזקה..."** וכן יבוא וייצוא... במקרה זה, הנאשם החזיק, אחסן, הוביל והכניס בשלוש עד חמש הזדמנויות צינורות בקוטר צול וצול וחצי לרצועת עזה עבור אוסאמה. הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחוניית היות והוא נחשד בכך שהוא סוחר עם החמאס, אך לא ניתן לקבוע כי הוא צפה מראש את האפשרות כי הסחורה שהכניס תסייע או תקדם ביצוע של עבירת טרור חמורה, כאפשרות קרובה לוודאי ולכן לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש מכוח סעיף 31.

כפי שפורט לעיל, יסודות העבירות מכוח סעיפים 31 ו-32 לחוק המאבק בטרור זהים, למעט לענין היסוד הנפשי.

בנסיבות העניין, הגם שלא הוכח **"שעשה פעולה ברכוש במטרה..."** כאמור בסעיף 31, מתקיים היסוד הנפשי הנדרש על פי סעיף 32 (מודעות) – שכן **"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם"** – הנאשם ידע על מניעתו הביטחונית של אוסאמה ולכל הפחות חשד כי יש אפשרות שהסחורה שסייע לאוסאמה להכניס לרצועה תגיע לחמאס ותסייע לביצוע של עבירת טרור חמורה. לפיכך, יש להרשיע את הנאשם בסעיף 32 לחוק המאבק בטרור – איסור פעולה ברכוש טרור.

ב"כ הנאשם טענו, כי בעוד שסעיפי החוק הישנים נשוא כתב האישום עניינם **"פעולה ברכוש... כדי לאפשר, לקדם ביצוע של מעשה טרור"** הרי שהחוק החדש מעלה את נטל ההוכחה לכדי **"פעולה שיש בה לסייע... ביצוע של עבירת טרור חמורה"**. בהתאם לאמור ולאור סעיף 5 לחוק העונשין, לטענתם, יחול הדין המקל. לטענתם, המאשימה כלל לא הוכיחה **"מעשה טרור"** כל שכן **"עבירת טרור חמורה"**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ב"כ המאשימה לא התייחסה בסיכומיה לשינוי בחקיקה ולטענות ב"כ הנאשם.

מעשה טרור מוגדר בסעיף 1 לחוק איסור מימון טרור:

"מעשה טרור" –

(א) מעשה המהווה עבירה או איום בעשיית מעשה המהווה עבירה אשר נעשה או תוכנן להיעשות כדי להשפיע על ענין מדיני, אידיאולוגי או דתי ומתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא נעשה או תוכנן להיעשות במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור או במטרה לכפות על ממשלה או רשות שלטונית אחרת, לרבות ממשלה או רשות שלטונית של מדינה זרה לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה; לענין פסקה זו – ראייה מראש, כאפשרות קרובה לוודאי, כי המעשה או האיום יעוררו פחד או בהלה בציבור כמוה כמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור;

(2) המעשה שנעשה או שתוכנן או האיום היה בו –

(א) פגיעה ממשית בגופו של אדם או בחירותו, או העמדת אדם בסכנת מוות או בסכנת חבלה חמורה;

(ב) יצירת סיכון ממשי לבריאותו או לבטיחותו של הציבור;

(ג) פגיעה חמורה ברכוש;

(ד) שיבוש חמור של תשתיות, מערכות או שירותים חיוניים;

(ב) נעשה המעשה או האיום כאמור או תוכנן להיעשות תוך שימוש בנשק כהגדרתו בסעיף 144(ג)1-ו(3) לחוק העונשין, למעט חלק ואבזר, יראו אותו כמעשה טרור גם אם לא התקיים בו האמור בפסקה (1) של סעיף קטן (א), ואם נעשה או תוכנן להיעשות תוך שימוש בנזק כימי, ביולוגי או רדיואקטיבי, העלול לפי טיבו, לגרום לפגיעה ממשית המונית – גם אם לא התקיים בו האמור בפסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (א);

עבירת טרור חמורה מוגדרת בסעיף 2 לחוק המאבק בטרור:

עבירת טרור חמורה" – כל אחת מאלה:

(1) עבירה לפי סעיפים 20, 21, 22(ב) ו-(ג), 23, 25, 28, 29, 30 או 31;

(2) עבירה המהווה מעשה טרור שדינה, לאחר החמרת הענישה לפי סימן ב' בפרק ג', מאסר חמש שנים או יותר;

במקרה זה, הנאשם עשה כאמור פעולה ברכוש ולפעולה זו היה פוטנציאל לסייע לביצוע של עבירת טרור חמורה שכן באם הסחורה הייתה מגיעה לחמאס היא הייתה עלולה לסייע לביצוע חלק מהאפשרויות המנויות בסעיף 2 לחוק המאבק בטרור לעיל (למשל מתן שרות או העמדת אמצעים לארגון טרור – סעיף 23 לחוק). הנאשם לא מואשם בביצוע עבירת טרור חמורה אלא בביצוע פעולה שיש בה כדי לסייע בביצוע פעולת טרור חמורה ועל כן טענת ההגנה בעניין זה נדחת.

סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי קובע:

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום".

במקרה זה כאמור אין מניעה להרשיע את הנאשם בעבירה מכוח סעיף 32 תחת עבירה מכוח סעיף 31, שכן המדובר ביסודות מקבילים למעט היסוד הנפשי. הייתה לנאשם הזדמנות להתגונן וההרשעה עפ"י סעיף 32 לחוק אף מקלה עימו ביחס לסעיף 31 לחוק בו הואשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות

סעיף 415 לחוק העונשין קובע:

415. המקבל דבר במרמה, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים. "מרמה" - טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו"לרמות" - להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל;

דנ"פ 2334/09 ישראל פרי נ' מדינת ישראל:

"יסודותיה של עבירת המרמה הם שלושה: האחד - ביצועה של מרמה; השני - קבלתו של "דבר"; והשלישי - קיום קשר סיבתי בין המרמה לבין קבלת הדבר ... המונחים "דבר" ו"מרמה" מוגדרים שניהם בסעיף 414 לחוק: דבר הוא "מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה"; מרמה היא "טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת...". ולרמות - "להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל". המונח "קבלת דבר במרמה" הוא בעל משמעות רחבה, והוא כולל גם מצבים שבהם הבעלות לא עברה למקבל, וכן כאלה שבהם הדבר נתקבל בשביל אדם אחר שאינו מבצע המרמה".

במקרה זה המרמה היא העברת משלוחי הצינורות עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת ג'יסר אלמוסתקבל. המניע שעמד מאחורי מעשיו של הנאשם הוא כלכלי. הנאשם ביצע את העבירות על מנת להכניס במרמה לרצועת עזה מוצרים עבור אוסאמה למרות שהסחר עימו נאסר וכפועל יוצא מכך, קיבל כסף עבור ההובלות שביצע בשביל אוסאמה. קיים קשר סיבתי בין המרמה ובין הדבר, שכן אלמלא המרמה לא ניתן היה להכניס את המוצרים כפי שהוכנסו וכפי שניסו להכניסם. הנסיבות המחמירות הן העובדה שביצע את מעשה המרמה בגבול רצועת עזה שהינו שטח עוין למדינת ישראל ולכך נפקויות ביטחוניות וכן שביצע את העבירה עם מי שמנוע מלסחור עם ישראל מסיבות ביטחוניות.

בהתאם לאמור, יש להרשיע את הנאשם בעבירה זו.

קשירת קשר לפשע

סעיף 499 לחוק העונשין קובע:

499. (א) הקושר קשר עם אדם לעשות פשע או עוון, או לעשות במקום שמחוץ לישראל מעשה שהיה בגדר פשע או עוון אילו נעשה בישראל והוא עבירה גם לפי דיני אותו מקום, דינו -

(1) אם העבירה היא פשע - מאסר שבע שנים או העונש שנקבע לאותה עבירה, הכל לפי העונש הקל יותר;

בע"פ 11068/08 מדינת ישראל נ' אמיר סנקר [פורסם בנבו 12.07.2010] (להלן "עניין סנקר") נקבע, כי:

"עבירת הקשר היא עבירה "קורלאטיבית" במונח זה שיש לה זיקה לעבירה אחרת, שלשם ביצועה נקשר הקשר. המדובר בעבירה עצמאית העומדת על רגליה שלה, ואינה עבירה נגזרת מהעבירה המושלמת... היסוד העובדתי בעבירת הקשר הוא "כריתת הברית" בין שני אנשים או יותר לעשות מעשה פשע. היסוד הנפשי של העבירה הוא ההסכמה לפעול עם הצד האחר לקשר למען המטרה הפסולה והרצון שמטרתו הפסולה של הקשר תוגשם... עבירת הקשר משתכללת מרגע ההסכמה בין הצדדים לפעול למען אותה מטרה בלתי כשרה. די להוכיח רצון משותף לבצע בצוותא עבירה מסוג מסוים, לא דווקא עבירה קונקרטיבית במועד מוגדר. ההסכמה ושכלול הקשר הפלילי יכולים לבוא לידי ביטוי גם בדרך של התנהגות הצדדים".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם קשר קשר עם אוסאמה להכנסת סחורה שלא כדין לרצועת עזה וכן להסתרת העובדה, כי הסחורה נועדה לאוסאמה.

המאשימה ייחסה לנאשם הן עבירה של קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמתו בישראל והן עבירה של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות). בעניין סנקר לעיל נכתב, כי המדובר בעבירה "קורלאטיבית" **במובן זה שיש לה זיקה לעבירה אחרת, שלשם ביצועה נקשר הקשר**."

כפי שפורט לעיל בהרחבה, לא הוכח שהקשר בין אוסאמה ובין הנאשם נקשר על מנת לסייע לאויב במלחמתו בישראל. עוד נקבע בעניין סנקר לעיל כי: **"היסוד הנפשי של העבירה הוא ההסכמה לפעול עם הצד האחר לקשר למען המטרה הפסולה והרצון שמטרתו הפסולה של הקשר תוגשם..."**. גם קריטריון זה לא מתקיים באשר לעבירת קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמתו בישראל. לא הוכח, כי הנאשם קשר עם אוסאמה למען המטרה הפסולה של סיוע לאויב וכן שהתקיים בו הרצון שמטרתו הפסולה של הקשר תוגשם, דהיינו, שיצליח לסייע לאויב במלחמתו בישראל.

בניגוד לאמור, יסודותיה של עבירת קשירת קשר לפשע שהוא קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מתקיימים בענייננו. הנאשם קשר קשר עם אוסאמה לפיו יכניס לרצועת עזה את משלוחי הצינורות תחת הכיסוי של חברת גייסר אלמוסתקבל, לשניהם היה רצון כי מטרתו הפסולה של הקשר תוגשם, כאשר המניע של הנאשם הוא כלכלי בעוד שבהחלט יתכן שבנוסף למניע הכלכלי לאוסאמה יש גם מניעה לסייע לחמאס. לאור האמור יש להרשיע את הנאשם בעבירה של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות).

אישום שני

האישום השני מייחס לנאשם שינוע של זוויות מגלוונות ועמודי גדר במשקל כולל של 160 טון בחמש הזדמנויות שונות עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת גייסר אלמוסתקבל.

במענה וגם בסיכומיו של הנאשם, נטען כי הנאשם אכן שינע בחמש הזדמנויות שונות זוויות מגלוונות ועמודי גדר במשקל כולל של 160 טון אך עשה זאת עבור חברת גייסר אלמוסתקבל ולא עבור אוסאמה. עוד נטען, כי אין בסיס להנחה לפיה הטובין לא הגיעו אל הסוחר "גייסר אלמוסתקבל" שהיה רשום במסמכים ואשר הוא שזה שהגיש את הבקשה לתיאום וגם קיבל אותה.

הנה כי כן, אין מחלוקת באשר לכך שהנאשם אכן שינע את הסחורה האמורה, המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשאלה האם עשה זאת עבור חברת גייסר אלמוסתקבל או עבור אוסאמה.

משנקבע לעיל באישום הראשון כי חברת גייסר אלמוסתקבל הוקמה על ידי אוסאמה על מנת שיוכל לסחור בניגוד למניעתו הביטחונית ולעקוף את אותה מניעה ושהנאשם היה מודע לכך, ברור כי כל הובלה שביצע הנאשם במסווה עבור חברת גייסר אלמוסתקבל, נעשתה למעשה עבור אוסאמה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

דיון במסגרת הנורמטיבית- אישום שני

העבירות המיוחסות לנאשם באישום השני מקבילות לחלק מהעבירות המיוחסות לו באישום הראשון, כאשר גם באישום זה מיוחס לנאשם כי הכניס סחורה לרצועת עזה עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת גייסר אלמוסתקבל, תוך ראיית אפשרות קרובה לוודאי כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו במדינת ישראל. כפי שקבענו בדיון הנורמטיבי הנוגע לאישום הראשון, אין להרשיע את הנאשם בעבירת סיוע לאויב במלחמה. קביעה זו נכונה גם לאישום זה.

באשר לעבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הרי שגם באישום זה הנאשם ביצע את המרמה – הכנסת הסחורה עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת גייסר אלמוסתקבל. הנאשם ביצע את העבירות על מנת להכניס במרמה לרצועת עזה מוצרים עבור אוסאמה למרות שהסחר עימו נאסר וכפועל יוצא מכך, קיבל כסף עבור ההובלות שביצע בשביל אוסאמה. קיים קשר סיבתי בין המרמה ובין הדבר, שכן אלמלא המרמה לא ניתן היה להכניס את המוצרים כפי שהוכנסו וכפי שניסו להכניסם.

בהתאם לאמור, יש להרשיע את הנאשם בעבירה זו גם בגין האישום השני.

בנוסף, ייחסה המאשימה לנאשם עבירה של איסור פעולה ברכוש טרור על פי סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור. כפי שצוין בדיון הנורמטיבי בנוגע לאישום הראשון, תחת סעיף זה נחקק סעיף 32(א)(1) לחוק המאבק בטרור.

סעיף 32 לחוק המאבק קובע:

32. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים או קנס פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין: (1) פעולה ברכוש שיש בה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה גם אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את העבירה או התכוון לבצעה; לעניין פסקה זו, די שיוכח כי עושה הפעולה היה מודע לכך שמתקיימת אחת האפשרויות האמורות גם אם לא יוכח איזו מהן;

...

על פי סעיף 2 לחוק המאבק בטרור פעולה ברכוש היא גם "מסירה, קבלה, החזקה... יבוא ויצוא". הנאשם שינע ב-5 הזדמנויות עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת "גייסר אלמוסתקבל" משלוחי זוויות מגלוונות ועמודי גדר במשקל 160 טון.

כמפורט לעיל, סעיף 32 דורש יסוד נפשי של מודעות שמתקיים בנסיבות אישום זה. הנאשם ידע שאוסאמה מנוע ביטחוני מלסחור עם ישראל מכיוון שהוא סוחר עם פעילי חמאס ולכן לכל הפחות חשד שבהכנסת הסחורה לאוסאמה הוא מסייע לביצוע עבירת טרור חמורה.

לפיכך יש להרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של איסור פעולה ברכוש טרור גם בנוגע לאישום זה – עבירה לפי סעיף 32(א)(1) לחוק המאבק בטרור.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישום שלישי ואישום חמישי

האישום השלישי מייחס לנאשם שלושה אירועים:

1. הנאשם הסכים, לבקשתו של אוסאמה, שיורם ירשום את ההזמנה שאוסאמה ביצע על שמו של הנאשם ואף יוציא חשבונית על שם חברת פרץ רפאל (אביו של הנאשם). הנאשם תכנן להוציא תעודת משלוח על שמו של עלאא עקל, ככיסוי לכך שהוא מעביר את הסחורה האמורה לאוסאמה (סעיפים 1-4 לאישום השלישי בכתב האישום).

2. במהלך חודש 12/2014 הגיעו לנמל אשדוד מעליות שעלאא עקל יבא מחו"ל. עלאא עקל ביקש מהנאשם שיוביל את המעליות למעבר כרם שלום. הנאשם קשר קשר עם אוסאמה ועלאא עקל לפיו יסליק עבור אוסאמה בתוך הסחורה של עלאא עקל, לוחות פח בעובי 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ במשקל כולל של 37 טון, שהם ציוד דו שימושי מפוקח שלא קיבל היתר כניסה כדין. במסגרת הקשר אוסאמה ביקש מהנאשם שיוריד את הניילון העוטף את לוחות הפח אשר עליו היה רשום "פוליפח" על מנת להסתיר שמדובר בסחורה שאינה רשומה ברשימון ובהיתר והנאשם עשה זאת. הבודקים במעבר מנעו את העברת הסחורה (סעיפים 5-11 לאישום השלישי בכתב האישום).

3. במהלך 01/2015 הנאשם העביר לאוסאמה, תחת כיסוי של הזמנה שביצע עלאא עקל למעליות, גם פח אותו רכש אוסאמה מיורם במשקל כולל של 50 טון, בעוד החשבונית ותעודת המשלוח יוצאת על שם אביו של הנאשם (סעיף 12 לאישום השלישי בכתב האישום).

האישום החמישי מייחס לנאשם כי העביר לאוסאמה בחמש הזדמנויות שונות, בחודשים דצמבר 2014 וינואר 2015, תחת כיסוי של הזמנה שביצע עלאא עקל למעליות, גם פח שהסליק בין המעליות, במשקל כולל של 50 טון.

כל העבירות בוצעו על רקע העובדה המיוחדת לנאשם שידע שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס וראה כאפשרות קרובה לוודאי כי הסחורות ישמשו את החמאס במלחמתו בישראל.

הנאשם קיבל מאוסאמה עבור כל הובלה 2000 ₪ וכן קיבל בתמורה לעזרתו ליורם ואוסאמה את הזכות לקזז את החשבוניות שיצאו מיורם על שם אביו של הנאשם בספרי החשבוניות של אביו.

במענה ובסיכומי הנאשם נטען באשר לאירוע הראשון, כי הנאשם כופר בקיום קשר עם אוסאמה ושלמיטב ידיעת הנאשם הסחורה יועדה לחברת אלקודס בבעלות עלאא עקל. כן נטען כי נאמר לנאשם שהסחורה תגיע למחסן אך לא נמסר לו שתגיע חשבונית על שם העסק פרץ רפאל. הנאשם הכחיש שידע שאוסאמה או מי מטעמו קשור להזמנה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

באשר לאירוע השני נטען, כי הנאשם מכחיש קשר עם אוסאמה. כן נטען כי עלאא עקל אמר לנאשם שיש לו אישור להעברה של 12 טון פח עבור כל מכולה. הנאשם כפר בטענה שידע שאוסאמה מעביר סחורות לחמאס. הנאשם הודה במשלוח הסחורה למעבר כרם שלום וכפר בכל יתר הטענות שמיוחסות לו.

באשר לאירוע השלישי, הנאשם הודה שהעביר סחורה לחברת גייסר אלמוסתקבל בתיאום אך כפר בכל יתר העובדות המיוחסות לו. הנאשם הודה שקיבל תשלום עבור שינוע הסחורות.

באשר לאישום החמישי נטען כי עניינו של האישום החמישי כאישום השלישי, וכי המדובר בכפילות של אותה מסכת אירועים.

אירוע ראשון

האם הנאשם הסכים שיורם יוציא חשבונית על שם חברת פרץ רפאל הגם שלא רכשה בפועל את הסחורה על מנת לסייע לאוסאמה?

א. הנאשם הודה בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה, כי הסכים לרשום את החשבונית על שמו – בחקירתו מיום 09.02.2015 (ת/12/6) אמר "בחודש ינואר 2015 אוסמה זוערוב התקשר אליי לגבי סחורה שרוצה לשלוח אליי למחסן, דרך חברת פוליפח, הבעלים שלה זה יורם... ואוסמה ביקש לרשום את הסחורה על שם חברת פרץ רפי השייכת לי מדובר ב-4 חבילות ברזל "יו", 4-6 מ"מ בערך 60 טון ו-15 חבילות פח – 40 טון בערך, אני לא זוכר ואוסמה אמר לי שהוא הזמין את הסחורה על שמי מיורם והסחורה נשלחה על שמי והחשבוניות על שמי והתכנון היה לשלוח לאוסמה זוערוב את הסחורה דרך עלאא עקל, שיעביר את הסחורה הנ"ל" (הדברים נאמרו אף בת/12/5) ס' 47-43).

לאחר שהנאשם התייעץ עם עו"ד, שינה את גרסתו וטען שאוסאמה ביקש מיורם להוציא את החשבונית על שם פרץ רפאל ולא עדכנו אותו בכך (ת/12/28) ש' 77).

אין להאמין "למקצה השיפורים" שערך הנאשם בחקירה המאוחרת יותר לאחר שהתייעץ עם עו"ד. כפי שיפורט בהמשך, יורם בעצמו העיד כי שוחח עם הנאשם על מנת לקבל את פרטי העסק שלו לאחר שאוסאמה ביקש ממנו לרשום את החשבונית על שם הנאשם והדבר אף הגיוני שכן בלתי סביר שיורם יוציא חשבונית על שם חברה שאיננה המזמינה בפועל של הסחורה מבלי לוודא ולברר את העניין מול בעל החברה. בנוסף, לאחר שהנאשם נשאל בהמשך החקירה האם יורם לא תיאם איתו את ההובלה, השיב "ואם תיאם איתי אז אני אגיד לו תעצור את זה ואל תביא את זה? לא יודע, יכול להיות שכן יכול להיות שלא". הנאשם אמר שאינו זוכר אם הגיש את חשבונית המס להנהלת חשבונות וכלל אותה בספרים שלו לקיזוז המע"מ ושמדובר בחשבונית מחודש ינואר והוא נעצר בינואר.

בעדותו בבית המשפט אמר הנאשם לגבי החשבונית האמורה כי "נשלחה חשבונית, ציינתי גם בחקירה הקודמת, מחברת פוליפח על שם פרץ רפאל, בלי ידיעה של העסק, סחורה כבר הגיעה, החשבונית הגיעה מאוחר יותר, הגיעה על שם העסק, זה כבר שייך לעסק ותעודות משלוח יצאו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מהעסק ולאחר מכן חשבונית יוצאת". בית המשפט ביקש מהנאשם שיבהיר את דבריו והנאשם השיב "בוצעה הזמנה של ג'יסר אלמוסתקבל מפוליפח וכנראה שאלו שם לאיפה המשלוח אמור ללכת "מבטחים פרץ רפאל", הגיעה חשבונית בלי ידיעתנו על שם העסק, לא שאלה, לא בירו, היה תיאום נכנסה חשבונית יצאה כנגד". כאשר בית המשפט אמר לנאשם שחשבונית משמעה כסף ושזה לא שלו, הנאשם השיב "זה לא יצא בידיעתי, לא קשור, הגיעה כבר הסחורה, מוציא במקביל". הנאשם נשאל על ידי בית המשפט האם לא ביקש לתקן את החשבונית והשיב בשלילה. לדבריו: "הסחורה הגיעה עם תעודת משלוח, יותר מאוחר הגיעה החשבונית. עד שהגיעה החשבונית כבר היה תיאום לסחורה ולא היה זמן. זו סחורה של ג'יסר אלמוסתקבל. לתיאום אין קשר לאיזה חשבונית. נכנסה סחורה לפרץ רפאל, היא כבר שלי, בלי ששילמתי. היא שלי. אני מגיש אותה למע"מ וגם הוצאתי חשבונית במקביל, אני גם משלם את המע"מ". בית המשפט שאל את הנאשם כיצד יתכן ששילם מע"מ על סחורה שאינה שלו והנאשם השיב "גם אם לא שילמתי, איזו בעיה צריכה להיות עם זה???".

בנוסף לאמור, כאשר נשאל הנאשם בעדותו איך יורם אלון ידע את מספר העוסק שלו ואת פרטי העסק אם הנאשם לא נתן לו אותם, הנאשם השיב "הייתי לקוח שלהם בעבר, גם של יורם, גם של פולירן וקיימים להם פרטים במערכת" כשנשאל האם קיימים הפרטים של אביו השיב הנאשם "אין לי מושג, שלי או של אבא שלי, אולי דרך האגודה" (פרוטוקול מיום 07.07.2016 עמ' 309 ש' 23-32). גרסתו של הנאשם, כי החשבונית הוצאה ללא ידיעתו אינה סבירה, שכן לא סביר שיורם יברר את פרטי חברת הנאשם, שרשומה על שם אביו, באמצעות האגודה ולא יפנה ישירות לנאשם וכן שיוציא כאמור חשבונית על חברה שאינה קשורה לעסקה בפועל מבלי לוודא שהנאשם מסכים לכך. מעבר לכך התרשמותנו מעדות הנאשם בעניין זה הייתה שלילית וניכר היה כי הנאשם מתחמק ממתן תשובות, מנסה להציג את עצמו באופן "תמים" כמי שאינו יודע או מבין דבר ממה שקורה בחברה של אביו, ולכך לא האמנו.

ב. גרסת הנאשם בחקירה מתיישבת עם גרסתו של יורם

יורם העיד בבית המשפט, כי לקראת 12/2014 אוסאמה יצר איתו קשר לגבי הזמנה וביקש ממנו לפרוק אותה אצל הנאשם ולחייב את הנאשם. יורם התקשר לנאשם ובדק איתו את העניין, הנאשם מסר לו את שם החברה – "פרץ רפאל" ויורם חייב אותה. החשבונית יצאה על שם פרץ רפאל, חלק מההזמנה שולם על ידי אוסאמה (ת/4) וחלק לא שולם כלל (ת/3). הסניגור אמר ליורם ששיחת הטלפון בינו ובין הנאשם נגעה לתעודת המשלוח – לאן הסחורה תגיע ולא לחשבונית. יורם השיב "אני לא יכול להוציא תעודת משלוח על שם של לקוח אחד וחשבונית על שם של לקוח אחר. זה הנוהל אצלנו... מבחינתי כשאומרים לי להוציא סחורה על שם מישהו, גם החומר יוצא על שמו וגם החשבונית". עוד הוסיף "שיחת הטלפון היתה על מי להוציא את הסחורה והוא גם נתן לי את השם של החברה... שם החברה שהוא נתן הוא "פרץ רפאל". יורם הבהיר שאינו מכיר את קולו של הנאשם, אך כאשר התקשר אליו, הוא וידא שהוא מדבר איתו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ב"כ הנאשם טען, כי עדותו של יורם אלון אינה מאמתת את גרסת המאשימה ולא הוכח כי יורם אלון ניהל שיחות כלשהן עם הנאשם. אין לקבל טענה זו. יורם אלון ציין במפורש כי שוחח עם הנאשם והגם שאינו מכיר את קולו ציין כי כאשר התקשר אליו וידא שהוא מדבר עם הנאשם. כמו כן, הנאשם נתן לו את פרטי החברה "פרץ רפאל" על מנת שיוציא חשבונית על שם החברה ולכן בלתי סביר להניח כי שוחח עם אדם אחר.

גם הסבריו של הנאשם בעדותו בבית המשפט לא מספקים ולא אמינים. הנאשם טען שכלל לא ידע שיורם הוציא את החשבונית על שם פרץ רפאל והדבר נודע לו בשלב מאוחר יותר, לאחר שהסחורה הגיעה למחסניו. הנאשם לא נתן הסבר מספק לעובדה שלא פנה ליורם על מנת שיוציא חשבונית אחרת ואף טען כי כאשר נכנסה הסחורה היא כבר שלו ולכן הוא מגיש את החשבונית למע"מ, מוציא חשבונית במקביל ומשלם את המע"מ, הגם שמדובר בסחורה שהנאשם לא רכש בפועל ושמדובר בחשבונית שאינה משקפת את הצדדים לעסקה. בנוסף, הנאשם אינו סוחר אלא מאחסן, משטח ומוביל סחורות, הנאשם לא הצביע על סיבה בגינה ירשום את הסחורה על שמו אלא אם המדובר בסיוע לאוסאמה, שלא היה יכול לסחור בשל מניעתו הביטחונית. חיזוק לכך אנו מוצאים בדברי הנאשם: "אוסמה אמר לי שהוא הזמין את הסחורה על שמי מיורם והסחורה נשלחה על שמי והחשבוניות על שמי, והתכנון היה לשלוח לאוסאמה זוערוב את הסחורה דרך עלאא עקל, שיעביר את הסחורות הני"ל". (ת/12(6) עמ' 4 ש' 81-80). בהמשך נשאל מדוע העביר את הסחורות לאוסאמה בהסוואה של שמות וחברות אחרים והשיב: "הסחורה הועברה לחברות שאינן על שם אוסאמה בגלל הבעיה שיש לאוסאמה, לא מאושר להכניס סחורות על שמו". ניכר כי הנאשם נקט בדרכים שונות לסייע לאוסאמה לעקוף את מניעתו הביטחונית ולאפשר לו להמשיך לסחור מבלי ששמו יקושר לעסקאות.

אירוע שני

האם הנאשם קשר קשר עם אוסאמה ועלאא עקל לפיו יסליק עבור אוסאמה בתוך הסחורה (המעליות) של עלאא עקל, לוחות פח בעובי 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ ?

א. הנאשם הודה בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה, כי ניסה להבריח את הפח עבור אוסאמה. בחקירתו מיום 10.02.2015 (ת/12(10) סיפר הנאשם כי עלאא עקל ייבא מעליות והנאשם הוביל אותן מנמל אשדוד. הנאשם ניסה להבריח יחד עם הסחורה 15 חבילות של פחים שחולקו בין 3 משאיות במשקל של 30 טון. הנאשם סיפר, כי על מנת שאוסאמה זוערוב יוכל להכניס ברזל לרצועת עזה הוא משתמש בגייסר אלמוסתקבל, עלאא עקל, דיאא וחברת אלמנרה. הנאשם חזר על כך גם בת/12(12) אך שלל את האפשרות שחשב שהפח מיועד לארגוני טרור.

בנוסף לאמור, סיפר הנאשם כי אוסאמה ביקש ממנו שיוריד את הניילון מהפח עליו רשום "פולפח" על מנת שיוכל להבריח את הפח לרצועת עזה מבלי שייתפס. הנאשם הסביר את הרציונל מאחורי בקשתו של

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אוסאמה. לדבריו, מכיוון שלוחות המתכת לא נרשמו ברשימון והמעליות כן נרשמו, הוצאת הניילון מסתירה את העובדה, כי מדובר בסחורה שמקורה בשוק מקומי. כך, כאשר מעבירים אותם יחד במעבר, אנשי המעבר חושבים שמדובר בלוחות מתכת השייכים למעליות ייבוא ולא לשוק המקומי ואז ניתן להעביר את הסחורה מבלי שתיתפס (ת/12(7) ס' 16, ת/12(10) ס' 22-24), ת/12(12). הנאשם סיפר שהסכים לבקשתו של אוסאמה והוריד את הניילונים מחלק מלוחות הפח של 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ (ת/12(7) ס' 16 (2), ת/12(10) ס' 24).

בסרטון ההולכה וההצבעה (ת/10ג מדקה 17: 01) נראים משטחי הפח, כאשר לא ניתן לראות בבירור האם כל המשטחים מכוסים בניילון.

בעדותו בבית המשפט, הנאשם טען כי הפח היה מיועד לחברת גייסר אלמוסתקבל ושהעמיסו אותו מתחת לחלקי המעליות מכיוון שזוהי שיטת העמסה מקובלת וכך מעמיסים פח עם חלקי מעליות, ולא על מנת לנסות להסליק את הפח ולהסתירו מהבודקים. בחקירתו הנגדית הנאשם נשאל מדוע שם את הפח עם המעליות והשיב "כי המזמין היה לו בתיאור של המעליות גם הזמנה של פחים ואין שיטת העמסה אחרת, פח על גבי מעלית". הנאשם חזר מספר פעמים על כך שהמעליות יועדו לעלאא עאקל ואילו הפח לחברת גייסר אלמוסתקבל. הנאשם לא ידע להסביר כיצד זה מתיישב עם דבריו כי המזמין הוא שביקש הן את המעליות והן את הפחים.

באשר לניילון, בעדותו בבית המשפט הכחיש הנאשם שנתבקש לעשות זאת על ידי אוסאמה וכן שלל שעשה זאת בפועל, לדבריו "לא היה כזה דבר שהורדתי את הניילון... אין סיבה להוריד את הניילון... יש ניילון יש הכל" (פרוטוקול מיום 09.05.2016 עמ' 263).

גרסתו של הנאשם בבית המשפט אינה אמינה והותירה רושם שלילי. הנאשם טען שהמזמין ביקש גם את הפח וגם את המעליות הגם שלא ברור מגרסתו מי הוא אותו מזמין – בגרסה אחת טען שהפח יועד לאוסאמה והמעליות לעלאא עקל (ת/12(5) ס' 34), בגרסה אחרת טען שהפח יועד לגייסר אלמוסתקבל והמעליות לעלאא עקל (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 282 ש' 10-11), בגרסה שלישית טען שעלאא עקל הוא רק חברת הובלה ושהפח יועד לעסקים שרכשו אותו מחברת גייסר אלמוסתקבל ושם נרשם בתעודות המשלוח. כשנשאל האם אמר שעלאא עקל ייבא את המעליות השיב הנאשם "אמרתי שיש לו חברת תובלה וכיוצא בזה. אני לא זוכר" (פרוטוקול מיום 27.06.2016 עמ' 282 ש' 9-10).

ב. הנאשם טען בחקירותיו שאוסאמה ביקש ממנו להוריד את הניילון מפלטות הברזל ואף הסביר מה עמד מאחור בקשתו. בקשה זו של אוסאמה מתיישבת היטב עם דברי הנאשם כי ניסה להבריא את פלטות הברזל.

ג. שיחה מספר 270 בהאזנות הסתר – מהאזנת הסתר עולה כי הנאשם שוחח עם גבר ששואל אותו אם הוא יכול להכניס לו "את ה-15 האלה שנשארו". מחקירתו של הנאשם במשטרה מיום 26.02.2015 (ת/12(27) עולה, כי הנאשם הודה ששוחח בשיחה זו עם אוסאמה זוערוב. לדבריו, אוסאמה התכוון ל-15 חבילות הפח שהיו עם המעליות ואכן בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה אמר הנאשם שניסה להבריא יחד עם המעליות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

15 חבילות של פחים. הנאשם נשאל למי שייכת הסחורה והשיב "לאוסמה זוערוב שייכות חבילות הפח והבקשה רשומה על שם חברת אלקודס למעליות שעלאא עקל חברת הובלה נותן לו את השירות וחלקי המעליות שייכות לחברת אלקודס" (ת/12(27) ש' 112-113). הנאשם נשאל מה עם חבילות הפח של אוסאמה והשיב שהן היו על המשאית אבל רשומות על חברת אלקודס ולא על שם אוסאמה. נאמר לנאשם שבזמן הזה הוא ידע שאסור לרשום סחורה על שם אוסאמה מכיוון שלא יכניסו אותה והנאשם השיב "כן אני יודע אבל הכניס אותה לבקשה של מישהו אחר" (ת/12(27) ש' 128).

ד. שיחה מספר 338 בהאזנות הסתר – בשיחה זו הנאשם משוחח עם נביל, נביל מבקש ממנו להוריד את כל המדבקות מהמשטחים בשביל שלא תהיה בעיה במעבר ושיורידו "את כל המדבקות של היבואן והיצרן שלא יראו כלום", הנאשם מאשר. הגם ששיחה זו לא נוגעת לאישום זה, היא מחזקת את העובדה שאכן הנאשם נהג להשתמש בשיטה זו ובדיוק לשם אותה תכלית – על מנת להסתיר את שמות היבואן והיצרן וליצור מצג שמדובר בסוג אחד של סחורה שכולה יכולה לעבור לעזה, בדיוק כפי שמיוחס לו באישום זה. המדובר ב"מעשים דומים" שעל פי ההלכה הפסוקה, "נוחם מתמקד בהשמטת הבסיס מתחת לטענות של טעות, תום לב וכיו"ב; כאשר שיטת ביצוע – מצביעה על הנאשם כמבצע מעשה עבירה" (יעקב קדמי, על הראיות, חלק ראשון (2009)).

העובדה כי הנאשם נקט בשיטה זו לכל הפחות פעמיים, מעידה כי אין המדובר בטעות או במקרה, הנאשם השתמש בשיטה זו על מנת להבריח את הסחורה לרצועת עזה.

ה. ב"כ הנאשם טענו בסיכומים, כי "עצם קיומן של תעודות משלוח נפרדות בקשר לפח מבהיר כי לבודקים נמסר מידע בדבר קיומו העצמאי של הפח במשלוח ולכך שמקורו בישראל" – עיון בתעודות המשלוח מעלה כי הכתוב בהן דווקא מחזק את טענת התביעה. התביעה טענה כי מטרתו של הנאשם הייתה "להטעות את הבודקים במעבר כרם שלום ולגרום להם לחשוב כי המדובר בלוחות פח הקשורים למעליות..." בתעודות המשלוח (נ/21) כתוב "5 חבילות פח למעליות" – דהיינו, שגם בתעודות המשלוח הנאשם ניסה להציג מצג שווא לפיו המדובר בפח הקשור למעליות, הגם שלא כך היה. המעליות נועדו לעלאא עקל והפח נועד לאוסאמה.

ו. עדותו של יוסי אלבו – יוסי אלבו, אחיינו של הנאשם, הוביל את הסחורה האמורה למעבר כרם שלום. לדבריו, הוא העמיס את הסחורה בהתאם להוראות הנאשם "למטה הפלטות, לכל אורך המשאית ומעל הפלטות את המעליות". כשב"כ הנאשם אמר לעד שהעמיס את הפחים מתחת למעליות מכיוון שכך נכון להעמיס, העד אישר זאת וציין שאין אפשרות שלא יראו את הברזל בשיקוף. העד ציין שבמעבר שאלו אותו מה יש במשאית והוא השיב "מעליות". העובדה שהעד לא ציין במעבר שבמשאית יש גם פלטות של ברזל - תמוהה, בייחוד כאשר מדובר בכמות ברזל גדולה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

האם לוחות הפח בעובי 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ הינם ציוד דו שימושי מפוקח?

בסעיף 7 לאישום השלישי נכתב כי לוחות הפח בעובי 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ הם ציוד דו שימושי מפוקח שלא קיבל היתר כניסה כדין. נתון זה לא בא לידי ביטוי בפרק המפרט את הוראות החיקוק הרלוונטיות שבסיפא של האישום ולא יוחסה לנאשם עבירה בשל כך. בנוסף, ב"כ המאשימה אף לא התייחסה לכך בסיכומיה ולא פירטה מכוח מה נטען כי המדובר בציוד דו שימושי מפוקח ומכאן אף לא הוכח כי המדובר בציוד דו שימושי מפוקח. התביעה לא הפנתה לאסמכתא לפיה לוחות פח אלה הם ציוד דו שימושי מפוקח.

אירוע שלישי ואישום חמישי

האם הנאשם העביר לאוסאמה במהלך חודש ינואר 2015 פח במשקל כולל של כ- 50 טון תחת הכיסוי של הזמנה שביצע עלאא עקל?

הנאשם הודה בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה, כי הכניס פח לרצועת עזה עבור אוסאמה יחד עם הזמנה של מעליות שביצע עלאא עקל. בחקירתו בשב"כ מיום 09.02.2015 (ת/12/5) ס' 34 ציין הנאשם כי ביצע 5 העברות של פח ומעליות במהלך חודש ינואר 2015, כאשר עלאא לקח לעצמו את המעליות ואת הפח בסך כולל של כ- 50 טון העביר לאוסאמה. גם בחקירתו במשטרה חזר על האמור (ת/12/6) ס' 69-67 וציין כי לפני חודש (האמרה מיום 09.02.2015) ביצע עבור אוסאמה 5 הובלות של פח במשקל 50 טון, יחד עם המעליות שיועדו לעלאא עקל.

בעדותו בבית המשפט ציין הנאשם, כי מדובר בפח שהיה מיועד לחברת גייסר אלמוסתקבל ושבתעודות המשלוח נרשמו שמות של לקוחות שרכשו מחברת גייסר את הפח. למעשה, הנאשם לא הכחיש שביצע את ההובלות אלא טען שעשה אותן בשביל חברת גייסר. בסיכומיו, טען ב"כ הנאשם, כי יעד הסחורה אינו אוסאמה אלא חברת אל קודס, חרף העובדה שהנאשם טען בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה כי הפח יועד לאוסאמה ובעדותו בבית המשפט טען כי הפח יועד לגייסר אלמוסתקבל.

כאמור, חברת גייסר אלמוסתקבל שימשה כחברת כיסוי עבור אוסאמה ולפיכך גם אם הנאשם הוביל את הברזל לחברת גייסר אלמוסתקבל, הוא עשה זאת בפועל עבור אוסאמה. העובדות באירוע זה מקבילות לעובדות באישום החמישי המייחס לנאשם כי העביר לאוסאמה, תחת כיסוי של הזמנה שביצע עלאא עקל למעליות, גם פח אותו רכש אוסאמה מיורם במשקל כולל של 50 טון.

ב"כ המאשימה, בסיכומיה, תמכה אישום זה באותן ראיות שהציגה לאישום השלישי והפנתה לאותן אמרות של הנאשם בשב"כ ובמשטרה ואף לאותם משפטים ולא הוכיחה כי למעשה מדובר באירועים נפרדים כנטען.

גם מדבריו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה לא עולה כי המדובר בשני אירועים נפרדים ולמעשה, הנאשם הודה שהוביל בסך הכל 5 הובלות של פח עם מעליות במשקל כולל של 50 טון.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בעדותו של הנאשם בבית המשפט נאמר לנאשם, כי באישום החמישי נטען שהיו הובלות נוספות שקשורות לפח ולמעליות, מעבר למתואר באישום השלישי, הנאשם השיב "מעבר למה שציינו, צינורות, זוויות ופח עוד הובלה של פח שהעמסתי ולא הובלתי אותה, זה בסך הכל בין 10-8 הובלות, 3 הובלות של פח בלבד שיצאו מאצלי יחד עם המעליות, עוד הובלה של פח שהועמסה באישור עלא עקל..." (עמ' 264 ש' 16-14).

האמור לא מבהיר את התמונה העובדתית באשר לכמות ההובלות המיוחסת לנאשם, שבהן הסליק פח יחד עם המעליות, אך נראה כי בסך הכל היו 5 הובלות של פח עם מעליות בסך כולל של 50 טון, משמע, שיש כפילות בין האירוע השלישי באישום השלישי ובין האישום החמישי.

דיון במסגרת הנורמטיבית אישום שלישי ואישום חמישי

המאשימה ייחסה לנאשם בגין שלושת האירועים 3 עבירות של סיוע לאויב במלחמה, עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ו-3 עבירות של איסור פעולה ברכוש טרור.

3 עבירות של סיוע לאויב במלחמה - כפי שפורט לעיל, יסודות עבירה זו לא מתקיימים בעניינו של הנאשם ולכן יש לזכותו מעבירות אלה גם באשר לאישום השלישי.

עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - גם באישום זה מיוחס לנאשם כי הכניס במרמה סחורה – במקרה הזה פח ללא תיאום כנדרש, עבור אוסאמה תחת הכיסוי של חברת גייסר אלמוסתקבל, וכפועל יוצא מכך קיבל כסף עבור ההובלות שביצע. קיים קשר סיבתי בין המרמה ובין הדבר וכן מתקיימות הנסיבות המחמירות שכן המרמה בוצעה בגבול רצועת עזה שהינו שטח עוין למדינת ישראל, עבור אוסאמה זוערוב שהינו מנוע ביטחוניית מלסחור עם ישראל ולכן יש להרשיע את הנאשם בעבירה זו.

3 עבירות של איסור פעולה ברכוש טרור - כפי שנקבע לעיל, הנאשם הסכים, לבקשתו של אוסאמה, שיוורם ירשום את הזמנה שאוסאמה ביצע על שמו של הנאשם ואף יוציא חשבונית על שם חברת פרץ רפאל.

סעיף 2 לחוק המאבק בטרור מגדיר פעולה ברכוש גם כ"הקניה או קבלה של בעלות או של זכות אחרת ברכוש, בין בתמורה ובין שלא בתמורה...". ומכאן כי הוצאת החשבונית על שם הנאשם, כאשר אוסאמה הוא הבעלים האמיתי של סחורה ולא הנאשם, היא פעולה ברכוש.

בנוסף לאמור, מיוחסות לנאשם שתי עבירות נוספות של פעולה ברכוש טרור בגין כך שהסליק עבור אוסאמה לוחות פח בעובי 0.8 מ"מ עד 2 מ"מ וכן הסליק פח תחת הכיסוי של הזמנה שביצע עלא עקל. גם פעולות אלה נכנסות תחת ההגדה של "פעולה ברכוש" ויש בהן כדי לסייע לביצוע של עבירת טרור חמורה, כפי שכבר הוסבר לעיל בנוגע לאישום הראשון. כאמור, היסוד הנפשי הנדרש לעניין סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור שהוא היום סעיף 32 לחוק המאבק בטרור, הוא יסוד נפשי של מודעות, כאשר סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין קובע כי נאשם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות הוא כמי שהיה מודע להם, אם נמנע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

מלבררם. במקרה זה, הנאשם לכל הפחות חשד בכך שאוסאמה סוחר עם החמאס, שכן ידע על מניעתו הביטחוניית של אוסאמה לסחור ולפיכך בעשותו את שלושת הפעולות הנ"ל, למעשה ביצע 3 פעולות ברכוש שיש בהן כדי לסייע לביצוע של עבירת טרור חמורה.

לאור קביעתנו לעיל, כי ישנה כפילות בין האירוע שלישי באישום השלישי ובין האישום החמישי, אנו מזכים את הנאשם מהעבירות המיוחסות לו באישום החמישי שכן הן נכללו כבר באישום השלישי.

אישום רביעי

אישום זה מייחס לנאשם כי במסגרת הקשרים כאמור באישום הראשון, במהלך שנת 2014 הנאשם אחסן עבור אוסאמה שתי מכולות של ברזל מרובע מבוקע. בנוסף, הוא מייחס לו כי במהלך חודש אוקטובר 2014, העביר הנאשם את המכולות למחמד ירמור על מנת שיובילן למעבר כרם שלום עבור אוסאמה. מחמד ירמור הוביל את הסחורה למעבר אך היא סורבה ושונעה לאחסון במושב שובה.

במענה ובסיכומי הנאשם כפר הנאשם במיוחס לו וטען כי המדובר בסחורה אשר אוחסנה אצלו במחסן על ידי אחת מהחברות של אכרם מוסא ולאחר מותו טען אוסאמה שיש לו זכות בסחורה. לאחר שהנאשם קיבל את אישורו של בנו של אכרם מוסא, הוא מסר את הסחורה למחמד ירמור.

א. **הנאשם הודה בחקירתו בשב"כ ובמשטרה** כי ניסה להעביר לאוסאמה שתי מכולות של ברזל מרובע מבוקע. לדבריו, הסחורה אוחסנה אצלו ומחמד ירמור ביצע את ההובלה ממחסנו למעבר כרם שלום עבור אוסאמה. הנאשם ציין שאמר למחמד שאם הוא לא מצליח להכניס את הסחורה שלא יחזיר אותה למחסן שלו. מחמד לא הצליח להכניס את הסחורה ולקח אותה למחסן בשובה (ת/12(5) ס' 34). גם בחקירתו במשטרה מיום 09.02.2015 חזר הנאשם על הדברים לעיל (ת/12(6) ס' 63-69).

ב. **עדותם של מחמד ירמור ודיא ירמור מתיישבת עם גרסת הנאשם בחקירתו** – מחמד ירמור העיד בבית המשפט כי חמאדה אלעיגילה ביקש ממנו להוביל סחורה עבור אוסאמה זוערוב ממחסנו של הנאשם למעבר, מחמד שלח את אחיו דיא לבצע את ההובלה. הסחורה סורבה ולאור העובדה שהנאשם אמר לדיא שאם הסחורה לא תכנס למעבר שלא יחזיר אותה למחסנו, דיא לקח את הסחורה למחסן בשובה. בתחילה ציין מחמד שבסחורה היו רק סורגים, לאחר שהתובעת הפנתה לחקירתו מיום 15.03.2015, ציין מחמד שהיו גם מוטות ברזל של 6 מטר וסורגים במשקל 40 טון. לדבריו, כמה ימים לאחר מכן הוא נפגש עם איברהים אלטורי במעבר ואלטורי אמר לו "אל תתקרב לא אתה ולא המשאיות שלך להעמיס סחורה לאוסמה זוערוב, יש בעיות". גם אחיו, דיא ירמור העיד כאמור. לדבריו, אמרו לו במעבר שהסחורה סורבה מכיוון שמוטות הברזל לא מתואמים.

ג. **שינוי גרסתו של הנאשם בבית המשפט** - בעדותו בבית המשפט שינה הנאשם את גרסתו וטען שמדובר בסחורה ששייכת לחברת אל בחר או אל דורוג, השייכות לאכרם מוסא. לדבריו, לאחר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שאכרם מוסא נפטר, אוסאמה טען שהסחורות האמורות שייכות לו והגיע נהג בשם ירמור, קיבל את הניירת המתאימה והוביל את הסחורה למעבר. הנאשם התעקש שגם בחקירתו בשב"כ ובמשטרה טען שמדובר בסחורה של חברת אלבחר והחוקרים כתבו שהסחורה שייכת לאוסאמה. בהמשך, כאשר נאמר לנאשם שהאחים ירמור העידו על המעורבות שלו בעסקת הסורגים ומוטות הברזל, שינה הנאשם את גרסתו וטען שגייסר אלמוסתקבל קנתה את הסחורה מבנו של אכרם מוסא ושהאחים ירמור נשלחו מטעם בנו של אכרם מוסא להעביר את הסחורה לגייסר אלמוסתקבל (פרוטוקול מיום 07.07.2016 עמ' 306, 318, 324).

גרסתו של הנאשם בבית המשפט היא בבחינת עדות כבושה.

בע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל נאמר באשר לעדות כבושה :

"הכלל החל לעניינה של עדות כבושה הינו כי ערכה ומשקלה הראייתי של זו מועטים בשל החשד המתעורר באופן טבעי באשר לאמיתותה. זאת, כל עוד אין בפי העד הסבר משכנע ומניח את הדעת לטעמים שבעטיים כבש עדותו. משך הזמן שלאחריו תיחשב עדות לכבושה אינו נקבע בהתאם לאמת מידה ברורה ונוקשה, אלא הוא נקבע בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו. מרכז הכובד אינו מושם על משך השתיקה אלא על הסיבה בגינה בחר העד לצפון המידע שברשותו, כמו-גם על שינוי הנסיבות אשר הניעו לחשוף את המידע, את ההנמקות לכבישת העדות, יש לבחון בפריזמת הנסיבות הקיימות ותוך ניסיון להבין את מצבו הסובייקטיבי של המתלונן מייד לאחר האירוע, ולא מתוך פרספקטיבה של אדם סביר במצב דברים שגרתי".

אין לתת אמון בגרסתו הכבושה של הנאשם בבית המשפט, שניכר שנטענה על מנת להרחיק אותו ממעורבותו בביצוע העבירה. כפי שפורט לעיל, גרסתו של הנאשם בחקירתו תואמת את גרסתם של מחמד ירמור ודיא ירמור.

אנו מקבלים את הודאת הנאשם בחקירה במשטרה ובשב"כ ומעדיפים את האמור שם על פני עדותו בבית המשפט.

דיון במסגרת הנורמטיבית אישום רביעי

המאשימה ייחסה לנאשם בגין האישום הרביעי עבירה של סיוע לאויב במלחמה, עבירה של ניסיון לביצוע (איסור) פעולה ברכוש טרור ועבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

סיוע לאויב במלחמה - כפי שפורט לעיל באישום הראשון, יסודות עבירה זו לא מתקיימים בעניינו של הנאשם ולכן יש לזכותו מעבירות אלה גם באשר לאישום הרביעי.

ניסיון לביצוע (איסור) פעולה ברכוש טרור – סעיף 2 לחוק המאבק בטרור מגדיר פעולה ברכוש גם כ"מסירה, קבלה, החזקה...". במקרה זה הנאשם החזיק במחסניו סחורה השייכת לאוסאמה ומסרה למחמד ירמור על מנת שיובילה למעבר כרם שלום עבור אוסאמה. מחמד ירמור הוביל את הסחורה למעבר אך היות והיא סורבה ולא הוכנסה לרצועה יש להרשיע את הנאשם בניסיון לביצוע עבירה של איסור פעולה ברכוש.

ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות – הגם שהנאשם לא הוביל את הסחורה ולפיכך גם לא קיבל תמורה עבור הובלתה - הוא אחסן את הסחורה במחסנו עבור אוסאמה כחלק משיתוף הפעולה העסקי ביניהם. כמו כן, היה שותף למרמה – הסחורה יועדה לאוסאמה אך בפועל הובילו אותה על שם גייסר אלמוסתקבל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מסקנה זו נלמדת מדבריו של הנאשם בבית המשפט "אני פירקתי את המכולה של חברת אלבאכר שהאחים ירמור הובילו את התוצרת לג'י'סר אלמוסתקבל". הגם שלא קיבלנו את גירסתו הכבושה של הנאשם בבית המשפט לגבי שאלת הבעלות על הסחורה וקבענו כי, כפי שסיפר הנאשם בחקירותיו, המדובר בסחורה השייכת לאוסאמה זוּעֶרוב, אנו מקבלים את דבריו בביהמ"ש לפיהם הסחורה נרשמה על שם ג'י'סר אלמוסתקבל וכפי שכבר קבענו הדבר נעשה כך על מנת להעבירה לאוסאמה. מסקנה זו מתחזקת נוכח העובדה שגם בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה הנאשם סיפר על אירוע זה כדוגמא לאירועים בהם הועברה סחורה לאוסאמה בדרכים שונות, חרף מניעתו הביטחונית. כמו כן, הנאשם נקט בדרך זו בכל יתר האישומים המיוחסים לו וזו היתה שיטת פעולה בעקבות מניעתו הביטחונית של אוסאמה.

בהתאם לאמור, יש להרשיע את הנאשם בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בגין אישום זה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישומים 6-8 – פרשת אכרם יאסין

אישום שישי

בגין אישום זה מיוחסות לנאשם עבירות של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) – עבירה לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין ; קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק ; ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ד-2007 (להלן: "חוק הפיקוח") וסעיף 25 לחוק ; וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

על פי עובדות אישום זה, בבעלותו של אכרם יאסין (להלן: "יאסין") תושב רצועת עזה, חברה הנקראת "עטאללה יאסין" העוסקת בהובלה של סחורה מישראל לרצועת עזה.

בין הנאשם ליאסין החלו בשנת 2012 קשרים עסקיים בתחום שינוע סחורות מישראל לרצועת עזה ואחסנתה עד לשינוע. קשר עסקי זה נמשך עד למעצרו של יאסין. בנוסף, השכיר הנאשם ליאסין מחסן שבנחלתו במושב מבטחים תמורת תשלום חודשי של 10,000 ₪.

את התשלום עבור השירותים שהעניק ליאסין היה מקבל הנאשם דרך תושבי מדינת ישראל. כמו כן ליאסין לא היה היתר כניסה למדינת ישראל ולכן הקשר בין יאסין לנאשם התנהל טלפונית.

בתחילת שנת 2014 במועד שאינו ידוע, פנה אוסמה נעסאן - סוחר אלומיניום, ליאסין וביקש ממנו להוביל 8 משטחי אלומיניום מנמל אשדוד לרצועת עזה. יאסין נענה לבקשתו ושלח משאית לאסוף את הסחורה והעבירה למחסנו של הנאשם.

לאחר שנפרקה הסחורה, הנאשם שוחח עם יאסין ומסר לו, כי אוסמה נעסאן שוחח עימו והסביר לו שבכל חבילה של פרופילי אלומיניום, ישנו גם סוג של פרופילים אשר אסור בהכנסה לרצועת עזה ללא היתר וביקש ממנו שכאשר הוא יפרוק את הסחורה במחסן שלו, הוא יסדר את שמונת משטחי האלומיניום כך שבראש המשטח ובתחתיתו יוכנסו גם אותם פרופילי הברזל האסורים בהכנסה לעזה ללא היתר – סה"כ 40 פרופילים באורך של 5 מטר, רוחב 2 ס"מ ובמשקל של 10 ק"ג כל אחד.

מטרת אותה צורת סידור היא שהבודק לא יבחין שמדובר בסחורה שונה הדורשת היתר ויסבור שמדובר בפרופילים שנועדו להגן על משטחי האלומיניום בעת שינועם.

בתגובה אמר יאסין לנאשם שיפעל כפי שביקש אוסמה נעסאן והנאשם הסכים. בכך קשרו השלושה קשר להעברת ציוד אסור לרצועת עזה וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. במסגרת הקשר ולשם קידומו סידר הנאשם את הפרופילים כמתואר ונהג המועסק אצל יאסין יצא עם הסחורה לכיוון מעבר כרם שלום. מאחר ומדובר בסחורה הדורשת אישור מכוח צו פיקוח על יצוא ביטחוני בעת בדיקת הסחורה במעבר הגבול ובאין אישור מתאים להעברת פרופילי הברזל, הבודקים מנעו את העברת הסחורה לתחומי רצועת עזה. סמוך לאחר מכן יאסין ביקש מהנאשם להוציא מהמשאית את הפרופילים האסורים והנאשם עשה זאת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המענה לאישום

הנאשם הודה כי בינו לבין יאסין היו קשרים עסקיים החל מחודש מאי 2012 בתחום שינוע של סחורות מישראל לרצועת עזה ואחסנתה. הנאשם הודה, כי היה מקבל תשלום במזומן מיאסין דרך תושבי מדינת ישראל וכן הודה בהשכרת מחסן ליאסין, וכי במסגרת היחסים העסקיים ביניהם הנאשם היה מתנהל מול יאסין טלפונית.

הנאשם הודה, כי הסחורה הגיעה למחסנו אך כופר מחוסר ידיעה ביחס לפנייתו של אוסמה נעסאן ליאסין; הכחיש כי הוא שוחח עם יאסין ואמר לו שבכל חבילה קיימים פרופילים האסורים בהכנסה לרצועה ללא היתר; הכחיש כי התבקש לסדר את המשטחים באופן המתואר בכתב האישום; והכחיש כי מטרת הסידור הייתה שבמעבר לא יבחינו כי מדובר בסחורה שונה הדורשת היתר.

הנאשם כפר בכך שאמר ליאסין שיפעל כפי שאוסמה נעסאן ביקש וכפר בקשירת הקשר. לטענת הנאשם יאסין טען בפניו שידאג לאישור להכנסת הסחורה ולהובלתה. הנאשם הודה בהעמסת הסחורה אך כפר בקשר ובכל כוונה פלילית נטענת.

הנאשם הכחיש מחוסר ידיעה, כי עקב כך שמדובר בסחורה הדורשת אישור ובאין אישור הבודקים מנעו את העברת הסחורה לרצועה.

הנאשם הודה כי בהמשך הוציא מהמשאית את הפרופילים האסורים בכניסה לבקשתו של יאסין, אך כפר בידיעה שלפרופילים לא ניתן היתר, וכפר בעבירות המיוחסות לו.

ראיות התביעה

במסגרת אישום זה העידו מטעם התביעה אכרם יאסין, אברהים אלטורי וכן אלעוברה דהאם שעדותו נוגעת בעיקר לאישום השביעי.

ע.ת. 3. אכרם יאסין

העד יאסין העיד בפנינו כאשר יצוין כי במהלך עדותו הוא הוכרז כעד עוין והוגשו אמרותיו במשטרה ובשב"כ (אם כי, באשר לאישום זה עדותו בבית המשפט עלתה בקנה אחד עם גרסתו באמרות החוץ שלו).

בחקירתו מיום 19.1.2015 בשב"כ סיפר כי: "לפני כשנה יצר עמו קשר אוסמה נעסאן.. אוסמה ביקש מהנדון [יאסין] לסייע לו בהעברת 8 משטחים של פרופילים של אלומיניום מנמל אשדוד לעזה. הנדון שלח משאית שלו שאספה את הקונטיינר [כך במקור ולאורך כל הזכדים כאשר צריך להיות מצוין "קונטיינר"] והביאה את הקונטיינר למחסן של מיכה פרץ במושב מבטחים. לאחר פריקת הסחורה שוחח מיכה בפרץ עם הנדון וסיפר לו כי הסוחר אוסאמה נעסאן שוחח עמו והסביר לו כי בכל חבילה של פרופילים של אלומיניום יש גם סוג של פרופילים של ברזל שאסור בהכנסה לעזה. אוסאמה ביקש ממיכה שידאג כי כאשר הסחורה תועמס על

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

משטחים במחסן של[ו] יסודרו 8 משטחים של אלומיניום כאשר בראש ובתחתית של כל משטח יוכנס גם פרופיל של ברזל האסור בהכנסה לעזה. הנדון הסביר כי כך כאשר הסחורה תבדק בכרם שלום והמלגזה שם תרים את המשטח החומר שיחשף הוא רק האלומיניום המותר בהכנסה לעזה ולא הסוג של פרופילי הברזל האסור בהכנסה לעזה. מיכה עדכן בכך את הנדון (יאסין) שהורה למיכה לפעול כפי שביקש אוסאמה" (ת/7, חקירה מיום 19.1.2015, ס' 72.1, 1-7).

בחקירתו במשטרה מיום 21.1.2015 סיפר יאסין, כי אוסאמה אלנעסאן יצר איתו קשר וביקש ממנו להעביר 8 משטחים של פרופילי אלומיניום מנמל אשדוד לעזה. יאסין שלח נהג ישראלי וביקש ממנו לקחת את הקונטיינר למחסן של הנאשם: "אחרי שהקונטיינר הגיע למחסן אוסאמה נעסאן דיבר איתי ועם מיכה וביקש מאתנו בעת העברת האלומיניום למשטחים שנשים על שמונת משטחים האלומיניום, על כל משטח שנשים 4 פרופילים של ברזל, ושהם צריכים תיאום מיוחד להכנסתם לעזה, ואסור להכניסם ללא תיאום, ואחר שביקש מאתנו אוסאמה את הדבר הזה מיכה שם על כל משטח 40 פרופילים שאורכם בערך כל אחד 5 מטר, רוחבו 2 ס"מ, משקלו בערך 10 קילוגרם, ואת הפרופילים האלו אנו חייבים לשים למעלה ולמטה בכל משטח בארבע הצדדים, ואחרי שמגיעה הסחורה הזו למעבר ומרימים אותה במלגזה, זה נוגע בברזל הזה ולא מתעקם האלומיניום וכך יחשבו שסיבת הימצאותם היא שמירה על האלומיניום ואחרי הכנסת פרופילי האלומיניום והברזל ייקח אותם אוסאמה אלנעסאן" (ת/7א, ש' 67-75). יאסין ציין, כי במעבר המשאית נבדקה והסחורה לא נכנסה בגלל הברזל והחזירו אותה למחסן של הנאשם לפי הוראתו לנהג. מיכה הוציא את הברזל והחזירו את האלומיניום למעבר והם הוכנסו לעזה.

בעדותו בבית המשפט סיפר יאסין, כי הוא מתגורר בעזה ועוסק בהובלת סחורות מנמל אשדוד לעזה בחברת "עטאללה יאסין", והסביר באופן כללי על תהליך ההובלה מהנמל אל רצועת עזה. תחילה סוחר מעזה מודיע לו שהגיעה מכולה עבורו לנמל אשדוד, הוא יוצר קשר עם עמיל מכס ומבצע תיאום לגבי שיקוף בנמל. לאחר מכן יאסין שולח משאית לנמל לשיקוף באמצעות הנאשם או חברה נוספת שיאסין היה עובד איתה. לאחר שהסחורה הייתה מגיעה למחסניו של הנאשם, הנאשם היה מפרק את הסחורה ומסדר על משטחים. יאסין הוסיף, כי הסוחר מעזה עושה תיאום לסחורה שלו עם המת"ק (מחלקת תיאום וקישור) הפלסטיני אשר מעביר את הרשימה למת"ק בישראל. בשלב הבא לאחר שיש תיאום, הנהג הישראלי נכנס לכרם שלום עם הסחורה ונעשה שוב שיקוף. אם הכל תקין, פורקים את הסחורה ואז הנהגים של יאסין מעזה היו לוקחים את הסחורה. אם משהו לא היה רשום בתיאום, הסחורה הייתה מוחזרת (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 39-40). כאשר מדובר בסחורה שהייתה מגיעה ממפעלים בישראל (ולא מנמל אשדוד) הסחורה הייתה מגיעה מהמפעל ישירות למעבר (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 40, ש' 24-27).

יאסין העיד כי ככול הנראה התחיל לעבוד עם הנאשם בשנת 2012 בחודש יולי – ספטמבר (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 41, ש' 28-30).

באשר לתשלום ציין, כי היה משלם לנאשם בהתאם להובלות שהיה עושה. התשלום לנאשם היה באמצעות שיקים, אשר אותם היה מעביר על ידי חברים של הנאשם בעלי אישור כניסה לישראל. ההתחשבות בינו לבין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם הייתה נעשית בכל יום שישי בין הנאשם למנהל החשבונות של יאסין (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 41, ש' 12-16).

ביחס למתואר באישום השישי אישר כי אוסמה אל נעסאן - סוחר אלומיניום מעזה, קנה 32 פרופילים של ברזל בערך מישראל. אוסמה נעסאן התקשר אל הנאשם וביקש ממנו שיוביל את הסחורה שלו - את האלומיניום. כמו כן, ביקש מהנאשם שיארוז את המשטחים באופן כזה שבארבע הפינות ישימו ברזל כדי שהמלגזה בזמן העמסה לא תפגע באלומיניום. הנאשם התקשר אל יאסין וסיפר לו, ויאסין אמר לו שזה לא יעבור במעבר כי לברזל צריך תיאום מיוחד, אבל אוסמה אל נעסאן ביקש בכל זאת לשלוח כך את הסחורה. בהמשך נהג של ענבי הנגב - ששמו זיאד (שעובד עם יאסין) - הביא את הסחורה אל המעבר והיא הוחזרה (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 44-45).

לאחר שרוענן זכרונו על ידי ב"כ המאשימה ציין יאסין, כי אותם פרופילים של ברזל סודרו כך כדי לשמור באופן הזה על האלומיניום וכדי שהברזל יעבור. כאשר נשאל מדוע לא העביר את הברזל לבד ציין כי: "הוא רוצה את הברזל, הוא יכול להכניס אותו, אבל צריך תיאום מיוחד והוא לא רוצה לחכות לתיאום המיוחד ולכן הוא מסדר אותו עם האלומיניום, כדי שאולי לא ישימו לב" (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 45, ש' 22-23).

יאסין הסביר, כי מי שסידר את הברזל כך הם הפועלים של הנאשם אשר עשו זאת בהנחייתו של הנאשם (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 45, ש' 26-30). יאסין הסביר, כי הוא יודע על הדברים מאחר והנאשם עדכן אותו טלפונית שהסחורה מוכנה ועל האופן בו סודר בה הברזל (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 46, ש' 3-6). עוד ציין כי כל זה התרחש בשנת 2014 בחודש שלישי או רביעי (שם, ש' 12).

בחקירתו הנגדית יאסין ציין, כי בכל משטח של אלומיניום היו 4 פרופילים של ברזל כאשר הברזל לא היה מוסתר, סך הכל מדובר על 32 פרופילים של ברזל המיועדים לכיסאות, וכי אילו נעסאן היה רוצה הוא היה יכול להזמין משטחים שלמים של פרופילים של ברזל (פרוטוקול מיום 26.11.2015, עמ' 68).

ע.ת. 18 אברהים אלטורי

עד נוסף אשר הובא על ידי המאשימה הינו אברהים אלטורי, אשר שימש כנהג אצל יאסין והיה אחראי על הסחורות. באשר לאישום זה ציין כי באמצע שנת 2014 הגיעו פרופילי אלומיניום למעבר, עשו שיקוף ומצאו צינורות אלומיניום והחזירו את כל הסחורה חזרה לישראל, כאשר הם הורידו את הסחורה והיא נשארה במחסן שלהם (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 174, ש' 1-8).

גרסת הנאשם

בחקירה בשב"כ מיום 8.2.2015 צוין בזכ"ד, כי הנאשם השיב שידע כי לאותם פרופילי ברזל לא היה תיאום אבל הניח אותם במשטח כמסגרת והדגיש כי אין מדובר בהברחה (ת/12(3), ס' 69-60).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בחקירת הנאשם במשטרה ביום 26.2.2015 ציין, כי אוסמה אלעסיל הביא מכולה שהיו בה מוטות של אלומיניום וגם מוטות ברזל והוא אמר ליאסין שזה יוחזר, כי צריך לברזל תיאום בנפרד ויאסין אמר לו לסדר באופן מסוים כל משטח בצורה גלויה לעין, ואמר לו שאם ישאלו שיאמר שזה נועד לשמור על הפרופילים של האלומיניום, והוא נענה לבקשתו (ת/12(27), ש' 201-205).

בעדותו בבית המשפט ציין, כי הגיעה למחסן מנמל אשדוד מכולה אשר הכילה סרגלי אלומיניום באורך של 6 מטרים אשר ברשימון הופיעו כ"פרופילי מחמרן" ובתוך המכולה היו גם פרופילי מתכת. הנאשם הסביר שהלקוח ביקש לשדרג את רמת הפריקה וההובלה של האלומיניום ולכן הם בנו סטנדים כך שהניחו שני פרופילים למטה ושניים למעלה וקשרו עם חוט שזור כדי שהאלומיניום לא יתעקם. הנאשם הדגיש, כי מדובר במשהו שהוא בולט לעין, רואים את הפרופילים העליונים ורואים את התחתונים – סך הכל 32 פרופילי אלומיניום.

לגבי התיאום ציין הנאשם: **"אני לא קשור מה מתאמים, מה רושמים בתיאום, אני מקבל הוראות מהלקוח, ואלה דברים שעוברים ביום-יום במעבר, אך ורק צריך תיאום ואלה דברים שעוברים, מותרים על פי הרשימה המותרת לכניסת סחורות"** (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 265, ש' 13-4).

הנאשם ציין, כי לא הבריח עם יאסין דבר והוא אינו יודע מדוע יאסין קורא לזה הברחה. לטענתו, מדובר בחוסר תיאום ובחוסר הבנה של האופן בו מתנהלים הדברים במעבר (פרוטוקול מיום 7.7.201, עמ' 320).

טענות הצדדים

המאשימה בסיכומיה ביקשה להסתמך על חקירותיו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה, על עדותו של יאסין וכן על דברי העד אברהים אלטורי.

ב"כ הנאשם בסיכומיו טען, כי חלקו של הנאשם הינו רק במתן שירות ליאסין. כאשר הוא אינו עוסק בתיאום ובקבלת אישורים בכל הקשור לטובין אותם משנעים מנמל אשדוד למעבר. יותר מכך, נטען כי לנאשם אין כל "אקטוס ראוס" שכן מעשיו אינם מהווים חלק מהמעשה הפלילי (ככול שהיה כזה) אשר התבצע כולו במעבר וכי חלקו של הנאשם כמי שמעמיס את הסחורה הוא כמעמדו של נהג המשאית. ואם היה ניסיון להעביר סחורה ללא תיאום הרי שהעבריינים הם יאסין והסוחר העזתי. עוד נטען, כי המשטרה נמנעה מאיסוף של ראיות רלוונטיות אשר היה בהם כדי לשפוך אור על הנעשה במעבר כגון, צילומים ממצלמות האבטחה, מסמכי התיאום, דו"חות אירוע כאשר חוסר ראייתי זה רובץ לפתחה של המאשימה.

הודגש, כי טענת הנאשם לפיה מדובר בשיטת העמסה של הסחורה אשר נעשית כדי להגן על משטחי האלומיניום לא נסתרה, ואף אוסמה נעסאן אשר עברו הייתה הסחורה מיועדת עצמו לא נחקר. עוד נטען בהקשר זה, כי הכמות המזערית של הברזל מחזקת את הטענה שמדובר בשיטת העמסה כדי שהפרופילים של האלומיניום לא יפגעו, כמו גם היעדר מניע להבריח כמות מזערית כזאת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כמו כן נטען, כי יאסין עצמו זוכה באישום זה (במסגרת ההליך הפלילי שהוגש כנגדו) מעבירה של קשירת קשר, ולכן עומדת לנאשם טענה של הגנה מן הצדק. כן נטען כי לא רק שיאסין אינו מפליל את הנאשם בעדותו באישום זה אלא שהוא גם לא הוכרז כעד עוין בגין אישום זה ולכן לטענת ההגנה אין די בחקירה נגדית כללית ועל המאשימה היה מוטל הנטל לבירור גביית ההודאה בהקשר לעובדות של כל אישום ואישום.

בנוסף, נטען כי המאשימה נמנעה מלהוכיח כי מדובר בצידוד דו שימושי מפוקח ולכן יש לזכות את הנאשם מעבירה זו.

יריעת המחלוקת

למעשה אין מחלוקת ביחס לעובדה שלנאשם וליאסין הייתה פעילות עסקית משותפת. כמו כן, הנאשם אינו חולק על כך שארז את משטחי האלומיניום כך שהניח את אותם פרופילי ברזל בתחתית המשטח ומעליו.

מכאן שהמחלוקת הינה למעשה בנקודות הבאות:

- האם הנאשם ידע כי אותם פרופילים מברזל אסורים בהכנסה לרצועה באם לא התקבל היתר להכנסתם?
- האם כטענת הנאשם מדובר בשיטה לאריזת פרופילי אלומיניום?
- מהי הכמות של פרופילי הברזל האסורים שניסו להכניס לתוך הרצועה?

דיון

בחינת מכלול העדויות בגין אישום זה מעלה בבירור, כי הנאשם ידע כי אותם פרופילים העשויים מברזל הינם פרופילים אשר דרוש היתר מיוחד להכנסתם לרצועת עזה, וכי הנאשם ידע כי לא התקבל עבורם היתר – דהיינו כי אין היתר להכנסתם.

ראש וראשית, עומדת הודאתו של הנאשם בחקירותיו במשטרה ובשב"כ אותן מצאנו לקבל ולמעשה עולה בקנה אחד אף עם דברי הנאשם בבית המשפט, למעט כך שהנאשם מתכחש לידיעתו כי פרופילי הברזל דורשים תיאום, וכי הוא ידע שאין להם תיאום. מחקירותיו של הנאשם בשב"כ ובמשטרה עולה, כי הנאשם ידע שמדובר בפרופילי ברזל אשר לא התקבל עבורם היתר כנדרש; בעוד שעדותו של הנאשם בבית המשפט בעניין זה הייתה מתחמקת תוך שהוא מנסה להטיל את מלוא האחריות על התיאום בצד הפלסטיני. יתרה מכך, הנאשם בעדותו בבית המשפט הכחיש מכל וכל לא רק את מטרת סידור פרופילי הברזל – לשם הכנסתם ללא תיאום – אלא גם את עצם ידיעתו כי לאותם פרופילים של ברזל לא התקבל היתר. גרסה זו של הנאשם אשר הוצגה במענה ובעדותו בפנינו אינה מתיישבת עם דבריו של הנאשם בחקירות ועם עדותו של יאסין עצמו כפי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שיפורט להלן; וזאת ללא שהנאשם נתן כל הסבר מניח את הדעת לאותו שוני בין דבריו בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה – שוני המצוי בדיוק ורק בנקודה המהותית - הבעייתית ביותר לנאשם.

מזכ"ד חקירת השב"כ מיום 8.2.2015 עולה, כי הנאשם הכחיש תחילה כי ניסה להבריא את פרופילי הברזל אולם בשלב מאוחר יותר כאשר נשאל האם היה לאותם פרופילים תיאום הוא השיב בשלילה, הגם שטען כי אין המדובר בהברחה (ת/12(3), ס' 68).

גם מאמרת הנאשם במשטרה מיום 26.2.2015 עולה, כי הנאשם ידע שאין היתר להכנסת אותם פרופילי ברזל. הנאשם ציין כי לקוח של יאסין בשם אוסמה אלעסיל הביא מכולה של פרופילי אלומיניום אשר היה בהם גם מוטות ברזל וכי: **"... אמרתי ליאסין צריך תיאום בנפרד למוטות הברזל כי זה יוחזר, ויאסין אמר לי תשים על כל משטח ארבע יחידות של פרופיל ברזל אמר לי שתיים למטה בתחתית המשטח ושתיים למעלה שהיו גלויים לעין ואמר אם ישאלו צריך להגיד זה נועד לשמור על הפרופיל של האלומיניום, ואני הכנתי מה שביקש אצלי במחסן..."** (ת/12(27), ש' 193-205). מכאן שהנאשם מאשר באמרתו כי ידע שאין תיאום למוטות הברזל, וכי למרות האמור הכין והעמיס אותם כדי להכניסם לרצועה, ללא תיאום כאמור.

ביסוס וחיזוק לדבריו אלו של הנאשם בחקירה ניתן למצוא בעדותו של יאסין. יאסין העיד באופן עקבי הן בבית המשפט והן בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה כי הנאשם ידע שלאותם פרופילי ברזל לא נעשה תיאום, וכי מטרת הסידור של מוטות הברזל בדרך הזאת, הייתה כדי לעקוף את הבידוק הביטחוני במעבר כרם שלום, וכדי להכניס את הסחורה ללא היתר.

כך למשל יאסין העיד מפורשות כי: **"הסוחר רצה להכניס את הפרופילים ושם אותם כהגנה. הוא טען בהתחלה שהם משמשים הגנה לאלומיניום, אך בפועל הוא רצה את אותם פרופילים של ברזל, שייכנסו לעזה"** לשאלת ב"כ המאשימה מדוע סידר זאת כך השיב: **"כדי לשמור על האלומיניום ושהברזל יעבור"** עוד הוסיף: **"הוא (הסוחר העזתי) רוצה את הברזל, הוא יכול להכניס אותו, אבל צריך תיאום מיוחד והוא לא רוצה לחכות לתיאום המיוחד ולכן הוא מסדר אותו עם האלומיניום, כדי שאולי לא ישימו לב"** יאסין הבהיר עוד, כי מי שסידר את הפרופילים באופן הזה היו הפועלים של הנאשם והדבר היה בהנחייתו של הנאשם (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 45).

עוד הסביר, כי הנאשם בעצמו עדכן אותו טלפונית ואמר לו שהסחורה מוכנה וסיפר לו על צורת הסידור של הפרופילים של הברזל במשטחים (שם, עמ' 46).

דבריו של יאסין בעדותו בפנינו עולה בקנה אחד עם הדברים אשר סיפר בחקירה בשב"כ לפיהם לאחר פריקת הסחורה הנאשם שוחח עמו והסביר לו שיש בכל חבילה גם פרופילים של ברזל האסורים בהכנסה לעזה, וכי אוסמה נעסאן ביקש ממנו לסדר את המשטחים באופן שתואר לעיל: **"כך כאשר הסחורה תבדק בכרם שלום והמלגזה שם תרים את המשטח החומר שיחשף הוא רק האלומיניום המותר בהכנסה לעזה ולא הסוג של פרופילי הברזל האסור בהכנסה לעזה. מיכה עדכן בכך את הנדון [יאסין] שהורה למיכה לפעול כפי שביקש אוסאמה"** (זכ"ד מיום 19.1.2015, ת/7, ס' 72.1, 7-1).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

דברים דומים ציין יאסין גם בחקירתו במשטרה מיום 21.1.2015, כי המטרה של מיקום הפרופילים של הברזל במשטחים היא כדי שיחשבו שסיבת הימצאותם היא שמירה על פרופילי האלומיניום שלא יתעקמו (ת/א, 7), ש' 67-75). יאסין ציין במפורש בחקירה כי: **"אוסאמה דיבר אתי אני אישית וגם עם מיכה פרץ וביקש מאתנו שנשים את הפרופילים של הברזל עם האלומיניום .. מיכה אמר לי שהוא הולך לשים את הפרופילים האלו על המשטחים ואמר לי או שזה נכנס או שחוזר"** (ת/א, 7, ש' 87-83).

כמו כן, בזכ"ד החקירה בשב"כ מיום 2.2.2015 צוין כי יאסין אמר שהנאשם ידע מהסוחר שעדכן אותו שיש בחבילה גם פרופילי ברזל ואז הנאשם התקשר אליו ואמר לו שהסחורה תוחזר (נ/1, פיסקה 19).

מצאנו שיש ליתן משקל ממשי לעדותו של יאסין, אשר באופן כללי לא שש להפיל את הנאשם, זאת כאשר יאסין העיד באופן ברור על הדברים, הן בחקירותיו והן בעדותו בפנינו. הגם שבעניינים אחרים סתר בעדותו בפנינו את הדברים שאמר בחקירה ודברים שהודה בהם במשפטו הוא (ואף הוכרז בסופו של דבר כעד עוין בעניינים מסוימים). נוסף כי גם במסגרת המשפט שהתנהל נגדו יאסין הודה והורשע בעובדות אישום זה (ת/א, 7) כאשר הודאתו היא בבחינת אמרת חוץ של עד שנגבתה בפני שופט והיא בעלת משקל (ראו לעניין זה י' קדמי **על הראיות** חלק ראשון עמוד 359).

עוד יצוין, כפי שיפורט באישום הבא, כי מצאנו שנסיבות גביית אמרות החוץ של יאסין הוכחו, זאת בהמשך להכרזתו כעד עוין לאור סתירות שהתגלו בעדותו (אם כי לא ביחס לאישום זה); וכי הוכחו תנאי הקבילות בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות. על כן, ובבחינת למעלה מן הצורך נעיר, כי לא מצאנו כל ממש בטענת ההגנה שלא די היה בחקירתו הנגדית של יאסין ביחס לאישום זה, אלא שהיה צריך גם להוכיח את נסיבות גביית האמרה, זאת משנסיבות גביית אמרות החוץ הוכחו ביחס לכלל האמרות, ומכאן אף ביחס לדברים שנאמרו על ידי יאסין במשטרה ובשב"כ, גם בקשר לאישום זה.

בנוסף, "מבט על" על מכלול האישומים מעלה כי מדובר בדפוס "הברחה" שהנאשם עשה בו שימוש. כך פעל גם במסגרת האישום השלישי. כאשר גם שם שיטת האריזה הייתה כזו שנועדה להסתיר את פלטות הברזל שנמצאות מתחת למעליות או כדי שיחשבו שזה חלק מהמעליות.

מכאן לטענת הנאשם לפיה מדובר בשיטת העמסה מקובלת, וכי מקובל להניח באופן זה פרופילי ברזל (שניים בחלק העליון ושניים בחלק התחתון) וזאת על מנת לשדרג את רמת האריזה ולמנוע פגיעה בפרופילי האלומיניום כדי שלא יתעקמו.

ראשית יצוין בהקשר זה, כי לאחר שהוכח שהיה ניסיון להכניס את אותם פרופילי ברזל ללא היתר, היה על הנאשם להוכיח כי מדובר בשיטת העמסה מקובלת או להביא מומחה בעניין, ואלו לא הובאו. יתרה מכך ובכך העיקר, אף אם נלך לשיטת הנאשם לפיה מדובר בשיטת העמסה מקובלת, הרי שאין בכך כדי להפחית מהעובדה שנאשם ידע כי בתוך הסחורה ישנם פרופילי ברזל האסורים בהכנסה ללא תיאום והיתר, ולמרות האמור ניסה להכניסם. אמור מעתה אפוא, הנאשם ידע כי מדובר בסחורה הדורשת היתר מיוחד להכנסתה, בשל כך שלא ניתן לשלול את השימוש בברזל אף למטרות אחרות, לאחר פריקת המשטח.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מכאן, שאין באמור כדי לשנות מכך שהנאשם במודע ובאופן מכוון ניסה להכניס סחורה האסורה בהכנסה ללא תיאום, תוך שהוא מסדר את אותם פרופילי ברזל האסורים בהכנסה, בצורה שתראה לגיטימית. ודוק, גם אם נניח כי המדובר בשיטת אריזה אשר מגנה גם על פרופילי האלומיניום, עדיין אין באמור כדי להפוך את פרופילי הברזל לשונים מבחינתם ייעודם ופוטנציאל השימוש בהם למטרות אסורות ושונות לאחר הפריקה ואין להכשיר את אותה סחורה ולספק כביכול פטור מקבלת היתר להכנסתה. מכאן שאף אם נקבל את גרסת הנאשם כי מדובר בשיטת אריזה מקובלת, עדיין היה צורך בקבלת היתר אף לפרופילי הברזל.

כפי שצוין לעיל, במקרה זה הוכחה ידיעתו של הנאשם כי אין היתר לאותם פרופילי ברזל ומכאן העובדה שהתיאום לא נעשה על ידי הנאשם אלא על ידי הסוחר בצד העזתי, או העובדה שאין לנאשם קשר להגשת הבקשה לקבלת היתר להכנסת סחורה הדורשת היתר, אינה מסירה מאחריותו או מחלקו באותו המעשה. שכן כפי שהנאשם עצמו הודה, גם אם לא היה מוכן לכנות זאת הברחה, הוא במכוון יחד עם אחרים, עשה מעשה כדי להכניס סחורה שידע שאין לה היתר ואסורה בכניסה, תוך ניסיון להציג מצג כאילו המדובר בסחורה מאושרת בהכנסה, וזאת בדרך של ניסיון להציג כחלק משיטת אריזה לפרופילי האלומיניום. מכאן שיש לדחות טענות ההגנה בעניין זה.

אשר לטענת ההגנה, כי קיים חסר ראייתי כגון, צילומים ממצלמות האבטחה, מסמכי תיאום, דו"ח אירוע וכד', הרי שבמקרה זה נוכח הודאתו של הנאשם בחקירה ביחס לכך שהכנסת פרופילי הברזל באופן האמור הייתה במכוון לאחר שידע גם ידע כי אין היתר להכנסתם; ולנוכח עדותו הברורה של יאסין בה נתנו אמון בעניין זה, הרי אין בטענות בדבר חסר ראייתי כדי לפגום ביש הקיים בראיות. בעיקר כאשר הטענות בדבר חוסר ראייתי נוגעות למצלמות מן המעבר או מסמכים ביחס למשלוח, וזאת במקום בו אין מחלוקת כי לא היה היתר לאותם פרופילי ברזל, וכי הם התגלו במעבר והמשלוח הוחזר כולו, ואין למעשה כל מחלוקת באשר לעובדות עצמן ומה היה באותו משלוח. לכן נראה כי טענות אלו אין להן למעשה משקל והן טענות בעלמא.

העיקר הוא בכך שעולה מכל הראיות כי הנאשם ידע שלא התקבל היתר עבור פרופילי הברזל ולמרות האמור, בודעו זאת, ניסה למרות זאת, במרמה, להעבירם במעבר כרם שלום ולהכניסם לרצועת עזה.

באשר למספר פרופילי הברזל שהוכנסו, אכן נראה ששגתה המאשימה באמור בכתב האישום ביחס למספר פרופילי הברזל אותם ניסה הנאשם להכניס לרצועת עזה ללא ההיתר הדרוש. כך שמספר מוטות הברזל הוא 32 ולא 40 כפי שצוין בכתב האישום. בכתב אישום כתוב כי שיטת האריזה הייתה כזו שהניחו 4 פרופילים בכל משטח וכי סך הכל 8 משטחים ולכן בחשבון פשוט – $32 = 4 * 8$. מכאן שמדובר בניסיון להכניס 32 פרופילי ברזל.

משאלו הן קביעותינו העובדתיות נבחן את העבירות בהן הואשם הנאשם באישום זה - קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רשיון); קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיכות מחמירות); ניסיון להעברת חומר דו שימוש ללא רשיון; וניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עבירת הניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות

כאמור סעיף 415 לחוק העונשין קובע: **"המקבל דבר במרמה, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים"**.

במקרה זה ממעשיו של הנאשם עולה בבירור כי נעשה ניסיון על ידי הנאשם יחד עם אחרים להציג טענה כוזבת לפיה המדובר במשאית המכילה סחורה של פרופילי אלומיניום שלא דורשים היתר או תיאום מיוחד, בעוד שבפועל המשאית כללה גם פרופילי ברזל האסורים להכנסה לרצועה ללא תיאום או היתר. כלומר הנאשם הציג מצב כוזב לפיו המשאית מכילה רק פרופילי אלומיניום לגביהם היה תיאום, כאשר בפועל ניסה להכניס גם פרופילי ברזל, ללא תיאום כאמור.

בתמורה לאותו מצג אשר נוצר באמצעות אותה שיטת אריזה, קיבל הנאשם תשלום. אף שמדובר בעבירת ניסיון, שכן הכנסת אותם פרופילי הברזל לא צלחה, עדיין מתקיימים היסודות הנדרשים לצורך הוכחת "המרמה", שכן: **"בית משפט נכבד זה עמד זה מכבר על כך, כי עיקרה של עבירת המרמה הוא בהשגת יתרון או טובת הנאה למרמה, ולא בגרימת חיסרון למרומה"** (ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל, פסקה 46 (1.3.1992)). " (רע"פ 4514/18 שמעון אהרוניאן נ' פרקליטות המדינה (03.07.2018)).

מכאן שהוכחו יסודות העבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה. אשר לביצועה של העבירה בנסיבות מחמירות, במקרה זה כאשר המרומה הוא מדינת ישראל ואזרחיה, וכאשר עקב אותה המרמה עשוי להיפגע ביטחונה של מדינת ישראל, שכן מדובר בשטח נתון לשליטתו של ארגון טרור ומכאן החשיבות שבתיאום, בדיקה וניטור של החומרים הנכנסים לאותו שטח, הרי די בכך כדי להוות נסיבות מחמירות. **מכאן יש להרשיע את הנאשם בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק וסעיף 25 לחוק.**

אשר לעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), הנאשם ביצע את העבירה בשיתוף עם אותו אוסמה נעסאן ויאסין, כאשר קשירת הקשר ביניהם תוך תיאום הדברים בשיח ביניהם ושיתוף הפעולה, היא אשר אפשרה את ביצוע העבירה. **מכאן שיש להרשיע את הנאשם בקשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.**

בעניין זה יוער, כי לא מצאנו ממש בטענת הנאשם לפיה בשל כך שיאסין במסגרת ההליך שהתנהל נגדו לא הורשע בעבירות של קשירת קשר לעוון וקשירת קשר לפשע, הרי אין זה צודק כי הנאשם יורשע בעבירות אלו, במיוחד כאשר יאסין היה מבצע עקרי (כאשר נציין כי ב"כ המאשימה ציינה כי בהליך שם בעניינו של יאסין הוסכם כי "התביעה לא תבקש כי הנאשם יורשע בהן", עם זאת צוין כי הוראות החיקוק לא ימחקו מכתב האישום מאחר וקיימים שותפים אחרים שמשפטם עדיין מתנהל).

אין להקיש ממה שהינו תוצאה של הסדר טיעון בין יאסין למאשימה, הסדר טיעון כולל במסגרתו הגיעו הצדדים להסכמה כי יאסין יודה ויורשע בעבירות מסוימות, ולא יורשע בעבירות של קשירת הקשר. יאסין הודה והורשע אפוא במסגרת הסדר טיעון, אשר מגלם בתוכו את תוצאותיו של משא ומתן. על כן, אין ללמוד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מעניינו של מי אשר הודה במסגרת הסדר טיעון, לבין מי שבחר לכפור ולנהל הליך הוכחות ומכאן שקיימת אבחנה ברורה בין יאסין לבין הנאשם.

מכאן, אין בפנינו כלל מקרה של אכיפה בררנית, או אפליה או התנהגות מפלה או בררנית של הרשות, ואין הנדון כלל דומה לראיה, שכן יש שוני ברור ומובחן בין עניינו של יאסין שבא במסגרת הסדר טיעון לעניינו. וכאמור אין המדובר במקרה בו התביעה החליטה להעמיד לדין אדם אחד – הנאשם בעניינו, ואחר לא; שהרי הן יאסין והן הנאשם הועמדו לדין ביחס לאותם אישומים, ומלכתחילה הואשמו שניהם בקשירת הקשר.

למעלה מן הצורך יוער, כי בית המשפט לא ימהר לקבל טענה של אכיפה בררנית:

"על פי ההלכה, החלטת גורמי התביעה להעמיד לדין את פלוני ובו בעת להימנע מהגשת כתב אישום נגד אלמוני, החשוד במעורבות באותה פרשה, אינה מלמדת בהכרח על אכיפה בררנית, ועל הטוען כך להראות כי ההבחנה בין החשודים היא פסולה או שרירותית ... בהקשר זה, אין הכרח כי הטוען יצביע על מניע פסול בבסיס ההחלטה להעמיד לדין, אלא די בתוצאה מפלה ... על המבקש לטעון לקיומה של אכיפה בררנית להציג תשתית עובדתית מבוססת, התומכת בטענתו, שיש בה כדי להפריך את חזקת החוקיות ממנה נהנית רשות התביעה ככל רשות שלטונית אחרת ... כמו כן, רק בהתקיים פגמים חמורים בהתנהלות הרשות תקום טענה לאכיפה בררנית "הגנה מן הצדק", ובמקרים בהם הפגם הוא בדרגה פחותה, ניתן לרפאו באמצעים מתונים יותר כגון הקלה בעונש ..." [ע"פ 3371/17 רונאל כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 03.07.2018)].

במקרה זה כאמור יש הבחנה ברורה בין עניינו של יאסין בו המדינה במסגרת הסדר הטיעון ויתרה על הוכחת עבירת קשירת הקשר, לבין הנאשם שבפנינו.

מעבר לכך, אין כל ממש בטענת ההגנה כי יש פגם בכך ש"המבצע העיקרי" – יאסין – מזוכה, ולא מחמת קושי ראייתי, ואילו המאשימה ממשיכה באישומים כנגד הנאשם. טענה זו יש לדחות בשתי ידיים, מקום בו מדובר בהסדר טיעון והשוני המתחייב מהאמור כפי שפורט לעיל; מקום בו יאסין לא זוכה כלל ועיקר. מעבר לכך, לא מצאנו אף ממש בטענה, כי יאסין היה המבצע העיקרי או שחלקו של יאסין גדול מזה של הנאשם. בשים לב למעורבותו של הנאשם כעולה מן העדויות בכל הפרטים הרלוונטיים לאישומים הנ"ל, עדותו של יאסין על שיחות תדירות עם הנאשם; וכאשר הנאשם הינו אזרח ישראלי על כל המתחייב מכך, והוא לוקח חלק פעיל במודע, בניסיון לעקוף את הפיקוח הקיים על ידי הרשויות בישראל, ובמודע ובמכוון, מכניס ברזל ללא תיאום והיתר, למרות שידוע לו כי הדבר נדרש.

הנאשם הואשם באישום זה גם בעבירה של ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 25 לחוק העונשין וסעיף 20 לחוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני, תשס"ד – 2007, לפיו אדם לא יכניס לשטח האחריות האזרחית של הרשות הפלסטינית ציוד דו שימושי מפוקח הכלול בצו לפי פסקה (2) להגדרה של "ציוד דו שימושי מפוקח", ובהתאמה גם בעבירה של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) – עבירה לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין;

לא מצאנו לנכון להרשיעו בעבירות אלו לאחר שהמאשימה לא הוכיחה כי אכן מדובר בפרופילים האסורים בהכנסה ללא היתר מיוחד, באיזה ציוד מדובר על פי הצו, והאם אמנם מדובר בציוד שעליו חל הצו המחייב גם היתר מיוחד בשל היותו ציוד דו שימושי, ולא רק תיאום אותו יש לעשות לגבי כל סחורה הנכנסת לאזור. על כן לא מצאנו להרשיע את הנאשם בעבירה של ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון, כמו גם בעבירה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

של קשירת קשר לעשות כן (עבירה של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) בה הואשם ביחס לאותם פרופילים.

נוכח האמור וכפי שפורט לעיל, אנו מרשיעים את הנאשם רק בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק, וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק. זאת משום שהוכח מעבר לספק סביר, כי הוא ניסה להכניס את הסחורה ללא תיאום כנדרש, במרמה ותוך קשירת קשר עם אחרים, ועשה זאת בנסיבות מחמירות כפי שפורט לעיל.

אישום שביעי

על פי המיוחס לנאשם באישום זה במחצית שנת 2014 או בסמוך לכך במועד שאינו ידוע, פנה סאמי אמין שחיבר (להלן: "סאמי") אל יאסין וביקש ממנו להוביל עבורו קונטיינר מאשדוד לתחומי רצועת עזה. יאסין נענה לבקשתו ושלח משאית שבבעלותו לאסוף את הסחורה והעבירה למחסנו של הנאשם.

לאחר פריקתה של הסחורה שוחח הנאשם עם יאסין ואמר לו שבתוך הקונטיינר יש גנרטור אך ישנם גם חלקי גנרטור אשר אסורים בהכנסה לעזה ללא היתר.

בעקבות זאת יאסין יצר קשר עם סאמי ואמר לו כי לא ניתן להכניס חלקי גנרטורים לרצועה. סאמי השיב ליאסין ש"זה לא עניינו" וביקש ממנו שכל תכולת הקונטיינר תועמס למשאית ותנסה לעבור במעבר לרצועת עזה.

יאסין הסכים ובכך קשר קשר עם סאמי להעברת חלקי גנרטור שהם סחורה שחל איסור להעבירה לתחומי רצועת עזה ולקח דבר במרמה בנסיבות מחמירות. במסגרת הקשר ולשם קידומו יאסין העביר לנאשם הנחיה לפיה עליו להעמיס למשאית גם את הגנרטורים וגם את חלקי הגנרטור האסורים בהכנסה. הנאשם הסכים ובכך הצטרף לקשר.

במסגרת הקשר הנאשם העמיס את הגנרטור יחד עם חלקי הגנרטור על משאית אשר יצאה למעבר כרם שלום עם נהג המועסק על ידי יאסין. הסחורה נבדקה במעבר ומאחר ומדובר בסחורה הטעונה אישור מכוח צו הפיקוח על ייצוא ביטחוני, באין אישור מתאים להעברת חלקי הגנרטור הבודקים במעבר מנעו את כניסת הסחורה לרצועת עזה.

עם הגעת המשאית למחסנו של הנאשם, יצר סאמי קשר טלפוני עם הנאשם וביקש ממנו להפריד בין חלקי הגנרטור לגנרטור על מנת שיהיה ניתן להכניס את הגנרטור לרצועה.

נוכח האמור מיוחסות לנאשם עבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) לפי סעיף 499(א)(1) לחוק וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

יצוין כי המאשימה ביקשה בסיכומיה לזכות את הנאשם מעבירת ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני, תשס"ד – 2007 וסעיף 25 לחוק העונשין ולזכותו גם מעבירה של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) לפי סעיף 499(א)(2) לחוק, זאת לאחר שציינה כי לאחר בחינה נוספת שנערכה עוד בחודש 7/15 התברר שחלקי הגנרטורים אינם חומר דו שימושי.

מענה לאישום

הנאשם הכחיש מחוסר ידיעה את עניין פנייתו של סאמי שחיבר אל יאסין בקשר להובלת הקונטיינר מנמל אשדוד. הנאשם אישר, כי הסחורה הגיעה למחסנו. הנאשם כפר בכך שלאחר פריקת הסחורה שוחח עם יאסין ומסר לו שבתוך הקונטיינר ישנם גם חלקי גנרטורים האסורים בהכנסה ללא היתר. הנאשם כפר גם בכך שיאסין יצר קשר עם סאמי שחיבר וציין בפניו, כי לא ניתן להכניס את חלקי הגנרטורים לרצועה וכי סאמי השיב לו שזה לא עניינו וביקש כי ינסה בכל זאת להכניס את הסחורה. הנאשם כפר גם בכך שיאסין הסכים ובכך קשר קשר עם סאמי. בנוסף, הנאשם אינו כופר בכך שהעמיס את הסחורה, אך הוא כופר בכך שיאסין יצר עמו קשר קודם להעמסת הסחורה ואמר לו שיעמיס על המשאית את חלקי הגנרטור וגם את הגנרטורים, ובכך הוא הצטרף לקשר. הנאשם מכחיש מחוסר ידיעה את שארע במעבר ואת בדיקת המשאית ממנה עלה, כי אין אישור מתאים לסחורה.

מכאן שהנאשם למעשה כופר בקשר עם סאמי שחיבר ועם יאסין לכך שינסו להכניס את חלקי הגנרטורים לרצועה למרות שאין היתר לכך, אך מודה שהסחורה הגיעה למחסן שלו וכי הוא העמיס אותה על המשאית.

ראיות התביעה

ע.ת.3 אכרם יאסין

מטעם התביעה העיד יאסין אשר הוכרו בשלב מסוים במהלך עדותו כעד עוין ואמרותיו מחוץ לכותלי בית המשפט הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות. כמו כן הוגשו בהסכמה אמרותיו במשטרה ובשב"כ של סאמי שחיבר ביום 7.7.15 (לאחר שביום 2.8.15 הוגשה הודעה על ידי ב"כ הנאשם כי הוא מוותר על חקירתו), וכן העיד העד דאהם אלעוברה.

לאור העובדה שהוגשו אמרותיו של יאסין מחוץ לכותלי בית המשפט נסקור ראשית את אמרותיו ולאחר מכן את עדותו בבית המשפט.

אמרותיו של יאסין מחוץ לכותלי בית המשפט –

בחקירה בשב"כ מיום 19.1.2015 (זכ"ד שנכתב על ידי המכונה "קופר") סיפר יאסין שפנה אליו סאמי אמין שחיבר וביקש ממנו להביא עבורו קונטיינר מאשדוד כדי להכניסו לעזה. יאסין שלח משאית שלו לנמל אשדוד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

והעביר את הקונטיינר בתחילה למחסן של הנאשם שם הוא נפרק. לאחר הפריקה יצר הנאשם קשר עם יאסין ואמר לו, כי יש בקונטיינר גם חלקי גנרטורים האסורים להכנסה לעזה. יאסין התקשר לסאמי וזה אמר לו, כי זה לא עניינו והוא מבקש שהכל יועמס. וכך הנחה את הנאשם להעמיס הכל.

לדברי יאסין הנהג שביצע את ההובלה לא היה מודע לכך וכאשר הגיעו לכרם שלום, חלקי הגנרטורים שלא היו מוסתרים נחשפו מיד, ואושרה כניסה של הגנרטורים בלבד ולא של חלקי הגנרטור, ואלו הוחזרו למחסן של הנאשם עד שסאמי הוציא עבורם אישור מיוחד והם נכנסו לעזה (ת/7).

גרסה דומה מסר יאסין בחקירתו במשטרה מיום 21.1.2015, לפיה סאמי שחיבר ביקש ממנו להביא קונטיינר של גנרטורים מאשדוד, הוא ביקש מהנאשם שישלח משאית לנמל אשדוד להביא את הקונטיינר אל המחסן שלו ושם יעביר את הגנרטורים למשטחים, ולאחר שהקונטיינר הגיע הנאשם הודיע לו שיש שם גם חלקי גנרטורים, ובהמשך הוא הודיע לסאמי שאותם חלקי גנרטור מצריכים אישור מיוחד. בתגובה סאמי אמר לו שזה לא עניינו ושיעמיס הכל. על סמך בקשתו של סאמי הוא התקשר לנאשם ואמר לו שיעמיס את הכל הן את הגנרטורים והן את חלקי הגנרטורים. במעבר כרם שלום הסחורה נבדקה - את הגנרטורים הורידו ואת חלקי הגנרטורים החזירו, ולאחר מכן סאמי הוציא היתר מיוחד והכניס אותם (ת/7א, ש' 91-111).

באשר לידיעתו של הנאשם ביחס לצורך בקבלת אישור לחלקי הגנרטורים יאסין אמר שהנאשם ידע מה מותר ומה אסור בהכנסה לעזה, וכי הנאשם אמר ליאסין שלא ניתן להכניס את חלקי הגנרטורים ללא תיאום מיוחד (ת/7א, ש' 121-214). על גרסה זו חזר יאסין בחקירה נוספת במשטרה ביום 22.1.2015 (ת/7ב, ש' 25-33). דברי יאסין באמרות החוץ שלו בשב"כ ובמשטרה עולות בקנה אחד עם האמור בכתב האישום המתוקן בו הודה והורשע (ת/ג7).

בעדותו בפנינו מסר יאסין גרסה שונה בנקודות מסוימות. הוא סיפר שוב, כי סאמי שחיבר הוא מוביל ובעלים של חברת הובלה מעזה, המובילה סחורות מנמל אשדוד לעזה, וכי כאשר יש לו עומס של הובלות הוא פונה אליו והוא מסייע לו. בנוגע לאישום זה סאמי שחיבר אמר לו שיש לו מכולה של גנרטורים, והסחורה כללה גנרטורים וגם חלקי גנרטורים. הוא לקח ממנו את מספר הרכב שלו ועשה תיאום לסחורה במעבר והודיע ליאסין שמחר יהיה תיאום, והוא יוכל להיכנס למעבר ולקחת את הגנרטורים (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 47). עוד ציין כי זה היה בשנת 2014, ככל הנראה באמצע השנה (שם בעמ' 46).

יאסין ציין כי הוא ידע שישנם חלקי גנרטורים גם מאחר והנאשם יידע אותו לאחר שהוא פרק את המכולה. לאחר שסאמי שחיבר אמר ליאסין שיש תיאום לכל הסחורה, הוא הודיע לנאשם שיעמיס את הסחורה על משאית ושהנהג שלו ישנע את הסחורה למעבר.

למחרת הנהג שלו הגיע למעבר והודיעו לו שבתיאום לא רשומים חלקי גנרטורים, אלא רק 10 גנרטורים. הוא התקשר לסאמי שחיבר וסאמי אמר לו שהנהג שלו יעמיס את הגנרטורים ויחזיר את החלקים. כמה ימים לאחר מכן (3-4 ימים) הוא הכניס את חלקי הגנרטורים לאחר שנעשה תיאום (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 47).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מעדותו של יאסין בפנינו עלתה סתירה מהותית בין דבריו של בבית המשפט לדבריו באמרות החוץ של – בשב"כ ובמשטרה. שם ציין כפי שפורט לעיל, כי כאשר פנה לסאמי שחיבר לגבי חלקי הגנרטורים, זה אמר לו כי זה לא עניינו, שיעמיס הכל וינסה להעביר את כל הסחורה (ראה החקירות בשב"כ ובמשטרה והודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב האישום מתוקן שהוגש כנגדו שפורטו לעיל). נוכח כך הוכרז יאסין כעד עוין ואף הוגשו במסגרת סעיף 10א לפקודת הראיות אמרותיו במשטרה ובשב"כ והוגש גם כתב האישום המתוקן בו הוא הודה במסגרת ההליך נגדו (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 48, ש' 29 ובהמשך בעמ' 49-50).

גם לאחר שהוכרז כעד עוין המשיך יאסין לטעון כי: **"סמי אמר לי שיש תיאום גם לחלקים וגם לגנרטורים. אני לא ידעתי שאין תיאום וגם הנאשם לא ידע"** (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 50, ש' 22-23). יאסין עמד על כך שהכל היה מתואם ורק כאשר הנהג שלו הגיע למעבר הוא בדק ברשימה מה רשום ואמרו לו שרשומים גנרטורים אבל לא חלקי גנרטורים, ורק אז יאסין התקשר לסאמי שחיבר ואמר לו שהחלקים לא רשומים (פרוטוקול מיום 26.11.2015, עמ' 71). יאסין ציין שהוא הודיע לנאשם להעמיס גם חלקי גנרטורים ורק כאשר הנהג הגיע למעבר ראה שכתוב רק גנרטורים, והוא לא ראה את הרשימון לפני שהנהג יצא למעבר ולכן מי שעשה טעות זה הסוחר - סאמי (פרוטוקול מיום 26.11.2015, עמ' 80).

בהתייחס לחקירות בשב"כ ובמשטרה בהן מסר גרסה שונה טען יאסין כי: **"אני הייתי מסטול בימים של החקירות במשטרה ובשב"כ. השב"כ צלצל אלי ואני הגעתי אליו לארז וישר אזקו אותי. הסוכר שלי עלה למעלה, אני לא יודע כלום"** (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 51, ש' 18-19).

סאמי שחיבר

מאמרותיו של העד סאמי שחיבר (חקירה מיום 18.2.15) עולה, כי נאמר לו שיש תיאום לחלקי הגנרטורים ולגנרטורים על ידי התיאום הפלסטיני, וכאשר יאסין אמר לו שאין תיאום הוא אמר לו להחזיר ושהם יעשו תיאום אחר כך (ת/21, ש' 22-38). לאחר מכן ציין סאמי שחיבר בחקירה כי לאחר שיאסין הביא את הסחורה של הגנרטורים וחלקי חילוף של הגנרטורים למעבר כרם שלום הוא התקשר אליו ואמר לו שחלקי גנרטורים צריכים תיאום מיוחד ואז הוא אמר ליאסין שינסה להכניס את הסחורה במעבר אם יעבור מה טוב ואם לא, שיחזירו אותם למחסן של מיכה פרץ. לאחר מכן יאסין התקשר אליו ואמר לו שחלקי החילוף חזרו ולא נכנסו כי אין להם תיאום מיוחד והוא ביקש ממנו להחזירם למחסן של מיכה פרץ (ת/22, ש' 23-28). אשר לשלב שבו ידע שאין לחלקי החילוף של הגנרטורים תיאום ציין **"נכון בכניסה למעבר אמר לי יאסין שחלקי החילוף אין להם תיאום ואמרתי לו תכנס ואם נכנסו למעבר אז נכנסו ואם לא תחזיר אותם למחסן"** (ת/22, ש' 40-42). עוד ציין כי במשרד הכלכלה אמרו לו שיש תיאום (שם, ש' 33-34).

ע.ת. 13 דאהם אלעוברה

עוד העיד דאהם אלעוברה (אשר עבד אצל יאסין בהובלת סחורות). בעדותו אישר כי אסף מהנאשם מכולה שיועדה לסאמי שחיבר אשר כללה גנרטורים ומשאבות וכי התברר במעבר כרם שלום כי לא ניתן להכניס את חלקי הגנרטורים לעזה - המשאבות (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 141).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ע.ת. 18 אברהים אלטורי

אברהים אלטורי העיד, כי לפני חודש פברואר 2015 שימש כנהג אצל יאסין והיה אחראי על הסחורות במעבר כרם שלום. ציין כי תפקידו היה לתת לנהגים שוברים ולשלם משכורות (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 173). ציין כי כאשר חלקי הגנרטורים נעצרו במעבר כרם שלום הנהג היה יורם אמיתי שהוא היה הנהג של יאסין, אשר עובד בענבי הנגב (פרוטוקול מיום 25.1.2016, עמ' 175, ש' 8-10).

גרסת הנאשם

הנאשם בעדותו בבית המשפט ביחס לאישום זה ציין, כי הגנרטורים וחלקי הגנרטורים הגיעו באותה המכולה. הנאשם ציין שיאסין שלח את המשאית עם הסחורה תוך שהדגיש כי הצד הפלסטיני מבצע את התיאום (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 265, ש' 19-14). הנאשם הסביר כי חלקי הגנרטורים שהגיעו היו אגוזים, חבלים וכל מיני חלקי חילוף של גנרטורים כאשר הכל הגיע באותה מכולה (הגנרטורים והחלקים), וכי כאשר המשאית הגיעה אל המעבר נאמר לנהג שבתיאום מופיע רק גנרטורים ולא חלקי גנרטורים. במצב כזה מתבקש אישור מהמת"ק מה ניתן לפרוק והסוחר או הנהג יכולים להחליט אם לפרוק את מה שהותר או לא. במקרה הנ"ל הוא החליט להחזיר את כל הסחורה ועשו תיאום מחדש והכל עבר חזרה. לדבריו היה צורך בתיאום מחדש, כי אם הסחורה לא עוברת באותו יום שלגביו נעשה התיאום יש לעשות תיאום חדש. מבחינת שיטת העמסה של הגנרטורים ציין כי אורזים את הגנרטורים והחלקים יחד אבל כתוב בבירור על האריזות מה גנרטורים ומה חלקים (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 265).

מחקירתו בשב"כ מיום 8.2.2015 (זכ"ד שנערך על ידי המכונה "אלבוז") עולה, כי לאחר שהנאשם עומת עם האמור בעדותו של יאסין לפיה אמר לנאשם להעביר את חלקי הגנרטורים למרות שאין תיאום, הנאשם בתגובה הרים את קולו ואמר כי הוא מעביר למעבר ואם הם מכניסים זו בעיה שלהם וכי זו לא הברחה כי הוא מעביר הכל באופן גלוי ולכן המעבר אחראי (ת/12(3), ס' 54-49).

בחקירה בשב"כ מיום 10.2.2015 (זכ"ד שנערך על ידי המכונה "ניסוי"), צוין כי הנאשם סיפר שסאמי שחיבר אמר לו תחילה לנסות להעביר ולראות אם זה עובר ובמידה ולא יעבור כך, שימין את הסחורה. הנאשם מיין את הסחורה ואז הסחורה עברה, לאחר מכן עברו גם המכסים והאגוזים (ת/12(10), ס' 61-52). בחקירה במשטרה מיום 11.2.2015 ציין הנאשם, כי הסחורה הוחזרה בשל אי תיאום (ת/12(12), ש' 152-147).

טענות הצדדים

בסיכומיה סקרה ב"כ המאשימה את הראיות שהובאו – אמירותיו של הנאשם; עדותו של יאסין בבית המשפט ובחקירות; אמירותיו של סאמי שחיבר וכן את עדותו של הנאשם, וביקשה להרשיע את הנאשם על בסיס האמור בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה, ולאור דבריו של יאסין במשטרה ובשב"כ אשר עולים בקנה אחד עם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הודאתו בבית המשפט במסגרת ההליך שנוהל כנגדו, וכן עדותם של סאמי שחיבר, אדהם אלעוברה ואיברהים אלטורי כבסיס לאישום זה.

ב"כ הנאשם טען, כי אין מקום להרשיע את הנאשם. שכן הסחורה הועמסה על משאית של ענבי הנגב, חברה בבעלות יאסין, אשר שימש כנותן שירות לסאמי שחיבר. מכאן שיאסין הוא שביצע גם את ההובלה, ועל כן השאלה הינה האם הנאשם ידע בשעה שהעמיס את הסחורה האם אין לחלקי הגנרטורים תיאום כנדרש.

לטענת ב"כ הנאשם עולה מעדותם של יאסין ושל הנאשם כי עובדת היעדרו של התיאום התבררה רק כשהמשאיות הגיעו למעבר, וכי בכל מקרה לאחר מספר ימים הוסדר התיאום וחלקי הגנרטורים עברו. עוד ציין, כי הן הגנרטורים והן חלקי הגנרטורים היו ברשימון היבוא שנשלח למעבר.

לטענת ההגנה יאסין וסאמי שחיבר כלל לא הפלילו את הנאשם. יאסין הוכרז כעד עוין ואולם גם בחקירה הנגדית הוא עמד על טענתו לגבי התיאום ואף ציין אודות הלחץ שהופעל עליו בחקירות.

עוד נטען, כי לא הובא כל מניע, רווח כלכלי או היגיון בהברחת חלקי הגנרטורים אשר על פי עמדת ההגנה, שלא נסתרה, היוו חלק מהמשלוח שמתייחס לגנרטורים עצמם.

יריעת המחלוקת

עיון במכלול הראיות מעלה כי אין מחלוקת ביחס לכך שהגנרטורים וחלקי הגנרטורים התקבלו במחסנו של הנאשם וכי הוא העמיס אותם על המשאית ואלו נשלחו למעבר. כמו כן אין מחלוקת ביחס לכך שלחלקי הגנרטורים לא נעשה תיאום והסחורה הוחזרה ונכנסה לעזה במועד מאוחר יותר לאחר שנעשה תיאום מתאים אף לחלקי הגנרטורים.

מכאן שיריעת המחלוקת באישום זה הינה מצומצמת ונוגעת לשאלה האם הנאשם ידע, כי לחלקי הגנרטורים לא נעשה התיאום הנדרש לצורך הכנסתם לרצועה ולמרות זאת קשר קשר עם האחרים כדי לקבל דבר במרמה ולהכניס את אותם חלקי גנרטורים שלא כדין.

דיון

בחינת ממכלול הראיות מלמדת, כי הנאשם אכן ידע שלאותם חלקי גנרטורים לא נעשה תיאום כנדרש. הדבר עולה ממכלול הראיות ובכלל זה האמור בחקירת הנאשם עצמו בשב"כ (זכ"ד מיום 10.2.2015 (ת/12(10)), וכן מאמרותיו של יאסין בשב"כ ובמשטרה, אשר מצאנו לנכון להעדיפם על פני עדותו בבית המשפט, וזאת לאחר שמצאנו כי התקיימו התנאים הנדרשים בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות; ולאחר שמצאנו כי הוכחו התנאים לקבילותן; שכן עדותו של יאסין שונה בעניין מהותי מן הדברים אשר ציין בשב"כ ובמשטרה. יאסין העיד בבית המשפט ונחקר על ידי שני הצדדים; ומתן האמרה הוכח בעדות על ידי גובי אמרתו של יאסין (ראו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עדות רס"ל כאמל זיאן-פרוטוקול מיום 17.12.16; ועדות רס"מ אונסי חיר אלאדין – פרוטוקול מיום 17.12.2016; והמכונה קופר – 4.2.2016, כפי שיפורט להלן).

באשר לשוני בין אמרותיו מחוץ לכותלי בית המשפט לבין עדותו בפנינו, הרי בעדותו בבית המשפט יאסין העיד, כי סאמי שחיבר אמר לו שיש תיאום הן לגנרטורים והן לחלקי הגנרטורים וכי הוא לא ידע שאין תיאום לחלקי הגנרטורים וגם הנאשם לא ידע (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 50); ואילו באמרותיו במשטרה אמר דברים שונים באופן מהותי.

כך באמרותיו של יאסין בשב"כ ובמשטרה הוא ציין באופן עקבי, כי הנאשם ידע את יאסין שישנם גם חלקי גנרטורים ולאחר זאת יאסין שוחח עם סאמי, וסאמי הוא שביקש ממנו לנסות להעביר את כל הסחורה במעבר (גם את החלקים), ועל כן הוא הנחה גם את הנאשם לעשות זאת.

כך עולה מזכ"ד חקירתו של יאסין מיום 19.1.2015 בשב"כ - "לאחר פריקתו של הקונטיינר יצר מיכה פרץ קשר עם הנדון [יאסין] וסיפר לו כי בתוך הקונטיינר יש גנרטור אך יש חלקי גנרטור האסורים בהכנסה לעזה. הנדון התקשר לסאמי וציין בפניו כי חלקים של הקונטיינר לא ניתן להכניס לעזה. סאמי בתגובה אמר לנדון כי זה לא עניינו וכי הוא מבקש ממנו כי הכל יועמס על משטחים וינסו לעבור את זה בכרם שלום. הנדון העביר הנחיה למיכה כי כלל הציוד יועמס על משטחים כולל החלקים של הגנרטור שהועמסו על משטחים נפרדים מזה שעליו הונח הגנרטור עצמו" (ת/7, חקירה מיום 19.1.2015, ס' 72.2).

גרסה זו, הנה גרסה עקבית בה דבק יאסין בכל חקירותיו. כך למשל, כאשר נשאל בחקירה במשטרה האם הנהג דהאם אלעוברה והנאשם ידעו כי חלקי הגנרטורים דורשים תיאום, השיב "דהאם לא יודע מה מותר ומה אסור להכנסה אך מיכה כן היה יודע, ובעת שהגיע הקונטיינר אליו למחסן וראה את החלקים אמר לי שאסור להכניס את החלקים לעזה ללא תיאום מיוחד" (ת/7א, ש' 121-214; ראו גם דברי הנאשם בחקירה מיום 22.1.2015, ת/7ב, ש' 25-33).

אשר לנסיבות מתן האמרות טען יאסין כי בחקירתו בשב"כ ובמשטרה "היה מסטול" ורמת הסוכר שלו עלתה (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 51, ש' 18-19).

לא מצאנו ממש בטענותיו של יאסין ביחס למצבו בעת מתן אמרותיו מחוץ לכותלי בית המשפט, ונראה היה כי מדובר בטענות חסרות בסיס שנאמרות כלאחר יד וכדי להימנע מהפללת הנאשם ומתוך ניסיון לסייע לו. יאסין למעשה העלה טענה כללית ביחס למצבו ללא כל ביסוס או אישוש לטענותיו, ולא הסביר מה גרם לו להיות "מסטול". וכאמור, המדובר בטענות שהועלו לראשונה במהלך עדותו, כדי לחלץ את יאסין ממתן עדות כנגד הנאשם; ומעבר לכך נזכור כי יאסין עצמו הורשע על סמך הודאתו בכתב אישום מתוקן אשר התבסס על האמור בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה.

בנוסף, ממכלול עדויות החוקרים עולה כי יאסין השיב לשאלות באופן שקול במהלך חקירתו ולא נראה שהיה דבר חריג ביחס למצבו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אשר לחקירת יאסין בשב"כ העיד המכונה קופר כי הוא כתב את הזכ"ד במהלך החקירה, וכן ציין כי כתב באופן כללי את השיחה בינו לבין יאסין, עד לשלב שבו יאסין מסר מידע או הפליל את עצמו ואז הוא ישב מול המחשב והקליד את דבריו, משפט משפט. מעבר לכך ציין כי לא נרשמו דברים שיאסין לא אמר. כמו כן, קופר שלל את טענותיו של יאסין כי היה מסטול בחקירה (פרוטוקול מיום 4.2.2016, עמ' 163).

אשר לשאלה מה גרם לשינוי בגרסתו של יאסין במהלך החקירה ומה גרם לו להודות ציין כי אינו זוכר מה הלך בדיוק בחדר החקירה. כאשר התבקש להבהיר את דבריו, ציין: **"אני לא אמרתי שאני לא זוכר מה היה בכל חקירה בפני עצמה. אני גם לא יודע מה גורם לאדם להודות אני אף פעם לא יודע מה גורם לאדם לספר על הפעילות שלו. להגיד מה קרה בחדר החקירה, אם אקרא את הזכ"ד וארענן את זכרוני אוכל להגיד"** (פרוטוקול מיום 24.2.2016, עמ' 164, ש' 25-30). עוד העיד כי אילו יאסין היה בוכה או עייף הוא היה מציין זאת בזכ"ד. לגבי משך החקירה שלו ציין כי החקירה לא התנהלה משעה 14:00 עד 7:00 בבוקר באופן רצוף.

באשר לחקירותיו במשטרה העיד **רס"ל כאמל זיאן** אשר שימש כחוקר ביחידת פח"ע נגב, כי יאסין נחקר בערבית, הוא הקריא לו את החשדות ועדותו נמסרה מרצונו הטוב והחופשי (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 125); וכי אם היה עניין חריג בחקירה הוא היה מציין זאת (שם, עמ' 127). **רס"מ אונסי חיר אלאדין** אשר גבה אף הוא אמרות מיאסין ציין, כי הוא נחקר בערבית בעדותו ביום 22.1.2015, והגם שהיה אז מנוע פגישה עם עורך דין, הוסברו לו הזכויות שלו והחשדות נגדו, ודבריו נמסרו ברצון ללא שום לחץ. כמו כן, כל הדברים שנכתבו אלו דברים שאמר יאסין בחקירה, ולא זכור לו שיאסין לא הרגיש טוב בחקירה (פרוטוקול מיום 17.12.2015, עמ' 131).

גרסתו של יאסין באמרות החוץ שלו עולה בקנה אחד גם עם הודאתו באמור בכתב האישום המתוקן בהליך שהתנהל נגדו, שם הודה כי **"לאחר פריקת הסחורה שוחח מיכה עם הנאשם ומסר לו כי בתוך הקונטיינר יש גנרטור אך יש גם חלקי גנרטור האסורים בהכנסה לרצועת עזה ללא היתר"** יאסין הודה שיצר קשר עם סאמי שחיבר וציין בפניו שלא ניתן להכניס את חלקי הגנרטורים לרצועת עזה וסאמי השיב ליאסין שזה לא עניינו וביקש ממנו שכל תכולת הקונטיינר תועמס למשאית. לאחר אותה השיחה **"יצר קשר עם מיכה והעביר לו הנחיה ולפיה יעמיס למשאית את הגנרטור וגם את חלקי הגנרטור שהיה צריך אישור להכנסתם... הנאשם במעשיו סיכם עם אחרים כמפורט לעיל להעביר לשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית חלקי גנרטורים מבלי שקיבל אישור מאת הרשות המוסמכת לעשות כן...**" (ת"פ 15-02-46659-07/ת,ג, אישום שלישי). יצוין כי במסגרת ההליך שם יאסין ביקש לחזור בו מהודאתו, אך בקשתו נדחתה על ידי בית המשפט ביום 22.10.2015 והכרעת הדין המבוססת על הודאתו בגין עובדות אלו נותרה על כנה.

עוד נזכור, כי כפי שצוין במסגרת האישום השישי, אף כאן הודאתו של יאסין הינה בגדר הודאת חוץ שנגבתה בפני שופט והיא בעלת משקל (י' קדמי על הראיות חלק ראשון עמוד 359).

נוכח כל האמור מצאנו להעדיף את גרסתו של יאסין כפי שנמסרה בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה באופן עקבי ומפורט. שם יאסין חזר וציין כי הנאשם ידע כי לאותם חלקי גנרטורים לא נעשה תיאום, וחרף זאת הנאשם נענה לבקשה לנסות ולהכניסם ללא היתר. אל מול הגרסה העקבית של יאסין הן בחקירה בשב"כ והן במשטרה,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

התרשמנו כי עדותו של יאסין בבית המשפט בעניין זה הייתה מגמתית תוך ניסיון ליטול מתוקפה של עדותו מחוץ לכותלי בית המשפט, באופן שניכר היה כי הוא מתחמק, ולמעשה יאסין לא נתן הסבר מניח את הדעת לניסיונו להתכחש לחלק מהדברים שמסר, ודבריו בעניין זה לא עוררו בנו כל אמון. נראה היה שיאסין ניסה להיטיב בדבריו עם הנאשם ולהסיר אחריות ממנו ומהנאשם בקשר לכך שלא נעשה תיאום כנדרש לחלקי הגנרטורים, וכי הם לא ידעו עד שהגיעה הסחורה למעבר כי אין תיאום לחלקים, אך הדברים אינם עולים בקנה אחד עם אמרותיו קודם לכן ואף עם אמרות הנאשם עצמו.

אשר לאמרותיו של סאמי שחיבר אשר הוגשו בהסכמה יצוין כי גרסתו אינו זהה לגמרי לזו של יאסין אך עדיין תומכת בה בנקודה משמעותית – בכך שאכן היה ידוע טרם הניסיון לעבור במעבר כי קיימים חלקי גנרטורים שלהם לא היה תיאום, וכי בכל זאת נעשה ניסיון להעביר את החלקים במעבר כרם שלום (ת/22).

הנאשם בעדותו הסיר מעצמו את האחריות אף שלא נשאל במפורש אם ידע אודות התיאום. גרסת הנאשם הינה כי התיאום נעשה על ידי הצד הפלסטיני וכי נהג של יאסין הוא זה שהוביל את הסחורה. כאשר הסחורה הגיעה למעבר התגלה כי לא נעשה תיאום לחלקי הגנרטורים (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 265).

אל מול עדותו של הנאשם בבית המשפט בה לא נתנו אמון, עולה מחקירתו בשב"כ כי הנאשם ידע כי לא נעשה תיאום לחלקים וכי למעשה נעשה ניסיון לו היה שותף במודע, להעביר בכל זאת את הסחורה: **"הנדון מציין כי תחילה סאמי ניסה להעביר ולראות אם זה עובר ובמידה וזה לא עובר כפי שקרה כאן הוא מתחיל למיין"** (ת/12(10), ס' 61-52).

מאמירה זאת עולה מעין ראשית הודייה בכך שנעשה ניסיון להעביר סחורה שידעו כי היא בעייתית, ויש באמור בהצטרף לעדותו של יאסין כדי לבסס את ידיעתו של הנאשם ביחס לכך שבאותו משלוח יש חלק מן הסחורה שלא ניתן להכניסה ללא היתר. לאור האמור נראה כי הנאשם היה מודע לכך שלאותם חלקי גנרטורים לא נעשה תיאום כנדרש, ולמרות האמור ניסה יחד עם אחרים, להכניסם ולהעבירם במעבר.

ועל כן במעשיו האמורים עבר על עבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה, שכן נעשה ניסיון יחד עם אחרים להציג טענה כוזבת לפיה היו רק גנרטורים ולא חלקי גנרטורים, אשר להם לא נעשה תיאום. בעוד שבפועל היו יחד עם הגנרטורים גם חלקי גנרטורים.

הנאשם עשה זאת בתמורה לרווח כספי שניתן בתמורה לאותו מצג כוזב.

מכאן שהוכחו יסודות העבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה.

אשר לביצועה של העבירה בנסיבות מחמירות, במקרה זה כאשר המרומה הוא מדינת ישראל ואזרחיה, וכאשר עקב אותה המרמה עשוי להיפגע ביטחונה של מדינת ישראל, שכן מדובר בשטח נתון לשליטתו של ארגון טרור ומכאן החשיבות שבתיאום, בדיקה וניטור של החומרים הנכנסים לאותו שטח, הרי די בכך כדי להוות נסיבות מחמירות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מעבר לכך, עבירה זו בוצעה תוך קשירת קשר בין הנאשם, יאסין וסאמי שחיבר כפי שתואר לעיל ומכאן שהוכחה אף עבירת קשירת הקשר.

אשר לטענה כי יאסין זוכה בעניין זה מקשירת קשר לפשע, הרי כפי שבואר כבר לעיל עיון בכתב האישום המתוקן והכרעת הדין בעניינו של יאסין מעלה כי הנאשם הודה והורשע בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה וזוכה מקשירת הקשר בגין עבירה זו, והכל במסגרת הסדר הטיעון.

נקדים ונאמר, כי לא מצאנו כי קיים פער משמעותי בין הרשעתו של הנאשם כאן לבין זו של יאסין. מעבר לכך כפי שצינו לעיל, הליך של הסדר טיעון מגלם בתוכו את התועלת בהודיה אל מול לקיחת הסיכון בניהול הוכחות וברי כי אין דינו של מי שניהל הוכחות זהה לזה שבחר להודות וחסך את ניהולו של המשפט. ודוק, אין המדובר בזיכוי על ידי מותב אחר של מי שהיה מעורב באותה מסכת אירועים, אלא בהסכמה אליה הגיעו בצדדים במסגרת הסדר טיעון בה יאסין הודה בחלק לא מבוטל מהעובדות, כאשר ביחס לעובדות מסוימות ועבירות בהן הואשם ההסכמה הייתה, כי בחלק אחר התביעה לא תעמוד על הוכחת אותן עובדות. על כן במצב דברים זה הנאשם אינו מזוכה ואינו מורשע.

מכאן שאין למעשה כל סתירה כפי שניסתה ההגנה לטעון, בין הרשעת הנאשם לבין "הזיכוי" הנטען של יאסין באותם עניינים, וכאמור אין המדובר בזיכוי כפי שפורט לעיל. הדברים נכונים במיוחד כאשר מדובר בכך שהתביעה לא עמדה על הוכחת העבירה של קשירת הקשר בעניינו של יאסין, אך עדיין יאסין הודה והורשע בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה באותה מסכת אירועים בה מואשם הנאשם.

מכאן מצאנו להרשיע את הנאשם בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

אישום שמיני

בגין אישום זה מיוחסות לנאשם עבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) לפי סעיף 499(א)(1) לחוק וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

על פי עובדות כתב האישום, במהלך חודש דצמבר 2014 או בסמוך לכך, פנה חאתם אלאעי, העוסק בסחר במזון וציוד חשמלי למזון (להלן: "חאתם"), אל יאסין וביקש ממנו כי יוביל עבורו סחורה הכוללת מכוונות קפה מנמל אשדוד לרצועת עזה.

בידיו של חאתם היה היתר כדין להכנסת מכוונות קפה לרצועה. יאסין נענה לבקשתו ושלח משאית שבבעלותו לאסוף את הסחורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

באותה תקופה, יאסין החזיק עבור סוחר אחר בשם פואד הנייה, בכ- 4-5 משטחי מכוונת קפה שלא תיאמו את כניסתם לרצועת עזה. עם הגעת הסחורה למחסנו של הנאשם לפריקה והעמסה על משטחים לצורך העברתם למעבר כרם שלום, החליט יאסין לנצל את העובדה שלחאתם יש אישור להכנסת המכוונות ויצר קשר טלפוני עם הנאשם וביקש ממנו להכניס את המשטחים של פואד הנייה יחד עם המשטחים של חאתם, למרות שלסחורה של פואד הנייה לא תואם אישור כניסה [בכתב האישום צוין בטעות כי לסחורה של חאתם לא תואם אישור כניסה]. הנאשם הסכים ודאג להעמסת כל הסחורה ובכך קשר עם יאסין לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. הסחורה יצאה לכיוון המעבר עם משאית בה נהג ניתאי לסרי המועסק על ידי יאסין.

מאחר ומדובר בסחורה הדורשת אישור מכוח צו הפיקוח על הייצוא הביטחוני, בעת בדיקת הסחורה במעבר כרם שלום ובאין תיאום הבודקים במעבר מנעו את העברת הסחורה שלא תואמה לתחומי רצועת עזה.

המענה לכתב האישום

הנאשם מכחיש מחוסר ידיעה את פנייתו של חאתם אלאעי ליאסין; מכחיש מחוסר ידיעה כי בידיו של חאתם היה היתר להכנסת מכוונת קפה לרצועה ומלבד זאת טען כי ביחס למכוונת קפה אין צורך בהיתר; הנאשם מכחיש מחוסר ידיעה כי יאסין נענה ושלח משאית בבעלותו לאסוף את הסחורה ומכחיש מחוסר ידיעה כי יאסין החזיק עבור סוחר בשם פואד הנייה בכ- 4-5 משטחים של מכוונת קפה שלא תואמו כניסתם לרצועה. הנאשם מכחיש, כי יאסין ביקש מהנאשם להכניס גם את הסחורה של פואד הנייה יחד עם הסחורה של חאתם וזאת למרות שלסחורה של פואד הנייה לא תואם אישור כניסה לרצועת עזה, וזאת למעט העובדה שהתבקש להעמיס משטחים על גבי המשאית של יאסין. הנאשם מכחיש, כי בהסכמתו ובכך שדאג להעמיס את הסחורה קשר קשר עם יאסין לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. הנאשם מכחיש מחוסר ידיעה, כי הסחורה יצאה לרצועת עזה עם נהג המועסק על ידי יאסין ומכחיש מחוסר ידיעה את שאירע במעבר כרם שלום.

ראיות התביעה

ע.ת. 3 אכרם יאסין

יאסין העיד בעניין זה בבית המשפט וכן כאמור הוגשו אמרותיו.

יאסין העיד כי חאתם אלאעי הוא סוחר, בעלים של מפעל לקפה, ואותו חאתם הביא מכוונות אספרסו מחו"ל. הוא הסביר שהיה תיאום מיוחד למכוונות קפה לחאתם ולא לסוחר אחר של קפה ששמו – פואד הנייה. יאסין העיד שהם העמיסו את הסחורה של חאתם ונשאר מקום אז הם העמיסו גם את המשטחים של הנייה וכי "מה הבעיה!?" (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 53-54).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בעניין הזה הסביר יאסין שלא היה היתר להניח אבל היה מקום במשאית ולכן אינו מבין מה הבעיה שהרי החוקר בשב"כ אינו יודע של מי הסחורה, הם יודעים כי הוא סיפר להם בעצמו (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 54, ש' 3-7). יאסין ציין כי: **"הנאשם לא ידע שהעמסנו את ששת המשטחים. אני אמרתי לו תעמיס לסוחר הזה ולסוחר הזה. הוא לא ידע למי יש תיאום ולמי אין תיאום, כי הוא לא מוביל למעבר, הוא מוביל רק מאשדוד למחסן שלו"** (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 54, ש' 8-12). חוץ מזה ציין, כי נשארו עוד שני משטחים שלא היה מקום להעמיס והם לא העמיסו ולאחר שלושה ימים התקבל היתר מיוחד והם הוכנסו בהיתר. העד שב וציין שהנאשם לא ידע שיש שישה משטחים שאין להם היתר (פרוטוקול מיום 21.9.2018, עמ' 54).

בחקירה מיום 19.1.15 בשב"כ יאסין סיפר, כי חאתם ביקש ממנו להכניס עבורו מכונות לייצור קפה דרך כרם שלום. יאסין ציין כי לצורך הכנסת אותן מכונות קפה היה צורך באישור מיוחד כאשר לחאתם היה האישור הנדרש. עם זאת, ליאסין היה במחסנים של הנאשם 5-6 משטחים של מכונות שהיו שייכים לסוחר אחר ששמו פואד הניה אשר להן לא היה האישור הנדרש לצורך הכנסתן לעזה. יאסין החליט לנצל את העובדה שלחאתם היה אישור להכנסת מכונות קפה ולהכניס לאותה המשאית גם את המכונות של פואד: **"הנדון שוחח עם מיכה פרץ והורה לו להכניס את המשטחים של פואד יחד עם המשטחים של חאתם וכך היה המשטחים של השניים הועמסו על אותה משאית"**. לדבריו של יאסין המשאית הגיעה לכרם שלום ועל בסיס האישורים של חאתם הצליחו להכניס את כל המכונות לעזה (ת/7, חקירה מיום 19.1.2015, ס' 72.6).

בחקירה מיום 21.1.2015 במשטרה ציין יאסין, כי דיבר עם הנאשם ואמר לו להכניס את כל המשטחים של המכונות קפה – אלו עם ההיתר ואלו שאין להן היתר וינסה להכניס את כולן עם ההיתר של חאתם וכך כל המכונות נכנסו לעזה (ת/7א, ש' 182-190).

בזכ"ד החקירה מיום 2.2.2015 שהוגש על ידי ההגנה צוין כי יאסין נשאל האם הנאשם שאל אותו מדוע לחלק מהמכונות יש היתר ולחלק לא, ויאסין השיב כי הנאשם לא שאל אותו דבר (נ/1, פסקה 18).

גרסת הנאשם ביחס לאישום זה:

בעדותו ציין הנאשם, כי הוא קיבל אישור מיאסין מה להעמיס, איזה מכולה ולאיזה לקוח והנאשם העביר לנהג את הרשימון עם הניירת המתאימה. הנאשם ציין עוד שאפשר לתאם לכמה לקוחות יחד, לא משנה באיזה סחורה מדובר, באותה משאית. לפי מה שהוא הבין מיאסין היה לו עוד לקוח עם מכונות קפה במחסן אצלו (במשק 83) והוא צירף אותה להעמסה ונסע למעבר (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 266, ש' 10-1).

לגבי התיאום הנאשם הדגיש כי **"לא משנה מה מתאמים, מקבלים מספר תיאום ומספר משאית בלבד. מוסרים במעבר מספר תיאום ומספר משאית ונפתח לו במחשב מה מתואם"** לאחר מכן ציין **"אם אני פותח את רשימון, אני רואה מה כתוב, מה אמור להיות במה שאני מעמיס וכשמגיעים למעבר, לוקחים מספר תיאום, נפתח המסך ויכול להיות שהוא לא תיאם את מה שכתוב. בעיקרון, אם הכל מתואם כמו שצריך לפי**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנוהל, אני מקבל את ההוראה מחברת ההובלה, מה להעמיס, נתתי רשימון בה נרשמת הסחורה. אני לא יודע מה הצד הפלסטיני מתאם. "תעמיס מספר מכולה", מה הוא תיאם אני לא יודע. אין לנו יד בתיאום. בעבר כשהיה מעבר קרני, היה לנו תיאום בצד הישראלי" (פרוטוקול מיום 9.5.2016, עמ' 266, ש' 31-23).

הנאשם נשאל אודות אישום זה בחקירה מיום 26.2.2015 וציין כי הוא משכיר ליאסין מחסן בחצר שלו וכי הנהג שלקח את הסחורה הוא נהג של יאסין (ת12/27), ש' 138).

טענות הצדדים

המאשימה בסיכומיה סקרה את עדותו של יאסין, את אמרותיו במשטרה ובשב"כ וכן את עדותו של הנאשם בבית המשפט. לטענת המאשימה יש להסתמך על אמרותיו של יאסין בשב"כ ובעיקר במשטרה כבסיס לאישום זה וזאת בצירוף דברי הנאשם בחקירה הראשית שמאשר את ביצוע ההעברה ואת העובדה שמדובר בערבוב סחורות של שני לקוחות.

ב"כ הנאשם טען בסיכומיו, כי במקרה זה היה תיאום למכונות קפה ובכמות שהועברה אלא שהתיאום היה לטענת המאשימה לסוחר פלוני בעוד שלמשלוח הוסיפו מכונות קפה של יבואן אלמוני. ומכאן השאלה האם יש חשיבות לשאלה מי הבעלים של הסחורה שמועברת, כאשר אין זה מעניינו של הנאשם אשר העמיס על המשאית של ענבי הנגב את מה שהתבקש להעמיס.

עוד צוין כי יאסין זוכה לגמרי מאישום זה ולכן ספק אם ניתן להרשיע את הנאשם שרק נתן שירות ליאסין. בעניין זה נזכיר, כפי שכבר צוין לעיל, כי אף באישום זה, אין המדובר בזיכוי של יאסין מאישום זה, אלא בכך שבמסגרת הסדר הטיעון הוסכם, כי האישום נותר על כנו אך יאסין, לא יודה בו ולא יורשע.

עוד טען ב"כ הנאשם, כי יאסין חזר מספר פעמים בעדותו בבית המשפט על כך שהנאשם כלל לא ידע על החלטתו של יאסין לאחד את שני המשלוחים, וכמובן שלא יכול היה לדעת את המשמעות הנובעת מאיחוד זה.

גדר המחלוקת

אף באישום זה אין מחלוקת כי הנאשם הורה להעמיס על המשאית אשר נסעה למעבר כרם שלום לצורך הכנסתם לרצועה, את מכונות הקפה אשר שייכות לחתאם אלעאי ואת משטחי מכונות הקפה השייכות לפואד הנייה.

המחלוקת בגין אישום זה, הנה האם הנאשם ידע כי למכונות של פואד הנייה לא נעשה תיאום לצורך כניסתן לרצועת עזה?

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כמו כן יש לבחון את טענת הסנגור, האם היה תיאום ביחס למספר מכוונות הקפה שנכנסו ובמסגרת/במגבלת אותה הכמות הוכנסו גם המכוונות של סוחר אחר אשר לו לא היה תיאום, ומהי המשמעות החוקית של התנהלות זו.

דין

הראיות בגין אישום זה עיקרן בנאמר באמרות החוץ של יאסין, אשר במהלך עדותו בבית המשפט, וכן עדות הנאשם עצמו ויתר העובדות שלמעשה אינן שנויות במחלוקת. יאמר כבר עתה כי הנאשם לא הודה בכך שידע שאין תיאום לחלק ממכוונות הקפה, לא בבית המשפט ולא בחקירותיו בשב"כ ובמשטרה.

יאסין בחקירה מיום 21.1.2015 סיפר כי למכוונות של חאתם היה אישור ואילו למכוונות של פואד לא היה היתר. הוא ביקש מהנאשם להעמיס את המכוונות עם ההיתר ובלי ההיתר על אותו רכב ולנסות להכניסן עם ההיתר של חאתם במעבר כרם שלום. כך המשטחים עם מכוונות הקפה נכנסו לעזה (ת/א7, ש' 182-190).

בעדותו בפנינו ציין יאסין, כי הוא אינו מבין את הבעייתיות במעשיו במקרה זה. יאסין אישר כי כפי שהעיד בחקירתו היה תיאום למכוונות קפה לסוחר בשם חאתם, ואילו לסוחר אחר בשם פואד הניה לא היה תיאום למכוונות קפה. לדבריו, לאחר שהעמיסו את הסחורה של חאתם נשאר מקום ולכן הורה לנאשם להכניס גם את המשטחים של הקפה של פואד הניה: **"אנחנו קיבלנו אישור לתיאום מיוחד רטרואקטיבי. העמסתי את הסחורה והעמסנו עוד סחורה של הניה וזה נכנס בלי היתר. אנחנו מובילים. אם יש מקום, אני מוביל לסוחר אחר. מה הבעיה! החוקר בשב"כ לא יודע אם העמסתי להניה או למישהו אחר. אני סיפרתי את זה מרצוני. החוקר בשב"כ לא יודע כי זה לא נתפס. רק אני סיפרתי"** (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 54, ש' 7-3). ביחס לנאשם ציין, כי הנאשם לא ידע כי לסחורה של פואד הניה אין תיאום, הוא אמר לנאשם להעמיס את הסחורה של הסוחר חאתם ושל הסוחר פואד הניה (פרוטוקול מיום 21.9.2015, עמ' 54).

המאשימה מבקשת בסיכומיה, כי בית המשפט יעדיף את אמרתו של יאסין בשב"כ ובמשטרה ביחס לאישום זה. על כן יש לבחון אף ביחס לאישום זה האם מתקיימים התנאים שקבע המחוקק בסעיף 10א לפקודת **הראיות**.

כפי שצוין באישום השביעי, מתן האמרה הוכח במשפט ונותן האמרה היה עד במשפט אשר ניתנה לצדדים הזדמנות לחוקרו גם בגין אישור זה.

כעת נותר לבחון האם התקיים התנאי השלישי בסעיף 10א(א)(3) לפיו **"העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה"**.

בחקירה במשטרה מיום 21.1.2015 ציין יאסין כי: **"אותם מכוונות שהן שייכות לחאתם שיש לו אישור, המכוונות השייכות לפואד אין להם היתר, ובגלל זה אני דיברתי עם מיכה פרץ, ואמרתי לו תעמיס את כל המשטחים שיש בהם את המכוונות עם ההיתר ובלי ההיתר על אותו רכב וישלח אותם למעבר כרם שלום"**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

וינסה להכניס עם ההיתר השייך לחאתם אלאי, ובדרך הזו כל המשטחים שיש בהם מכונות הקפה נכנסו לעזה" (ת/7א, ש' 189-185). למעשה יאסין אומר, כי ארזו את מכונות הקפה יחד על מנת שכך יוכלו להערים על הבודקים במעבר ולהכניס את המכונות של הסוחר אשר למכונות הקפה שלו לא היה תיאום.

בבחינת עדותו של יאסין בבית המשפט אל מול דבריו בחקירות מעלה, כי אכן קיים שוני בין האמור באמרת החוץ שלו לבין עדותו בבית המשפט, שכן ברור מדבריו אל יאסין בחקירתו, כי הוא ידע ופעל באופן מודע להכניס ציוד אשר הוא ידע כי אין לו תיאום, וכי גם הנאשם ידע שלמכונות של פואד הניה לא נעשה תיאום, ובכל זאת פעל להכנסתן.

בחינת דבריו של יאסין בשב"כ ובחקירתו במשטרה אל מול עדותו בפנינו בעניין זה, מובילה למסקנה כי יש להעדיף את האמור באמרות החוץ שלו, על פני עדותו בבית המשפט. ראשית ברור מעדותו של יאסין בפנינו, כי הוא מנסה למזער ממעשיו ומציג את הדברים באופן תמים; והסבריו לפיהם מה אכפת לאיש השב"כ ומה זה ענייננו למי היה תיאום ולמי לא, לאו הסבר הוא. ברור, כי ברגע שמוכנס ציוד במעבר שאין לגביו תיאום, או כאשר התיאום אינו כולל תיאור המשקף באופן אמיתי את כל הנתונים, ובכלל זה לאיזה סוחר נעשה התיאום, הרי בפנינו מצג כוזב; וכי לא יאסין או הנאשם הם שיחליטו האם במקרה הספציפי – זה "לא נורא", כיוון שמדובר רק במכונות קפה.

לכן דברי יאסין בעדותו בפנינו אין לקבלם ואין לתת להם משקל; וכך גם אין ליתן אמון בדבריו בפנינו כי הנאשם לא ידע; כאשר יאסין אף לא נתן הסבר לשוני הזה בין דבריו באמרות החוץ לבין דבריו בפנינו; לבד מכך שנראה כי אותו שוני נעוץ בכך שיאסין, כפי שכבר צוין לעיל, ניסה להימנע ככל שניתן מלהפליל את הנאשם.

עם זאת, גם אם מצאנו להעדיף את דבריו של יאסין באמרתו בשב"כ על פני עדותו בפנינו, הרי עדיין נדרשת לאמרת החוץ שלו תוספת ראייתית מסוג "חיזוק", זאת בהתאם לסעיף 10א(ד) לפקודת הראיות. על דרישת "דבר לחיזוק" נאמר בפסיקה כי:

"הסעיף דורש כי אמרת חוץ תיבדק בזהירות ותתקבל, כבסיס להרשעה, בכפוף לתנאי שיש בחומר הראיות דבר לחיזוקה. ההגדרה של תוספת זו, על פי הפסיקה, היא "תוספת לאמינותו ולמהימנותו של מוסר האימרה" (ע"פ 7758/04 אלקאדר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] עמ' 30 (19.07.2007))." [ע"פ 5617/15 מועתז מריסאת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.07.2016)].

עוד נאמר בעניין זה כי:

"העדפת האמרה, תיעשה בהתאם לשיקול דעת בית המשפט ועל-פי מבחני האיזון הקבועים בסעיף 10א(ג) לפקודה – נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט. על-פי סעיף 10א(ד), הרשעת נאשם על סמך אמרת חוץ בלבד, דורשת קיומו של "דבר לחיזוקה" בחומר הראיות – בין שהחיזוק יתמוך במהימנות האמרה, בין שישמש כתוספת מחזקת, ואין דרוש כי החיזוק יקשור את הנאשם לביצוע העבירה (ראו: ע"פ 8469/99 אסקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 65, 76 (2001))." [ע"פ 2099/15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.05.2016)].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עם זאת, נקבע כי משקלה של הראיה המחזקת תלוי במשקלה ומהימנותה של אמרת החוץ עצמה:

"בהקשר לכך נקבע באחת הפרשות היחס בין משקלה של הראיה המחזקת לבין משקלה של אמרת החוץ: "לשם ביסוסה של הרשעה על אמרת חוץ שנתקבלה כראיה לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, נדרש כי בחומר הראיות תימצא לאותה ראיה תוספת ראיתית מסוג חיזוק (סעיף 10א(ד) לפקודה). משקלה של הראיה המחזקת עשוי להשתנות ממקרה למקרה, והוא עומד ביחס הפוך למשקלה ולמהימנותה של אמרת החוץ הטעונה חיזוק. די, לענין החיזוק, כי הראיה הנוספת תאמת פרט רלוונטי לעבירה, הכלול באמרה, ואין נדרש כי היא תתייחס דווקא לשאלת זהות הנאשם או לנקודה השנויה במחלוקת בין בעלי-הדין. אף אין נדרש כי ראית החיזוק תתייחס לכל פרט מהפרטים הכלולים באמרה" (ראו: ע"פ 2404/09 אלחמידי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפיסקה 10 (01.09.2009); בהשמטת ההפניות – ח"מ).". [ע"פ 8140/11 סעד אבו עסא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 03.09.2015)].

כפי שצוין לעיל, מצאנו לנכון להעדיף את הנאמר בעניין זה באמרות החוץ של יאסין על פני עדותו בפנינו, ונראה שבעדותו בפנינו ניסה למזער את הדברים ולהציגם באופן לגיטימי.

עם זאת, בסופו של יום באנו לכלל מסקנה כי נותר בנו ספק ביחס לשאלה האם די בדבריו של יאסין באמרתו בחקירה – דברים מצומצמים אף בהיקפם ביחס לשאלה אם הנאשם ידע שלחלק מהמכונות אין תיאום - כדי לבסס את הרשעת הנאשם; זאת כאשר למעשה אין דבר לחיזוקה בנקודה שבמחלוקת והיא ידיעת הנאשם בדבר כך שלחלק ממכונות הקפה לא היה תיאום.

נציין, כי יאסין מתייחס לעניין זה רק בחקירתו במשטרה – בקצרה, ולמעשה רק באותו משפט בודד בו צוין, כי אמר לנאשם שיעמיס את מכונות הקפה - אלו עם ההיתר וגם אלו ללא ההיתר; כאשר בחקירתו במשטרה אין כל התייחסות קונקרטית לעניין זה.

יתרה מכך, הנאשם נשאל בחקירתו רק פעם אחת- מהי תגובתו ביחס לכך שיאסין העמיס מכונות קפה ללא היתר מהמחסן שלו והוביל אותן למעבר עם הנהג ניתאי לסרי. **לכך השיב הנאשם, כי הוא משכיר ליאסין מחסן בחצר שלו וניתאי לסרי הוא נהג של יאסין ולא שלו** (ת/12(27) ש' 133-138). מהאמור עולה, כי העניין לא נחקר אל מול הנאשם באופן ממשי, ודאי לא באופן ממצה, שהרי אפילו לא הוטחה בפניו אמרתו של יאסין במשטרה, לפיה הוא אמר לנאשם שיעמיס את מכונות הקפה - עם ובלי ההיתר.

לא נעלם מעינינו כי אכן דרישת החיזוק לאמרת חוץ של עד על פי הפסיקה הינה מקלה, ואין נדרש שהראיה המחזקת תתייחס דווקא לשאלה השנויה במחלוקת. עם זאת, במקרה הזה ואף שעולה מדבריו של יאסין, כי הנאשם ידע שלחלק מן המכונות אין היתר ותיאום, עדיין המשקל שניתן לייחס לדברי יאסין בעניין זה המפלילים את הנאשם אינו משקל מקסימלי. זאת בשים לב אף לדלות המסוימת הקיימת באמרת החוץ שלו בנושא זה. על כן נדרש שיהיה מדובר בחיזוק בעל משקל ממשי, שהרי הוא עומד ביחס למשקלה את העדות הדרושה חיזוק.

נוכח האמור, ומכל הטעמים שצוינו לעיל, לא מצאנו כי די בדבריו המצומצמים של יאסין בחקירתו, ללא שהנאשם נחקר בעניין זה באופן מקיף בעניין זה, וללא שהוטחו בו דברי יאסין, כדי לבסס את הרשעת הנאשם באישום זה מעבר לספק סביר, וזאת בהעדר דבר לחיזוקה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

למעלה מן הצורך נציין, כי לא מצאנו ממש בטענות נוספות של ההגנה בנוגע לאישום זה, אשר הולכות למעשה בעקבות דברי יאסין בפנינו, לפיהן כאשר מדובר במכונות קפה הרי שאין סכנה בהכנסתן, או כי לא הוכח המספר המדויק של מכונות הקפה להן היה תיאום ועל כן אין לדעת לאלו מכונות לא היה תיאום.

שכן באם היה בנמצא דבר לחיזוק אמרת יאסין, והיינו משתכנעים ברמה הנדרשת בפלילים, כי באופן מכוון נעשה ניסיון להכניס מכונות קפה להן לא היה תיאום (וגם אם לסוחר אחר היה תיאום למספר גדול יותר של מכונות קפה ממה שהוא הביא בפועל); הרי אז היה מבוסס בפנינו כנדרש מצג כוזב לפיו אותן מכונות קפה להן לא היה תיאום, הינן מכונות הקפה המתואמות. על כן, פשיטא, בפנינו ניסיון הברחה של ציוד אשר לא נעשה לגביו תיאום, בידיעה שלא היה לו תיאום, בדיוק כפי שנעשה באישומים האחרים. ודוק, הפיקטיביות מתבטאת בעצם האמור, ואין צורך בהוכחות הסכנה הגלומה בהכנסת הציוד הספציפי בכל מקרה ומקרה, קל וחומר מקום בו הדבר נעשה במכוון. מיותר לציין את הברור מאליו שאינו שנוי במחלוקת, כי מדובר בהכנסת סחורה לשטח אשר נשלט על ידי ארגון טרור והדבר מחייב בקרה של מדינת ישראל על כל סחורה שנכנסת לשטח זה, ומרגע שנעשה ניסיון להערים על האמור ביצירת אותו מצג כוזב, הרי די בכך כדי לבסס עבירה.

על כן, נבהיר כי אם מצאנו לזכות את הנאשם מאישום זה, הרי אין זאת בשל שוליות העניין; העובדה כי מדובר רק במכונות קפה; או בשל העובדה כי היה תיאום למספר גדול יותר של מכונות קפה "רק" שהתיאום לגבי חלק היה לסוחר אחר; אלא בשל כך שלא מצאנו די באמרת החוץ של יאסין, ללא דבר לחיזוק באופן ספציפי באישום זה, כדי לבסס את עובדת מודעותו של הנאשם לכך, וממילא את הרשעת הנאשם מעבר לכל ספק סביר, כפי שפורט לעיל.

נוכח כל האמור, מצאנו כי יש לזכות את הנאשם מן העבירות בגין אישום זה מחמת הספק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישום תשיעי

העובדות

1. חלק מן העבירות בהן הואשם הנאשם מהוות עבירות מקור לפי החוק לאיסור הלבנת הון תשי"ס - 2000.
2. כתוצאה מביצוע עבירות המקור כמפורט באישומים הקודמים צבר הנאשם הכנסות רבות, לרבות שכר עבירה בדמות הזכות לרשום הוצאות פיקטיביות בספריו בגין עסקאות שהתבצעו בין אוסאמה ליורם בסך 349,958 ₪. שכר העבירה הוסווה כהוצאה לגיטימית בספריו.
3. הנאשם ביצע פעולות ברכוש אסור בהיקף של 516,000 ₪, כמפורט באישום השני והשלישי ביחס לרכוש אסור שהועבר דרכו, תוך הסתרת הקשר של יורם ואוסאמה לרכוש האסור. הנאשם ביצע פעולות שונות במטרה להסתיר או להסוות את העסקאות אותן ביצעו אוסאמה ויורם ואת מקור ההכנסות אותן הפיקו מביצוע עבירות המקור. בין היתר, ביצע הנאשם את הפעולות הבאות:
 - א. קיבל חשבוניות וניהל רישומים בכרטיסות לפיהן הלקוח אינו אוסאמה אלא הוא.
 - ב. הסתיר את הקשר של אוסאמה לרכוש האסור בכך ששלח את הסחורה למעבר כרם שלום, תוך שהוא מציג מצג שווא לפיו הסחורה ממוענת לסוחרים אחרים ולא לאוסאמה אשר בפועל הזמין ושילם עבור הסחורה.
 - ג. הסיר סימני זיהוי של חברת פוליפח על מנת שהסחורה לא תיחזה להיות קשורה ליורם אלא חלק מסחורה אחרת.
 - ד. קיבל את הכסף מלקוחותיו בגין עבירות המקור באמצעות בלדרים וחלפנים מעזה ומהגדה ומישראל על מנת שהכסף יוסתר מהרשות לאיסור הלבנת הון.
4. במעשיו, עשה הנאשם פעולות רבות ברכוש אסור במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו ואת תנועותיו.

הוראת התיקוק:

הלבנת הון – עבירות רבות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התשי"ס – 2000.

במענה לאישום זה טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם כופר בכך שעבר "עבירות מקור". כן כופר שהתמורה ששולמה לעסק מהווה שכר עבירה. הנאשם כפר בכך שהזכות לרישום הוצאות יכולה להיות שכר עבירה. כן כפר הנאשם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בכך שביצע פעולות ברכוש אסור באישומים השני והשלישי ושלא היה רשאי לרשום את החשבונות שהתקבלו בספרי העסק וכן שידע כי החשבונות הוצאו על שם העסק מתוך כוונה להסתיר מידע כלשהו. הנאשם כפר בכך שלאוסאמה היתה זכות כלשהי בקשר לרכוש וכן כפר בטענה לפיה הציג מצג שווא כלשהו. הנאשם טען שאינו זוכר אם הוסרו סימני הזיהוי של חברת פוליפח, אך גם אם הוסרו, הדבר לא נעשה כדי שהסחורה תיחזה להיות חלק מסחורה אחרת. הנאשם כפר בכך שקיבל כסף על מנת להסתירו מהרשות להלבנת הון.

המאשימה לא הגישה סיכומים בנוגע לאישום זה ויש להצטער על כך. בהחלטה מיום 6.8.19 ביקשנו מב"כ הצדדים להגיב לכך שלא מצאנו סיכומים מטעם התביעה בנוגע לאישום זה. ביום 12.08.19 הודיעה הפרקליטות כי בשל טעות שנבעה משני סעיפי אישום של הלבנת הון, לא הוגשה התייחסות ספציפית לאישום התשיעי (הכוונה כנראה לאישום 12). לגופו של עניין, נכתב בתגובה: **"המאשימה תבקש להרשיע את הנאשם באישום התשיעי המבוסס על העובדות שהוכחו באישומים השני והשלישי, שכן מעשי הנאשם באישומים אלה, מבססים את אשמתו גם בעבירת הלבנת הון כמפורט בכתב האישום"**.

בנסיבותיו של תיק זה, למרות התנהלות המאשימה, לא נקבל את בקשת ההגנה לזכות מהאישום רק בשל כך שהתביעה לא הגישה סיכומים כנדרש בנוגע לאישום זה בעת הגשת סיכומיה, וסיכמה במשפט אחד רק כשנאלצה להשיב להחלטה מפורשת שאנו נתנו.

דיון

סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, קובע:

3. (א) העושה פעולה ברכוש, שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4) (בחוק זה – רכוש אסור), במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, דינו – מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין –

(1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה;

(2) רכוש ששימש לביצוע עבירה;

(3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה;

(4) רכוש שנעברה בו עבירה.

סעיף 1 לחוק איסור הלבנת הון קובע:

"פעולה ברכוש" – הקניה או קבלה של בעלות או של זכות אחרת ברכוש, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, וכן פעולה ברכוש שהיא מסירה, קבלה, החזקה, המרה, פעולה בנקאית, השקעה, פעולה בניירות ערך או החזקה בהם, תיווך, מתן או קבלת אשראי, ייבוא, ייצוא ויצירת נאמנות, וכן ערבוּב של רכוש אסור עם רכוש אחר, גם אם הוא אינו רכוש אסור;

סעיף 2 לחוק איסור הלבנת הון קובע:

2. (א) בפרק זה, "עבירה" – עבירה כמפורט בתוספת הראשונה.

בתוספת הראשונה נכתב בפרט 18:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

18) עבירות לפי פקודת מניעת טרור, לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, לפי סעיפים 8 ו-9 לחוק איסור מימון טרור לפי סימנים ב' עד ו' לפרק ז' של חלק ב' לחוק העונשין, או לפי סעיפים 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 31 ו-32 לחוק המאבק בטרור, או עבירה שהיא מעשה טרור לפי החוק האמור;

כאמור, חוק איסור מימון טרור בוטל ותחתיו נחקק חוק המאבק בטרור, כאשר סעיפים 31 ו-32 לחוק המאבק בטרור באו תחת סעיפים 8 ו-9 לחוק איסור מימון טרור.

32. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שבע שנים או קנס פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) פעולה ברכוש שיש בה כדי לסייע, לקדם או לממן ביצוע של עבירת טרור חמורה או לתגמל בעבור ביצוע של עבירת טרור חמורה גם אם מקבל התגמול אינו מי שביצע את העבירה או התכוון לבצעה; לעניין פסקה זו, די שיוכח כי עושה הפעולה היה מודע לכך שמתקיימת אחת האפשרויות האמורות גם אם לא יוכח איזו מהן;

(2) פעולה ברכוש של ארגון טרור או רכוש הקשור לעבירת טרור חמורה;

(3) מעביר רכוש לארגון טרור.

...

יסוד עובדתי

עשיית פעולה ברכוש שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4) – במקרה זה, הנאשם ביצע מספר פעולות ברכוש כפי שפורט באישומים השני והשלישי בגינן הורשע בביצוע עבירות של איסור פעולה ברכוש טרור על פי סעיף 32 לחוק המאבק בטרור שהיא עבירת מקור לפי פרט 18 בתוספת הראשונה.

הנאשם ביצע את כל הפעולות הנ"ל על מנת להסתיר את העובדה שהרכוש יועד לאוסאמה וכן שאוסאמה הוא שעומד בפועל מאחורי חברת ג'יסר אלמוסתקבל והציג מצב שווא לפיו המדובר ברכוש השייך לגורמים אחרים כגון חברת ג'יסר אלמוסתקבל ועלאא עקל ואף רשם הזמנות שביצע אוסאמה על שמו, על מנת להסתיר את העובדה כי המדובר בסחורה שיועדה לאוסאמה.

יסוד נפשי

היסוד הנפשי של העבירה הוא המודעות לעובדה שמדובר ברכוש אסור בצירוף קיום המטרה המיוחדת להסתירו או להסוותו.

המדובר ביסוד נפשי של כוונה - מטרה להסתיר את מקור הרכוש תוך מודעות להיות הרכוש אסור. ליסוד הכוונה שני מובנים אפשריים: רצון להשגת התוצאה וצפייה של התוצאה בדרגת הסתברות גבוהה. לצורך התקיימות יסוד המודעות להיות הרכוש אסור, די ברמת ידיעה נמוכה בדבר מקורו של הרכוש (ראו לעניין זה ע"פ 9093/08 מרואן נאצר נ' מדינת ישראל).

הנאשם ידע כי הרכוש בפועל שייך לאוסאמה, שהוא מנוע מלסחור עם ישראל ועשה את הפעולות שפורטו לעיל על מנת להסתיר הסחר האסור. הנאשם רצה להשיג את התוצאה של הסתרת מקור הרכוש וכן צפה שכך יהיה, כאשר נקט בפעולות אקטיביות לשם כך, כפי שפרט באישומים השני והשלישי. בהתאם לאמור יש להרשיע את הנאשם בביצוע עבירות רבות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

אישומים 10 ו-11: עבירות מס – מע"מ ומס הכנסה

1. על פי החלק הכללי בנוגע לאישומים אלה, כנגד נכסי הנאשם ניתן צו כינוס ביום 9.2.11, ובמועד הגשת כתב האישום היה הנאשם מצוי בהליכי פשיטת רגל. מחודש יוני 2012 עד מעצרו ביום 8.2.15 ניהל הנאשם את עסקיו תחת השם ומספר ה"עוסק מורשה" של אביו, רפאל פרץ, יליד שנת 1934 (קרי: כבן 80 בתקופה הרלבנטית; להלן: "האב").

2. הנאשם הינו "עוסק", כהגדרת סעיף 1 בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ"), ועיסוקו במסגרות, בניית חממות ומבנים יבילים, חקלאות, הובלות, שירותי פריקה, העמסה ולוגיסטיקה וכן מסחר (להלן: "העסק").

אישום 10 – ניהול ספרים שלא כדין

3. על פי כתב האישום, העסק היה חייב בניהול ספרים על פי הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), (מס' 2), התשל"ג-1973 (להלן: "ההוראות"); בהתאם לתוספות להוראות שפורטו כלהלן: א' [המיועדת ליצרנים], סעיף 2(ד); ב' [המיועדת לסיטונאים], סעיף 2(ג); ד' [המיועדת לקבלנים], סעיף 2(ג); י"א [המיועדת לנותני שירותים], סעיף 2(ב); ו-י"ב [המיועדת לחקלאים], סעיף 2(ג).

4. בניגוד לחובה לפי ההוראות – הנאשם לא ניהל ספר הובלות; יומן עבודה (שירותי שיפוצים) (להלן: "יומן עבודה"); וכן ספר מכונות, כלים וציוד חקלאי (להלן: "ספר מכונות").

5. הנאשם ניהל בסטייה מהותית מההוראות ספר תקבולים ותשלומים; שוברי קבלה; תעודות משלוח; חשבוניות מס; תיק תיעוד חוץ (קרי: קלסר לתיוק חשבוניות, קבלות וכד') שהתקבלו מגורמים שמחוץ לעסק – הח"מ; וכן ספר הזמנות (שירותי הובלות).

6. במעשיו האמורים, הנאשם לא ניהל חלק מהספרים שאותם היה צריך לנהל; ולגבי חלק אחר – ניהלם בסטייה מהותית מההוראות; עבירות לפי סעיף 117(א) (7) בחוק מע"מ ולפי סעיף 216(5) בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת מס הכנסה").

7. לאחר פרשת התביעה ביקש הנאשם לקבוע שאין לחייבו להשיב לאשמה, בין היתר לגבי אישום זה. במהלך הדיון הסכימו הצדדים שהנאשם יזוכה מעבירות של ניהול ספרים "בסטייה מהותית מן ההוראות", לפי סעיף 117(א) (7) סיפה בחוק מע"מ [סעיף א(3) באישום 10; החלטה בעניין "אין להשיב לאשמה" מיום 17.3.16, עמ' 2]. לפיכך, במסגרת הכרעת הדין לגבי אישום 10 הנדון, נותר לדון רק בעבירות של אי-ניהול ספרים, לפי סעיף 117(א) (7) רישא בחוק מע"מ; וכן בעבירה לפי סעיף 216(5) בפקודת מס הכנסה, שעניינה אי-ניהול ספרים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

"בהתאם להוראות", אשר לטענת ההגנה מתייחסת רק לאי-ניהול ספרים בכלל [קרי: למפורט בסעיף א(2) של אישום 10 בלבד], ולטענת המאשימה מתייחסת גם לניהול הספרים בסטייה מהותית מן ההוראות [קרי: גם למפורט בסעיף א(3) באישום 10, לעניין **פקודת מס הכנסה** בלבד].

8. יובהר כי אי-ניהול ספרים בכלל מהווה עבירה הן לפי **חוק מע"מ** הן לפי **פקודת מס הכנסה**, והנאשם לא זוכה מעבירות אלה בשלב הטענה "אין להשיב לאשמה". ההבדל בין העבירה לפי **חוק מע"מ** לבין העבירה לפי **פקודת מס הכנסה** נוגע לניהול ספרים בסטייה מהותית. לפי **חוק מע"מ** נדרשת קביעה מינהלית בדבר הסטייה, שהצדדים הסכימו לפנינו כי לא נעשתה בענייננו, נכון לאותו מועד. לפיכך הוסכם והוחלט שהנאשם יזוכה מן העבירה של ניהול ספרים בסטייה מהותית לפי **חוק מע"מ**. אולם, לפי **פקודת מס הכנסה**, שאלת עצם קיומה של סטייה מהותית מן ההוראות; והשאלה אם ניהול מערך ספרים ככלל, אך תוך סטייה מהותית או חסרון נקודתי בתוך מערך הספרים, מהווה עבירה – נתונה לפרשנות שיפוטית, שהצדדים חלוקים לגביה. לפיכך הנאשם לא זוכה ממנה בשלב של "אין להשיב לאשמה".

להשלמת התמונה נציין, כי לאחרונה ניתן פסק דין אשר דחה את ערעורי המס של הנאשם, וממנו למדנו כי ספרי הנאשם נפסלו בהחלטת "נימוקי פסילת ספרים" מיום 17.9.15, וכי, בין שאר העניינים שנדונו שם, נדחה גם ערעורו של הנאשם על פסילת ספריו [ע"מ (ב"ש) 29996-11-15 מיכאל פרץ נ' מנהל מע"מ באר שבע (2.2.20)], עמ' 1 ו-20-21 במהדורת "נבו". אולם, הנאשם כבר זוכה מן העבירה התלויה בפסילת הספרים כאמור, בשלב הטענה "אין להשיב לאשמה"; ולפיכך אין מקום לשוב ולדון בכך עתה.

9. על אף האמור, התואם את דברי ב"כ המאשימה בדיון [פרוטוקול מיום 29.2.16, עמ' 236] – המאשימה, בסיכומיה, נטשה את הטענה בדבר עבירה של אי-ניהול ספרים לפי **חוק מע"מ**, בכך שהתייחסה לזיכוי בשלב הטענה "אין להשיב לאשמה" כאילו כלל את כל העבירות לפי **חוק מע"מ**, לרבות אי-ניהול ספרים בכלל; ולפיכך דנה המאשימה רק בעבירות לפי **פקודת מס הכנסה** [סיכומי המאשימה הארוכים, עמ' 82]. לפיכך, הגם שהיה מקום להרשיע את הנאשם בגין אי-ניהול הספרים, שאותם לא ניהל כלל, כמבואר להלן, גם לפי **חוק מע"מ** – לא נעשה כן; אלא נדון רק בשאלת השתכללותן של העבירות לפי **פקודת מס הכנסה**.

המענה לכתב האישום

10. במענה לכתב האישום [מיום 23.7.15], הודה הנאשם בחיובו של העסק בניהול ספרים (ככלל); אולם כפר בחובתו לנהל את כל הספרים המתחייבים מן התוספות הנקובות באישום 10 סעיף א(1) [כלעיל בפסקה 3]. הנאשם כפר הן בטענה שלא ניהל ספרים שהיה חייב לנהל [סעיף א(2) באישום 10], הן בטענה שניהל חלק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מספרי העסק בסטייה מהותית מההוראות [סעיף א(3) באישום 10].

יריעת המחלוקת

11. אין חולק כי עסקו של הנאשם היה מחויב בניהול ספרים. לאחר הזיכוי מן העבירה של ניהול ספרים בסטייה מהותית מההוראות לפי **חוק מע"מ** – ובעקבות התייחסות המאשימה, הסרתם מעל הפרק של העבירות לפי **חוק מע"מ** בכלל – נותרו בין הצדדים מחלוקות בשאלות מהם תחומי עיסוקו של הנאשם; אלו ספרים היה עליו לנהל, בשים לב למהות עיסוקיו ולמהות העיסוק המרכזי מביניהם; האם פנקס שטרי המטען מהווה למעשה "ספר הובלות" כנדרש; האם אי-ניהול ספר אחד, מתוך מערכת שלמה של ספרים, מהווה עבירה של "אי-ניהול ספרים"; והאם העבירות לפי **פקודת מס הכנסה** כוללות גם ניהול ספרים בסטייה מהותית מההוראות.

ראיות המאשימה וסיכומיה

12. המאשימה מבססת אישום זה על אי-מציאת הספרים הנדרשים במשרדו של הנאשם; על הודאותיו של הנאשם בחקירותיו [ת/22)12) ו-ת/26)26]; ועל עדותו בבית המשפט.

13. ב-ת/22)12)22), בהתייחס לספרים שניהל בעסק, אמר הנאשם כי הוא מנהל "חשבוניות מס, קבלות, תעודות משלוח ... שטרי מטען להובלה. על כל הובלה אני מוציא שטר מטען להובלה בשוק המקומי ומה שהגיע מאשדוד עם תעודת משלוח ורשימון" [שם, עמ' 5].

14. הנאשם אישר שלא הנפיק קבלות בגין "הכסף השחור" ולא רשם הכנסה זו בשום מקום [שם, עמ' 4-5].

15. הנאשם שלל ניהול ספר עבודה כשעבד בשיפוצים, והסביר שמילא הזמנות עבודה ללקוחות, ועל פיהן הנפיק חשבוניות מס בתחילת העבודה או בסיומה: "היו הזמנות עבודה שהייתי רושם. הייתי רושם ללקוח הזמנת עבודה ובסוף העבודה מוציא חשבונית מס, לפעמים לפני העבודה. ככה עבדתי". את הזמנות העבודה לא נהג הנאשם להעביר להנהלת החשבונות אלא לשמור אותן במשרד [ת/22)12)22), עמ' 5 שורה 10].

16. הנאשם שלל ניהול ספר עבודה לשופל [ת/22)12)22), עמ' 5 שורה 16].

17. ב-ת/24)12)24) נשאל הנאשם אם בידיו תיעוד של ההובלות שביצע, והשיב שלא שמר העתקים של תעודות משלוח או הרשימון. בהמשך הוסיף: "לא ניהלתי כלום"; והסביר שהכל נשלח למעבר כרם שלום [ת/24)12)24),

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עמ' 3].

18. ב-ת/12(26) הסביר הנאשם כי אכרם יאסין (להלן: "יאסין") היה הלקוח מבחינתו; והשמות האחרים שהועלו בפניו הם למעשה לקוחות של יאסין. הוא לא ידע להשיב לשאלת החוקר כיצד ניתן לעקוב אחר ההובלות שביצע. כך השיב גם כאשר הועלו בפניו שמות נוספים; כגון מוסטפה חסונה, סלים עליאאי ו-טארק חלאף. בנוגע לכולם השיב שהם לקוחות של יאסין, וכי הוא עובד מול יאסין בלבד ולא מול לקוחותיו של יאסין.

19. כאשר נשאל האם הוא יודע כמה קיבל מיאסין עבור ההובלות השיב: "לא. מה שרשמתי בתעודות יציאה בטופס אחסון סחורה רשום שמות הסוחרים ושמה רשום מה שרשמתי והיו גם שלא רשמתי" [ת/12(26), עמ' 4].

20. הנאשם סיפר על עסקאות עם לקוחות נוספים, מלבד אלה ששם מופיע באישום 11. בנוגע להובלות לאבו חאלד שרפי פירט 4 הובלות, שבגין כל אחת מהן קיבל סך 6,000 ₪ במזומן, ללא תיעוד לעסקה.

21. עבור עלאא עקל (להלן: "עקל") הוביל הנאשם מעליות. ההובלה התבצעה בינואר 2015, אולם לא הונפקה חשבונית מס בגין ההובלה הזו ואין לה גם תיעוד בתעודת משלוח. הנאשם ביצע עבור לקוח זה הובלה נוספת, וקיבל עבורה 3,000 ₪. גם במקרה זה לא הנפיק הנאשם חשבונית מס. הנאשם סיפר כי מכר משאית לעקל בתמורה לסך 40,000 ₪ – 50,000 ₪. עקל העביר את התמורה, בשיקים, לאכרם מוסא (להלן: "מוסא"). המשאית לא עברה את המסוף, והנאשם מכר אותה לקונה מחברו. רק חלק מהתמורה נפרעה (16,000 ₪ – 20,000 ₪), והנאשם, על אף שהעסקה בוטלה, לא החזיר את הכסף לעקל. הנאשם גם לא זכר האם הנפיק קבלה או חשבונית מס בגין משאית זו [שם, עמ' 7].

22. עבור חמאדה קצאץ הוביל הנאשם 6-7 הובלות, שבגין כל אחת מהן קיבל תמורה בסך 3,000 ₪. העסקאות לא תועדו בחשבוניות מס או בכל דרך אחרת [שם, עמ' 7].

23. בנוגע לרמי נח'אלה (להלן: "נח'אלה") סיפר הנאשם כי הוביל עבורו מנועים וגירים. למיטב זכרונו, ההובלה נעשתה בינואר 2015; וטרם נערכה התחשבות בגינה. סחורה של נח'אלה אוחסנה אצל הנאשם. הוא קיבל סך 20,000 ₪ כמפרעה בגין הובלה זו והובלות קודמות, אך לא הנפיק חשבונית מס או קבלה על סכום זה [שם, עמ' 7].

24. באשר לטהה דלול, הנאשם סיפר שאפשר לו לאחסן במחסנו 16 רתכות שהיו בבעלות דלול. הנאשם הבהיר שתחילה היו 19 רתכות ודלול נתן לו 3 ללא תמורה, כך שנותרו 16 באחסון. מעבר לכך לא ניתנה תמורה עבור האחסנה, שהוענקה לדלול נוכח בקשתו והיכרותו עם מוסא [שם, עמ' 7-8].

25. בנוגע לאדם בשם אדייה – הנאשם סיפר שביצע עבורו הובלה אחת מחברת פקר פלדה למעבר הגבול,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בתמורה לסך 2,500 ₪. לשאלת החוקר השיב: "לא הוצאתי חשבונית מס על ההובלה ואין לי תיעוד אחר" (שם, עמ' 8).

26. בהתייחס לעסקאות עם יוסי אלבו, אחיינו של הנאשם – אמר הנאשם כי אלבו ביצע עבורו כ-6 הובלות: 4 לחצרו של הנאשם ו-2 למושב אוהד. לעסקאות אלה אין תיעוד ולא הונפקו בגינן חשבוניות מס. בגין כל הובלה ופריקה הנאשם חייב את אלבו בסך 1,250 ₪ (שם, עמ' 9).

27. הנאשם אישר שהייתה לו בחצר מכונה חדשה לייצור גדר. מדובר במכונה של אוסאמה זוערוב (להלן: "אוסאמה"), שהועברה במכולה של חברת אלדורוב של מוסא. הנאשם הוביל ופרק את המכולה, שאורכה היה 20 רגל, וקיבל בתמורה סך 1,750 ₪ במזומן, מאוסאמה, באמצעות הישאם. הנאשם לא הנפיק חשבונית מס או קבלה בגין עסקה זו (שם, עמ' 9-10).

28. בסיכומיה טענה המאשימה כי מראיות אלה עולה שהנאשם לא ניהל ספר הובלות, יומן עבודה וספר מכונות. עוד טוענת המאשימה כי הנאשם ניהל בסטייה מהותית מההוראות ספר תקבולים ותשלומים; שוברי קבלה; תעודות משלוח; חשבוניות מס; תיק תיעוד חוץ וספר הזמנות (שירותי הובלות). כל זאת – נוכח המתחייב מן התוספות להוראות הרלוונטיות, לטענתה, לעיסוקי הנאשם: תוספת א' [יצרן] סעיף 2(ד); תוספת ב' [סיטונאי] סעיף 2(ג); תוספת ד' [קבלן] סעיף 2(ג); תוספת י"א [נותן שירות] סעיף 2(ב); ותוספת י"ב [חקלאי] סעיף 2(ג).

29. המאשימה הפנתה להודאות הנאשם כי בגין כספים שקיבל "בשחור" לא הנפיק קבלות, וההכנסה לא נרשמה כלל [כלעיל בפסקה 14]; כי לא ניהל ספר עבודה לעבודות השופל [כלעיל בפסקה 16] וכי לא ניהל ספר הובלות [כלעיל בפסקה 17]. לכך ביקשה המאשימה לצרף את הראיות המראות כי ספרי החשבוניות של הנאשם אינם משקפים באופן מלא את התנהלותו העסקית. ישנן עסקאות שהנאשם הזכיר בהודאותיו, אך אינן מתועדות בספרי הנהלת החשבוניות [כלעיל בפסקאות 20 - 26].

30. לאור המקובץ ביקשה המאשימה להרשיע את הנאשם בכל הסעיפים של אישום 10.

ראיות ההגנה וסיכומיה

31. הנאשם, בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 2.5.16], סיפר כי בעבר הייתה בבעלותו חברה שעסקה בייצור חממות, מבנים ובתי רשת; במסגרות כללית ובמתן שירות לחקלאים. החברה נקלעה לקשיים. שיקים של לקוחות לא כובדו. לאחר התייעצות עם עורך דין, הוחלט לפנות להליך של כינוס נכסים. הנאשם נכנס גם להליך פשיטת רגל אישי, משום שערב אישית לחובות החברה. בית המשפט של פשיטת רגל אישר לו לעבוד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

כעצמאי, בתנאי שיעבוד במזומן בלבד, ללא אשראי; ושלא יעסיק עובדים. הניסיון לעבוד כעצמאי בתנאים אלה לא צלח. בסוף שנת 2012 פנה הנאשם לאביו, רפאל פרץ, חבר באגודה שיתופית מבטחים, שעסק עד אז בעיקר בחקלאות ומעט במסגרות, בבקשה כי יעבדו יחד. בעקבות זאת החל הנאשם לעבוד עם אביו כשכיר [שם, עמ' 241-242].

32. בתחילת עבודתו עם אביו, תחום העיסוק המרכזי של הנאשם היה מסגרות. בהמשך פנה אליו אכרס יאסין והציע לו לפרוק עבורו מכולות שמגיעות לנמל אשדוד ולאחסן את תכולתן במושב מבטחים. משם הובלה התכולה במשאיות למעבר כרם שלום, לאחר מכן, באמצעות מובילים עזתיים, לתוך עזה [פרוטוקול מיום 2.5.15 עמ' 241 – 243].

33. הנאשם הודה כי מעולם לא קרא את הוראות ניהול הספרים ומעולם לא הוסברו לו ההוראות על ידי רואה חשבון, מנהל חשבונות או אדם אחר. את הבסיס (כהגדרתו) – החובה להנפיק חשבוניות וקבלות, שאותן קיבל מהאגודה – ידע. כאשר החל לעסוק בהובלות ופריקות ורצה לדעת אילו ספרים עליו לנהל – פנה לבית דפוס באזור מגוריו, שבעלי העסקים בסביבה נהגו להיעזר בשירותיו. הנאשם הסביר מהו תחום עיסוקו, ושם יעצו לו באילו פנקסים להצטייד [שם, עמ' 246].

34. הנאשם מסר כי הנפיק קבלות בגין כל סוג של תשלום שהתקבל – שיק, מזומן או העברה בנקאית. הוא הסביר שקיימים שני סוגים של חשבוניות. הסוג האחד מיועד לשוק המקומי (בתוך מדינת ישראל). החשבוניות מתקבלות בפנקס מהאגודה, ממולאות ומועברות בסוף כל חודש לאגודה, שם מנפיקים חשבונית מקור ללקוח. הסוג האחר של החשבוניות מונפק ללקוחות מהאזור. חשבוניות אלו מכונות "חשבונית I" או "חשבונית מקאסה", והן מתקבלות מהאגודה, פעם בחודש, כיחידות בודדות ולא בפנקס [שם, עמ' 246].

35. "חשבוניות מקאסה" לא היו מצויות תמיד בידי הנאשם. בהיעדרן – היה הנאשם מנפיק תעודת משלוח של העסק "פרץ רפאל", ובשלב מאוחר יותר היה מנפיק את החשבונית. תעודת המשלוח המקורית הייתה נשלחת אל הלקוח, העתק הועבר למזכירות האגודה והעתק נוסף נותר בפנקס תעודות המשלוח [שם, עמ' 247].

36. הנאשם סיפר כי כאשר הוביל מכולה – כל הניירת הרלוונטית למכולה יצאה עם המכולה, ואצל הנאשם (בעסק פרץ רפאל) נשארו תעודת היציאה [כגון נ/18] ותעודת השער שהתקבלה בנמל.

37. הנאשם הוסיף כי בכל משאית היה פנקס שטרי מטען: "אם אני מוביל תוצרת חקלאית לחקלאים או למישהו אחר, לכל משאית יש פנקס של שטרי מטען. ברגע שהוא מוביל הובלה הוא רושם את כל הפרטים, מאיפה לאיפה, סוג התוצרת ונותן את המקור ללקוח" [שם, עמ' 248].

38. בהמשך לדברים אלה, הסנגור הציג לנאשם חשבונית מס' 1330, אשר הופקה על ידי הנאשם ללקוח בשם שלמה מלכה. הנאשם הסביר שהבסיס לעריכת החשבונית, שהונפקה בגין הובלת תוצרת חקלאית, היה שטרי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המטען המצורפים לה; וגם על גבי החשבונית צוין כי הונפקה על בסיס שטרי המטען [נ/25]. לדברי הנאשם, שטרי המטען צורפו לכל הובלה [שם, עמ' 251]. אולם, יש לציין כי הראיה שהוגשה [נ/25] כללה רק את החשבונית. שטרי המטען או העתקיהם לא צורפו כאן ואף לא הוגשו כראיה בדרך אחרת.

39. הסנגור הציג לנאשם מספר תעודות משלוח ותעודות יציאה, והנאשם הסביר, לגבי כל אחת מהן, מי היה הלקוח ומה היו נסיבות הנפקתה של אותה תעודה [נ/18 – נ/22].

40. לגבי נ/18 הסביר הנאשם כי מדובר בתעודת יציאה. ב-נ/19 ניתן לראות תעודות משלוח: אחת של גנרטורים שיועדו ללקוח של מוסא, והשנייה – של גנרטור תעשייתי ישן. בנוסף מצויות שם תעודת משלוח של שקי מלח פסול, שנמכרו ללקוח מוסטפה חסונה. נ/20 היא תעודת משלוח מס' 61, שהונפקה לחברת "אלדורוב" של מוסא.

41. נ/21 כולל 3 תעודות משלוח בעניין הפח שצורף למעליות, שבהן מתועד אותו צירוף. למעליות, שהגיעו מחו"ל, היו מצורפים המסמכים, הרשימון, רשימת המארז ("פקינג ליסט") ופירוט טכני של תכולת מטען של המשאיות. במשלוח הזה לא אישרו את הכנסת הפח, אך המעליות אושרו והוכנסו. בתעודות צוין שמה של חברת ההובלה של עקל, ושמות הלקוחות שרכשו את הפח.

42. הנאשם הסביר כי תעודת המשלוח ב-נ/22 יועדה לחברת אל קודס (בטעות נכתב "אל גוץ"). תעודות המשלוח הונפקו על שם פרץ רפאל; משום שהסחורה הגיעה עם חשבונית על שם העסק פרץ רפאל, והדבר חייב להנפיק חשבונית מקאסה או תעודת משלוח מטעם פרץ רפאל.

43. בעדותו התייחס הנאשם גם ל"הגדרת העסק" של אביו, פרץ רפאל. הסנגור, בחקירתו הראשית, הקריא לנאשם את הגדרת "עבודות בניה" מתוך הוראות ניהול הספרים ["עבודות בניה לרבות עבודות חפירה, הריסה **ביוב וניקוז, הנחת צינורות**..."]. הנאשם הסביר שהוא לא ביצע את העבודות הללו, המתייחסות לשיפוץ בתים; אלא שיפץ מבנים חקלאיים, כגון בתי רשת ומבני צמיחה. אמנם היו בבעלות עסקו של הנאשם שני שופלים; אולם הם שימשו אותו לביצוע עבודות לחקלאים, כגון הכשרת הקרקע ובניית חממות [שם, עמ' 247].

44. בהקשר זה הסביר הנאשם כי העבודה על בניית החממות ושיפוץ התבצעה במסגרייה: "מייצרים את זה במסגרייה בעסק ולאחר מכן מעבירים ... על גבי משאיות או שאפשר להיעזר בלקוח, עם עגלה" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 247].

45. בסיכומיה טענה הגנה כי מאחר שהנאשם זוכה, כאמור, מן העבירה של ניהול ספרים בסטייה מהותית מהוראות, לפי סעיף 117(א)(7) **בחוק מע"מ** – נותרנו רק עם עבירה לפי סעיף 216(5) **בפקודת מס הכנסה**, שכוללת רק את החלופה של "אי-ניהול ספרים". לפיכך התייחסה ההגנה בסיכומיה לעבירה זו בלבד.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

46. ההגנה טוענת כי יש לזכות את הנאשם אף מעבירת אי-ניהול ספרים, בשל 4 טעמים מרכזיים:

- א. מדובר בטענות עובדתיות חלופיות – משום שלא ניתן לטעון במקביל כי לא נוהלו ספרים וכי הספרים נוהלו בסטייה מהותית;
- ב. לא הוכח היסוד העובדתי – משום שתחולת דרישה לניהול ספרים לפי תוספת מסוימת בהוראות מותנית בהוכחת מחזור פעילותו הכוללת של העסק, או מחזור פעילותו בתחום הרלוונטי הנבחן, והדבר לא הוכח;
- ג. אי-ניהול ספר אחד מתוך מערכת ספרים שלמה אינו מקיים את היסוד העובדתי הנדרש. הספר היחיד שהנאשם היה חייב לנהל, מבין 3 הספרים שאותם נטען כי לא ניהל, הוא "ספר הובלות"; וגם ספר זה נוהל בפועל, משום שגולם ב"פנקס שטרי מטען";
- ד. המאשימה לא הוכיחה את היסוד הנפשי הנדרש – מודעות לחסרונו של ספר מסוים שחובה לנהלו, שאי-ניהולו אינו מתיישב בסבירות עם הדרישה לנהל מערכת ספרים "בתיאומים סבירים".

47. לפי סעיף א(2) באישום 10, המאשימה טוענת כי הנאשם לא ניהל 3 ספרים בלבד מתוך מערכת ספרים שלמה שאותה היה עליו לנהל. אין מחלוקת כי בעסקו של הנאשם נוהלו ספרים. לפיכך, לטענת ההגנה, אין בכך משום "אי-ניהול ספרים" אלא משום "סטייה מהוראות" [ע"א 3576/92 מנהל מס ערך מוסף נ' חברת מפגש האון (30.11.1995)].

48. עוד טענה ההגנה כי ממילא אין בסיס לטענות המאשימה. בעניין ספר ההובלות נטען כי נוהל בעסק מבחינה מהותית, אף שנקרא בשם אחר. כל הנתונים האמורים להופיע בספר הובלות, לפי סעיף 3(3) בתוספת י"א להוראות, מופיעים בשטרי המטען, שבהם נרשמה כל הובלה שבוצעה בעסק, ואשר נמצאו במשאיות. כלומר, הנאשם ניהל פנקסים של שטרי מטען, אשר מהווים למעשה ספר הובלות [פרוטוקול מיום 2.5.16 עמ' 248 וכן לת/12 (22), עמ' 5]. בעניין ספר מכונות נטען כי הנאשם לא היה חייב לנהלו, על פי סעיף 2(ג) בתוספת י"ב להוראות, אשר נזכר בכתב האישום. סעיפים 2(א)(3) ו-2(ב)(5), שבהם נקבעה חובת ניהול ספר מכונות כאמור, עבור חקלאים שמחזורם בחקלאות גדול יותר מזה של הנאשם, לטענתו – לא צוינו בכתב האישום. בעניין יומן עבודה נטען כי הנאשם לא ביצע עבודות שיפוצים בבנינים, שעליהן חלה חובה זו [לפי תוספת י"א], אלא עסק בשיפוץ חממות ובתי רשת בלבד. על עבודות אלה חלה תוספת א', שעניינה "יצרנים"; משום שחממות ובתי רשת אינם בניינים, ולצורך שיפוצם נדרש לייצר חלקים חלופיים. תוספת זו אינה מחייבת ניהול יומן עבודה.

49. ההגנה מסתמכת על סעיף 2(ב) בהוראות, הקובע כלהלן: "נישום שבשל חלקים שונים של עסקו חלות עליו תוספות שונות להוראות אלה חייב לנהל מערכת חשבונות לפי התוספת המתייחסת לחלק שהוא עיקר עסקו בתיאומים סבירים בנסיבות אותו עסק בהתחשב בתוספות האחרות החלות עליו". לטענת ההגנה,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המאשימה לא הוכיחה מהי התוספת המתייחסת לעיקר עסקו של הנאשם, ולא הוכיחה מהם התיאומים הסבירים הנדרשים בעניינו של הנאשם. ההגנה מסתמכת גם על סעיף 3(ד) בהוראות, שלפיו, סטייה מהוראות שאינה מהותית לקביעת הכנסות הנישום – לאו סטייה היא. לטענת ההגנה – המאשימה לא הוכיחה כי הסטייה הנטענת היא מהותית.

50. בהתייחס ליסוד הנפשי טוענת ההגנה כי לא הוכח שהנאשם היה מודע לכך שמערכת הספרים שהוא מנהל חסרה ספר מסוים. לצורך הוכחת יסוד נפשי זה, היה על המאשימה להוכיח שהנאשם היה מודע לקיומה של דרישה כזו בהוראות; לכך שהדרישה חלה עליו; ולכך שהימנעותו מלכלול את הספר המסוים במסגרת מערך הספרים שהוא מנהל אינה סבירה, לאור הדרישה לנהל מערכת ספרים "בתיאומים סבירים" בין התוספות השונות להוראות. נטל זה לא הורם.

51. ההגנה הוסיפה וטענה כי על פי סעיף 5(216) **בפקודת מס הכנסה** נדרש להוכיח גם את היסוד של "בלי סיבה מספקת". מאחר שההוראות אינן חלק מהדין הפלילי – אין חזקה בדבר ידיעתן. המאשימה לא הוכיחה כי הנאשם היה מודע לכך שמערכת הספרים אותה הוא מנהל אינה עונה על דרישות ההוראות, כי לא הייתה לו סיבה מספקת לאופן בו ניהל את הספרים, וכי התיאומים שאותם עשה אינם "תיאומים סבירים" [כאסמכתא לכך שהנטל רובץ על המאשימה הפנתה ההגנה ל-ע"פ 52/63 **היועץ המשפטי לממשלה נ' פיינגבאום** (22.5.1963) ול-ת"פ 3679/01 **מע"מ נ' אמין מקור הזרם בע"מ** (10.11.2003)].

52. לחלופין טענה ההגנה כי הסתמכות הנאשם על ההדרכה שקיבל בבית הדפוס עולה כדי "טעות במצב דברים".

53. לאור המקובץ ביקשה ההגנה לזכות את הנאשם מאישום 10 כולו.

דיון והכרעה

54. הקביעה העיקרית בעניינו, הנעלה מספק סביר, היא כי מדברי הנאשם אשר נסקרו לעיל, בפרק על ראיות המאשימה, עולה באופן שאינו משתמע לשני פנים כי הנאשם לא תיעד את כל עסקאותיו באופן שיאפשר להתחקות אחר כל הכנסותיו ולגבות ממנו מס אמת. התחקות אחר כל ההכנסות של נישום, באופן שיאפשר גביית מס אמת ממנו, היא כל תכליתן של העבירות שבהן הואשם הנאשם באישום 10. אי-רישום עסקאות כאמור הוא בגדר סטייה מהותית בניהול הספרים שהיה על הנאשם לנהל, אם בכלל נוהלו.

55. הנאשם הודה בכך שעסקאות מסוימות היו "בשחור" ולא נרשמו בשום דרך. הנאשם לא טרח ללמוד מגורם בר-סמכא מהן חובותיו כעוסק בתחום של ניהול ספרים. "שִׁגְגַת תִּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן" [משנה אבות ד,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

יג; ומכל מקום, אין בהסתמכות על גורם בלתי מקצועי, כמו בית דפוס, משום "סיבה מספקת", לעניין סעיף 216(5) **בפקודת מס הכנסה**, לאי-ניהול ספרים. הנאשם, בפשטות, לא הוטרד על ידי חובתו לנהל ספרים. התייחסותו לניהול ספרים נעה בין "לא ניהלתי כלום" לבין "מה שרשמתי רשמתי והיו גם שלא רשמתי" [כלעיל בפסקאות 17 ו-19, בהתאמה]. כדבריו: "לא ניהלתי ספרים כמו שצריך מה אני אעשה" [ת/24]12(24), עמ' 8].

56. התנהלות זו, על פניה, אינה יכולה להיחשב לנורמטיבית לפי שום קנה מידה. הנאשם הוא במובהק עבריין מס, שאינו מנהל ספרים כדין, לפי עדותו-הוא. קריאת אמרותיו של הנאשם יוצרת רושם חד משמעי כי הנאשם אפילו אינו מנסה להסתיר או לתרץ את הדפוס הבלתי נורמטיבי שלפיו ניהל את עסקיו. אין בדבריו, בהקשר זה, סימנים של בושה ותחושת אשמה, העשויים לגרום לאדם לשקר לגבי עבירות שביצע. תיאורים אלה עשו עליי רושם מובהק של דברים כהווייתם. אין כל סימן לכך שהחוקרים היו צריכים להתאמץ – שלא לומר, חלילה, להשתמש באמצעים פסולים – כדי לחלץ ממנו את הדברים. הנאשם השיח לפי תומו כי הוא מנהל עסקים באופן הנראה לו מועיל ביותר לעשיית רווחים, ומתייחס לחובות החוקיות כאל מכשולים שצריך למצוא את הדרך לעקוף אותם. יש להאמין לדבריו המפורשים של הנאשם כי כך התנהל.

57. להבדיל מן הנאשם, שתיאר בפשטות את אי-הציות שלו לדיני המס בכלל ולדיני ניהול ספרים בפרט – סגוריו המלומדים רקמו עבורו מסכת של טענות הגנה, מן הגורן ומן היקב. טענות אלה יידונו להלן.

58. סעיף 216(5) **בפקודת מס הכנסה** קובע כלהלן:

"אדם אשר בלי סיבה מספקת עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, או שני העונשים כאחד:

...
(5) לא ניהל פנקסי חשבונות בהתאם להוראות המנהל שניתנו על פי סעיף 130(א)."

59. מטרתו של סעיף 216 **בפקודת מס הכנסה** היא לדרוש רמת התנהגות סבירה בקשר בין הנישום לרשויות המס, ולהעניש את הנישום במקרים שבהם הוא מפר חובה זו. שיתוף הפעולה בין הצדדים חיוני לקיומה של מערכת מס תקינה. היסוד "בלי סיבה מספקת" הוא יסוד נפשי של כוונה פלילית [גיורא עמיר, טלי ירון אלדר, רועי פלר, **עבירות מס ועבירות הלבנת הון** (מהדורה שביעית, 2019; להלן: "**עבירות מס**"), עמ' 535]. יש לבחון אם הפגם בניהול הספרים היה מהותי לקביעת הכנסותיו של הנישום; כמה שנאמר בסעיף 3(ד) בהוראות: "**נתגלתה סטייה מהוראות אלה, שאינה מהותית לענין קביעת הכנסתו של הנישום, לא יראו בסטייה זו בלבד אי-קיום הכללים לשיטת ניהול הפנקסים**" [ראו גם **עבירות מס**, עמ' 555-556].

60. מכלל לאו אתה שומע הן: אם, לפי סעיף 3(ד) בהוראות, סטייה שאינה מהותית, במובן זה שהיא אינה פוגמת ביכולתו של פקיד השומה לקבוע את הכנסתו של הנישום, לא תיחשב לאי-קיום ההוראות – אזי סטייה מהותית מניהול תקין של הספרים, באופן הפוגם ביכולתו של פקיד שומה לקבוע את הכנסתו של הנישום, ולא רק אי-ניהול ספרים, עולה כדי הפרה של חובת ניהול הספרים, וממילא כדי עבירה לפי סעיף 216(5) **בפקודת**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מס הכנסה.

61. יש לדחות, אפוא, את טענת ההגנה כי העבירה לפי **פקודת מס הכנסה** מתייחסת רק לאי-ניהול ספרים בכלל (ואפילו לא לאי-ניהול ספר מסוים, בהקשר של ניהול מערך ספרים בכלל). העבירה לפי **פקודת מס הכנסה** אינה מחייבת קביעה מינהלית מוקדמת של סטייה מהותית מההוראות. אולם היא בהחלט חלה על כל מצב שבו הנישום לא תיעד את עסקאותיו באופן המאפשר שומה מלאה ונכונה; לרבות מצב שבו הדבר נגרם עקב ניהול ספר אחד בסטייה מן ההוראות. אין בזיכוי הנאשם מעבירת ניהול ספרים בסטייה מהותית מההוראות לפי **חוק מע"מ** כדי לחסום את האפשרות שהנאשם יורשע בניהול ספרים בסטייה מהותית מההוראות, לפי **פקודת מס הכנסה**, אם תימצא סטייה כאמור. תחילה אדון, אפוא, בסעיף האישים שהרלבנטיות שלו אינה במחלוקת – אי-ניהולם של ספרי הובלות, יומני עבודה וספר מכונות. לאחר מכן אדון בטענת המאשימה לסטיות מהותיות בספרים נוספים, שההגנה ראתה כבלתי רלבנטיות בעקבות הזיכוי מן העבירות לפי **חוק מע"מ** בשלב ה"אין להשיב לאשמה", ועל כן לא התמודדה עמה.

ספר הובלות

62. אין מחלוקת שהנאשם, במסגרת עבודתו בעסק "פרץ רפאל", עסק בעיקר בהובלות.

63. ההוראה היחידה במסגרת ההוראות, הדנה בחובת ניהול ספרים של מוביל, מצויה בתוספת י"א, העוסקת במגוון של נותני שירותים, ומחייבת אותם, לפי היקף עסקם, לנהל מערכים שונים של ספרים. סעיף 3(3) בתוספת י"א עוסק במובילים, ומחייב אותם – בנוסף לספרים שבהם חייבים נותני השירותים האמורים בכללם – גם לנהל ספר הובלות; כלהלן:

"בעלי רכב להובלה בשכר של מטענים או נוסעים וכן מארגן הובלת מטענים לשם ביצועה בידי אחרים – ספר הובלות או הסעות שיכלול לגבי כל הובלה או הסעה לפחות –

(א) המספר הרשום של הרכב;
 (ב) תאריך ההובלה או ההסעה;
 (ג) המוצא והיעד;
 (ד) תיאור כללי של המטען;
 (ה) חתימת הנישום או אדם מטעמו;
 (ו) סימול לאיתור רישום ההכנסה במערכת החשבונות;
 הרישום בספר הובלות והסעות ייעשה בתחילת יום העבודה ומכל מקום לא יאוחר מתחילת הובלה".

64. עיינו הרואות כי חובת ניהול ספר הובלות כאמור, להבדיל מחובת נותני שירותים לנהל ספרים אחרים שתוספת י"א עוסקת בה, אינה מותנית בהיקף מסוים של מחזור כספי של העסק. מכאן שהיה על הנאשם, שעסקו העיקרי – הובלות, לנהל ספר הובלות, אשר יכלול את הפרטים המנויים בסעיף 3(3) הנזכר. פרטים אלה מהותיים, משום שבלעדיהם העסקה, וזיקתה להנהלת החשבונות של הנישום, אינן מזוהות די הצורך לבחון את תקינות התיעוד ואת שלמות הדיווח על ההכנסות, ועל ידי כך לקבוע את השומה. חזקה על מתקין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ההוראות שלא ראה להכביד על הנישומים סתם כך. לפיכך, חזקה שהיעדר גורף של סוגי פרטים כאמור מתיעוד העסקאות – ייחשב לסטייה מהותית מן ההוראות. מי שניהל תיעוד חסר כזה, המתעלם מחלק מן הפרטים שההוראות מצוות לכלול בספרים – "לא ניהל פנקסי חשבוניות בהתאם להוראות המנהל", ולפיכך עבר עבירה לפי סעיף 216(5) בפקודת מס הכנסה.

65. למעלה מן הצורך ייאמר כי סעיף 2(ב) בתוספת י"א, שהוזכר בסעיף א(1) באישום 10, חל על נותני שירותים שמחזורם העסקי גבוה מסך 820,000 ₪; וזאת בהתייחס לעסק בכללו, ולא רק לעסקי ההובלה. מן הפרק הבא בהכרעת הדין, העוסק באישום 11, עולה כי עסקו של הנאשם מקיים דרישת סף זו; אפילו בהתייחס לחשבוניות המפורטות באישום 11 בלבד, ומבלי להביא בחשבון חשבוניות שלא נכללו בכתב האישום.

66. מהמקובץ עולה שעל הנאשם, כנותן שירות בתחום ההובלות, ולמעלה מן הצורך – גם בשים לב למחזורו העסקי, חלה חובה לנהל ספר הובלות, הכולל את הרכיבים המפורטים בסעיף 3(3) בתוספת י"א בהוראות.

67. המאשימה טוענת כי הנאשם לא ניהל ספר הובלות כלל. לעומתה, ההגנה טוענת כי הנאשם ניהל, למעשה, ספר הובלות, שהיה מגולם במכלול שטרי המטען שצורפו לכל הובלה, אשר בהם נרשמו הפרטים הנדרשים בסעיף 3(3) הנזכר [כלעיל בפסקאות 36 – 38].

68. דא עקא, שההגנה לא הוכיחה את טיבם של שטרי המטען שעליהם הסתמכה. יוזכר כי אישום באי-ניהול ספרים מבוסס על "עובדה שלילית". לפיכך, הגם שהנטל להוכיח אשמה פלילית מוטל על המאשימה – כאשר המאשימה טוענת להיעדרם של ספרים, עובר אל הנאשם נטל הבאת הראיות, המגולם בהצגת הספרים שהוא טוען לקיומם. המאשימה תפסה את הניירת במשרדו של הנאשם, והעתק של חומר חקירה זה נמסר להגנה. לו נמצאו בו הספרים הנטענים, או "תחליף" ספרים כנטען – היה על הנאשם להציגם. במיוחד כך משהנאשם מסר כי בשלב החקירות לא אצר כוח להתנגד לתזות שהטיחו בו החוקרים, והשליך את יהבו על הוכחת גרסתו במשפט [כלהלן בפרק על אישום 12]. משבמשפט לא הוצג כל ספר הובלות או דבר הדומה לספר הובלות – מלבד החשבונית היתומה נ/25, ללא כל שטרי מטען שהיא נחזתה להסתמך עליהם – הרי שנזקפת לחובת הנאשם החזקה כי הראיה, שהיה מצופה ממנו להביאה אך הוא נמנע מכך, הייתה פועלת לחובתו [ע"פ 437/82 סלומון אבו נ' מדינת ישראל (6.4.1983)].

69. הנאשם לא הרים, אפוא, את נטל הבאת הראיות להוכיח את העובדה החיובית בדבר קיומם של ספרים שהמאשימה טענה לאי-קיומם. בכך הרימה המאשימה את נטל השכנוע להוכיח את העובדה השלילית האמורה בכתב האישום. ספציפית, הנאשם לא הרים את נטל הבאת הראיות שהיה מוטל עליו להוכיח את טענתו כי שטרי המטען מהווים "ספר הובלות", כמבואר להלן.

70. לחשבונית לדוגמא שהגישה ההגנה, כראיה יחידה לעניין זה [נ/25] – שעליה צוין כי הונפקה על פי שטרי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

המטען – לא צורפו שטרי המטען עצמם, או העתקים שלהם. לא הוגש אפילו שטר מטען אחד לדוגמה. לא ניתן לאמת, אפוא, את גרסת הנאשם לגבי הפרטים שנהג לרשום בפנקס שטרי המטען. יש לזקוף זאת לחובת הנאשם, ולהניח שלו הוגשו אותם שטרי מטען – היה ניכר בהם היעדרם של פרטים מהותיים כנדרש בהוראות. כפי שניתן להתרשם מחומר הראיות בכללותו – הנאשם נהג חסכנות רבה בציווד משרדי, ולא הצטיין בבלירות. משהנאשם לא הביא כל הוכחה לתמיכה בגרסתו כי הפרטים המהותיים הנדרשים בסעיף 3(3) בתוספת י"א להוראות אמנם כלולים בשטרי המטען – לא הוכיח את גרסתו, ויש לדחותה.

71. המסקנה היא, אפוא, כי הנאשם לא ניהל ספר הובלות, שהיה עליו לנהל כמי שעיקר עיסוקו בהובלות.

יומן עבודה (שירותי שיפוצים)

72. המאשימה טוענת כי משאין מחלוקת שהנאשם בנה חממות ושיפץ בתי רשת לחקלאים – היה עליו לנהל יומן עבודה לשירותי שיפוצים אלה. ההגנה טוענת כי חממות ובתי רשת אינם "בניינים".

73. תוספת ד' עוסקת בניהול פנקסי חשבונות על ידי קבלנים. סעיף 1 בה קובע כי "קבלן" – **נישום שעסקו או חלק מעסקו ביצוע עבודות בניה**; וכי "עבודות בניה" – **לרבות עבודות חפירה, הריסה, ביוב וניקוז, הנחת צינורות, סלילת כבישים ודרכים ועבודות עפר ולמעט עבודות שיפוצים ותיקונים בבנינים**. תוספת זו אינה מחייבת ניהול יומן עבודה בכלל ויומן עבודה (שירותי שיפוצים) בפרט. אין צורך להתעכב, אפוא, על השאלה אם בניית חממות או שיפוץ בתי רשת נכללים במונח "עבודות בניה". אולם, לא למותר לציין כי המונח "עבודות בניה" פורש בהרחבה, ככולל כל עבודת בנייה מכל סוג ומין [ערר (ת"א) 39/78 חברת ש. ספיר פוליכימיקליים בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 1 (7.7.1980)].

74. תוספת י"א עוסקת בניהול פנקסי חשבונות על ידי נותני שירותים ואחרים, וקובעת בסעיף 3(6) כי "נותן שירותי שיפוצים ותיקונים בבנינים (חייב לנהל) יומן עבודה שינוהל בספר כרוך ולגבי כל יום בנפרד יכלול לפחות: (א) התאריך; (ב) מקום ביצוע העבודה; (ג) שם מזמין העבודה; (ד) תיאור העבודה; (ה) מספר המועסקים בביצוע העבודה; (ו) שמם ומענם של קבלני-משנה לביצוע העבודה; (ז) מספר החשבונית שהוצאה למזמין בגמר העבודה. הרישום ביומן עבודה ייעשה לא יאוחר מלמחרת יום העבודה". יש להכריע, אפוא, אם שיפוץ חממות ובתי רשת הוא בגדר "שירותי שיפוצים ותיקונים בבנינים".

75. פרשנות תכליתית מחייבת תשובה חיובית על שאלה זו. ניהול הפנקסים נועד לשקף את פעילותו הכלכלית של הנישום. טענה כי פלוני אינו חייב לנהל ספר מסוים צריכה להצביע על ספר אחר שהוא ניהל לפי הוראה אחרת, אשר משקף כדבעי את הפעילות העסקית הנדונה. הרזולוציה הנדרשת משתקפת במכלול ההוראות, ובענייננו – בסעיפים האחרים של תוספת י"א המתייחסים לנותני שירותים אחרים. כשם שמי שמתקן מכוניות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

(בעל מוסד) צריך לנהל יומן עבודה שבו יתועד כל טיפול (שם, סעיף 3(4)) – כך מי שמתקן חממות ובתי רשת צריך לנהל יומן עבודה שבו יתועד כל תיקון. כשם שקבלן בנייה צריך לנהל את הספרים הנדרשים ממנו לגבי כל עבודת בנייה, במובן הכי רחב [כאמור לעיל] – כך מי שנותן "שירותי שיפוצים בבניינים" צריך לנהל את הספרים הנדרשים משכמותו בהתייחס לשיפוץ של בניינים במובן הכי רחב.

76. לא למותר להזכיר, הגם שמדובר בחיקוק אחר, את הגדרת "בניין" בחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, לאמור: "בנין" – כל מבנה, בין שהוא בנוי אבן ובין שהוא בנוי ביטון, טיט, ברזל, עץ או כל חומר אחר, לרבות – (1) כל חלק של מבנה כאמור וכל דבר המחובר לו חיבור של קבע; (2) קיר, סוללת עפר, גדר וכיוצא באלה הגודרים או תוחמים, או מיועדים לגדור, או לתחום, שטח קרקע או חלל".

77. אין כל טעם טוב, אפוא, בין בפרשנות תכליתית בין בפרשנות טקסטואלית, להחריג שיפוץ חממות ובתי רשת מחובת ניהול יומן עבודה מתאים, קרי: יומן עבודה (שירותי שיפוצים).

78. אמנם, בכתב האישום נקבה המאשימה בסעיפים מתוך ההוראות שאינם מחייבים בניהול יומן עבודה; ולא נקבה בסעיף האמור – תוספת י"א, סעיף 3(6) – שכן מחייב בכך, כאמור לעיל. אולם, לא ראינו בכך משום מניעה להרשעת הנאשם באי-ניהול יומן עבודה (שירותי שיפוצים). בכתב האישום [אישום 10 סעיף א(2)] הואשם הנאשם במפורש באי ניהול יומן עבודה (שירותי שיפוצים) "כמחוייב בהוראות". לנאשם הייתה יותר מהזדמנות הוגנת להתגונן מפני טענותיה המפורטות של המאשימה לאי-ניהול ספרים, ואכן הוא התגונן, תוך דיון מפורט בסעיפים השונים של ההוראות ובשאלת תחולתם על עסקי הנאשם [כמפורט לעיל בפסקה 48]. כבר ראינו כי תופעת אי-ניהול ספרים על ידיו הייתה גורפת, ולא נבעה מטעות שבגללה נמנע מלנהל ספרים לפי סעיף מסוים, אך ניהל ספרים לפי סעיף אחר. כלומר, אין כל חשיבות לשאלה באיזה סעיף של חובת ניהול ספרים נקבה המאשימה; משום שהנאשם לא ניהל ספרים לפי אף סעיף.

לפיכך יש להרשיע את הנאשם בעבירה של אי-ניהול יומן עבודה (שירותי שיפוצים), לפי סעיף א(2) באישום 10.

ספר מכונות, כלים וציוד חקלאי

79. המאשימה ייחסה לנאשם עבירה של אי-ניהול ספר מכונות, כלים וציוד חקלאי ("ספר מכונות"); בהפנותה לתוספת י"ב, סעיף 2(ג). דא עקא, שכטענת ההגנה – אין למצוא בסעיף זה חובה לנהל ספר מכונות.

80. ייתכן שמדובר בטעות סופר, והמאשימה התכוונה לסעיף 2(ב) בתוספת י"ב, שממנו ציטטה בסיכומיה [הארוכים; ראו שם בעמ' 83: ההפניה היא לסעיף 2(ג)], כמו בכתב האישום; אולם הציטוט הוא של המחזור הנדון בסעיף 2(ב)]. אולם, סעיף זה מתנה את חובות ניהול הספרים לפיו במחזור בחקלאות העולה על

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

1,400,000 ₪; והמאשימה לא הוכיחה שלעסקו של הנאשם היה מחזור כזה בחקלאות. בין כך ובין כך – סעיפים אלה אינם חלים בענייננו.

81. מכל מקום, תוספת י"ב חלה על הנאשם; שהיה בגדר "חקלאי" – **נישום בעל הכנסה מחקלאות**, אשר הוגדרה ככוללת "פועלה, השכרה או החכרה של מכונות, כלים או ציוד חקלאיים" [תוספת י"ב בהוראות, סעיף 1]. אין מחלוקת שהנאשם עבד עם שני שופלים. תוספת י"ב מחייבת כי "חקלאי שהיתה לו הכנסה מהפעלת מכונות, כלים וציוד חקלאיים לאחרים או מהשכרתם לאחרים או מהחכרתם לאחרים, ינהל רישום עבודת המכונות, הכלים או הציוד האמורים אצל אחרים" [שם, סעיף 6]; וזאת ללא תלות בהיקף מזערי של מחזור עסקי בחקלאות. יושם לב כי גם לפי תוספת ד', החלה על קבלני בנייה, חובה לנהל ספר מיוחד אודות פעילותו של ציוד מכני הנדסי כדוגמת שופלים [תוספת ד', סעיף 3].

82. להבדיל מאשר לגבי ספר הובלות – הנאשם לא טען כי ניהל ספר מכונות. הוא רק טען שלא היה עליו לנהל ספר כזה. טענה משפטית זו נדחתה, לאור תוספת י"ב, סעיף 6 בהוראות.

83. העולה מן המקובץ כי הנאשם לא ניהל ספר הובלות (או, אם נידחק לקבל את טענת ההגנה כי יש לראות את שטרי המטען כ"ספר הובלות" – כי ניהלו בסטייה מהותית מן ההוראות); לא ניהל יומן עבודה (שירותי שיפוצים); ולא ניהל ספר מכונות; בניגוד לחובתו לפי ההוראות לנהלם.

היסוד הנפשי "ללא סיבה מספקת"

84. משהוכח היסוד העובדתי של אי-ניהול ספר הובלות וספר מכונות – יש לבחון אם הייתה לנאשם "סיבה מספקת" לכך.

85. המאשימה הייתה חייבת לציין בכתב האישום, לצורך הוכחת היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו, כי הספרים לא נוהלו ללא סיבה מספקת לכך. ב-ע"פ 52/63 **היועץ המשפטי לממשלה נ' פיינגבאום** (22.5.1963) זוכה נאשם מעבירה לפי סעיף 216(5) **בפקודת מס הכנסה**, מחמת היעדרו של פרט זה בכתב האישום. נקבע שם כי לא מדובר בפגם טכני הניתן לריפוי על ידי תיקון כתב האישום, אלא בפגם מהותי; משום שאי-ניהול חשבונות מסיבה מספקת אינה עבירה פלילית.

86. אולם, יש לאבחן את עניין **פיינגבאום** מענייננו. שם – ההרשעה התבססה על הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום, תוך כפירה בהאשמות. בשל כך לא הובאו ראיות; והנאשם הורשע על סמך הודאתו בכתב האישום כלשונו. מאחר שכתב האישום לא כלל את היסוד הנפשי הנדרש "בלי סיבה מספקת", לא הייתה לנאשם "הזדמנות הוגנת" להבהיר כי יש באמתחתו סיבה מספקת, ונקבע שהתביעה לא הוכיחה את אשמתו. בענייננו, לעומת זאת, הנאשם הודה שלא ניהל את הספרים כיוון שלא ידע על חובתו לנהלם, לאחר שנמנע מלהתייעץ עם בעל מקצוע רלבנטי בתחום הנהלת החשבונות [מלבד בית הדפוס, כלעיל בפסקה 33]. כלומר,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם הודה, למעשה, בהיעדר "סיבה מספקת" לאי-ניהול הפנקסים.

87. על היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו נאמר כי "הסעיף אינו דורש יסוד נפשי של כוונה מיוחדת באי-ניהול פנקסי החשבונות, ואין צורך להוכיח כוונה להעלים מס או להימנע מתשלומו. די בכך, שהפנקסים לא נוהלו, למעט אם הנאשם מציג 'סיבה מספקת' למחדלו זה, שאז לא התגבשה אצלו העבירה דנן" [תפ"ח (ב"ש) 20623-11-12 מדינת ישראל נ' גרימברג (26.9.2016)].

88. בענייננו, כפי שהראתה המאשימה וכפי שעוד יבואר להלן בפרק על אישום 11, הנאשם לא כלל בספריו הובלות רבות, אשר ביצע במסגרת עסקאותיו עם יאסין ולקוחות נוספים כגון אדייה, אלבו, חברת אלדורוג, נח'אלה, קצאץ, עקל ושרפי. עבור עסקאות אלה קיבל הנאשם כספים ב"שחור", ולא הונפקו בגינם חשבוניות מס. לנאשם היה אינטרס ברור שלא לתעד עסקאות אלה, כדי שלא לחשוף את ההכנסות שקיבל "בשחור". מדובר באי-ניהול ספרים, או בניהול ספרים בסטייה מהותית מההוראות, ללא שום "סיבה מספקת" – אלא מן הסיבה הרגילה שבעטייה עברייני מס אינם מנהלים ספרים, או מנהלים אותם בסטייה מהותית מההוראות: השתמטות ממס.

89. כמי שעיקר עיסוקו בהובלות – החובה לנהל ספר הובלות הייתה ברורה לנאשם. להבדיל מספרים אחרים שהנאשם כפר בחובתו לנהלם – הנאשם לא כפר בחובתו לנהל ספר הובלות; אלא טען שניהל ספר הובלות בפועל, אשר גולם בפנקסים של שטרי המטען. דא עקא, שטענה זו נדחתה; כאמור לעיל.

90. לאור המקובץ, אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות של אי-ניהול ספר הובלות, יומן עבודה (שירותי שיפוצים) וספר מכונות, ללא סיבה מספקת, בהתאם לסעיף א(2) באישום 10 – עבירות לפי סעיף 216(5) בפקודת מס הכנסה.

ניהול בסטייה ניכרת

91. הנאשם מואשם באישום 10 כי, מלבד הספרים שלא ניהל כלל, כאמור לעיל – ניהל בסטייה מהותית מההוראות ספר תקבולים ותשלומים, שוברי קבלה, תעודות משלוח, חשבוניות מס, תיק תיעוד חוץ וספר הזמנות (שירותי הובלות).

92. הנאשם לא התגונן בסיכומיו מפני האשמות אלה, בטענה כי זוכה מהם בשלב הטענה "אין להשיב לאשמה". יש לדחות טענה זו. הנאשם זוכה מניהול ספרים בסטייה מהותית לפי חוק מע"מ, משום שלא התקיים ההליך המינהלי של פסילת ספרים, שלפי חוק זה נדרש להרשעה. אולם הוא לא זוכה מניהול ספרים בסטייה מהותית לפי פקודת מס הכנסה, שאינה מחייבת הליך מינהלי כאמור.

93. נראה שההסתמכות על הזיכוי בשלב הטענה "אין להשיב לאשמה" הייתה אמתלה גרידא שנועדה לטשטש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

היעדר כל טענת הגנה מפני אישום זה. ברור שהנאשם לא ניהל ספר כלשהו לפי ההוראות. הוא הודה בכך וכלל לא ניסה להסתיר זאת. ההגנה היחידה שסנגוריו יכלו להעמיד לו, אפוא, היא הטענה המשפטית כי לא היה עליו לנהל את הספרים שלא ניהל, בכלל או לפי ההוראות. משהגנה זו נדחתה, למעט לעניין יומן עבודה לשיפוצים – לא נותרה לנאשם הגנה מפני הרשעה בכל העבירות הנובעות מן העובדה של אי-ניהול ספרים, או ניהולם בסטייה מהותית מההוראות, אשר אפיינה את כל התנהלותו העסקית של הנאשם; כפי שהודה בפשטות: "לא ניהלתי כלום".

94. לגבי ספר תקבולים ותשלומים קובע סעיף 12(ב) בהוראות כי "בספר תקבולים ותשלומים יירשם כל תקבול וכל תשלום הנוגעים להכנסות ולהוצאות העסקיות...". די בהודאת הנאשם באי רישום כל תקבול וכל תשלום כדי לבסס את הרשעתו בסטייה מהותית מן ההוראות בניהולו של ספר זה.

95. על הנאשם היה לנהל ספר זה לפי תוספת א' סעיף 2(ד)(1) לגבי עיסוקיו כיצרך חממות ובתי רשת; לפי תוספת י"א סעיף 2(ב)(1) לגבי עיסוקו כנותן שירותים בתחום ההובלות [או אפילו סעיף 2(ג)(1), במקרה של נותן שירותים שמחזורו קטן יותר]; ולפי תוספת י"ב סעיף 2(ג)(1), לגבי עיסוקו כחקלאי, לעניין ההפעלה או ההשכרה של השופלים, בהינתן שלא הוכח גודל מחזור העסקים שלו בחקלאות. המאשימה הזכירה גם את תוספת ב' [סעיף 2(ג)(1)], העוסקת בסיטונאים; אולם לא הסבירה איזה עיסוק סיטונאי מיוחס לנאשם, מלבד עיסוקיו הידועים בייצור מתקנים חקלאיים [תוספת א'], במתן שירותי הובלה ושירותים אחרים לחקלאים [תוספת י"א], ובהפעלת כלים חקלאיים או השכרתם [תוספת י"ב]. כפי שבואר לעיל, הנאשם לא היה חייב לנהל ספרים לפי התוספת החלה על קבלנים בכלל [תוספת ד'] או קבלני שיפוצים בפרט [תוספת י"א סעיף 3(6)], משום שלא עסק בעבודות בנייה או בשיפוץ בתים.

96. על הנאשם היה לנהל פנקס שוברי קבלה במסגרת עיסוקו כיצרך, בכל אחת מן החלופות של גודל מחזור העסקים [תוספת א', סעיף 2]. כך גם לגבי עיסוקו של הנאשם; כנותן שירותים [תוספת י"א, סעיף 2] וכחקלאי [תוספת י"ב, סעיף 2]. כאמור לעיל, איני נדרש להפניית המאשימה לתוספת ב', סעיף 2, בהיעדר הצבעה על עיסוקים נוספים כסיטונאי.

97. על הנאשם היה לנהל גם ספרי תעודות משלוח לגבי עיסוקיו כיצרך וכחקלאי [תוספות א' ו-י"ב, שם]; חשבוניות מס לגבי עיסוקיו כיצרך, סיטונאי, נותן שירותים וחקלאי [תוספות א', י"א ו-י"ב, שם]; תיק תיעוד חוץ [שם, לגבי מחזורי עסקים הרלבנטיים לנאשם, כפי שיפורטו בפרק על אישום 11] וספר הזמנות (שירותי הובלות) [תוספת י"א, בכל מחזורי העסקים]. לגבי כל הספרים הללו, די בהודאת הנאשם כי ביצע עסקאות "בשחור", ללא כל תיעוד, כדי לבסס את העבירה של ניהול אותם ספרים בסטייה מהותית מההוראות.

98. לפיכך אנו מרשיעים את הנאשם גם בעבירות שיוחסו לו בסעיף א(3) באישום 10; לאמור: ניהול בסטייה מהותית מההוראות של ספר תקבולים ותשלומים, שוברי קבלה, תעודות משלוח, חשבוניות מס, תיק תיעוד חוץ וספר הזמנות (שירותי הובלות) – עבירות לפי סעיף 216(5) בפקודת מס הכנסה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

99. לסיכום ייאמר כי הנאשם לא חטא בכך שבטעות ניהל ספרים לפי תוספת מסוימת בהוראות ולא לפי תוספת אחרת; או ערך את הספרים במתכונת שגויה כזו או אחרת. הנאשם, באופן כללי, לא ניהל ספרים; ויש מידה של מופרכות בעצם הניסיון של ההגנה להציגו כאילו יצא ידי חובתו בניהול ספרים.

100. אנו מרשיעים, אפוא, את הנאשם באי-ניהול חלק מהספרים שאותם היה צריך לנהל; ובניהול בסטייה מהותית מההוראות של חלק אחר מהם; עבירות לפי סעיף 216(5) **בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]**.

אישום 11 – השמטות המס

כתב האישום

1. במסגרת אישום 11 מתוארות 3 פרשות כלכליות שונות שבהן מעורב הנאשם. החלוקה לפרשות, כמו באישומים הביטחוניים, מחולקת לפי איש הקשר שמולו פעל הנאשם: אכרם יאסין, אכרם מוסא ואוסאמה זוערוב. בתוך כל פרשה ישנה חלוקה נוספת לפרקים, לפי סוג העסקאות שבהן מדובר.

2. בשל כל המעשים, בשלושת הפרשות יחד, מיוחסות לנאשם העבירות הבאות:

3. הנאשם ניהל, או הרשה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות – 32 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ") וסעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]**, תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה").

4. הנאשם הוציא חשבונית מס, או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה, או התחייב לעשות, עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ ביחד עם סעיף 117(ב)(2) בחוק מע"מ.

5. הנאשם פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו – 49 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ.

6. הנאשם ניכה מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 בחוק מע"מ מתוך מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס – עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ.

7. בהכרעת דין זו, לשם הנוחות והבהירות, יפוצל את הדין, באופן שלגבי כל עניין ייסקרו ויידונו האישומים, הראיות והטענות הנוגעות לו. בהתאם לכך, הוראות החיקוק ומספר העבירות – שהמאשימה ציינה בסוף האישום – יפורטו בהתייחס לכל פרשה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

פרשיית אכרם יאסין – האישומים

השכרת המחסן

8. החל מחודש דצמבר 2012 או בסמוך לכך, הנאשם השכיר לתושב רצועת עזה בשם אכרם יאסין (להלן: "יאסין") מחסן המצוי במשק מס' 83, שבבעלות הנאשם, במושב מבטחים. תמורת השכירות שילם יאסין לנאשם סך 10,000 ₪ מדי חודש. הנאשם לא תיעד עסקה זו, או את התמורה בגינה, באמצעות חשבונית, קבלה או בכל דרך אחרת. הנאשם לא כלל הכנסות אלו, המסתכמות בלפחות 260,000 ₪, בספרי הנהלת החשבונות של העסק, ולא דיווח עליהן לרשויות המס.

9. במעשיו האמורים ניהל הנאשם פנקסי חשבונות כוזבים, מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; 26 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ ולפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

מכירת משאית מ"ר 68-239-00

10. במועד סמוך לחודש אוגוסט 2013, הנאשם מכר ליאסין משאית מ"ר 68-239-00, בתמורה לסך 60,000 ₪. הנאשם לא תיעד עסקה זו, או את התמורה בגינה, באמצעות חשבונית, קבלה או בכל דרך אחרת. הנאשם לא כלל הכנסה זו בספרי הנהלת החשבונות של העסק "פרץ רפאלי", שאותו ניהל, ולא דיווח עליהן לרשויות המס.

11. במעשיו האמורים ניהל הנאשם פנקסי חשבונות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

הובלות, פריקה והעמסה

חשבוניות מס פיקטיביות

12. הנאשם סיפק ליאסין שירותים של הובלה למכולות מנמל אשדוד אל מושב מבטחים; פריקת המכולות והעמסת הסחורות על גבי משטחים; וכן העמסת המשטחים על גבי משאיות שנשלחו מטעם יאסין, לצורך הובלתם למעבר כרם שלום. תמורת השירותים הללו שילם יאסין לנאשם לפחות 170,000 ₪ מדי חודש.

13. הנאשם הוציא 18 חשבוניות מס – התחשבות (להלן: "חשבוניות אוטונומיה"), כפי שיפורט להלן:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שם המקבל	מס' ח-ן	ת. ח-ן	פירוט הח-ן	סכום כולל	סכום נטו	מע"מ	
1. הום סטייל	9396457	7.11.12	עבור פריקת מכולות והובלה	50,000 ₪	42,735 ₪	7,265 ₪	
2. הום סטייל	6038021	27.2.13	פריקת מכולות לוגיסטיקה	36,200 ₪	30,940 ₪	5,260 ₪	
3. הום סטייל	6038024	19.3.13	פריקת מכולות שונות	45,001 ₪	38,462 ₪	6,539 ₪	
4. שרכת קינג ליין	6038026	30.4.13	פריקת מכולות ולוגיסטיקה לא כולל הובלה לפי	111,150 ₪	95,000 ₪	16,150 ₪	
5. הום סטייל	6038031	20.6.13	פריקת מכולות אלומיניום מכולות שונות חודש 5	59,000 ₪	50,000 ₪	9,000 ₪	
6. מוסטפא חסונה	6038030	25.6.13	פריקת מכולות פנקס יציאה 5+6 כולל גלילי פח	76,405 ₪	64,750 ₪	11,655 ₪	
7. הום סטייל	6038033	30.6.13	פריקת מכולות בלבד פנקסי יציאה	113,870 ₪	96,500 ₪	17,370 ₪	
8. שרכת אל עסל	6038038	30.8.13	הובלות אשדוד מבטחים לפי תעודות משלוח	112,100 ₪	95,000 ₪	17,100 ₪	
9. הום סטייל	9420493	30.9.13	עבור פריקת מכולות חודש 9 לאתרים שונים	23,010 ₪	19,500 ₪	3,510 ₪	
10. הום סטייל	9420494	30.10.13	הובלות מכולות חודש 10 אשדוד מבטחים לפי פנקסים 22+23	79,001 ₪	66,950 ₪	12,051 ₪	

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

11.	עזה נטחן אל קודנה	9420496	30.10.13	הובלות אשדוד מבטחים לפי פנקס 024	22,715 ₪	19,250 ₪	3,465 ₪
12.	הום סטייל	6252762	2.1.14	עבור מכולות חודש פריקת 11+12 בלבד	22,500 ₪	19,068 ₪	3,432 ₪
13.	ליין פוד	6252763	5.1.14	עבור הובלות מכולות חודש 11+12	102,150 ₪	86,568 ₪	15,582 ₪
14.	הום סטייל	6252768	2.2.14	עבור מכולות חודש 1	112,100 ₪	95,000 ₪	17,100 ₪
15.	הום סטייל	6252771	9.3.14	הובלות מכולות אשדוד מבטחים חודש 2	103,545 ₪	87,750 ₪	15,795 ₪
16.	קינג ליין	6252773	15.5.14	הובלות ולוגיסטיקה מאשדוד חודש 3+4	58,528 ₪	49,600 ₪	8,928 ₪
17.	הום סטייל	6252775	1.6.14	הובלות חודש 5 ולוגיסטיקה	77,998 ₪	66,100 ₪	11,898 ₪
18.	הום סטייל	6252776	4.7.14	הובלות ולוגיסטיקה + פריקה ומכולה	59,000 ₪	50,000 ₪	9,000 ₪
		סה"כ			1,264,273 ₪	1,073,173 ₪	191,100 ₪

14. חשבוניות האוטונומיה המפורטות לעיל, הוצאו עבור עוסקים כמפורט להלן: חברת הום סטייל, שרכת קינגליין, מוסטפא חסונה, שרכת אלעסל, עזה נטחן אלקודנה, ליין פוד (להלן: "עסקים שונים"). הנאשם הוציא את חשבוניות האוטונומיה הללו לעוסקים השונים, הגם שהעסקאות המתוארות בהן לא בוצעו מולם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אלא מול יאסין. הנאשם הוציא חשבונית אלה בסכומים מופחתים מהיקפי העסקאות האמתיות שבוצעו בין הנאשם לבין יאסין. היקף העסקאות אשר ביצע הנאשם מול יאסין, בתקופה מחודש יוני 2012 עד חודש יוני 2014 (התקופה שבה הוצאו החשבוניות האמורות – הח"מ), הסתכם לפחות בסך 4,250,000 ₪ (25 החודשים בתקופה האמורה כפול 170,000 ₪ של הכנסות בחודש – הח"מ). היקף העסקאות המדווח ב-18 חשבוניות האוטונומיה אשר הוצאו על ידי הנאשם עולה לסך 1,264,273 ₪ (כאמור בשורת הסיכום של הטבלה לעיל – הח"מ).

15. במעשיו כאמור לעיל, הוציא הנאשם 18 חשבוניות אוטונומיה כוזבות בתיאור הצדדים לעסקה ובסכומן של העסקאות (להלן: "החשבוניות הפיקטיביות"). הנאשם הוציא את החשבוניות הפיקטיביות בכוונה ובמטרה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים, בגין עסקאות בסך כולל של 2,985,727 ₪ (סכום העסקאות פחות סכום החשבוניות – הח"מ), והמע"מ הגלום בהן בסך 442,429 ₪; מעשיו של הנאשם כאמור לעיל בוצעו בנסיבות מחמירות בהתחשב בהיקף העבירות והתקופה הארוכה בה נעברו; 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) בצירוף סעיף 117(ב)(2) **בחוק מע"מ**.

16. הנאשם הוציא את החשבוניות הפיקטיביות במטרה לסייע לאחרים להתחמק או להשתמט מתשלום מיסים; עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) **בחוק מע"מ**.

17. במעשיו כאמור לעיל, ניהל הנאשם פנקסי חשבוניות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים. 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) **בחוק מע"מ** ולפי סעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה**.

העלמת עסקאות

18. בהמשך לאמור לעיל, מחודש יולי 2014 עד סמוך למעצרו ביום 8.2.15, המשיך הנאשם לספק ליאסין שירותי הובלה, פריקה והעמסת סחורות על גבי משטחים, כמתואר לעיל, ותמורתם שולם לנאשם לפחות סך 170,000 ₪ מידי חודש.

19. היקף העסקאות וההכנסות מהן, בתקופה זו, עולה לסך 1,190,000 ₪ לפחות (7 חודשים כפול 170,000 ₪ – הח"מ).

20. הנאשם לא תיעד עסקאות אלו או את התמורה בגינן באמצעות חשבוניות, קבלות או בכל דרך אחרת.

21. הנאשם לא כלל הכנסות אלו בספרי הנהלת חשבונות של העסק, ולא דיווח עליהן לרשויות המס.

22. במעשיו האמורים ניהל הנאשם פנקסי חשבוניות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מתשלומי מיסים; עבירות לפי סעיף 117(ב)6 בחוק מע"מ ולפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

"עסקאות" למכירת חשבוניות

23. הנאשם, במסגרת התקשרותו עם יאסין, הוציא 3 חשבוניות אוטונומיה כמפורט להלן:

מס"ד	שם המקבל ע"ג הח-ן	מס' ח-ן	ת. ח-ן	פירוט הח-ן	סכום כולל	סכום נטו
1.	עסם אבו טהה	9398449	24.1.13	משטחים קמח לפי תעודה 5	₪ 4,446	₪ 3,800
2.	עיסם חמודה	6252777	2.11.14	משאית טיטולים סוג ב'	₪ 8,620	₪ 7,000
3.	חבי ווסל אחו סנדר	6252778	1.10.14	משטח מצברים יו.פי.אס מסטוק	₪ 5,900	₪ 5,000
	סה"כ				₪ 18,606	₪ 15,800

24. חשבוניות האוטונומיה הוצאו על שמות של לקוחות שונים, לבקשתו של יאסין.

25. הנאשם הוציא את חשבוניות האוטונומיה המפורטות לעיל מבלי שביצע את העסקאות המתוארות בהן.

26. סכומן הכולל של החשבוניות הוא 18,606 ₪, והמע"מ הגלום בהן עולה לסך 2,806 ₪.

27. במעשיו האמורים פעל הנאשם במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מיסים שאותו אדם חייב בו; עבירות לפי סעיף 117(ב)1 בחוק מע"מ.

28. במעשיו האמורים ניהל הנאשם פנקסי חשבוניות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; עבירות לפי סעיף 117(ב)6 בחוק מע"מ ולפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המענה לכתב האישום

29. במענה לכתב האישום [שהוגש ביום 23.7.15], בהתייחסו לחלק הכללי של אישומים 10-11, הודה הנאשם כי ניתן נגדו צו כינוס ביום 9.2.11, והוא מצוי מאז בהליכי פשיטת רגל. אולם, הנאשם כפר בטענה כי ניהל את עסקיו תחת שמו של אביו, רפאל פרץ, וטען כי העסק הוא של אביו ולא שלו. כמו כן כפר בטענה כי הוא "עוסק", כהגדרתו בס' 1 בחוק מע"מ.

30. בהתייחס למכירת המשאית, הנאשם כופר בכך שהמשאית היוותה חלק מנכסי עסקו של אביו; ובנוסף טוען כי המשאית נמסרה לשימושו של יאסין, אולם לא הועברה לבעלותו.

31. אין התייחסות במענה לשאר האמור באישום 11.

פרשת אכרם יאסין – עיקרי הראיות

ראיות התביעה

32. התביעה מבססת את האישומים בפרשה זו על הודאות הנאשם בחקירותיו; על עדות הנאשם לפנינו וכן על עדותם של עדי התביעה אכרם יאסין [עת/3], איברהים אלטורי [עת/18, להלן: "אלטורי"] והמכונה "ניסוי" [עת/8].

33. אכרם יאסין [עת/3], בעדותו לפנינו [ביום 21.9.15 וביום 26.11.15], סיפר כי התחיל לעבוד עם הנאשם בסוף שנת 2012. הוא לא זכר את המועד המדויק אבל העריך שמדובר בתקופת החודשים יולי – ספטמבר 2012 [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 39-40]. בחקירתו הנגדית הוצגה לו החשבונית הראשונה שהוגשה לתיק, מחודש נובמבר 2012, והוא נשאל האם ייתכן שהתחיל לעבוד עם הנאשם באוקטובר 2012. יאסין השיב: "יכול להיות. כן. לא זוכר מאה על מאה, אבל יכול להיות" [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 75].

34. יאסין הסביר שכאשר לקוח פנה אליו בבקשה שיוביל עבורו מכולה מנמל אשדוד, הוא היה מתקשר לעמיל המכס שאליו הפנה אותו הלקוח, ומברר עם עמיל המכס מה מועד השיקוף. לאחר מכן, היה יאסין יוצר קשר עם הנאשם (או עם חברת הובלה אחרת שעמה עבד). הנאשם היה שולח משאית לנמל, מוביל את הסחורה למחסניו, ופורק אותה שם על גבי משטחים. משם הסחורה הייתה מובלת למעבר כרם שלום, על ידי הנאשם או חברת הובלה אחרת, ואם העברתה הייתה מאושרת – יאסין היה שולח נהגים עזתיים להוביל את הסחורה לתוך עזה [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 39-40].

35. בהיבט הכלכלי הסביר יאסין כי בכל יום שישי הייתה נערכת התחשבות בין הצדדים. הנאשם נהג

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לשוחח עם מנהל החשבונות של יאסין, והם סיכמו את החשבון, ואת שמות הסוחרים שעל שמם יונפקו החשבונות. יאסין הסביר שהוא עצמו לא היה מעורב כלל בתהליך הזה, ואף לא היה רואה את החשבונות עצמן [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 41]. היקף העסקאות עם הנאשם לא היה קבוע, ונע בין 20,000 ₪ לבין 60,000 ₪ בשבוע [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 41]. יאסין נשאל על ההיקף הממוצע החודשי של העסקאות והשיב כלהלן [שם, עמ' 54]:

- ש. **בממוצע, בכל חודש, כמה שילמת לנאשם על השירותים של ההובלה מהנמל, הפריקה במחסן וההעמסה על משטחים?**
- ת. יש חודשים של 100 אלף ₪, יש חודשים של 150 אלף ₪ ויש חודשים של 70 אלף ₪ ויש 50 אלף ₪ ויש גם 20 אלף ₪
- ש. **יש חודש של 250 אלף ₪?**
- ת. לא.
- ש. **אתה בחקירתך בשב"כ ב-18.01.15, אמרת 250 אלף ₪?**
- ת. זה יכול להיות חודש בשנתיים".

36. יאסין הסביר כי הממוצע עלה וירד משום שהיו חודשים שבהם הייתה הרבה מאוד עבודה והיו חודשים שבהם המעבר היה סגור; כפי שקרה בשנת 2014, עקב הלחימה באזור. לדבריו, סכום העסקאות החודשי מול הנאשם מעולם לא הגיע לסך 300,000 ₪, כטענת המאשימה [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 55]. בחקירתו הנגדית, אישר יאסין את אמרתו בחקירת השב"כ שלפיה עבד עם 3 מחסנים; של אילנה, של הנאשם ומחסן בשדרות, ביחס של "אילנה 50%, מיכה 35% ושדרות 15%" [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 74]. יאסין נשאל אם ייתכן שבאותו חודש שולם לאילנה ולנאשם סכום זהה, כאשר היקף העבודה עם אילנה גדול יותר. יאסין הסביר שהסכומים לא היו קבועים אלא משתנים לפי היקף העבודה [שם, עמ' 76].

37. לשאלת הסנגור, יאסין אישר גם כי היקף העבודה עם הנאשם היה קטן בהתחלה ולאט לאט הלך וגדל. לכך הוסיף כי בחודש האחרון והראשון, וכן בחודש ספטמבר בכל שנה – "העבודה מתה"; בגלל החגים החלים בתקופות אלה. כאשר הסנגור הזכיר ליאסין כי באמרתו בשב"כ אמר שהיו חודשים שבהם הובלו 30 מכולות והיו חודשים שבהם הובלו 50 מכולות – השיב יאסין כי, על אף האמור, יכול להיות שהיה חודש שבו הובלו רק 15 מכולות. יאסין התבקש להעריך את מספר המכולות הממוצע בחודש והשיב: "יש 40, יש 30, יש יותר מ-40, יש 20" [פרוטוקול מיום 26.11.15, בעמ' 77].

38. התשלום לנאשם נעשה באמצעות שיקים שיאסין שלח לו באמצעות מי שכונו חברים של הנאשם, שלהם היה אישור כניסה מעזה לישראל. יאסין נקב בשמותיהם של אחדים מהם: "עמאר עוידאת, חמאדה אל קסאס, סופיאן אלזבדה, הישאם מחיסן" [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 41].

39. יאסין הסביר כי שילם לנאשם לפי תעריף שהביא בחשבון את גודל המכולה ומידת הקושי בפריקתה,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

וציין כי יש מכולות של 1,750 ₪, יש מכולות של 2,500 ₪ ולעתים משולם סך 3,500 ₪. בחקירתו הנגדית אישר כי בגין מכולה של 20 רגל שולמו 1,750 ₪, ובגין מכולה של 40 רגל שולמו 2,500 ₪. עוד אישר כי רוב המכולות הן של 20 רגל; אולם לא ידע לאמוד את היחס בין מספר המכולות הגדולות לבין מספר המכולות הקטנות, ולא אישר או שלל את הצעות הסנגור בעניין [פרוטוקול 26.11.15, עמ' 76].

40. יאסין אישר כי ייתכן שהיו מקרים שבהם נתקעה סחורה במחסנו של הנאשם, לאחר שלא עברה במעבר מכיוון שנשמטה בטעות מהרשימון. במקרים כאלה ביקש מהנאשם להחזיר את הסחורה למחסנו, ולהנפיק חשבונית במטרה להעביר את הסחורה לקונה. במצבים כאלה, השם שנרשם על החשבונית היה שמו של הסוחר: "כן. של הסוחר. נכון שאם לא היו עושים את זה, היה צריך לזרוק את הסחורה" [פרוטוקול 26.11.15, עמ' 77].

41. בהתייחס ללקוחותיו העזתיים, אישר יאסין שכמה מהם היו חברות הובלה, כגון שחיבר וחסונה. עוד אישר כי היו מצבים שבהם סחורה הובאה למחסן שהנאשם השכיר לו במבטחים [כלהן בפסקה 44], ומשם נלקחה על ידי חברת הובלה למעבר, ללא מעורבות הנאשם [פרוטוקול 26.11.15 בעמ' 77-78].

42. יאסין אישר כי בשנת 2014 הוביל סחורה מהמפעלים פוליפח ופולירון, וממפעל בקריית גת, עבור סוחרים מעזה [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 78].

43. בהתייחס לעסקת רכישת משאית מהנאשם אישר יאסין שיש לו משאית בישראל: "יש לי משאית על השם של הנאשם, שקניתי ממנו ונשארה על השם שלו. עכשיו היא מעוקלת. הוא לא עשה לה העברת בעלות". יאסין זכר שמספר הרישוי של המשאית הוא 68-239-00. לדבריו, לא ידע אם העיקול הוטל לפני הרכישה או לאחריה [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 41; ומיום 26.11.15, עמ' 75]. יאסין אישר שלא קיבל חשבונית עבור המשאית וטען כי היה אמור לקבלה לאחר העברת הבעלות – שבסופו של דבר לא נעשתה. העסקה נעשתה בשנת 2013 או 2014, ויאסין שילם עבור המשאית 70,000 ₪ [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 44].

44. בנוסף להובלות, יאסין שכר מהנאשם מחסן, משנת 2012, בתמורה לסך 10,000 ₪ בחודש. בחקירתו הנגדית אישר יאסין את טענת הנאשם כי התשלום בגין המחסן התחיל רק מאמצע 2013: "בהתחלה לא רציתי לשלם, כי נתתי לו עבודה, ואח"כ הוא התעצבן עליי ואז שילמתי לו 10,000 בחודש" [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 75].

45. איברהים אלטורי [עת/18], בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 25.1.16], סיפר שעבד אצל יאסין כנהג אחראי על סחורות במעבר כרם שלום, מתן שוברים לנהגים שוברים ותשלום משכורות.

46. בעדותו [פרוטוקול מיום 25.1.16, עמ' 173 – 178] התייחס אלטורי לשאלה כמה כסף הנאשם היה גובה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מיאסין, ובעד אילו שירותים; והשיב: "ממה שאני יודע, הייתי הולך לארז (מעבר ארז – הח"מ), מביא צ'קים פעמיים שלוש הבאתי צ'קים סגורים במעטפה לנאשם ... הצ'קים היו מאכרם (יאסין – הח"מ), על העבודה. על הקונטיינרים, על השכירות" [שם, עמ' 175].

47. אלטורי התייחס, לבקשת המאשימה, גם למחירי ההובלות והשיב כי בגין מכולה של 20 רגל שולם 2,100 ₪, ועבור מכולה של 40 רגל, שולמו 3,500 ₪. בגין משטחים שולמו 400 ₪-500 ₪. להערכתו, הנאשם קיבל מיאסין 150 – 200 אלף ₪ בכל חודש. בהמשך, לאחר ריענון זכרונו, אישר את אמרתו במשטרה כי למעשה מדובר בסך של 250 – 300 אלף ₪. לדבריו לא קיבל חשבוניות או קבלות מהנאשם בגין העברת הכסף [שם, עמ' 175-176].

48. בחקירתו הנגדית הודה אלטורי שהעביר לנאשם תשלומים; 3 פעמים בצ'קים, ואולי פעם או פעמיים נוספות – במזומן. לשאלה האם הוא יודע, מידיעתו האישית, כמה כסף העביר יאסין לנאשם – הסביר אלטורי כי מנהל החשבונות של יאסין היה שולח, דרכו, חשבונות לנאשם. יאסין היה מוסר לו את המעטפות: "הנה יש חשבון למיכה 250-300 אלף, לא רק למיכה, אלא חשבונות של אחרים. היה נותן לי עוד מעטפות. אני מגיע למחסום ארז, יש בארז דואר, מחכה לדואר, הוא בא ונותן לי את המעטפות, אני רואה פירוט: מיכה פרץ, ענבי הנגב. אני כמו שליח, נוסע למיכה, נוסע לענבי הנגב ונותן להם את המעטפות" [שם, עמ' 177].

49. אלטורי הסביר כיצד חישב את הסכום החודשי, בהסתמך על מה שאמרו לו יאסין והנאשם: "אכרם משלם 1,500 ₪ הובלה מאשדוד למחסן אצל מיכה, 300 ₪ עובדים וזה כבר 1,800 ₪. אכרם משלם כל יום זה חוק, מאשדוד למבטחים זה הובלה ב-1500 ₪ קונטיינר, 300 ₪ פריקה של פועלים זה 1,800 ₪. וכשמוסיפים את הניילון במכולה 20 זה 2,100 ₪ סה"כ" [שם, עמ' 178].

50. בהתייחס למשאית אמר אלטורי שליאסין הייתה משאית אחת על שמו של הנאשם [שם, עמ' 173].

51. המכונה "ניסו" [עמ' 8], שהיה אחד מחוקרי הנאשם בשב"כ, אישר בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 8.12.15] כי הנאשם מסר בחקירתו שבמעבר מספיקה תעודת יציאה, ואת החשבונית הנאשם נהג לשלוח, לצרכי מס, לאחר חודש ימים [שם, עמ' 139].

אמרות הנאשם – פרשת אכרם יאסין

52. ת/12(7) [זכ"ד מחקירת הנאשם בשב"כ, ביום 10.2.15 בשעה 12:40]: הנאשם סיפר שהוא עובד עם אכרם יאסין ממאי 2012. על ההתנהלות הכספית מול יאסין סיפר שהוא מתנהל כ"רוח רפאים" ומעביר לו כסף במזומן או צ'ק דרך הישאם מחיסן, עלאא יאסין (אחיו של אכרם) ואכרם מוסא (עמ' מותו). לדבריו – "בחודשים הטובים", כהגדרתו, העביר לו יאסין 150,000 ₪. בנוסף לכך, יאסין משלם לו 10,000 ₪ בעבור אחסנת הסחורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

53. הנאשם הסביר כי, לצורך הברחת הסחורה לתוך עזה, התבקש על ידי אוסאמה זוערוב להסיר את הניילון מן הסחורה שסופקה אליו מחברת פוליפח. סחורה זו מועברת לעזה ביחד עם סחורה מיובאת, בצירוף "רשימון ייבוא" בלבד. להתנהלות זו יש גם יתרון מיסויי: "כך גם לא צריך להוציא חשבונית אוטונומיה מכיוון שלא חושבים שמדובר בסחורה של שוק מקומי ולא צריך להתחשבן אחרי זה על החשבוניות מול רשויות המס" [שם, סעיף 7].

54. ת/12(20) [חקירה במשטרה מיום 17.2.15 בשעה 13:08]: הנאשם מאשר את אמירותיו בשב"כ שלפיהן נהג לקבל כסף מיאסין באמצעות הישאם מחיסן (חלפן משדרות; להלן: "מחיסן") ושותפו עמאר (בלדר מעזה): "מאכרם יאסין קיבלתי כספים עבור פעילות עבודה פריקת מכולות ואת הכספים הייתי מקבל דרך בלדר בשם עמר" [שם, עמ' 2].

55. הנאשם אישר את היכרותו עם ציון בן חמו ויורם אלון, ואישר כי היה יוצר עמם קשר בנוגע לסחורה שעליו להוביל לאוסאמה זוערוב.

56. ת/12(21) [חקירה במשטרה מיום 17.2.15 בשעה 11:12]: הנאשם סיפר על התקופה שבה סחר עם סוחרים עזתיים. בהקשר זה מסר כי משנת 2012 החל לתת שירות ליאסין בפריקת מכולות ועיקר העבודה – "95% לפי הערכת הנאשם – הייתה מולו. בנוסף לכך, עבד מול סוחרים עזתיים נוספים כגון "הום סטייל, אוסמה זוערוב, רמי נחלה, עלא עקל". את אוסאמה זוערוב הכיר כ-3 חודשים, והעביר לו סחורה שזוערוב רכש מפוליפח ופולירון [שם, עמ' 2].

57. הנאשם התייחס אף להיקף העסקאות מול אכרם יאסין [שם, עמ' 2]:

"אני לא זוכר יש עסקאות שדיווחתי עליהם ויש כאלו שלא אני לא זוכר מה היקף התשלום שקיבלתי מאכרם הוא היה מבקש ממני כל פעם להוציא לו חשבונית על חברה אחרת בעבור השירות שלי אליו... הערכה שלי כי בממוצע קיבלתי מאכרם בין 500-600 אלף ₪ בשנה על הפעילות זה בממוצע.

ש: ציינת כי לא כל הכסף שקיבלת היה מדווח או הוצאה בגינו חשבונית?

ת: כן

ש: הייתכן אם ככה כי מדובר על היקף גדול יותר של עסקאות ובפועל מה שלהערכתך דווח זה הסכום שציינת לי בתשובתך הקודמת?

ת: עם הדיווחים היקף הפעילות עמד על מיליון ₪ בשנה בממוצע, וכל זה מול אכרם".

58. באשר למחסן, הנאשם ציין כי השכיר אותו ליאסין תמורת 10,000 ₪ בחודש, והסביר כי מדובר במחסן שנמצא במשק שלו, ולא של אבא שלו – כלומר במשק 83, שהוא משק ריק, ובסופו נמצאת החממה שמשמשת כמחסן, שאותו השכיר ליאסין לתקופה של כשנתיים. הנאשם התייחס לסחורה ש"תקועה" אצלו במחסן, עקב מעצרו, כסחורה השייכת "ללקוחות של אכרם" [שם, עמ' 2].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

59. הנאשם התייחס לאופן קבלת הכספים מיאסין, וחזר על דבריו מת/12 (20): הערוץ שבאמצעותו קיבל הנאשם את הכסף מיאסין, בכמחצית המקרים, היה חלפן מעזה שיש לו שותף בארץ, הישאם מחיסן משדרות, ואיברהים אלטורי, שעובד עם מחיסן. בשאר המקרים קיבל הנאשם את הכסף מיאסין באמצעות כל מיני "מזדמנים" (כגון נהגים שעוברים במעבר ארז) [שם, עמ' 2-3].
60. ת/12(22) [חקירה על ידי אגף המכס ומע"מ מיום 17.2.15 בשעה 12:50]: הנאשם אמר שאינו מעוניין להתיעץ עם עו"ד. הנאשם הודה כי לא דיווח על הכנסות מהובלות בסך 500,000 – 600,000 ₪ בשנה, בהתייחס לשנתיים שבהן עבד עם יאסין.
61. לדברי הנאשם, העסק רשום על שם אביו; אך אביו אינו עובד, והנאשם מנהל בפועל את העסק.
62. הנאשם סיפר כי השכיר ליאסין את המחסן שלו במשך שנה וחצי – שנתיים, וקיבל בתמורה 10,000 ₪ בחודש; אך לא הנפיק חשבוניות מס בגין התשלומים האלה.
63. בנוגע לעסקי ההובלות הנאשם העריך כי את רובן (כ-95% מסך העסקאות, להערכתו) ביצע עבור אכרם יאסין, ואישר שביצע הובלות גם עבור אוסאמה זוערוב.
64. לשאלה האם הוציא חשבוניות מס לאוסאמה זוערוב ואכרם יאסין, השיב הנאשם: "לא. הוצאתי על שם אנשים אחרים שהם אמרו לי להוציא, זה כל החשבוניות אוטונומיה שהוצאתי זה היה תכלס עבורם אבל רשמתי שמות של אנשים אחרים שהם נתנו לי" [שם, עמ' 2]. לשאלה מדוע נהג כך, השיב: "כי זה מה שהם אמרו לי ולכן הוצאתי" [שם, עמ' 3]. הנאשם השיב בשלילה לשאלה אם הם לחצו עליו לעשות כן.
65. לשאלה האם החשבונית משקפת את הסחורה שיצאה, השיב הנאשם: "מה שהיה זה מה שיצא" [שם, עמ' 3]. בהמשך הסביר כי רשם את החשבוניות על פי הפרטים המופיעים בטופסי האחסון [שכוננו על ידיו גם "טפסי יציאה"]. הנאשם לא ראה את פירוט הסחורה, למעט הפירוט ברשימון, ולא ידע מה הוא מוביל.
66. הנאשם התייחס לתעריפי התשלומים, והסביר שהתשלום נגזר מגודלה של המכולה: בתמורה להובלת מכולה של 20 רגל קיבל 1,700 ₪, ובתמורה להובלת מכולה של 40 רגל קיבל 2,800 ₪. כל הובלה כללה גם פריקה והשטחה.
67. לשאלה מדוע לא הוציא חשבונית מס עבור "הכסף השחור" שקיבל מיאסין – השיב הנאשם: "את המע"מ הם לא משלמים אז כדי שאני לא אוכל אותה משני הכיוונים לא הוצאתי חשבונית מס על התשלומים האלה והשירות שסיפקתי" [שם, עמ' 4]. לשאלה אם רשם את "הכסף השחור" השיב: "לא רשמתי בשום מקום" [שם, עמ' 5].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

68. החוקר הטיח בנאשם כי כל חשבוניות האוטונומיה הן למעשה כיסוי חשבונאי על שם אנשים אחרים. הנאשם הגיב: "מה שאמר לי הלקוח, אכרם יאסין, עשיתי והוצאתי". הנאשם לא ידע להסביר מדוע יאסין ביקש ממנו להנפיק חשבוניות על שמות של אחרים [שם, עמ' 6]. בהמשך הוצגו לנאשם ניירות עבודה שבהם רוכזו חשבוניות האוטונומיה לשנת 2014; אשר נתפסו במשרד הנהלת החשבונות שלו ["נייר עבודה 1"; צורפו לאמרה וסומנו על ידי ע"י חוקרי מע"מ ח.א. 1 – ח.א. 19]. לאחר שעייין בהן אמר הנאשם: "כן אני מזהה את חשבוניות המס האלו, אני רשמתי ומליאתי אותם ואני חתמתי עליהם והוצאתי אותם לאכרם יאסין לפי מה שהוא אמר לי להוציא לרשום על הלקוחות שלו, הוא גם שילם לי את כל הכסף הזה" [שם, עמ' 6].

69. בהמשך הונחה לפניו טבלה זהה, אך הפעם עם עמודה ריקה תחת הכותרת "מקבל הסחורה בפועל" [כונתה "נייר עבודה 2" וצורפה לאמרה], והנאשם התבקש למלא את התא הריק לצד כל חשבונית. לגבי כל החשבוניות האלה הנאשם כתב בכתב ידו "אכרם יאסין". בדומה לכך, הונחו לפניו ניירות עבודה 3 ו-4, שבהם רוכזו כל חשבוניות מס אוטונומיה לשנת 2013 וכן העתקי החשבוניות [צורפו לאמרה וסומנו ח.א. 20 – ח.א. 50]. לאחר עיון אישר הנאשם כי הוא מילא בחשבוניות המס את הפרטים שיאסין ביקש ממנו למלא בהן, וחתם עליהן. בהמשך הונחו לפני הנאשם הטבלאות עם עמודות ריקות לצד החשבוניות [ניירות עבודה 5 ו-6], ושוב הוא התבקש לכתוב לצד החשבונית מי קיבל את הסחורה בפועל. לצד כל החשבוניות כתב הנאשם בכתב ידו "אכרם יאסין".

70. בהתייחס לתשלום בגין כל החשבוניות אמר הנאשם כי קיבלו באמצעות אדם בשם הישאם משדרות, ובאמצעות נהגים שעובדים במעבר ארז. יאסין שילם כנגד כל החשבוניות ואינו חייב לנאשם דבר.

71. הנאשם שייך ליאסין את החשבוניות שסומנו ח.א. 2 [ח-ן מס' 6252763, סעיף 13 בטבלת החשבוניות הראשונה בפרשת יאסין [אישום 11, סעיף א(1)(ג)(3)]; להלן: טבלת יאסין א' ו-ח.א. 7 [ח-ן מס' 6252768, סעיף 14 בטבלת יאסין א']:

"זה כל ההובלות לאכרם יאסין. יש לי טופס תעודת יציאה לכל הובלה שיצאה עבור ההובלות האלה ואלו חשבוניות מס מרכזות שאכרם אמר לי את השם של הלקוח שרשום בחשבוניות אבל לא כל תעודות היציאה הם עבור הלקוחות שרשומים בחשבוניות מס האלו. אין קשר בין מה שרשום בחשבונית ולאן שיצאו הסחורות... ככה התנהלתי בכל החשבוניות מס I (אוטונומיה). מה שאכרם אמר לי" [שם, עמ' 8; ההדגשה הוספה].

כשנשאל מדוע, אם כן, רשם תעודות יציאה לכל לקוח, אם בכל מקרה בסוף החודש הנפיק חשבונית מס מרכזת על שם לקוח שלא קשור לתעודות היציאה, השיב: "ככה רשמתי, לפי השם של הלקוח ברשימה". החוקר חזר ושאל מדוע לא הוציא חשבוניות מס לפי תעודות היציאה אלא הוציא אחת מרכזית, והנאשם השיב: "כי אלו לקוחות של אכרם יאסין וזה מה שאמר לי לכתוב ועשיתי". לשאלת החוקר אישר שיאסין הוא שהזמין את הסחורה והשירות: "נכון. אכרם הזמין את הסחורה והשירות ואכרם שילם לי עבור זה"

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

[שם, עמ' 8].

72. הנאשם התייחס לנייר עבודה מספר 7, המרכז את כל החשבוניות מס אוטונומיה לשנת 2012 [צורפו לאמרה וסומנו ח.א. 51 – ח.א. 59], ואישר גם לגביהן כי הוא מכיר אותן, הוא הנפיק אותן, חלקן שייכות לאכרם יאסין וחלקן שייכות לאכרם מוסא. לגבי אכרם מוסא אמר [שם, עמ' 9]:

"הוא גם אמר לי לרשום את החשבוניות מס על שם מישהו אחר סלים עליווה. גם הוא עבד איתי ככה כמו אכרם יאסין. הוא הזמין את השירות ואמר לי לרשום את החשבונית I על שם אנשים אחרים והוא שילם לי במזומן על החשבוניות מס האלו אבל לא היה 'שחור' עם אכרם מוסא. מה שבחשבונית זה מה שקיבלתי".

בנייר עמדה 8, היתה לנייר עמדה 7 עם עמודה ריקה כאמור לעיל, סיווג הנאשם את החשבוניות "לסלים עליווה" כשייכות לאכרם מוסא, ואת יתר החשבוניות בנייר עבודה זה – כשייכות לאכרם יאסין.

73. הנאשם התייחס אף למשאיות שברשותו ואמר "יש לי 3 משאיות סוס ועגלה, משאיות של 34 טון ו-42 טון שקניתי ושיפצתי לבד" [שם, עמ' 5].

74. ת/12(24) [חקירה על ידי אגף המכס ומע"מ מיום 20.2.15 בשעה 08:46]: הנאשם אומר שהתחיל לעבוד עם יאסין שנתיים וחצי לפני החקירה – מתחילת פעילותו, ביוני 2012. עם יאסין עבד רק בתחום הפריקות וההובלות של מכולות; וכן השכיר לו את המחסן מדצמבר 2012, אך החל לגבות דמי שכירות ממרץ-אפריל 2013.

75. הנאשם אישר שוב כי קיבל מיאסין סך 500,000 ₪ – 600,000 ₪ בשנה במזומן, לא רשם הכנסות אלה בספרי העסק ולא הנפיק כנגדם חשבוניות מס או קבלות. כאשר נשאל כיצד הגיע לסכום הזה השיב שמדובר בהערכה.

76. בהמשך עומת הנאשם עם דברי יאסין בחקירתו כי העביר לו 100 – 200 אלפי ₪ בחודש, ועם אמירה קודמת של הנאשם שלפיה קיבל מיאסין 150 אלפי ₪ בחודש, ונשאל מהו הסכום הנכון. הנאשם השיב: "בין 150,000 ₪ ל-170,000 ₪ בחודש. זה לא קבוע" [שם, עמ' 3]. הנאשם תיאר שוב את תהליך העבודה בהובלות, והסביר כי כל משאית יוצאת מן הנמל עם רשימון היבוא ותעודת המשלוח של המכולה. כאשר הסחורה מובלת מהנמל אל מעבר כרם שלום, מצרפים אליה את רשימון היבוא ותעודת המשלוח שהגיעו עמה מהנמל. הנאשם לא שמר לעצמו עותקים ממסמכים אלה ואין לו כל תיעוד שלהם.

77. בנוגע לקבלת הכספים אישר הנאשם את אמרתו, בחקירות הקודמות, כי קיבל חצי מהכספים באמצעות מחיסן, בעל מחסן בשדרות; וחצי קיבל מבלדרים שונים. הנאשם הסביר כי כאשר הגיע למחיסן – כבר ידע כמה הוא אמור לקבל מיאסין. הייתה ברשותו פתקית קטנה עם הסכום שאותו צריך הנאשם לקבל. כאשר הנאשם היה מגיע, מחיסן היה נותן לו את הכסף במזומן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

78. לעתים שלח הנאשם אחרים לקחת עבורו את הכסף: "טוריסטים ... כל מיני, היה לי בחור מהמושב בשם מורדי סוויסה שהיה מביא לי כסף מהישאם ולפעמים הנהג שלו היה מביא לי את הכסף למעבר כרם שלום והייתי לוקח" [שם, עמ' 3-4].

79. הנאשם אישר שהיה בקשר עם אנשים מעזה ואמר: "כן. לקוחות של אכרם יאסין היו מתקשרים אליי ספיאן אלהיי, בדרי הניה, שהיו שואלים אותי מה עם הסחורה". כמו כן אישר שהיה בקשר עם מנהל החשבונות של אכרם יאסין: "כן. זה הייתי קורא לו מוחסן. הייתי מדבר איתו פעם בשבוע הוא היה מדבר איתי על הסחורה והרשימונים מה עבר לא עבר והיה אומר לי כמה מגיע לי והייתי עושה איתו את המשא ומתן וככה היינו קובעים כמה כסף מגיע לי מאכרם יאסין" [שם, עמ' 4]. את התשלום קיבל פעם בשבוע-שבועיים.

80. גם בחקירה זו הוצגו בפני הנאשם חשבונות שנתפסו במשרדי הנהלת החשבונות של העסק "פרץ רפאל", וכן טבלה מרכזת [אשר צורפו לאמרה]. הנאשם התבקש לשייך את החשבונות לעוסק ולהסביר את העסקאות. בחלק זה יובא הפירוט בנוגע לחשבונות שאותן שייך הנאשם ליאסין. החשבונות ששייך לפרשות אחרות יידונו להלן.

81. בנוגע לח.א. 54 [ח-ן מס 9396457, סעיף 1 בטבלת יאסין א'] – הנאשם הסביר כי הלקוח הוא יאסין, אשר עמו היה בקשר ואשר שילם על הסחורה. יאסין ביקש ממנו לרשום את שמות לקוחותיו על חשבונות המס. לשאלת החוקר כיצד ניתן לבחון את ההתאמה בין החשבונות להובלות בפועל, מבלי שעל גבי החשבונות צוינו מספרים של טופסי אחסון סחורה (טופסי יציאה) – השיב הנאשם: "מהחשבונות לא ציינתי כמויות זה בטופסי אחסון סחורה. לא רשמתי כמויות זה אמור להתאים לטופסי אחסון סחורה שיצאו באותו חודש" [שם, עמ' 8].

82. לשאלת החוקר כמה הובלות ופריקות היו, השיב הנאשם: "יש לי טפסים של טופס אחסון סחורה ששם הייתי מסמן 'יציאה' בעיגול [ראו לדוגמא ת/58(1) – ת/58(5)]; הח"מ] ויצאה סחורה בהובלה ופריקה לפי הטפסים שרשמתי" [שם, עמ' 8].

83. לנאשם לא היה קשר ישיר עם אף אחד מהלקוחות בחשבונות המס שהוצגו בפניו. הקשר היה עם אכרם יאסין ואכרם מוסא בלבד.

84. כאשר נשאל שוב מדוע כתב על החשבונות שמות של לקוחות אחרים, ולא את שמם של אכרם יאסין ואכרם מוסא – השיב הנאשם: "כי להם אכרם יאסין ואכרם מוסא מכר זה הלקוח שלי" [שם, עמ' 9].

85. הוצגו לנאשם העתקי חשבונות מס אוטונומיה משנת 2013, וכן טבלת ריכוז שלהן [צורפו לאמרה וסומנו ח.א. 20 – ח.א. 30]. הנאשם אישר שהוא מילא אותן וחתם עליהן. לאחר מכן התבקש לפרט בנוגע לכל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

חשבונית.

86. ח.א. 24 [ח-ן מס 9398449, סעיף 1 בטבלת החשבוניות השנייה בפרשת יאסין [אישום 11, סעיף א(1)(ד)1]; להלן: טבלת יאסין ב'] : הנאשם הסביר שמדובר בקמח של יאסין שנשאר במחסן, ויאסין ביקש מהנאשם להנפיק עבורו חשבונית מס אוטונומיה: **"אני לא קניתי את הקמח. לא קיבלתי את הסכום בחשבונית, את המע"מ בלבד"**. הנאשם לא קיבל עמלה בגין הוצאת החשבונית אלא את סכום המע"מ בלבד.

87. ח.א. 26 [ח-ן מס 6038021, סעיף 2 בטבלת יאסין א'] : הנאשם ייחס חשבונית זו להובלה משטוח ופריקה ללקוחות של יאסין לפי טפסי האחסון בחודש פברואר. הוא הסביר שלא ייתכן שהייתה רק פריקה, אלא תמיד מדובר בפריקה והובלה (ע"ג ח-ן צוין "עבור פריקת מכולות"). לשאלה אם כל ההובלות והפריקות נעשו להום סטייל, השיב הנאשם: **"לא. זה ללקוחות שונים בכל החודש ואכרם יאסין ביקש ממני לרשום את שם החברה הזאת למרות שלא הגיעו כל ההובלות והפריקות לחברה הזאת 'הום סטייל'"** [שם, עמ' 12]. לשאלה אם הסכום משקף את הפעילות העסקית של החשבונית השיב הנאשם תחילה **"כן"**. לשאלת החוקר **"איך אתה אומר שכן אם אמרת שקיבלת מאכרם יאסין כסף בשחור?"** השיב הנאשם: **"יכול להיות שהסכום משקף את הפעילות ויכול להיות שלא. לא יודע"** [שם, עמ' 12].

88. בנוגע לח.א. 29 [ח-ן מס 6038024, סעיף 3 בטבלת יאסין א'], הסביר הנאשם כי הלקוח הוא יאסין, והוא אמר לנאשם לכתוב **"הום סטייל"**. לאורך כל החודש נהג הנאשם לעשות הובלות ופריקות עבור לקוחות של יאסין, ובסוף החודש התבקש על ידי יאסין להנפיק חשבונית מס מרכזת על שם **"הום סטייל"**.

89. הוצגה לנאשם טבלה מרכזת של כל החשבוניות מס אוטונומיה משנת 2014 [צורפה לאמרה וכונתה נייר עבודה 4]. הנאשם נשאל לגבי החשבוניות שסומנו ח.א. 4, 5, 6, 8 ו-9, והסביר, לגבי כל אחת מהן, אודות העסקה שעשה ישירות מול מי שצוין על גבי החשבונית. בעקבות כך החשבוניות הללו לא נכללו בכתב האישום.

90. בנוגע לח.א. 16 [ח-ן מס 6252777, סעיף 2 בטבלת יאסין ב']; ולח.א. 17 [ח-ן מס 6252778, סעיף 3 בטבלת יאסין ב'] – הנאשם מסר כי מדובר בעסקאות שעשה יאסין, והנאשם הוציא חשבוניות לפי הוראותיו וקיבל בתמורה תשלום בגין המע"מ. יאסין היה אמור למסור לנאשם חשבונית קנייה על שמו, אך לא עשה זאת.

91. לגבי החשבוניות שלהלן הסביר הנאשם כי הן מתייחסות להובלות ופירוקים ליאסין, אשר אמר לו לרשום בהן את שם הלקוח שצוין בכל אחת מהן, למרות שההובלות הכלולות בכל חשבונית נעשו בפועל עבור מספר לקוחות של יאסין: **"משמע, אכרם יאסין נתן לי שם שאני ארשום על המוקסה (חשבונית אוטונומיה – הח"מ) המרכזת החודשית להובלות"** [שם, עמ' 14; ההדגשה הוספה]. כלומר, כל חשבונית הונפקה על שם לקוח אחד; אבל לא כל ההובלות הגיעו ללקוח זה, ואין מדובר בחשבונית מרכזת לגבי אותו לקוח. להלן פרטי החשבוניות שאליהן מתייחסים דברים אלה: ח.א. 33 [ח-ן מס 6038026, סעיף 4 בטבלת יאסין א']; ח.א. 36 [ח-ן מס 6038031, סעיף 5 בטבלת יאסין א']; ח.א. 37 [ח-ן מס 6038030, סעיף 6 בטבלת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

יאסין א'י'; ח.א. 38 [ח-ן מס 6038033, סעיף 7 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 43 [ח-ן מס 6038038, סעיף 8 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 46 [ח-ן מס 9420493, סעיף 9 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 47 [ח-ן מס 9420494, סעיף 10 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 48 [ח-ן מס 9420496, סעיף 11 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 1 [ח-ן מס 6252762, סעיף 12 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 2 [ח-ן מס 6252763, סעיף 13 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 7 [ח-ן מס 6252768, סעיף 14 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 10 [ח-ן מס 6252771, סעיף 15 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 12 [ח-ן מס 6252773, סעיף 16 בטבלת יאסין א'י']; ח.א. 14 [ח-ן מס 6252775, סעיף 17 בטבלת יאסין א'י']; ו-ח.א. 15 [ח-ן מס 6252776, סעיף 18 בטבלת יאסין א'י].

92. גם הסכום שצוין בחשבוניות המס האמורות אינו מייצג את סכום העסקאות האמיתי; משום שהנאשם הודה כי יאסין שילם לו "בשחור" עבור עסקאות נוספות, שאינן רשומות.

93. בנוגע להיקף הפעילות עם אכרס יאסין, הנאשם לא אישר את הסכומים שציין בחקירותיו הקודמות (כ- 150,000 ₪ בחודש); אלא אמר שהיקף הפעילות החודשי לא היה קבוע.

94. ת/12(25) [חקירת משטרה מיום 25.2.15 בשעה 11:39]: בהתייחס להשכרת המחסן לאכרס יאסין אמר הנאשם שההכנסות שימשו עבורו להוצאות שוטפות, והודה שלא דיווח עליהן לכונס הנכסים [שם, עמ' 11].

95. לנאשם הוצגו 2 חשבוניות. הוא ייחס אותן ללקוח בשם איירון סנטר, ואישר כי הסחורה שפורטה בתעודות המשלוח הקשורות לחשבוניות – הגיעה למחסנו במבטחים, כדי להוביל אותה למעבר כרם שלום, עבור אוסאמה זוערוב [שם, בעמ' 11].

96. הנאשם אישר כי היו סחורות שהובלו ממחסנו המושכר ליאסין אל מעבר כרם שלום והוחזרו בהיעדר אישור; אך הנאשם לא קיבל דיווח מיאסין על כל סחורה שהוחזרה [שם, עמ' 11].

97. הנאשם אישר שלא דיווח לכונס הרשמי על ההכנסות שקיבל מיאסין בתמורה להשכרת המחסן במשק 83, הרשום על שמו, ללא סיבה [שם, עמ' 7].

98. ת/12(26) [חקירת משטרה מיום 25.2.15 בשעה 18:08]: בתחילת החקירה אמר הנאשם שנועץ בעורך דין. לדברי הנאשם לא הנפיק חשבוניות מאז חודש יוני 2014 משום שהייתה מלחמה ולכן, ככל הנראה, לא הייתה פעילות. לדבריו, יאסין עבד גם עם מחסנים אחרים; ולכן, גם אם היו באותה התקופה הובלות מהנמל אל המחסן, הן היו בודדות. לאחר מאסרו של יאסין המשיך הנאשם לעבוד מעט עם אחיו, עוואד יאסין. מדובר בכ-10 מכולות, שהובלו בשבוע שלפני מעצרו ולכן טרם הונפקו בגינת חשבוניות מס.

99. לדברי הנאשם הוא מעולם לא הנפיק חשבוניות עסקה, אלא רק חשבוניות מס. לחלק מהעסקאות שביצע עם הסוחרים העזתיים לא הנפיק חשבוניות כלל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

100. בהתייחס לסאמי שחייבר אמר הנאשם שהוא לקוח של יאסין, ואת ההובלה ביצע הנאשם עבור יאסין. את חשבוניות המס הנפיק הנאשם בהתאם להוראותיו של יאסין, משום שמדובר בלקוחותיו. הנאשם לא ידע להשיב לשאלה כיצד ניתן לאתר את ההובלות שבוצעו לסמי שחייבר, ואמר כי השם סמי שחייבר לא צוין בחשבוניות, או ברישום אחר כלשהו.

101. הנאשם לא ידע להשיב כיצד ניתן לעקוב אחר ההובלות שביצע גם עבור לקוחות אחרים; משום שמות הלקוחות הסופיים לא נרשמו בחשבוניות, ולא קיים לגביהן כל רישום אחר. כך השיב גם כאשר הועלו בפניו שמות נוספים כגון מוסטפה חסונה, סלים עליאאי, טארק חלאף. לגבי כולם השיב שהם לקוחות של יאסין והוא עובד מול יאסין בלבד ולא מול לקוחותיו.

102. הנאשם הסביר שהוא עובד מול יאסין: הנאשם מוביל עבור יאסין את הסחורה מהנמל, פורק את הסחורה במחסן במבטחים, ומשם יאסין מוביל את הסחורה עבור הלקוחות שלו. את התמורה בגין ההובלות קיבל הנאשם מיאסין בלבד, וההתנהלות הייתה מולו בלבד.

103. כאשר נשאל הנאשם אם הוא יודע כמה כסף קיבל מיאסין עבור ההובלות השיב: "לא. מה שרשמתי בתעודות יציאה בטופס אחסון סחורה רשום שמות הסוחרים ושמה רשום מה שרשמתי והיו גם שלא רשמתי" [שם, עמ' 4].

104. את המשאית מ"ר 68-239-00 מכר הנאשם ליאסין בתמורה לסך 60,000 ₪, שהועברו לנאשם במזומן, באמצעות מחיסן. המשאית נותרה רשומה על שם הנאשם, כיוון שהייתה מעוקלת ולא ניתן היה להעביר בה בעלות.

105. הנאשם אישר שאדם בשם איברהים אלטורי מסר לו שיקים של יאסין. הוא לא זכר את סכום השיקים. מדובר בשיקים פתוחים, שהנאשם נהג להסב לספקים לצורך תשלום הוצאות העסק. חלק מהשיקים נפדו כבר בעזה על ידי יאסין, ומחיסן העביר את הכסף המזומן לנאשם.

106. כספים אלה הופקדו בחשבון הבנק על שם העסק על ידי הנאשם.

107. הנאשם אישר שהעבודה שבוצעה הייתה תמיד הובלות ופריקות, שבוצעו כ"חבילה" אחת, גם אם הדבר לא צוין במפורש בחשבונית [כך אמר הנאשם גם בחקירתו ביום 20.2.15]. בהמשך לכך הוצגה לו חשבונית שבה צוינה פריקת מכולות ללא הובלה. הנאשם אישר שמדובר בחשבונית שהוא כתב בעצמו, והסביר שהיו לו קבלני משנה להובלות. במקרה הזה קבלן משנה ביצע את ההובלה, או שמדובר בטעות.

108. כאשר החוקר העלה בפני הנאשם שמות, ושאל אם הנאשם קיבל מהם כספים שיאסין חייב לו – השיב הנאשם כי את רוב התקבולים קיבל ממחיסן ומשותפו עמר עוידאת; ממשרד הדואר סופיאן קיבל פעם אחת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

סך 30,000 ₪, להערכתו, עבור שירות של לוגיסטיקה והובלות ליאסין; מאבו נביל פארגי מעולם לא קיבל כסף; ומאבו חלאד שרפי וחמאדה קצאץ קיבל כסף עבור הובלות שביצע עבורם ולא עבור יאסין.

ראיות ההגנה

גרסת הנאשם – פרשת אכרם יאסין

109. הנאשם, בעדותו לפנינו [פרוטוקולים מן הימים 2.5.16, 9.5.16, 27.6.16 ו-7.7.16], סיפר כי בעבר היה עצמאי; ולאחר שעסק בבעלותו נכנס להליך פירוק, והוא עצמו, בגין ערבותו לעסק, נכנס להליך פשיטת רגל – החל לעבוד כשכיר בעסק "פרץ רפאל". בתחילת עבודתו כשכיר עסק הנאשם בבניה ושיפוץ בתי רשת, חממות, מסגרות כללית ובניית מבני סככות לחקלאים. בשלב מסוים פנה אל הנאשם בחור בשם פריד, אחד ממנהלי העבודה של אכרם יאסין, והציע לו לעסוק בלוגיסטיקה ופריקת מכולות. יאסין עבד עם הרבה מחסנים שפרקו עבורו סחורה. אולם, יתרונו של הנאשם היה בכך שמקום מגוריו (מושב מבטחים) נמצא קרוב מאוד למחסום כרם שלום. לפיכך יאסין הציע לנאשם לעבוד עמו.

110. יאסין פנה אל הנאשם טלפונית, כיוון שלא היה לו אישור כניסה לארץ, והשניים סיכמו את פרטי העבודה והתעריפים להובלה ופריקה של כל מכולה לפי גודלה [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 241-242]. הנאשם הסביר את הקשר ליאסין ואת ההתנהלות העסקית עמו: הנאשם החל לעבוד עם יאסין בשנת 2012, הוביל עבורו מכולות מנמל אשדוד ופרק אותן, משם היו מובילים את הסחורה לעזה, דרך מעבר הגבול. הנאשם ביצע את ההובלות עבור יאסין בעזרת משאיות של העסק, וכן משאית של אחד החברים ביישוב. תחילה הייתה לעסק משאית אחת, ובשנת 2013, להערכת הנאשם, נרכשו שתי משאיות נוספות על שם העסק "פרץ רפאל" [שם, עמ' 244].

111. מחירה של הובלת מכולה באורך 20 רגל היה סך 1,500 ₪ עד 1,750 ₪; ומחיר הובלה של מכולה באורך 40 רגל היה סך 2,500 ₪ עד 3,000 ₪. המחיר היה תלוי בתכולת המכולה, בשל הבדלי קושי בפריקת סחורות שונות [שם, עמ' 244].

112. הנאשם תיאר את אופן ההתחשבות בין הצדדים בגין ההובלות: לכל סחורה שהובלה מהמחסן אל מעבר הגבול הנפיק הנאשם "תעודת יציאה" (כפי שהנאשם כינה את הטפסים בפנקסי אחסון הסחורה ת/58). את המקור העביר הנאשם למנהל החשבונות של יאסין, והעתק היה נשאר אצל הנאשם. על בסיס אותן תעודות יציאה תואמות של שני הצדדים – נערכה בין הנאשם ומנהל החשבונות של יאסין התחשבות חודשית [שם, עמ' 245].

113. לאחר הסיכום הנפיק הנאשם חשבונית I (חשבונית לשטחים המכונה "מקאסה" או "חשבונית

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אוטונומיה") מרוכזת. את הטפסים של חשבוניות האוטונומיה קיבל הנאשם מאגודת מושב מבטחים, שקיבלה אותן ממע"מ. החשבונית הייתה מונפקת, בהוראת מנהל החשבונות של יאסין, על שם הלקוח שסיפק את העבודה ליאסין [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 245-246].

114. בהמשך חקירתו, הסניגור הציג לנאשם מספר מסמכים, והנאשם התבקש להסביר במה מדובר. לדוגמא, הוצגה לנאשם נ/18 והנאשם הסביר שזו דוגמא לתעודת יציאה.

115. בהמשך הוצגו לנאשם מסמכים נוספים [נ/19 – נ/23]. הנאשם לא שייך אותם לפרשת אכרם יאסין, ולפיכך הם יידונו להלן, במסגרת פרשות אכרם מוסא ואוסאמה זוערוב.

116. באשר ל-נ/24 – קבלות שמספריהן 6814 ו-6817, שהוצאו ביום 1.6.14 – הסביר הנאשם כי מדובר בתשלומים שקיבל מיאסין עבור החודשים מאי ויוני, בהתאמה. לשאלת סנגורו מדוע על אחת הקבלות רשום "הום סטייל" ועל השנייה "אכרם יאסין" – השיב: "הום סטייל" זה שם של הלקוח של אכרם שקיבלתי ממנהל החשבונות ואז מופיע גם מספר חשבונית, והקבלה השניה נתקבל מאת אכרם יאסין, זה תשלום מפרעה על חשבון חודש שישי, שעדיין אין שם של לקוח לסוף החודש". בהתייחס לתאריכים הסביר: "למיטב זיכרוני, התאריכים פה, אם אני זוכר, כל פעם הוא הביא לי את זה במנות והשארתי את הקבלה אולי פתוחה וצרפתי את סה"כ התשלום ורשמתי את התאריך" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 250].

117. בהתייחס לחשבונית אוטונומיה מס' 6252775, ע"ס 77,998 ₪, שהונפקה להום סטייל [שורה 17 בטבלת החשבוניות הראשונה בפרשת יאסין [אישום 11, סעיף א(1)(ג)(3); להלן: טבלת יאסין א'] – הסביר הנאשם כי הפער בין הסכומים על גבי הקבלות [88,000 ₪ ו-50,000 ₪] לבין הסכום שמצוין על גבי החשבונית נובע מכך שלא כל סכום שמסוכם – מתקבל בפועל. הקבלה היא על התשלום בפועל. הנאשם הציע, לחלופין, שההפרש שולם בהמשך ואף הציע שחשבונית בשורה 18 בטבלת יאסין א' [ח-ן אוטונומיה מס 6252776] משלימה את ההפרש.

118. הנאשם הפנה לכך שעל גבי הקבלה עצמה [מס' 6814, נ/24] מצוין מספר החשבונית משורה 17 בטבלת יאסין א' (בפרוטוקול יש, כנראה, טעות בהקלדת ספרה אחת במס' החשבונית שמספרה מצוין ע"ג הקבלה); והסביר ש-3 הסכומים הם למעשה התשלומים ששולמו. הנאשם שיער שהשאר קבלה פתוחה לתשלום חשבונית זו [שם, עמ' 249-250].

119. הוצגו לנאשם חשבוניות פנימיות [נ/25, נ/26 ו-נ/27; שאינן חלק מכתב האישום]; והוא הסביר שרשם את הסכום בחשבונית בהסתמך על שטרי המטען שצורפו לחשבוניות, כפי שצוין בהן [שם, עמ' 250-251].

120. לאחר שהנאשם סיפר על הקושי והעייפות הרבים שחוה בחקירותיו, בשל האינטנסיביות של החקירות והמחסור בשינה – הוא התבקש להתייחס לניירות העבודה 2, 5 ו-6, שבהם רוכזו חשבוניות אוטונומיה,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ובחקירתו סיווג אותם, לבקשת חוקריו, לפי איש הקשר שמולו עבד [ת/12(22)]. הנאשם הסביר כי הסיווג על גבי החשבונית, על אף הרשום בכתב ידו בצד החשבונית, אינו נכון; ולמעשה חלק מהחשבוניות, שאותן סיווג כשייכות להתקשרות עם אכרם יאסין, שייכות להתקשרות עם אכרם מוסא. הנאשם ייחס את הסיווג השגוי של החשבוניות למצבו הקשה בחקירות: **"כתוב 'תחתום', אני תת אדם, מה שמבקשים עושה, מה שיודע עונה"**. בהמשך אמר: **"לגבי אכרם יאסין, כן אני כתבתי שהכל אכרם יאסין והדברים יתבהרו, יש טבלת חשבוניות ואני יכול להסביר על כל חשבונית. כתבתי: 'יאסין, יאסין' והדברים יתבהרו. אמרו תכתוב יאסין ואני כתבתי... אחרי זה עורך דין יכול לבדוק להראות"** [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 275-276].

121. הנאשם התייחס לתשלום בסך 80,000 ₪, שקיבל בשנת 2013. הוא אישר את עצם קבלת התשלום, ואמר כי בניגוד לאמור באמרותיו [ת/12(14); ת/12(16) ו-ת/12(26)] – התשלום הזה אינו קשור ליאסין: הוא התקבל מכמאל צבאן, שאינו קשור לענייננו, ויועד לקניית שופל או פריטים אחרים שצבאן רכש בארץ [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 276-277]. הנאשם הגיש אסופת מסמכים [נ/28]; חשבונית מכירה, רשימון ייצוא ושתי חשבוניות רכישה של השופלים; והסביר כי אסופת המסמכים הזו משקפת את עסקת השופלים שבגינה קיבל 80,000 ₪. הנאשם ציין שבמהלך חקירותיו לא ראה את כל המסמכים יחד [שם, עמ' 276-277].

122. הנאשם התייחס לאסופת מסמכים נוספת [נ/29], שכללה חשבוניות רכישה מחברת איסכור, חשבונית I [חשבונית מס 6038035] שהונפקה על ידי הנאשם וכן תעודות משלוח. הוא הסביר כי כאשר נחקר על החשבונית הזו לא ידע לשייך אליה את חשבוניות הקניה מאיסכור, כיוון שלא קיבל את המסמכים משודכים – אלא חשבוניות נפרדות; וכן עקב מצבו בחקירה [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 277 – 279].

123. הסניגור שאל את הנאשם מדוע השיב תשובות סותרות על שאלת החוקר האם קיבל מיאסין סך 30,000 ₪: תחילה [ב-ת/12(20), ש' 7] אמר שמדובר בחוב של יאסין שטרם נפרע; אך בחקירה הבאה באותו יום [ת/12(21), ש' 35] אמר שכבר קיבל את הסכום הזה מיאסין אולם אינו זוכר איך. הנאשם השיב כי אינו זוכר שקיבל את הכסף, והוסיף שיאסין היה עצור באותה העת [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 278].

124. הנאשם שלל את דבריו בחקירתו [ת/12(21), ש' 13 – 15] שלפיהם היקף הפעילות החודשי מול יאסין עמד על 170,000 ₪: **"עם אכרם לא היה תשלום של 170,000 ₪, אלא מה שהיה היה פעילות, יש תעודות יציאה, יש חשבונית, יש תעודות יציאה מהנמל. אמרתי גם שאך ורק השכרתי לו מחסן ב-10,000 ₪. שאר הדברים אני זורם כששואלים אני עונה, 500 או מיליון, מספרים... שיוכח הכל"** [שם, עמ' 278].

125. הסניגור הפנה את הנאשם לאמרותיו בנוגע לחשבוניות ח.א. 54 [ח-ן מס 9396457, סעיף 1 בטבלת יאסין א' ו-ח.א. 26 [ח-ן מס 6038021, סעיף 2 בטבלת יאסין א']]. הנאשם אמר שם תחילה כי אמורה להיות התאמה בין החשבוניות לטפסי אחסון הסחורה; והסביר כי ח.א. 26 משקפת את הפעילות העסקית הנקובה בחשבונית. רק לאחר שהחוקר שאל אותו כיצד זה ייתכן, שהרי שולם גם "בשחור" – השיב הנאשם שאינו יודע. הנאשם התייחס לנאמר באמרותיו והסביר כי החשבוניות, וכן תעודות היציאה שלפיהן ניתן לבדוק את סכומי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

החשבוניות, משקפות את היקף העסקאות. הנאשם הוסיף כי לא בוצעה אף עסקה "בשחור" עם יאסין למעט השכרת המחסן [שם, עמ' 279]. אף בחקירתו הנגדית עמד הנאשם על דבריו כי היקף הפעילות עם יאסין מגובה בחשבוניות; ולא הועבר כסף "בשחור", למעט השכרת המחסן [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 299 ו-305].

126. בהתייחס לאמירתו כי הכסף "השחור" לא נרשם בשום מקום [ת/12(22), ש' 17-18] טען הנאשם כי אמירותיו אלה נאמרו מתוך רצון לספק את חוקריו ומתוך לחץ [שם, עמ' 279]:

"לשאלת בית המשפט בשנית, האם אמרת את הדברים שהכסף השחור לא רשום בשום מקום, אני משיב שלא שזכור לי. לשאלת בית המשפט אם יש לי בעיות זיכרון אני משיב שכן, יש לי בעיות זיכרון. לאחר מה שעברתי, בתקופת ההתעללות, קשה מאוד לזכור, עברתי שואה קטנה. אין לי כבר מה להפסיד, עבדת בשחור? לקחת בשחור? לגמור עם זה כבר, שיסתיימו החקירות. הייתי מוכן לאשר להם דברים שהם מוכנים לשמוע. לשאלת בית המשפט אני אומר שהכל יחד, גם אמרתי את הדברים תחת לחץ וגם חלק מהדברים לא אמרתי והם נרשמו".

127. בתחילת חקירתו הנגדית אישר הנאשם כי טענותיו לגבי האישומים הביטחוניים – שלפיהן בחקירותיו אמר את הדברים תחת לחץ החוקרים, וחלק מהדברים שנכתבו כלל לא נאמרו על ידיו – תקפות גם לגבי האישומים הכלכליים [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 286].

128. בנוגע לתיעוד עסקאות שנעשו מול יאסין בשנים 2012 עד 2014 הסביר הנאשם כי מנהל החשבונות של יאסין היה מוסר לו את שם הלקוח שסיפק את העבודה ושעל שמו יש להנפיק את החשבונית. בהקשר זה ציין הנאשם כי בחקירתו עבר עם חוקריו על כל חשבונית והסביר שמדובר בלקוח של יאסין [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 300]. בפני הנאשם הוצג טופס אחסון סחורה שהגיש [נ/18], והוא נשאל מה ניתן ללמוד מאותו טופס מבחינה כספית. הנאשם הסביר כי גודל וסוג המכולה כתובים ברשימון שמספרו צוין על גבי הטופס. התעריפים קבועים: פריקת מכולה של 40 רגל עולה 2,500 ₪ עד 3,000 ₪; ופריקת מכולה של 20 רגל עולה 1,500 ₪ עד 1,750 ₪. הנאשם השיב בחיוב לשאלת התובעת אם, בניגוד לדבריו בחקירותיו, היום הוא טוען שלמעשה יש תיעוד לכל הפעילות וניתן ללמוד ממסמכי העסק את ההיקף המדויק של היקף פעילותו עם יאסין [שם, עמ' 302].

129. התובעת הציגה לנאשם טפסי אחסון סחורה שמספריהם 29 – 33 [ת/58(1), ת/58(2), ת/58(3), ת/58(4)] ו-ת/58(5); מתוכם כ-94 טפסי אחסון סחורה המתייחסים לחודש ינואר 2014 [0724 – 0821]. באף אחד מהם לא נרשם שם הלקוח "הום סטייל". לשאלה האם הדבר הגיוני בעיניו השיב הנאשם [שם, בעמ' 303]:

"לאחר שבית המשפט מסביר לי את השאלה, אני משיב שכמו שאמרתי, ההתחשבות עם אכרם בסוף חודש היה אומר לי על שם איזה לקוח להוציא, היה לו שירות עד בית הלקוח. הוא נותן את העבודה לאכרם ואכרם מעביר אליי ואח"כ לעמיל מכס ובסוף אני רושם את החשבונית. יכול להיות שאת צודקת שלא יופיע השם שלו, אבל זה שם המשרד. הוא לא חייב להיות כתוב בפנקסים של טופסי אחסון סחורה שאת מציגה. לשאלת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בית המשפט האם אני מבחינתי רוצה לומר שלא עניין אותי על שם מי לרשום, אם למשל מנהל החשבונות של אכרם היה אומר לי לרשום על שם יעל, האם זה עניין אותי אם יש קשר והתאמה, אני משיב שמה שמנהל החשבונות של אכרם היה אומר לי לרשום בחשבונית, הייתי רושם. מבחינתי, לא צריכה להיות בעיה את המע"מ אני רושם בחשבונית ומשלם אותו כדת וכדין ואני לא רואה פה איזו עבירה אם החשבונית יוצאת על שם אכרם או על שם הום סטייל. הפעילות של העסקאות מתבצעת עם אכרם. הדברים הם אמיתיים. הפעילות היא עם אכרם. החשבונית בסוף החודש יוצאת ללקוח שמספק את העבודה לאכרם. אני לא אומר שכך זה צריך להיות, זה הלקוח שבסוף החודש מספק את העבודה לאכרם, לעמיל המכס ולי".

130. בהמשך לכך הודה הנאשם כי אינו יודע מה הום סטייל עשתה עם אותן חשבונות שהוא מנפיק עבורו, ואם בכלל רצתה אותן. הוא אישר ששוחח בעבר עם הום סטייל, וסיפר שמדובר ביבואן אלומיניום ולקוח בפני עצמו. הנאשם חזר ואמר שהסיבה שבגינה ביקש יאסין שהחשבונות יונפקו על שם הום סטייל היא כי זה הלקוח שסיפק את העבודה [שם, עמ' 304].

131. בהסתמך על הנתונים שמסר הנאשם בחקירותיו, בנוגע למשמעות הכספית של טפסי אחסון הסחורה, ערכה המאשימה חישוב המתייחס לחודש ינואר 2014. לפי החישוב היו לנאשם בחודש זה הכנסות למעלה מסך 200,000 ₪. אף על פי כן, החשבונית היחידה שהונפקה באותו חודש, עבור שירותים לסוחרים העזתיים, הייתה בסך כולל של 95,000 ₪ לפני מע"מ (סך 112,000 ₪ כולל מע"מ). לטענת המאשימה, החישוב הזה תומך בשאר העדויות אודות היקף העסקאות – שבפועל היה גדול יותר. הנאשם דחה חישוב זה וטען כי לא ניתן לערוך באולם, במהלך העדות, את החישובים הנחוצים לסתירתו. הנאשם שב ועמד על כך ששיקר בחקירותיו כאשר הודה בעבודה "בשחור"; למעט השכרת המחסן ליאסין. כלומר, לפי גרסת הנאשם בעדותו בבית המשפט, הוא "עבד בשחור" רק בהשכרת המחסן [שם, עמ' 305].

132. בהתייחס לדברי יאסין בעדותו בבית המשפט, כי היקף העסקאות גדול יותר מן הנקוב בחשבוניות – אמר הנאשם שיאסין "זרק מספרים לפי מה שעולה לו בראש או לפי הניירות"; והפנה לכך שיאסין דיבר גם על סכומים חודשיים קטנים יותר, כגון 20,000 ₪, 50,000 ₪ ו-150,000 ₪. לדברי הנאשם יש תיעוד חודשי לעסקאות, בחשבוניות ובתעודות היציאה [שם, עמ' 305].

133. מחודש יוני 2014 לא הונפקו חשבונות בגין שירותי ההובלה והפריקה. לפיכך שאלה התובעת אם ייתכן שמיולי 2014 לא הייתה פעילות בעסק. הנאשם השיב כי ייתכן שהפעילות נעצרה בשל מבצע "צוק איתן", ולפיכך לא הונפקו חשבונות (המבצע התנהל מיום 8.7.14 עד יום 26.8.14 – הח"מ). הנאשם עמד על כך שהחשבונות משקפות את קיומה או היעדרה של הפעילות העסקית; ובמילותיו: "אם נכנסו מכולות, הם נרשמו. אם לא, לא נרשמו. ואם היו, יצאו תעודות למכולות שנכנסו. אם לא, אז לא היה. אם אין חשבונות, אז כנראה שלא הייתה פעילות" [שם, עמ' 305].

134. לשאלת התובעת אם, לפי גרסתו, לא הייתה עילה להנפקת חשבונות מיוני 2014 עד מעצרו – השיב

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם כי ייתכן שיצאו תעודות יציאה אולם טרם נערכה ההתחשבות [שם, עמ' 306].

135. הנאשם הופנה לאמרתו במשטרה [ת/12(6) ש' 69], והתבקש לומר אם הונפקה חשבונית לעסקה המתוארת שם – הובלת שתי מכולות ברזל עבור אוסאמה זוערוב, באמצעות מוחמד ירמור, באוקטובר 2014. הנאשם השיב כי אין חשבונית בגין ההובלה מאחר שלא הוא ביצע את ההובלה, אלא מוחמד ירמור. ההתחשבות בנוגע לסחורה זו היא רק מול יאסין, במסגרת ההתחשבות על כניסת המכולות. לדברי הנאשם, לא בטוח שקיבל כבר תשלום מיאסין בגין עסקה זו. משנשאל אם ניתן לבחון זאת, השיב כי ניתן למצוא במסמכים תעודת כניסה של חברת אלבכר ומכולות של ברזל מבוקע. אולם, כשניתנה לנאשם הזדמנות לחפש בעצמו בפנקסים שנמצאו באולם בית המשפט, ולומר אם היה עליו להוציא חשבונית בגין העסקה – סירב, בנימוק כי בית המשפט אינו המקום "**לפשפש בפנקסים ולחפש את החשבונית**" [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 306]. בחקירתו החוזרת הבהיר הנאשם כי במסגרת פריקת המכולות של אכרם יאסין היו גם שתי מכולות של אלבכר. לאחר מותו של אכרם מוסא – בנו ביקש שהסחורה תועבר לחברת גייסר אלמוסתקבל, וירמור נשלח לבצע את ההובלה [שם, עמ' 324].

136. הנאשם עומת עם תיעוד שהציגה בפניו המאשימה אודות מספר כלי רכב השייכים לעסק "פרץ רפאל". הנאשם אמר בעדותו שאינו זוכר את מספרי הרישוי; והמאשימה הפנתה ל-ת/12(25), עמ' 10, שם פירט הנאשם את מספרי הרישוי של כלי הרכב, בעצמו, ושייך אותם לעסק.

137. הוטח בנאשם כי אותן משאיות ביצעו למעלה מ-200 משיכות של סחורה מהנמל, מחודש יולי 2014. הנאשם הסביר כי ייתכן שנכנסו מכולות והסחורה נותרה במחסן מבלי שיצאה ללקוח. אולם, הוא לא ידע לאשר זאת בוודאות, בטענה שאינו זוכר את מספרי המשאיות [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 311]. הנאשם התייחס לאסופת מסמכים משודכת, שאינה נמצאת בתוך הפנקסים, אשר הוצגה לו על ידי סנגורו, ואשר מתייחסת לתאריכים מיום 1.7.14 עד יום 29.12.14; והסביר כי מדובר בתעודות יציאה שלגביהן טרם נסגר החשבון. הנאשם הפנה לכיתוב בראשן "**לסגור חשבון עם אכרם, עוד לא נסגר חשבון לכל התקופה**". מדובר ב-29 תעודות, והנאשם אישר כי זהו מספר הגיוני התואם את המכולות שנותרו בחצרו [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 323].

138. הנאשם שלל את הדברים שאמר בעדותו איברהים אלטורי [פרוטוקול מיום 25.1.16, עמ' 175], כי העביר לנאשם כסף מיאסין; לרבות מקרים שבהם הועברו סכומים של 250 – 300 אלפי ₪ בחודש: "**אין דבר כזה. אין מצב שהוא יעביר לי סכומים כאלה דרך איברהים אלטורי, הוא סך הכל מחלק שוברים למשאיות במעבר**". לשאלה איזו סיבה יש לאלטורי לשקר, השיב הנאשם: "**תשאלו אותו. הייתי שמח לעשות עימות עם המון עדים**" [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 311].

139. בנוגע לעסקת מכירת המשאית מ"ר 68-239-00 הנאשם אישר שהמשאית נמכרה בתמורה לסך 60,000 ₪, וטען כי לא דיווח בשום מקום על עסקת המכירה הזו, ולא הנפיק בגינה חשבונית – משום שנהוג שלא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מנפיקים חשבונית עד העברת הבעלות, והדיווח למס הכנסה הוא שנתי. הבעלות לא הועברה בגלל עיקול שרביץ על המשאית [שם, עמ' 308].

140. בנוגע לעסקת השכרת המחסן, הנאשם אישר שהשכיר ליאסין מחסן שנמצא במשק 83 הצמוד למשק 82 של פרץ רפאל. המשק שבו נמצא המחסן שהושכר שייך למיכאל וסמדר פרץ (הנאשם ואשתו). בתחילה יאסין קיבל את המחסן לשימוש ללא תשלום, אך מאמצע שנת 2013 עד סוף 2014 שילם דמי שכירות חודשיים בסך 10,000 ₪. הנאשם לא דיווח לכונס הנכסים על הכנסה זו [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 257]. בהמשך עדותו אישר הנאשם את שאמר בחקירתו כי התשלום עבור המחסן נעשה "בשחור" [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 278]. בחקירתו הנגדית שב הנאשם ואישר דברים אלה. הוצגו לנאשם 2 חשבוניות משנת 2011 של העוסק המורשה "מיכאל פרץ" (להבדיל מ"פרץ רפאל"): ח-ן מס 9335614 ע"ס 3,480 ₪ (כולל מע"מ) לאכרם יאסין, "עבור שירותים במחסן בחצר אכסנות שונות" [ת/157(1)]; ו-חן מס 9335611 ע"ס 10,440 ₪ (כולל מע"מ) לאכרם יאסין, "עבור שימוש בחצר במחסן עבור חודש 4+5+6" [ת/157(2)]. הנאשם אישר כי מדובר בכתב ידו, וכי הלקוח הוא יאסין. אולם, הנאשם שלל את הצעת המאשימה כי מדובר בחשבוניות על השכרת המחסן הנדון במשק 83, ואמר שככל הנראה מדובר בשירותי פריקות והעמסות שנתן ליאסין לפני תקופת ההשכרה של המחסן. הנאשם עמד על כך שהשכרת המחסן החלה באמצע שנת 2013 ושלא הנפיק חשבוניות כנגד הכנסה זו [שם, עמ' 298-299].

יריעת המחלוקת

פרשת אכרם יאסין

141. אין חולק כי בין הנאשם לבין אכרם יאסין היו קשרים עסקיים. הנאשם הודה בכך במפורש, בחקירותיו במשטרה ובעדותו לפנינו, ואף יאסין בעדותו אישר את הדברים.

142. השכרת המחסן [אישום 11, סעיף א(1)א]: אין מחלוקת כי הנאשם השכיר ליאסין מחסן, במשק 83 הרשום על שם הנאשם ואשתו, ובתמורה לכך קיבל מיאסין סך 10,000 ₪ בחודש, שאותם לא תיעד בספריו ושעליהם לא דיווח לרשויות המס. המחלוקת בנוגע לפרט אישום זה נסבה על השאלה אם זוהי הכנסה מעסק שלגביה חב הנאשם חובת דיווח; ואם תחילת התשלומים הייתה בדצמבר 2012, כגרסת המאשימה, או שמא רק במרץ-אפריל 2013, כגרסת הנאשם.

143. מכירת המשאית [אישום 11, סעיף א(1)ב]: אין מחלוקת שהנאשם העביר לידי של אכרם יאסין משאית מי"ר 00-239-68, וקיבל בעדה תמורה שלא תועדה בספרי החשבונות של העסק פרץ רפאל. עוד אין חולק כי המשאית הייתה רשומה על שם הנאשם עצמו, ולא על שם העסק "פרץ רפאל"; כי הבעלות במשאית לא נרשמה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

על שם יאסין, וכי עסקה כזו משתכללת במסירת המשאית מהמוכר לקונה. אולם, בעוד לפי גרסת המאשימה חלה בעניין זה חובת דיווח – הנאשם טוען כי העסקה לא הושלמה באופן המשכלל חובת דיווח, משום שהעיקול על המשאית מהווה "אי-התאמה", כמובנה בחוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק המכר"), והעסקה לא יצאה אל הפועל.

144. הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות [אישום 11, סעיף א(1)(ג), סעיפים 1 – 13]: אין חולק כי ההתנהלות של הנאשם נעשתה מול יאסין, אשר שילם לנאשם בגין שירותי הובלת המשאיות שאותם הזמין מהנאשם. עוד אין חולק כי הנאשם דיווח לרשויות המס רק בגין חלק מהיקף העבודה שלו מול יאסין. כמו כן אין חולק כי החשבוניות שבטבלת יאסין א', לא הונפקו על שם יאסין אלא על שמם של עוסקים אחרים.

145. בנוגע לחשבוניות אלו הצדדים חלוקים בשתי שאלות: (1) האם הוצאת החשבוניות על שם לקוחותיו של יאסין הייתה כדין, בשים לב לסעיף 6א בתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו-1976 (להלן: "תקנות מע"מ"); ו-(2) האם הוכח שסכומי החשבוניות אינם משקפים את סכומי העסקאות בפועל.

146. עוד חולקים הצדדים בשאלת היקף כלל העסקאות בין הנאשם ויאסין, וכמה מתוכן היו "בשחור".

147. העלמת עסקאות [שם, סעיפים 14 – 18]: אין חולק כי מחודש יולי 2014 לא הונפקו חשבוניות מס, למרות שהנאשם המשיך לבצע הובלות עבור יאסין לפחות עד סוף שנת 2014. המחלוקת היא בשאלת היקף העסקאות: הנאשם טוען כי בוצעו 29 הובלות בלבד במהלך תקופה זו, על רקע מבצעי "שובו אחים" ו"חומת מגן", שבמהלכם ואחריהם היה סגר ברצועת עזה. המאשימה עומדת על טענתה כי בוצעו גם בתקופה זו עסקאות בהיקף של 170,000 ₪ בחודש.

148. מכירת חשבוניות [אישום 11, סעיף א(1)(ד)]: אין מחלוקת כי הנאשם הנפיק חשבוניות מס בגין העסקאות שביצע באמצעות יאסין. אין חולק גם כי השמות על גבי החשבוניות הם של אחרים. המחלוקת היא לגבי עצם קיומה של העסקה: המאשימה טוענת כי כלל לא בוצעו העסקאות המתוארות בחשבוניות, ואילו הנאשם טוען כי מדובר בסחורה שנזנחה במחסן שלו ללא דורש והפכה לרכוש העסק, ולפיכך היה עליו להנפיק חשבונית כאשר נמכרה.

דיון והכרעה בפרשת אכרם יאסין

149. אקדים ואומר כי אף בפרק זה העדפנו באופן גורף את גרסאותיו המוקדמות של הנאשם, כפי שנמסרו בחקירותיו בשב"כ, במשטרה ובמע"מ [והוגשו באמצעות החוקרים שגבו אותן, לפי סעיף 11 בפקודת הראיות]

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

– על פני גרסאותיו המאוחרות, שהועלו לראשונה במהלך עדותו בפנינו, ואשר לא עוררו אמון; זאת בעקבות דחייתן של טענות ה"זוטא" שהעלה הנאשם והקביעה כי הן קבילות.

150. גרסאותיו המאוחרות של הנאשם הן בגדר עדות כבושה נחותה; כמה שנאמר [ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2009)]:

"הכלל החל לעניינה של עדות כבושה הינו כי ערכה ומשקלה הראייתי של זו מועטים בשל החשד המתעורר באופן טבעי באשר לאמינותה. זאת, כל עוד אין בפי העד הסבר משכנע ומניח את הדעת לטעמים שבעטיים כבש עדותו (ראו: ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (18.5.06)); ע"פ 4297/98 הרשטיק נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 673, 687 – 688 (2000); ע"פ 3625/91 אור נ' מדינת ישראל (9.6.93) פסקה 19 לפסק דינו של השופט לוין; ע"פ 154/85 אברושמי נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(1) 387, 399 (1987)). משך הזמן שלאחריו תיחשב עדות לכבושה אינו נקבע בהתאם לאמת מידה ברורה ונוקשה, אלא הוא נקבע בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו (ע"פ 4223/07 פלוני נ' מדינת ישראל (29.11.07)); ע"פ 1543/06 פלוני נ' מדינת ישראל (11.6.07); ע"פ 10189/02 פלוני נ' מדינת ישראל (19.9.05) בפסקה 13; ע"פ 5612/92 מדינת ישראל נ' בארי, פ"ד מח(1) 363, 302 (1993) (להלן: פרשת בארי). מקרים אלה כולם עוסקים בעבירות מין, אך הבסיס הרעיוני נכון גם למקרים בהם מדובר בעבירות אחרות). מרכז הכובד אינו מושם על משך השתיקה אלא על הסיבה בגינה בחר העד לצפון המידע שברשותו, כמו-גם על שינוי הנסיבות אשר הניעו לחשוף את המידע".

השכרת המחסן

151. כאמור לעיל בפרק הסוקר את האישומים, בפרשה זו מואשם הנאשם כי לא דיווח על הכנסותיו מהשכרת מחסן, במשק שבבעלותו, לאכרם יאסין. בתמורה לשכירות שילם יאסין לנאשם סך 10,000 ₪ בחודש, במשך 26 חודשים, מבלי שהכנסה זו נרשמה בספרי העסק. בשל כך הואשם, בפרק זה, בניהול פנקסי חשבונות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים – ריבוי עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ ולפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה (בכתב האישום לא צוין המספר של 26 עבירות שמגולם בפרט אישום זה – הח"מ).

152. בסעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ נקבע: "עשה אדם מעשה מן המפורטים להלן במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, דינו – מאסר 5 שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף זה – חוק העונשין): ... (6) הכין, ניהל או הרשה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות".

153. בסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה נקבע: "אדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם אחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו – מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ופי שניים מסכום ההכנסה שהעלים, שהתכוון להעלים או שעזר להעלים, או שני הענשים כאחד; ואלו הן: ... (4) הכין או קיים, או הרשה אדם להכין או לקיים, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, או שזייף או הרשה לזייף פנקסי חשבונות או רשומות".

154. פנקסי חשבונות הופכים לכוזבים כאשר הם אינם משקפים נכונה את הפעילות העסקית של העסק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הכשל ברישום מתגבש לכדי עבירה פלילית כאשר מוכח כי הדבר נעשה בכוונה להתחמק מתשלום מלוא חיוב המס.

155. פנקסי החשבונות הם ספרים, פנקסים, כרטיסים, פלט מחשב וכן אמצעים אלקטרוניים שבהם נרשמות העסקאות באופן שיטתי, והם המרכיבים את הנהלת החשבונות של העסק. פנקסי חשבונות הופכים לכוזבים כאשר מצוי בהם נתון כוזב, המשפיע על התוצאה החשבונית שלו או על מה שאותו נתון אמור להביע, לציין או לייצג. לדוגמא, הנפקת חשבונית מס בגין מכירה שלא קרתה בפועל, משפיעה גם על הרישום בפנקסים אחרים (הוצאה מן המלאי או רישום בכרטיס הלקוח). בהקשר זה נדרש להוכיח כי הרישום הכוזב בפנקס המסוים משפיע על התוצאה הסופית לעניין תשלום המס ונעשה למטרה זו [גיורא עמיר, טלי ירון-אלדר ורועי פלר **עבירות מס ועבירות הלבנת הון** (מהדורה שביעית, 2019) (להלן: "**עבירות מס**")], עמ' 860-861]. בדומה לכך, גם אי-רישום תקבולים בפנקסים במזיד או בכוונה הופך אותם לכוזבים; כעולה מסעיף 145ב(א)(1) **בפקודת מס הכנסה**: "**נישום הרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, שובר קבלה, חשבונית, ספר פדיון יומי או תעוד אחר שהוא חייב לנהל על פי הוראות המנהל מכוח סעיף 130, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרשמו על פי אותן הוראות, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים זולת אם שוכנע פקיד השומה כי הייתה סיבה מספקת לאי הרישום...**" [ראו גם ע"פ 24/77 "פאן-לון", **חברה להנדסה ולבנין בע"מ נ' מדינת ישראל** (15.1.1979), פ"ד לג(1) 477, בעמ' 493].

156. היסוד הנפשי הנדרש בשני סעיפים אלה הוא של כוונה: בסעיף 220 **בפקודת מס הכנסה** נדרשת השתמטות מודעת ומכוונת לצורך הקטנת נטל המס, תוך שימוש באמצעים ודרכים מנוגדים לחוק. בעבירות מסוג זה נדרש שיתוף פעולה של שניים לפחות, הרוכש והמוכר, שהם למעשה שני המבצעים עיקריים של העבירה – המשתמט והעוזר לו להשתמט. לפי סעיף זה, ניתן להעמיד לדין את שניהם. למעשה שיתוף הפעולה בעבירה זו הוא הכרחי – כאשר הרוכש, המשלם עבור השירות או הטובין ללא רישום, גורם למוכר להשתמש בפדיון של אותה עסקה מבלי שיהיה לכך תיעוד בפנקסיו. לצורך הוכחת העבירות המנויות בסעיף זה, נדרש להוכיח כי הנאשם ביצע את אחד המעשים המנויים בסעיף; כי כוונתו, עליה ניתן ללמוד מנסיבות המעשה, הייתה להתחמק בזדון ממס; וכן כי במעשה היה משום מרמה או תחבולה [עבירות מס, עמ' 625-626].

157. על קיומה של הכוונה ניתן ללמוד מנסיבותיו הכלליות של המקרה הספציפי. רשימה פתוחה של נסיבות המהוות "אותות מרמה" (badges of fraud) גובשו בפסיקת בית המשפט העליון של ארה"ב והתקבלו גם בישראל. ברשימה כלולות, בין היתר, נסיבות כגון העלמת מקור הכנסה שלם, אי-היזקקות ליעוץ מקצועי, השמטה במשך שנים וכן שיטתיות; אשר כשלעצמה שוללת טעות בתום לב [עבירות מס, עמ' 631 – 639].

158. גם סעיף 117(ב)(6) **בחוק מע"מ דורש יסוד נפשי של כוונה מיוחדת**: "**במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס**" [רע"פ 8507/09 **יאיר שחל נ' מדינת ישראל – אגף המכס ומע"מ** (16.9.2015)].

159. בענייננו, אין מחלוקת שהנאשם השכיר את המחסן ליאסין בתמורה לסך 10,000 ₪ בחודש, ולא הנפיק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

חשבונית מס או קבלה בגין תקבולים אלה. כפועל יוצא מכך, תקבולים אלה לא נכללו בספריו של הנאשם, באופן שיטתי ועקבי, במשך כל תקופת ההשכרה. מקור הכנסה זה של הנאשם הועלם על ידיו לחלוטין מספריו ומרשויות המס. הנאשם הודה בכך בחקירותיו ובעדותו לפנינו [ת/12(22), ת/12(24)]; פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 257; פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 278].

160. כבר בחקירתו בשב"כ מיום 10.2.15, שהייתה בין חקירותיו הראשונות של הנאשם, תועדה בזכ"ד אמרה מפי הנאשם שלפיה "אכרם משלם לנדון כל חודש 10,000 ₪ במזומן בעבור אחסנת הסחורה שלו בעסק הנדון" [ת/12(7) ס' 7; ההדגשה הוספה]. בהמשך חקירותיו הנאשם שב והתייחס להכנסה זו: "יש לי 2 מחסנים שאחד השכרתי לו עבור 10,000 ₪ בחודש. המחסן הוא במשק שלי זה חממה שהשכרתי לאכרם יאסין שיש בו ציוד של אכרם יאסין ... השכרתי לו במשך שנה וחצי שנתיים את המחסן והוא שילם לי אבל לא הוצאתי לו חשבונית מס" [ת/12(22), עמ' 2]. בחקירה נוספת [ת/12(24)] התייחס הנאשם לעניין זה, אמר שהשכיר ליאסין את המחסן מדצמבר 2012, והוסיף כי בתחילה לא גבה תשלום בגין השכירות, אלא רק ממרץ-אפריל 2013. לשאלת החוקר האם הנפיק חשבוניות או קבלות בגין תקבולים אלה מיאסין השיב הנאשם בשלילה. גם בחקירתו הבאה [ת/12(25)] הודה שהשכיר את המחסן ליאסין, ושלא דיווח על כך לכונס הנכסים.

161. גם בעדותו לפנינו הודה בכך הנאשם. בחקירתו הראשית סיפר כי קיבל מיאסין דמי שכירות חודשיים בסך 10,000 ₪ [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 257]. בהמשך עדותו אישר את שאמר בחקירתו כי התשלום עבור המחסן נעשה "בשחור" [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 278]. גם בחקירתו הנגדית חזר על האמור, הסביר שהשכיר ליאסין את המחסן למשך כשנה – שנה וחצי, מאמצע 2013 עד 2014, בתמורה לסך 10,000 ₪ בחודש, שאותם קיבל במזומן, מבלי שהכנסות אלה תועדו [שם, עמ' 298-299].

162. הנאשם מודה, אפוא, בעקביות בהשמטה גורפת של הכנסה זו מספרי עסקו. מדובר בהכנסה חודשית קבועה, במשך לפחות שנה וחצי (בהמשך אדון בטענת המאשימה כי מדובר בתקופה ארוכה יותר). הנאשם ידע שעליו להנפיק חשבונית מס בגין הכנסות אלה, ובכל זאת נמנע מרישום ההכנסה.

163. על מודעות הנאשם להתנהלותו הבלתי חוקית ניתן ללמוד גם מהתייחסותו המילולית אליה כאל קבלת כספים "בשחור" [פרוטוקול 9.5.16, עמ' 278-279; פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 299 ו-305].

164. חרף זאת, הנאשם טוען שלא היה חייב בדיווח על דמי השכירות הללו ובתשלום מס בגינם משום שהמחסן היה נכס פרטי ולא עסקי.

165. הנאשם מסר כי המחסן אינו מצוי במשק שבבעלות אביו, שבו התנהל העסק "פרץ רפאל"; אלא במשק הצמוד, שבבעלות הנאשם ואשתו. לפיכך מדובר בעסקה שאינה קשורה לעסק ואין לרשום אותה בספרי העסק [סיכומי ההגנה, עמ' 31 וההפניות שם]. נטען, אפוא, כי מדובר ב"עסקת אקראי", כהגדרתה בסעיף 1 בחוק מע"מ. ככזו – נטל תשלום המס בגינה מועבר אל העוסק הקונה; ובענייננו – אל אכרם יאסין.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

166. הנאשם טוען בהקשר זה שתי טענות חלופיות, בבחינת "ממה נפשך": (1) אם יאסין מוגדר כ"עוסק", הרי שמדובר ב"עסקת אקראי" [כהגדרתה בסעיף 1 בחוק מע"מ] בין הנאשם ואשתו (כאנשים פרטיים) לבין אכרם יאסין. סעיף 21 בחוק מע"מ מקנה לשר האוצר רשות לקבוע סוגי עסקאות שבהן הקונה הוא החייב במס. לפי תקנה 6 בתקנות מע"מ, בעסקאות אקראי של השכרת מקרקעין לעוסק, השוכר הוא החייב במס ועליו להוציא "חשבונית עצמית". (2) אם יאסין אינו "עוסק" לעניין חוק מע"מ, משום שאינו רשום בישראל – הרי שאין כאן כל עסקה החייבת במע"מ (להבדיל ממס הכנסה).

167. המאשימה לא התייחסה לטענות המשפטיות האמורות; אולם דינן להידחות, כמשתקף כבר בכותרת השוליים של הסעיף הנדון, כלהלן:

- ב. תשלום המס במכירת מקרקעין שהיא עסקת אקראי
- (א) במכירת מקרקעין שהיא עסקת אקראי בידי מי שאינו עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, יהיה הקונה חייב בתשלום המס.
- (ב) החייב בתשלום המס לפי תקנת משנה (א) –
- (1) אם הוא עוסק, יוציא במקום המוכר חשבונית ערוכה על שמו הוא, וידווח על המכירה בדו"ח שעליו להגיש לפי תקנה 23 בשל עסקאותיו;
- (2) אם הוא מלכ"ר או מוסד כספי, ידווח על המכירה באופן שיש לדווח על עסקה אקראית כאמור בתקנה 15א(א) ו-(ב) לתקנות מס ערך מוסף (רישום), תשל"ו-1976, וישלם את המס המגיע עם הגשת הדו"ח.
- (ג) במכירת מקרקעין שהיא עסקת אקראי בידי עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, יחולו הוראות תקנת משנה (ב) בשינויים המחויבים לפי העניין.
- (ד) בתקנה זו, "עוסק" – מי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו ואינו מלכ"ר או מוסד כספי".

168. הסעיף אינו דן, אפוא, בהשכרת מקרקעין, כטענת הנאשם; אלא בעסקת מכירה חד פעמית. תכלית התקנה הייתה להקל על אדם פרטי, או על עוסק הפועל בכושרו כאדם פרטי, למכור נכס מקרקעין בעסקה חד-פעמית [אבי פרידמן, מס ערך מוסף: החוק וההלכה (מהדורה שלישית) (להלן: "פרידמן"), עמ' 499-500]. התקנה אינה דנה בעסקת שכירות מתמשכת, כבענייננו.

169. לא נטען שהעסקה נעשתה כעסקה פרטית. הנאשם עצמו, על אף שאמר כי המחסן הוא בבעלותו והבחין בין המשק שלו והמשק של אביו [ת/21(12), עמ' 2 – 4], התייחס בעקביות לעסקה זו כנמנית עם מארג העסקאות של העסק "פרץ מיכאל" עם יאסין. הנאשם מעולם לא טען שלא היה עליו להוציא חשבונית מס, או שהשכיר ליאסין את המחסן באופן פרטי – במנותק מהעסק. אדרבא: בחקירתו בשב"כ אמר הנאשם במפורש כי יאסין משלם לו 10,000 ₪ עבור אחסנת הסחורה של יאסין בעסק של הנאשם [ת/12(7); ההדגשה הוספה].

170. אין מדובר בלקוח מזדמן שלו השכיר הנאשם את מחסנו הפרטי; אלא בלקוח העיקרי של עסקו של הנאשם, אשר שכר מהנאשם שירותי הובלה וכן שירותי אחסנה במחסן נוסף, השייך לעסק. יאסין השתמש במחסן הנדון לאותם שימושים. הנאשם אישר בחקירתו [ת/12(25), עמ' 11] שהוא הוביל עבור יאסין סחורה ממחסן זה למעבר כרם שלום, וסחורה שהובלה למעבר אך העברתה לא אושרה – הוחזרה לאחסון במחסן הנדון.

171. מהאמור עולה כי הגם שבאופן רשמי המחסן הנדון אינו רשום על שם העסק – הרי שהשכרתו ליאסין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

נעשתה במסגרת העסק. יוזכר כי גם העסק עצמו אינו רשום כעסקו של הנאשם, שלכאורה רק עובד כשכיר בעסק של אביו. אולם, כפי שאפרט להלן בפרק על אישום 12 – הנאשם נהג בעסק זה כבעסקו לכל דבר. לא הייתה כל הבחנה מהותית בין עסקו של הנאשם עסקו של אביו, ובין עסקו של הנאשם ורכושו הפרטי שלו ושל אשתו. "בשורה התחתונה", כל הנכסים הללו שימשו את הנאשם בעסקו. למעשה מדובר במצב שבו ההכנסות הפרטיות והעסקיות של הנאשם התנהלו ללא הפרדה. רק בדיעבד מנסה הנאשם להיתלות בבעלות הרשמית השונה של המחסן הנדון כדי להקים לעצמו הגנה, כביכול, מנתנת הדין בגין השכרת המחסן "בשחור", כהודאתו.

172. ניתן לומר שהנאשם ואשתו, כבעלים הפרטיים של המחסן, "השאילו" את המחסן לעסק "פרץ רפאל", משום שהם ראו בעסק הזה את עסקם ולא ראו עצמם נפרדים ממנו, ולאחר שהם העמידו כאמור את המחסן לרשות העסק – העסק השכיר אותו ליאסין, "בשחור". גם בראייה זו אין לנתק את השכרת המחסן ליאסין מן העסק "פרץ רפאל", אשר כשלעצמו היווה, בפועל, בתקופה הרלבנטית, את עסקו של הנאשם, לאחר שאביו הרשה לו להשתמש במעטפת הפורמלית של ה"עוסק מורשה" שלו לצורך עסקו של הבן הנאשם [כלהלן בפרק על אישום 12].

173. יש לדחות, אפוא, את טענת הנאשם בעניין זה. ההסתכלות על מכלול הנסיבות מלמדת כי ההכנסות מהשכרת המחסן היו קשורות בקשר הדוק לעסק "פרץ רפאל", שאותו ניהל הנאשם, כאשר המחסן שימש כמשאב עסקי. לפיכך חלה על הנאשם חובת דיווח ותשלום מס בגין השכרת המחסן.

174. מחלוקת נוספת התגלעה באשר לתקופה שבה המחסן היה מושכר ליאסין בתשלום. המאשימה טוענת שמדובר בתקופה של 26 חודשים, ואילו הנאשם טוען כי מדובר בתקופה של 18 חודשים.

175. להוכחת גרסתה, המאשימה הפנתה בסיכומיה לאמרות הנאשם בחקירותיו [ת/12(22)], ת/12(24) ו- ת/12(25)], שלפיהן הנאשם השכיר ליאסין מחסן במשך 83 במושב מבטחים בתמורה לסך 10,000 ₪ בחודש. תחילה אמר הנאשם שהשכיר את המחסן ליאסין במשך שנה וחצי – שנתיים, ולא הנפיק חשבוניות מס כנגד התקבול [ת/12(22)], עמ' 2]. בהמשך הסביר שרק לאחר 3-4 חודשים, קרי: ממרץ-אפריל 2013, התחיל לגבות תשלום מיאסין בתמורה לשימוש במחסן [ת/12(24)], עמ' 2; פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 296-297]. המאשימה מייחסת לנאשם, לפי גרסתה, הכנסה בסך כולל של 260,000 ₪, שאותם לטענתה קיבל מיאסין עבור השכרת המחסן במשך 26 חודשים, מדצמבר 2012.

176. המאשימה מסתמכת על חשבונית משנת 2011, שאותה הציגה לנאשם במסגרת חקירתו הנגדית בבית המשפט – ח-ן מס 9335614 בסך 3,480 ₪ (כולל מע"מ) ליאסין, "עבור שירותים במחסן בחצר אכסנות שונות"; ו-ח-ן מס 9335611 בסך 10,440 ₪ (כולל מע"מ) ליאסין, "עבור שימוש בחצר במחסן עבור חודש 4+5+6". החשבוניות הן של העוסק המורשה מיכאל פרץ (להבדיל מ"רפאל פרץ") [ת/157(1); ת/157(2)]. בעדותו זיהה הנאשם את כתב ידו על החשבוניות ואת יאסין כלקוח; אך שלל את טענת המאשימה כי החשבוניות קשורות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

להשכרת המחסן (במשק 83), ואמר שככל הנראה מדובר בפריקות והעמסות – שירותים שהנאשם נתן ליאסין לפני השכרת המחסן. הנאשם עמד על כך שהשכרת המחסן החלה באמצע שנת 2013, ולא הונפקו חשבוניות בעניינה [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 298-299].

177. הנאשם טוען כי מדובר בסך כולל של 180,000 ₪, משום שהתשלום בגין השימוש של יאסין במחסן החל רק באמצע שנת 2013 ונמשך כשנה וחצי. גרסה זו של הנאשם נתמכת בעדותו של יאסין, שהעיד לפנינו כי בנוסף להובלות, שכר מהנאשם מחסן משנת 2012, בתמורה לסך 10,000 ₪ בחודש. בחקירתו הנגדית אישר את טענת הנאשם כי התחיל לשלם לו בגין המחסן רק מאמצע שנת 2013: **"בהתחלה לא רציתי לשלם, כי נתתי לו עבודה ואח"כ הוא התעצבן עליי ואז שילמתי לו 10,000 בחודש"** [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 75]. אף הראיות שעליהן התבססה המאשימה בסיכומיה (ת/12(22), עמ' 2 ש' 14; ת/12(24), עמ' 2 ש' 3) – תומכות בגרסת הנאשם כי מדובר בתקופת תשלום קצרה מ-26 חודשים. אולם, אין מדובר ב-18 חודשים בלבד, כטענת הנאשם בסיכומיו [בעמ' 31].

178. מהראיות שהובאו לעיל; ובעיקר בהסתמך על דברי הנאשם עצמו, שעליהם סומכת גם המאשימה [כלעיל בפסקה 174], עולה שהתשלום עבור השכירות החל בחודש מרץ או אפריל בשנת 2013, ולא מאמצע השנה כנטען על ידיו.

179. חשבוניות המס משנת 2011, שהוצגו לנאשם בדיון, אינן מוכיחות כי שכירות המחסן החלה כבר בשנת 2011. הפירוט על גבי החשבוניות, כמצוטט לעיל, אינו מורה על המחסן במשק 83 דווקא; שהרי הנאשם נתן שירותי אחסנה גם באמצעות מחסן נוסף. גם הסכום המצוין על גבי החשבוניות, סך 3,000 ₪ בחודש – אינו תואם את דמי השכירות של המחסן הנדון, שלכל הגרסאות עלו לסך 10,000 ₪ בחודש. לפיכך לא הוכח שחשבוניות אלה רלוונטיות להשכרת המחסן.

180. זאת ועוד: אפילו היה מוכח כי המחסן הנדון הושכר ליאסין בשנת 2011 – אין בכך משום הוכחה כי המשיך להיות מושכר ליאסין, ברציפות, אל תוך התקופה המאוחרת יותר שאליה מתייחס כתב האישום; קרי: התקופה מחודש דצמבר של שנת 2012.

181. לפיכך, משלא ברור אם התשלום בגין השימוש במחסן החל במרץ או באפריל 2013, ובהיעדר ראיות נוספות לעניין זה – יש לקבוע לטובת הנאשם כי התשלום בגין השימוש במחסן החל באפריל 2013 והסתיים בדצמבר 2014 (מועד הסיום אינו במחלוקת). ומכאן שההשכרה בתשלום של המחסן ליאסין נמשכה 20 חודשים, והניבה הכנסה בסך 200,000 ₪.

182. משאין מחלוקת כי הכנסה זו לא נכללה בספרי העסק ולא דווחה בכל דרך אחרת; ומשנקבע כי מדובר בהכנסה של העסק, החייבת בדיווח; ומשנקבע שמדובר בתקופה של 20 חודשים – הרי שהנאשם עבר את העבירות המיוחסות לו בפרט אישום זה (20 עבירות).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

183. היסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי סעיף זה, כאמור, הוא כוונה להתחמק ממס. בענייננו, ניתן ללמוד על כוונתו זו של הנאשם מתוך מכלול הנסיבות. הנאשם היה מודע לחובה להנפיק חשבונית בגין הכנסותיו אלה. הוא עצמו הגדיר אותן כהכנסות "בשחור", ומעולם לא טען שאי-הרישום נבע סיבה לגיטימית או מטעות תמימה (למעט טענת סנגוריו בסיכומיהם כי לא מדובר בהכנסה מעסק – אשר נדחתה לעיל). אין מדובר בהשמטה של מספר בודד של חשבוניות מכלל תקופת ההשכרה, אלא בהשמטת מקור הכנסה זה לחלוטין מספריו, באופן שיטתי וקבוע, במשך 20 חודשים לפחות.

184. לסיכום, טענות ההגנה לגבי עסקה זו נדחות. מכלול הנסיבות מצביע על ניסיונו של הנאשם להעלים עסקה זו באופן מכוון ומודע מספריו, בכוונה להתחמק מתשלום מס בגין ההכנסה שנבעה לו ממנה. אנו מרשיעים את הנאשם, בגין עסקה זו, ב-20 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

מכירת משאית מ"ר 68-239-00

185. כאמור לעיל בפרק הסוקר את האישומים, בפרשה זו מואשם הנאשם כי מכר משאית לאכרס יאסין, בחודש אוגוסט 2013 או בסמוך לכך, בתמורה לסך 60,000 ₪, מבלי שתיעד עסקה זו, או את התמורה בגינה, במסמכים חשבונאיים ובספרי הנהלת החשבונות, ובלא שדיווח עליהן לרשויות המס. בשל זאת הואשם הנאשם בעבירה של ניהול חשבונות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים – עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

186. הנאשם מודה, למעשה, בעובדות בכתב האישום [ראו המענה לכתב האישום, המתוקן בפעם הרביעית, שהוגש ביום 23.7.15]. אולם, הנאשם חולק על טענת המאשימה כי היה חייב לדווח על העסקה, משני טעמים עיקריים: לשיטת הנאשם, משהבעלות על המשאית לא הועברה – המדובר בעסקה שלא יצאה אל הפועל, אשר אינה חייבת במס. לפיכך לא נגרמה כל הפחתה במס; משום שלו הייתה מונפקת חשבונית – ממילא היה מקום לבטל אותה ואת החיוב במס הנובע ממנה. הטעם השני הוא העובדה שהמשאית רשומה על שם הנאשם, ולא על שם העסק "פרץ מיכאל"; ולפיכך לא היה על הנאשם לדווח על עסקה זו [סיכומי הנאשם, עמ' 31].

187. הניתוח הנורמטיבי של סעיפי החוק הרלוונטיים לעניין זה כבר נעשה לעיל, בפרק אודות השכרת המחסן [פסקאות 151 – 157]. האמור שם רלוונטי גם לכאן, ולפיכך לא נחזור על אותו ניתוח, אלא נתמקד בטענות הנאשם לגבי חובת הדיווח על עסקה זו.

188. אין מחלוקת כי המשאית נמסרה בפועל מידי הנאשם לידי יאסין; כי עוד קודם לכן הוטל עליה עיקול; כי נותרה רשומה על שם הנאשם ולא נרשמה על שם יאסין; וכי בהמשך אכן עוקלה בפועל.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

189. אולם, יש לדחות את טענת הנאשם כי העסקה לא התממשה ואינה חייבת במס. מבחינת הנאשם – העסקה התממשה; שהרי קיבל את התמורה והיה נכון להעמיד את המשאית לרשות יאסין. ליאסין הייתה עשויה להיות טענה לפגם בממכר, אולם לא שמענו שהוא ביטל את החוזה; כפי שיבואר להלן. מכל מקום, דווקא הסעיף שעליו הסתמכה ההגנה – סעיף 49 בחוק מע"מ, העוסק ב"עסקה שלא יצאה לפועל או בוטלה", קובע כי: **"הוצאה חשבונית לגבי עסקה החייבת במס והעסקה או מקצתה לא יצאה לפועל או נתבטלה או חלה טעות בחשבונית – ישולם המס לפי החשבונית כל עוד לא בוטלה או תוקנה כפי שקבע שר האוצר"** [סיכומי ההגנה, עמ' 31].

190. כלומר, העסקה התממשה; אך גם עסקה שלא התממשה, או התבטלה, חייבת במס – כל עוד לא בוטלה או תוקנה החשבונית. בענייננו כלל לא הונפקה חשבונית עבור העסקה; למרות שהמשאית נמסרה ליאסין והכסף שולם לנאשם.

191. הפטור ממס בגין עסקה שלא יצאה לפועל או בוטלה, אפוא, אינו אוטומטי; אלא נדרש להוכיח תחילה את התבטלות העסקה או את ביטולה [פרידמן, עמ' 827-828].

192. הנאשם טען כי העסקה לא יכלה להשתכלל בשל "אי התאמה" [סעיף 11 בחוק המכר]. יש לדחות גם טענה זו כבלתי רלבנטית לענייננו. זוהי טענה חוזית העומדת לרוכש, ליאסין. היא מקימה עילה לביטול החוזה ולפיצויים בגין הפרתו. היא אינה גוררת בטלות החוזה או ביטולו האוטומטי, כל עוד לא בוטל על ידי הנפגע, יאסין. אין מחלוקת שהמשאית נמסרה ליאסין ושהוא שילם בעדה לנאשם [עדות הנאשם בפרוטוקול מיום 7.7.15, עמ' 308; עדות יאסין בפרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 41]. מאחר שמדובר בנכס מיטלטלין, אין חולק כי לא נדרש רישום לצורך השלמת ביצוע העסקה; וכי רישום הבעלות הוא דקלרטיבי בלבד. מכאן שהעסקה עצמה הושלמה. אין כל ראיה או אף טענה, מצד הנאשם או יאסין, כי יאסין ביטל את העסקה או כי הנאשם השיב ליאסין את דמי המשאית. לא מן הנמנע כי הממכר החוזי היה משאית עם עיקול, וכי יאסין הסכים לעסקה זו כמות שהיא, בתמורה ההולמת ממכר פגום כאמור – ובשל כך יאסין לא ביטל את העסקה עקב העיקול, ואף לא היה רשאי לבטלה, משום שפגם ידוע אינו מהווה "אי-התאמה" [חוק המכר, סעיף 12]. משהמשאית נמסרה ליאסין ולא הוחזרה לנאשם; התמורה שולמה לנאשם ולא הושבה; והעסקה לא בוטלה – העסקה שרירה וקיימת וחייבת בדיווח ובמס.

193. בנוסף, הנאשם היה מודע ל"אי ההתאמה", קרי, העיקול שהיה מוטל על המשאית בעת מכירתה ליאסין [עדות הנאשם מיום 7.7.16, ואמרתו במשטרה ת/12(26)] ובשל כך אינו יכול להסתמך על טענה זו בדיעבד [ס' 12 בחוק המכר].

194. בענייננו, אפילו בוטלה העסקה – הנאשם לא היה פטור מהנפקת החשבונית. היה עליו להנפיק חשבונית לאחר העברת המשאית ליאסין וקבלת התשלום, אשר מהווים את השלמת העסקה [ולכל המאוחר 14 ימים לאחר מכן, בהתאם לסעיף 46(א) בחוק מע"מ]. לאחר העיקול, לו הייתה העסקה מבוטלת, והתמורה מושבת,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

והנאשם היה מבקש לקבל החזר עבור המע"מ ששילם – יכול היה הנאשם להנפיק חשבונית זיכוי, ובאמצעותה לקזז את חיוב המס. בכל מקרה היה על הנאשם להנפיק קבלה על התקבול, שאין חולק שהתקבל; וכך היה התקבול נכלל בספריו של הנאשם. משהנאשם נמנע אף מהנפקת קבלה עבור התקבול, ולא דיווח על עסקה זו בדרך כלשהי – ברור כי אין מדובר בטעות בתום לב, אלא בכוונה מודעת של הנאשם להשמיט הכנסה זו מספריו.

195. עבירות לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ** הן עבירות מטרה התנהגותיות. לפיכך, לא נדרשת התחמקות ממס בפועל, אלא די בכך שהכוונה להשתמט או להתחמק מתשלום המס תילמד מכלל נסיבות העניין [עבירות מס, עמ' 631 ו-860-861; ע"פ 5783/12 נסים גלם נ' מדינת ישראל (11.9.2014), פסקה 97]. לפיכך, אפילו הייתה העסקה פגומה ועשויה להתבטל – אין בכך משום הגנה לנאשם.

196. לסיכום, טענות ההגנה לגבי עסקה זו נדחות. מכלול הנסיבות מצביע על ניסיונו של הנאשם להעלים עסקה זו באופן מכוון ומודע מספריו, בכוונה להתחמק מתשלום מס בגין ההכנסה שנבעה לו ממנה. אנו מרשיעים את הנאשם, בגין עסקה זו, בעבירה לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ** וסעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה**.

עסקאות הובלה, פריקה והעמסה – חשבוניות פיקטיביות

197. כאמור לעיל בפרק הסוקר את האישומים – בפרט אישום זה [אישום 11, סעיף א(1)(ג)] הנאשם מואשם בהפקת 18 חשבוניות אוטונומיה פיקטיביות, בכוונה ובמטרה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים, בגין עסקאות בסך כולל של 2,985,727 ₪ והמע"מ הגלום בהן בסך 442,429 ₪ – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ** וסעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה**. בהוצאת החשבוניות במטרה לסייע לאחרים להתחמק או להשתמט מתשלום מיסים – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ**; ובניהול פנקסי חשבוניות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ** וסעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה**.

האם מדובר ב"חשבוניות פיקטיביות"?

198. סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ** קובע כי –

"עשה אדם מעשה מן המפורטים להלן במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, דינו – מאסר 5 שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א) **לחוק העונשין**, התשל"ז-1977: ... (3) הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

199. סעיף 117 (ב2)(2) בחוק מע"מ קובע כי –

"נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (ב) או (ב1) בנסיבות מחמירות, דינו של העושה – מאסר 7 שנים או קנס פי 5 מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; בסעיף זה, "נסיבות מחמירות" – אחת מאלה: ... (2) נגד העבריין הוגשו למעלה מ-6 אישומים בשל עבירות לפי סעיפים קטנים (ב) או (ב1), בתקופה של שלוש שנים".

200. המאשימה טוענת כי 18 החשבוניות המופיעות בטבלת יאסין א' הונפקו במסגרת שירות ההובלות והפריקות שהעניק הנאשם ליאסין, ולא לעוסקים ששם צוין על גבי החשבוניות. כמו כן, נטען שהסכומים על גבי החשבוניות הם שרירותיים ומופחתים, ובפועל היקף הפעילות של הנאשם עם יאסין היה גבוה יותר. כלומר, החשבוניות היו כוזבות הן מבחינת הצדדים לעסקה, הן מבחינת סכום העסקה.

201. הנאשם טוען כי מדובר בחשבוניות שהופקו בגין עסקאות אמיתיות, שהתרחשו בין הנאשם והעוסקים הרשומים על גבי החשבוניות; כאשר יאסין שימש רק שלוח של לקוחותיו אלה. ככל שלא היו אלה עוסקים אמיתיים – לא הייתה לנאשם כל דרך לדעת זאת; ומכל מקום לא הוכח על ידי המאשימה שהעוסקים הללו אינם הלקוחות האמיתיים. באשר לסכומי העסקאות נטען כי החשבוניות נכונות גם מבחינת הסכומים שצוינו עליהן, וככל שהיו סכומים נוספים ששולמו במזומן ולא תועדו – אין בכך כדי להפוך את החשבוניות לפיקטיביות [סיכומי ההגנה, עמ' 31 – 33].

202. כפי שיבואר להלן, דין רובן של טענות ההגנה לדחייה. המסכת העובדתית העולה מהראיות, ומהודאותיו של הנאשם עצמו, מראה כי הנאשם התנהל במציאות שונה לחלוטין מן התמונה התמימה שאותה סנגורו ניסה לצייר בסיכומיו. להלן יובאו דברי הנאשם אודות כל אחת מהחשבוניות; ואז תידון משמעות האמירות, תוך בחינת הצדדים לעסקאות, סכומי העסקאות וסך העסקאות החודשי – לאור טיעוני הצדדים.

התייחסות הנאשם לכל אחת מהחשבוניות

203. כאמור – הנאשם התבקש בחקירותיו להתייחס לכל חשבונית בנפרד, מתוך מקבץ החשבוניות שהוצגו לפניו. בעדותו לפניו התבקש שוב לעשות זאת לגבי חלק מהחשבוניות. להלן יובאו דבריו, לפי סדר הופעתן של החשבוניות בטבלת יאסין א'.

204. חשבונית אוטונומיה להום סטייל מס' 9396457 [סעיף 1 בטבלת יאסין א']: הנאשם אמר בחקירתו [ת/12(24)] כי מדובר בעסקה שאותה ביצע מול יאסין, שאף שילם עבור הסחורה, וביקש מהנאשם לרשום את שם לקוחו בחשבונית המס. לשאלה כמה פריקות והובלות בוצעו במסגרת עסקה זו, השיב הנאשם שיש טפסי אחסון סחורה, שעליהם הוא מסמן בעיגול יציאה. על בסיסם נערכת התחשבות חודשית, וכך ניתן לדעת כמה הובלות ופריקות נעשו [שם, עמ' 8]. בעדותו לפניו, כאשר הסנגור הציג לפניו חשבונית זו, אמר הנאשם שכל העסקאות קיבלו ביטוי בחשבוניות, וניתן לבדוק זאת בטפסי היציאה (טפסי אחסון הסחורה) [פרוטוקול מיום

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

9.5.16, עמ' 279].

205. חשבונית אוטונומיה להום סטייל מס' 6038021 [סעיף 2 בטבלת יאסין א'] : הנאשם אמר בעדותו לפנינו שכל העסקאות קיבלו ביטוי בחשבוניות, וניתן לבדוק זאת בטופסי היציאה (פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 279). גרסת הנאשם בחקירתו במשטרה הייתה שונה; ולפיה החשבונית הונפקה להום סטייל למרות שלא כל הסחורה הגיעה בפועל לחברה זו [ת/12(24); שם סומנה החשבונית כ-ח.א. 26].

206. חשבונית אוטונומיה להום סטייל מס' 6038024 [סעיף 3 בטבלת יאסין א'] : הנאשם הודה בחקירתו [ת/12(24)] כי אכרם יאסין הוא הלקוח שהזמין את ההובלות, במהלך כל החודש, עבור לקוחות שונים; ובסוף החודש ביקש מהנאשם להפיק את החשבונית להום סטייל. בעדותו לפנינו לא התייחס הנאשם לחשבונית זאת.

207. החשבוניות המופיעות בסעיפים 4 – 18 בטבלת יאסין א' [ח-ן אוטונומיה לשרכת קינג ליין מס' 6038026; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 6038031; ח-ן אוטונומיה למוסטפה חסונה מס' 6038030; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 6038033; ח-ן אוטונומיה לשרכת אל עסל מס' 6038038; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 9420493; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 9420494; ח-ן אוטונומיה לעזה נטחן אל קודנה מס' 9420496; חן אוטונומיה להום סטייל מס' 6252762; חן אוטונומיה לליין פוד מס' 6252763; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 6252768; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 6252771; ח-ן אוטונומיה לקינג ליין מס' 6252773; ח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 6252775 וח-ן אוטונומיה להום סטייל מס' 6252776]: בהתייחס לכל החשבוניות הללו יחד אמר הנאשם בחקירתו [ת/12(24), עמ' 19]:

"כל החשבוניות הם עבור מס' לקוחות של אכרם יאסין כאשר כל חשבונית יצאה על לקוח אחד אבל לא כל ההובלות הגיעו ללקוח המופיע בחשבונית והיא לא מרכזת לכל לקוח בחשבונית משמע, אכרם סתם נתן לי שם שאני ארשום על המוקסה המרכזת החודשית להובלות. גם הסכום על החשבוניות מס האלו לא מייצג כי הוא שילם לי בשחור גם על הובלות לא רשומות ואני לא יכול לדעת כמה קיבלנו ממנו באותו חודש כי לא הוצאנו קבלות ולא רשמנו את זה בשום מקום".

לחלק מחשבוניות אלה התייחס הנאשם אף בחקירה מוקדמת יותר שלו [ת/12(22)]. כאשר הוצגו לו חשבונית מס 6252763 [סעיף 13 בטבלת יאסין א'] וחשבונית מס 6252768 [סעיף 14 בטבלת יאסין א'] – שייך אותן ליאסין, ואמר:

"זה כל ההובלות לאכרם יאסין. יש לי טופס תעודת יציאה לכל הובלה שיצאה עבור ההובלות האלה ואלו חשבוניות מס מרכזות שאכרם אמר לי את השם של הלקוח שרשום בחשבוניות אבל לא כל תעודות היציאה הם עבור הלקוחות שרשומים בחשבוניות מס האלו. אין קשר בין מה שרשום בחשבונית ולאן שיצאו הסחורות... ככה התנהלתי בכל החשבוניות מס [מה שאכרם אמר לי" [שם, עמ' 8].

כשנשאל למה טרח לכתוב תעודות יציאה לכל לקוח, אם ממילא בסוף החודש הנפיק חשבונית מס מרכזת על שם לקוח שלא קשור לתעודות היציאה; ומדוע לא הנפיק את החשבוניות לפי תעודות היציאה – השיב: **"ככה**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

רשמתי, לפי השם של הלקוח ברשימה... כי אלו לקוחות של אכרם יאסין וזה מה שאמר לי לכתוב ועשיתי". בהמשך אישר כי הלקוחות הללו לא הזמינו את הסחורה ולא שילמו עבור השירות שהנאשם סיפק ליאסין: "נכון. אכרם הזמין את הסחורה והשירות ואכרם שילם לי עבור זה" [שם, עמ' 8].

הצדדים לעסקאות

208. עיקרה של המחלוקת בסוגיה זו של מיהות הצדדים לעסקאות היא משפטית ולא עובדתית. הנאשם הודה לאורך כל ההליך – בחקירתו במשטרה, במענה לכתב האישום, בעדותו לפנינו ואף בסיכומיו [עמ' 32], כי ההתנהלות בעסקאות המתוארות בחשבוניות הנדונות הייתה מול אכרם יאסין, ולא מול העוסקים ששמו צוין בחשבוניות. החשבוניות שנכללו בכתב האישום נבחרו מתוך כלל החשבוניות שנתפסו במשרדי העסק "פרץ רפאל", בהתבסס על דברי הנאשם בחקירותיו. החשבוניות הוצגו לנאשם, והוא התבקש על ידי חוקריו לתאר את העסקה העומדת מאחורי כל אחת מהן. רק החשבוניות שלגביהן מסר הנאשם כי העסקה לא נעשתה בפועל עם העוסק ששמו צוין על גבי החשבונית – אלא עם אכרם יאסין, ששמו לא צוין על גבי אותה חשבונית – הן אשר נכללו בפרק זה בכתב האישום. הנאשם לא חזר בו מגרסתו זו, אלא שב והודה כי העסקאות נעשו עם אכרם יאסין.

209. טענת ההגנה, אפוא, היא משפטית. לשיטתה, החשבוניות הונפקו כדין ללקוחותיו של אכרם יאסין – שהיו לקוחות "הקצה" באותן עסקאות; כלומר, לסוחרים העזתיים שהנאשם ואכרם הובילו עבורם את הסחורות מנמל אשדוד ליעדיהן בעזה, אשר היו שולחיו של יאסין. ההגנה [בסיכומיה, עמ' 32-33] מסתמכת על תקנה 6(א) בתקנות מע"מ, הקובעת לאמור:

"סכום ששילם עוסק כהוצאה בשביל לקוחו, והוצאה חשבונית או מסמך אחר שאישר המנהל לעניין זה לשמו של אותו לקוח, לא יהיה חלק מהמחיר".

210. תקנה 6(א) בתקנות מע"מ אכן מאפשרת לעוסקים לגבות כסף בשם לקוחותיהם, כאשר מתקיימים יחסי שליחות. השאלה בענייננו היא האם קוימו דרישות הדין לצורך תחולת התקנה.

211. סעיף 17 בחוק מע"מ דן ביחסי שלוח וסוכן וקובע לאמור (ההדגשות הוספו):

(א) עוסק המוכר נכס או נותן שירות לקונה באמצעות שלוח, הפועל בשמו של העוסק, רואים את העוסק כמוכר או כנותן השירות לקונה, ואת השלוח – כנותן שירות לעוסק, אם עובדת השליחות ושמו של העוסק כשולח צוינו על המסמכים שמוציא השלוח לקונה; לא צויין כך, יראו את הנכס כנמכר או את השירות כניתן פעמיים: פעם מאת העוסק לשלוח ופעם מאת השלוח לקונה.

(ב) עוסק המוכר בשם עצמו נכס של פלוני, שנתקשר עמו לשם כך, רואים את העוסק כמוכר הנכס לקונה ואת פלוני כמוכר הנכס לעוסק.

(ג) עוסק הקונה נכס או מקבל שירות בשביל עוסק אחר יציין על מסמך שהוא מוציא למוכר או לנותן השירות במהלך עסקיו הרגיל את עובדת השליחות ואת שמו של העוסק האחר כשולח; לא עשה כן, יראהו כקונה לעצמו".

212. ניתן לראות כי על פי סעיף 17 בחוק מע"מ – בעסקאות הנעשות באמצעות שלוח, נדרש רישום מסודר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

של מהלך העסקה המאפשר שקיפות של העסקאות ושל כל המעורבים בהן. תיעוד מפורט, המשקף את כל פרטי העסקה, הוא תנאי הכרחי למעקב של רשויות המס אחר עסקאות ולשומת אמת. תקנה 6 בתקנות מע"מ, שנזכרה לעיל, מרחיבה את הדרישות באשר לעסקאות הנעשות באמצעות שלוח; ובהיעדר עמידה בדרישות – העסקה לא תיחשב כעסקה שנעשתה בשליחות [פרידמן, עמ' 486-487].

213. בענייננו היה יאסין הלקוח המרכזי של הנאשם, שמולו בוצעו כ-95% מהעסקאות [דברי הנאשם ב-ת/12(21) ו-ת/12(22)]. יאסין, שהזמין את השירות ושילם בעדו, כלל אינו נזכר בחשבוניות הנוגעות לאותן עסקאות. במצב כזה, רשויות המס לא יכולות לעקוב אחר מהלך העסקה האמיתי; לבחון אם מאחורי אותן חשבוניות עומדת עסקה אמיתית בין מנפיק החשבונית למקבלה; ולוודא שמלוא תשלום המס הועבר אליהן. לפי עדויותיו של הנאשם עצמו אודות עסקאות אלו – הוא פשוט כתב על גבי החשבוניות את שמות הלקוחות שיאסין, או מנהל החשבונות שלו, אמרו לו לרשום; למרות אי-ההתאמה בעליל בין השמות שהנאשם התבקש לרשום בחשבוניות לבין השמות שצוינו בתעודות היציאה בתור הנמענים לכאורה של הסחורות שהובלו ואוחסנו על ידי הנאשם. עולה בבירור מאמרות הנאשם, שצוטטו לעיל ואשר שזורות בדיון באישומים אלה, כי הוא לא חש מחויבות לציית למגבלות ולחובות החוקיות החלות על ניהול עסקיו. התנהגותו הבלתי-נורמטיבית נתפסה בעיניו כנורמלית, אפילו מתחייבת-כביכול מן ההיגיון הפנימי של ההישרדות העסקית; עד כי הנאשם אפילו לא ניסה, בתשובותיו לחוקריו, לטשטש או לתרץ את התנהלותו שלא בהתאם לחוק. בנוסף לדברי הנאשם האמורים לגבי כל חשבונית בנפרד – הוסיף הנאשם וסיפק עוד מספר אמירות התומכות באמור; כגון תשובתו באחת מחקירותיו לשאלה אם הוציא חשבוניות מס לאוסאמה זוערוב ואכרם יאסין: **"לא. הוצאתי על שם אנשים אחרים שהם אמרו לי להוציא, זה כל החשבוניות אוטונומיה שהוצאתי זה היה תכלס עבורם אבל רשמתי שמות של אנשים אחרים שהם נתנו לי... כי זה מה שהם אמרו לי ולכן הוצאתי"** [ת/12(22), עמ' 2-3]. הנאשם שלל את האפשרות שהדבר נעשה תחת איומים. בהמשך אותה חקירה [בעמ' 6] חזר הנאשם על הדברים: **"מה שאמר לי הלקוח, אכרם יאסין, עשיתי והוצאתי"**. הנאשם לא ידע להשיב על השאלה למה ביקש ממנו יאסין להנפיק חשבוניות על שמות אחרים.

214. הנאשם אישר דברים אלה גם בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 303]:

"לשאלת בית המשפט האם אני מבחינתי רוצה לומר שלא עניין אותי על שם מי לרשום, אם למשל מנהל החשבונות של אכרם היה אומר לי לרשום על שם יעל, האם זה עניין אותי אם יש קשר והתאמה, אני משיב שמה שמנהל החשבונות של אכרם היה אומר לי לרשום בחשבונית, הייתי רושם. מבחינתי, לא צריכה להיות בעיה את המע"מ אני רושם בחשבונית ומשלם אותו כדת וכדין ואני לא רואה פה איזו עבירה אם החשבונית יוצאת על שם אכרם או על שם הום סטייל. הפעילות של העסקאות מתבצעת עם אכרם".

215. לא היה, אפוא, כל קשר בין הנאשם לבין הלקוחות הנקובים בחשבוניות. לא הוכחו יחסי שליחות בין יאסין והעוסקים; ואפילו היו כאלה – הם לא קיבלו כל ביטוי בחשבוניות או בספרי הנאשם, כנדרש בדיון.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

216. לאור המקובץ יש לדחות את טענת ההגנה כאילו תקנה 6(א) בתקנות מע"מ מספקת "הכשר" להתנהלותו. נקבע בזה כי הצדדים הרשומים בחשבוניות אינם הצדדים הנכונים לעסקה.

סכומי העסקאות בחשבוניות הנדונות

217. כאמור בכתב האישום, המאשימה טוענת שהחשבוניות בפרק זה אינן נכונות אף מבחינת סכומן. הבסיס לטענה הוא הפער בין היקף העסקאות החודשי המשתקף מספרי הנאשם, לבין היקף העסקאות שעליו העידו הנאשם ויאסין בחקירותיהם. לפי כתב האישום, היקף העסקאות המדווח ב-18 חשבוניות האוטונומיה שהונפקו על ידי הנאשם עולה לסך 1,264,273 ₪; בעוד שלפי העדויות בוצעו באותה תקופה (יוני 2012 עד יוני 2014), בין הנאשם ויאסין, עסקאות בסך כולל של 4,250,000 ₪.

218. ההגנה טוענת כי החשבוניות כשרות אף מבחינת סכומן, ומשקפות תיעוד אמיתי של העסקאות המתוארות בהן. לפי עדות הנאשם לפנינו, לא נעשו עסקאות שלא תועדו – למעט השכרת המחשן. כדברי הנאשם: **"אם נכנסו מכולות, הם נרשמו. אם לא, לא נרשמו. ואם היו, יצאו תעודות למכולות שנכנסו. אם לא, אז לא היה. אם אין חשבוניות, אז כנראה שלא הייתה פעילות"** [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 305].

219. עוד טוענת ההגנה כי אפילו התקבל טענת המאשימה כי בוצעו עסקאות נוספות "בשחור" – אין הדבר פוגם בכשרותן של העסקאות שכן דווחו ושל החשבוניות שנרשמו במסגרתן [סיכומי ההגנה, עמ' 31-32].

220. יש לדחות טענות אלה של ההגנה. התמונה התמימה שההגנה מנסה לצייר אינה זו העולה ממארג הראיות. אדרבא: מתקבלת ממנו המסקנה ההפוכה – שלפיה, בנוסף לעסקאות המדווחות, הועברו לנאשם מיאסין מאות אלפי ₪ שעליהם הנאשם לא דיווח, ואשר קשורים בקשר הדוק לעסקאות המדווחות. אין מדובר בהתנהלות בשני מישורים נפרדים, האחד "מעל השולחן" והאחר "מתחת לשולחן"; אלא בהתנהלות שוטפת שבמסגרתה עורבבו שני המישורים, כאשר הפעילות הלגיטימית המדווחת מסווה את הפעילות "בשחור".

221. מסקנה זו מבוססת על דברי הנאשם בחקירותיו בנוגע לכל אחת מהחשבוניות בפרק זה; ועל העובדה שחרף דברי הנאשם כי הרשה לעצמו לכזב בחקירותיו כדי לרצות את חוקריו, מתוך כוונה להוכיח את גרסתו האמיתית בהליך המשפטי, לאחר שייחלץ מלחצם כביכול – ההגנה לא הראתה, במסגרת ההליך המשפטי, ולו ראשית ביסוס לגרסתו הכבושה של הנאשם באשר לחשבוניות הנדונות. כלומר, בחקירות – הנאשם התיימר, כביכול, להסביר את הדברים במשפט; אך במשפט – הנאשם טען שאין ביכולתו לבחון את פרטי החשבוניות תוך כדי עדותו, על הדוכן. מובן שהנאשם היה מצופה, לו באמת הייתה בפיו הגנה, לבחון את פרטי החשבוניות לפני עדותו, ולפרוס, למצער במהלך עדותו הראשית, את פרטי הגנתו לגבי כל חשבונית וחשבונית; ולא למלא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

פיו מים בחקירה הראשית, ולהשתמט ממתן תשובות קונקרטיים בחקירה הנגדית. טענתה הכללית של ההגנה – כי מדובר בחשבוניות אמתיות שהונפקו ללקוחות קצה אמיתיים בהתאם לסכומי העסקאות שבוצעו בפועל – אינה נתמכת בדברי הנאשם במשטרה ולפנינו, או בראיות אחרות כלשהן.

222. עיון בחשבוניות המקור עצמן [ת/48(ג) ו-ת/48(ד)] מחזק את טענות המאשימה כי החשבוניות אינן תואמות לעסקאות שבוצעו בפועל. ברוב החשבוניות לא פורטו מספרי הטפסים של אחסון הסחורה, שעליהם, כנטען, בוססו סכומי החשבוניות. לא ניתן למצוא בחשבוניות פירוט של מספר המכולות, תכולתן או גודלן – שלפיהן נקבע מחיר ההובלות. לחשבוניות לא צורפו עותקים של טפסי אחסון הסחורה, תעודות משלוח או כל מסמך אחר המעיד על תכולתן [בניגוד לנדרש בסעיף 47 (ב) (1) **בחוק מע"מ**, המפנה להוראה 9(א) **בהוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות)**, **תשל"ג-1973** – שבה נדרש לציין פרטים אלה בחשבונית המס].

223. לדוגמה, בחשבונית מס 6038031 נכתב בפירוט החשבונית **"עבור פריקת מכולות אלומיניום + מכולות שונות חודש 5"** [ת/48(ג)], וצוין סכום כללי ללא פירוט. בחשבונית מס 9420493 נכתב **"עבור פריקת מכולות חודש 9 לסוחרים שונים"**. בחן מס 6038038 נכתב **"עבור הובלות אשדוד – מבטחים ופריקת המכולות לפי תעודות משלוח שיצורפו (מילה לא ברורה)"**. הכיתוב הכללי חוזר על עצמו גם בחשבוניות נוספות [6252762, 6252763, 6252768, 6252771, 6252773, 6252775, 6252776, 6038026, 6038024, 6038021] [ת/48(ג), ת/48(ד)].

224. אכן, היו חשבוניות מפורטות יותר, שכללו הפניות לפנקסי אחסון סחורה ("תעודות יציאה") ולתעודות משלוח; אולם ההפניות הן כלליות, ומתייחסות לפנקסים שלמים ולא לטפסים ספציפיים. לדוגמה, בחשבונית מס 6038030 מדובר בהפניה כללית לשני פנקסים, ונכתב שפריקת המכולות בוצעה **"לסוחרים שונים"**. בחן מס 6038033, שאף היא מפורטת לכאורה, נכתב **"עבור פריקת מכולות בלבד לא כולל הובלות לפי פנקסי יציאה מס' 11+10+9+8+7 מחויב הקונה המצוין בחש"**. בחשבונית מס 9420494 נכתב **"עבור הובלת מכולות חודש 10 אשדוד מבטחים לפי פנקסים 22-23 יציאה"**. ההפניה לפנקסים אינה מפרטת את הסכומים, ועל אף האמור לא צורפו העותקים של טפסי היציאה [כך גם לגבי חשבונית מס 9420496].

225. לפי גרסתו המאוחרת של הנאשם, כל חשבונית הונפקה על סמך טפסי אחסון שבהם נרשמו ההובלות. אולם, הנאשם לא הגיש כראיה את טפסי האחסון הקשורים לכל אחת מן החשבוניות הללו; ולא הוכיח את הקשר בין כל חשבונית לטפסי האחסון הרלוונטיים לה, אפילו באופן מדגמי. לו עשה כן, היה מאשש את גרסתו כי החשבוניות משקפות הובלות אמת ל"לקוחות קצה" אמיתיים, באופן פשוט יחסית. הימנעותו מכך נזקפת לחובתו.

226. אדרבא: עיון בפנקסים של טפסי האחסון מס' 29 – 33, אשר מתארים את פעילות הנאשם בינואר 2014 [ת/58(1), ת/58(2), ת/58(3), ת/58(4) ו-ת/58(5)], ובהם 94 טופסי אחסון סחורה המתייחסים לחודש זה [0724] – מעלה תמונה המחלישה את גרסת הנאשם, בהיעדר התאמה בין הטפסים והחשבוניות של אותו חודש. לדוגמה, להיום סטייל הונפקה בפברואר 2014 חשבונית מס בסך 112,100 ₪ (כולל מע"מ) **"עבור פריקת**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מכולות חודש 1"; ; אולם עיון בפנקסים של טפסי האחסון, הממוספרים ברציפות, במקטע המתייחס לחודש ינואר, אינו מגלה ולו טופס אחסון סחורה אחד שעליו רשום "הום סטייל". בטפסים רשומים שמות רבים ושונים, אך אין למצוא חשבונית אוטונומיה נוספת. טפסים אלה גם מאששים את גרסת המאשימה בדבר סכומי העסקאות, ומפריכים את ניסיונה של ההגנה לכרסם בהם.

227. העולה מן המקובץ כי, כגרסת המאשימה, החשבוניות הנדונות אינן משקפות נכונה את הצדדים האמיתיים לעסקאות, ואת סכומי העסקאות עם הסוחר הנקוב בחשבונית. גרסתו המוקדמת של הנאשם, כפי שנמסרה בחקירותיו; והצלבת החשבוניות עם טפסי האחסון המתייחסים לאותה תקופה – מתזקות זו את זו, ומשקפות התנהלות חשבונאית בלתי חוקית; שבמסגרתה הנאשם הנפיק חשבוניות ללקוחות שונים ממי שעבורו סיפק את שירות ההובלה והאחסנה. יוזכר כי, ככלל – גרסה מוקדמת, שהנאשם מסר לתומו, עדיפה על גרסה מאוחרת, שאולי גובשה לאחר שהנאשם נועץ במי שנועץ וכלכל את צעדיו; וגרסה כבושה – ללא הסבר לכבישתה ולהפסקת כבישתה – ערכה מועט. מעבר לעקרונות כלליים אלה, גרסתו המוקדמת של הנאשם, כפי שבוטאה באמרותיו, עושה רושם אותנטי ואמין; בעוד שגרסתו הנוגדת המאוחרת, כפי שבוטאה בעדותו לפנינו ובסיכומי ההגנה, עושה רושם של קונסטרוקציה שנרקמה בדיעבד כדי לנסות לחלצו מלידתן את הדין בגין המעשים שאותם תיאר, בפשטות ובכנות, באמרותיו. המסקנה היא, אפוא, כי החשבוניות שהנפיק הנאשם אינן משקפות את עסקאות האמת שבוצעו.

228. אין מחלוקת שבין הנאשם ויאסין בוצעו בפועל עסקאות בתחום שירותי ההובלה והאחסנה. דא עקא, שהחשבוניות הנדונות אינן משקפות עסקאות אלה, הן מבחינת הצדדים לאותן עסקאות הן מבחינת סכומיהן.

229. אין מחלוקת שהיקף העסקאות שבוצעו בתקופה הרלוונטית בין הנאשם ויאסין הוא לפחות סך 1,264,273 ₪ (סכומן הכולל של החשבוניות מושא חלק זה בכתב האישום). אולם, הצדדים חלוקים בשאלת היקפן של העסקאות הבלתי-מדווחות שבוצעו בין הנאשם ויאסין באותה תקופה.

היקף העסקאות בין הנאשם ויאסין מעבר למתואר בחשבוניות הנדונות

230. לטענת המאשימה, המגולמת בכתב האישום – היקף העסקאות של הנאשם עם יאסין עמד על לפחות 170,000 ₪ בחודש; וההיקף הכולל של העסקאות בתקופה שבין יוני 2012 לבין יוני 2014 הגיע לפחות לסך 4,250,000 ₪. לעומת זאת, היקף העסקאות המדווחות, המשתקפות ב-18 חשבוניות האוטונומיה, עולה לסך 1,264,273 ₪ בלבד.

231. המאשימה, בסיכומיה, מסתמכת על תשתית ראייתית כלהלן: דברי הנאשם בחקירותיו, ובעיקר אישורו לגרסת יאסין שלפיה היקף העסקאות החודשי היה "בין 150,000 ₪ ל-170,000 ₪ בחודש. זה לא קבוע"

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

[ת/12(22)]; עדותו של יאסין, שמסר כי הסכומים נעו בין 20,000 ₪ לבין 150,000 ₪ [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 39 – 80]; ועדותו של אלטורי, שלפיה ההיקף הממוצע היה סך 150,000 ₪ – 200,000 ₪. יצוין כי אלטורי מסר בחקירתו סכומים גבוהים יותר, העולים לממוצע חודשי של סך 250,000 ₪ – 300,000 ₪; וגם בעדותו לפנינו לא הסתייג מסכומים אלה אלא דווקא אישר אותם. כלומר, לפי גרסת אלטורי – הסכום שאותו הניחה המאשימה בכתב האישום היה בגדר אומדן זהיר, על הצד הנמוך.

232. המאשימה מסתמכת אף על עדותו של הנאשם לפנינו, והכחשתו את הממוצע החודשי האמור לעיל, מבלי שהנאשם אפילו ניסה להוכיח ממוצע חודשי נמוך יותר. בהקשר זה הפנתה המאשימה לחקירתו הנגדית של הנאשם, שבה עומת עם הטפסים של אחסון הסחורה [ת/58(1) – 5]. מטפסים אלה עולה שסך העסקאות בחודש ינואר 2014 עלה על 200,000 ₪; כאשר בפועל הונפקה חשבונית אוטונומיה אחת בלבד באותו החודש, בסך 112,000 ₪. הנאשם לא הסביר פער זה, טען שבית המשפט אינו המקום לעריכת חישובים [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 303 – 305], אך נמנע מלערוך את החישובים הנחוצים לו בהזדמנות אחרת ולהגישם לבית המשפט. כמו כן, המאשימה הפנתה למחדלו של הנאשם להסביר כיצד העובדה שביצע למעלה מ-200 משיכות מהנמל מחודש יולי 2014 מתיישבת עם העובדה שלא הונפקו מאז חשבוניות אוטונומיה כלל.

233. הנאשם, בעדותו לפנינו ובסיכומים מטעמו, הכחיש את קיומן של עסקאות לא מדווחות, למעט השכרת המחסן. עוד נטען בסיכומי ההגנה כי אין כל הגיון בממוצע העסקאות החודשי שהמאשימה טענה לו; שכן מספר המכולות שהנאשם נדרש להוביל כדי להגיע לסכום החודשי הנטען על ידי המאשימה – אינו מתיישב עם הראיות בתיק, כלהלן: יאסין עצמו העיד, עוד בחקירתו הראשונה על ידי חוקרי מע"מ, כי בחודש ממוצע הובלו 30 – 50 מכולות; ובעדותו הוסיף שהיו גם חודשים עם רק 15 מכולות. יאסין העיד על היקף חודשי של תשלומים שנע בין 20,000 ₪ ו-150,000 ₪, וכי חודש שבו נעשו עסקאות בשווי 250,000 ₪ היה נדיר ביותר. אפילו הובלו בחודש מסוים 60 מכולות של 40 רגל – סכום העסקאות המתקבל הוא 150,000 ₪; כאשר ידוע שהיו גם מכולות של 20 רגל, שמחיר הובלתן נמוך יותר [סיכומי ההגנה, עמ' 32-33].

234. ההגנה מוסיפה וטוענת כי עדותו של אלטורי אינה מהווה "דבר מה נוסף"; בשל היותה עדות מפי השמועה: אלטורי עצמו העיד כי העביר רק מעטפות סגורות עם שיקים, מבלי לראות את תוכנן; והוא לא ידע כמה כסף הועבר לנאשם באמצעות מחיסן (החלפן משדרות). אלטורי גם לא יכול היה לדעת כמה מתוך הסכומים שהעביר דווחו; ולפיכך אין בעצם העובדה שהעביר את הכספים כדי לתמוך בטענה שהם לא דווחו [סיכומי ההגנה, עמ' 34].

235. יש לדחות את גרסתו הכבושה של הנאשם כי כל עסקאות ההובלה דווחו. אולם, אין לקבל במלואה גם את גרסת המאשימה בדבר הסכומים הנוספים שיאסין שילם לנאשם אשר לא תועדו בספרי העסק, כמבואר להלן.

236. הראיות בדבר היקף העבודה בין יאסין והנאשם אינן חד משמעיות. יאסין העיד תחילה על היקף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עסקאות שבועי שנע בין 20,000 ₪ ו-60,000 ₪; אולם בהמשך העיד על היקף עסקאות חודשי שנע בין 20,000 ₪ ו-150,000 ₪. בהתייחס לדבריו בחקירתו כי היקף העסקאות הגיע גם לסך 250,000 ₪ – אמר שמדובר בתופעה חריגה: **"זה יכול להיות חודש בשנתיים"**. יאסין ציין כי היו גם חודשים ללא עבודה כלל: בין בשל סגירת המעבר, כגון בשנת 2014 [פרוטוקול מיום 21.9.15, עמ' 54-55]; ובין בגלל חודשי החגים, דצמבר, ינואר וספטמבר, שבהם **"העבודה מתה"**. יאסין העריך את מספרן החודשי המשתנה של המכולות, שעל בסיסו חושב המחיר, ב-15-50 מכולות בחודש [פרוטוקול מיום 26.11.15, עמ' 77].

237. גם הנאשם סיפר בחקירותיו בשב"כ על היקף כספי חודשי של 150,000 ₪ ב"חודשים טובים" [ת/12(10)]. בהמשך חקירותיו העריך את היקף העסקאות עם יאסין בכמיליון ₪ בשנה, כאשר כמחצית מהסכום אינה מדווחת [ת/12(21), בעמ' 2]:

"הערכה שלי כי בממוצע קיבלתי מאכרם בין 500-600 אלף ₪ בשנה על הפעילות זה בממוצע

ש: ציינת כי לא כל הכסף שקיבלת היה מדווח או הוצאה בגינו חשבונית?

ת: כן

ש: הייתכן אם ככה כי מדובר על היקף גדול יותר של עסקאות ובפועל מה שלהערכתך דווח זה הסכום שציינת לי בתשובתך הקודמת?

ת: עם הדיווחים היקף הפעילות עמד על מיליון ₪ בשנה בממוצע, וכל זה מול אכרם".

238. הנאשם שב ואישר את הערכתו זו גם בחקירותיו המאוחרות יותר; כגון ב-ת/12(22), עמ' 3:

ש: מקודם אמרת שקיבלת 500,000 – 600,000 ₪ בשנה עבור הובלות? האם דיווחת אותם?

ת: קיבלתי את הסכומים האלו עבור הובלות לאכרם יאסין אבל לא הוצאתי עליהם חשבוניות מס, זה היה בשחור. קיבלתי את הכסף הזה גם מהבלדר בשדרות, בשם הישאם, זה בערך כ-600,000 ₪ בשנה".

בת/12(24), בעמ' 3, כשהתבקש שוב להעריך את סכומי העסקאות, השיב:

"מה שאמרתי 500,000 – 600,000 בשנה שלא דיווחתי ועוד מה שדיווחתי בחשבוניות אוטונומיה".

באותה חקירה, לאחר שהחוקר עימת אותו עם טענה של יאסין כי הוא משלם לו 150,000 ₪ – 200,000 ₪ בחודש, אמר הנאשם כי מדובר בסך של **"150,000 ₪ ל-170,000 ₪ בחודש. זה לא קבוע"** [שם, עמ' 3].

239. הטפסים של אחסון הסחורה יכלו לשפוך אור על היקף העסקאות של הנאשם עם סוחרים עזתיים. דא עקא, שלמעט טפסי האחסון מינואר 2014 – לא הוגשו כראיה פנקסים נוספים. אכן, כטענת המאשימה, יש פער בין היקף העסקאות המשתקף מן הפנקסים לבין החשבונית היחידה שהוצאה בגין אותו חודש, על סך 112,100 ₪. אולם, משלא הוגשו הפנקסים של טפסי האחסון; ומשלא ניתן להסיק מפעילות בחודש יחיד על כל 24 החודשים הרלוונטיים לכתב האישום; ומשלא הוגש כל ביסוס חשבונאי אחר – אין מנוס מלהתבסס על אמרות הנאשם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

240. מהמקובץ עולה כי הנאשם חזר בעקביות על הערכתו כי ביצע עסקאות בלתי-מדווחות בהיקף שנתי של 500,000 ₪ – 600,000 ₪. בחישוב חודשי מדובר על כ-40,000 ₪ – 50,000 ₪. גם כאשר ציין היקף עסקאות חודשי של 150,000 ₪ – 170,000 ₪ – הבהיר הנאשם כי אין מדובר בהיקף קבוע אלא ב"חודשים טובים", כהגדרתו. גם יאסין, בעדותו, תמך בגרסה זו.

241. כאמור, המאשימה הסתמכה על עדותו של אלטורי; אשר העיד על עסקאות בהיקף חודשי ממוצע של 150,000 ₪ – 200,000 ₪, ולאחר ריענון זיכרונו אף הגדיל את הערכתו ל-250,000 ₪ – 300,000 ₪, בעיקר על יסוד עדותו כי העביר את התשלומים במעטפות סגורות, בתדירות בלתי ברורה: "מביא צ'קים פעמיים שלוש הבאתי צ'קים סגורים במעטפה לנאשם...." [פרוטוקול מיום 25.1.16, עמ' 175]. בחקירתו הנגדית ניסה ב"כ הנאשם לברר סוגיה זו עם העד [שם, בעמ' 176]:

ש: אתה אמרת פה שהעברת פעמיים שלוש מעטפות עם צ'קים למיכה, אני מבקש שתאשר לי שחוץ מפעמיים שלוש שהעברת מעטפות סגורות עם צ'קים למיכה, לא אתה שילמת ולא אתה העברת כסף למיכה?

ת. כסף מזומן?

ש. מזומן, צ'קים, העברת לו 3 פעמים?

ת. כן זהו. אולי עוד פעמיים מזומן לגבי השכירות של המקום, מעבר לשלוש פעמים של הצ'קים."

242. מעדותו של אלטורי לא עולה, אפוא, ידיעה מובהקת אודות היקף הסכומים ששולמו; ובכלל זה כמה פעמים העביר לנאשם תשלומים מיאסין, ומהו הסכום שהועבר בכל פעם, בתוך המעטפות הסגורות. אלטורי הסתמך בעניין זה על דברי יאסין והנאשם [שם, עמ' 175]; ולפיכך עדותו אודות הסכומים שהיו בתוך המעטפות היא עדות מפי השמועה. בהתחשב בכך שהחשבוניות הונפקו במרוכז בדיעבד, לאחר התחשבות בין הצדדים – אין בכך שאלטורי לא קיבל לידיו חשבוניות כנגד העברת הסכומים משום ראיה שכל הסכומים הללו לא דווחו. יוער, בהקשר זה, כי בניגוד להקשרים אחרים שבהם עצם העברת מזומנים במעטפות היא בגדר "אותות מרמה" – כאן היה מדובר בהעברת כספים מעזה לישראל; ובנסיבות אלה ייתכן שפרקטיקה זו, כשלעצמה, אינה מצביעה על כוונה להונות.

243. לאור המקובץ יש לקבוע כי הוכח, מעבר לספק סביר, שהנאשם העלים באופן שיטתי לפחות סך 500,000 ₪ בשנה מהכנסותיו מהובלות עבור יאסין; אך לא הוכח, מעבר לספק סביר, שהועלמו סכומים מעבר לכך.

244. בע"פ 5783/12 נסים גלם נ' מדינת ישראל (11.9.2014) [פסקאות 95-96] עמד כבי' השופט א' שוהם על החשיבות הרבה של חשבונית המס ועל ההגדרה של חשבונית כדין (ההדגשות הוספו):

"בהעדר חשבונית, אין ניתן לשלם את המס המתחייב ואין אפשרות לנכות כדין מס תשומות, בהתאם לסעיף 38(א) לחוק מע"מ. סעיף 47(א) לחוק מע"מ קובע כי רק מי שהוא בגדר "עוסק מורשה" רשאי להוציא חשבונית מס, ולפיכך "עוסק הרוצה לנכות את מס התשומות עליו יהיה לדאוג לרכוש את תשומותיו ממי שהוא עוסק מורשה המוסמך להוציא חשבונית מס" (אהרון נמדר מס ערץ מוסף (מהדורה חמישית, 2013, כרך ב', עמ' 766) (להלן: נמדר)).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

...
סעיף 38 לחוק מע"מ מתיר לעוסק לנכות מס תשומות הכלול "בחשבונית מס שהוצאה לו כדיון", כאשר הנטל להראות כי מדובר בחשבונית העונה על התנאים הנדרשים רובץ על שכמו של העוסק. בקטגוריה של חשבוניות אשר אינן בגדר חשבוניות שהוצאו כדיון, ניתן להבחין בין חשבוניות פיקטיביות לבין חשבוניות זרות. חשבונית פיקטיבית הינה חשבונית שאין מאחוריה כל עסקה והיא הוצאה במרמה, כדי להטעות את שלטונות המס. ואילו, חשבונית זרה הינה חשבונית המשקפת עסקה, אך החשבונית לא הוצאה על-ידי הגורם שעמו בוצעה העסקה, ובמילים אחרות, אין מדובר בעסקה שבוצעה בין מוציא החשבונית לבין העוסק. אין חולק כי בשני המקרים החשבונית אינה עומדת בתנאי סעיף 38 לחוק מע"מ, ואין לראותה כחשבונית אשר הוצאה כדיון".

245. הדברים שנאמרו ב-ע"פ 9093/08 מרואן נאצר נ' מדינת ישראל (07.12.2011) [בפסקה 42] מחזקים את חשיבות ההתאמה בין חשבונית המס והעסקה שבוצעה בפועל: "חשבונית 'מנופחת' שאינה משקפת את המציאות, כחשבונית פיקטיבית תיחשב, בהיותה חשבונית שלא הוצאה כדיון על פי חוק מע"מ. הדרישה לחשבונית שהוצאה כדיון, נועדה להגשים תכלית חקיקתית מהותית של מתן אינדיקציה לקיומה של עסקה אמיתית בין צדדים נכונים ואמיתיים לעסקה (ע"א 4202/08 עאמר אלסאנע נ' מנהל מס ערך מוסף בפסקה 8 (1.7.2010))."

246. בענייננו, הנאשם הנפיק חשבוניות מס עבור עוסקים עזתיים, שכאמור לא להם ניתן שירות ההובלות. מכאן שהחשבוניות אינן נכונות מבחינת הצדדים לעסקה. בנוסף לכך, הונפקו חשבוניות מרוכזות על שם לקוח מסוים, ללא קשר לשאלה אם כל העסקאות הכלולות בחשבונית בוצעו מולו; ולפיכך החשבוניות אינן נכונות גם מבחינת סכומן. לכך מצטרפות הודאת הנאשם בכך שמתוך היקף כולל של עסקאות בסך כמיליון ₪ בשנה – כמחציתן ואף למעלה מכך, קרי: עסקאות בסך של 500,000 ₪ – 600,000 ₪ בשנה, נעשו "בשחור" ולא תועדו בספריו. עוד מצטרפת לכך הבחינה של כל חשבונית בנפרד, אשר מלמדת כי אין מדובר בחשבונית שהונפקה לגבי עסקה מסוימת אחת, או לגבי מספר עסקאות מוגדר ומוכח.

247. כל המקובץ מוביל למסקנה שהחשבוניות שהונפקו אינן מתארות את העסקאות שבוצעו בפועל בין הנאשם ויאסין – שכן הושמטו מהן סכומים משמעותיים, בשיטתיות, כל חודש. לכל הפחות חסרות באותן חשבוניות הכנסות במוצע חודשי של כ-40,000 ₪ [המינימום השנתי שבו נקב הנאשם, סך 500,000 ₪, בפריסה חודשית].

248. משהחשבוניות אינן משקפות את העסקאות שבוצעו בפועל, הרי שהן אינן "חשבוניות כדיון", ופוגעות במנגנון גביית המס. כמה שנאמר בע"פ זידאן [ע"פ 44100-11-15 זידאן נ' מדינת ישראל ואח' (23.2.2016)], פסקה 10]:

"תכליתה של הזיקה הנדרשת בין הוצאת חשבונית לבין עסקה של ממש, שהצדדים לה הינם העוסק ומקבל השירות, מתבקשת גם מאופייה הרב שלבי של הטלת מס ערך מוסף. עמד על כך ד"ר א' נמדר, בספרו: דיני מיסים (מיסים עקיפים), הוצ' חושן משפט, תשנ"ד-1994, בעמ' 481: "הטלת המס לפי החוק מבוצעת באופן רב שלבי, כאשר כל עוסק תלוי בתשלום המס בעוסק שקדם לו בשרשרת הפעילות הכללית. שיטה זו יוצרת מערכת שלמה שכל חלקיה תלויים זה בזה. כדי שמערכת זו תתפקד כראוי יש צורך בהקפדה יתירה על כללי ניהול חשבוניות והוצאת חשבוניות המהווים בסיס לתשלום המס וניכוי".

249. מכל האמור עולה שהנאשם לא עמד בדרישה להנפיק חשבונית כדיון בגין העסקה שביסודה. כלשון סעיף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

117(ב)(3) בחוק מע"מ: "הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור". הנאשם עשה זאת ב"מטרה להתחמק ממס", כדרישת הסעיף. הנאשם הנפיק חשבוניות אלה, שסכומן הכולל נמוך מהיקף העסקאות החודשי, ובאמצעות כך הסווה את העסקאות הלא מדווחות שעליהן העיד, ותוך העלמה של לפחות מחצית מהיקף העסקאות שבוצעו בפועל בין הנאשם ויאסין.

250. באשר ל**יסוד הנפשי** נקבע, בנוגע לקבוצת העבירות המפורטות בסעיף 117(ב) בחוק מע"מ, כי כדי להוכיחו –

"יש להוכיח מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, היינו, נדרש יסוד נפשי של מודעות למעשה ולקיום הנסיבות הגורמות להתחמקות ממס. וכפי שציין המלומד נמדר "לפי הסעיף די בקיומו של יסוד נפשי של מודעות למעשה ולקיום הנסיבות הבלתי חוקיות, ואילו את המטרה להתחמק ממס ניתן ללמוד מהראיות הנסיבתיות וממעשים חיצוניים של הנישום" (נמדר, בעמ' 919, וראו גם עניין תורג'מן; ע"פ (י-ס) 9147/05 מדינת ישראל נ' בשיר (26.6.2005))" [ע"פ 5783/12 נסים גלם נ' מדינת ישראל (11.9.2014), פסקה 97].

251. בענייננו עולה מכל המקובץ כי הנאשם שלט באופן מוחלט בכל מהלך העסקאות – החל מההתקשרות עם יאסין, דרך ההתחשבות הישירה עם מנהל החשבונות של יאסין, עובר לקבלת הכספים עבור אותן עסקאות, וכלה בהנפקת החשבוניות בסכומים שאינם משקפים את סך העסקאות, על שם לקוחות שלא היו צד לעסקאות. הוא היה, אפוא, מודע לדברים באופן מלא. הנאשם היה מודע גם למשמעות החשבונית של המע"מ והרווח מאי הדיווח; כדבריו בהתייחס לתשלומים שקיבל מיאסין ולא דיווח עליהם: "את המע"מ הם לא משלמים אז כדי שאני לא אוכל אותה משני הכיוונים לא הוצאתי חשבונית מס על התשלומים האלה והשירות שסיפקתי" [ת/12(22), עמ' 4].

252. לאור כל האמור יש לקבוע כי התקיימו יסודות העבירה המנויה בסעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ, לגבי 18 החשבוניות המופיעות בפרק זה.

253. יש להוסיף ולקבוע כי עבירות אלו נעברו בנסיבות מחמירות. בסעיף 117(ב)(2) בחוק מע"מ נקבע כלהלן:

"נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (ב) או (ב1) בנסיבות מחמירות, דינו של העושה – מאסר 7 שנים או קנס פי 5 מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; בסעיף זה, "נסיבות מחמירות" – אחת מאלה: ... (2) נגד העברין הוגשו למעלה מ-6 אישומים בשל עבירות לפי סעיפים קטנים (ב) או (ב1), בתקופה של שלוש שנים".

254. לעניין סעיף זה נקבע כי לא נדרש שתהיה הרשעה באותן 6 עבירות, ודי בכך שהוגש כנגד אותו הנאשם כתב האישום המכיל 6 עבירות כאמור כדי ליצור את הנסיבה המחמירה [עבירות מס, עמ' 865]. לפי פרשנות תכליתית, הנסיבה המחמירה כאן היא ההיקף הגדול של הפעילות העבריינית, אשר הבשילה לכדי הגשת אישומים בלמעלה מ-6 עבירות בתקופה מצומצמת. אין נפקא מינה אם עבירות אלה קובצו, מבחינה צורנית, באישום כולל או במספר אישומים; ואין נפקא מינה אם הנאשם הואשם בהן במסגרת כתב האישום הנוכחי, או בכתבי אישום קודמים שהוגשו ב-3 השנים האחרונות. אין מדובר, אפוא, ב"אישומים בעבר" דווקא [ולפיכך הכותרת בספר עבירות מס, שם, אינה מדוקדקת]. אין המדובר בהחמרה בעונש בגלל עבר פלילי; אלא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בנסיבה המחמירה, לעניין ההרשעה בעבירה, המגולמת בעצם ביצוען של עבירות בהיקף נרחב ובשיטתיות.

255. ההגנה טענה בסיכומיה כי לא התקיימו הנסיבות המחמירות האמורות.

256. אולם, הנאשם הואשם, במסגרת כתב האישום מושא הכרעת דין זו, בלמעלה מ-6 עבירות לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ. לפיכך יש להרשיעו בביצוע העבירות לפי סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(2) בחוק מע"מ.

257. בגין הנפקת חשבוניות אלה, הואשם הנאשם גם לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ, לאמור: "מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו".

258. החשבוניות שהנפיק הנאשם לעוסקים שונים, בהנחיית מנהל החשבונות של יאסין – יכלו לשמש אותם לצורך ניכוי מס תשומות מחבות המע"מ שלהם. מן הקביעה כי החשבוניות אינן משקפות את הצדדים והסכומים המתאימים לעסקה שבוצעה בפועל נובע כי החשבוניות לא הוצאו כדין. לפיכך, לפי סעיף 38(א) בחוק מע"מ, המתנה ניכוי מס תשומות בחשבונית כדין – אותם עוסקים אינם רשאים לנכות מס תשומות על יסוד חשבוניות אלה. בעשותם כן, אותם עוסקים יפחיתו חבות המס שלהם, ובכך יתחמקו מתשלום המס המופחת.

259. יובהר כי אין הכרח שאותו "אחר" יתחמק בפועל מתשלום המס. די בכך שהנאשם היה מודע למשמעותה של חשבונית המס, ולאפשרות שהיא תשמש להתחמקות ממס. כפי שנקבע לעיל [בפסקאות 250-251] – הנאשם היה מודע למשמעותה של החשבונית; ומכאן שהיה מודע לאפשרות השימוש בה, על ידי האחרים, לניכוי מס תשומות.

260. ההגנה טענה [בסיכומיה, עמ' 41] כי חוק מע"מ דן במס הישראלי; ולפיכך עוסק ישראלי, כדוגמת הנאשם, אינו עובר עבירה של מי שמאפשר לאחר להתחמק ממס כלפי עוסקים עזתיים, כבענייננו.

261. כפי שיבואר להלן – יש לדחות טענה זו; ולקבל את טענתה הנגדית של המאשימה, כפי שפורטה בתשובתה לבקשת "אין להשיב לאשמה" ובסיכומיה.

262. חוק מע"מ מאפשר לעוסקים ישראלים ופלסטינים לנכות מע"מ ששילמו אגב רכישה הדדית של נכסים. ב-ע"מ 10-09-3127 דן מייחזר בע"מ נ' ממונה אזורי מע"מ נתניה (27.1.2013) [פרק ה', פסקה 5], שאליו הפנתה המאשימה בסיכומיה – תיאר כבי' השופט ד"ר אחיקם סטולר את הרקע להוראה זו:

"הרקע לחקיקה זו נעוץ בשנת 1994, אז בעקבות הסכמי אוסלו, נחתם הסכם פריס ובו נוצר המנגנון המאפשר לעוסקים ישראלים להמשיך לנכות, כמס תשומות, מע"מ ששילמו בעת רכישה של נכסים מעוסקים פלסטינים, וכן להיפך. לשם כך, הסכימו ישראל והרשות הפלסטינית על עריכת התחשבות ביניהן, כך שמע"מ המשולם על ידי עוסקים ישראלים לעוסקים פלסטינים יוחזר לישראל ומע"מ שמשולם על ידי עוסקים פלסטינים לעוסקים ישראלים – יוחזר לרשות הפלסטינית. כפי שהוסבר בעניין סופר דרינק: "מנגנון זה נועד להבטיח שרשויות המס לא יסבלו מחסר בעת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שהן מכירות בניכוי מס תשומות לעוסקים בתחומן שכן באמצעות המנגנון האמור מועבר אליהן סכום הניכוי מהרשות המקבילה" (...).

263. בעקבות האמור, ויחסי הגומלין שנוצרו בין הכלכלות בעקבות הסכם פריס, נוצר מצב שבו עסקאות שנעשו בעזה, נחשבות מבחינת מע"מ כעסקאות שנעשו בישראל [שם, פסקה 8]:

"סעיף 1 א' לחוק מע"מ משווה את מעמדם של אזור יהודה ושומרון למעמדה של מדינת ישראל בכל הקשור למס המוטל על תושבי ישראל. לפי הסעיף עסקה שנעשתה באזור על ידי תושב ישראל יראוה כעסקה שנעשתה בישראל והיא תחויב במע"מ. מנגד, גם עסקות שנעשו באזור על ידי תושבי האזור שהינם אזרחי ישראל יחויבו במע"מ. הוראות החוק חלות גם על עוסקים הרשומים באזור במובן זה שעוסקים כאלה יוכלו לנכות את מס התשומות ששולמו על פי חשבוניות שקיבלו מעוסקים הרשומים בישראל ולהיפך. עוסקים הרשומים בישראל יוכלו לנכות את מס התשומות ששילמו על פי חשבוניות של עוסקים הרשומים באזור".

264. בהשלכה לעניינו, העוסקים העזתיים ששםם צוין בחשבוניות יכלו לנכות באמצעותן מס תשומות, כמו עוסקים ישראלים. נוכח הקיזוז הנערך בין רשויות המס הישראלית והפלסטינית – יש לניכוי המע"מ על ידי העוסקים העזתיים השפעה על המע"מ בישראל.

265. על יסוד כל האמור לעיל, יש להרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ, בגין הנפקת 18 חשבוניות האוטונומיה המופיעות בפרט אישום זה.

העלמת עסקאות

266. הנאשם מואשם כי לא דיווח ולא כלל בספריו את כל ההכנסות שקיבל בתמורה לעסקאותיו עם יאסין במשך 7 החודשים שקדמו למעצרו; קרי: מחודש יולי 2014 עד מעצרו ביום 8.2.15. לטענת המאשימה, הנאשם המשיך בתקופה זו לספק ליאסין שירותי הובלה, פריקה והעמסה של סחורות, בהיקף של לפחות סך 1,190,000 ₪; על יסוד ההנחה שלפיה היקף העסקאות החודשי הממוצע ביניהם עלה לסך 170,000 ₪. כמבואר לעיל בדיון אודות החשבוניות הפיקטיביות – המאשימה מסיקה ממוצע חודשי זה מאמרות הנאשם. חרף עסקאות אלה, באותם 7 חודשים לא הופקה כל חשבונית אוטונומיה.

267. בשל האמור הואשם הנאשם כי ניהל פנקסי חשבונות כוזבים, מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; ריבוי עבירות לפי סעיף 117(ב)6 בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה (בכתב האישום לא צוין המספר של 7 עבירות המגולם בפרט אישום זה – הח"מ).

268. כאמור לעיל, היקף העסקאות הממוצע לפי הערכתה של המאשימה לא הוכח. על יסוד סכומן הכולל של החשבוניות, בשילוב עם הודאת הנאשם בדבר היקף העסקאות "בשחור" – הוכח היקף כולל של עסקאות בסך כמיליון ₪ בשנה; לפחות כמחציתו, קרי: כחצי מיליון ₪, ללא דיווח [ראו הדיון לעיל בפסקאות 230 - 233]. לפיכך, מסגרת הדיון שלהלן היא ההנחה שבממוצע חודשי – ההיקף הכולל של העסקאות בין הנאשם ויאסין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

עומד על החלק ה-12 ממיליון ₪, שהם כ-83,000 ₪, מתוכם לפחות מחצית, סך כ-41,500 ₪, ללא דיווח ("בשחור").

269. כפי שיפורט להלן – הנאשם טוען כי הנחת המאשימה בדבר זרם עסקאות רצוף ואחיד בין הנאשם ויאסין אינה הגיונית; שכן מאמצע שנת 2014 עד חודש נובמבר של אותה שנה – מעבר כרם שלום היה סגור פרקי זמן ארוכים, עקב המבצעים "שובו אחים" ו"צוק איתן" [סיכומי ההגנה, עמ' 4]. המאשימה טוענת כי, על אף הסגר, הנאשם המשיך לספק ליאסין שירותי הובלה מנמל אשדוד למחסניו [הודאת הנאשם כי המשיך לתת שירות ליאסין, לאחר שנעצר, באמצעות אחיו עוואד – באמרתו ת/26(12), עמ' 2; ממצאי הבדיקה שלפיהם משאיות של העסק "פרץ רפאל" ביצעו, בתקופה זו, כ-200 משיכות של סחורה מהנמל – כמפורט בסיכומי המאשימה]. מכל מקום, הנאשם מודה שמנובמבר 2014 עד מעצרו בתחילת פברואר 2015 – לא היה סגר ביטחוני שמנע עסקאות.

270. אומר כבר עתה כי המאשימה לא הצליחה לבסס את מלוא היקפו הכספי של פרט אישום זה מעבר לספק סביר; אולם עלה בידיה לבסס אישום זה בהיקף כלשהו של עסקאות; כפי שיבואר להלן.

271. הנאשם מסר בחקירתו [ת/26(12)] כי עקב הסגר על מעבר כרם שלום ביוני 2014 – הופסקה פעילותו עם יאסין. בהמשך הנאשם אישר כי הפעילות נמשכה, אך סייג זאת ואמר שהיו אלה הובלות בודדות. לשאלה חוזרת בעניין החשבוניות בגין הובלות בתקופה זו השיב: "כנראה שלא יצאו חשבוניות" [ת/26(12), עמ' 2].

272. הנאשם אישר כי לאחר מעצרו של יאסין המשיך לתת לו שירות באמצעות אחיו עוואד. הנאשם העריך שמדובר בכ-10 מכולות, שנתרו במחסניו של הנאשם ולא הועברו לעזה. בגין פעילות זאת טרם הונפקו חשבוניות [שם]. הנאשם אישר כי יאסין שילם לו בגין שירותים אלה, באמצעות מחיסן, סך 30,000 ₪, בינואר 2015 [סיכומי המאשימה].

273. בעדותו בבית המשפט דבק הנאשם בגרסתו כי עקב מבצע "צוק איתן" נעצרה הפעילות; הגם שבהמשך עדותו ציין כי ייתכן שהייתה פעילות ונרשמו תעודות יציאה, אך טרם הייתה התחשבות. המאשימה מבקשת לזקוף לחובת הנאשם את העובדה שלא בדק, במסמכים שהוצגו לו, אם הייתה פעילות לאחר יוני 2014 [סיכומי המאשימה]. נזכיר כי הנאשם הודה שהסגר הביטחוני פסק בנובמבר 2014; קרי: כ-3 חודשים לפני שהעסקאות חדלו עקב מעצרו של הנאשם.

274. המאשימה הטיחה בנאשם את 200 המשיכות מהנמל על ידי משאיות של העסק פרץ רפאל, ולנאשם לא היה הסבר לכך. הנאשם אישר שקיבל מיאסין, באמצעות מחיסן, סך 110,000 ₪ [סיכומי המאשימה].

275. הנאשם טוען כי באותה תקופה, עקב הסגר בתקופות המבצעים "שובו אחים" ו"צוק איתן", לא הייתה הרבה עבודה; ועל העבודה שכן הייתה טרם נערכה התחשבות. בחקירתו החוזרת של הנאשם הציגה ההגנה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

29 תעודות יציאה המתייחסות לתקופה בין 1.7.14 ו-31.12.14, שעליהן נרשם "להתחשבות עם אכרם יאסין". הנאשם אישר כי תעודות יציאה אלה משקפות את הפעילות באותה תקופה, שבגינה טרם נערכה התחשבות [סיכומי ההגנה, עמ' 37].

276. הראיות הנוגעות לפרט אישום זה מותירות, כאמור, ספק סביר בשאלת היקפן של העסקאות שהנאשם עשה ללא הנפקת חשבוניות וללא תיעוד; במובן זה שהן אינן משקפות, באופן קונקרטי, רציפות עסקית בהיקף אחיד בכל התקופות. כבמרבית האישומים, המאשימה מסתמכת בעיקר על הודאות הנאשם בחקירותיו. אולם הנאשם לא הודה ברציפות עסקית אחידה כאמור; אלא דווקא ציין בעקביות, כפי שהעיד גם יאסין, כי הפעילות נפסקה או הידלדלה משמעותית בתקופות הלחימה ובעונות החגים. אין כל ראייה לקיומה של פעילות בהיקף דומה לזו שלפני תחילת הלחימה – לרבות בחשבוניות, בקבלות או בטפסי אחסון הסחורה. כפי שמסר הנאשם בחקירתו [ת/12(26), עמ' 2]:

ש: מעיון בהנה"ח של העוסק רפאל פרץ שאתה עובד תחתיו וניהלת אותו לא נמצאו חשבוניות מס עבור הובלות החל מחודש 6/2014? למה לא הוצאו חשבוניות מס עבור שירותים לאכרם יאסין ואחרים עבור הובלות שעשית עמם מחודש זה והלאה?

ת: לא היה הייתה מלחמה ולא הייתה כנראה פעילות.

ש: האם הוצאת חשבוניות עסקה על כל עסקאותיך עם הלקוחות שלך? מעזה ומישראל? מתחילת הפעילות 6/2012?

ת: לא. בחיים לא הוצאתי חשבוניות עסקה. לא ידעתי ככה לעבוד. רק חשבוניות מס הוצאתי על העסקאות שלי.

ש: וחשבוניות מס הוצאת על כל העסקאות שלך בארץ ובעזה?

ת: בארץ הכל הוצאתי חשבוניות מס ובעזה לחלק הוצאתי וחלק מהעסקאות לא הוצאתי כבר ציינתי בהודעות שלי מקודם.

ש: עד מתי נתת שירותי הובלות ולוגיסטיקה לאכרם יאסין ולאחרים?

ת: מה שצוין. הייתה הפוגה מחודש 6/2014 התחילה המלחמה וירדה פעילות.

ש: ירדה פעילות אבל עדיין המשיכה. לעזה היה אסור להכניס כי הייתה מלחמה. הובלות מהנמל אלייך עשית לאכרם יאסין באותה תקופה בין 6/2014 עד 12/2014?

ת: בודדים. הוא פרק גם במקומות אחרים לא אצלי. היו מחסנים אחרים שהוא עבד איתם.

ש: האם נתת לאכרם יאסין שירותים גם לאחר המאסר שלו?

ת: כן המשכתי עם אח של אכרם פעילות. עוואד קוראים לו.

ש: איזה פעילות הייתה לך עם עוואד?

ת: מעט, הובלה מנמל אשדוד פריקת מכולות. הם עוד תקועים בחצר שלי בסככה שמה.

ש: כמה מכולות?

ת: כמה יש שם בחצר? לא יודע, אולי איזה 10 מכולות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ש : האם הוצאת חשבוניות עבור פעילות זאת?

ת : עוד לא.

...

ש : אני חוזר ואומר שאין חשבוניות מס אוטונומיה שיצאו לאחר התאריך 4/7/2014 עבור הובלות של חודש

06/2014. מה היא תגובתך?

ת : כנראה שלא יצאו חשבוניות".

277. עניין המשיכות מהנמל על ידי משאיות של העסק "פרץ רפאל" הועלה על ידי המאשימה לראשונה בחקירתו הנגדית של הנאשם. המסמך שממנו למדה על כך לא הוגש לתיק, ולא הובאה על כך כל ראיה אחרת. שאלה של התובעת אינה ראייה. הנאשם לא אישר את הדברים; והעיד כי ייתכן שהייתה כניסה של מכולות אולם הן עדיין במחסניו: "אמרתי גם בחקירה שעברה, יכול להיות שהיו כניסה של מכולות שנכנסו ונמצאים בחצר הסחורה ועדיין לא יצאו. אני לא יכול לזכור איזה משאיות אלה ואת המספרים שלהן. יש מספרים ולא הוצג לי כלום, אני לא יכול לתת תשובה כן זה נכון או לא נכון. אין לי אפילו את מספרי המשאיות". הנאשם דבק בגרסתו זו [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 309-310].

278. אף החוקר ראובן סבח [עת/15], חוקר מע"מ שחקר את הנאשם, העיד כי הופקו נתוני יציאות וכניסות מנמל אשדוד, אולם לבקשת המאשימה קו חקירה זה נזנח ולא נבחן לעומק [פרוטוקול מיום 21.1.16, עמ' 157].

279. מצד שני, הנאשם הודה כי הפעילות בחודשים הנדונים לא שבתה אלא רק הידלדלה. במקום אחד הודה בקיומן של 10 עסקאות, ששולם לו בגינן סך 30,000 ₪ [כלעיל בפסקה 272]; ובמקום אחר הודה ב-29 עסקאות כאמור [כלעיל בפסקה 275]. אין זו הגנה לנאשם כי "לא הספיק" להנפיק חשבוניות בגין עסקאות אלה בטרם נעצר. הנאשם חייב בניהול ספרים על בסיס מצטבר ולא על בסיס מזומן, והיה עליו להנפיק חשבוניות מיד עם השתכללות זכותו לתמורה בעד שירותי ההובלה והאחסנה שסיפק בחודשים אלה – בין קיבל תמורה מיידית ובין אם לאו. הנאשם הודה, אפוא, בביצוע עסקאות בהיקף מסוים בתקופה הנדונה, ובאי-הנפקת חשבוניות בגינן בזמן אמיתי; ודי בכך כדי להרשיעו בהעלמתן של עסקאות אלה.

280. העולה מן המקובץ כי הגם שהמאשימה לא הוכיחה, מעבר לספק סביר, העלמת עסקאות בסך של לפחות 1,190,000 ₪ – היא הוכיחה, על פי הודאת הנאשם, העלמת עסקאות לפחות בהיקף דו-ספרתי מבחינת מספר העסקאות, ולפחות בהיקף 5 ספרתי מבחינת שוויין הכספי. לעניין כימות העבירות, יש לזקוף לחובת הנאשם לפחות 7 עבירות בגין 7 החודשים שבהם הגיש דו"חות כוזבים לרשויות המס. לפיכך, יש להרשיע את הנאשם בחלק זה של כתב האישום – העלמת עסקאות במחצית השנייה של שנת 2014; קרי: בניהול פנקסי חשבונות כוזבים, מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; 7 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

"עסקאות" למכירת חשבוניות

281. בחלק זה של כתב האישום מואשם הנאשם כי, במסגרת התקשרותו עם יאסין, הנפיק 3 חשבוניות אוטונומיה על שם לקוחות שונים, בהתאם לבקשת יאסין [כמפורט בטבלת יאסין ב'], למרות שלא ביצע את העסקאות המפורטות בהן. סכומן הכולל של החשבוניות הוא 18,606 ₪ וגלום בהן מע"מ בסך 2,806 ₪.

282. בגין מעשים אלו הואשם הנאשם בכך שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מיסים שאותו אדם חייב בו – עבירה לפי סעיף 117(ב1) **בחוק מע"מ**; ובכך שניהל פנקסי חשבוניות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים – עבירה לפי סעיף 117(ב6) **בחוק מע"מ** ולפי סעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה**.

283. המאשימה, בסיכומיה, חוזרת על האמור בכתב האישום; ומפנה לדברי הנאשם בחקירתו ובעדותו ולעדו של יאסין.

284. הנאשם טוען כי מדובר בסחורה ש"נתקעה" במחסניו ללא דורש; הוצאה משם ואף הובלה על ידו. לפיכך מדובר בסחורה שהוא העביר לאחר, וחלה עליו חובה להנפיק חשבונית מס. ההגנה מפנה לעדותו של יאסין, שאישר כי אכן מדובר בסחורה שנתקעה במחסניו של הנאשם ללא דורש [סיכומי ההגנה, עמ' 37].

285. דא עקא, שגרסתה המאוחרת של ההגנה בעניין זה אינה נתמכת בראיות, לרבות אלו שאליהן הפנתה ההגנה עצמה בסיכומיה.

286. במהלך חקירתו של הנאשם [ת/12(24)], כאשר הוצגו לו כל אחת מ-3 החשבוניות הנדונות, הנאשם הודה במפורש כי מדובר בחשבוניות שהנפיק בגין עסקאות שלא היה צד להן, לבקשת יאסין, בתמורה לסך המע"מ הגלום בהן.

287. בהתייחס לח-ן מס 9398449 [סעיף 1 בטבלת יאסין ב'] אמר הנאשם כי מדובר בקמח שנשאר ליאסין במחסן שלו, ויאסין ביקש ממנו להנפיק עבורו חשבונית מס אוטונומיה: **"אני לא קניתי את הקמח. לא קיבלתי את הסכום בחשבונית, את המע"מ בלבד"** [שם, עמ' 9]. הנאשם אמר שלא קיבל עמלה בגין הוצאת החשבונית אלא את החזר המע"מ בלבד.

288. בהתייחס לח-ן מס 6252777 [סעיף 2 בטבלת יאסין ב'] וח-ן מס 6252778 [סעיף 3 בטבלת יאסין ב'] הסביר הנאשם כי מדובר בעסקאות שביצע יאסין. מכיוון שהנהג של יאסין איבד את חשבונית הקנייה הישראלית, שהייתה על שם יאסין אשר קנה את הסחורה ושילם עבורה – הנאשם הנפיק ליאסין חשבונית אוטונומיה. לפי הסיכום ביניהם, יאסין היה אמור לשלוח לנאשם העתק מחשבונית הקנייה שאבדה; אולם הוא לא עשה זאת. בתמורה שילם יאסין לנאשם רק את סך המע"מ הגלום בחשבונית [שם, עמ' 13-14].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

289. הנאשם מודה במפורש, אפוא, כי מדובר בעסקה שאינו חלק ממנה; ונראה שסייע ליאסין שנתקע ללא חשבונית קנייה, ולפיכך ללא אפשרות להעביר את הסחורה במעבר. הסחורה מעולם לא הועברה מיאסין לבעלותו של הנאשם – לא דרך מכירתה ואף לא דרך נטישתה על ידי יאסין, באופן שאפשר לנאשם לזכות בה ולאחר מכן למכרה לצד שלישי.

290. דברי הנאשם בעדותו אינם מכרסמים במסקנה זו. הנאשם התייחס ל-3 החשבוניות באמירה כללית, שלפיה מדובר בסחורות שנותרו במחסן והונפקו חשבוניות ללקוחות של אכרם יאסין [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 256]. יושם לב כי בחקירתו מתייחס הנאשם לכל אחת מהחשבוניות באופן מפורט, ומסביר לחוקר את העסקה שעמדה ברקע כל אחת מהן; בעוד שעדותו אודות 3 החשבוניות הנדונות הייתה כללית ובלתי מפורטת.

291. יאסין בעדותו אישר את דברי ב"כ הנאשם, כי מדובר בסחורות שנתקעו במחסן מכיוון שחשבונית הקנייה שלהן אבדה, ובלעדיה לא ניתן להעביר את הסחורה במעבר הגבול. לפיכך, כאשר יאסין מצא קונה, הוא הודיע לנאשם שיש להוציא את הסחורה מהמחסן וביקש ממנו להנפיק חשבונית. השם שמופיע על גבי החשבונית הוא שם הקונה שרכש את הסחורה. יאסין הוסיף כי אלמלא המהלך הזה הסחורה הייתה נורקת לפח [פרוטוקול מיום 26.11.2015, עמ' 77].

292. עדותו זו של יאסין, שאליה הפנו שני הצדדים, אף היא אינה תומכת בגרסה שהועלתה בסיכומי ההגנה; שהרי גם לפיה הסחורה נותרה בבעלותו של יאסין, אשר רכש אותה, מצא לה קונה ורק הורה לנאשם מתי ועל שם מי להנפיק את החשבונית בגינה. הנאשם לא היה, אפוא, צד לעסקאות אלה; אף לגרסת יאסין.

293. גם בחשבוניות עצמן [ת/48(ד) ו-ת/48(ג)] לא צוין כי הסכום הנקוב בהן שולם בתמורה להובלת הסחורה, אריזתה או שליחתה למעבר – אלא רק צוין סוג הסחורה; כפי שצוין בטבלת יאסין ב'. לו היה הנאשם, כגרסתו בסיכומי ההגנה, רק מבצע עבור יאסין שירות לוגיסטי לגבי הסחורה – הדבר היה מצוין בחשבוניות; כפי שצוין בחשבוניות שבפועל הוצאו בגין שירותים לוגיסטיים.

294. יש לקבוע, אפוא, כי גרסתו המוקדמת של הנאשם עדיפה על גרסת ההגנה המאוחרת והכבושה, אשר הועלתה לראשונה, באופן חלקי ביותר, בעדותו; ופורטה בסיכומי ההגנה, ללא תמיכה ראייתית [למשמעותה של עדות כבושה ראו הציטוט לעיל מתוך ע"פ 1645/08 פלוני נ' מדינת ישראל (03.09.2009)].

295. בהתבסס על דברי הנאשם בחקירותיו, הנתמכים באישור יאסין בעדותו; ועל סמך החשבוניות עצמן, אשר מה שכתוב בהן ומה שאינו כתוב בהן תומך בגרסת המאשימה – יש לקבוע כי מדובר בחשבוניות שהנאשם הנפיק עבור יאסין, על אף שלא היה צד לעסקה המתוארת בהן, בתמורה לקבלת החזר המע"מ מיאסין. החשבוניות הונפקו לעוסקים עזתיים, שהם בגדר "אדם אחר" לעניין סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ. הנאשם היה מודע למשמעות המיסויית של חשבונית המס, דאג לגבות מיאסין החזר מע"מ בגין הנפקת חשבוניות אלה, והיה מודע לאפשרות שהעוסקים ישתמשו באותן חשבוניות לניכוי המע"מ. בכך התגבש אף היסוד הנפשי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לעבירה זו.

296. העולה מן המקובץ כי הנאשם פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מיסים שאותו אדם חייב בו, ועל כן יש להרשיעו ב-3 עבירות על פי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ.

297. המאשימה הוסיפה וטענה כי הנאשם כלל חשבוניות אלה בספריו. המדובר בנתון כוזב, אשר הופך את פנקסי החשבוניות לכוזבים, מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; עבירות לפי סעיף 117(ב6) בחוק מע"מ ולפי סעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה.

298. פנקסי חשבונות הופכים לכוזבים כאשר כוללים בהם נתון כוזב, המשפיע על התוצאה החשבונית שלהם, או משפיע על מה שאותו נתון אמור להביע, לציין או לייצג. לדוגמא, הנפקת חשבונית מס בגין מכירה שלא קרתה בפועל, משפיעה גם על הרישום בפנקסים אחרים (כגון הוצאה במלאי או רישום בכרטיס הלקוח). על המאשימה להוכיח כי הרישום הכוזב בפנקס המסוים משפיע על התוצאה הסופית לעניין תשלום המס, ונעשה למטרה זו [עבירות מס, עמ' 860-861].

299. ראייה לכך שרישום חשבוניות אלה בספרי הנאשם גרר שיבוש בכל מערכת החשבונות, ושיקף כוונה להתחמקות ממס – היא שהנאשם עצמו הסביר שיאסין היה אמור לספק לו העתקים מחשבוניות קניה על שמו [ת/12(24)]. אף אם בפועל יאסין לא סיפק לנאשם את חשבוניות הקנייה – ברור כי הכוונה בהשגתן הייתה לאזן את הרישום בספרי החשבונות, כך שיכללו תיעוד לכאורי של רכישת הסחורה, שאותה כביכול מכר הנאשם ללקוחותיו של יאסין. חשבוניות הקניה הללו היו מאפשרות לנאשם לקזז מס תשומות, ובכך להפחית את תשלום המס. הנאשם לא רכש או מכר דבר במסגרת עסקה זו, וזיקתו היחידה לה הייתה הנפקת חשבונית המס וקבלת החזר המע"מ. אף אם בפועל לא סופקו חשבוניות המס – אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה ומהכוונה הברורה להתחמק ממס.

300. לנוכח כל האמור יש לקבוע כי מטרתו של הנאשם, בכך שכלל חשבוניות אלה בספריו, הייתה התחמקות ממס; כי לא האמין בחוקיות מעשיו, ולא היה לו יסוד להאמין בתום לב כי היו חוקיים בנסיבותיהן; וכי צפה את התוצאה של מעשיו [עבירות מס, עמ' 626].

301. בכך התגבשו יסודות העבירות המנויות בסעיפים 117(ב6) בחוק מע"מ ו-220(4) בפקודת מס הכנסה, ועל כן יש להרשיע את הנאשם ב-3 עבירות לפי סעיפים אלה.

סיכום פרשת אכרם יאסין

302. במסגרת פרשה זו הואשם הנאשם ב-4 פרשיות הקשורות לעסקיו עם אכרם יאסין: השכרת המחסן,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מכירת משאית, עסקאות הובלה (לרבות פריקה ואחסנה – הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות והעלמת עסקאות) ומכירת חשבוניות. יש להרשיע את הנאשם בכל חלקיה של פרשה זו, כלהלן:

א. ניהול פנקסי חשבונות כוזבים – ריבוי עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה;

ב. הוצאת חשבונית מס מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה לגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ, ביחד עם סעיף 117(ב)(2) בחוק מע"מ (בשל הוצאת החשבוניות הפיקטיביות המופיעות בטבלת יאסין א');

ג. פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו – 21 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ (18 בשל הוצאת החשבוניות הפיקטיביות המנויות בטבלת יאסין א' ו-3 בשל העלמת העסקאות המנויות בטבלת יאסין ב').

פרשת אכרם מוסא

האישומים

303. בתקופה מחודש ספטמבר 2012 עד חודש מרץ 2014, לערך, התקשר הנאשם עם תושב שטחים בשם אכרם מוסא (להלן: "מוסא") לביצוע עסקאות מסוגים שונים.

304. במסגרת ההתקשרות של הנאשם עם מוסא, הוציא הנאשם 28 חשבוניות אוטונומיה, שיפורטו להלן:

מס"ד	שם המקבל ע"ג הח-ן	מס' ח-ן	ת' ח-ן	פירוט הח-ן	סכום כולל	סכום נטו	מע"מ
1	חב' אל דורוג	9403532	6/9/12	פסולת מלח	₪ 1,404	₪ 1,200	₪ 204
2	חב' מושטה	9403533	27/9/12	עבור 4 משטחי	₪ 5,850	₪ 5,000	₪ 850

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

			שטיחים			חסונה	
1,020 ₪	6,000 ₪	7,020 ₪	מכירת גנרטור	27/9/12	9403534	חב' מושטה חסונה	3
374 ₪	2,200 ₪	2,574 ₪	30 פסולת מלח	31/12/12	9396431	סלים עליוה	4
391 ₪	2,300 ₪	2,691 ₪	32 פסולת מלח	31/12/12	9396432	סלים עליוה	5
391 ₪	2,300 ₪	2,691 ₪	32 פסולת מלח	31/12/12	9396433	סלים עליוה	6
347 ₪	2,044 ₪	2,391 ₪	28 פסולת מלח	31/12/12	9396458	סלים עליוה	7
347 ₪	2,044 ₪	2,391 ₪	28 פסולת מלח	31/12/12	9396459	סלים עליוה	8
391 ₪	2,300 ₪	2,691 ₪	מלח בשקים באלות	1/1/13	9396434	סלים עליוה	9
391 ₪	2,300 ₪	2,691 ₪	באלות מלח	1/1/13	9396435	סלים עליוה	10
8,160 ₪	48,000 ₪	56,160 ₪	רשת, 1002 מטר 1569 טון חוט מגולבן	24/1/13	9257942	חב' מסעוד נעלי	11

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

706₪	4,150₪	4,856₪	פסולת מלח טון 56 לפי ת.מ. 9,10	24/1/13	9257943	סלים עליוה	12
459₪	2,700₪	3,159₪	נעליים ישן, משטח 16 הובלה פסולת מלח לפי תעודה 3	24/1/13	9398450	חב' אל דורוג	13
162₪	950₪	1,112₪	משטח 7 מגופי תאורה לדוגמאות לפי ת.מ. 0011	28/2/13	6038022	רמזי אחמד אלוש	14
174₪	1,026₪	1,200₪	מיכל סבון לפי תעודה 0012	28/2/13	6038023	שרכת עמר מהנה	15
1,267₪	7,450₪	8,717₪	פח יתרות משטחים 5 של אחסנה	30/3/13	6038027	חב' אל בחר	16
9,278₪	54,575₪	63,853₪	משאית ניילון גלילים	24/4/13	6038028	פואד יוסף אל בלעם	17
3,655₪	21,500₪	25,155₪	פנלים עובי 5 ס"מ באורכים שונים	25/4/13	6038025	חב' אל דורוג	18
4,344₪	25,550₪	29,894₪	פנל סוג ב', פנל סוג א לפי ת.מ. 19,20	30/5/13	6038029	מגדי עזמי	19

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

20	חב' אל דורוג	6038032	10/6/13	גומי משומש	14,750 ₪	12,500 ₪	2,250 ₪
21	מוסטפא חסונה	6038034	30/7/13	ישנים, 3 גנרטורים לשיפוץ לא תקינים	22,066 ₪	18,700 ₪	3,366 ₪
22	מוסטפא חסונה	6038035	30/7/13	ברזל לפי תעודה 27+29+31+3 פח שחור, פרופילים מרובעים שונים, גילי פח שחור	300,900 ₪	255,000 ₪	45,900 ₪
23	מוסטפא חסונה	6038037	27/8/13	גנרטורים לפי יח 3 ת.מ. 30, גנרטור ישן מיועד לשיפוץ תעודה מס' 32	22,066 ₪	18,700 ₪	3,366 ₪
24	מוסטפא חסונה	6038040	30/8/13	מלח פסול ביג באג 92	13,570 ₪	11,500 ₪	2,070 ₪
25	מוסטפא חסונה	6038039	30/9/13	באג מלח פסול ביג 62	3,659 ₪	3,100 ₪	558 ₪
26	מוסטפא חסונה	9420495	4/11/13	שנאים ישנים יח 6 לנחשת לפי ת.מ. 0045	38,350 ₪	32,500 ₪	5,850 ₪

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

27	מוסטפא חסונה	6252761	30/11/13	מלח פסול ביג בגרי 17 לפי תעודה מס' 046	1,003 ₪	850 ₪	153 ₪
28	חב' אל דורוג	6252772	30/3/14	משטחי צינור גומי יד שניה	6,018 ₪	5,100 ₪	918 ₪
	סה"כ				648,880 ₪	551,539 ₪	97,341 ₪

305. חשבוניות האוטונומיה הללו הוצאו, כאמור, עבור העוסקים אל דורוג, חברת מוסטפא חסונה, סלים עליה, חברת מסעוד נעלי, רמזי אחמד אלוש, שרכת עמר מהנה, חברת אלבחר, פואד יוסף אלבלעם ו-מגידי עזמי (להלן: עוסקים שונים).

306. הנאשם הוציא את חשבוניות האוטונומיה האמורות לעוסקים השונים, הגם שהעסקאות המפורטות בהן לא בוצעו עמם – אלא עם מוסא.

307. מתוך 28 חשבוניות האוטונומיה שפורטו בטבלה לעיל (להלן: "טבלת מוסא") – ב-7 חשבוניות אוטונומיה [שמספריהן הסידוריים בטבלה הן 11, 13, 15, 16, 17, 22 ו-26, ואשר הודגשו בגופן מובלט] הנאשם כלל לא ביצע עסקה.

308. היקף העסקאות הכולל ב-28 חשבוניות האוטונומיה אשר הוצאו על ידי הנאשם הוא סך 648,881 ₪, והמע"מ הגלום בהן עולה לסך 97,341 ₪.

309. במעשיו האמורים הוציא הנאשם 28 חשבוניות אוטונומיה כוזבות בתיאור הצדדים לעסקה, כאשר 7 מתוכן כוזבות גם באשר לעצם קיומן של העסקאות (להלן: "החשבוניות הפיקטיביות").

310. הנאשם הוציא את החשבוניות הפיקטיביות בכוונה ובמטרה לסייע לאחר להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים, בעסקאות שסכומן הכולל 648,881 ₪.

311. במעשיו האמורים, הנאשם פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מיסים שאותו אדם חייב בו – עבירה לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

312. במעשיו האמורים, הנאשם ניהל פנקסי חשבונות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים – עבירות לפי סעיף 117(ב)6) בחוק מע"מ ולפי סעיף 220 בפקודת מס הכנסה.

ראיות התביעה בפרשת מוסא

313. התביעה בסיכומיה מסתמכת בעיקר על הודאות הנאשם, כפי שנמסרו לחוקריו בשב"כ, במשטרה וכן באגף המכס והמע"מ; כמפורט להלן.

314. ת/12(10) [זכ"ד מחקירתו של הנאשם בשב"כ, ביום 10.2.15 שעה 19:10]: הנאשם סיפר כי מכר לראשונה גנרטור לאכרם מוסא (להלן: "מוסא"), כשנתיים לפני חקירתו. מדובר בגנרטור ישן מסוג קאטרפילר צהוב. הנאשם רכש את הגנרטור מקיבוץ סופה-חולית, לאחר שהתיישן, בסך 10,000 ₪, ומכר אותו למוסא בסך 15,000 – 20,000 ₪. הנאשם לא זכר אם הוביל את הגנרטור למוסא או שמישהו אחר עשה זאת. בשנים 2014-2013 מכר הנאשם עוד מספר גנרטורים משומשים למוסא, שניים שהיו לו בחצר ואחד מחברת איסכור. הוא לא זכר מי העביר את הגנרטורים למעבר כרם שלום. לדבריו, כל הגנרטורים היו עבור מוסא.

315. ת/12(16) [חקירת הנאשם במשטרה, ביום 12.2.25 שעה 09:24]: הנאשם התייחס לסך 80,000 ₪ שקיבל מכאמל צבאן (להלן: "צבאן"), ואמר שמדובר בכסף שיאסין היה חייב לו בגין הובלות ואחסנה. הכסף הועבר מיאסין למוסא וממנו לנאשם על ידי צבאן – שהוא בעל אישור כניסה לישראל. הנאשם הודה ששיקר באומר כי הכסף מיועד לרכישת שופל עבור מוסא; ולאמתו של דבר זהו כסף שיאסין היה חייב לו. לשאלת החוקר, הנאשם לא הסביר את השקר אולם שלל אפשרות שהכסף קשור בפעילות בלתי חוקית כלשהי.

316. ת/12(22) [חקירת הנאשם על ידי אגף המכס והמע"מ, ביום 17.2.25 שעה 12:50]: במהלך החקירה הוצגה לנאשם טבלה המרכזת את כל חשבוניות המס [נייר עבודה מספר 7]; שבו סיווג הנאשם חלק מהחשבוניות כשייכות ליאסין, וחלק מהחשבוניות, שהונפקו על שם "סלים עליווה", כשייכות למוסא. הנאשם ציין אותו סיווג גם לגבי מזמין העבודה ומקבל הסחורה בפועל [ת/12(22), עמ' 7 – 9].

317. ת/12(24) [חקירת הנאשם על ידי אגף המכס והמע"מ, ביום 20.2.25 שעה 8:46]: בחקירה זו הוצגו לנאשם העתקים של חשבוניות אוטונומיה משנת 2012, שיצאו מהעסק של הנאשם [צורפו לאמרה וסומנו ח.א. 51 עד ח.א. 59]. הנאשם הכיר את החשבוניות ואישר שהנפיק אותן וחתם עליהן. הנאשם התבקש להסביר את ההקשר של כל אחת מהן. להלן יידונו רק החשבוניות שהנאשם סיווג כשייכות למוסא.

318. ח.א. 51 [ח-ן מס 9403532, סעיף 1 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שהסוחר היה אל דורג, והוא היה בקשר עם מוסא, שנפטר. התשלום נעשה באמצעות מחיסן, במזומן. הסחורה הייתה פסולת מלח, שאותה קיבל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם ממשחטת עופות "אסמי עוז" מחורה, בתמורה לפינויה מהמשחטה. הנאשם מכר את פסולת המלח למוסא.

319. ח.א. 52 [ח-ן מס 9403533, סעיף 2, טבלת מוסא]: הנאשם הסביר שמדובר בסחורה ישנה שלא עברה במעבר, נשארה בסככה שבמשק, והנאשם מכר אותה. הקשר היה עם מוסא. הנאשם צבר שאריות סחורה ממספר הזדמנויות שבהן הנאשם פרק מכולות, עד שהצטברו ארבעה משטחים – ואז מכר אותם. הסחורה נותרה ללא דורש למעלה משנה, לא הייתה שייכת לאף אחד ולא היה לה שימוש.

320. ח.א. 53 [ח-ן מס 9403534, סעיף 3, טבלת מוסא]: הנאשם הסביר שמדובר בגנרטור ישן, שרכש מזמן ונותר בחצרו. הנאשם מכר אותו למוסא, ששילם עבורו. החשבונית הונפקה לחברת מוסטפה חסונה, לקוחה של מוסא.

321. ח.א. 55 – ח.א. 59 [ח-ן מס 9396431; 9396432; 9396433; 9396458 ו-9396459, סעיפים 4 – 8 בטבלת מוסא], על שם סלים עליווה: בהתייחס לכל החשבוניות הללו אמר הנאשם כי הלקוח היה מוסא. הנאשם היה בקשר עם מוסא, סיפק לו את פסולת המלח (מלח פסול לשימוש), ומוסא שילם לו. לא היה לנאשם קשר עם אף אחד מהלקוחות הנקובים בחשבוניות, אלא עם יאסין ומוסא. את פסולת המלח קיבל בתמורה לפינויו ממפעל עופות "אסמי עוז" בחורה. הנאשם לא הוציא חשבוניות מס בגין עבודות הפינוי, והסביר שלא ידוע לו שהיה עליו להוציא חשבונית מס במקרה כזה. הוא קיבל מאסמי עוז תעודות משלוח על כל פינוי, וכך ידע כמה שקים פינה. אולם, לא שמר את תעודות המשלוח ולא תיעד זאת. לשאלה מדוע רשם בחשבוניות שמות של לקוחות אחרים, ולא את שמותיהם של יאסין ומוסא – השיב הנאשם: **"כי להם אכרם יאסין ואכרם מוסא מכר... זה הלקוח שלו"** [שם, עמ' 9].

322. הוצגו לנאשם העתקי חשבוניות מס אוטונומיה משנת 2013 וכן טבלת ריכוז שלהן [צורפו לאמרה וסומנו ח.א. 20 – ח.א. 30]. הנאשם אישר שמילא אותן וחתם עליהן, והתבקש לפרט לגבי כל חשבונית.

323. ח.א. 20 ו-ח.א. 21 [ח-ן מס 9396434 ו-9396435, סעיפים 9-10 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שהלקוח בחשבוניות אלה היה מוסא, שמולו התנהל כל הקשר, ולבקשתו נרשם השם סלים עליווה על גבי החשבונית. גם כאן מדובר בפינוי פסולת מלח מאסמי עוז. הנאשם לא שמר את תעודות המשלוח, ולא הנפיק חשבונית בגין הפינוי שכן לא ידע שהיה עליו לעשות כן.

324. ח.א. 22 [ח-ן מס 9257942, סעיף 11 בטבלת מוסא]: הנאשם סיפר כי השם הנקוב בחשבונית היה שמו של לקוח של מוסא, שמולו עבד הנאשם; ומוסא ביקש ממנו לרשום את השם הזה על החשבונית. הנאשם הוסיף כי אינו יודע אם קנה את הסחורה בעצמו או שמוסא קנה ורשם אותה על שם הנאשם. החוקר הציע לו לבדוק זאת בספריו והושיט לו קלסר הנהלת חשבונות מינואר 2013. לאחר שהנאשם עיין בקלסר, השיב שאינו זוכר ואינו מוצא. לשאלת החוקר אם ייתכן שמוסא רכש את הסחורה השיב הנאשם [שם, עמ' 10-11]:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

- "נאשם: **אכרם מוסא רכש את הסחורה ואמר לי לרשום מה שרשום בחשבונית גם את הסחורה וגם את המחיר בחשבונית**
- חוקר: **מה הרווח שלך פה בעסקה?**
- נאשם: **לא זוכר**
- חוקר: **שילמת על הסחורה הזאת שקנית?**
- נאשם: **לא קניתי ולא רכשתי את הסחורה**
- חוקר: **אז הרווח שלך הוא 48,000 ₪ אם לא קנית את הסחורה?**
- נאשם: **לא. לא זוכר כמה קיבלתי**
- חוקר: **אכרם מוסא קנה ואכרם מוסא מכר. מה אתה קיבלת, את המע"מ קיבלת?**
- נאשם: **כן ... קיבלתי עוד קצת מעבר למע"מ שרשום על החשבונית שהוצאתי ללקוח של אכרם ... אני קיבלתי רק על רישום החשבונית והוצאת החשבונית".**

325. ח.א. 23 [ח-ן מס 9257943, סעיף 12 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שגם כאן מדובר בפסולת מלח מאסמי עוז שנמכרה ללקוח של מוסא. הנאשם קיבל ממוסא תשלום מלא כנגד החשבונית. הנאשם שלל הוצאת חשבונית מס בגין פינוי המלח והסביר שלא ידוע לו שהיה עליו להוציא חשבונית מס במקרה כזה. הוא קיבל מאסמי עוז תעודות משלוח על כל פינוי, וכך הוא ידע כמה שקים פינה. הנאשם לא שמר את תעודות המשלוח ולא תעד את העסקאות.

326. ח.א. 25 [ח-ן מס 9398450, סעיף 13 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר שמדובר במלאי ישן שמוסא קנה בעבר, אחסן אצל הנאשם וביקש מן הנאשם להנפיק עבורו חשבונית מס אוטונומיה. הנאשם הוביל פסולת מלח עבור מוסא, ולפיכך, בחשבונית הזו, קיבל תשלום על המע"מ ועל הובלת המלח.

327. ח.א. 27 [ח-ן מס 6038022, סעיף 14 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שהלקוח הוא מוסא, ושעמו היה בקשר. מדובר בסחורה ישנה במכולות שנשארו, שהנאשם שלח למוסא כדוגמא. מוסא לא קנה את הסחורה, אולם מדובר בסחורה של הנאשם והנאשם קיבל את כל הסכום הנקוב בה.

328. ח.א. 28 [ח-ן מס 6038023, סעיף 15 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר כי מכר למוסא מיכל סבון, והנפיק חשבונית המס לשם מוסא מסר לו. בתמורה, מוסא שילם לנאשם רק את המע"מ הנקוב בחשבונית. הנאשם לא זכר מה עוד קיבל בעסקה זאת. לשאלת החוקר, מה ההיגיון מאחורי עסקאות אלו – הנאשם השיב כי מדובר בעסקאות משותפות שלו ושל מוסא.

329. ח.א. 30 [ח-ן מס 6038027, סעיף 16 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שזו סחורה של מוסא, אשר קנה משטחי פח מחברת איסכור ושילם עליהם. מאחר שלא כל הסחורה שנקנתה הועברה יחד (כגון משום שלא היה מקום במשאית לכולה), החשבונית צורפה לעיקר הסחורה לצורך המעבר, וכך נותרה שארית הסחורה ללא חשבונית מצורפת) – הנאשם הנפיק למוסא חשבונית עבור אותה שארית, כמחווה חברית למוסא, ללא תמורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

330. ח.א. 31 [ח-ן מס 6038027, סעיף 17 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר כי גם בחשבונית זו מדובר ברכישה שביצע מוסא. הנאשם לא זכר ממי נקנתה הסחורה, אבל ניתן לאתר את חשבונית הרכישה בספריו, כיוון שהוצאה על שמו. את חשבונית המכירה הנפיק הנאשם, לבקשת מוסא, על שם לקוח של מוסא. הנאשם קיבל בתמורה רק את סכום המע"מ, וכן מספר משטחים לשימוש העצמי.

331. ח.א. 32 [ח-ן מס 6038025, סעיף 18 בטבלת מוסא] ו-ח.א. 34 [ח-ן מס 6038029, סעיף 19 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר ששתי החשבוניות קשורות למוסא, ומתייחסות לקניית פנלים סוג ב' מחברת י.מ. תעשיות פנלים, כנראה בחודש אפריל 2013. בגין שתי החשבוניות קיבל הנאשם את כל סכום החשבונית, שכן מדובר ב"קנייה שלו", וניתן למצוא את חשבונית הרכישה בספרי הנהלת החשבונות.

332. ח.א. 35 [ח-ן מס 6038032, סעיף 20 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שהלקוח הוא מוסא, והסחורה היא גומי משומש של מסועים ישנים, שהנאשם קנה מחברה ברמלה. מוסא שילם לו את כל הסכום הנקוב בחשבונית, ומסר לו את שם הלקוח שעל הנאשם לרשום בחשבונית.

333. ח.א. 39 [ח-ן מס 6038034, סעיף 21 בטבלת מוסא] ו-ח.א. 42 [ח-ן מס 6038037, סעיף 23 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר שחשבוניות אלו ניתנו כנגד מכירת גנרטורים ישנים שהיו בבעלותו משנת 2008. הנאשם הציע למוסא לקנות אותם, מוסא הסכים והם סיכמו טלפונית את המחיר. הנאשם סיפק את הסחורה למוסא, רשם בחשבונית את שם הלקוח שמוסא מסר לו, ומוסא שילם לנאשם את מלוא הסכום הנקוב בחשבונית.

334. ח.א. 40 [ח-ן מס 6038035, סעיף 22 בטבלת מוסא]: הנאשם מסר שקנה את הסחורה שהחשבונית מתייחסת אליה מאיסכור וסיפק אותה למוסא. בחשבונית רשם הנאשם את שם הלקוח שמוסא מסר לו. הנאשם לא זכר אם הסחורה היא של מוסא או שלו, ובהתאם לכך לא זכר מי שילם עבורה, וכמה קיבל עבור החשבונית: **"אם אכרם מוסא קנה אז קיבלתי בחשבונית מס רק את המע"מ הרשום בה ועוד כמה אחוזים עבור התיווך וההובלה"** [שם, עמ' 15]. לשאלת החוקר אישר הנאשם כי בין אם הוא קנה ובין אם מוסא קנה – החשבונית יצאה על שמו של הנאשם. הנאשם אישר כי לא ניתן לדעת מי מהם קנה את הסחורה.

335. ח.א. 41 [ח-ן מס 6038036, שאינה נכללת בכתב האישום]: הנאשם סיפר שמכר את הסחורה מושא חשבונית זו ישירות למוסא עליווה, שעמו היה בקשר ואשר החשבונית אכן הוצאה על שמו.

336. ח.א. 44 [ח-ן מס 6038040, סעיף 24 בטבלת מוסא], ח.א. 45 [ח-ן מס 6038039, סעיף 25 בטבלת מוסא] ו-ח.א. 50 [ח-ן מס 6252761, סעיף 27 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שחשבוניות אלה מתייחסות לשקי המלח שקיבל מאסמי עוז ומכר למוסא, שאמר לו להוציא את החשבוניות על שם לקוחו מוסטפה חסונה. מוסא שילם לנאשם את מלוא הסכום הנקוב בחשבוניות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

337. ח.א. 49 [ח-ן מס 9420495, סעיף 26 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שמדובר בעסקה של מוסא, אשר רכש את השנאים. הנאשם הנפיק את החשבונית לפי הוראותיו של מוסא, ובתמורה קיבל את סכום המע"מ ועוד 1,000 – 1,500 ₪ לערך עבור התיווך וההובלה.

338. הוצגה לנאשם טבלה מרכזת של כל חשבוניות מס אוטונומיה משנת 2014 [צורף לאמרה וכונה "נייר עבודה 4"]. הנאשם נשאל אודות החשבוניות שסומנו ח.א. 4, 5, 6, 8 ו-9; ומהסבריו עלה שהעסקה מושא כל חשבונית נעשתה ישירות עם האדם ששמו נקוב בחשבונית. לפיכך החשבוניות הללו לא נכללו בכתב האישום.

339. ח.א. 11 [ח-ן מס 6252772, סעיף 28 בטבלת מוסא]: הנאשם אמר שמדובר בגומי ישן, שפינה בעבודות שלו בקיבוצים "על הדרך", ומכר למוסא. הנאשם לא הוציא חשבונית עבור פינוי הגומי מהקיבוצים.

340. ת/12(26) [חקירת הנאשם על ידי אגף המכס והמע"מ, ביום 25.2.25 בשעה 18:08]: הנאשם התייחס לסך 80,000 ₪ שקיבל מצבאן, ואמר שזה כסף שמוסא שלח לו; אך לא זכר הכסף היווה תמורה לשופל עבור מוסא [שם, עמ' 5].

341. הנאשם מכר משאית לעלאא עקל (להלן: "עקל") בתמורה לסך 40,000 – 50,000 ₪ לערך. עקל העביר את התמורה בשיקים למוסא. בסוף המשאית לא הועברה והנאשם מכר אותה לחברון. רק חלק מהתמורה, בסך שבין 16,000 ₪ ו-20,000 ₪, נפרע; והנאשם, חרף ביטול העסקה, לא החזיר את הכסף לעקל. הנאשם לא זכר אם הנפיק קבלה או חשבונית מס על הכסף הזה.

342. לדברי הנאשם, בעסקאות עם מוסא הנפיק חשבוניות מס אוטונומיה על כל העסקאות (להבדיל מהעסקאות עם יאסין, שלגביהן הודה כי קיבל כספים "בשחור").

343. הנאשם אישר כי, שנתיים קודם לכן, רכש גנרטור משומש מקיבוץ חולית, תמורת סך 10,000 ₪. למיטב זכרונו, הנאשם מכרו למוסא בסך 5,000 – 20,000 ₪, והנפיק חשבונית מס; אולם אינו זוכר עבור מי.

344. החוקר עימת אותו עם אי-ההתאמה בין גרסה זו לבין החשבוניות המופיעות בספריו; הן מבחינת הסכומים הן מבחינת התאריך: מבין 3 חשבוניות מס שהחוקר הציג לנאשם – רק אחת, בסך 7,020 ₪, נושאת תאריך מתאים לגרסת הנאשם, וגם בה נקוב סכום שאינו מתאים. 2 החשבוניות הנוספות, בסך 22,006 ₪ כל אחת, הן עבור מוסטפה חסונה, וצוין בהן שניתנו עבור 3 גנרטורים משומשים. הנאשם השיב שאינו זוכר מתי קנה, מתי מכר, מתי היה תיאום ומתי עברה הסחורה.

345. הנאשם אישר שפרק, אחסן והוביל מכולה של 20,000 רגל ובה מכונה חדשה לייצור גדר שחברת אל דורוג, שבשליטת מוסא, מכרה לאוסאמה זוערוב. הנאשם קיבל בתמורה, מזוערוב באמצעות מחיסן, סך 1,750 ₪ במזומן. הנאשם לא הנפיק חשבונית מס או קבלה בגין עסקה זו [שם, עמ' 9-10].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

346. בהתייחס לח-ן מס 6038035, בסך 300,900 ₪, שהנאשם הנפיק למוסא – מסר הנאשם כי מדובר בעסקה בין מוסא ואיסכור: מוסא הזמין את הסחורה ושילם בעדה. איסכור הנפיקה את החשבונית בגין עסקה זו על שם העסק פרץ רפאל; ולפיכך הנאשם הנפיק את החשבונית הזו, במטרה לקזז את החשבונית של איסכור מספרי העסק, למרות שלא הוא ביצע את העסקה עם איסכור.

347. ת/12(28) [חקירת הנאשם במשטרה ביום 1.3.2015 בשעה 11:36]: הנאשם התבקש להסביר עסקאות שעמדו ביסוד חשבוניות שהוצגו לו. בהתייחס לח-ן מס 6038035 מיום 13.7.30 [סומנה בחקירה ח.א. 40, סעיף 22 בטבלת מוסא] אישר שהחשבונית מוכרת לו, וכבר הוצגה לו במהלך חקירותיו. הנאשם לא זכר מי רכש את הסחורה, אבל סבר שהיה זה מוסא, אשר קנה את הסחורה מאיסכור. לשאלה אם קיבל חשבונית מס על שמו השיב: **"לא זוכר. היו לי הרבה רכישות מאיסכור עבור השוק המקומי שעשיתי. היו רכישות שלי ורכישות שלו אני לא זוכר"** [שם, עמ' 5]. לנאשם הוצגו יומני קליטה [סומנו י.ק. 1 – 17 וצורפו לאמרה], וכן חשבוניות מס מאיסכור – חלקן על שם "פרץ מיכה תעשיות חקלאיות" וחלקן על שם "פרץ רפאל" [סומנו ח.3 – ח.37 וצורפו לאמרה]. כל המסמכים הללו, משנת 2013, נתפסו במשרד של מנהל החשבונות של הנאשם (חיים רצון), והנאשם, לאחר עיון בהן, אישר שהוא מזהה את יומני הקליטה והחשבוניות. החוקר והנאשם סקרו את החשבוניות, אולם הנאשם אמר שאינו זוכר את נסיבות הנפקתה של כל חשבונית, ולא סיפק להן הסבר כלשהו [שם, עמ' 5].

ראיות ההגנה בפרשת מוסא – גרסת הנאשם בעדותו

348. בעדותו לפניו הנאשם הסביר כי בנוסף לעסקי ההובלה, עסק גם במכירה לכל המעוניין של סחורה שנתרה בשטחי האחסנה שלו ללא שימוש ("גי'אנקיה"). מוסא, קבלן עפר שעובד עם חברת החשמל בעזה ומספק שירותי קניה, הובלה ולוגיסטיקה גם לסוחרים בארץ, היה חבר של הנאשם במשך שנים. מוסא פעל באמצעות 2 חברות, "אלדורוג" ו"אל בחר" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 251]. בהתייחס למכירה של פסולת המלח הסביר הנאשם: **"פנה אליי חבר והציע לי את פסולת המלח שיוצאת משימוש ואמר לי שיש לזה כתובת למכירה בעזה, בדקתי עם אכרס מוסא חבר שלי אם יש לזה שוק, אמר לי שכן, לא למאכל, לדברים אחרים, תוספות לבקר, לעורות, והייתי מקבל את המלח מאסמי עוז תמורת פינוי. אני מפנה להם, מקבל תעודת משלוח ללא תשלום ולא משלם על הפסולת. מקבל תעודה ליציאה ומביא את זה למחסן, אליי"** [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 252]. הנאשם הוסיף והבהיר כי לפינוי המלח לא הייתה תמורה כספית, שכן לא הייתה מכירה; לפיכך הוציא רק תעודת משלוח. כאשר הסחורה נמכרה ללקוח שמצא מוסא – הנפיק הנאשם חשבונית מקאסה ותעודת משלוח [שם]. בעדותו התייחס הנאשם לחשבוניות המפורטות בכל השורות המודגשות בטבלת מוסא, שלגביהן נטען כי לא שיקפו עסקאות, והסביר את העסקה שעמדה ביסודן [שם, עמ' 252].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

349. בעדותו, הנאשם התייחס לחשבוניות המודגשות בטבלת מוסא, והסביר את העסקאות שביסודן, כלהלן.

350. שורה 13 בטבלה [ח-ן מס 9398450 מיום 24.1.13 בסך 3,159 ₪, שהונפקה לחברת אל דורוג בגין "נעליים ישן, משטח 1 6 הובלה פסולת מלח לפי תעודה 3"] : הנאשם הסביר כי קרה שהובילו סחורה מהנמל ופרקו אותה במחסן, אך מטעמים בירוקרטיים, כגון משום שהנהג לא הודיע במכס שיש להותיר את הרשימון פתוח, לא ניתן היה להעביר את הסחורה לעזה, והיא נותרה במחסן של הנאשם ותפסה מקום. הנאשם מכר את הסחורה הזו ללקוחות שמוסא מצא עבורו. לצורך המכירה הנאשם הנפיק ניירת חדשה על שם העסק שלו [שם, עמ' 252].

351. שורה 15 בטבלה [ח-ן מס 6038023 מיום 28.2.13 בסך 1,200 ₪, שהונפקה לשרכת עמר מהנהג בגין "מיכל סבון לפי תעודה 0012"] : הנאשם הסביר שקנה את מיכל הסבון הזה ומכר אותו ללקוח שמוסא איתר עבורו. הוא לא זכר ממי קנה אולם לטענתו ניתן למצוא בספרים חשבונית קניה [שם, עמ' 252].

352. שורה 16 בטבלה [ח-ן מס 6038027 מיום 30.3.13 בסך 8,717 ₪, שהונפקה לחברת אל בחר בגין "פח יתרות משטחים 5 של אחסנה"] : הנאשם הסביר שהלקוחה היא חברת אל בחר של מוסא שרכשה 5 משטחי פח. גם במקרה זה מדובר בשאריות שנותרו במחסניו של הנאשם ולפיכך מכר אותם [שם, עמ' 253]. בחקירתו הנגדית עמד על גרסתו זו גם כאשר עומת עם גרסתו בחקירתו, שלפיה מדובר במשטחים מרכישה קודמת של מוסא [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 309 ; ת/12(24), עמ' 13].

353. שורה 17 בטבלה [ח-ן מס 6038028 מיום 24.4.13 בסך 63,853 ₪, שהונפקה לחברת פואד יוסף אל בלעם בגין "משאית ניילון גלילים"] : הנאשם הסביר כי, באמצעות העסק, רכש את גלילי הניילון מן הייצרן, ומכר אותם ללקוח האמור [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 253]. הנאשם עומת עם גרסתו בחקירתו [ת/12(24)], שלפיה מדובר ברכישה של מוסא : "זה מה שמסרת בחקירה, אתה רוצה לשנות את הגרסה עכשיו? ת. לא. לגבי מה שזכור לי זה מה שאמרתי בחקירה. לא זוכר מילה במילה מה שאמרתי בחקירה אבל לפי מה שזכור לי, כן" [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 309 ; ת/12(24), עמ' 13].

354. שורה 21 בטבלה [ח-ן מס 6038034 מיום 30.7.13 בסך 22,066 ₪, שהונפקה למוסטפא חסונה בגין "3 גנרטורים ישנים לשיפוץ לא תקינים"] : הנאשם הסביר שמדובר בעסקה לשיפוץ גנרטורים. תעודת משלוח מספר 30 מיום 30.7.13 [נ/19] קשורה לחשבונית הזאת וניתן לראות שגם הסכום זהה, 18,700 ₪ לפני מע"מ.

355. שורה 22 בטבלה [ח-ן מס 6038035 מיום 30.7.13 בסך 300,900 ₪, שהונפקה למוסטפא חסונה בגין "ברזל פח שחור, פרופילים מרובעים שונים, גלילי פח שחור לפי תעודה 27+29+31+33"] : הנאשם הסביר שמדובר בברזל אשר מוסא שילם עבורו והחשבונית הונפקה על שם העסק, פרץ רפאל. היו עסקים אשר נעשו במשותף עם מוסא : "היו עסקים משותפים שהוא רצה לעשות איתנו יחד, לרכוש, לאחסן, ולמצוא לקוחות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בשוק או המקומי או בעזה, והיינו מקבלים גם על האחסנה, גם על ההובלה וגם מהעסקה" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 254].

356. שורה 23 בטבלה [ח-ן מס 6038037 מיום 27.8.13 בסך 22,066 ₪, שהונפקה למוסטפא חסונה בגין "3 יח' גנרטורים לפי ת.מ. 30, גנרטור ישן מיועד לשיפוץ לפי תעודה מס' 32"] : הנאשם הגיש את תעודת המשלוח הקשורה לחשבונית הזאת, ת.מ. 32 מיום 7.8.13 [נ/19], והסביר שמדובר מדובר בגנרטור אחד גדול, וניתן לראות שגם הסכום זהה, 18,700 ₪ לפני מע"מ; הגם שבחשבונית מצוינת גם תעודת משלוח 30.

357. הנאשם הבהיר ששורות 21 ו-23 מתארות עסקאות שונות: האחת נוגעת לגנרטור אחד גדול והאחרת נוגעת ל-3 גנרטורים קטנים. עוד ציין כי למיטב זכרונו היו אלה 3 הגנרטורים היחידים שמכר באותה תקופה.

358. לשאלות בית המשפט, הנאשם הסביר כיצד התנהל בהנפקת החשבוניות בעסקאות עם מוסא [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 253-254]:

ש : אם אכרם מוסא הוא הקונה, החשבונית אמורה לצאת על שמו של אכרם מוסא ולא על שמך. לאחר מכן, כשהסחורה נמכרת, מי שצריך להוציא חשבונית הוא אכרם מוסא ולא אתה. מדוע אם כן, אתה קיבלת חשבונית והוצאת חשבונית במכירה?

ת : אכרם מוסא מתעסק בהכל, ופנה אליי ואמר לי שהוא מוכן לקנות ברזל, לאחסן, למצוא לקוחות. אני אדאג לאחסנה לשינוע, להובלה ולעמלה מהעסקה וכשהוא ימצא לקוחות נוציא חשבונית בהתאם למה שידרשו מהסחורה שהגיעה.

ש : איך שלטונות המס יכולים להבין מהניירת הזאת שאכרם הוא פקטור בעסקת הקניה והמכירה של הסחורה?

ת : בחקירות כששאלו אותי מי זה מושטהא חסונה אמרתי שזה לקוח של אכרם מוסא, שרכש ברזל וצינורות מאיסכור. כשנשאלתי מי שילם את הסכום הזה לאיסכור.

ש : אפילו לפי הגרסה שלך שאכרם עומד מאחורי המכירה ומאחורי הקניה, החשבוניות הן של המכירה והן של הרכישה לא משקפים את הצדדים האמתיים לעסקה?

ת : לא ניתנה לי אפשרות בחקירות. כדי להסביר אני צריך מסמכים, לא הציגו לי את המסמכים כדי לראות שיש קניה של חומר גלם עבור מכירה. המוכר פרץ רפי מכר למושטהא חסונה. אכרם שילם על הסחורה, ולשאלת בית המשפט אין חשבונית על שם אכרם אלא על שם פרץ רפאל.

ש : פרץ לא קנה, אכרם קנה?

ת : פרץ עשה הזמנה על פי הנחיות של אכרם, אכרם שילם על הזמנה.

ש : פרץ לא שילם שקל, למה הוא מקבל חשבונית שנכנסת למערכת המס שלו, הוא מראה הוצאה בחשבונות שלו?

ת : הוא מראה הוצאה וגם מכירה/הכנסה.

ש : זה לא קיים במציאות?

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

- ת: זה קיים. אכרם שילם.
ש: יש לך עסקה עם אכרם?
ת: הקניה הייתה... יצאה גם מכירה חשבונית כנגד.
ש: איפה זה משתקף שאכרם קנה?
ת: אין חשבונית שאכרם קנה.
ש: כלומר שפרץ מוציא חשבונית על זה שאכרם קנה, זו חשבונית שלא משקפת מציאות?
ת: נכנס חשבונית פרץ רפאל. אכרם לא קיבל חשבונית. פרץ רפאל קיבל חשבונית.
ש: פרץ רפאל לא צריך לקבל חשבונית, היא לא אמיתית?
ת: היא אמיתית יש סחורה מאחורי העסקה. אין חשבונית שאכרם קיבל. פרץ רפאל קיבל.
ש: השלב הבא, אכרם מכר את הסחורה ללקוח שלו?
ת: כן, מושטהא חסונה.
ש: האם יש חשבונית מאכרם?
ת: לא. יש חשבונית מפרץ רפאל.
ש: מה הרווח שלך מהעסקה?
ת: אני עניתי ואענה שוב. יש מממן שיש לו כסף להשקיע. הרווח שלי 20% מהעסקה.
ש: איפה זה בא לידי ביטוי?
ת: בהתחשבות שלי עם אכרם.
ש: איפה אני רואה חשבונית שהוצאת לאכרם על הרווח של ה-20%?
ת: היו התחשבוניות שהתקזזו.
ש: תראה לבית המשפט חשבונית של התקזזות מהסוג שאתה מדבר?
ת: אני לא יכול להראות חשבונית כי לקחו לי את כל המשחק בשקים.
ש: אתה הוצאת חשבונית לאכרם על הרווח שלך כמתווך בעסקה, היה דבר כזה?
ת: למיטב זכרוני, כל החומר נאסף מהמשרד בשקים. אם זכור לי, הוצאתי חשבונית לאכרם עבור עמלת מכירה. הניירת נאספה מהמשרד בשקים, אין שום דבר במשרד.
ש: איך החשבונית של העמלה מסתדרת עם החשבונית של המכירה?
ת: יש מכירה, אם נמכר ב-300 בחשבונית מכירה וסוכם עמלת מכירה, יש חשבונית על עמלת מכירה.
ש: היא צריכה לבוא ברצף לחשבונית המכירה?
ת: אין קשר לרצף. אני יכול להוציא אחרי שלושה ארבעה חודשים".

359. לאחר שהנאשם סיפר על הקושי הרב שחווה בחקירותיו, ועל העייפות הקשה עקב האינטנסיביות של החקירות והמחסור בשינה – הוא התבקש להתייחס לניירות העבודה 2, 5 ו-6, שבהם רוכזו חשבוניות אוטונומיה ובחקירתו סיווג אותן, לבקשת חוקריו, לפי איש הקשר שמולו עבד [ת/12(22)]. הנאשם הסביר כי הסיווג על גבי החשבונית, על אף שרשם בכתב ידו לצד החשבוניות, אינו נכון; ולמעשה חשבוניות מסוימות שסיווג כשייכות להתקשרות עם יאסין – שייכות להתקשרות עם מוסא. הנאשם טען כי סיווג כך את

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

החשבוניות עקב מצבו הקשה בחקירות: "כתוב תחתום", אני תת אדם, מה שמבקשים עושה, מה שיודע עונה... לגבי אכרם יאסין, כן אני כתבתי שהכל אכרם יאסין והדברים יתבהרו, יש טבלת חשבוניות ואני יכול להסביר על כל חשבונית. כתבתי: "יאסין, יאסין" והדברים יתבהרו. אמרו תכתוב יאסין ואני כתבתי... אחרי זה עורך דין יכול לבדוק להראות" [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 275-276].

360. הנאשם אישר קבלת תשלום בסך 80,000 ₪ בשנת 2013, ואמר כי בשונה ממה שכתוב באמרותיו [ת/12(14); ת/12(16) ו-ת/12(26)] – הכסף הזה אינו קשור ליאסין – אלא לצבאן, שאינו קשור לענייננו, והיה מיועד לקניית שופל או לרכישות אחרות של צבאן בישראל [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 276-277]. הנאשם הגיש אסופת מסמכים [נ/28]: חשבונית מכירה, רשימון ייצוא ו-2 חשבוניות רכישה של השופלים; והסביר כי אסופה זו משקפת את עסקת הרכישה והמכירה של השופלים שבגינה קיבל 80,000 ₪. הנאשם ציין שבחקירותיו לא ראה את כל המסמכים יחד [שם, עמ' 276-277].

361. הנאשם התייחס לאסופת מסמכים נוספת [נ/29], והסביר כי יש בה חשבוניות רכישה מחברת איסכור, חשבונית I (חשבונית מס 6038035) שהונפקה על ידי הנאשם ותעודות משלוח. כאשר נחקר על החשבונית הזו לא ידע לשייך אליה את חשבוניות הקניה מאיסכור – כיוון שלא קיבל את המסמכים משודכים, אלא חשבוניות נפרדות; וכן עקב מצבו בחקירה [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 274 – 277].

יריעת המחלוקת בפרשת מוסא

362. הקשרים העסקיים בין הנאשם ומוסא אינם במחלוקת. אין מחלוקת גם על כי הנאשם הנפיק את החשבוניות המופיעות בפרק זה בכתב האישום על שמות אחרים, ולא על שמו של מוסא.

363. לפי גרסת המאשימה, החשבוניות המופיעות בטבלת מוסא אינן משקפות עסקאות אמת; שכן הונפקו עבור לקוחות שלא היו צד לעסקאות המתוארות בחשבוניות. המאשימה מוסיפה וטוענת כי הנאשם לא ביצע כלל את העסקאות המתוארות בחשבוניות שבסעיפים 13, 15, 16, 17, 22 ו-26.

364. לפי גרסת הנאשם – כל החשבוניות מתוארות עסקאות אמת, שבוצעו בפועל עם לקוחות אמיתיים, כאשר מוסא שימש רק כמוביל הסחורה מהנאשם אל הלקוחות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

דיון בפרשת מוסא

365. המאשימה חזרה בסיכומיה על האמור בכתב האישום והפנתה לדברי הנאשם בחקירותיו [ת/12(22) עמ' 9-8; ת/12(24) עמ' 7 – 18; ת/12(26) ו-ת/12(28)], לעדות הנאשם בבית המשפט ולדברי עדי התביעה הרלוונטיים שהובאו לעיל בפרק הראיות.

366. טבלת מוסא נחלקת לחשבוניות מודגשות, שלגביהן המאשימה טוענת כי הנאשם לא ביצע כל עסקה; וליתר החשבוניות, שלגביהן המאשימה טוענת כי לא הונפקו לגורם הנכון. אדון בכל קבוצת חשבוניות בנפרד.

החשבוניות שאינן מודגשות

367. טענתה העיקרית של המאשימה לגבי החשבוניות הבלתי-מודגשות היא כי הוצאו לעוסקים שלא היו צד לעסקאות, אשר בוצעו בפועל עם מוסא; וכי מקור הסחורות אינו ברור וחסר תיעוד, כגון בחשבוניות קניה.

368. ההגנה טוענת בסיכומיה [בעמ' 37] כי בפרשת מוסא, כבפרשת יאסין, לא היה פגם בהוצאת חשבוניות ללקוחות הקצה; בהתאם לתקנה 6(א) **בתקנות מע"מ**. כלומר, נטען שמוסא פעל כשלוח של לקוחותיו.

369. בהתאם לניתוח סעיף זה בפרשת יאסין ומאותם טעמים – יש לדחות גם כאן את טענת ההגנה האמורה, ולקבוע כי ביצוע העסקה עם מוסא היה טעון שיקוף העסקה כהווייתה בספרי הנאשם – דבר שלא נעשה.

370. מוסא, שהעסקאות של הנאשם נקשרו עמו, כפי שנקשרו עם יאסין – נפקד מן הרישומים הן כלקוח הן כשלוח. לפיכך, בהתאם לסעיף 17(א) **בחוק מע"מ**, יש לראות את העסקה כמי שבוצעה בין הנאשם ומוסא.

371. בחקירותיו במשטרה הנאשם שב ואמר כי העסקאות בוצעו בפועל עם מוסא ולא עם העוסקים ששמן צוין בחשבוניות. לדוגמא, ב-ת/12(24) הסביר הנאשם לגבי חשבוניות מס 9403532 [סעיף 1 בטבלת מוסא], 9403533 [סעיף 2 בטבלת מוסא] ו-9403534 [סעיף 3 בטבלת מוסא] כי מדובר בסחורות ישנות שמכר למוסא, אשר שילם עבורן, בעוד שהחשבוניות הונפקו על שם לקוחותיו של מוסא.

372. גם בהתייחס לחשבוניות המופיעות בהמשך הטבלה – סעיפים 4 – 10 ו-12 [ח-ן מס 9396431; 9396432; 9396433; 9396434; 9396435; 9396459 ו-9257943], על שם סלים עליווה – אמר הנאשם שמדובר בפסולת מלח שקיבל בתמורה לפינויה ממפעל עופות אסמי עוז בחורה. הנאשם לא הנפיק חשבונית מס בגין עבודת הפינוי והסביר שלא ידוע לו שהיה עליו לעשות כן. גם כאן הלקוח היה מוסא, אשר שילם בעד הסחורה. עם הלקוחות עצמם, שצוינו בחשבוניות שבטבלת מוסא, לא היה לנאשם קשר. לשאלה מדוע כתב על החשבוניות שמות של לקוחות אחרים ולא את שמם של יאסין או מוסא, לפי העניין – השיב: **"כי להם אכרם**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

יאסין ואכרם מוסא מכר... זה הלקוח שלי" [שם, עמ' 9].

373. גם בהתייחס לחשבוניות בסעיפים 24, 25 ו-27 [ח-ן מס 6038040, 6038039 ו-6252761 בטבלת מוסא] הנאשם שב והסביר שמדובר באותה פסולת מלח שפינה מאסמי עוז ומכר למוסא, שאמר לו להוציא חשבוניות על שם לקוחו מוסטפה חסונה. מוסא שילם את מלוא הסכום הנקוב בחשבוניות.

374. בעדותו לפנינו התייחס הנאשם לפינוי ולמכירה של פסולת המלח:

"בשגב שלום יש משחטה של אסמי עוז. פנה אליי חבר והציע לי את פסולת המלח שיוצאת משימוש ואמר לי שיש לזה כתובת למכירה בעזה, בדקתי עם אכרם מוסא חבר שלי אם יש לזה שוק, אמר לי שכן, לא למאכל, לדברים אחרים, תוספות לבקר, לעורות, והייתי מקבל את המלח מאסמי עוז תמורת פינוי. אני מפנה להם, מקבלת תעודת משלוח ללא תשלום ולא משלם על הפסולת. מקבלת תעודה ליציאה ומביא את זה למחסן, אליי. ש. יוצאת חשבונית מהמשחטה אליך על מכירת מלח? ת. לא חשבונית על זה שאני מקבל את המלח. ש. על זה שנתת להם שירותים של פינוי המלח, הוצאת להם חשבונית? ת. ממני לא הוצאתי חשבונית על הפינוי והם לא הוציאו חשבונית על המכירה. מבחינה כספית, לא היתה תמורה של כסף, היתה תעודת משלוח. זה אצלי במחסן, אכרם מוצא לקוח, למשל שורות 4-10 בכתב האישום, פרשיית אכרם מוסא, בטבלה באישום 11. היה מוצא לקוח והיינו מוכרים לו את פסולת המלח, מוציאים חשבונית מקאסה ותעודת משלוח" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 251].

375. לגבי החשבונית בסעיף 14 [ח-ן מס 6038022] אמר הנאשם שהלקוח הוא מוסא, שעמו היה בקשר. מדובר בסחורה ישנה ממכולות שנשארו במחסניו, אשר נשלחה למוסא כדוגמא. הנאשם לא קנה סחורה זו, אבל היא הפכה, בעקבות נטישתה, לסחורה בבעלותו; והוא קיבל בעדה את כל הסכום הנקוב בחשבונית [שם, עמ' 12].

376. גם לגבי החשבוניות בסעיפים 18-19 [ח-ן מס 6038025 ו-6038029] הסביר הנאשם שמדובר בסחורה בבעלותו אשר קנה בעצמו ואז מכר למוסא, ששילם לנאשם את כל הסכום הנקוב בחשבוניות אלה [שם, עמ' 14].

377. לגבי החשבונית בסעיף 28 [ח-ן מס 6252772] אמר הנאשם שמדובר בגומי ישן, שפינה בעבודות שלו בקיבוצים בלא להנפיק חשבונית בגין הפינוי; ומכר למוסא [ת/12(22), עמ' 18].

378. לגבי החשבוניות בסעיפים 21 ו-23 [ח-ן מס 6038034 ו-6038037] הסביר הנאשם שמדובר במכירת גנרטורים ישנים שהיו בבעלותו משנת 2008. את הגנרטורים מכר וסיפק למוסא – ששילם את מלוא הסכום הנקוב בחשבוניות. החשבונית הונפקה על שמות העוסקים האחרים, לפי הוראת מוסא.

379. לגבי החשבונית בסעיף 21 בטבלה [ח-ן מס 6038034] הנאשם הסביר שמדובר בעסקה לשיפוץ גנרטורים, והפנה לתעודת משלוח מס' 30 מיום 30.7.13 [נ/19] הקשורה לחשבונית. מדובר בתעודת משלוח לאותו עוסק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שעל שמו הונפקה החשבונית, בסך 18,700 ₪.

380. בהתייחס לחשבונית בסעיף 23 בטבלה [ח-ן מס 6038037] הנאשם הפנה לתעודת משלוח מס' 32 [נ/19], והסביר שמדובר בגנרטור אחד גדול, וניתן לראות שהסכום בחשבונית ובתעודת המשלוח זהה, בסך 18,700 ₪ לפני מע"מ; הגם שבחשבונית צוינה גם תעודת משלוח מס' 30 [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 255].

381. אפילו תתקבל גרסת הנאשם כי החשבוניות האמורות משקפות עסקאות אמיתיות בינו לבין מוסטפה חסונה [סעיפים 21 – 27 בטבלה] – אין בכך כדי לסייע לו: הפגם שהמאשימה מייחסת לחשבוניות הבלתי-מודגשות, לרבות אלה, הוא שלא נרשמו בהן הצדדים הנכונים; ולא שלא עמדה כל עסקה ביסודן. הנאשם אינו חולק על כך שהקונה היה מוסא, ולא מוסטפא חסונה ששמו צוין בחשבוניות ובתעודות המשלוח.

382. כדי שחשבונית תיחשב לחשבונית כדין – עליה לפרט את העסקה כעשייתה בפועל. כמה שנאמר [ב-ע"א 10071/16 מנהל מס ערך מוסף – תל אביב 3 נ' טי.גי.די הובלות בע"מ (9.5.2018), פסקה 2]:

"חשבונית שהוצאה שלא כדין אינה רק חשבונית פיקטיבית, במובן שהעסקאות המפורטות בה אינן אמיתיות, אלא גם חשבונית שמפורטת בה עסקה שונה מזו שנעשתה בפועל. כאמור, בית משפט קמא קבע בעצמו שהחשבוניות אינן משקפות את העסקאות המפורטות בהן – ועל כן הן הוצאו שלא כדין (בעמ' 42 לפסק-הדין). אכן בענייננו לא מדובר בחשבוניות פיקטיביות לגבי עסקאות שלא התרחשו, אלא בחשבוניות שלא משקפות את העסקאות שפורטו בהן. דהיינו הפיקטיביות שבחשבוניות הינה לגבי מהות העסקה. ברם אין בכך בכדי להפוך את החשבונית לכזו שהוצאה כדין. חוק מס ערך מוסף מכיר בשתי אפשרויות – חשבונית שהוצאה כדין, וחשבונית שלא. אין אפשרות שלישית מסוג 'הוצאה כדין ושלא כדין'".

383. הנאשם הודה במפורש, אפוא, כי בכל החשבוניות האמורות – העוסק שמולו התנהל היה מוסא; אשר רכש את הסחורה מהנאשם, קיבל אותה, שילם עבורה ואז הורה לנאשם להנפיק את חשבונית המס על שם אחרים.

384. ההגנה טוענת כי מתוך רשימת העוסקים – החברות אל בחר ואל דורוג שייכות למוסא; ולפיכך החשבוניות שהונפקו להן אינן מעוררות בעיה מבחינת התאמת הרישום לצדדים לעסקאות בפועל. בהקשר זה ציינה ההגנה כי המאשימה עצמה התייחסה לחברת אל דורוג (בשיבוש "אלדורוב") כחברה של מוסא; בניגוד להתכחשותה לכך בטענה כי מקור הזיהוי בגרסה כבושה של הנאשם [ראו סיכומי המאשימה הארוכים, עמ' 85; אמרות הנאשם ב-ת/12(26); סיכומי ההגנה, עמ' 37].

385. אכן, כטענת הנאשם, ניתן לראות כי כבר ב-ת/12(26) הנאשם מתייחס לחברת אל דורוג כחברה של מוסא [כגון בתשובתו לגבי המכונה לייצור גדר של חברה זו; שם, עמ' 9-10]. גם בעדותו לפנינו הנאשם התייחס לאל דורוג ואל בחר כחברות של אכרם מוסא, גם שלא בנוגע לאישומים הכלכליים [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 251 ו-253; פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 263; פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 278].

386. המאשימה לא הציגה, ולא נמצאה לנו, כל ראיה הסותרת את האמור. גרסתו של הנאשם בעניין זה הייתה עקבית הן בחקירותיו הן בעדותו. לפיכך יש לקבל את גרסתו זו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

387. העולה מן המקובץ כי לא הוכח מעבר לספק סביר הפגם הנטען לגבי החשבוניות הבלתי-מודגשות בסעיפים 1, 18, 20 ו-28 בטבלת מוסא; קרי: לא הוכחה אי-התאמה בין שם העוסק הנקוב בהן, החברות אל בחר ואל דורוג, לבין האדם שעמו רקם הנאשם עסקאות אלה – אכרם מוסא.

388. המאשימה טוענת כי ספרי הנאשם אינם חושפים את מקור הסחורה; כגון כיצד נכנסה פסולת המלח למלאי של הנאשם [אין לנו, בהקשר זה, אלא את גרסת הנאשם בעל פה]. אולם זהו אינו פגם בחשבונית שבכתב האישים כשלעצמה; אלא פגם הנעוץ בהיעדר חשבונית רכישה, או בניהול ספר המלאי של העסק, שאינם מענייננו כאן. לפיכך יש לזכות את הנאשם מעבירות לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ**, בנוגע לחשבוניות 1, 18, 20 ו-28.

389. יש להרשיע את הנאשם בכך שפעל כדי לסייע לאחרים להתחמק ממס, עבירות לפי סעיף 117(ב) **בחוק מע"מ**, בשל הנפקת חשבוניות המס בסעיפים 2-10, 12, 14, 19, 21, 24, 25 ו-27.

החשבוניות המודגשות

390. לגבי החשבוניות המודגשות בטבלת מוסא, בסעיפים 11, 13, 15, 16, 17, 22 ו-26, נטען כאמור כי כלל לא שיקפו עסקאות שבהן הנאשם היה מעורב, למעט הנפקת חשבוניות לפי הוראת מוסא.

391. להלן ישו דברי הנאשם בחקירותיו, אודות כל חשבונית, לדבריו בעדותו לפנינו בנוגע לאותה חשבונית.

392. החשבונית בסעיף 11 בטבלת מוסא [ח-ן מס 9257942]: הנאשם סיפר בחקירתו כי מוסא הוא שהזמין ורכש את הסחורה והוא שביקש ממנו לרשום החשבונית על שם הלקוח. בנוגע למקור הסחורה השיב כי אינו זוכר מי רכש את הסחורה – הוא או מוסא. להצעה לעיין בקלסר ולבדוק את העניין בעצמו, השיב [ת/12(24), עמ' 10-11]:

"אכרם מוסא רכש את הסחורה ואמר לי לרשום מה שרשום בחשבונית גם את הסחורה וגם את

המחיר בחשבונית

חוקר: *מה הרווח שלך פה בעסקה?*

נאשם: לא זוכר

חוקר: *שילמת על הסחורה הזאת שקנית?*

נאשם: לא קניתי ולא רכשתי את הסחורה

חוקר: *אז הרווח שלך הוא 48,000 ₪ אם לא קנית את הסחורה?*

נאשם: לא. לא זוכר כמה קיבלתי

חוקר: *אכרם מוסא קנה ואכרם מוסא מכר. מה אתה קיבלת, את המע"מ קיבלת?*

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

נאשם: כן... קיבלתי עוד קצת מעבר למע"מ שרשום על החשבונית שהוצאתי ללקוח של אכרם... אני קיבלתי רק על רישום החשבונית והוצאת החשבונית".

393. בנוגע לאותה חשבונית אמר הנאשם בעדותו לפנינו כי מדובר בעסקה עם מסעוד עלי, לקוח של מוסא. הנאשם הסביר שבמסגרת עבודתו עם מוסא – מוסא גייס לקוחות לרכישת הסחורה, ועל שמם מונפקת החשבונית. במקרה זה מכר רשת וחוט מגלוון וצורפה חשבונית [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 251-252].

394. ניתן להיווכח כי בחקירתו הנאשם הסביר את פרטי העסקה, הודה שמוסא רכש את הסחורה וציין כמה קיבל עבור הנפקת החשבונית; אולם בעדותו לפנינו סתר את דבריו. לפיכך, ובהיעדר תמיכה ראייתית כלשהי בגרסתו המאוחרת של הנאשם – יש להעדיף את גרסתו המוקדמת של הנאשם, ולקבוע כי מדובר בחשבונית שאינה משקפת עסקת אמת.

395. החשבונית בסעיף 13 בטבלת מוסא [ח-ן מס 9398450]: הנאשם הסביר שמדובר במלאי ישן של מוסא שאוחסן אצל הנאשם, ולאחר מכן ביקש מוסא מהנאשם להוציא עבורו חשבונית מס בגינו. בנוסף לכך, הנאשם הוביל פסולת מלח עבור מוסא. לפיכך, בחשבונית זו, קיבל תשלום על המע"מ ועל הובלת המלח [ת/24]12, עמ' 11]. בהתייחס לעסקה זו אמר הנאשם בעדותו [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 252]:

"מופיע פה משטחי נעליים. נניח היינו פורקים מכולות של כל מיני דברים שונים, פעמים רבות נשאר המון המון סחורות מכל מכולה, שלא עולות למשאית ואם הנהג שעבר במעבר לא דאג להשאיר את הרשימון פתוח, או אם זה שוק מקומי, את המקאסה, במע"מ, שיופיע להם במערכת שנשארה סחורה. אני מסביר. הגיעה מכולה מאשדוד, רוב הפעמים מעמיסים על משאית 28 משטחים עד 30. יש מכולות שיוצא יותר, אבל אם נשארת סחורה שלא הועמסה, מגיע למעבר הנהג, אמור לדאוג במכס להודיע להם, להשאיר רשימון פתוח, לא לסגור אותו, כי יש עוד סחורה שלא הועמסה ונשארה להעמסה הבאה. אם הנהג לא עשה את זה, הסחורה לא יכולה לצאת למעבר, נשאר תקוע במחסן, תופס מקום. הלקוח לא מוצא לזה כתובת, אני דואג למכור את זה ללקוחות שאני משיג, דרך אכרם מוסא. אני יודע מה נשאר לי מסטוקים. לאחר שזה נשאר לי במחסן ותופס מקום וללקוח אין אפשרות להכניס את זה, אין לו ניירת, אז אני מוציא את זה מאצלי ודואג למכור את זה שוב ללקוח בעזה, עם ניירת חדשה מהעסק שלי.

ש. היו נעליים?

ת. לא יצאה חשבונית בלי שיש מוצר שמכרנו.

ש. בחשבונית אני רואה נעליים ופסולת מלח.

ת. בתיאומים אפשר לתאם כמה דברים שרוצים".

396. ניתן לראות כי בעדותו הנאשם לא התייחס לעסקה המסוימת הזו, אלא הסביר באופן כללי את התנהלותו עם מוסא. יישום הדברים לעסקה מושא חשבונית זו סותר את גרסת הנאשם בחקירתו, שלפיה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הייתה זו סחורה של מוסא, שרק אוחסנה אצל הנאשם, וכן פסולת מלח שהובלה עבור מוסא. כלל לא התבצעה, אפוא, עסקה כלשהי בנוגע לנעליים; וכל שעשה הנאשם הוא להנפיק חשבונית מס על שם חברת אלדורוג, על מנת שניתן יהיה להעביר את הסחורה במעבר.

397. ח.א. 28 [ח-ן מס 6038023, סעיף 15 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר שמדובר במיכל סבון והלקוח הוא מוסא. מוסא קנה את הסחורה, והנאשם הנפיק את החשבונית על השם שמוסא מסר לו. בתמורה שילם מוסא לנאשם רק את המע"מ הנקוב בחשבונית. הנאשם לא זכר מה עוד קיבל בעסקה; ולשאלת החוקר מה ההיגיון בעסקאות אלו השיב שמדובר בעסקאות משותפות שלו עם מוסא [ת/12(24), עמ' 12]. בעדותו לפנינו מסר הנאשם כי מדובר בקנייה ומכירה של מיכל סבון ענק, וניתן לאתר את חשבונית הקנייה בספריו [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 252]. הנאשם טען זאת בעלמא, בלא להציג את התיעוד לקניית המיכל או לפרט למי מכרו. מדובר בגירסה כבושה ובלתי-מבוססת. לפיכך יש להעדיף את גרסתו הראשונה של הנאשם בחקירתו.

398. ח.א. 30 [ח-ן מס 6038027, סעיף 16 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר שמדובר במשטחי פח שמוסא קנה מחברת איסכור ושילם עליהם. החשבונית צורפה לסחורה שהועברה לעזה; אולם חלק מהסחורה לא הועבר, כגון בשל חוסר מקום במשאית; וחלק זה נותר ללא חשבונית. הנאשם, כמחווה חברית למוסא ללא תמורה, הנפיק חשבונית לצורך ההעברה של יתרת הסחורה. בעדותו מסר הנאשם כי מדובר ב-5 משטחי פח שלא הועמסו על המשאית ונשארו במחסניו; ולפיכך מכר אותם לחברת אל בחר שבשליטת מוסא [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 253].

399. ח.א. 31 [ח-ן מס 6038028, סעיף 17 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר שגם זו רכישה שביצע מוסא. הנאשם לא זכר ממי נקנתה הסחורה, אבל ניתן לאתר את חשבונית הרכישה בספריו מכיוון שהוצאה על שמו. את חשבונית המכירה הנפיק הנאשם, לבקשת מוסא, ללקוח של מוסא. הנאשם קיבל בתמורה רק את המע"מ, וכן מספר משטחים לשימושו העצמי [ת/12(24), עמ' 13]. בעדותו מסר שהוא רכש את הגלילים מן היצרן ומכר אותם הלאה [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 253]. הנאשם עומת עם הסתירה בין שתי הגרסאות [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 309]:

ש. ... זה מה שמסרת בחקירה, אתה רוצה לשנות את הגרסה עכשיו?

ת. לא. לגבי מה שזכור לי זה מה שאמרתי בחקירה. לא זוכר מילה במילה מה שאמרתי בחקירה אבל לפי מה שזכור לי, כן.

400. ח.א. 40 [ח-ן מס 6038035, סעיף 22 בטבלת מוסא]: הנאשם הסביר שמדובר בסחורה שנקנתה מאיסכור. הנאשם סיפק אותה למוסא, ורשם בחשבונית את שם הלקוח לפי הוראת מוסא. הנאשם לא זכר אם הסחורה הייתה של מוסא או שלו, מי שילם עבורה וכמה קיבל הנאשם עבור החשבונית, ואמר: "אם אכרם מוסא קנה אז קיבלתי בחשבונית מס רק את המע"מ הרשום בה ועוד כמה אחוזים עבור התיווך וההובלה" [שם, עמ' 15]. לשאלת החוקר אישר הנאשם שבין אם הוא קנה ובין אם מוסא קנה – החשבונית יצאה על שמו של

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

הנאשם. לשאלת החוקר כיצד ניתן לדעת מי מהם קנה את הסחורה, השיב הנאשם שאינו יודע ואינו זוכר. לחשבונית זו התייחס הנאשם גם בחקירתו הבאה, ואמר כי מדובר בעסקה בין מוסא לאיסכור, וכי מוסא הזמין את הסחורה ושילם עליה. מאחר שהחשבונית מאיסכור יצאה על שם העסק פרץ רפאל – הנפיק הנאשם את החשבונית הזו, במטרה לקזז את החשבונית של איסכור מספרי העסק, למרות שלא הוא ביצע את העסקה עם איסכור [ת/12(26)]. הנאשם התייחס לחשבונית זו, בפעם השלישית, בחקירה נוספת [ת/12(28)]; שבה אישר כי החשבונית מוכרת לו וכבר הוצגה לו בחקירות קודמות. הנאשם לא היה בטוח מי רכש את הסחורה, אבל סבר שהיה זה מוסא, שקנה את הסחורה מאיסכור. לשאלה האם קיבל חשבונית מס על שמו השיב "לא זוכר. היו לי הרבה רכישות מאיסכור עבור השוק המקומי שעשיתי. היו רכישות שלי ורכישות שלו אני לא זוכר" [שם, עמ' 5].

401. בעדותו לפנינו שב הנאשם והתייחס לחשבונית זו. הנאשם שב ואישר כי מוסא שילם עבור הסחורה שנרכשה מאיסכור, אולם הפעם טען כי מדובר בעסקה משותפת לו ולמוסא: "היו עסקים משותפים שהוא רצה לעשות איתנו יחד, לרכוש, לאחסן, ולמצוא לקוחות בשוק או המקומי או בעזה, והיינו מקבלים גם על האחסנה, גם על ההובלה וגם מהעסקה" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 254]. הנאשם הוסיף והגיש אסופת מסמכים [נ/29] שכללה חשבוניות רכישה מאיסכור, חשבונית I (חשבונית מס 6038035) שהונפקה על ידי הנאשם, וכן תעודות משלוח. הנאשם טען כי כאשר נחקר על חשבונית זו לא ידע לשייך אליה את חשבוניות הקניה מאיסכור, שכן לא הוצגו לו כל המסמכים הרלבנטיים יחדיו כשהם משודכים, אלא הוצגו לו חשבוניות נפרדות; וכן עקב המצב שבו היה נתון בעת החקירה [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 274 – 277].

402. ניתן לראות כי הנאשם הודה באופן מפורש ועקבי שרוכש הסחורה הוא מוסא. אסופת המסמכים שהגיש הנאשם כראייה לקיומה של העסקה אינה תומכת בגרסתו המאוחרת בדבר עשיית העסקה בשותפות; שכן הנאשם הודה שגם כאשר מוסא רכש את הסחורה – חשבוניות המס מאיסכור הונפקו על שם הנאשם; ובהמשך, בעת המכירה, הנאשם הנפיק את חשבונית האוטונומיה לפי הוראות מוסא.

403. בסיכומי ההגנה נטען כי אין חובה לציין בחשבונית המס את מקור המימון של העסקה, ובכל מקרה חלה על הנאשם חובה להנפיק חשבונית מס ללקוח באופן שהונפקה. לטענת הנאשם, מוסא קנה את הסחורה מאיסכור רק כמממן, ואילו הנאשם מכר אותה במסגרת עסקו [סיכומי ההגנה, עמ' 38]. ההגנה תמכה טענתה ב-נ/28 – אסופת מסמכים הקשורה לעסקת השופלים, שבמסגרתה הנאשם שיפץ שופלים ישנים ומכר אותם למוסא. יוער כי בחקירתו שייך הנאשם עסקה זו לפרשת יאסין [ת/12(14); ת/12(16); ת/12(26)]; אולם בעדותו חזר בו וטען כי מדובר בעסקאות שביצע עם מוסא [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 276-277]. הנאשם הפנה גם ל-נ/23, שלדבריו מעיד כי מוסא נהג להלוות כסף לנאשם.

404. אולם, מכלול הראיות – לרבות אלו שאליהן הפנה הנאשם בעדותו ובסיכומיו כאמור לעיל – אינו תומך בגרסה זו, שלפיה הרוכש לא היה מוסא אלא עסקו של הנאשם, ומוסא רק מימן את העסקאות בדרך של

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

הלוואה לעסקו של הנאשם. היפוכו של דבר עולה בבירור גם מתשובות הנאשם לשאלות בית המשפט (פרוטוקול מיום 2.5.16, עמי 253-254), כלהלן:

ש: **אם אכרם מוסא הוא הקונה, החשבונית אמורה לצאת על שמו של אכרם מוסא ולא על שמך. לאחר מכן, כשהסחורה נמכרת, מי שצריך להוציא חשבונית הוא אכרם מוסא ולא אתה. מדוע אם כן, אתה קיבלת חשבונית והוצאת חשבונית במכירה?**

ת: **אכרם מוסא מתעסק בהכל, ופנה אליי ואמר לי שהוא מוכן לקנות ברזל, לאחסן, למצוא לקוחות. אני אדאג לאחסנה לשינוע, להובלה ולעמלה מהעסקה וכשהוא ימצא לקוחות נוציא חשבונית בהתאם למה שידרשו מהסחורה שהגיעה.**

ש: **איך שלטונות המס יכולים להבין מהניירת הזאת שאכרם הוא פקטור בעסקת הקניה והמכירה של הסחורה?**

ת: **בחקירות כששאלו אותי מי זה מושטהא חסונה אמרתי שזה לקוח של אכרם מוסא, שרכש ברזל וצינורות מאיסכור. כשנשאלתי מי שילם את הסכום הזה לאיסכור.**

ש: **אפילו לפי הגרסה שלך שאכרם עומד מאחורי המכירה ומאחורי הקניה, החשבוניות הן של המכירה והן של הרכישה לא משקפים את הצדדים האמתיים לעסקה?**

ת: **לא ניתנה לי אפשרות בחקירות. כדי להסביר אני צריך מסמכים, לא הציגו לי את המסמכים כדי לראות שיש קניה של חומר גלם עבור מכירה. המוכר פרץ רפי מכר למושטהא חסונה. אכרם שילם על הסחורה, ולשאלת בית המשפט אין חשבונית על שם אכרם אלא על שם פרץ רפאל.**

ש: **פרץ לא קנה, אכרם קנה?**

ת: **פרץ עשה הזמנה על פי הנחיות של אכרם, אכרם שילם על ההזמנה.**

ש: **פרץ לא שילם שקל, למה הוא מקבל חשבונית שנכנסת למערכת המס שלו, הוא מראה הוצאה בחשבונות שלו?**

ת: **הוא מראה הוצאה וגם מכירה/הכנסה.**

ש: **זה לא קיים במציאות?**

ת: **זה קיים. אכרם שילם.**

ש: **יש לך עסקה עם אכרם?**

ת: **הקניה הייתה... יצאה גם מכירה חשבונית כנגד.**

ש: **איפה זה משתקף שאכרם קנה?**

ת: **אין חשבונית שאכרם קנה.**

ש: **כלומר שפרץ מוציא חשבונית על זה שאכרם קנה, זו חשבונית שלא משקפת מציאות?**

ת: **נכנס חשבונית פרץ רפאל. אכרם לא קיבל חשבונית. פרץ רפאל קיבל חשבונית.**

ש: **פרץ רפאל לא צריך לקבל חשבונית, היא לא אמיתית?**

ת: **היא אמיתית יש סחורה מאחורי העסקה. אין חשבונית שאכרם קיבל. פרץ רפאל קיבל.**

ש: **השלב הבא, אכרם מכר את הסחורה ללקוח שלו?**

ת: **כן, מושטהא חסונה.**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

- ש : האם יש חשבונית מאכרם?
 ת : לא. יש חשבונית מפרץ רפאל.
 ש : מה הרווח שלך מהעסקה?
 ת : אני עניתי ואענה שוב. יש מממן שיש לו כסף להשקיע. הרווח שלי 20% מהעסקה.
 ש : איפה זה בא לידי ביטוי?
 ת : בהתחשבות שלי עם אכרם.
 ש : איפה אני רואה חשבונית שהוצאת לאכרם על הרווח של ה-20%?
 ת : היו התחשבוניות שהתקזזו.
 ש : תראה לבית המשפט חשבונית של התקזזות מהסוג שאתה מדבר?
 ת : אני לא יכול להראות חשבונית כי לקחו לי את כל המשחק בשקים.
 ש : אתה הוצאת חשבונית לאכרם על הרווח שלך כמתווך בעסקה, היה דבר כזה?
 ת : למיטב זכרוני, כל החומר נאסף מהמשרד בשקים. אם זכור לי, הוצאתי חשבונית לאכרם עבור עמלת מכירה. הניירת נאספה מהמשרד בשקים, אין שום דבר במשרד.
 ש : איך החשבונית של העמלה מסתדרת עם החשבונית של המכירה?
 ת : יש מכירה, אם נמכר ב-300 בחשבונית מכירה וסוכם עמלת מכירה, יש חשבונית על עמלת מכירה.
 ש : היא צריכה לבוא ברצף לחשבונית המכירה?
 ת : אין קשר לרצף. אני יכול להוציא אחרי שלושה ארבעה חודשים.

405. מדברים אלו עולה מפורשות כי העסקה הייתה של מוסא; והנאשם רק נתן שירותי תיווך, אחסנה והובלה, כנגד עמלה. דבר זה אינו משתקף בספרי הנאשם, שבהם לא מוזכר מוסא, לא מוזכר תיווך ולא מוזכרת עמלה.

406. בייתר פירוט: מוסא רכש סחורה מאיסכור, עבור מוסטפא חסונה, אשר רכש סחורה זו ממוסא. הנאשם קיבל חשבוניות מס על שמו מאיסכור, והנפיק חשבונית מס אוטונומיה על שם מוסטפא חסונה. הנאשם קיבל ממוסא, בתמורה לשירותיו, את סכום המע"מ הנקוב בחשבונית, ולעתים גם עמלת תיווך.

407. התנהלות כזו חוזרת על עצמה גם בחשבונית האחרונה במקבץ החשבוניות המודגשות המופיעה בסעיף 26 [ח-ן מס 9420495]; שלגביה סיפר הנאשם כי מדובר בעסקה של מוסא, שרכש שנאים ישנים. מאחר שהנאשם לא קיבל הפעם חשבונית קנייה על שמו, הוא לא זכר מהיכן הם נקנו. בתמורה להנפקת חשבונית אוטונומיה שילם מוסא לנאשם את סכום המע"מ, וסך 1,000 ₪ – 1,500 ₪ עבור התיווך וההובלה [ת/12(24), עמ' 16].

408. לנוכח כל האמור, יש לקבוע כי החשבוניות המופיעות בפרק זה אינן משקפות עסקאות אמת. כפי שנקבע בפסיקה – המדובר בחשבוניות פיקטיביות [עניין גלם, כבפסקה 244 לעיל].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

409. ניתן לראות כי בנוגע לכל החשבוניות המודגשות יישם הנאשם שתי שיטות פעולה עיקריות: (1) מוסא רוכש סחורה ולאחר מכן מוכר אותה לסוחר עזתי. הנאשם, באמצעות העסק "פרץ רפאל", מנפיק חשבונית מס לסוחר העזתי, ובתמורה מקבל ממוסא החוזר של סכום המע"מ הנקוב בחשבונית, ולעיתים תשלום נוסף. בחלק מהמקרים, כנראה לצורך הסדרת הרישום בספרים ואיזון סכומי המע"מ, חשבוניות הקניה הונפקו על שם "פרץ רפאל". (2) במקרים שבהם נותרה סחורה במחסני הנאשם, ולא ניתן היה להעבירה במעבר ללא חשבונית – הנאשם הנפיק חשבונית מס על שם אחת מן החברות של מוסא, אל דורוג [סעיף 13] או אל בחר [סעיף 16]. לפי כל אחת מן השיטות – הנאשם לא היה צד לעסקה מושא החשבונית; שכן הוא לא רכש או מכר בעצמו את הסחורה, לא שילם את התשלומים המופיעים בחשבוניות הרכישה של הסחורה ולא קיבל את התשלומים המופיעים בחשבוניות האוטונומיה הללו.

410. באמצעות חשבוניות אלה יכלו העוסקים השונים, ששםם צוין בחשבוניות, להקטין את חבות המס שלהם. כפי שכבר נאמר – העובדה שמדובר בעוסקים פלסטינאים ולא ישראלים אינה מחריגה אותם מתחולת סעיף 117(ב1) **בחוק מע"מ** [לעיל בפסקאות 260 - 265].

411. ההגנה מוסיפה וטוענת בסיכומיה כי גם אם ייקבע שהסחורה שנרכשה שייכת למוסא – הנאשם פעל כשורה, לפי סעיף 17(ב) **בחוק מע"מ** הנזכר לעיל: **"עוסק המוכר בשם עצמו נכס של פלוני, שנתקשר עמו לשם כך, רואים את העוסק כמוכר הנכס לקונה ואת פלוני כמוכר הנכס לעוסק"** [סיכומי ההגנה, עמ' 38].

412. ביישום לעניינו, נטען שהסחורה שמכר הנאשם (העוסק) הייתה סחורה של מוסא (פלוני), שאותה מכר לעוסקים השונים הנקובים בחשבוניות (הקונה).

413. יש לדחות טענה זו, שאינה נתמכת בראיות. לו התקשר הנאשם עם מוסא במטרה למכור סחורה השייכת למוסא – היה על הנאשם להראות שפעל גם לפי הסיפה של סעיף זה; כלומר, היה עליו להציג רישום במערכת החשבוניות של הנאשם שלפיה מוסא (פלוני) מכר את הסחורה לנאשם (העוסק). כך היה מוסא מופיע כגורם בעסקאות, וההשתלשלות העסקית הייתה מקבלת ביטוי אמיתי בספרי הנאשם.

414. בנוסף לאמור, הנאשם כלל לא טען, בשום שלב, כי מכר סחורה השייכת למוסא; וגרסה זו עלתה לראשונה בסיכומי ההגנה.

415. לנוכח כל המקובץ; ומשנקבע לעיל כי הנאשם היה מודע למשמעות המיסויית של חשבוניות המס, ובכך התקיים אף היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו – יש להרשיע את הנאשם בעבירות של סיוע לאחר להתחמק מתשלום המס שהוא חייב בו, לפי סעיף 117(ב1) **בחוק מע"מ**, בגין הנפקת חשבוניות מס אוטונומיה שפורטו בסעיפים 11, 13, 15, 16, 17, 22 ו-26 בטבלת מוסא בכתב האישום.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

416. אף במסגרת פרשה זו, הואשם הנאשם בעבירות של ניהול פנקסי חשבוניות כוזבים מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מסים – ריבוי עבירות לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה. כמבואר לעיל, לעניין פרשת יאסין [בפסקאות 297 - 301] – גם כאן, עצם הכנסת החשבוניות הכוזבות לספריו של הנאשם יצרה עיוות במערכת החשבוניות; שכן נרשמו בה כספים שלא הוצאו בפועל וכספים שלא נתקבלו בפועל.

בדומה לכך, ומאותם טעמים שפורטו שם, מתגבש אף היסוד הנפשי הנדרש בעבירות אלה.

לפיכך יש לזכות את הנאשם מ-4 עבירות (בשל החשבוניות הלא מודגשות שהוצאו לחברת אל דורוג, שבשליטת מוסא) לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ ו-220(4) בפקודת מס הכנסה, ולהרשיע את הנאשם ב-24 עבירות (כנגד 28 חשבוניות בטבלת מוסא בניכוי החשבוניות של אל דורוג) לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ ו-220(4) בפקודת מס הכנסה.

סיכום פרשת אכרם מוסא

417. כאמור, במסגרת פרשה זו הואשם הנאשם כי במסגרת עסקיו עם מוסא, הנפיק 28 חשבוניות מס לעוסקים שונים, על אף שלא עמם ביצע את העסקאות המפורטות בהן, כאשר לגבי חלקן נטען כי העסקאות לא בוצעו כלל ("החשבוניות המודגשות").

418. לאחר בחינת הראיות, משהעדפנו את גרסתו של הנאשם בהודאותיו בהלך חקירותיו במשטרה ובשב"כ, לנוכח הסתירות בינה לבין גירסתו בעדותו ובסיכומיו, על בסיס המסמכים החשבונאיים שהוגשו ומשדחינו את טענותיה המשפטיות של ההגנה בסיכומיה – מצאנו שיש להרשיעו ב-24 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק המע"מ וב-24 עבירות לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק מע"מ ו-220(4) בפקודת מס הכנסה.

419. לאור קבלתה של טענת ההגנה כי חברת אל דורוג הינה חברה בבעלותו של מוסא – מצאנו כי יש לזכותו מ-4 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק המע"מ ומ-4 עבירות לפי סעיפים 117(ב)(6) בחוק המע"מ ו-220(4) בפקודת מס הכנסה.

פרשת אוסאמה זוערוב

כתב האישום

420. במהלך התקופה מנובמבר 2014 או בסמוך לכך עד סמוך למעצרו של הנאשם – התקשר הנאשם עם תושב רצועת עזה בשם אוסאמה זוערוב (להלן: "אוסאמה"), כפי שיפורט להלן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

העלמת עסקאות

421. מטעמו של אוסאמה, הובלה למחסניו של הנאשם סחורה שהוזמנה מחברות ישראליות, ובהן פוליפח בית שמש מפעלים (1991) בע"מ (להלן: "פוליפח") ואיירון סנטר בע"מ (להלן: "איירון").
422. הנאשם הוביל את הסחורה למעבר כרם שלום ב-10 הובלות לפחות, בתמורה לסך 1,300 ₪ לפחות לכל הובלה.
423. הנאשם לא תיעד עסקה זו והתמורה בגינה באמצעות חשבונית, קבלה או בכל דרך אחרת.
424. הנאשם לא כלל הכנסה זו, בסך 13,000 ₪ לפחות, בספרי הנהלת החשבונות של העסק, וזאת במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מיסים.
425. במעשיו האמורים ניהל הנאשם פנקסי חשבונות כוזבים, מתוך מטרה או כוונה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים; עבירות לפי סעיפים 117(ב)(6) **בחוק מע"מ** וסעיף 220 **בפקודת מס הכנסה**.

הוצאה כוזבת

426. בחודש דצמבר 2014 רכש אוסאמה מפוליפח פח מגולוון בהיקף כולל של סך 103,542 ₪.
427. הסחורה שאוסאמה הזמין כאמור הובלה למחסני הנאשם, במשק מספר 82 במושב מבטחים, בצירוף תעודות משלוח על שם העסק "פרץ רפאלי" (להלן: "העסק").
428. בהמשך הונפקה עבור העסק חשבונית מס מס' 10802/14, מיום 28.12.14, בסכום כולל של 103,542 ₪. סכום המע"מ הגלום בחשבונית היה 15,794 ₪ (להלן: "החשבונית הפיקטיבית").
429. הנאשם רשם את החשבונית הפיקטיבית בספרי העסק כהוצאה, הגם שלא היה צד לעסקה זו.
430. במעשיו האמורים ניכה הנאשם מס תשומות שלא כדיון, וניהל פנקסי חשבונות כוזבים, מתוך מטרה או כוונה להתחמק מתשלומי מיסים; עבירה לפי סעיפים 117(ב)(6) **בחוק מע"מ** וסעיף 220 **בפקודת מס הכנסה**.
431. כמו כן, הנאשם נקט בעורמה ותחבולה, בכוונה להשתמט ממס, בכך שעשה שימוש בחשבוניות כוזבות; עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) **בחוק מע"מ**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

המענה בפרשת אוסאמה זוערוב

432. הנאשם, במענהו לכתב האישום, לא התייחס לפרשת אוסאמה זוערוב.

עיקרי הראיות בפרשת אוסאמה זוערוב

ראיות התביעה

433. יורם אלון [עת/1; להלן: "אלון"], בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 16.9.15], אישר שהוא הבעלים של פוליפח, ושותף בשתי חברות נוספות, פולירן פרופילים בע"מ (להלן: "פולירן") ו"איירון"; וכי סחר גם עם אוסאמה זוערוב. את הנאשם הכיר בתור לקוח של החברה, עד כ-6-7 שנים לפני מועד העדות. הקשר נפסק עקב קשיים כלכליים של הנאשם, וחודש בסוף נובמבר או בתחילת דצמבר של שנת 2014, כאשר אוסאמה הזמין סחורה מאלון וביקש לחייב בגינה את הנאשם ולפרוק אותה במחסניו. אלון התקשר לנאשם, והנאשם אישר זאת ומסר לאלון את שם העסק לחיוב. זו הייתה התקשורת היחידה ביניהם [שם, עמ' 15-16]. מאז, כל החשבוניות הוצאו אוטומטית לפי פרטים אלה. בחקירתו החוזרת אישר אלון, כי משוחח עם הנאשם טלפונית פעם אחת בלבד, אינו מכיר את קולו; ולפיכך, אף ששותפו לשיחה הזדהה כמיכה פרץ – אלון אינו יכול לומר בוודאות כי אמנם היה זה הנאשם [פרוטוקול מיום 16.9.15, עמ' 22 – 25].

434. הוצגו לאלון כרטיס הנהלת חשבונות של העסק "פרץ רפאל" [ת/1 ו-ת/2], חשבוניות מס מפוליפח שהוצאו לעסק [חשבונית מס 223/15 – ת/3; וחשבונית מס 10800/14 – ת/4]. אלון הסביר כי מדובר בשתי הזמנות שיצאו מהמפעל למחסניו של הנאשם, שהיו אמורות להיות משולמות על ידי אוסאמה, אולם רק אחת מהן שולמה בפועל. הסחורה המצוינת בחשבוניות הובלה על ידי חברת הובלה הקשורה לפוליפח למחסני הנאשם [שם, עמ' 16-17].

435. ציון בן חמו [עת/2; להלן: "בן חמו"], בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 16.9.15], אישר כי הוא שותפו של אלון בפולירן. אלון הכיר לו את אוסאמה כלקוח. בן חמו הזכיר את חברת גייסר אלמוסתקבל (להלן: "גייסר"), וציין כי הוקמה בסוף שנת 2014, והיא בבעלותו של "נאג'י אח של אוסמה" [פרוטוקול מיום 16.9.15, עמ' 26].

436. בן חמו סיפר כי גייסר רכשה מוצרי מתכת מפולירן, וקבעה את יעדי המשלוח שלהם. בן חמו עצמו אינו מתעסק במשלוחים ולוגיסטיקה, אולם נראה לו שחלק מן הסחורה הועבר למושב מבטחים, וחלק אחר הועבר ישירות למעבר הגבול. בן חמו הבהיר כי באומרו "מושב מבטחים" – התכוון לחצריו של הנאשם; אולם אינו יודע אם הסחורה נפרקה במחסן שהנאשם השכיר ליאסין או במחסן האחר של הנאשם [פרוטוקול מיום 16.9.15, עמ' 25 – 28].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

437. בן חמו הסביר כי החשבוניות מונפקות בהתאם להזמנות, לפי הפרטים שמסר המזמין [שם, עמ' 28].

438. **אנרס יאסין** [עת/3; לעיל ולהלן: "יאסין"], בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 21.9.15], סיפר כי אוסאמה הוא סוחר מעזה שבעבר עבד אתו והוביל עבורו סחורה. אולם, בעקבות עצירת סחורה שיועדה לאוסאמה במעבר הגבול, החליט יאסין להפסיק לעבוד אתו. נוכח עצירת הסחורה, יאסין ביקש מהנהג שהובילה להחזירה למפעל שממנו נלקחה. יאסין אמר שלמיטב זכרונו – אירוע זה התרחש בפברואר-מרץ 2014. מאז יאסין אינו עובד עם אוסאמה; אולם, לדבריו, הנאשם המשיך לעבוד אתו – למרות שיאסין הזהיר אותו מכך [שם, בעמ' 42 – 44].

439. **נאגי זוערוב** [עת/9; לעיל ולהלן: "נאגי"], בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 8.12.15; מיום 14.12.15 ומיום 31.01.16], סיפר שהוא אחיו של אוסאמה, ולאחר שהחליטו להפריד את עסקיהם – הקים נאגי, בשנת 2014, יחד עם אחיו האחר תאמר, את גייסר, העוסקת בסחר בברזל. למעט פעם אחת שבה עזר לנאשם להוביל סחורה – נאגי אינו מכיר את הנאשם באופן אישי. את הסחורה קנה מבן חמו ואלון (בעלי החברות פוליפח ופולירן), ושילם עבורה. חלק מהסחורה הועבר, על ידי נהג, ישירות למעבר כרם שלום; וחלק אחר אוסון אצל הנאשם [פרוטוקול מיום 8.12.15, עמ' 140 – 142; פרוטוקול מיום 14.12.15, עמ' 129].

440. נאגי אישר שלעתים הסחורה שהזמין נשארה במחסני הנאשם, ולעתים הובלה ישירות למעבר הגבול [פרוטוקול מיום 14.12.15 בעמ' 129]. עוד אישר שתמיד מתבקשת חשבונית יחד עם הסחורה, כי בלעדיה הסחורה לא תוכנס לעזה, והוא זקוק לה גם לצרכי מס [שם, עמ' 140].

441. **איברהים אלטורי** [עת/18; להלן: "אלטורי"], בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 25.1.16, עמ' 174], סיפר שעבד כנהג אצל יאסין, כשנתיים. כחלק מתפקידו, חילק לנהגים שוברים ומשכורות.

442. אלטורי סיפר שיאסין נהג לעבוד עם אוסאמה במשך כשנה, עד כשנה לפני מתן העדות. כאשר אלטורי התחיל לעבוד עם יאסין – יאסין כבר לא עבד עם אוסאמה.

אמרות הנאשם בפרשת אוסאמה זוערוב

443. **ת/22** [חקירתו של הנאשם באגף המכס ומע"מ מיום 17.02.15 בשעה 12:50]: לדברי הנאשם, את רוב ההובלות (כ-95%) עשה עבור יאסין; אך ביצע גם כמה הובלות בודדות עבור אוסאמה, בחודשים דצמבר 2014 וינואר 2015. לאוסאמה הייתה מניעה ביטחונית מלהכניס סחורה לעזה, ולכן הקים את החברה גייסר על שם אחיו נאגי, שבאמצעותה הנאשם היה מספק לאוסאמה את הסחורה. הנאשם טרם התחשבן עם נאגי על ההובלות הללו ולכן טרם הנפיק חשבוניות מס בגינן [שם, עמ' 4].

444. הנאשם נשאל אם הוציא חשבוניות מס לאוסאמה וליאסין, והשיב: "לא. הוצאתי על שם אנשים אחרים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

שהם אמרו לי להוציא, זה כל החשבוניות אוטונומיה שהוצאתי זה היה תכלס עבורם אבל רשמתי שמות של אנשים אחרים שהם נתנו לי". לשאלה אם החשבוניות משקפות את הסחורה שיצאה השיב כי רשם את החשבוניות על פי הפרטים המופיעים בטופס האחסון; הגם שלא ראה את הסחורה ולא ידע מה הוא מוביל – מעבר למפורט ברשימון.

445. ת/12(24) [חקירת הנאשם במע"מ מיום 20.2.15 בשעה 08:46]: בהתייחס לסחורה שלא קיבלה אישור מעבר לעזה והוחזרה – הנאשם סיפר כי סחורה של יאסין אוחסנה במחסן ששכר מן הנאשם, וסחורה של הנאשם הונחה בסככה בצד, עם הרשימון ותעודת המשלוח הרלוונטית.

446. הנאשם נשאל למה התכוון בכנותו סחורה כ"שלו". תשובתו הייתה כי, בעסקאות עם אוסאמה, פולפח ופולירן הנפיקו חשבוניות מס על שמו, ללא ידיעתו; כנראה במטרה להסוות את העסקה עם אוסאמה, שהיה מנוע ביטחוני, ולעקוף את המניעה להכניס סחורה זו לעזה. הנאשם תיאר עסקאות אלה באמרו כי, מחודש נובמבר 2014, הוביל עבור אוסאמה "מספר נגלות של צינורות וזוויות גדר איזה 10 נגלות מהחשבוניות של פולירן, פולפח. אוסמה קנה את הסחורה ומשלם להם אני הייתי רק תחנת מעבר. הייתי לוקח לו 1,300 ₪ להובלה עד למעבר... לא הוצאתי חשבוניות מס. קיבלתי את הכסף עבור ההובלות האלו במזומן גם דרך הישאם" [שם, עמ' 5].

447. הנאשם הסיק שהיו 10 הובלות, ולא יותר – מן החשבוניות מפולפח ופולירן: "כל החברות האלו הורידו אצלי סחורה והוציאו לי חשבוניות מס שהם עבור אוסמה לא עבורי". הנאשם הסביר כי כלל חשבוניות אלה בספריו, ודרש מע"מ בגינן, "כי הוציאו על שמי" [שם, עמ' 6]. התמורה להובלות אלה לא נרשמה בספרי העסק ולא הונפקו בגינה חשבוניות מס. הכסף התקבל במזומן והנאשם "גלגל" אותו בעסק.

448. הנאשם עומת עם הסתירה בנוגע למועד תחילת העבודה עם אוסאמה (תחילה אמר שהחל לעבוד אתו שנתיים לאחר תחילת פעילותו בעסק, ולאחר מכן אמר שהחל לעבוד אתו רק בסוף שנת 2014); והסביר כי הכיר את אוסאמה בשמו כשנה לפני שהתחיל לעבוד אתו בפועל, בנובמבר-דצמבר 2014.

449. הנאשם העריך את היקף הפעילות עם אוסאמה בסך 15,000 ₪ לכל היותר.

450. הנאשם נשאל לגבי העתק פקס של ח-ן מס 10802/14 [העתק צורף לאמרה וסומן ר.ס 1], והסביר כי למשלוח הסחורה צורף העתק פקס של החשבונית, והמקור נשלח מאוחר יותר בדואר. הנאשם הוסיף: "לפני שמגישים את המע"מ פיקססו לי את זה. אני התקשרתי אליהם לשאול איפה החשבונית מס והם שלחו לי" [שם, עמ' 7]. זו הייתה ההתנהלות הקבועה של הנאשם מול החברות הללו: הפקידה של החברות נהגה להעביר לו את החשבונית בפקס "כדי שאקח את המע"מ" [שם, עמ' 7].

451. ת/12(26) [חקירת הנאשם במשטרה מיום 25.2.15 בשעה 18:08]: הנאשם אישר שעבור שירותיו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לאוסאמה בפריקת סחורות, בינואר 2015, קיבל מגייסר וחברות נוספות, באמצעות הישגים מחיסון, סך 20,000 ₪. הנאשם לא הנפיק חשבונית מס או קבלה בגין תקבולים אלה [שם, עמ' 8].

452. בהמשך התבקש הנאשם ליישב את האמור לעיל עם דבריו בחקירתו מיום 20.2.15 (ת/12/24), שלפיהם ביצע עבור אוסאמה כ-10 הובלות, בתמורה לסך 1,300 ₪ עבור כל הובלה; ובסה"כ לא יותר מסך 15,000 ₪. הנאשם הסביר כי מלבד סך 1,300 ₪ – קיבל גם 700 ₪ עבור שובר התשלום במעבר, בגין כל הובלה. הנאשם לא הוציא תעודות משלוח עבור הובלות אלה [שם, עמ' 8].

453. ת/12/28 (חקירת הנאשם במשטרה מיום 1.3.15 בשעה 11:36): הוצגו לנאשם העתקים של חשבוניות מס שאיירון הוציאה לגייסר [ח-ן מס 6351104, ח.ג. 1; וח-ן מס 6351105, ח.ג. 2 – צורפו לאמרה]. לכל חשבונית צורפה תעודת משלוח [סומנו ת.מ. 1 ות.מ. 2]. הנאשם הסביר כי הסחורה המתוארת בחשבוניות אלה שייכת לאוסאמה, נפרקה בחצריו של הנאשם במבטחים, ולאחר תיאום היא הועברה לעזה. כך גם לגבי חשבונית נוספת [ח-ן מס 6496254, שסומנה ח.ב. 72], אשר הוצאה על ידי פוליפח לגייסר [שם, עמ' 2].

454. הנאשם נשאל לגבי חשבונית מס 10802/14 [סומנה ח. 1], שפוליפח הוציאה לפרץ רפאל; והשיב כי פוליפח הוציאה את החשבונית על שמו, עבור ההזמנה של אוסאמה, והובילה ופרקה את הסחורה במבטחים. אוסאמה שילם עבור הסחורה ישירות לפוליפח. אוסאמה שוחח עם הבעלים של פוליפח ואמר לו להוציא את החשבוניות על שם פרץ רפאל, וכך נעשה, מבלי שהנאשם עודכן בכך. הנאשם תיאר את הגעת הסחורה עם אלון, משום שבטופס התיאום של המעליות נרשם גם פח, והנאשם רצה לדעת מתי זה צפוי להגיע [שם, עמ' 4].

455. הנאשם שלל קבלת תמורה בגין חשבונית זאת; והסביר שהיה אמור לקבל "את החשבונית שיצאה על שמי ואת ההובלה לכרם שלום שזה 1,300 ₪. אני מוציא חשבונית מס אוטונומיה נגדית על אותו סכום שרשום בחשבוניות מס האלו ומוסיף את סכום ההובלה שלי" [שם, עמ' 4].

ראיות ההגנה

גרסת הנאשם בפרשת אוסאמה זוערוב

456. הנאשם העיד כי הכיר את אוסאמה בתחילת 2014, באמצעות אכרם מוסא, ושוחח עמו מספר פעמים בטלפון. הנאשם הכיר אותו רק בשם. לאחר שמוסא נפטר, נודע לנאשם מאוסאמה שחלק מהסחורה המאוחסנת אצל הנאשם, אשר הובלה על ידי מוביל אחר, היא סחורה משותפת של מוסא ואוסאמה. הקשר הישיר עם אוסאמה החל בחודשים יולי-אוגוסט 2014, לאחר מותו של מוסא.

457. בעקבות היכרות זו ביקש אוסאמה מהנאשם להוביל סחורה עבורו ועבור אחיו, באמצעות גייסר. בהמשך

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אוסאמה הפנה אל הנאשם אדם בשם אדייה, והנאשם הוביל עבורו סחורה מחברת "פקר פלדה" אל מעבר הגבול. בסוף 2014 החל הנאשם לבצע הובלות עבור גייסר [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 256; פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 259-260 ו-279].

458. הנאשם הסביר, בנוגע לקשר עם פוליפח ופולירן, כי רכש מהן סחורה בעבר. בהתייחס ספציפית לתעודת משלוח 44/15 מפוליפח שהוצאה עבור גייסר [צורפה כנספח ל-ת/12(28)] – מסר הנאשם כי מדובר בתעודת משלוח לגייסר בגין סחורה שנקנתה מפוליפח והגיעה אליו, לאחר שנעשה לה תיאום [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 256]. הנאשם הבהיר כי חשבונית המס 10802/14 לא הגיעה יחד עם הסחורה אלא בשלב מאוחר יותר; והונפקה על שם העסק "פרץ רפאל", ללא ידיעתו, מכיוון שההזמנה של גייסר מפוליפח נקבה ב"פרץ רפאל" במושב מבטחים כמקום האספקה. לטענת הנאשם הוא הנפיק חשבונית כנגד החשבונית הזאת [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 263]. הנאשם מסר שכנראה נפלה אי-הבנה בשל מקום האספקה [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 272]. הנאשם עומת עם עדותו של אלון, שלפיה סיכם עם הנאשם את השם ומספר העוסק שיירשם על החשבונית; והשיב שלא זכור לו שנתן את הפרטים הללו לאלון, ואולי הם היו שמורים במערכת של פוליפח שכן הנאשם היה לקוח שלהם בעבר. המאשימה הקשתה כיצד היו לפוליפח הפרטים של "פרץ רפאל", אם הקשר של הנאשם עם פוליפח בעבר היה במסגרת עסקו הקודם, תחת שמו "מיכה פרץ". הנאשם לא ידע להשיב על שאלה זו, והעלה השערה כי פוליפח השיגה את פרטי העסק "פרץ רפאל" מאגודת "מבטחים" [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 309].

459. הנאשם התייחס לעסקה המשולשת של אוסאמה, גייסר ופוליפח, והסביר את היעדר החשבונית בגין מכירת הפח בכך שלהעברת הסחורה מפוליפח למחסניו של הנאשם צורפה חשבונית על שם פרץ רפאל; להעברת הסחורה מהמחסן למעבר הגבול צורפה תעודת משלוח; ואז הנאשם נעצר בטרם היה סיפק בידיו להנפיק חשבונית אוטונומיה בגין העסקה המתועדת בתעודת המשלוח [שם, עמ' 307]. הנאשם העיד שכאשר פח עם תעודת משלוח מוחזר מן המעבר – לא מונפקות חשבוניות, כיוון שהעסקה למעשה לא יצאה אל הפועל [שם, עמ' 323].

יריעת המחלוקת בפרשת אוסאמה זוערוב

460. אין מחלוקת כי הנאשם ביצע עבור אוסאמה 10 הובלות של סחורה, ששוויון לפחות 13,000 ₪. המאשימה טוענת כי אוסאמה שילם סכום זה לנאשם, מבלי שהעסקאות או התמורה בגינן תועדו בספרי העסק (העלמת עסקאות). ההגנה טוענת כי אין ראיה לביצועו בפועל של תשלום כאמור; לפיכך ניתן לטעון, לכל היותר, כי הנאשם הנפיק חשבוניות באיחור. עוד טוענת ההגנה כי הדבר אירע בסמוך למעצרו של נאגיי והנאשם, והם לא הספיקו להתחשבן בגין ההובלות ולהנפיק חשבוניות בגינן. מכל מקום, לפחות 3 מההובלות כלל לא הושלמו והסחורה הוחזרה למחסן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

461. אין מחלוקת שהחשבונית בגין הסחורה הונפקה על ידי פוליפח על שם העסק "פרץ רפאלי", למרות שהנאשם לא הזמין את הסחורה ולא שילם בעדה. המאשימה טוענת שהנאשם לא היה צד לעסקה, ולפיכך כלילת חשבונית המס בספריו, וניכוי מס התשומות בגינה, נעשו לא כדין (הוצאה כוזבת). ההגנה טוענת כי הייתה זו עסקה משולשת כדין, שבה תפקד הנאשם כשלוח או סוכן – בהתאם לסעיף 17(ב) בחוק מע"מ [סיכומי ההגנה, עמ' 40].

דיון בפרשת אוסאמה זוערוב

462. כאמור בסקירת כתב האישום לעיל, פרשה זו נחלקת לשתי פרשיות: (1) העלמת עסקאות – שבמסגרתה הואשם הנאשם באי-רישום הכנסות מ-10 הובלות שביצע עבור אוסאמה, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים – עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה; ו- (2) הוצאה כוזבת – שבמסגרתה הואשם הנאשם כי רשם בספריו חשבונית מס בסך 103,542 ₪, שגלום בה מע"מ בסך 15,794 ₪, על אף שלא היה צד לעסקה מושא החשבונית – עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ.

העלמת עסקאות

463. כאמור לעיל, אין מחלוקת בנוגע לקיומן של העסקאות הללו. כמו כן, אין מחלוקת כי עסקאות אלה לא נרשמו בספרי הנאשם ועסקו. אולם, ההגנה טוענת כי לא הוכח שהעסקאות הללו הושלמו, וכי הנאשם קיבל תשלום בגינן מיאסין או מגייסר. למעט טענתו של נאג'י כי העביר לנאשם סך 4,000 ₪ בהעברה בנקאית – אין כל הוכחה לתשלום בגין עסקאות אלה, וממילא הסך האמור אינו מכסה אפילו את סך ההוצאות עבור ההובלות שבגינן אין צורך להנפיק חשבונית – 700 ₪ בגין כל הובלה.

464. יש לדחות טענה זו של ההגנה. יש מידה של ציניות בטענת הגנה כי המאשימה לא הציגה תיעוד לתשלומים שהנאשם לא תיעד כדי להשתמט ממס עליהם. בחקירתו במשטרה [ת/12(24)] הודה הנאשם במפורש כי הוביל עבור אוסאמה כ-10 הובלות, מנובמבר 2014 עד מעצרו; כי בתמורה לכל הובלה קיבל 1,300 ₪; ואף פירט כי כספים אלה הועברו אליו במזומן על ידי הישאם מחיסן (חלפן כספים משדרות בעל שותף עזתי, שנהג להעביר לנאשם כספים מהסוחרים העזתיים). הנאשם גם הודה במפורש כי כנגד אותם תקבולים לא הנפיק חשבוניות מס והם לא נרשמו בספרי העסק [שם, עמ' 5-6].

465. בחקירה נוספת [ת/12(26)] שב הנאשם ואישר את האמור, והסביר כי קיבל מאוסאמה, בנוסף לסך 1,300 ₪ עבור כל הובלה, גם סך 700 ₪ בגין שובר התשלום על הכניסה למעבר. הנאשם גם שב ואישר כי כנגד התשלום לא הנפיק חשבונית מס, קבלה או תעודת משלוח [שם, עמ' 8].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

466. בעדותו לפנינו אישר הנאשם כי ביצע הובלות לגייסר במועדים האמורים. בהתייחס לחשבוניות שיצאו מאיירון ופוליפח לגייסר, ולחשבונית מס שהוצאה מאיירון לפרץ רפאל, הסביר כי הן נסבו על רכישת סחורה, כאשר חלקן בעסקאות היה הובלת הסחורה עבור גייסר [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 257].

467. עוד אישר הנאשם בעדותו כי עלות כל הובלה מורכבת מסך 1,300 ₪ ועוד סך 700 ₪ [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 264].

468. ניתן לראות כי בחקירותיו הנאשם אישר במפורש את קבלת הכספים המצוינים בכתב האישום, ואת אי-כלילתם בספריו. גרסת ההגנה בסיכומיה, שלפיה טרם הגיע מועד הפירעון של אותם כספים, לא נתמכה בראיות; ולא עוררה ספק סביר בגרסת המאשימה, המבוססת על דבריו המפורשים והעקביים של הנאשם עצמו בחקירותיו. אמנם, בחקירה קודמת (ת/22)12, הנאשם טען כי טרם התחשבן עם נאגיי על אותן הובלות; אולם דבר זה אינו מתיישב עם הודאתו המפורשת והמפורטת, בחקירות שלאחר מכן, בדבר קבלת הכספים עבור אותן הובלות באמצעות מחיסן. יושם לב כי אין מדובר על עסקה בודדת שהתבצעה סמוך למעצרו של הנאשם, שהצדדים לא הספיקו להתחשבן אודותיה. המדובר בלא פחות מ-10 הובלות, שנפרשו על פני כ-3 חודשים (מנובמבר 2014 עד מעצרו של הנאשם בתחילת פברואר 2015). הטענה שהנאשם טרם התחשבן עם לקוחו בגינן, שהנאשם נטש בחקירות הבאות, אינה סבירה ואינה אמינה, אפוא.

469. התייחסותו של הנאשם לחשבוניות שליוו עסקאות אלה – קרי: חשבוניות המכירה של הסחורה שהובלה באותן הובלות – אינה מועילה להגנתו של הנאשם ואינה מחזקת את גרסתו שלפיה טרם הגיע מועד ההתחשבנות. אין באותה התייחסות אלא חיזוק לעובדה, שאינה במחלוקת, כי העסקאות הללו התקיימו בפועל וכי חלקן של הנאשם בהן היה הובלת הסחורות בלבד.

470. ניסיון ההגנה לתלות את היעדר התייעוד של ההכנסות הללו בהיעלמות הפנקסים של חודש ינואר 2015 – סותרת הן את גרסת הנאשם כי לא תיעד בכלל את העסקאות הללו [ת/24)12, ת/26)12]; הן את גרסתו כי החשבוניות בגין העסקאות הללו טרם הונפקו, משום שטרם בוצעה ההתחשבנות בגין אותן עסקאות, בשל מעצרו של הנאשם בתחילת חודש פברואר 2015. יוזכר כי הנאשם אמר לנהל ספרים לפי בסיס מצטבר ולא מזומן; ועליו להנפיק חשבוניות עם ביצוע כל עסקה המזכה אותו בתשלום, ללא קשר למועד קבלת התשלום בפועל. משהוברר כי הנאשם ביצע עסקאות בחודשים נובמבר ודצמבר של שנת 2014, ולמעלה מן הצורך אף קיבל תשלום בעדן, וחרף זאת לא הנפיק חשבוניות בגינן – אין בהיעלמות הפנקסים של חודש ינואר 2015 כדי לסייע לו. כלומר, לכל היותר, ניסיונה של ההגנה רלבנטי להיעדרן של חשבוניות בגין חודש ינואר 2015, והוא אינו רלבנטי להיעדרן בחודשים נובמבר ודצמבר 2014. אפילו היו תעודות יציאה בויקה לאותן עסקאות (שההגנה לא הציגה) – הרי שבניגוד לטענת ההגנה לא היה בהן כדי לשלול את היסוד הנפשי של הנאשם; שכן עולה מהתנהלותו הכוללת של הנאשם – כמודגם לכל אורכו של פרק זה – כי הנפקת תעודות יציאה אינה מעידה על כוונת הנאשם להנפיק חשבוניות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

471. באשר ליסוד הנפשי – כאמור לעיל, ניתן ללמוד על קיומו מנסיבות העניין ומ"אותות המרמה" העולים ממנו. בענייננו, כאמור, הנאשם לא הנפיק כלל חשבוניות בגין ההובלות שביצע עבור גייסר, ובאופן שיטתי העלים הכנסה זו מספריו ומרשויות המס. היתרון הגלום בהעלמה זו ברור – "חיסכון" בתשלום מיסים על עסקאות אלה.

472. הנאשם הודה כי ניהל את עסקיו בלא להיוועץ בבעל מקצוע רלבנטי, כדי לקיים את חובותיו בתחום המס.

473. לנוכח כל האמור, יש לדחות את טענות ההגנה, לקבל את טענות המאשימה ולהרשיע את הנאשם בהשמטת 10 העסקאות הנדונות מספריו בכדי להתחמק מתשלום מיסים – 10 עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ וסעיף 220(ב) **בפקודת מס הכנסה**.

הוצאה כוזבת

474. חלק זה בכתב האישום עוסק בעבירה של ניכוי מס תשומות שלא על פי מסמך ראוי, בכך שהנאשם כלל בספריו חשבונית מס מס' 10802/14 – למרות שלא היה צד לאותה עסקה.

475. מדובר בעבירה לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ, לאמור: **"עשה אדם מעשה מן המפורטים להלן במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, דינו – מאסר 5 שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין... (5) ניכה מס תשומות בלי שיש לו לגביו מסמך כאמור בסעיף 38"**.

476. בסעיף 38 הנזכר, **בחוק מע"מ** – מפורטים המסמכים אשר רק על בסיסם רשאי עוסק לנכות מס תשומות. המסמך הרלוונטי לענייננו הוא חשבונית מס שהוצאה לעוסק כדין. נדרשת הקבלה, שבמסגרתה משולם מס בגין העסקה ששימשה לניכוי מס התשומות [גיורא עמיר, טלי ירון אלדר ורועי פלר, **עבירות מס ועבירות הלבנת הון** (מהדורה שביעית, 2019), עמ' 858-859]. ניכוי מס תשומות ללא זכות לכך מפירה את עקרון ההקבלה וגוררת הוצאת כספים מהאוצר במרמה.

477. חשבונית מס אמורה לשקף נכונה את העסקה המתוארת בה; לרבות הצדדים לעסקה מושא החשבונית.

478. באשר לחשבונית מס 10802/14, שהנפיקה פוליפח "פרץ רפאל" – אין מחלוקת שהעסקה נקשרה בין פוליפח וגייסר. אולם, בעוד המאשימה טוענת כי הנאשם לא היה כלל צד לעסקה – ההגנה טענה בסיכומיה שהנאשם השתתף בעסקה כמעין שלוח של פוליפח; ויש לראותו כמי שמכר בשם עצמו סחורה של פוליפח לגייסר, בהתאם לסעיף 17(ב) **בחוק מע"מ**, המורה כי **"עוסק המוכר בשם עצמו נכס של פלוני, שנתקשר עמו לשם כך, רואים את העוסק כמוכר הנכס לקונה ואת פלוני כמוכר הנכס לעוסק"**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

479. ההגנה טוענת כי התנהלות כאמור חוקית אף לגישת המאשימה; כעולה מהימנעות המאשימה מלכלול בכתב האישום את ח-ן מס 6252769, שהנאשם קיבל מאמנון גלבו. באותו מקרה ביקש גלבו, שלא הייתה לו חשבונית אוטונומיה, כי הנאשם ימכור עץ לעלי זידאן, וינפיק לזידאן חשבונית מס אוטונומיה, ובמקביל גלבו ינפיק לנאשם חשבונית מס [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 308-309].

480. לגישת ההגנה – הנאשם (העוסק) מכר לקונה (זידאן) נכס השייך לפלוני (גלבו), ולפיכך רואים את הנאשם כמי שקנה את הנכס מגלבו ומכר אותו לזידאן. בהתאם לכך הונפקו חשבוניות המס ותעודות המשלוח [סיכומי ההגנה, עמ' 40].

481. ההגנה טוענת, אפוא, כי ניתן להקיש מעניין גלבו לעניינו, וכי גם עניינו בא בגדרי סעיף 17(ב) בחוק מע"מ: הסחורה נכנסה אל העסק "פרץ רפאל", נקלטה בו כמלאי, ויצאה ממנו עם תעודת משלוח. בשלב מכירת הסחורה היה הנאשם אמור להוציא חשבונית מס על בסיס אותה תעודת משלוח, אולם התהליך נקטע, הסחורה נותרה בידי הנאשם והעסקה לא הושלמה בטרם מעצרו של הנאשם [סיכומי ההגנה, עמ' 40].

482. יש לדחות טענות אלה של ההגנה, אשר אינן תואמות את התמונה העולה ממכלול הראיות – ובמיוחד מדברי הנאשם בחקירותיו, ואף בעדותו בפנינו; כפי שיבואר להלן.

483. אין בעניין גלבו כדי לתמוך בטענות ההגנה. משהובהר, במהלך חקירתו הנגדית של הנאשם, שהחשבונית של גלבו אינה נכללת בכתב האישום – הופסקה החקירה בעניין זה. לפיכך לא ניתן לקבוע כי המאשימה סברה שהתנהלות הנאשם בעסקת גלבו הייתה תקינה. ייתכן שאותה חשבונית לא נכללה בכתב האישום בשל היעדר ראיות מספיקות, או מסיבה אחרת; ואין בכך כדי להכשיר את התנהלות הנאשם בעסקה עם פוליפח וגייסר.

484. גרסת ההגנה בדבר "יחסי שליחות" כביכול הייתה כבושה. הנאשם מסר בעדותו כי הנפקת החשבונית על שמו נעשתה ללא ידיעתו ובטעות, על רקע אספקתה למחסניו [פרוטוקול מיום 9.5.16, עמ' 263; פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 272]. גרסת הטעות אינה מתיישבת עם גרסת השליחות.

485. ככל שהמדובר היה בטעות – הדרך לתקנה הייתה לבקש מפוליפח לתקן את החשבונית; ומכל מקום להימנע מלכלול אותה בספריו של הנאשם, ולהשתמש בה להקטנת מס תשומות – כפי שהנאשם עשה [ת/1, ת/2].

486. הנאשם הודה בחקירותיו במפורש כי, בסמוך למועד תשלום המע"מ, פעל באופן יזום לקבלת חשבונית המס, במטרה להקטין את חבות המס שלו [ת/12(24), עמ' 6-7]. דבר זה אינו מתיישב עם גרסת הנאשם כי החשבונית הוצאה על שם עסקו ללא ידיעתו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

487. טענת השליחות, כביכול, הועלתה לראשונה בסיכומי ההגנה. אין בחומר הראיות, לרבות העדויות של אלון ובן חמו שהובאו לעיל, כל ביסוס ליחסי שליחות בין הנאשם ופוליפח.

488. אדרבא: עדותו של אלון, שהובאה לעיל, מחזקת את גרסת המאשימה: אלון העיד כי אוסאמה הזמין את הסחורה וביקש לפרוק אותה אצל הנאשם ולחייבו בגינה. אלון שוחח עם הנאשם, שנתן לו את פרטי העסק "פרץ רפאלי". כאשר חשבונית המס [ת/4] הוצגה לאלון – הוא אישר כי אוסאמה הוא ששילם בעד העסקה [פרוטוקול מיום 16.9.15, עמ' 16-17]. כלומר, גרסת הנאשם בעניין זה גם כבושה, גם סותרת את עצמה, וגם נסתרת בעדותו החיצונית של אלון.

489. לאור המקובץ יש לקבוע כי הנאשם כלל בספריו חשבונית מס אשר מתארת עסקה שהנאשם לא היה צד לה – עסקה בין פוליפח לבין גייסר – כאשר אוסאמה היה מזמין הסחורה והוא אשר שילם בעדה.

490. באשר ליסוד הנפשי – ברי כי הנאשם היה מודע למשמעות המיסויית של חשבונית המס. ראיות לכך הובאו לכל אורכו של פרק זה. חיזוקים לכך ניתן למצוא בהתנהלותו של הנאשם בנוגע לחשבונית מס זו – מהסכמתו לבקשת אוסאמה מאלון להנפיק את חשבונית המס על שם הנאשם, עד פעולתו היזומה של הנאשם לקבלה עובר להגשת הדו"חות למע"מ. כפי שהודה הנאשם במפורש בחקירתו, בהתייחס לחשבונית זו: **"לפני שמגישים את המע"מ פיקססו לי את זה. אני התקשרתי אליהם לשאול איפה החשבונית מס והם שלחו לי"** [ת/12(24), עמ' 7]. הנאשם אישר שזו הייתה ההתנהלות הקבועה מול החברות הללו, והפקידה של אותן חברות נהגה להעביר לנאשם את החשבוניות בפקס **"כדי שאקח את המע"מ"** [שם, עמ' 7].

491. לאור המקובץ יש לקבוע כי הנאשם השתמש בחשבונית מספר 10802/14 להקטנת חבותו במס, למרות שלא היה צד לעסקה מושא החשבונית.

492. יפים לענייננו הדברים שנאמרו ב-ע"פ 5783/12 גלם נ' מדינת ישראל (11.9.2014) [בפסקה 97]:

"עבירה חמורה נוספת מעוגנת בסעיף 117(ב)5 לחוק מע"מ, ועניינה ניכוי מס תשומות ללא חשבונית מס או מסמך אחר, כאמור בסעיף 38 לחוק מע"מ. הכוונה היא לניכוי מס תשומות ללא חשבונית כלל; על בסיס חשבונית מס פיקטיבית, מבלי שהיתה עסקה; או על בסיס חשבונית זרה, שניתנה על-ידי אדם זר שאינו קשור לעסקה כלשהי. אשר ליסוד הנפשי בעבירה זו, חזר בית משפט זה וקבע כי "הלכה פסוקה בדיני המס היא כי אדם המסתמך על חשבונית שאינה משקפת עסקת אמת לניכוי תשומות, מתכוון להקטין בדרך זו, שלא כדין, את סכום המע"מ שעליו לשלם, ובכך יש משום כוונה להתחמק מתשלום מס" (...)."

493. אשר על כן יש להרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 117(ב)5 לחוק מע"מ.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

סיכום הדיון באישום 11

494. המסקנה מן הדיון לעיל בפרשות השונות של אישום 11 – פרשת אכרס יאסין, פרשת אכרס מוסא ופרשת אוסאמה זוערוב – היא כי יש לזכות את הנאשם מ-4 מתוך העבירות שבהן הואשם בפרשת מוסא (בגין 4 החשבוניות של חברת אל דורג שבשליטת מוסא) ולהרשיע את הנאשם בכל יתר העבירות המיוחסות לו באישום זה, כלהלן:

א. ניהול, או הרשאה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות – ריבוי עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "בחוק מע"מ") וסעיף 220(4) בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה").

ב. הוצאת חשבונית מס, או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי לעשות, או להתחייב לעשות, עסקה שלגביה הוצאה החשבונית או המסמך האמור, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ ביחד עם סעיף 117(ב)(2) בחוק מע"מ.

ג. פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו – יש לזכות את הנאשם מ-4 מהעבירות לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ (בשל ח-ן המס המופיעות בסעיפים 1, 18, 20, 28 בטבלת מוסא, ולהרשיעו ב-45 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק המע"מ (18 החשבוניות בטבלת יאסין א', 3 החשבוניות בטבלת יאסין ב' ו-24 מתוך החשבוניות בטבלת מוסא).

ד. ניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 בחוק מע"מ מתוך מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס – עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ (בשל הרשעתו בפרשת זוערוב).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אישום 12 – הונאת נושים, עבירות פשיטת רגל והלבנת הון

האישום

1. הנאשם, בתקופה הרלבנטית וכמתואר באישום 11, ניהל את עסקיו תחת שמו של אביו בעת היותו מצוי תחת צו כינוס נכסים, וצבר הכנסות בסך 5,950,082 ₪, שעליהן לא דיווח לנאמן ולכונס הנכסים הרשמי.
2. הנאשם העביר ללא תמורה את עסקיו ואת רכושו על שם אביו על מנת להונות את נושיו ואת כונס הנכסים. בשלב מאוחר יותר, בכוונה להונות את נושיו, העביר 4 משאיות של העסק – מסוג מאן מ"ר 55-926-60; מסוג מאן מ"ר 90-560-55; מסוג וולוו מ"ר 51-976-59 ומסוג דאף מ"ר 20-390-51 – על שם בנו, ללא תמורה.
3. עבירות של הונאת נושים והוצאת חשבונית פיקטיבית הן "עבירות מקור" לעניין **חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000** (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**"). הנאשם הסתיר והסווה את הכספים שבהם בוצעו עבירות אלה, בסך כולל של 5,590,082 ₪, בדרכים שונות ובכללן:
 - א. עשה שימוש ב"עוסק המורשה" ובחשבון הבנק של אביו על מנת להסוות את הקשר שלו לכספים אלה ולהטמיעם במערכת הפיננסית;
 - ב. דאג שהאב יפקיד הכספים בחשבון הבנק כדי להרחיק עצמו מהכסף ומהחשבון;
 - ג. קיבל לידי חלק ניכר מהכספים במזומן דרך בלדרים שהעבירו הכסף מעזה;
 - ד. דאג לרשום את הרכוש של העסק על שם אביו.
4. במעשיו אלה, הנאשם – לאחר שהוצא נגדו צו כינוס – לא גילה לנאמן או לכונס הרשמי את כל נכסיו; לא מסר לנאמן את נכסיו; לא מסר לנאמן את מסמכי הנהלת החשבונות שלו; העלים חלק מנכסיו לאחר צו כינוס; סילק במרמה חלק מנכסיו; והשמיט דברים בעלי חשיבות בהודעותיו לנאמן ולכונס. כמו כן, במעשיו אלה, הנאשם הונה את נושיו. זאת ועוד: במעשיו אלה, הנאשם ביצע פעולות רבות ברכוש אסור, בכוונה להסתיר את מקורו ואת זהות בעליו, בהיקף של 5,950,082 ₪.
5. במעשיו האמורים, הנאשם הפר את הוראות החיקוקים כלהלן:
 - א. אי גילוי נכסים – עבירה לפי סעיף 1(2)16 ב**פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש]**, התש"ס-1980 (להלן: "**פקודת פשיטת הרגל**");

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 15-03-3767 מדינת ישראל נ' פרץ

- ב. אי מסירת מסמכים לנאמן – עבירה לפי סעיף 216(3) בפקודת פשיטת הרגל ;
- ג. העלמת נכסים – עבירה לפי סעיף 216(4) בפקודת פשיטת הרגל ;
- ד. סילוק נכסים במרמה – עבירה לפי סעיף 216(5) בפקודת פשיטת הרגל ;
- ה. השמטת דברים מהודעה – עבירה לפי סעיף 216(6) בפקודת פשיטת הרגל ;
- ו. הונאת נושים – עבירה לפי סעיף 439(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין");
- ז. הונאת נושים – עבירה לפי סעיף 439(ב) בחוק העונשין ;
- ח. איסור הלבנת הון – עבירות רבות לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון.

ראיות התביעה וסיכומיה

6. המאשימה לא הביאה עדים להוכחת אישום זה. לטענתה, הייתה מנועה מלזמן את אביו של הנאשם כעד מטעמה. הנאשם עצמו נמנע מלזמנו, דבר הנזקף לחובתו [סיכומי המאשימה – תחת הכותרת "אישום 12"].
7. המאשימה מבססת את הוכחת אישום זה בעיקר על דברי הנאשם. המאשימה הגישה כראיות מטעמה את אמרות הנאשם בחקירותיו במשטרה, שעיקריהן יובאו להלן.
8. ת/12(1) – הנאשם ציין כי הוא הבעלים של חברת פרץ תעשיה חקלאית (הכוונה ל-מיכה פרץ תעשייה חקלאית בע"מ; כלהלן בפסקה 12), ופעילות החברה כוללת, בין היתר, הובלת סחורה מנמל אשדוד עבור סוחרים מרצועת עזה, דרך אחסונה במושב מבטחים. הסוחרים שולחים משאיות שיובילו את הסחורה ממושב מבטחים למעבר כרם שלום, לאחר ביצוע התיאומים הנדרשים.
9. ת/12(22) – הנאשם סיפר שהעסק ("פרץ רפאל") רשום על שם אביו, אך הוא מנהל אותו בפועל [שם, עמ' 2-1]:
- הנאשם: **אני מנהל את העסק ועובד על שם אבא שלי רפאל פרץ בעוסק מורשה שלו. העסק רשום על שמו, אבא שלי לא עובד הוא פנסיונר בן 80+**
- החוקר: **הניהול השוטף של העסק, מי מנהל?**
- הנאשם: **רק אני, אני עובד ומנהל בעוסק מורשה של אבא שלי.**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

החוקר: **נתת למישהו ייפוי כוח או למישהו אחר לנהל את העסק?**
הנאשם: **לא, רק אני מנהל".**

10. כאשר הוצגו בפניו חשבוניות שהונפקו על שם העסק, אמר הנאשם: **"כן אני מזהה את החשבוניות מס האלו. אני רשמתי ומילאתי אותם ואני חתמתי עליהם והוצאתי אותם לאכרם יאסין לפי מה שהוא אמר לי להוציא לרשום על הלקוחות שלו. הוא גם שילם לי את כל הכסף הזה"** [שם, עמ' 6].

11. ת/24(12) – בהמשך לשאלת החוקר סיפר הנאשם שהתחיל לעבוד עם אכרם יאסין שנתיים וחצי לפני החקירה – מתחילת פעילותו בעסק של אביו, ביוני 2012 [שם, עמ' 1]:

הנאשם: **תחילת הפעילות היא ב 6/2012, זה בערך מתי שהתחלתי לעבוד עם העוסק מורשה של אבא שלי.**
חוקר: **למה התחלת לעבוד עם העוסק מורשה של אבא של מ.ע. 078949013?**
הנאשם: **כי הייתי בחברה שלי בצו כינוס וטיפלתי בכינוס ובינתיים המשכתי לעבוד עם העוסק מורשה של אבא בתיק של אבא".**

12. ת/25(12) – הנאשם התייחס לבקשת פשיטת הרגל משנת 2008, וסיפר כי הוגשה בעקבות קשיים כלכליים ובעיקר חובות לספקים שאליהם נקלעה חברה בבעלותו – **"מיכה פרץ תעשייה חקלאית בע"מ"**. הנאשם סיפר כי עוד לפני כן נפתחו נגדו הליכי הוצאה לפועל, אך הוא בחר בהליך של פשיטת רגל בעצת עו"ד. הנאשם אישר כי הוצג בפניו מסמך "התחייבות החייב עם הינתן צו כינוס" וכי מוכרות לו המגבלות החלות עליו, לרבות האיסור לעבוד כעצמאי ללא אישור. עוד אישר הנאשם כי הוא מכיר את צו הכינוס שניתן לו על ידי בית המשפט של פשיטת הרגל, מפי כב' השופטת נחמה נצר, שבו צוין במפורש כי חלות עליו המגבלות המנויות בסעיף 42א **בפקודת פשיטת הרגל**.

13. הנאשם הוסיף ואישר, בהקשר זה, כי רכב מסוג פולקסווגן טוארג מ"ר 64-001-33 משנת 2008 עוקל על ידי בנק לאומי. בעקבות כך אחיו, המתגורר באוסטרליה, קנה אותו מהבנק, אולם הרכב ממשיך לשמש את הנאשם ואשתו, והוצאות הרכב משולמות על ידי העסק פרץ רפאל, המנוהל על ידי הנאשם. הנאשם אישר כי לפני כן היה הרכב בבעלות אשתו, ולצורך רכישתו הם לקחו הלוואה. הרכישה של אחיו מהבנק כיסתה את ההלוואה [ת/25(12), עמ' 5]. בהתייחס לרכב פזיו מ"ר 88-466-28, השייך לאשתו של הנאשם, אמר כי מדובר ברכב ישן, וכרגע לא זכור לו אם יש רכב אחר בבעלותה [שם, עמ' 4].

14. העסק "פרץ רפאל" הוקם בשנת 2012. כאשר הנאשם נשאל מדוע העסק נרשם על שם אביו בן ה-80, ולא על שם הנאשם, השיב: **"אני לא יכול אני בצו כינוס"** [שם, עמ' 4]. בהמשך לכך אישר כי הקים את העסק על שם אביו מאחר שידע שאסור לו להקים עסק על שמו. עוד אמר הנאשם כי **"העסק תמיד היה קיים רק השם והבעלים השתנו על התיק של אבא"** [שם]. במקום אחר נשאל מדוע העסק הוקם, והשיב: **"הוא לא הוקם. הוא תמיד היה קיים באיחוד עוסקים של המושב"** [שם, עמ' 6]. בהמשך לכך עלה כי הוא זה שעומד בפועל מאחורי העסק [שם, עמ' 6-7]:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ש : מה התפקיד של אבא שלך בעסק?

ת : אבא

ש : מי מנהל את העסק

ת : אני

ש : מי נותן הוראות לעובדים ולפועלים?

ת : אני

ש : מי רוכש סחורה?

ת : אני

ש : מי אחראי על כל ביצוע העבודות בעסק?

ת : אני

ש : מי אחראי על כל הפקדות הכספים בעסק?

ת : הייתי שולח את אבא להפקיד

ש : אז הבוס בעצם זה אתה?

ת : כן.

15. על שם בנו של הנאשם רשומה משאית מסוג דאף מ"ר 51-390-20 משנת 2004, שאותה רכש הנאשם ממוסד בחורה, שנתיים לפני החקירה. עבור המשאית שילם הנאשם כ-70,000 ₪, חלק בשיקים וחלק במזומן, מהחשבון של העסק פרץ רפאל [שם, עמ' 6]. בהמשך לכך אמר הנאשם כי נרכשו במסגרת העסק, בשנתיים האחרונות, משאיות שאת כולן העביר על שם בנו החייל. אף אחת מהעסקאות הללו לא דווחה לכונס הרשמי, מכיוון שזה רשום על שם פרץ רפאל [שם, עמ' 7].

16. הנאשם אישר שהוא מנהל ומבצע את כל הפעולות בעסק על שם אביו [שם, עמ' 7], והודה כי העסק היה שלו [שם, עמ' 9; ההדגשה הוספה]:

ש : העסק הזה שפעלת במסגרתו על שם אבא שלך הוא היה שלך למעשה נכון?

ת : כן. הוא היה שלי."

17. בהמשך לאמירה זו הודה הנאשם כי לא דיווח על הכנסותיו מעסק זה לכונס הנכסים הרשמי, וזאת מאחר שהעסק רשום על שם אביו. עוד אמר הנאשם כי הוא ידע שהוא מנוע מלפתוח עסק על שמו, ולכן פתח את העסק על שם אביו [שם]. בהמשך אמר שוב שהוא ניהל וקבע הכל. עוד הודה שניהל את החשבון, על אף שלא היה מיופה כוח בחשבון [שם, עמ' 10].

18. לשאלה האם פתח עסק על שם אביו במטרה לחמוק מתשלומים לקופת פשיטת הרגל, השיב "לא יודע" [שם, עמ' 10].

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

19. הנאשם הודה שהחליט בעצמו להעביר רכוש על שם בנו, רפי פרץ, שהיה חייל באותה עת: "אני החלטתי על מנת שלא יעקלו את הרכוש". הבן לא שילם בעד הרכוש ולא השתמש בו. מדובר ב-4 משאיות: 2 משאיות מסוג מאן, מ"ר 55-926-60 ומ"ר 55-905-60; משאית מסוג וולוו, מ"ר 59-976-51; ומשאית מסוג דאף, מ"ר 20-390-51, שנמכרה מספר חודשים לפני החקירה לתושב חברון, בתמורה לסך כ-40,000 ₪ במזומן. הנאשם לא זכר מה עשה בכסף זה.

20. הנאשם לא ידע להעריך כמה כסף הרוויח העסק בשנה האחרונה, והפנה להנהלת החשבונות [שם, עמ' 11-12].

21. לנאשם הוקראו רשימות נכסים שרשומים על שמו ועל שם אשתו, ולגביהם טען כי דיווח על נכסים אלה לכונס הנכסים. לגבי הנכסים הרשומים על שם בנו הודה כי לא דיווח לכונס הנכסים אודותם, והסביר זאת בכך שהם נקנו על ידי העסק פרץ רפאל ולא על ידיו, ולכן לא היה אמור לדווח עליהם, למיטב ידיעתו. הנאשם העביר נכסים על שם בנו כי מצב העסק פרץ רפאל היה גרוע, ושיקים שניתנו לספקים בתקופת מבצע צוק איתן – חזרו. כל הציוד נרכש מרווחי העסק [שם, בעמ' 13].

22. הנאשם אישר כי על אף שקיבל, לבקשתו, אישור לעבוד כעצמאי [החלטת כב' השופטת נצר מיום 21.11.2011, צורפה ל-ת/25] – בחר שלא לעבוד כעצמאי. לשאלה מדוע פעל כך, השיב: "אין סיבה"; והכחיש שהתכוון להסתיר מהכונס את הכנסותיו [שם, עמ' 9].

23. הנאשם אמר כי דיווח לכונס על כל הכנסותיו, עובר לפשיטת הרגל ואחריה, עד שפתח את העסק על שם אביו, פרץ רפאל. לטענתו לא הבין שהיה אמור לדווח לכונס על הכנסותיו מהעסק על שם אביו, משום שעסק זה אינו רשום על שמו [שם, עמ' 9].

24. הנאשם אישר כי לא דיווח לכונס הרשמי על דמי השכירות שקיבל מאכרם יאסין בגין המחסן במשק 83 הרשום על שמו, וזאת ללא נימוק [שם, עמ' 7].

25. הנאשם מסר כי היה לו קשה לשאת בתשלום חודשי לכונס בסך 2,000 ₪. לפיכך ביקש וקיבל הפחתה של התשלום החודשי לסך 500 ₪ [שם, עמ' 8].

26. הנאשם הודה שקיבל הכנסות שעליהן לא דיווח כלל, לרבות לכונס הנכסים הרשמי, על אף שידע על חובתו לדווח על כל הכנסותיו [שם, עמ' 9].

27. כשהתבקש הנאשם להתייחס למשאית וולוו מ"ר 59-996-51, אמר [שם, עמ' 6]:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

"המשאיות היו רשומות על העסק פרץ רפי האבא ומאחר והחשבון קרס ופחדתי מעיקולים מספקים אז שמתי אותה על שמו של הבן כדי להמשיך להתנהל. ככה עשיתי עם כל המשאיות שרשומות על שם הבן שלי רפי פרץ".

28. ת/12 (28) – הנאשם נשאל מדוע חלק מהחשבוניות (שהוצגו לו, אשר אינן חלק מהאישומים הכלכליים) הוצאו על שמו (מיכה פרץ) וחלק על שם אביו (פרץ רפאל), והשיב: "כי אחרי הכינוס עבדתי בהתחלה על השם שלי ואחרי זה שיניתי לפרץ רפאל" [שם, עמ' 5].

29. בסיכומיה טוענת המאשימה כי מן המקובץ עולה בבירור שכלל הפעילות הכלכלית של הנאשם בוצעה תחת שם אביו, או תחת שם בנו. אלו הם מאפיינים של מרמה כלפי נוסיו של הנאשם בהליך פשיטת הרגל. לפיכך יש לראות בכך משום התקיימות הנסיבות האמורות בסעיף 439(א) בחוק העונשין ("הונאת נושים"), לאמור: "הנותן במתנה או מוסר או מעביר או משעבד נכס מנכסיו או גורם לאחת מאלה, בכוונה להונות נושה מנושיו, דינו מאסר שלוש שנים".

30. לטענת המאשימה, הנכסים שצבר הנאשם לזכות העסק "פרץ רפאל", הרשום על שם אביו, הם בעצם נכסים שלו עצמו. רישום הנכסים באופן זה מהווה, בפועל, העברה של נכסי הנאשם לבעלות אביו, כביכול, בכוונה להונות את נוסיו של הנאשם.

31. המאשימה מוסיפה וטוענת כי בכך מקיימים נכסים אלה את היסודות של "רכוש אסור", לעניין סעיף 3(א), סעיפים קטנים (1) – (4), בחוק איסור הלבנת הון; משום שהרכוש האמור מקורו בעבירה של הונאת נושים, הוא שימש לעבירה האמורה, אפשר אותה ונעברה בו העבירה של הונאת נושים. כלומר, מקורו של הרכוש שהנאשם הסווה כרכוש אביו או בנו הוא ב"עבירת מקור", ואף בו עצמו בוצעה "עבירת מקור".

32. המאשימה הפנתה להלכות שנקבעו בעניין סלכגי ובלס, שלפיהן עבירת המקור והלבנת ההון עשויות להתבצע במקביל [ע"פ 8551/11 כהן סלכגי נ' מדינת ישראל (12.8.2012)]; ע"פ 8325/05 בלס נ' מדינת ישראל (10.1.2007). בקשה לדיון נוסף בהלכה זו נדחתה]. בענייננו, הנאשם חפץ לעשות שימוש עתידי ברכוש, עשה כן, ביצע בו עסקאות וחי מאותו רכוש אסור.

33. המאשימה מטעימה כי כל פעולה עסקית של הנאשם ברכוש האמור הייתה בגדר פעולה ברכוש אסור. אין מדובר בפעולת הלבנה בודדת, אלא בהלבנת הון גורפת על פני שנים, שבהן הנאשם רשם את כל הכנסותיו על שם אביו, ולמעשה חי תחת הזהות הכלכלית של האב. הנאשם הודה כי ביצע הלבנת הון גם לגבי המשאיות הנזכרות, שאותן רשם על שם בנו כדי להסתירן.

34. מדובר בנכסים שמקורם בעבירת המקור; שכן הנאשם לא היה צובר נכסים אלה לולא היה עובד על שם אביו, ומבצע בכך עבירת מקור. לו היה הנאשם מנהל את עסקו לפי הוראות בית המשפט של פשיטת הרגל –

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

היה מנהל את עסקו במזומן, ללא אשראי וללא העסקת עובדים; והיה מדווח על כל הכנסותיו לכונס, ומשלם לקופת הכינוס.

35. לעניין התקיימות היסוד הנפשי בעבירה של הלבנת הון הפנתה המאשימה ל-ע"פ 9093/08 נאצר נ' מדינת ישראל (7.12.2011), פסקה 52; שם נפסק כי גם בעבירה של הלבנת הון חלה הלכת הצפיות. לפיכך, די למאשימה להוכיח כי הלבנת ההון נבעה באופן טבעי ממעשי הנאשם; כבענייננו. המאשימה הוסיפה וטענה כי לא נדרש להראות תחכום במעשי הנאשם, כדי להוכיח מטרת הסתרה; וחוסר תחכום אינו ראיה לתום לב [ע"פ 2333/07 תענד נ' מדינת ישראל (12.7.2010), פסקה 255]. ניהול עסקיו של הנאשם תחת כסות העסק של אביו, וקבלת תשלומים במזומן מאכרם יאסין – הסתירה את זהות בעליו של הרכוש האסור.

36. לאור המקובץ ביקשה המאשימה להרשיע את הנאשם באישום 12 במלואו.

ראיות ההגנה וסיכומיה

37. ההגנה הביאה כראיות מטעמה את עדות הנאשם בבית המשפט, ואת תלושי השכר שקיבל מן העסק פרץ רפאל, לשנים 2013 ו-2014 [נ/ו-17/א, בהתאמה]. לטענתה, התלושים מוכיחים את מעמדו של הנאשם כשכיר בעסק של אביו.

38. בעיקר, ההגנה מסתמכת על עדות הנאשם במשפט, שעיקריה הנוגעים לענייננו יובאו להלן.

39. הנאשם, בתחילת עדותו [פרוטוקול מיום 2.5.19], סיפר כי בעבר הייתה בבעלותו חברה שעסקה בייצור חממות, מבנים ובתי רשת; במסגרות כללית ובמתן שירות לחקלאים. לאחר שחברה בבעלותו נקלעה לקשיים, ובעקבות כך להליך של כינוס נכסים – הוא עצמו נכנס להליך של פשיטת רגל, בשל ערבותו האישית לחובות החברה.

40. במסגרת הליך פשיטת הרגל – אושר לנאשם להמשיך לעבוד כעצמאי, בתנאי שלא יעסיק עובדים, ושיעבוד במזומן בלבד, ללא אשראי. הנאשם לא הצליח לעבוד במסגרת המגבלות; כדבריו [פרוטוקול מיום 2.5.19, עמ' 241-242]:

"קיבלנו את פשיטת הרגל ואישרו לנו לעבוד כעצמאי על שם פרץ מיכה, רק ללא אשראים, ללא שיקים, אך ורק במזומן לעבוד. עבדתי תקופה קצרה, ראיתי שאי אפשר להמשיך ככה, שאני זקוק לאשראי ואי אפשר בלי אשראי לעבוד, פניתי לאבא שלי, פרץ רפאל, שהוא חבר באגודה שיתופית של מושב מבטחים. לכל חבר באגודה יש כרטיס חבר, פניתי אליו שייתן לי את הגיבוי שלו ואת הכוח שלו ואת הכוח עם הבנק שלו והצעתי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

לו שאעבוד איתו כשכיר בעסק. אני הבאתי לפרץ רפאל את עצמי, את הכוח, את היכולות, את העבודה, והוא ניהל את שאר הדברים עם הבנק, תשלומים לספקים".

41. בהמשך לאמור הגיש הנאשם את תלושי השכר שלו לשנים 2013 ו-2014 [נ/ו-17/א, בהתאמה]. תחילה, תחום העיסוק המרכזי של הנאשם היה מסגרות. בהמשך פנה אליו הסוחר העזתי אכרם יאסין (להלן: "יאסין"), והציע לו לפרוק עבורו מכולות שמגיעות לנמל אשדוד, ולאחסן את תכולתן במושב מבטחים. משם הן הובלו על ידי הנאשם, או על ידי חברת הובלות אחרת, למעבר כרם שלום. שם נבדקה הסחורה, ובכפוף לאישור הכנסתה לרצועת עזה – היא הובלה למזמיניה ברצועת עזה, באמצעות חברות הובלות עזתיות [שם, עמ' 242].

42. הנאשם סיפר שהשכיר ליאסין מחסן במשק 83, השייך למיכאל וסמדר פרץ (הנאשם ואשתו), והצמוד למשק 82, השייך לרפאל פרץ (אביו של הנאשם). בתחילה לא שולמה תמורה בעד השימוש במחסן; אך החל ממרץ-אפריל של שנת 2013 עד סוף שנת 2014 שילם יאסין לנאשם, בעד שכירת המחסן, סך 10,000 ₪ לחודש. הנאשם הודה כי לא דיווח על כך לכונס הנכסים.

43. הנאשם טען נגד האשמתו בהברחת הנכסים הנטענת באישום 12 כי אף אחד מנכסים אלה לא היה רשום על שמו. בנוגע למשאיות אשר הועברו על שם בנו של הנאשם, מסר [שם, עמ' 258]:

"הסיבה היחידה שהעברתי היא לא בשביל להבריח נכסים. העסק נקלע לקשיים כלכליים בעקבות צוק איתן. פחדתי שיטילו עיקולים על המשאיות וזה ייתקע לנו את העבודה, רשמתי אותם על שמו של הבן זמנית".

44. הנאשם הודה כי ידע על קיומן של המגבלות הנובעות מצו הכינוס, לרבות לעניין פתיחת תיק ברשות המיסים ועבודה כעצמאי ללא אישור. הוא לא זכר שביקש וקיבל אישור לעבוד כעצמאי בחודש מרץ 2011; אף כאשר הוצג בפניו האישור שקיבל מבית המשפט [צורף לת/12(25)]. עם זאת, לא שלל עבודה כעצמאי לאור קבלת אישור כאמור: **"... אם עבדתי ואני בצו כינוס, אז כנראה שאישרו לי"** [פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 287]. הנאשם אף אישר ציטוט מדבריו בחקירה נוספת [ת/12(24)], **"עבדתי בשיפוץ חממות במסגרות תחת השם פרץ מיכה, הכונס אישר לעבוד" – באומרו: "אם כתוב אז אמרתי. אני לא זוכר" [שם].**

45. לשאלת המאשימה, הנאשם הסביר כי עובר לפשיטת הרגל היה בעל חברה בע"מ, ואחר כך עבד כעצמאי, לאחר שקיבל את אישור בית המשפט [פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 288]. הנאשם הפסיק לעבוד כעוסק מורשה עקב הקושי לעבוד על בסיס מזומן (קרי: ללא אשראי) בלבד. אז החל לעבוד בעסק של אביו. הנאשם לא ידע לנקוב במועדים; אך אישר את דבריו בחקירתו כי החל לעבוד עם אביו בחודש יוני 2012 [פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 289; ת/12(24) שורה 6]. הנאשם שלל כי החל לעבוד עם אביו בשל הליך הכינוס: **"אני רציתי את התמיכה ואת העזרה שלו ולא לברוח, לא היה לי מה להבריח, הברחתי רק את עצמי"** [פרוטוקול

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

מיום 27.6.2016, עמ' 289]. לדבריו, אמר דברים לא נכונים בחקירות, והשיב על שאלות מתוך רצון לרצות את החוקרים; זאת בהנחה שהדברים יתבהרו "בחוץ". סיבה נוספת לכך ש"זרם" עם החוקרים, כהגדרתו, הייתה רצונו להביא לשחרורו של אביו, שהיה עצור בשב"כ [פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 289-290].

46. בהתייחס לאמירתו [ת/12(22), שורה 11] "אני מנהל את העסק ועובד עם העסק של אבא שלי, העסק רשום על שמו, אבא שלי לא עובד, הוא פנסיונר בן 80 פלוס" הסביר כי התכוון לומר שאביו, בגיל הפנסיה, אחראי על הבנקים; והוא עבד אצלו [פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 290]. הנאשם שלל הבאת אביו לעדות: "בגיל 80 להביא אותו?! היו לו גם כמה התקפי לב" [שם]. הנאשם אמר שאביו היה מודע לפעילויות של העסק והרכישות שנעשו על שמו, על אף שבחקירתו אמר האב דברים אחרים; וייתכן שהוא אמר את הדברים תחת לחץ או שיקר "מתמימות, מטיפשות..." [שם, עמ' 291]. הנאשם שב והבהיר שאביו אמנם לא היה בקיאה בפרטי הפרטים של כל העסקאות; אולם הכיר היטב את סוג הפעילות של העסק, חשבון הבנק נוהל על ידו וניתן לראות את ההפקדות שביצע בחשבונות הבנק. הנאשם אישר שהועסקו בעסק של אביו נהגים וסבלים [פרוטוקול מיום 27.6.2016, עמ' 290-292].

47. הנאשם התייחס לחקירתו במשטרה, בנוגע לדברים שאמר לגבי העברת נכסים ואי עמידה בהתחייבויותיו כפושט רגל [ת/12(25)], והסביר כי בחקירתו אמר את הדברים מתוך הנחה שבהמשך, עם הצגת המסמכים, תתבהר האמת.

48. הנאשם הודה כי הוא זה שכתב את החשבונות בעסק ואף חתם עליהן בשם אביו. לדבריו, כך נהוג בעולם העסקים: "מבחינתי זה בסדר גמור. פרץ רפאל עוסק מורשה אגודה שיתופית על ידי החבר פרץ רפאל. כשמוציאים חשבונות בעסקים אחרים הפקידה חותמת בשם העסק" [פרוטוקול מיום 7.7.2016, עמ' 312]. בהמשך לכך אישר את טענת המאשימה כי מיום מעצרו לא הייתה כל פעילות בעסק "פרץ רפאל", באומרו [שם, עמ' 312-313]:

"לא נסגר שום חשבון, אני עצור, אני עובד עם אבא שלי מנהל את הלוגיסטיקה, את הסגירות חשבון ולא נסגר כלום כי נעצרתי.

ש. בעצם מה שאתה אומר לי אין עסק ואין חשבונות ואין כלום?
ת. נכון".

49. בסיכומיה, בפרק אודות אישום 12, טענה ההגנה כי ניהול העסק תחת שם האב היה ממשי, ובעל השלכות משפטיות ממשיות; שהרי האב לא יכול היה להתנער מחבותו בגין חיובי העסק "פרץ רפאל". ממילא, לפי הטענה, לא ניתן להתכחש לזכויות האב בנכסי העסק. הכונס ידע כי הנאשם חדל לעבוד כעוסק, והפך לשכיר בעסק של אביו, ולא דרש כל הסברים לכך. לעסקו של האב הייתה אישיות משפטית נפרדת, וכשירות לזכויות וחובות, ולא ניתן להיפרע ממנו את חובותיו של הנאשם מלפני כן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

50. אין בסיס לטענת המאשימה כי הנאשם צבר הכנסות, שלא דווחו לכונס, בסך כ-6 מיליון ₪; או כי היו לנאשם הכנסות מיאסין שלא נרשמו בספרים. סכום זה אינו מביא בחשבון את ההכנסות מן המקורות האחרים; כגון הובלת תוצרת חקלאית, הובלות מנמל אשדוד לאחים תורג'מן, הכנסות מבניית חממות ובתי רשת, מעבודות שופל וממכירתם של השופלים. סכום זה גם אינו מביא בחשבון את הוצאות העסק, שיש לנכותן מן ההכנסות. ההגנה הפנתה, בהקשר זה, לטפסי הדיווח של הכונסר [ת/56], שלפיהם על פושט רגל עצמאי לדווח על הכנסתו שלו עצמו מן העסק, ולא על כל הכנסות העסק. עוד הפנתה ההגנה לטענת המאשימה עצמה כי הכסף המזומן שימש להוצאות העסק; והסיקה מכך שממילא נושי הנאשם לא יכלו להפיק תועלת מכסף זה. לא הכנסות העסק רלבנטיות, אלא המשיכות הפרטיות מן העסק, לאחר ניכוי הוצאותיו. ההגנה טענה, אפוא, כי לא הוכח שהנאשם הסתיר הכנסות מן העסק שניהל, העולות על שכרו המדווח בסך 6,000 ₪ בחודש.

51. לא עמדה לפני הנאשם חלופה אחרת להפקת רווח כספי, מלבד התנהלותו במסגרת העסק של אביו, שהייתה בה תועלת גדולה יותר לנושים. אדרבא: לפני תחילת עבודתו בעסק של אביו משך הנאשם מעסקו רק כ-5,000 ₪ [ת/56]. לפיכך, העובדה שהנאשם עבר לעבוד אצל אביו רק הועילה לנושים; בשים לב למגבלות שהוטלו על התנהלותו העסקית העצמאית.

52. ההגנה הוסיפה וטענה כי לא הוכחה העברת נכס כלשהו, ללא תמורה, מן הנאשם לאביו. עסקו העצמאי של הנאשם, שהיה מנוע מהעסקת עובדים ומנטילת אשראי, היה חסר תוחלת כלכלית, ולפיכך נטול שווי – מלבד כושר ההשתכרות של הנאשם, שהוא הדבר היחיד שהנאשם העביר לאביו, ואשר אינו "נכס" לעניין איסור הברחת נכסים. הנאשם קיבל משכורת בתמורה לכושר השתכרותו, ולנכסים שנצברו בעקבות עבודתו בעסק "פרץ רפאל". לא הוצג מאזן נכסים והתחייבויות, ולא הוכח ששווי כושר השתכרותו עלה על גובה משכורתו. לעניין המוניטין של הנאשם – לא הוכח שהיה כזה; לא הוכח שאפילו היה כזה, הוא הועבר לעסק של אביו; ומכל מקום לא הוכח שוויו.

53. עוד טענה ההגנה, בהתייחס להעברת המשאיות על שם בנו של הנאשם, כי לא הוכח קיומם של נושים לעסק "פרץ רפאל" שניתן היה להונות אותם בדרך זו. מכל מקום, מבחינת הנושים אין נפקות בין מצב שבו המשאיות רשומות על שם העסק של האב, "פרץ רפאל"; לבין מצב שבו המשאיות רשומות על שם הבן, רפי פרץ; משום שכך או כך הן לא היו ואינן רשומות על שם הבעלים האמיתי לגישת המאשימה, הוא הנאשם. לפיכך, אין משום הברחת נכסים בהעברת הרישום כאמור.

54. לטענת ההגנה, העובדה שהנאשם ניהל את עסקו של אביו אינה מלמדת שהעסק היה שייך לנאשם. אדרבא: ייחוס עסקו של האב לנאשם פוגע בקניינו של האב, ומהווה "הברחה הפוכה" מקניין האב לנושי הנאשם. ההגנה הפנתה, בהקשר זה, ל-ר"ע 416/86 דנון נ' עמר (4.9.1986).

55. ההגנה טענה גם שלא הוכחו עבירות של הלבנת הון. מלבד אותם 10,000 ₪ בחודש, שהנאשם קיבל מיאסין כדמי שכירות בגין המחסו, שלא היה שייך לעסק אלא לנאשם ולאשתו באופן פרטי – לא הוכח קיומם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

של רווחים "שחורים" של העסק שהוטמעו במערכת הבנקאית. אפילו הוסתרו כספים "מתחת לבלטות" של הנאשם, דבר שלא הוכח – אין בכך משום הלבנת הון. כמו כן, לא הוכחה "מטרה" מהמטרות הנדרשות בחוק הלבנת הון.

56. המאשימה לא הביאה ראיה על מה שאמר האב. לפי סעיף 110 בחוק מע"מ, ממילא אין לחקור את הורי הנישום. לפיכך, הנאשם לא היה צריך לסתור את הדברים שנטען בעלמא כי אביו אמר, כגון על ידי כך שיזמן את אביו לעדות.

57. לבסוף, ההגנה העלתה טענת הגנה מן הצדק; בהתבסס על עדות נציג הכונ"ר כי ענייננו הוא המקרה היחיד שבו ננקט הליך פלילי נגד פושט רגל.

58. לאור המקובץ ביקשה ההגנה לזכות את הנאשם מאישום 12 – הונאת נושים, עבירות פשיטת רגל והלבנת הון.

דיון

59. פרקליטיו של הנאשם טענו בשמו טענות מלומדות. חסרונו העיקרי הוא היותן תלושות מן המציאות העסקית של הנאשם, שאותה תיאר בעצמו בחקירותיו.

60. כמבואר בפרק אודות טענת ה"זוטא" של הנאשם – החלטנו לדחות טענה זו, ולקבל את הודעותיו במשטרה, שבהן כלולות הודאות בעניינים רבים, כראיות בהליך.

61. הפרוטוקולים של חקירות הנאשם במשטרה, שמתוכן צוטט לעיל, משקפים בבירור תשובות נינוחות של הנאשם לשאלות נינוחות שהופנו אליו. התמליל משקף הפסקות שגרתיות בחקירה [כגון ב-ת/12(25)], שורות 109 ו-369]. ניכר כי החוקרים אפילו אינם נדרשים להתאמץ כדי לחלץ מפיו של הנאשם הודאות כאלה ואחרות, משום שהוא פורש את גרסתו תוך היענות רחבה לשאלות.

62. יתר על כן: ניכר בנאשם, לעתים תכופות, שהוא תופס את חובותיו החוקיות באופן מצומצם ופורמאליסטי. הנאשם מייחס לעצמו, בסלחנות עצמית כלפי מניעיו ה"הישרדותיים", פרקטיקות עוברות חוק של ניהול עסקים. ניתן להתרשם כי הנאשם אינו מנסה לשקר כדי למלט עצמו מן הדין, אלא מוסר דברים כהווייתם, באופן המשקף אדישות ערכית כלפי התנהלותו הלא-חוקית.

63. לדוגמא, מוטיב עקבי בדברי הנאשם הוא כי, משנאסר עליו לנהל את עסקו, תוך העסקת עובדים ונטילת אשראי, בשמו הוא – הנאשם פשוט "דילג" לכסות הפורמאלית של ה"עוסק מורשה" של אביו, שלא היה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

בשימוש, והמשיך לנהל את עסקו משם; כאילו היה קצין שריון המדלג מן הטנק השרוף שלו לטנק אחר, שעדיין מסוגל לנוע ולהילחם. כלומר, מבחינת הנאשם, הוא "הסתדר" עם המגבלה ו"פתר את הבעיה", כביכול, בכך שמצא מסגרת לניהול עסקו; תוך שהוא עוקף את המגבלות החלות עליו, באופן שיש בו משום הונאת הנושים והפרת הוראותיו של בית המשפט בהליך פשיטת הרגל. על רקע דבריו האותנטיים בחקירותיו – קשה להתייחס באמון אל דבריו בעדותו, לאחר שהועמד על אי-החוקיות העולה מגרסתו הראשונה, שלפיהם עבד, כביכול, כמנהל שכיר בעסק של אביו, מתוך ציות מלא למגבלות האמורות.

64. לדוגמא, בעניין העסקת עובדים על ידי העסק – בניגוד לאיסור שהוטל עליו במסגרת פשיטת הרגל – אמר הנאשם [ת/12(25), שורה 99]:

ש. **אני מבין שאמרו לך לא להעסיק עובדים אז פתחת עסק על שם אבא שלך ושם העסקת עובדים?**
ת. **כן לא מסתיר את זה."**

65. ביטוי נוסף לזיקתו האמיתית של הנאשם לעסק "פרץ רפאל" נמצא בתשובותיו המתחמקות של הנאשם לשאלות בדבר עקבות ההוצאות והתקבולים של העסק:

ש. **האם רפי פרץ (האב – הח"מ) שילם עבור ההוצאות של העסק של רפי פרץ?**

ת. **אני ניהלתי את הכל.** (הנאשם מתחמק מלהתייחס לשאלה מי נשא בפועל בעלויות העסק, ועובר ל"אזור הנוחות" של הגרסה הניהולית – הח"מ)

ש. **האם רפי פרץ קיבל לידיו את התקבולים שהעסק קיבל.**

ת. **כן, הפקדנו לחשבון של פרץ רפי.** (הנאשם מתחמק מלהתייחס לשאלה מי זכה בפועל בתקבולי העסק, ועובר ל"אזור הנוחות" הטכני של אופן ההפקדה – הח"מ)

ש. **מי הפקיד?**

ת. **האבא היה עושה הפקדות.**

ש. **מי קבע איזה כסף ייכנס ולאן יצא?**

ת. **אני ניהלתי את העסק.**

ש. **אז מי קבע לאן ייצא הכסף שבחשבון?**

ת. **אני קבעתי.**

ש. **אז למעשה אתה ניהלת את החשבון?**

ת. **אני לא הייתי מיופה כוח בחשבון, אבל ניהלתי את החשבון.**

ש. **אז למעשה העסק היה רשום על שם אבא שלך, וגם חשבון הבנק של העסק מסיבה אחת והיא כדי להסתיר את העובדה שהיו לך הכנסות והיה לך רכוש בעסק שהייתה לך שליטה מלאה בו מפני כונס**

הנכסים הרשמי, ובכך לחמוק מתשלום חובותיך לקופת פשיטת הרגל, נכון?

ת. **לא יודע."** (הנאשם אינו שולל את ההטחה כי התכוון להונות את נושיו – הח"מ)

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

66. כלומר, לא הנאשם נתן שירותים לעסק; ואביו, בעל העסק כביכול, נשא בסיכון ובסיכוי הכספיים – אלא להפך: הנאשם שלט בעסק, ואביו סייע בפעולה הטכנית של ביצוע ההפקדות בבנק. מתוך התחמקותו של הנאשם יש להסיק כי הנאשם, ולא אביו, היה הנושא בעלויות והזכאי לרווחים.

67. גם בעדותו לפנינו הבהיר הנאשם את הזיקות שלו ושל אביו לעסק "פרץ רפאל" [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 242; ההדגשות הוספו. ראו גם, בדומה לכך, שם עמ' 245]:

"אני הייתי בעל השליטה בחברה והייתי חייב ללכת להליך של פשיטת רגל, כי אני חתום על ערבות אישית. הלכנו להליך הזה, קיבלנו את פשיטת הרגל ואישרו לנו לעבוד כעצמאי על שם פרץ מיכה, רק ללא אשראים, ללא שיקים, אך ורק במזומן לעבוד. עבדתי תקופה קצרה, ראיתי שאי אפשר להמשיך ככה, שאני זקוק לאשראי ואי אפשר בלי אשראי לעבוד, פניתי לאבא שלי, פרץ רפאל, שהוא חבר באגודה שיתופית של מושב מבטחים. לכל חבר באגודה יש כרטיס חבר, פניתי אליו שייתן לי את הגיבוי שלו ואת הכוח שלו ואת הכוח עם הבנק שלו והצעתי לו שאעבוד איתו כשכיר בעסק. אני הבאתי לפרץ רפאל את עצמי, את הכוח, את היכולות, את העבודה, והוא ניהל את שאר הדברים עם הבנק, תשלומים לספקים.

ש. במה עסק אביך?

ת. אבי עסק בחקלאות רוב הזמן, התעסק גם במסגרות עם אחד האחים.

ש. בתקופה של 2012 מה היה עם העסק של אביך?

ת. נכנסתי לפעילות עם אבא לקראת סוף 2012, המשכתי באותה פעילות שעסקתי בה לפני, בניית חממות, בתי רשת, סככות, איסוף פסולת ברזל, כל מיני דברים."

68. כלומר, לא הנאשם, שדרכו העצמאית הוגבלה, המיר ניהול עסק עצמאי בכך שהשכיר את שירותיו לעסק של אביו – אלא האב, שהחזיק ב"משאב" של שם שאין עליו מגבלות (ושבפועל לא נעשתה במסגרתו כל פעילות), השאיל את שמו לעסקו של הנאשם.

69. הנאשם הודה כי למעשה העסק "פרץ רפאל" חדל להתקיים עם מעצרו. אביו, לכאורה בעל העסק, לא פעל למנות לעסק מנהל שכיר אחר, שימלא את מקומו של הנאשם. זהו ביטוי נוסף לזהות המהותית של העסק "פרץ רפאל" עם עסקיו של הנאשם – לאחר שנבצר מן הנאשם, מבחינה חוקית, להמשיך לנהל את עסקיו תחת החברה בשליטתו ותחת שמו הוא. מסקנה עובדתית ברורה זו שומטת את הקרקע מתחת לניתוח המלומד של פרקליטי הנאשם.

70. הנאשם לא הביא לעדות את אביו, או כל אדם אחר, שהיה עשוי לתמוך בגרסתו המאוחרת כי פעל כשכיר בעסק של אביו – להבדיל מן העולה מדבריו הראשונים, שלפיהם הפעיל, תחת שם אביו, את העסק הוותיק שלו עצמו. מחדל ראייתי זה נזקף לחובת הנאשם בעוצמה מוגברת, לנוכח דברי האב בחקירתו כי הנאשם לא מסר לו דין וחשבון על פעילותו בעסק [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 292]. בנסיבות אלה, יש להניח שלו הובא

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

האב לעדות – היה מאשר את הדברים שצוטטו מפיו במסגרת שאלה לנאשם [שם, עמ' 291], ללא התנגדות ההגנה למהימנות הציטוט, כלהלן:

"ואני אומרת לך שכשהוא נחקר, הוא אמר שאין לו מושג לגבי העסק שאתה מנהל על השם שלו. שואלים אותו לגבי רכבים שרשומים על השם שלו והוא אומר שהוא לא יודע כלום. שואלים אותו על מלגזה והוא אומר שהוא לא יודע, מציגים לו פלט של בעלויות רכבים על השם שלו, עם תעודת זהות שלו, הוא אומר "תאמינו לי שאני לא יודע מכל זה". בפלט הזה רשומות שתי מלגזות נוספות. הוא אומר "תאמינו לי אני לא יודע איך רשם את זה על השם שלי". שואלים אותו, גם איך זה כבר עבר מהשם שלו לשם של הנכד רפאל, שזה הבן שלך, והוא אומר "אני לא יודע, אם הייתי יודע הייתי אומר לכם". ככה ממשיכים איתו והוא אומר "תאמין לי אני לא יודע מכל זה כלום, אני אף פעם לא שמעתי את המילה הזאת, על השאלות ששואלים וחוזר ואומר שהוא לא יודע כלום מכל זה". שואלים אותו אם הוא יודע אם העסק של מיכה הוא רווחי הוא אומר שאני לא יודע ולא נכנס לכיס שלו, אני חי מביטוח לאומי, מיכה לא בא לתת לי דין וחשבון. שואלים אותו על חשבון בנק והוא מדבר על חשבון בנק בסניף אופקים ששם נכנס הכסף של הפנסיה, הוא אומר שאתה לא משתמש בחשבון הזה, שאתה לא מיופה כוח בחשבון הזה. הוא אומר "המשק על שמי אבל מי שמנהל את העסק זה מיכה" יש כאן עוד פירוט ובשורה התחתונה הסיפור הכללי של העדות שלו, הוא שאין לו מושג ממה שקורה בעסק, אין לו שום מעורבות ושום נגיעה בדיוק בנושאים שקודם לכן אמרת שהוא היה מעורב בהכל. יש לך הסבר?"

לנאשם לא היה הסבר.

71. יוזכר כי המאשימה לא הייתה רשאית להעיד את אביו של הנאשם כעד תביעה מטעמה; שהרי "במשפט פלילי אין הורה וילד כשרים להעיד האחד לחובת משנהו" [פקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971, סעיף 4; ההדגשה הוספה]. אולם, לו ההגנה הייתה מעידה את האב כעד הגנה מטעמה – הייתה העדות כשרה גם לחובת הנאשם; שהרי "נקרא הורה או ילד להעיד זה לזכותו של זה, תהא העדות, בין בחקירה ראשית ובין בחקירה שכנגד מטעם התביעה, כשרה לשמש ראיה להוכחת אשמתו של הנאשם" [שם, סעיף 6]. לפיכך, יש לזקוף לחובת ההגנה את אי-העדתו של האב, המשקפת הנחה כי לו העיד – הייתה עדותו מסבכת את הנאשם [ע"פ 437/82 סלומון אבו נ' מדינת ישראל (6.4.1983)].

72. מחדל ראייתי זה, של אי הבאת האב לעדות שתמוך בגרסת הנאשם, מהווה "בניין אב" למחדל ראייתי כללי ורועם מצד הנאשם, שהמאשימה עמדה עליו [פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 306]: אם, כדבריו, לא עמד בו כוחו להתנגד להיפוזות שהוטחו בו בחקירתו, ורצה רק להיחלץ מן החקירות, במטרה להיאבק על חפותו במשפט [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 289; פרוטוקול מיום 7.7.16, עמ' 295] – הכיצד לא מימש זאת במסגרת פרשת ההגנה; לרבות על ידי העדת עדים, הגשת מסמכי עסק שנתפסו בחקירה והעתקם נמסר להגנה, והגשת חוות דעת חשבונאית שתכמת את ההיקף הנכון, לגרסת הנאשם, של התנהלותו הכספית?! על רקע מחדל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

ראייתי מקיף זה – הכחשותיו של הנאשם, במשפט, את שטף תשובותיו במשטרה, מחווירות כסתמיות ובלתי מהימנות.

73. הנאשם תיאר בנינוחות גם את רישום המשאיות של העסק על שם בנו, ואת שימושו במכונית פולקסוואגן טוארג הרשומה על שם אחיו החי בחו"ל – כאילו מדובר ב"תכנון מס" לגיטימי שבו העסק נבנה במתכונת שתקטין חבויית מס; ולא בהברחת נכסים בוטה מקופת הכינוס ומן הנושים [כלעיל בפסקאות 13, 15 ו-27]. כדברי הנאשם בעדותו לפנינו [פרוטוקול מיום 2.5.16, עמ' 258]: **"הסיבה היחידה שהעברתי (את 3 המשאיות על שם בנו של הנאשם – הח"מ) היא לא בשביל להבריח נכסים. העסק נקלע לקשיים כלכליים בעקבות צוק איתן. פחדתי שיטילו עיקולים על המשאיות וזה יתקע לנו את העבודה, רשמתי אותן על שמו של הבן זמנית"**. אין צריך לומר כי גם לגרסה זו – מדובר בהברחת נכסים כדי להכשיל אכיפת חיובים על ידי נושים בכלל, שבפועל הייתה כרוכה, כתוצאה טבעית של המעשה, גם בהברחת הנכסים מקופת הכינוס בפרט. אין נפקות לכך שהנושים לא הפסידו מן ההעברה מ"פרץ רפאל" (האב) לרפי פרץ (הבן). הנושים הפסידו מכך שהמשאיות לא נרשמו על שם בעליהן האמיתי, הנאשם.

74. ניתן להיווכח כי "ניוד" נכסים בין בני המשפחה – האב, הבן והנאשם – כך שיירשמו, בכל הקשר נתון, על שם מי ש"חסותו" לאותו נכס תניב לעסק יתרונות פסולים הגלומים בעקיפת הדין – הייתה שיטתית אצל הנאשם.

75. הנאשם היה כל כך אדיש לשאלת החוקיות של ניהול עסקיו עד שאפילו לא זכר אם ביקש מבית המשפט של פשיטת הרגל אישור לעבודה כעצמאי [פרוטוקול מיום 27.6.16, עמ' 287]. ואמנם, משתמע שהחל לעבוד כעצמאי עוד לפני שניתן לו, ביום 21.11.11, האישור לכך (במגבלות).

76. להודאות הנאשם אשר נסקרו לעיל, שהתקבלו כראיה לאחר שנדחו טענות ה"זוטא" מטעם ההגנה – מצטרף הרבה יותר מאשר "דבר מה"; לרבות חדילת הפעילות בעסק "פרץ רפאל" עם מעצרו של הנאשם; הימנעות הנאשם מלהעיד את אביו בפרט, ומהבאת כל ראיה פוזיטיבית אחרת כתמיכה בגרסתו בכלל; ורישום המשאיות על שם בנו החייל של הנאשם, שבעליל לא היה בעל יכולת כלכלית לרכוש.

77. המסקנה, אפוא, מעבר לספק סביר, היא כי הנאשם ניהל את עסקו שלו; כשהוא מסווה את הפעילות העסקית, ומפקיד בבנק את תקבוליה הכספיים, תחת שם העסק של אביו; ואף רושם את הבעלות על המשאיות על שם בנו; הכל כדי להשתמט ממגבלות וחובות חוקיות שהיו עלולות, לו ציית להן, "לחסום שור בדישו". הנאשם עבר על מגבלות וחובות חוקיות אלה כדי להרוויח כסף לטובת עצמו, ולחסוך לעצמו את הצורך לחלוק בו עם רשויות המס ועם נושיו.

78. בהתנהלותו זו צבר הנאשם הכנסות במיליוני ₪, כמפורט לעיל בפרק על אישום 11.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

79. הנאשם העיד כי הפקיד את הכנסות העסק בבנק, כדבר שבשגרה, תוך הסתייעות באביו [כלעיל בפסקה 14]. במקביל, גם השתמש לצורכי העסק בכספים במזומן שקיבל, ללא רישום וללא דיווח [כמפורט בפרק על אישום 11]; דבר שחסך את הצורך להשתמש בכספים אחרים שהיו מופקדים בבנק. בכך הלבין הנאשם את כספי העסק שלו, שאותו ניהל תחת שם אביו. הנאשם הסווה את העובדה כי זהו כספו שלו, קרי: הסווה את הקשר שלו לכספים אלה, לחשבון הבנק שבו הופקדו על ידי אביו, ולעסק שלצרכיו שימשו.

80. הנאשם ביצע, אפוא, עבירות מס והונאת נושים המהוות "עבירות מקור"; שנוכח ההסתרה וההסוואה של הכספים שהופקו מהן – הן גם בגדר הלבנת הון.

81. לאור הדברים הללו שוכנענו, מעבר לספק סביר, כי הנאשם ביצע את המעשים ועבר את העבירות, כמיוחס לו באישום 12 של כתב האישום (המתוקן בשנית).

82. לפיכך אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות כלהלן:

א. אי גילוי נכסים – עבירה לפי סעיף 216(1) **בפקודת פשיטת הרגל** [נוסח חדש], **התש"ס-1980** (להלן: "**פקודת פשיטת הרגל**");

ב. אי מסירת מסמכים לנאמן – עבירה לפי סעיף 216(3) **בפקודת פשיטת הרגל**;

ג. העלמת נכסים – עבירה לפי סעיף 216(4) **בפקודת פשיטת הרגל**;

ד. סילוק נכסים במרמה – עבירה לפי סעיף 216(5) **בפקודת פשיטת הרגל**;

ה. השמטת דברים מהודעה – עבירה לפי סעיף 216(6) **בפקודת פשיטת הרגל**;

ו. הונאת נושים – עבירה לפי סעיף 439(א) **בחוק העונשין, התשל"ז-1977** (להלן: "**חוק העונשין**");

ז. הונאת נושים – עבירה לפי סעיף 439(ב) **בחוק העונשין**;

ח. איסור הלבנת הון – עבירות רבות לפי סעיף 3(א) **בחוק איסור הלבנת הון**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

סוף דבר

תוצאת כל האמור לעיל היא :

אישום 1

הנאשם מזוכה מעבירות של **קשירת קשר לפשע** (סיוע לאויב במלחמה), עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק (בכתב האישום צוין בטעות כי מדובר בעבירה לפי סעיף 52 לחוק בצירוף סעיף 59) ומעבירה של **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.

הנאשם מורשע בעבירות הבאות :

1. **מגע עם סוכן חוץ**, עבירה לפי סעיף 114 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
2. תחת סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005, הנאשם מורשע ביצוע עבירה של **איסור פעולה ברכוש טרור** לפי סעיף 32(א)(1) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.
3. **קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות)**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק.
4. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

אישום 2

הנאשם מזוכה מעבירה של **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.

הנאשם מורשע בעבירות הבאות :

1. תחת סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005, הנאשם מורשע בביצוע עבירה של **איסור פעולה ברכוש טרור** לפי סעיף 32(א)(1) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.
2. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

אישום 3

הנאשם מזוכה מעבירה של **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.

הנאשם מורשע בעבירות הבאות :

1. תחת סעיף 9(א)(1) לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005, הנאשם מורשע בביצוע 3 עבירות של **איסור פעולה ברכוש טרור** לפי סעיף 32(א)(1) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

2. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

אישום 4

הנאשם מזוכה מעבירות של **סיוע לאויב במלחמה**, עבירה לפי סעיף 99 לחוק.
הנאשם מורשע בעבירות הבאות:

1. תחת עבירה לפי סעיף 9(א) לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005 + סעיף 25 לחוק,

הנאשם מורשע בניסיון לביצוע עבירה של **איסור פעולה ברכוש טרור** לפי סעיף 32(א) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 בצירוף סעיף 25 לחוק.

2. **ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק + סעיף 25 לחוק.

אישום 5

לאור קביעתנו, שאישום זה חופף לאמור באירוע השלישי באישום השלישי והנאשם כבר הורשע בנוגע לעובדות אלה כאמור שם באישום השלישי – הנאשם מזוכה מאישום 5.

אישום 6

אנו מזכים את הנאשם מעבירות קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) – עבירה לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ד-2007 (להלן: "חוק הפיקוח") + סעיף 25 לחוק;

אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) עבירה לפי סעיף 499(א) לחוק, וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

אישום 7

לבקשת המאשימה בסיכומיה אנו מזכים את הנאשם מעבירת ניסיון להעברת חומר דו שימושי ללא רישיון לפי סעיף 20 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ד – 2007 וסעיף 25 לחוק העונשין ומעבירה של קשירת קשר לעוון (העברת חומר ללא רישיון) לפי סעיף 499(א) לחוק.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות), לפי סעיף 499(א)1 לחוק וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק בצירוף סעיף 25 לחוק.

אישום 8

הנאשם מזוכה מחמת הספק מכל העבירות שיוחסו לו באישום זה.

אישום 9

הנאשם מורשע בביצוע עבירות רבות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

אישום 10

בהתאם להסכמת הצדדים ובהתאם להחלטה בעניין "אין להשיב לאשמה" מיום 17.3.16, עמ' 2, הנאשם מזוכה מעבירות של ניהול ספרים "בסטייה מהותית מן ההוראות", לפי סעיף 117(א)7 סיפה **בחוק מע"מ**.
אנו מרשיעים, את הנאשם באי-ניהול חלק מהספרים שאותם היה צריך לנהל; ובניהול בסטייה מהותית מההוראות של חלק אחר מהם; עבירות לפי סעיף 216(5) **בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]**.

אישום 11

הנאשם מזוכה מ-4 מהעבירות לפי סעיפים 117(ב)6 **בחוק מע"מ** וסעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה** ומ-4 מהעבירות לפי סעיף 117(ב)1 **בחוק מע"מ**, שבהן הואשם בפרשת מוסא (בגין 4 החשבוניות של חברת אל דורג שבשליטת מוסא).

הנאשם מורשע בעבירות הבאות:

1. ניהול, או הרשאה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות – ריבוי עבירות לפי סעיף 117(ב)6 **בחוק מע"מ** וסעיף 220(4) **בפקודת מס הכנסה**.
2. הוצאת חשבונית מס, או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי לעשות, או להתחייב לעשות, עסקה שלגביה הוצאה החשבונית או המסמך האמור, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות – 18 עבירות לפי סעיף 117(ב)3 **בחוק מע"מ** ביחד עם סעיף 117(ב)2 **בחוק מע"מ**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ

3. פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו – 45 עבירות לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ.
4. ניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 בחוק מע"מ מתוך מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס – עבירה לפי סעיף 117(ב5) בחוק מע"מ.

אישום 12

אנו מרשיעים את הנאשם בעבירות כלהלן:

1. אי גילוי נכסים – עבירה לפי סעיף 216(1) בפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980 (להלן: "פקודת פשיטת הרגל");
2. אי מסירת מסמכים לנאמן – עבירה לפי סעיף 216(3) בפקודת פשיטת הרגל;
3. העלמת נכסים – עבירה לפי סעיף 216(4) בפקודת פשיטת הרגל;
4. סילוק נכסים במרמה – עבירה לפי סעיף 216(5) בפקודת פשיטת הרגל;
5. השמטת דברים מהודעה – עבירה לפי סעיף 216(6) בפקודת פשיטת הרגל;
6. הונאת נושים – עבירה לפי סעיף 439(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין");
7. הונאת נושים – עבירה לפי סעיף 439(ב) בחוק העונשין;
8. איסור הלבנת הון – עבירות רבות לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון.

ניתנה היום, ט"ז אייר תש"פ, 10 מאי 2020, במעמד הצדדים.

שלמה פרידלנדר, שופט

יעל רז לוי, שופטת

נתן זלוצובר, שופט אב"ד
סגן הנשיאה